

1996

Actitudes Lingüísticas en Galicia: Compendio do III Volume do Mapa Sociolingüístico de Galicia

Gabriel Rei-Doval

University of Wisconsin - Milwaukee, reidoval@uwm.edu

Mauro A. Fernández Rodríguez

Lucía Domínguez Seco

Manuel Fernández Ferreiro

Fernando Fernández Ramallo

See next page for additional authors

Follow this and additional works at: https://dc.uwm.edu/spa_por_facbooks

Part of the [Spanish Linguistics Commons](#)

Recommended Citation

Rei-Doval, Gabriel; Fernández Rodríguez, Mauro A.; Domínguez Seco, Lucía; Fernández Ferreiro, Manuel; Fernández Ramallo, Fernando; Recalde Fernández, Montserrat; and Rodríguez Neira, Modesto A., "Actitudes Lingüísticas en Galicia: Compendio do III Volume do Mapa Sociolingüístico de Galicia" (1996). *Spanish and Portuguese Faculty Books*. 4.

https://dc.uwm.edu/spa_por_facbooks/4

This Book is brought to you for free and open access by UWM Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Spanish and Portuguese Faculty Books by an authorized administrator of UWM Digital Commons. For more information, please contact open-access@uwm.edu.

Authors

Gabriel Rei-Doval, Mauro A. Fernández Rodríguez, Lucía Domínguez Seco, Manuel Fernández Ferreiro, Fernando Fernández Ramallo, Montserrat Recalde Fernández, and Modesto A. Rodríguez Neira

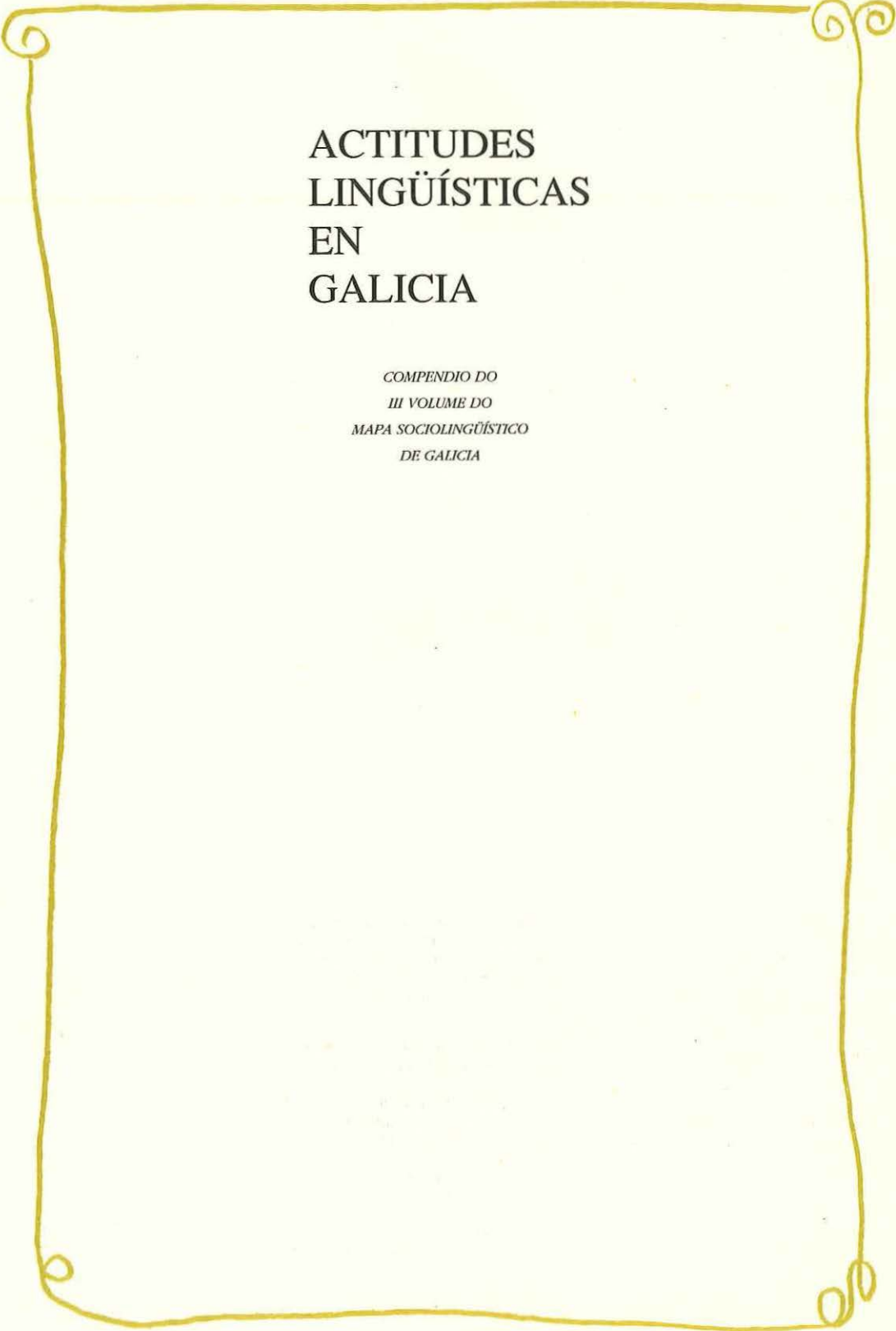

ACTITUDES LINGÜÍSTICAS EN GALICIA

R E A L
ACADEMIA
GALEGA

SEMINARIO DE
SOCIOLINGÜÍSTICA

ACTITUDES LINGÜÍSTICAS EN GALICIA

*COMPENDIO DO
III VOLUME DO
MAPA SOCIOLINGÜÍSTICO
DE GALICIA*

TRABALLO DE INVESTIGACIÓN
REALIZADO COA SUBVENCIÓN ECONÓMICA
DA CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN
E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA DA
XUNTA DE GALICIA

© SEMINARIO DE SOCIOLINGÜÍSTICA
REAL ACADEMIA GALEGA

MAQUETA INTERIOR E
DESEÑO DA CUBERTA:
MANUEL JANEIRO

Imprime:
Difux, S.L.

I.S.B.N.: 84-87987-13-3
Dep. Legal: C-1920-96

ACTITUDES LINGÜÍSTICAS EN GALICIA

COMPENDIO DO
III VOLUME DO
MAPA SOCIOLINGÜÍSTICO
DE GALICIA

Director do Seminario
Manuel González González

Coordinadores
Mauro A. Fernández Rodríguez
Modesto A. Rodríguez Neira

Investigadores
Lucía Domínguez Seco
Manuel Fernández Ferreiro
Fernando Fernández Ramallo
Montserrat Recalde Fernández
Gabriel Rei Doval

R E A L
ACADEMIA
GALEGA

SEMINARIO DE
SOCIOLINGÜÍSTICA

ÍNDICE

Introducción	11
1. Metodoloxía xeral na elaboración do MSG	15
1.1. Metodoloxía	15
1.2. O cuestionario	23
1.3. O sistema de rutas aleatorias	28
1.4. Depuración do traballo de campo	32
2. O presente volume	35
3. As actitudes lingüísticas	51
3.1. Algunhas consideracións teóricas sobre as actitudes	51
3.2. Unha medida xeral das actitudes	57
3.2.1. Variables para a análise da actitude xeral	58
3.2.2. Actitude lingüística xeral	64
3.2.2.1. Actitude lingüística xeral en Galicia	64
3.2.2.2. Actitude lingüística xeral por sectores	74
Táboas	80
3.3. Actitudes cara ó uso do galego no ámbito escolar	94
3.3.1. Lingua máis axeitada para as clases	96
3.3.1.1. Lingua máis axeitada para as clases (en Galicia)	96
3.3.1.2. Lingua máis axeitada para as clases por sectores	101
3.3.2. Preferencia polo galego para a escola	106
3.3.2.1. Preferencia polo galego para a escola (en Galicia)	106
3.3.2.2. Preferencia polo galego para a escola por sectores	113
3.3.3. Lingua preferida para as clases	120
3.3.3.1. Lingua preferida para as clases (en Galicia)	120
3.3.3.2. Lingua preferida para as clases por sectores	126
Táboas	130

3.4. Actitudes cara á utilidade, o uso, a transmisión e o futuro da lingua	158
3.4.1. Actitude cara á utilidade do galego	158
3.4.1.1. Actitude cara á utilidade do galego (en Galicia)	158
3.4.1.2. Actitude cara á utilidade do galego por sectores	162
3.4.2. Actitudes cara ó uso da lingua	166
3.4.2.1. Lingua que deben fala-los galegos	166
3.4.2.1.1. Lingua que deben fala-los galegos (en Galicia)	166
3.4.2.1.2. Lingua que deben fala-los galegos por sectores	170
3.4.2.2. Percepción da frecuencia de uso actual do galego respecto a períodos anteriores	174
3.4.2.2.1. Percepción do uso actual do galego respecto a períodos anteriores (en Galicia)	174
3.4.2.2.2. Percepción do uso actual do galego respecto a períodos anteriores por sectores	176
3.4.2.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística	177
3.4.3. Actitudes cara á transmisión da lingua	182
3.4.3.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa e razóns	182
3.4.3.1.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa e razóns (en Galicia)	182
3.4.3.1.2. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa por sectores	188
3.4.3.2. Actitude ante os fenómenos de desgaleguización e (re)galeguización interxeracionais	191
3.4.4. O futuro das linguas en Galicia	196
3.4.4.1. Lingua que se falará no futuro en Galicia (Galicia)	196
3.4.4.2. Lingua que se falará no futuro en Galicia por sectores	200
Táboas	202
3.5. Lingua e identidade	342
3.5.1. Lingua dos galegos	342
3.5.1.1. Lingua dos galegos (en Galicia)	342
3.5.1.2. Lingua dos galegos (por sectores)	345
3.5.2. Percepción da identidade galega	349
3.5.2.1. Quén é máis galego (en Galicia)	349
3.5.2.2. Quén é máis galego por sectores	353

3.5.3. Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas	356
3.5.3.1. Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas (en Galicia)	356
3.5.3.2. Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas por sectores	358
Táboas	362
3.6. Prexuízos lingüísticos	404
3.6.1. Variables para a análise dos prexuízos lingüísticos	405
3.6.2. Prexuízos referidos ó status social	409
3.6.2.1. Prexuízos referidos ó status social en Galicia	409
3.6.2.2. Prexuízos referidos ó status social por sectores	413
3.6.3. Prexuízos referidos á sociabilidade	418
3.6.3.1. Prexuízos referidos á sociabilidade en Galicia	418
3.6.3.2. Prexuízos referidos á sociabilidade por sectores	420
3.6.4. Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade	424
3.6.4.1. Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade en Galicia	424
3.6.4.2. Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade por sectores	428
3.6.5. Prexuízos referidos ó valor estético da lingua	432
3.6.5.1. Prexuízos referidos ó valor estético da lingua en Galicia	432
3.6.5.2. Prexuízos referidos ó valor estético da lingua por sectores	434
Táboas	438
3.7. A responsabilidade da normalización	452
3.7.1. A responsabilidade da normalización en Galicia	452
3.7.2. A responsabilidade da normalización por sectores	457
Táboas	458
3.8. Outras actitudes lingüísticas	486
3.8.1. Importancia do tema da lingua	486
3.8.1.1. Atribución de importancia ó tema da lingua en Galicia	486
3.8.1.2. Atribución de importancia ó tema da lingua por sectores	488
3.8.2. Evolución do aprecio polo galego	489
3.8.2.1. Evolución do aprecio polo galego en Galicia	489
3.8.2.2. Evolución do aprecio polo galego por sectores	491

3.8.3. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio . . .	494
3.8.3.1. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio en Galicia	494
3.8.3.2. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio por sectores	496
3.8.4. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV . . .	496
Táboas	499
4. Conclusións	555

Apéndice 1: Mapas

Apéndice 2: Frecuencias correspondentes ás preguntas de actitudes lingüísticas

Apéndice 3: Cuestionario

INTRODUCCIÓN

A presente obra culmina unha triloxía de publicacións que compendia os resultados máis salientables do Mapa Sociolingüístico de Galicia. Este ambicioso proxecto de investigación, aberto co estudio da lingua inicial e da competencia lingüística, continuado coa análise dos usos lingüísticos e agora rematado coa observación das actitudes lingüísticas, pretende ofrecer un panorama amplo, obxectivo e pormenorizado da situación sociolingüística galega, de xeito que non só sirva para afondar no seu coñecemento, senón que ademais poida ser de proveito para futuras tarefas da planificación lingüística de Galicia.

Debe, xa que logo, entenderse este terceiro volume da triloxía non só como unha publicación diferenciada, senón tamén como parte integrante dunha análise máis extensa da relación entre lingua e sociedade. A interrelación entre competencias, conductas e actitudes lingüísticas está sobradamente probada pola investigación sociolingüística. Abonda con lembrar que as actitudes positivas cara ás linguas favorecen a súa aprendizaxe e mesmo o seu emprego, aspectos

que, á súa vez, poden repercutir naquelas. Ademais, é ben sabido que nas comunidades onde é posible o uso de varias linguas, as escollas lingüísticas poden evidenciar unha actitude favorable cara ó idioma elixido. O estudio das actitudes convértese así nun referente necesario para explicar determinadas conductas relativas á aprendizaxe e utilización das linguas.

Pero tampouco debemos esquecer a relevancia das actitudes como manifestación independente dos citados factores. A información que achegan sobre a maneira en que os falantes conciben os feitos lingüísticos, a importancia que lles atribúen na súa escala de valores, o grao de identificación coas linguas, as expectativas que teñen depositadas nela, etc., son pautas valiosas para comprendermos fenómenos esenciais do futuro dos idiomas, especialmente naquelas situacións onde coexisten varias linguas.

A investigación das actitudes lingüísticas non está exenta de riscos e dificultades. Á complexidade que leva consigo o estudio da rede de relacións existente entre as linguas e os grupos sociais hai que engadi-la derivada da propia natureza multicompoñencial das actitudes en xeral e en concreto das lingüísticas. Neste estudio entendemos estas últimas como manifestacións de estados mentais expresados nos correspondentes xuízos que os entrevistados emitiron sobre as linguas, o seu uso e mesmo sobre os seus falantes. Somos conscientes de que este tratamento das actitudes supón unha restricción importante, e mesmo discutible, respecto da forma máis habitual de entendelas, pero a necesidade de facilita-lo manexo da información ós posibles interesados (sociolingüistas, planificadores, etc.) e, como se explica en diante, as esixencias metodolóxicas derivadas do tamaño mostral —que facía case imposible aplicar probas individualizadas da medición de cada unha das compoñentes actitudinais por separado— obrigáronnos a optar por esta modalidade. Operamos, logo, con xuízos verbais emitidos polos entrevistados sobre obxectos actitudinais como institucións, linguas (en especial no relativo ó seu emprego, utilidade, futuro, transmisión, aprecio, etc.) e sobre os seus usuarios. Tamén debemos destacar que se ben a organización da información en actitudes, crenzas, prexuízos, responsabilidades normalizadoras, etc., está baseada na devandita concepción multicompoñencial, importa sobre todo a dimensión conxunta do fenómeno acti-

tudinal. De aí o noso esforzo por encontrarmos unha medida xeral do mesmo, como se aprecia no tratamento da variable Actitude lingüística xeral, síntese de diversas actitudes ante usos, ámbitos, etc.

O tratamento que neste estudio lles damos ás actitudes cara ó uso do galego en determinados ámbitos —ensino, Administración, etc.— débese non só a que constitúen núcleos centrais da planificación lingüística, senón ó interese que ofrece para o futuro da lingua galega a aceptación deste idioma en espazos prestixiados. Noutros casos, os nosos esforzos encamiñáronse a avalia-la conformidade coa presenza do galego en ámbitos de moi diversa natureza, non menos transcendentais para o porvir desta lingua. É evidente que a vitalidade dun idioma tamén se mide pola súa presenza, real ou desexada, nun amplo abano de situacións. Finalmente, quixemos indaga-la existencia de determinados prexuízos tanto pola súa relación coa consideración social das linguas coma pola repercusión desfavorable para o galego que se lles ten atribuído. Neste sentido, é obrigado subliñar xa desde esta breve presentación que hoxe non parece posible asociar-lo galego ó atraso, á pobreza e á incultura, porque os nosos datos non só desmenten a existencia de actitudes negativas cara a este idioma, senón que mostran, como se poderá observar na análise da Actitude lingüística xeral, que o aprecio por esta lingua é maior canto máis se usa e se coñece.

Polo que atinxe á ordenación dos resultados, mantémo-la liña dos anteriores volumes da triloxía. Consonte as pautas alí establecidas, adoitamos presentar primeiro unha perspectiva xeral da situación de cada fenómeno no conxunto do territorio galego e, a seguir, unha visión dos distintos aspectos actitudinais nos seis sectores seleccionados entre os trinta e catro que constitúen a mostra.

Así mesmo, queremos facilitarlle ó lector diversas maneiras de aborda-lo traballo presentándolle a información de tres formas diferentes: unha xeral, mediante mapas e gráficos; outra máis pormenorizada, detallada e completa, en forma de táboas de continxencia para quen se interese pola distribución dos datos de acordo coas variables consideradas independentes; e, finalmente, unha terceira constituída por glosas e comentarios, coa que se pretende salienta-lo máis relevante de cada fenómeno estudiado, tratando no posible de relacionalo co contido xeral do volume e da triloxía.

Por último, queremos insistir en que, malia ó noso esforzo a prol do rigor científico e da obxectividade na análise e interpretación da información, a descrición das actitudes é un labor arriscado, complexo e difícil. Por iso non dubidamos de que o lector saberá desculpa-las posibles lagoas e dar novo sentido ó que aquí propoñemos.

METODOLOXÍA XERAL NA ELABORACIÓN DO MAPA SOCIOLINGÜÍSTICO DE GALICIA

1.1. Metodoloxía

A metodoloxía seguida nesta fase do MSG apóiase esencialmente na enquisa previa ensaiada na zona de Ferrol, aínda que, obviamente, incorpóranse no estudio definitivo elementos importantes que non eran necesarios no previo, como son os criterios para establecer unidades de representatividade, clasificalos concellos, etc. Esta metodoloxía debía axeitarse ó tipo de datos e ó tamaño da mostra que íamos utilizar, Ademais de elaboralo cuestionario que aparece incluído como apéndice¹, tiñamos que deseñar unha mostra repre-

---

¹ Unha primeira versión deste cuestionario foi probada na enquisa piloto da zona de Ferrol, e aparece recollida como apéndice a Fernández Rodríguez, Mauro A. e Modesto A. Rodríguez Neira (coords.). 1993. Estudio sociolingüístico da comarca ferrolá. A Coruña. Real Academia Galega. O cuestionario que o lector pode atopar como apéndice 3 a este volume é unha evolución daquel, tras reduci-lo número de cuestións, pecha-las preguntas abertas, modificar algunhas alternativas de resposta ou o tipo de escala, e homoxeneizar o máis posible as posibilidades de resposta dunha mesma batería (a de usos, competencia, actitudes, etc.), coa finalidade de facilitar a comparación dos resultados.

sentativa da poboación de Galicia e decidir unha unidade de representatividade (concello, provincia, Galicia como conxunto)². A formulación inicial consistía na obtención dunha mostra estatisticamente significativa cunha marxe de erro máxima do $\pm 3\%$ e un nivel mínimo de confianza do 95% para os trescentos trece concellos de Galicia. Supoñendo o estudio dunha variable cualitativa igualmente distribuída, estas especificacións esixían unha mostra dunhas mil entrevistas por concello, obviamente inviable desde o punto de vista económico. Unha vez consideradas as disponibilidades económicas, as esixencias de tempo e esforzo que impoñía o cuestionario, así como o desexo de operar cunha unidade de representación menor cá provincia, tomouse a decisión de agrupa-los concellos noutras entidades máis amplas, denominadas sectores, que responden a criterios que a seguir detallamos.

Logo dunha análise do obxectivo da investigación, e contando coa realización do referido inquérito piloto, observouse que a competencia, as actitudes e os usos lingüísticos non dependen tanto da situación xeográfica do concello coma do tipo de hábitat e da estrutura económica do mesmo (urbano/rural, industrial/agrario, etc). De aí que se optase por agrupa-los concellos en sectores de acordo co número de habitantes e coa porcentaxe de ocupados en cada sector económico. Segundo o número de habitantes, diferenciamos cinco categorías:

- Concellos con menos de 5.000 habitantes maiores de quince anos.
- Concellos con 5.000 ou máis habitantes e menos de 10.000 maiores de quince anos.
- Concellos con 10.000 ou máis habitantes e menos de 50.000 maiores de quince anos.
- Concellos con 50.000 ou máis habitantes maiores de quince anos (coinciden cos das sete grandes cidades galegas).

Os únicos sectores que se corresponden cun só concello e que se investigaron por separado foron os correspondentes ás sete cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense, Vigo e Pontevedra.

² O deseño da mostra foi realizado polo profesor Eduardo J. Pis, do Departamento de Econometría e Métodos Cuantitativos da Facultade de Ciencias Económicas da Universidade de Santiago de Compostela.

Segundo a porcentaxe de poboación ocupada en cada sector económico, establecemos tres categorías:

- Concellos con máis do 33% da poboación na agricultura e na enerxía.
- Concellos con máis do 33% da poboación en industria e construción, ou máis do 33% nos servizos.
- Concellos que cumpren ámbolos dous criterios.

Aínda que a proximidade territorial non foi considerada relevante, respectáronse as divisións provinciais, de xeito que os sectores agrupasen só concellos da mesma provincia.

Cando se elaborou o primeiro volume do MSG, os datos do *Censo de Poboación e Vivendas* de 1991 aínda non se fixeran públicos, polo que, dada a necesidade de ter información sobre a distribución de ocupados a nivel municipal, vímonos obrigados a traballar co de 1981. Para a realización do segundo e do terceiro volume, a mostra de cada concello foi actualizada tomando como base a poboación maior de quince anos que figura no censo de 1991.

A aplicación destes criterios levou a establecer 34 sectores. Tipoloxicamente son os seguintes:

Tamaño do concello	Máis do 33% da poboación ocupada na agricultura e enerxía	Máis do 33% da poboación ocupada na industria e construción, ou máis do 33% en servizos	Cumprimento conxunto dos dous criterios anteriores
50.000 ou máis habitantes maiores de quince anos		1, 2, 3, 12, 18, 24, 26	
De 10.000 a 49.999 habitantes maiores de quince anos	27	4, 13, 25	5, 28
De 5.000 a 9.999 habitantes maiores de quince anos	7, 14, 20, 30	6, 19, 29	8, 15, 31
Menores de 5.000 habitantes maiores de quince anos	10, 16, 22, 33	9, 21, 32	11, 17, 23, 34

Para cada un destes sectores estableceuse o tamaño mostral necesario para obter, como xa dixemos, resultados cunha marxe de erro máxima do $\pm 3\%$ e un nivel de confianza do 95%. A seguir ofrecémo-la relación de concellos agrupados en cada sector. O tamaño mostral de cada un deles figura entre parénteses:

Sector 1 (A Coruña, 1170) A Coruña	Baña, A Brión Camariñas Cedeira Cerceda Coristanco Malpica Melide Muxía Negreira Ordes Ortigueira Outes Ponteceso Pontes, As Porto do Son Rianxo Santa Comba Noia Valdoviño Vimianzo Zas	Cerdido Cesuras Curtis Dumbría Fisterra Frades Irixoa Laxe Lousame Mañón Mazaricos Mesía Moeche Monfero Oroso Oza dos Ríos Paderne Pino, O Roís San Sadurniño Santiso Sobrado Somozas Toques Tordoia Touro Trazo Val do Dubra Vedra Vilarmador Vilasantar
Sector 2 (Santiago, 1153) Santiago		
Sector 3 (Ferrol, 1155) Ferrol		
Sector 4 (Coruña-4, 1095) Arteixo Carballo Fene Narón Noia Oleiros		
Sector 5 (Coruña-5, 1071) Boiro Ribeira	Sector 8 (Coruña-8, 1056) Cabana Laracha Padrón	
Sector 6 (Coruña-6, 1096) Betanzos Cambre Carnota Cee Culleredo Mugardos Muros Neda Pobra do Caramiñal Pontedeume Sada Teo	Sector 9 (Coruña-9, 1032) Ares Bergondo Cabanas Corcubión Dodro	Sector 11 (Coruña-11, 795) Coirós Miño
Sector 7 (Coruña-7, 1103) Ames Arzúa	Sector 10 (Coruña-10, 1742) Abegondo Aranga Boimorto Boqueixón Capela, A Cariño Carral	Sector 12 (Lugo, 1152) Lugo
		Sector 13 (Lugo-2, 1068) Monforte Viveiro

Sector 14 (Lugo-3, 1099) Castro de Rei Chantada Cospeito Fonsagrada, A Guitiriz Mondoñedo Palas de Rei Pantón Sarria Saviñao, O Taboada Vilalba	Pedrafita Pol Pontenova, A Portomarín Quiroga Ribas de Sil Ribeira de Piquín Riotorto Samos Sober Trabada Triacastela Valadouro, O Vicedo Xermade	Baños de Molgas Beade Beariz Blancos, Os Boborás Bola, A Bolo, O Calvos de Randín Carballeda de Avia Cartelle Castrelo de Miño Castrelo do Val Castro Caldelas Cenlle Chandrexa de Queixa Cualedro Entrimo Esgos Gomesende Larouco Laza Leiro Lobeira Lobios Maceda Manzaneda Maside Melón Merca, A Montederramo Monterrei Muíños Negueira de Ramuín Oímbra Parada de Sil Pereiro de Aguiar Peroxa, A Petín Pobra de Trives Pontedeva Porqueira, A Punxín Quintela de Leirado Rairiz de Veiga Ramirás Río Riós San Amaro San Cristovo de Cea Sandiás Teixeira, A Toén Trasmirás
Sector 15 (Lugo-4, 1054) Cervo Foz Ribadeo	Sector 17 (Lugo-6, 665) Meira Rábade Xove	
Sector 16 (Lugo-5, 1775) Abadín Alfoz Antas de Ulla Baleira Baralla Barreiros Becerreá Begonte Bóveda Carballedo Castroverde Cervantes Corgo, O Folgo do Courel Friol Guntín Incio, O Láncara Lourenzá Monterroso Muras Navia de Suarna Negueira de Muñiz Nogais, As Ouro Outeiro de Rei Pobra de Brollón Paradela Páramo Pastoriza	Sector 18 (Ourense, 1157) Ourense	
	Sector 19 (Ourense-2, 1070) Barco, O Carballiño, O Ribadavia Verín	
	Sector 20 (Ourense-3, 1053) Celanova Viana do Bolo Xinzo de Limia	
	Sector 21 (Ourense-4, 964) Amoeiro Carballeda Rúa, A Rubiá	
	Sector 22 (Ourense-5, 2022) Allariz Arnoia Avión Baltar Bande	

Veiga, A	Sector 27	Baiona
Verea	(Pontevedra-4, 1094)	Covelo
Vilamarín	Cangas	Forcarei
Vilamartín de Valdeorras	Estrada, A	
Vilar de Barrio	Lalín	Sector 32
Vilar de Santos	Ponteareas	(Pontevedra-9, 1029)
Vilardevós	Vilanova de Arousa	Catoira
Vilariño de Conso		Cuntis
Xunqueira de Ambía	Sector 28	Mondariz Balneario
	(Pontevedra-5, 1069)	Pontecesures
Sector 23	Marín	Soutomaior
(Ourense-6, 1074)	Moaña	
Barbadás		Sector 33
Coles		(Pontevedra-10, 1384)
Cortegada	Sector 29	Agolada
Gudiña, A	(Pontevedra-6, 1086)	Arbo
Irixo, O	Gondomar	Campo Lameiro
Mezquita, A	Grove, O	Cerdedo
Paderne de Allariz	Mos	Cotobade
Padrenda	Nigrán	Crecente
Piñor	Poio	Dozón
San Cibrao das Viñas	Porriño, O	Fornelos de Montes
Sarreaus		Lama, A
Taboadela	Sector 30	Meis
Xunqueira de Espadanedo	(Pontevedra-7, 1097)	Moraña
	Bueu	Neves, As
	Caldas de Reis	Oia
Sector 24	Cambados	Pazos de Borbén
(Vigo, 1170)	Cañiza, A	Portas
Vigo	Guarda, A	Ribadumia
	Monclarez	Rodeiro
Sector 25	Pontecaldelas	
(Pontevedra-2, 1088)	Salvaterra de Miño	Sector 34
Redondela	Sanxenxo	(Pontevedra-11, 1034)
Tui	Silleda	Barro
Vilagarcía de Arousa	Tomíño	Meaño
	Vila de Cruces	Rosal, O
Sector 26		Salceda de Caselas
(Pontevedra, 1146)	Sector 31	Valga
Pontevedra	(Pontevedra-8, 1049)	Vilaboa

A mostra foi repartida entre os distintos concellos de forma proporcional ó seu peso demográfico no sector ó que pertencen. Dentro de cada concello estratificouse por cotas proporcionais a grupos de idade e sexo. As agrupacións por idade que se tiveron en conta foron as seguintes:

- De 16 a 19	- De 50 a 59
- De 20 a 29	- De 60 a 64
- De 30 a 39	- De 65 en diante
- De 40 a 49	

Houbo dúas razóns fundamentais polas que se decidiu entrevistar individuos de 16 anos ou máis. A primeira é que a esta idade adoitan comezar a configurarse as propias tendencias de uso e a afirmárense as actitudes persoais, amosando conductas lingüísticas e opinións máis consolidadas e menos influídas ca na etapa infantil. A segunda é que o grupo de poboación menor de 16 anos é o máis estudiado ata o momento, polo que decidimos centrarnos exclusivamente na poboación adulta.

Na preparación dos datos para a súa análise estatística distinguíronse oito tipos de hábitat³ dentro de Galicia (que tentaban dar conta das diversas posibilidades do hábitat de nacemento e residencia): 'urbano I', 'urbano II', 'periurbano', 'vilas I', 'vilas II', 'vilas III', 'rural I' e 'rural II'. No primeiro incluíronse os núcleos de poboación de máis de 125.000 habitantes (Vigo e A Coruña). O 'urbano II' constitúeno os núcleos de poboación comprendidos entre 40.000 e 124.999 habitantes (as outras cinco cidades de Galicia). O 'periurbano' comprende os núcleos xeograficamente distanciados da cabeceira en concellos onde esta foi considerada 'urbano I' ou 'urbano II', pero que presentan unha forte dependencia dos núcleos urbanos⁴. Os tres tipos de vilas distinguíronse segundo o número de habitantes nos seus núcleos: 'vila I', de 10.000 a 39.999 habitantes, 'vila II', de 5.000 a 9.999 habitantes e 'vila III', de 2.000 a 4.999. O 'rural I' caracterízase por comprender núcleos de menos de 2.000 habitantes e porque presenta trazos propios dos núcleos urbanos (rúas, prazas, rede de sumidoiros, bancos, etc.). O 'rural II' comprende núcleos de menos de 2.000 habitantes con asentamento disperso.

Aínda que o hábitat de residencia do entrevistado non foi escollido como cota para a distribución de enquisas por concello, tentamos que nesa distribución o peso de cada tipo de hábitat en cada un dos concellos se aproximase no posible á realidade demográfica de cada lugar mediante a realización de entrevistas en diferentes seccións censais. Este feito complicou algo máis o seguimento de certas

³ Esta categorización do hábitat non se corresponde coa realizada para agrupar os concellos en sectores, xa que a súa finalidade tampouco é a mesma.

⁴ O periurbano ó que nos referimos na presente investigación corresponde a estruturas rurais dispersas existentes nos sectores urbanos. Isto é o que explica que nalgúns casos os resultados deste hábitat estean máis en consonancia co rural que co urbano.

rutas pero, unha vez solventada a dificultade, contribuíu a reafirmar a validez da mostra.

As restantes variables de identificación sociolóxica do entrevistado tratámolas nos seguintes epígrafes, dado que non se tiveron en conta na distribución da mostra. Non cabe dúbida de que Galicia é un país onde as diferentes categorizacións das variables sociais deben usarse de forma cautelosa, especialmente a de clase social. Sen embargo, dado que polo de agora non contamos con categorizacións máis útiles, debemos empregar estas para aprehende-la realidade á que nos enfrontamos, comprobando a súa eficacia coas diferentes análises que realizamos e mantendo tódalas reservas necesarias.

Esta é a ficha técnica do inquérito realizado:

Ficha técnica

Para cada un dos sectores pode resumirse como segue:

Universo: Poboación de 16 ou máis anos residente en Galicia.

Sectores: Agrupáronse os concellos de cada unha das provincias galegas de acordo con criterios de tamaño do concello e porcentaxe de poboación ocupada nas distintas actividades económicas. Cada un dos concellos correspondentes ás sete grandes cidades considérase un sector. O número total de agrupacións é de 34.

Erro de mostraxe: Erro máximo probable do $\pm 3\%$ para unha característica cualitativa dicotómica con máxima dispersión (proporción igual a 0.5) e un nivel de confianza do 95%.

Tamaño mostral: Dentro de cada sector oscila entre as 665 entrevistas da mostra máis pequena e as 2.022 da máis grande, encontrándose a maioría arredor das 1.000. O tamaño total é de 38.897 entrevistas. Dentro de cada sector a mostra repartíuse de xeito proporcional entre os concellos que a integran, e asignáronse cotas por grupos de idade e de sexo.

Para o conxunto de Galicia a marxe de erro é do $\pm 0.62\%$ para un nivel de confianza do 95%.

1.2. O cuestionario

Igual ca na fase provisional, o método utilizado foi a *entrevista guiada*⁴ a través dun cuestionario, no que tódalas preguntas, salvo a idade do entrevistado, a súa profesión e a de seus pais, eran pechadas e na maior parte dos casos con baterías categóricas. As preguntas abertas recodificáronse posteriormente co fin de facilitalo seu tratamento informático e estatístico. Neste volume presentámo-lo cuestionario no apéndice 3 co mesmo formato co que foi aplicado.

O cuestionario definitivo comprendía 148 preguntas (aínda que o entrevistado non tiña que contestar todas elas), resultado final do proceso de depuración e perfeccionamento do cuestionario-piloto xa comentado anteriormente. Debido a que moitas destas preguntas se subdividían en varias, o número de variables obtido foi de 170. Estes son os aspectos que pretendemos abordar con el:

1. Datos de identificación persoal do entrevistado: nome, lugar de nacemento e de residencia, sexo, idade, profesión, estudos, etc.
2. Competencia lingüística: dominio do galego do entrevistado e da súa familia.
3. Historia (socio)lingüística do entrevistado: lingua inicial, lingua empregada no ámbito escolar, lingua/s usada/s polos familiares máis próximos.
4. Usos lingüísticos do entrevistado en distintas situacións: no medio familiar, cos amigos, no traballo, na Administración, etc.

⁴ Escollémo-lo termo *entrevista guiada*, dado que nin o de entrevista nin o de enquisa expresan con propiedade o método empregado. O entrevistador interrogaba o informante seguindo o cuestionario, e nalgúns ocasións mantiña exactamente a formulación que as preguntas tiñan nel, como é o caso das preguntas sobre actitudes. O esforzo do informante reduciuse facilitándolle cartóns coas posibilidades de resposta. Sen embargo, a lonxitude do cuestionario e certa clase de información requirida non aconsellaban un interrogatorio continuo e sistemático, senón unha interacción a medio camiño entre o «interrogatorio» e o diálogo, apoiado no cuestionario. Ademais, algunhas respostas tiñan que ser adscritas polo entrevistador a unha das categorías de acordo co que podía ser considerado o seu contido máis relevante. O cuestionario da fase previa apoiábase no entrevistador aínda máis, xa que contiña moitas preguntas abertas que no definitivo aparecen pechadas.

5. Actitudes e prexuízos lingüísticos: sobre o uso do galego en diferentes espazos, sobre a utilidade do galego en relación co castelán, sobre o aumento do uso do galego, sobre os galegofalantes e os castelanfalantes, etc.
6. Conciencia sociolingüística do entrevistado: lingua habitual da xente nova, futuro das linguas en Galicia, grao de uso do galego en diferentes momentos do último medio século, etc.
7. Cuestións de control (cubertas polo entrevistador).
8. Outras.

Procurouse que o cuestionario contemplase non só os aspectos sociolingüísticos descritivos da competencia, usos, actitudes e crenzas do entrevistado, senón tamén outros que, non estando directamente relacionados con el, ou sendo mesmo marxinais, axudasen a xustificar a competencia e a interpretar a conducta e as actitudes lingüísticas dos entrevistados⁶.

Considerouse que as características do lugar de nacemento (ciudades, vilas ou aldeas) e o enclave xeográfico do mesmo (interior, costa ou montaña) podían incidir de forma distinta na competencia, usos e actitudes cara ó galego, dadas as diferentes relacións socioeconómicas predominantes en cada un deles. Así mesmo, prestóuselle atención a que o entrevistado fose natural de Galicia ou vivise algún tempo fóra, sen esquecer as características lingüísticas dese lugar de residencia, xa que vivir en comunidades onde existise unha situación de contacto lingüístico podía predispoñer-lo entrevistado a responder de forma distinta ca se non vivise nesas circunstancias.

Así mesmo, introducíronse preguntas destinadas a coñecer os datos lingüísticos de catro xeracións (avós, pais, entrevistado e fillos do entrevistado) e poder analizar a evolución do uso das linguas, diferenciando na pescuda entre os dous sexos por se esta variable tiña algunha incidencia⁷. Atendendo á evolución lingüística do propio entrevistado, incluíronse preguntas sobre os usos en catro períodos da súa vida nos que acostuman producirse cambios persoais que poden favorecer unha variación no emprego das linguas e nas actitudes cara ás

⁶ Exemplo destas últimas son as preguntas 76, 77, 78, 88... (vid. apéndice 3).

⁷ Non só incidencia no uso, senón tamén na competencia e nas actitudes.

mesmas. Para dar conta da diversidade no uso diario das linguas, introducíronse cuestións que abordaban o cambio de lingua en distintas situacións (no traballo, cos amigos, coa parella, cos veciños, nas dependencias administrativas, etc.) e tamén a tendencia á converxencia ou á diverxencia de lingua cando o entrevistado está nun grupo onde se fala un idioma distinto da súa lingua habitual.

Respecto ás actitudes lingüísticas, considerouse fundamental investigar a opinión dos entrevistados sobre a inclusión do galego en ámbitos formais nos que ata hai pouco tiña unha presenza moi escasa (nun contrato laboral, nun pleito, nos actos relixiosos, nos medios de comunicación, na escola, etc.) e a súa valoración, en relación co castelán, para realizar certas actividades como explicar determinadas materias, tanto no pasado escolar do entrevistado coma no presente. Tamén se tratou de comprobar a existencia ou inexistencia de prexuízos cara ós usuarios do galego (posibilidades de ascenso social, calidades estéticas do galego, etc.) en tanto variables que poden gardar certa relación coa conducta lingüística adoptada en determinados ámbitos sociais⁸.

A seguir pasamos a falar das variables de identificación persoal do entrevistado, aínda que algunhas delas (sexo, idade e hábitat de nacemento e de residencia) xa foron tratadas en parte anteriormente.

O que pretendiamos coa recollida das diferentes categorías de idade e de hábitat de nacemento e residencia xa sinaladas, era dispoñer dunha información o máis detallada e precisa posible, sen impedimento de que máis tarde, por necesidades de operatividade, manexabilidade e capacidade de análise, todas esas categorías fosen agrupadas doutro xeito. En canto á idade, a agrupación máis frecuente corresponde ás categorías seguintes:

1. de 16 a 25 anos
2. de 26 a 40 anos
3. de 41 a 65 anos
4. máis de 65 anos

⁸ As respostas dos entrevistados a moitas das preguntas non teñen por qué coincidir exactamente coa realidade. Isto é algo que poucas veces se subliña. Co cuestionario indagamos cómo cre o entrevistado que son as cousas, non necesariamente cómo en realidade son. É un risco que se debe reducir coa formulación das preguntas e coa forma en que o entrevistador guía a enquisa.

Sen embargo, esta agrupación fíxose en ocasións de xeito máis detallado, aproveitando o feito de que se recolleu a idade exacta do entrevistado e posteriormente se codificou numericamente.

Tamén o hábitat foi agrupado de diferentes formas segundo as esixencias de cada análise; neste caso a modificación só se podía facer mediante a agrupación das categorías previamente establecidas, xa que os individuos foran clasificados nalgunha delas desde un principio e non admitían readscripción coma no caso da idade. Unha das agrupacións máis habituais que empregamos foi a de 'urbano', 'periurbano', 'vila', 'rural-1' e 'rural-2'. No presente volume ocasionalmente agrupámo-lo 'periurbano' co 'urbano' e o 'rural-1' co 'rural-2' (cf. os estudos de Galicia como unidade en cada epígrafe). Cómpre subliñar que en cada sector aparece un número moi limitado de tipos de hábitat que o definen, xa que ó establece-las rutas de entrevista reflectimos no posible o peso real de cada hábitat en cada concello: por iso son poucos os casos en que as frecuencias resultantes dos cruzamentos non permiten tirar conclusións.

A clasificación das profesións foi quizais a máis laboriosa das feitas coas variables de identificación social do entrevistado. En principio, empregamos unha ampla variedade de categorías para a profesión do entrevistado, que se viu reducida para as do pai e da nai⁹. Dado que ó realiza-los cruzamentos se atopaban frecuencias moi baixas na maior parte das celas, a dificultade de operar con tal número de profesións fixo que fosen recodificadas nas seguintes:

1. Empresarios da industria, comercio, minería, pesca, construción, transportes e servicios autónomos.
2. Persoal de titulación superior ou media.
3. Profesións liberais.
4. Docentes.
5. Forzas armadas.
6. Funcionarios e empregados da administración estatal, autonómica e local.
7. Persoal de servicios.
8. Autónomos.

⁹ Evidentemente, o obxecto da análise é o entrevistado, non seus pais, de aí esta redución.

9. Labradores.
10. Mariñeiros.
11. Obreiros.
12. Estudiantes.
13. Amas de casa.
14. Persoas sen primeiro emprego.

Pese a isto, na maior parte das ocasións só puidemos obter información relevante dalgunhas das profesións ó agrupalas en grandes categorías. Aínda que non se poidan elaborar gráficos significativos nin tirar conclusións de tódolos grupos diferenciados, quizais resulten ilustrativas as tendencias das profesións que máis abundan nos distintos sectores (amas de casa, estudantes, labradores, mariñeiros, etc.) mediante a observación das frecuencias. Por iso nos pareceu necesario incluí-los cruzamentos con esta variable en moitas das táboas realizadas, aínda que non fose factible nos gráficos.

A clase social é unha variable sociolóxica complexa e sumamente difícil de delimitar. A pesar destas dificultades, decidimos incluí-la debido á súa utilización case constante na investigación sociolingüística. Neste estudo foi o entrevistador quen estableceu a clase social dos entrevistados, tendo en conta a profesión, os estudos e o nivel de ingresos declarado, así como o medio residencial observado. As clases sociais que se estableceron foron as seguintes:

- Baixa.
- Media-baixa.
- Media.
- Media-alta.
- Alta.

Posteriormente, a alta foi agrupada coa media-alta debido ó baixo número de entrevistados adscritos a aquela.

Polo que atinxe ó nivel de estudos do entrevistado, diferenciamos oito categorías:

- Ningún.
- Primarios incompletos.
- Primarios completos.
- Formación profesional (FP).

- Bacharelato (BUP e COU).
- Carreira universitaria de grao medio.
- Carreira universitaria de grao superior.
- Outros estudos.

Polas mesmas razóns de operatividade ca no caso das variables sociolóxicas ata agora tratadas, estas categorías foron recodificadas a maior parte das veces en cinco:

1. Ningún.
2. Primarios (completos e incompletos).
3. Secundarios (Bacharelato e FP).
4. Universitarios (de grao medio e superior).
5. Outros.

As entrevistas foron realizadas entre abril e setembro de 1992, seguindo o método de rutas aleatorias da fase provisional, e supervisadas entre abril e decembro do mesmo ano.

1.3. O sistema de rutas aleatorias

O método seguido para garanti-la aleatoriedade da selección de entrevistas foi o de rutas aleatorias. Con este método, cada ruta vén determinada por un punto de partida, un número de entrevistas a realizar (entre 10 e 15 en núcleos urbanos e un máximo de 10 no rural) e unhas cotas de idade e sexo a cubrir. A elección do hábitat cóbrese coa selección do punto de partida de cada unha das rutas dun concello. A partir de aquí, o entrevistador ten que seguir unhas pautas xa marcadas para escolle-lo edificio, a vivenda e os individuos, e que favorecen a aleatoriedade precisamente por viren pre-determinadas.

O trazado das rutas varía dependendo da estrutura poboacional do núcleo no que se traballa. O primeiro edificio seleccionado é o do punto de partida. Se un edificio ten varias escaleiras, cada unha considérase coma un edificio independente. Os edificios públicos, hosteleiros, de oficinas, ou que sirvan de vivenda colectiva (residencias, cuarteis, etc.), consideráronse como inexistentes ó seguí-la ruta. Xa que logo, só son válidos aqueles que teñan vivendas (en parte ou totalmente).

En núcleos con estrutura urbana, o entrevistador avanza desde o punto de partida no sentido dos enderezos con maior numeración. Cando chega a un cruzamento de rúas, xirará alternativamente á dereita e á esquerda avanzando en zig-zag de rúa en rúa (unha bifurcación de rúas será considerada tamén como un cruzamento). A ruta constitúea a beirarrúa esquerda de cada rúa percorrida (véxase a figura 1). No caso de chegar a unha praza, descampado, vía de ferrocarril, ou a un valado extenso, seguirase a ruta no sentido pertinente e saírase da praza no punto máis próximo posible (véxase a figura 2).

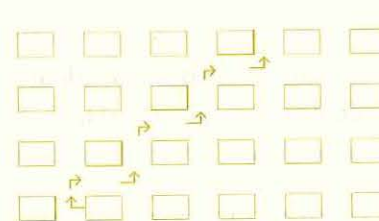

Figura 1

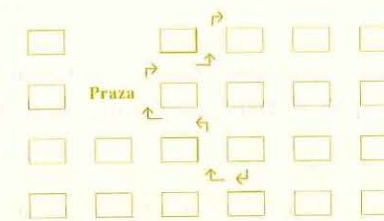

Figura 2

Cando o núcleo onde se traballa é rural de tipo disperso, a ruta seguirase en espiral desde o punto de partida e no sentido das agullas do reloxo. A espiral irá de fóra cara a dentro ou á inversa dependendo de se o punto de partida está na parte externa ou na interna do núcleo (véxanse as figuras 3 e 4). Se nos atopamos nun núcleo rural de estrutura lineal, avanzamos en zig-zag dunha beirarrúa a outra, e sempre no sentido dos enderezos con numeración progresivamente máis elevada (véxase a figura 5).

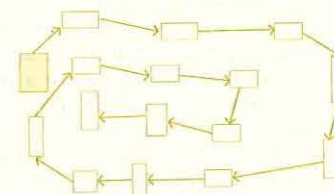

Figura 3

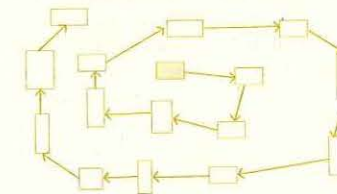

Figura 4

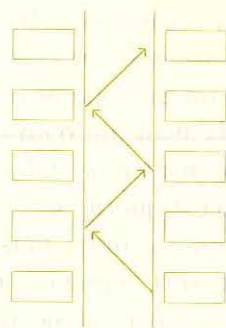

Figura 5

Nas follas de ruta incluíase unha táboa de números aleatorios que debían determina-la forma de selección das vivendas¹⁰. As

¹⁰ O eixo horizontal da táboa mostra unha sucesión numérica do 1 ó 15 que representa a secuencia ordinal das 15 entrevistas a realizar, como máximo, en cada ruta. Pola súa parte, o eixo vertical mostra unha sucesión numérica do 1 ó 10 que representa os diferentes valores hipotéticos que poden acadar as tres variables utilizadas sucesivamente na selección da última unidade mostral:

- Nº de andares do edificio.
- Nº de portas en cada andar.
- Nº de individuos en cada domicilio.

Referíndonos agora ás dúas primeiras, diremos que, con estes datos, a mecánica de selección era a que segue:

a) Selección do andar: realizábase cruzando o número de orde da entrevista na ruta co número de andares habilitados como vivendas do edificio.

b) Selección da porta: realizábase cruzando o número de orde da entrevista na ruta co número de portas do andar seleccionado. Se as portas non estaban numeradas alfabeticamente (numeración que respectabamos), numerábase do 1 en diante e de esquerda a dereita.

En caso de non poderse realiza-la entrevista no domicilio seleccionado, intentábase no que o seguía inmediatamente na orde de selección; de non poder ser no andar seleccionado, intentábase no inmediatamente superior. Dado que non se podía retroceder no ciclo de selección, só no hipotético caso de esgotar por riba os posibles domicilios dun edificio a partir do primeiro seleccionado, podía abordarse o primeiro domicilio do primeiro andar que por baixo estivese habilitado como vivenda, e así sucesivamente ata chegar a aquel primeiramente seleccionado; se nese caso non se podía realizar ningunha entrevista, procedíase á substitución do edificio.

En cada edificio só podía facerse unha entrevista, a menos que tivese máis de 6 andares. Nesta eventualidade o edificio dividíase en dúas metades de xeito que se o número de andares era impar, o sobrante atribuíase á parte máis baixa; neste momento seleccionábase a primeira entrevista usando a táboa como se o edificio tivese só o número de andares resultante da división. Para a segunda entrevista considerábase na táboa o total de andares.

De xeito análogo á de andares e portas, a selección dos individuos realizábase cruzando o número de entrevista na ruta co número de habitantes do domicilio seleccionado que, como se dixo, consta na táboa. Os individuos numerábanse en orde decrecente de idade -a igual idade dábaseslle prevalencia ós homes. A selección restrinxíase ós individuos que pernoctaron a noite anterior e que, previsiblemente, o farían a seguinte; que eran residentes no concello e que estaban no límite de idade que interesaba ó estudio.

entrevistas realizadas debían ir cubrindo a mostra asignada á ruta tanto en número coma na súa distribución por idade e sexo; a inadecuación entre individuo/-s seleccionado/-s e mostra implicaba a substitución do/-s primeiro/-s.

A aplicación do cuestionario realizouse no mesmo domicilio do entrevistado¹¹. Entrevistouse só unha persoa en cada enderezo, o que deu lugar a que nalgúns concellos fose imposible completa-la mostra inicial. As unidades restantes foron reasignadas ata completa-la mostra global. O traballo de campo desenvolveuse, como dixemos anteriormente, no período que vai de abril a setembro de 1992.

Só tres eventualidades podían explica-la imposibilidade de realizar entrevistas¹²: a negativa a colaborar, a inadecuación entre mostra e individuos seleccionados e a ausencia de contacto (vivenda deshabitada, habitantes ausentes, etc.). Cando era así, debíanse substituír por outras, o que se indicaba na *folla de ruta*¹³.

¹¹ Non estimamos conveniente face-las entrevistas nin localiza-los entrevistados en establecementos comerciais, bares, etc., nin os tivemos en conta á hora de segui-la folla de ruta.

¹² Neste punto cómpre clarificar que podería acontecer que no momento preciso da abordaxe do domicilio non fose posible a realización da entrevista; nese caso concertábase a súa realización para un momento ulterior e o desenvolvemento da ruta continuábase, considerando esa entrevista a efectos de selección como realizada. A entrevista debía realizárselle ó suxeito seleccionado; se non era posible substituíase polo inmediatamente superior. No caso hipotético de esgota-los individuos, procedíase sucesivamente, de xeito análogo á selección de domicilios, a partir do número 1 ata chegar ó primeiramente seleccionado. Se nese punto non era posible realiza-la entrevista, o domicilio debía ser substituído.

¹³ A folla de ruta é unha ferramenta que serve para controlar se os entrevistadores seguiron a mecánica establecida, xa que nela reflicten o proceso de selección. Nela aparecen os datos referidos á selección de entrevistas efectivamente realizadas (non fallidas) e ó número de rexeitamentos:

- Número de orde da entrevista na ruta.
- Enderezo completo onde se realizou a entrevista: rúa, praza ou lugar, número do edificio, andar e porta onde está o domicilio.
- Número de andares do edificio seleccionado.
- Número de portas no andar seleccionado.
- Número de rexeitamentos: isto é, só negativas a colaborar desde a primeira selección feita para a realización desa entrevista ata a súa realización efectiva.

Ademais destes datos, na folla de ruta consta como encabezamento o concello e a provincia nos que se realizaron as entrevistas, o número de ruta e folla, a identificación do entrevistador e o punto de partida da ruta. Inclúe tamén a táboa de números aleatorios usada para a selección.

As follas de ruta debían ser entregadas ó gabinete, cubertas na súa totalidade e adxuntas ás entrevistas -ordenadas numericamente- que conforman a ruta.

1.4. Depuración do traballo de campo

O deseño do cuestionario e o da mostra son piares fundamentais para calquera investigación deste tipo, pero teñen que ir acompañados, durante e despois da realización das entrevistas, dun seguimento serio da validez das mesmas, depurando aquelas que por diversas razóns sexan (total ou parcialmente) inadecuadas. A supervisión levárona a cabo a empresa concesionaria da investigación, *Obra-doiro de Socioloxía, S.L.*, e os membros do *Seminario de Sociolinguística, in situ* ou mediante comprobación telefónica e filtros informáticos, seleccionando aleatoriamente as rutas e os cuestionarios que debían ser validados. Ademais de facer un seguimento da aplicación do traballo de campo, comprobouse se a aparente incoherencia entre respostas era debida ó entrevistado ou ó entrevistador, e corrixiéronse os erros de cobertura (é dicir, aquelas respostas que non procedían polas condicións sociolóxicas do entrevistado ou pola resposta que este dera a preguntas anteriores). A contradicción entre respostas só nos interesou cando revelaba fallos no procedemento da entrevista (se se fixo a quen non se debía, se non se fixo adecuada ou totalmente, etc.): o entrevistado pode non ver contradictorios algúns dos contidos por el expresados aínda que a nós nolo parezan. O proceso de depuración debía garanti-la bondade dos datos que íamos manexar, polo que as súas fases foron deseñadas coidadosamente. Os aspectos que se pretendían verificar eran os seguintes: adecuación á mostra, cumprimento da metodoloxía deseñada para a cobertura do cuestionario e coherencia da información. Incluímos na depuración a codificación dalgunhas preguntas e datos de clasificación. A figura 6 mostra un esquema-resumo do proceso seguido na depuración e supervisión das entrevistas.

Os procesos de depuración da empresa de consúlting constaron de cinco fases:

1. Predepuración: nesta fase verificouse a pertinencia mostral, é dicir, a correspondencia en cada ruta entre mostra teórica e mostra real.
2. Codificación de cabeceira e preguntas abertas: nesta fase codificáronse aqueles aspectos que debían ser recollidos con código numérico e que non o foron durante a entre-

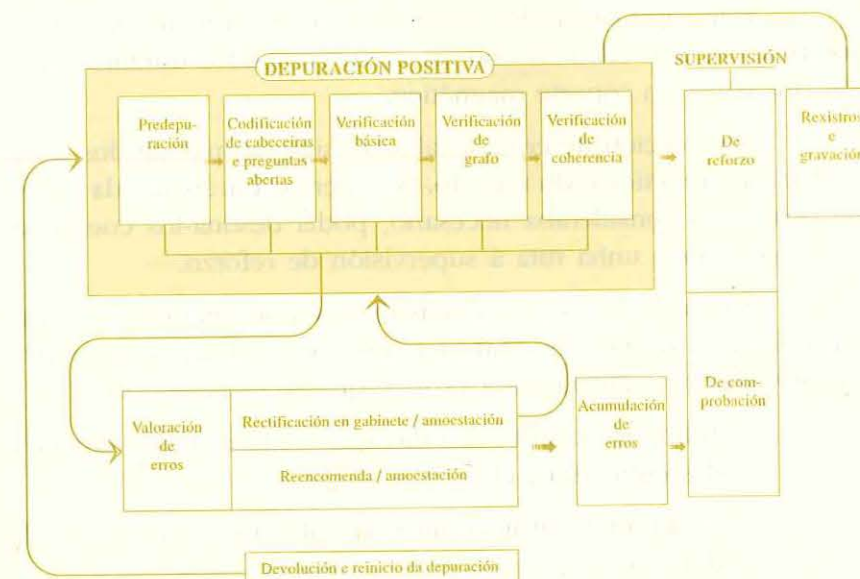

Figura 6

vista: código de provincia, de concello, de hábitat de nacemento e de residencia e a profesión do entrevistado.

3. Verificación básica: afecta a cuestións tales como a cobertura a lapis, a lexibilidade dos datos textuais e a correcta localización dos códigos nas caixas.
4. Verificación de grafo: comprobouse que non faltaban respostas en ningún caso, a pertinencia de certos códigos de resposta coas dadas noutras preguntas, a linealidade e conveniencia do salto entre certas preguntas do cuestionario e a cobertura dos datos de control (día e hora da entrevista, para posteriores comprobacións).
5. Verificación de coherencia: comprobouse que as respostas ás diferentes preguntas eran coherentes entre si (xa antes nos referimos ó tipo de coherencia que nos interesa). Así, os menores de 25 anos non deberían contestar a pregunta de qué falaba a partir dos 31 anos, ou os que din non ter estudos non deberían contestar preguntas referidas á súa vida escolar.

Esta supervisión de coherencia foi tamén realizada cun filtro informático, que ademais corruxía erros cometidos durante a gravación dos datos en soporte magnético.

A detección de erros levaba consigo na maioría dos casos a devolución e repetición do traballo. Se a persoa encargada da supervisión positiva o consideraba necesario, podía destinalos cuestionarios que conforman unha ruta á supervisión de reforzo.

Ademais da supervisión realizada pola empresa de consulting durante e despois da realización das entrevistas, o *Seminario de Sociolingüística* realizou unha propia, que se centrou en:

- Comprobación *in situ* das rutas realizadas, da duración das entrevistas, etc.
- Comprobación telefónica de entrevistas e rutas escollidas ó azar.
- Comprobación da coherencia entre algunhas respostas.

Na comprobación *in situ* e telefónica facíanselle algunhas das preguntas ó entrevistado para comprobar se a resposta recollida se correspondía coa dada. Ademais, pedíase a súa opinión sobre o inquérito a fin de mellorar no posible a súa realización. Cando se detectaban erros, comunicábase á empresa coa finalidade de que esta os subsanase.

A depuración prolongouse durante os cinco meses da fase de entrevistas e catro meses máis (mentres correccións manuais posteriores, a tabulación dos datos e as primeiras análises revelaban erros non detectados anteriormente).

O PRESENTE VOLUME

Este estudio, que corresponde á exploración e análise das actitudes lingüísticas en Galicia, presenta como trazo fundamental a magnitude da mostra coa que traballa (38.897 enquisas, a maior coa que se traballou ata agora), equivalente ó 1.7% da poboación galega maior de 16 anos. Tamén son indicativas da profundidade da investigación a estratificación da mostra segundo idade e sexo e a súa distribución xeográfica, na que se inclúen tódolos concellos de Galicia.

O presente libro consta dun extenso corpo central (capítulo 3), onde se aborda unha descrición das análises e exposición de resultados de diversos obxectos actitudinais, e dunha síntese (capítulo 4) que recompila os achados máis relevantes da exposición nuclear. Como remate do libro incorporamos tres apéndice, que comprenden: 1. mapas que presentan topograficamente as diferencias actitudinais por sectores; 2. distribución das frecuencias das variables analizadas, por Galicia e os seis sectores seleccionados; 3. reprodución do cuestionario utilizado.

O capítulo central (*As actitudes lingüísticas*) componse de oito seccións, nas que se trata das actitudes da poboación cara a diver-

sos aspectos vencellados á situación lingüística de Galicia. A primeira sección (3.1. *Algunhas consideracións teóricas sobre as actitudes*) constitúe unha introducción teórica sobre as actitudes humanas en xeral e as lingüísticas en particular. A sección 3.2 (*Unha medida xeral das actitudes*) explora os resultados obtidos na análise da *Actitude lingüística xeral*, variable construída, segundo se explica máis adiante, mediante a agrupación de diversas variables. Esta análise vai precedida dunha descrición estatística básica (ofrecendo a media, a desviación típica e a moda) de cada unha das variables agrupadas.

Coa sección 3.3 (*Actitudes cara ó uso do galego no ámbito escolar*) iníciase unha descrición máis pormenorizada das actitudes. Nela analízase a actitude ante o emprego do galego na escola desde tres puntos de vista diferentes: en primeiro lugar, explora a actitude sobre a lingua máis axeitada para as clases (preguntas 11 e 12); en segundo termo, describe a actitude ante o feito de que o galego sexa a lingua habitual da escola (preguntas 9 e 13); finalmente, dá conta das preferencias lingüísticas nas aulas (p. 89: ¿En que lingua prefire/prefería as clases?). Para as dúas primeiras exploracións construíronse tamén variables novas, do xeito que veremos a seguir.

Na sección 3.4 trátanse as actitudes cara á utilidade do galego e do castelán (p. 96), o uso (preguntas 97, 98, 106 e 116), a transmisión (preguntas 95, 99, 100 e 101) e o futuro da lingua galega (p. 111). No epígrafe referente ós usos inclúese a descrición de dúas variables (*Non converxencia cara ó galego* e *Non converxencia cara ó castelán*), tratadas dun xeito contrastivo baixo o mesmo epígrafe, posto que na comparación entre ambas reside o seu maior interese. Do mesmo xeito, na parte dedicada á transmisión lingüística ofrécese unha subsección coa análise comparativa entre a actitude cara ó feito de que pais galegofalantes lles falen en castelán ós fillos e a actitude verbo de pais castelanfalantes que lles falan en galego.

Tamén foron abordadas cuestións sobre identidade lingüística, fundamentais para determina-la vitalidade das linguas (preguntas 107, 123 e 135), que deron lugar á sección 3.5 (*Lingua e identidade*). Na sección 3.6 (*Prexuízos lingüísticos*), procedeuse do mesmo xeito que para a análise da *Actitude lingüística xeral*, da *Lingua máis axeitada para as clases* e da *Preferencia polo galego para a escola*: as variables correspondentes foron agrupadas, coa conseguinte redución

das quince orixinais a catro. A sección 3.7, pola súa banda, dá conta das actitudes cara á responsabilidade da normalización do galego (p. 110). A última sección deste capítulo está dedicada ó estudio doutras actitudes lingüísticas de carácter heteroxéneo (preguntas 79, 112, 117, 121 e 122).

Algunhas das variables exploradas neste volume son nominais, polo que nos limitamos a analiza-las frecuencias. Tal é o caso de case tódalas variables incluídas nas seccións 3.4, 3.5, 3.7 e 3.8. Outras variables, en cambio, aínda sendo propiamente ordinais, permiten ser tratadas como escalas de intervalos iguais, á maneira en que o facemos nas seccións 3.2, 3.3 e 3.6. No volume decidado ós *Usos lingüísticos en Galicia* xustificabamos este tratamento para as variables de uso, nas que as respostas ían do extremo 'só castelán' ó extremo 'só galego', pasando por dous valores intermedios. Na investigación sobre actitudes, pola súa banda, é práctica común o tratamento como variables de intervalos iguais, especialmente cando se usan, como neste caso, escalas tipo Likert. Poderíamos, xa que logo, obvia-la fundamentación do procedemento que empregamos, pero consideramos máis conveniente lembra-lo que, neste sentido, expoñiamos en relación cos usos.

A idea básica deste enfoque consiste en interpreta-los números asociados ás diferentes opcións de resposta como se fosen puntuacións que nós lles asignamos ós individuos. A quen responde, por exemplo, que está 'completamente de acordo' con que o galego debe se-la lingua habitual da escola asignámoslle un 5, e consideramos que a resposta está no nivel máis alto de favorabilidade para o galego. A quen está 'completamente en desacordo' asignámoslle un 1, a puntuación de menor favorabilidade. O 3 será un punto intermedio, non necesariamente identificable cunha actitude indiferente ou neutral, mais sempre linde entre os distintos graos de favorabilidade para o galego.

Este proceder, segundo explicamos no volume II do MSG¹⁴, non está exento de dificultades teóricas, e talvez non tódolos lectores

¹⁴ Os volumes I e II do MSG foron compendiados en senllas publicacións, das que ofrecemos a referencia a continuación: Fernández Rodríguez, M. A. e M. A. Rodríguez Neira (coords.) 1994. *Lingua inicial e competencia lingüística en Galicia*. A Coruña. Real Academia Galega; Fernández Rodríguez, M. A. e M. A. Rodríguez Neira (coords.). 1995. *Usos lingüísticos en Galicia*.

acepten sen cuestionamento este tratamento de variables ordinais como se fosen de intervalos iguais. En calquera caso, se se acepta este enfoque cómpre non esquecermos que a interpretación dos resultados debe ser matizada: pódese afirmar que dous individuos que teñan un 5 nunha variable (e que, polo tanto, están completamente de acordo con algo que favorece ó galego ou completamente en desacordo con algo que o desfavorece) teñen a mesma actitude. En cambio, non se pode dici-lo mesmo con respecto ós valores etiquetados como 'bastante de acordo' ou 'bastante en desacordo'; así, non podemos estar seguros de que dous individuos cunha puntuación de 4 ou de 2 teñan a mesma actitude. Moito menos podemos afirmar que un individuo cun 4 teña unha actitude dobremente mellor ca outro cun 2, nin que a diferenza actitudinal entre un suxeito que elixe 5 e outro que elixe 4 é igual á existente entre un que elixe 3 e outro que elixe 2.

Malia ás dificultades mencionadas, pódese dicir que, de feito, non se introduce ningunha distorsión importante nas análises (e menos con mostras tan grandes coma a nosa), sempre que se teña un mínimo de cautela na interpretación. O tema de se é posible tratar variables ordinais como variables de intervalos iguais é obxecto dunha polémica xa antiga, e renovada con frecuencia, no ámbito da estatística inferencial¹⁵. Aínda que nós facemos maiormente unha estatística descritiva bastante elemental, os razoamentos xeralmente aducidos na práctica da estatística inferencial en favor deste tratamento son tamén pertinentes no noso caso; trátase simplemente dunha estratexia metodolóxica que nos permite obter medias a partir de números de orde, facer análises factoriais, calcula-la fiabilidade das escalas de medición ou elaborar análises de varianza uni- e multivariadas (como nas seccións 3.2, 3.3 e 3.6), sen que a representación escollida resulte moi afastada dos feitos empíricos.

A Coruña. Real Academia Galega. De aquí en diante, para simplifica-las referencias, citarémolas como volume I e II do MSG respectivamente.

¹⁵ Para unha xustificación detallada vid.: Binder, A. 1984. "Restrictions on statistics imposed by method of measurement: some reality, some myth". *Journal of Criminal Justice* 12. 467-481. Gaito, J. 1980. "Measurement scales and statistics: resurgence of an old misconception". *Psychological Bulletin* 87. 564-567. Gaito, J. 1984. "Measurement scales and statistics: a confusion which refuses to die". *Canadian Psychology* 27. 63-68. Traylor, M. 1983. "Ordinal and interval scaling", *Journal of the Market Research Society* 25. Zumbo, B.D. e Zimmerman, D. W. 1993. "Is the selection of statistical methods governed by level of measurement?". *Canadian Psychology* 34. 390-399.

En conxunto, hai no cuestionario 53 variables do tipo ó que acabamos de referirnos. A cantidade é excesiva para estudialas unha a unha, polo que houbo que reducilas a grupos, seguindo a estratexia que se expón a seguir.

Na codificación inicial, unhas variables foron consideradas de xeito provisional como actitudes, outras como prexuízos e outras como opinións. Para comprobar se esta clasificación previa tiña sentido, fíxose unha análise factorial con todas elas, na que se obtiveron dez factores con autovalor superior a 1, que explican o 55.6% da varianza. En realidade, só o primeiro destes factores explica unha porcentaxe importante de varianza (o 23.9%), mentres o cuarto xa explica menos do 4%. O resultado máis importante desta análise é que, confirmando a nosa apreciación inicial, separa claramente actitudes, prexuízos e opinións, con só dúas excepcións: a pregunta 134 (*O galego é unha lingua máis fermosa có castelán*, calificada por nós coma un prexuízo) e a pregunta 112 (*Na súa opinión, o tema da lingua é...*, considerada como unha opinión) aparecen incluídas no primeiro factor, xunto a varias preguntas previamente etiquetadas por nós como actitudes. O resto dos factores conteñen ou ben só actitudes, ou ben só prexuízos ou só opinións.

A solución factorial é aceptable, pois o coeficiente de Kaiser-Mayer-Olkin (que compara as magnitudes dos coeficientes de correlación observados cos coeficientes de correlación parcial) é neste caso magnífico: 0.94. Sen embargo, as medidas de discriminación da mostra son bastante baixas en once preguntas, nas que se obteñen resultados moi por baixo de 0.50 (especialmente nas preguntas 75, 80, 81, 84, 90, 91, 94, e máis en case tódalas variables en que se descompón a pregunta 110); de xeito semellante, sete preguntas acadan valores arredor do 0.50 (preguntas 69, 70, 71, 74, 108, 109, e nunha das resultantes da 110). Para reforza-la solución factorial conviría eliminar estas preguntas da análise, pero evitámolo por incluírense entre elas moitas especialmente interesantes. Por outra banda, pareceunos que a análise de dez medidas da actitude (unha por cada factor), aínda supondo unha redución considerable sobre as 53 variables iniciais, transpasa os límites do prudente para este volume. Xa que logo, unha vez confirmada en liñas xerais a nosa clasificación inicial en actitudes, opinións e prexuízos, probamos outra estratexia de agrupación.

Nesta segunda fase tentamos determinar se o conxunto das preguntas etiquetadas como "actitudes" se pode considerar por si só como unha escala que nos dea unha medida xeral da actitude. Excluímola pregunta 143 (*Os xuízos sobre a lingua emitidos á marxe das cuestións indagadas foron...*), xa que corresponde a unha observación do entrevistador e non a unha resposta dada polo entrevistado. Para logralo noso propósito calculámola fiabilidade dunha escala formada coas vinte preguntas de actitudes restantes, obtendo os datos que se presentan a seguir:

	Media da escala se se elimina o item	Varianza da escala se se elimina o item	Correlación Item-Total corrixida	Cadro da Correlación Múltiple	Alfa se se elimina o item
p. 69	67.6756	139.1264	.6017	.3915	.8849
p. 70	68.4922	135.7009	.6130	.4380	.8841
p. 71	67.7219	136.3896	.6243	.4404	.8838
p. 72	68.6673	141.3993	.4210	.1940	.8903
p. 74	67.8760	136.2159	.6502	.4627	.8831
p. 75	67.9868	136.5305	.5254	.3073	.8873
p. 80	67.7703	138.8744	.6445	.6197	.8839
p. 81	67.7562	138.0125	.6780	.6492	.8830
p. 84	68.4815	131.8237	.6857	.6188	.8814
p. 90	69.0139	141.9860	.5053	.7238	.8876
p. 91	68.9379	141.4643	.5255	.7303	.8871
p. 94	68.3118	130.8912	.7235	.6455	.8800
p. 95	68.1536	141.2434	.4079	.2297	.8909
p. 97	68.8022	150.2315	.1747	.1577	.8954
p. 98	68.2021	149.0067	.2002	.1644	.8954
p. 101	68.5088	145.9259	.2466	.1173	.8960
p. 108	67.2897	141.7746	.6289	.4611	.8853
p. 109	68.4070	144.1534	.5088	.2793	.8880
p. 113	67.2377	146.0256	.4080	.2199	.8902
p. 120	67.9660	140.0738	.4985	.2962	.8878

O coeficiente Alfa de fiabilidade é bastante elevado: 0.8925, o que indica que hai un grao importante de aditividade nas variables, e que o conxunto formado por elas pódese usar como unha única escala. Sen embargo, como se observará na antepenúltima columna, as correlacións item-total no caso das preguntas 97, 98 e 101 son baixas, e eliminándolas o valor de Alfa aumenta un pouco (como se comproba na última columna), polo que decidimos prescindir delas, máis pola baixa correlación item-total que pola gañanza no coeficiente. Unha razón adicional para eliminar esas tres preguntas da escala xeral da actitude é que a 97 e a 98 convén tratalas á parte, xa que se trata de preguntas que non se refiren ó galego, coma as outras, senón a

conductas lingüísticas contrapostas, e que deben, xa que logo, ser analizadas confrontando as respostas a cada unha; o carácter de contraposición que teñen perderíase no caso de incluílas nunha escala xeral. Pola mesma razón, pareceunos conveniente eliminar tamén da escala a pregunta 95, pois aínda que a correlación item-total é aceptable, refírese a unha conducta lingüística contraposta á pregunta 101. Coas 16 preguntas restantes repetiuse a análise de fiabilidade, obtendo os resultados seguintes.

	Media da escala se se elimina o item	Varianza da escala se se elimina o item	Correlación Item-Total corrixida	Cadro da Correlación Múltiple	Alfa se se elimina o item
p. 69	57.7322	133.8956	.6314	.4250	.9062
p. 70	58.5273	130.6010	.6354	.4615	.9059
p. 71	57.8011	130.6120	.6599	.4770	.9051
p. 72	58.6911	136.4223	.4360	.2078	.9121
p. 74	57.9552	131.2748	.6652	.4791	.9050
p. 75	58.0348	131.3339	.5576	.3366	.9087
p. 80	57.8308	133.9526	.6643	.6382	.9054
p. 81	57.8084	133.1972	.6968	.6676	.9046
p. 84	58.5225	126.7609	.7079	.6448	.9034
p. 90	59.0472	136.4236	.5436	.7549	.9085
p. 91	58.9749	136.0377	.5581	.7592	.9082
p. 94	58.3584	125.6754	.7467	.6738	.9020
p. 108	57.3467	136.8316	.6477	.4812	.9066
p. 109	58.4458	139.3898	.5233	.2925	.9093
p. 113	57.2984	140.3493	.4530	.2613	.9108
p. 120	58.0388	134.8176	.5182	.3136	.9094

O coeficiente Alfa (estandarizado) é agora de 0.9144, e xa non mellora eliminando ningunha das dezaseis variables que restan, polo que unha medida derivada a partir deste conxunto pode ser considerada boa para medi-la actitude xeral ante o galego. O grao de adición das variables para consideralas como unha única escala, obtido mediante a proba de aditividade de Tuckey, é moi alto (1.26). Podería mellorarse un pouco elevando as puntuacións obtidas ó expoñente 1.26, mais sería inútil, xa que é habitual e recomendable nas mellores da aditividade por elevación a unha potencia redondear a enteiros, o que nos levaría a elevar a 1, é dicir, a deixar en definitiva as puntuacións orixinais.

O paso seguinte consistiu en decidir que medida usar. A primeira alternativa era considera-la suma das puntuacións dos diferentes items da escala, o que daría unhas puntuacións totais entre 16

(valor mínimo para quen respondese 1 en tódalas variables) e 80 (valor máximo para quen respondese 5 en todas elas). Esta posibilidade foi descartada, pois inda que permite visualizar mellor as diferencias das puntuacións dos distintos subgrupos, presenta dous problemas importantes: O primeiro, que non toma en consideración os casos de non resposta; dese xeito descende a puntuación dos individuos que non contestaron algunha das preguntas, suxerindo erroneamente a existencia neles dunha actitude negativa. O segundo, que dificulta a comparación con outras escalas (presentarémolas máis adiante) que, ó teren un menor número de categorías, obterían puntuacións situadas entre límites diferentes. Consecuentemente, tanto nesta escala coma nas restantes usamos, como puntuación para cada individuo, a súa media a través das diversas preguntas, tendo en conta só as preguntas respondidas. Así, a escala sitúase entre o 1 como valor menos positivo para o galego e 5 como valor máis positivo.

A escala da *Actitude lingüística xeral* quedou, logo, formada polas preguntas seguintes:

- p.69: *O uso normal do galego nos Concellos e na Xunta parécelle, en comparanza co do castelán...*
- p.70: *O uso do galego nun testamento ou contrato parécelle, en comparanza co do castelán...*
- p.71: *Se ten un pleito e o seu avogado o defende en galego, Vde. estaría...*
- p.72: *O uso do castelán, en relación co do galego, na misa parécelle...*
- p.74: *¿Que lle parece que a información deportiva ou os sucesos dos periódicos estean escritos en galego?*
- p.75: *Os nomes dos sitios e rúas de Galicia deben estar só en galego.*
- p.80: *Ten que haber máis programas de radio e TV en galego.*
- p.81: *Debe usarse máis o galego na publicidade.*
- p.84: *As asignaturas diferentes da Lingua e Literatura Españolas deben explicarse en galego.*
- p.90: *¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar matemáticas...?*
- p.91: *¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar historia...?*
- p.94: *O galego debe se-la lingua habitual da escola.*
- p.108: *¿Que opina vostede de que medre o uso do galego, de que se potencia?*
- p.109: *As medidas que se toman para favorece-lo uso do galego parécenlle...*

p.113: *Todo o que vive en Galicia debe saber ou coñece-lo galego.*

p.120: *¿Gustaríalle aprender ou mellora-lo seu galego?*

A análise da puntuación única nesta escala preséntase na sección 3.2, precedida, como xa dixemos, dalgúns datos descritivos xerais para cada unha das variables que interveñen nela.

Tras elaborarmos esta escala xeral considerámo-la posibilidade de tratar á parte (como unha soa variable) as actitudes relativas á presenza do galego no ámbito escolar, dada a transcendencia do tema ó que atinxen. Este parecer viuse reforzado polo resultado dunha análise factorial das dezaseis preguntas da escala, no que, pese ó elevado grao de aditividade das preguntas, apareceron dous factores con autovalor superior a 1; no segundo deles inclúense precisamente as catro preguntas relacionadas coa escola (84, 90, 91 e 94). Estas catro preguntas poderíanse tratar, por tanto, como unha única variable. De feito, unha análise factorial estándar (retendo só os factores con autovalor superior a 1) dá como resultado un só factor que explica o 71% da varianza. Pero en realidade as preguntas atinxen a dimensións conceptuais diferentes: a 84 e a 94 refírense ó grao de acordo coa utilización habitual do galego na escola. A correlación entre elas é elevada (0.78), polo que poden ser recodificadas nunha soa variable. En canto ás preguntas 90 e 91, a nosa intención ó incluílas no cuestionario era compara-la percepción do uso de galego e castelán para impartir-las materias de ciencias fronte ás de letras; con tal fin escollémo-las Matemáticas como representante do primeiro grupo e a Historia como representante do segundo. Os datos mostran que os entrevistados non fan a penas diferencias entre as dúas materias; a correlación entre as respostas ás dúas preguntas é aínda máis elevada ca no caso anterior (0.87), así que tamén poden ser tratadas como unha variable. Se repetímo-la análise factorial para as catro, pero esta vez extraendo dous factores en vez de un, veremos que no primeiro factor se inclúen as preguntas 90 e 91, e no segundo (cun autovalor de 0.81), a 84 e a 94; este segundo factor engade un 20.2% de varianza explicada, mentres que os dous xuntos explican o 91.2%. Posto que as cargas factoriais das dúas variables en cada factor son practicamente idénticas (0.93 e 0.92 no primeiro factor, e 0.91 e 0.90 no segundo), decidimos traballar coas medias a través das dúas preguntas que entran en cada factor, en vez de facelo coas puntuacións fac-

toriais correspondentes, pois os resultados serán os mesmos en ámbolos dous casos. A análise destas dúas microescalas referidas á escola preséntase no epígrafe 3.3.

No que se refire ás preguntas etiquetadas como "prexuízos" (e que son da 124 á 134 e da 136 á 139), non obtivemos resultados que nos permitisen unha única escala xeral de prexuízos convincente. Aínda que nunha análise de fiabilidade o coeficiente Alfa resulta aceptable (0.76), sen embargo, a proba de aditividade de Tuckey dá un valor arredor do 0.50, polo que para mellora-la aditividade deberíamos transformar-las puntuacións orixinais extraendo a súa raíz cadrada; pero isto tería como consecuencia ter que traballar cunha escala que tería como límite inferior 1 (o valor máis negativo para o galego) e como límite superior 2.24 (o valor máis positivo), estando o punto de neutralidade situado en 1.73. Obviamente, traballar en cada caso con escalas diferentes podería crearlles ós lectores serias dificultades de interpretación, polo que decidimos non forza-la construción dunha escala única de prexuízos, e atender en cambio ós resultados da análise factorial. Unha razón adicional para esta decisión é que varias das correlacións item-total son baixas, e algunhas delas negativas, o que parece ser un indicio claro de que hai máis dun factor neste conxunto de preguntas.

Nunha primeira análise factorial, obtivéronse tres factores con autovalor superior a 1 e que explican o 58.8% da varianza. No primeiro deles (que explica un 35.2%) inclúense as preguntas 124, a 130 e 133; no segundo (que engade un 14.3% de varianza explicada) inclúense as preguntas 136, 137 e 139, e no terceiro (cun 9.2% de varianza adicional) inclúense as preguntas 131, 132, 134 e 138. Este resultado é algo confuso e difícil de interpretar, pois non resulta transparente cal pode se-la dimensión subxacente a cada un dos factores. Unha das dificultades máis salientables procede do feito de que as preguntas 136, 137 e 138 (que se refiren a se o galego é máis ou menos axeitado có castelán para falar nas cidades, nas vilas e nas aldeas) aparezan en factores diferentes, estando a última unida a preguntas referidas á simpatía ou accesibilidade dos galegofalantes, e estando as dúas primeiras unidas a unha pregunta sobre a adecuación do galego para o mundo de hoxe.

Unha análise conceptual das preguntas 136, 137, 138 e 139 levounos a considera-la posibilidade de que con elas non se estea medindo

do precisamente un prexuízo. Se alguén responde na pregunta 136 que está totalmente en desacordo con que o castelán é máis axeitado có galego para a cidade, obviamente está indicando unha actitude favorable cara ó galego, pero se responde que está de acordo (como fan o 33.2% dos entrevistados) non resulta moi claro se se trata dun prexuízo ou se se pretende tan só transmitir-la constatación da forte presenza do castelán nas cidades. De xeito parecido, responder na pregunta 138 que se está en desacordo con que o castelán é menos axeitado có galego para falar na aldea (como fan o 79.7% dos entrevistados) non indica necesariamente unha actitude favorable cara ó galego, podendo tratarse simplemente da constatación da forte implantación do galego nese tipo de hábitat. Se estas dúas preguntas medisen algún tipo de prexuízo, a correlación entre elas debería ser elevada, pero é, polo contrario, moi baixa e negativa (-0.18). O mesmo sucede coas outras dúas preguntas que presentan dificultades, a 137 e a 139.

En consecuencia, decidimos prescindir destas catro preguntas (das que só se dan as frecuencias totais no apéndice correspondente), e volver a analizar factorialmente as once preguntas restantes. Aínda que só dous factores teñen un autovalor superior a 1, decidimos considera-la posibilidade de extraer un maior número de factores para lograr agrupacións de variables que permitan ver coa maior transparencia posible a dimensión común subxacente. Nunha solución de tres factores, as agrupacións resultan bastante claras, pero no factor terceiro inclúense as preguntas 131, 132 e 134, aínda que hai certa relación entre os contidos destas preguntas —de feito as correlacións da 134 coas outras dúas é baixa (arredor de 0.25). Ademais, dúas destas preguntas refírense ós falantes, mentres que a outra se refire á lingua; xa que logo, decidimos quedarnos cunha solución de catro factores, que dan conta do 73% da varianza.

O primeiro factor (43% da varianza) refírese a unha dimensión de consideración social (que tamén poderíamos denominar de prestixio, ou de status) e inclúe as seguintes preguntas, ordenadas segundo a magnitude da súa carga factorial:

p.125: *Quen fala castelán merécelle máis consideración social ca quen fala galego.*

p.126: *A quen fala castelán deberíanselle dar máis oportunidades de ascender na súa profesión ca a quen fala galego.*

p.133: *Quen fala castelán merécelle máis respecto ca quen fala galego.*

p.124: *Quen fala castelán ten máis estudos ca quen fala galego.*

p.127: *Quen fala castelán cun forte acento galego ten menos posibilidades de ascender na súa profesión.*

O segundo factor (15.4% da varianza) refírese a unha dimensión de sociabilidade, e inclúe as preguntas seguintes:

p.129: *Quen fala castelán ten máis posibilidades para relacionarse socialmente ca quen fala galego.*

p.128: *Quen fala castelán ten máis posibilidades de facer amigos ca quen fala galego.*

p.130: *Quen fala castelán é máis realista ou práctico ca quen fala galego.*

O terceiro factor (7.8% da varianza) refírese a unha dimensión de simpatía ou accesibilidade, e está formado polas dúas preguntas seguintes:

p.132: *Quen fala galego é máis accesible para falar con el ca quen fala castelán.*

p.131: *Quen fala galego é a primeira vista máis simpático ca quen fala castelán.*

Por último, o cuarto factor (6.8% da varianza), referido á beleza do galego, contén unha única pregunta:

p.134: *O galego é unha lingua máis fermosa có castelán.*

Como nas variables compostas anteriores, decidimos usar como puntuación as medias a través das preguntas que entran en cada factor, e non as puntuacións factoriais, tendo así unha escala de 1 a 5, na que o valor de 3 representa o punto de neutralidade. Ás razóns para tomar esta decisión xa expostas, hai que engadir que as puntuacións factoriais son puntuacións estandarizadas, cunha media para o conxunto da poboación de 0, e unha desviación típica de 1; isto ten vantaxes cando a análise se refire a unha única variable, pero presenta problemas importantes de interpretación cando se pretende comparar diversas variables (neste caso os catro factores), xa que, tendo tódalas variables unha media de 0 como consecuencia da estandarización, habería que estar lembrando continuamente na análise se cada cero se refire a unha media favorable

ou desfavorable. De feito, as medias neste caso sitúanse entre 2.71 para o terceiro factor e 4.34 para o primeiro, co que se pode ver claramente o perigo que suporía para a interpretación o traballar con calquera tipo de puntuación estandarizada.

A análise destes catro factores preséntase na sección 3.5, precedida dalgúns datos descritivos xerais para as variables que se inclúen neles.

En canto ás opinións que poderían ser tratadas como escalas, o núcleo máis importante corresponde á pregunta 110. Nela interesa especialmente a comparación entre a responsabilidade normalizadora atribuída ás diferentes entidades, polo que non se buscou ningún xeito de agrupación. A mesma análise comparativa resulta necesaria na pregunta 116.

Como xa se explicou nos dous volumes anteriores do MSG, as limitacións de espacio fan inviable a análise detida de cada un dos 34 sectores en que dividimos Galicia; por iso aquí, coma naqueles casos, analizamos soamente seis sectores con características ben diferenciadas, conscientes de que con eles non se esgota a tipoloxía sectorial de Galicia. Na procura da coherencia e unidade cos volumes anteriores, os sectores escollidos foron os mesmos:

Provincia da Coruña: cidades da Coruña (sector 1) e Santiago (sector 2)

Provincia de Lugo: Lugo-2 (sector 13) e Lugo-5 (sector 16)

Provincia de Ourense: Ourense-4 (sector 21)

Provincia de Pontevedra: cidade de Pontevedra (sector 26)

Con esta selección pretendemos dar conta do que ocorre en:

a) Cidades grandes coa maioría da poboación concentrada no núcleo urbano (A Coruña), fronte a outras máis pequenas e nas que o hábitat periurbano ten un papel destacable, como Santiago e Pontevedra (estas últimas diferentes, á súa vez, pola estrutura económica que as caracteriza).

b) Sectores formados por vilas grandes, como Lugo-2 (Viveiro, Monforte), fronte ós que agrupan vilas pequenas, como Ourense-4 (Amoeiro, Carballeda, A Rúa, Rubiá).

c) Sectores rurais, como Lugo-5 (Abadín, Baleira, Ribeira de Piquín, Pol, Triacastela...).

A pesar de que en cada sector predomina un tipo de hábitat (A Coruña, urbano; Lugo-2, vilego; Lugo-5, rural, etc.), non existe neles unha homoxeneidade completa. No deseño da mostra tentouse dar conta desta heteroxeneidade realizando as entrevistas tanto na cabeceira do concello coma no resto dos lugares (parroquias, periferia das cidades, etc.). Xa que logo, na análise dos sectores haberá que atender tamén á diferenciación interna de cada un. En Ourense-4, por exemplo, cando é pertinente sepáranse as vilas (núcleos dos concellos) das zonas etiquetadas como 'rural-1' ou 'rural-2', de acordo cos criterios metodolóxicos mencionados no primeiro capítulo. Nos sectores urbanos cómpre prestar atención á distinción entre os datos relativos ó total da mostra e os correspondentes, por unha banda, ó territorio estritamente urbano (cidade) e, por outra, ó periurbano: mentres no concello da Coruña a poboación entrevistada fóra do núcleo urbano constitúe o 2.3% da mostra correspondente, en Santiago acada o 29% e en Pontevedra constitúe o 51.6%.

Coma nos volumes anteriores, aquí presentamos datos relativos ó conxunto de Galicia. Posto que a unidade básica sobre a que se está a elabora-lo MSG é o sector, para construír unha mostra válida para o conxunto de Galicia non se poden agregar sen máis as mostradas dos distintos sectores, senón que é necesario ponderalas, dando conta do peso demográfico real de cada sector no conxunto de Galicia. Hai que ter presente que sectores con escasa poboación necesitan, cando se toman como unidades de mostraxe independentes, un elevado número de entrevistas para acada-la fiabilidade mostrada proposta (95%) manténdose na marxe de erro máximo establecida ($\pm 3\%$). Así, Coruña-11 (formado polos dous concellos da provincia que teñen menos de 5.000 habitantes, máis dun 33% da poboación ocupada na agricultura e dun 33% na industria e na construción)¹⁶ ten, segundo o último Censo, 5.399 habitantes maiores de 15 anos, e necesita unha mostra de 795 individuos; en cambio, a cidade da Coruña, con 199.008 habitantes maiores de 15 anos, só necesita 1.170 entrevistas para acada-

¹⁶ Municipios de Coirós e Miño.

-la mesma fiabilidade con igual erro mostral máximo. É evidente que, se as diferentes mostradas sectoriais se integrasen sen correccións nunha mostra única para o conxunto de Galicia, os sectores con menos poboación estarían sobrerrepresentados, e infrarrepresentados os sectores con máis poboación.

Entre as varias posibilidades de ponderación, escollemos agrega-los datos dos sectores segundo a fórmula seguinte:

$$P = \sum_{i=1}^n W_i \cdot P_i$$

onde

P= porcentaxe de respostas a unha opción dunha pregunta para o total de Galicia

W_i = Ponderación que se aplica para cada sector

p_i = Porcentaxe de respostas a unha opción dunha pregunta nun sector determinado

n= número de sectores

W_i é simplemente a poboación que representa un sector determinado en relación co conxunto de Galicia; é dicir:

$$W_i = N_i / N$$

onde N_i é o número de individuos maiores de 15 anos nun sector determinado e N o número total de individuos maiores de 15 anos no conxunto de Galicia.

Se as distintas mostradas sectoriais tiñan xa unha fiabilidade e un erro máximo máis ca aceptables na investigación sociolóxica, a mostra do conxunto de Galicia sitúase en niveis óptimos, cun nivel de confianza do 95% e un erro máximo probable de $\pm 0.62\%$.

Os resultados da análise que se fixo para este libro dan conta, en conxunto, dunha actitude favorable cara ó galego. Aínda que é xeral a homoxeneidade nas medidas dos distintos subgrupos cos que traballamos, pódese observar con claridade unha tendencia á mellora

da actitude a medida que a poboación é máis nova. Queda a incógnita de se os nosos instrumentos de medición son válidos (pois xa vimos anteriormente que son fiables); pero ese é un problema que afecta a tódolos traballos sobre actitudes. Segundo se apunta brevemente no apartado primeiro do capítulo seguinte, nunca estaremos seguros de que o que medimos mediante un cuestionario son precisamente actitudes; nin tan sequera está fóra de dúbida en que consisten estas e como se relacionan coas condutas. Despois de todo, sempre pode xurdi-la sospeita de que moitos entrevistados tenten da-la resposta que consideran socialmente correcta, aínda que non teña nada que ver coa súa predisposición a actuar dun xeito determinado.

AS ACTITUDES LINGÜÍSTICAS

3.1. *Algunbas consideracións teóricas sobre as actitudes*

Unha investigación de carácter demolingüístico como a que nos ocupa, que ambicione ofrecer unha visión completa da situación das linguas en Galicia non debe prescindir de describi-las actitudes lingüísticas da poboación. Parece claro que a soa relación entre variables sociais e factores situacionais (sexo, idade, estudos, clase social, contexto comunicativo, etc.) non abonda para explica-la función das variedades lingüísticas dentro dunha comunidade, senón que cómpre coñece-las actitudes cara ás mesmas, que acostuman se-lo resultado de longos procesos históricos¹⁷. Por outra banda, limita-la análise ó uso das linguas e á súa relación con determinadas variables sociais prescinde normalmente da compoñente de individualidade que todo falante posúe, reducíndoo a un feixe de categorías externas ó mesmo.

---

¹⁷ Vid. St. Clair, R. N. 1982. "From Social History to Language Attitudes". *Attitudes towards Language Variation* ed. por E. Ryan e H. Giles, 164-174. London: Edward Arnold. 1982.

Antes de adentrámonos na descrición das actitudes cara ás linguas en Galicia¹⁸, consideramos necesario avanzar unha breve introducción sobre a natureza e estruturación das actitudes humanas, que axudará ó lector a encadrar e comprende-las análises posteriores.

As actitudes humanas foron obxecto de estudio de varias disciplinas —psicoloxía social, antropoloxía, socioloxía, lingüística, teoría da comunicación— pero os avances teóricos na súa definición e descrición estrutural producíronse especialmente no seo da psicoloxía social e non sempre estiveron exentos de debate¹⁹. Nesta obra consideráremo-las actitudes humanas como estados mentais e neurolóxicos, non observables directamente, que activan a avaliación dun obxecto —no noso caso lingüístico— e estimulan a actuación cara ó mesmo²⁰.

As actitudes humanas constan de tres compoñentes: cognitiva, afectiva, e conductual²¹. A primeira identifícase coas percepcións do individuo sobre o obxecto da actitude e coa información que posúa verbo del. En relación con este aspecto cómpre ter en conta dous conceptos importantes relacionados coa clase de información referida ó obxecto: o de *diferenciación* e o de *centralización*²². A diferenciación refírese ó tipo e cantidade de información sobre o obxecto: esta pode ser deficiente ou distorsionada e dar lugar a crenzas des-

¹⁸ Neste traballo entendéremo-las actitudes cara ás linguas en sentido amplo, é dicir, incluíndo non só as actitudes que teñen como referente as linguas e o seu uso, senón tamén os seus falantes e os procesos de transmisión e planificación lingüística.

¹⁹ Para ilustrar esta afirmación abondará con mencionar algunhas das numerosas definicións do concepto: 'estado neurolóxico e psíquico de predisposición á actuación', 'valoración positiva ou negativa dun obxecto', 'disposición a reaccionar', 'respostas puntuais a situacións tamén puntuais', etc.

²⁰ Algúns dos autores que adoptaron puntos de vista mentalistas na definición das actitudes foron os seguintes: Allport, G. W. 1935. "Attitudes". *A Handbook of Social Psychology* ed. por C. Murchinson, 798-844. Worcester, MA: Clark University Press.; Ajzen, I. e M. Fishbein. 1980. "Language Attitudes Studies". *Anthropological Linguistics* 12:5.137-157; Morales, F. et al. 1994. "Actitudes". *Psicología Social* coord. por F. Morales, 495-621. Madrid: McGraw-Hill. Estas teorías consideran o conductismo como unha corrente que responde a unha visión un tanto mecanicista do comportamento humano ó interpreta-las actitudes como respostas concretas ante determinadas situacións non susceptibles de seren sistematizadas.

²¹ Estas tres compoñentes son as establecidas pola escola multicompoñencial, que foi seguida por case tódolos psicólogos sociais dende 1950. Pola súa parte, a escola monocompoñencial, que ten dous dos seus maiores expoñentes en I. Ajzen e M. Fishbein (*op. cit.*), reduce a estrutura das actitudes á dimensión avaliativa.

²² Deprez, K. e Y. Peersons. 1987. "Attitude". *Sociolinguistics* ed. por U. Ammon e N. Dittmar, 116-131: vol. I. Berlín: Walter de Gruyter. 1987.

virtuadas que acabarán configurando unha serie de prexuízos sociais. A centralización ten relación coa importancia dos diversos datos informativos para defini-lo obxecto. Hainos que se consideran máis centrais e outros máis adxacentes. Concederlle unha importancia desmedida ós datos adxacentes para a configuración do obxecto pode ser outra das causas que orixinen os prexuízos. A compoñente afectiva está formada polos sentimentos, emocións ou afectos que dito obxecto esperta no individuo. Finalmente, a conductual identifícase coas tendencias, disposicións e intencións cara ó obxecto, así como coas accións concretas dirixidas a el.

A actitude global pode considerarse como o conxunto superior constituído por cada un dos subconxuntos que son as súas compoñentes²³. En virtude desta concepción xerárquica, podemos esperar que as medidas dunha mesma compoñente sexan moi semellantes entre si e menos semellantes ás medidas doutra compoñente. Isto é, a análise das variables relativas á compoñente avaliativa dará resultados máis próximos entre si ca con aquelas relativas ás compoñentes conductiva ou cognitiva. Sen embargo, por seren tódalas compoñentes parte dunha única actitude deben gardar tamén unha estreita relación, de tal modo que adoita existir unha influencia mutua entre elas. Deste xeito, a información cognitiva que posuímos sobre un obxecto incide na nosa resposta afectiva e ambas dirixen a conducta posterior cara a ese obxecto. Pero, así mesmo, os afectos poden condicionalo procesamento cognitivo da información futura sobre o obxecto da actitude, seleccionando, de entre a información total, aquela que non se amosa contradictoria coa compoñente afectiva.

Neste punto enlazamos cunha das cuestións máis discutidas polos teóricos das actitudes humanas: a relación entre actitude e conducta. O debate sobre se as actitudes presentan a esperada consistencia afectivo-conductual iniciouse coa publicación dun traballo de LaPiere²⁴, no que se poñía en relación o prexuízo racial coa conduc-

²³ Rosenberg, M.J. e C. I. Hovland eds. 1960. *Attitude Organization and Change*. New Haven: Yale University Press. Citado a través de *Psicología Social* ed. por F. Morales, E. Rebolloso e M. Molla, 500. Madrid: McGraw-Hill.

²⁴ LaPiere, R. T. 1934. "Attitudes versus Actions". *Social Forces* 14. 230-237. Tamén recollido en *Readings in Attitude Theory and Measurement* ed. por M. Fishbein, 26-31. Nova York: John Wiley. 1967.

ta de aceptación ou rexeitamento de persoas pertencentes a minorías étnicas en Estados Unidos. Os resultados deste traballo demostraron que mentres a actitude se manifestaba claramente prexuízosa non sucedía o mesmo coa conducta. Para contribuír á resolución deste problema xurdiu a *teoría da acción razoada* de Ajzen e Fishbein (1980), que defende a dificultade de relacionar de xeito directo a actitude e a conducta, sendo necesario postula-la existencia de constructos intermedios, entre os que podemos salienta-la *intención conductual*. A intención conductual estará determinada polo peso da actitude individual e da norma social subxectiva, entendendo por *norma social subxectiva* a presión social que a persoa percibe e adoita proceder das persoas máis achegadas a ela. Esta é unha función das crenzas normativas en virtude das cales a persoa estima a probabilidade de que a súa conducta resulte aceptable ou inaceptable para os demais. A intención conductual será, logo, un predictor máis exacto da conducta cá actitude ou a norma social subxectiva por separado. Unha conducta que xurda da intención dunha persoa e que teña en conta a presión do ambiente social ademais da súa propia orientación pódese considerar unha conducta razoada. Para os citados autores o nivel de xeneralidade en que se formulan as actitudes e a correspondente conducta tamén inflúe no grao de coherencia da súa relación. A actitude só terá poder predictivo cando o seu nivel de xeneralidade coincida co da intención conductual. Deste xeito, actitudes moi xerais só poderán ser relacionadas con condutas moi xerais, e actitudes moi específicas con condutas igualmente específicas. No caso das actitudes lingüísticas, isto significa que da existencia de actitudes favorables cara ó ensino dunha lingua non debe derivarse o seu uso no ámbito familiar. Outros autores²⁵ engaden o *hábito* á lista de variables non actitudinais que poden incidir na persistencia dunha conducta. Por hábito enténdese unha acción que se converte en automática á forza de repetida. Deste xeito podería darse o caso da existencia de actitudes extremadamente favorables cara ó uso dunha lingua no ámbito familiar que non tivesen resposta no nivel conductual debido ó enraizamento doutros hábitos lingüísticos nese dominio.

²⁵ Ronis, D. L., Yates, J. F. e J. P. Kirscht. (1989). "Attitudes, Decisions and Habits as Determinants of Repeated Behavior". *Attitude Structure and Function* ed. por S. R. Pratkanis, S. J. Breckler e A. G. Greenwald, 213-239. Hillsdale, L. Erlbaum.

Cómpre salientar, por outra parte, a importancia da percepción dos beneficios ou prexuízos que os individuos asocian cunha conducta determinada. Se consideran que unha acción respecto dun obxecto os prexudicará, os seus afectos polo mesmo serán negativos; pola contra, se prevén que os beneficiará, tenderán a configurar afectos positivos.

Por último, é necesario menciona-la existencia, recoñecida polos estudiosos deste campo da psicoloxía social, de actitudes que posúen unha compoñente cognitiva desvirtuada e unha compoñente afectiva caracterizada por unha forte carga emocional: os denominados prexuízos.

Os prexuízos xorden de erros ordinarios na categorización da realidade, que adoitan producir algún dos dous tipos seguintes de inferencias²⁶:

1º) as propiedades detectadas nun individuo fanse extensibles á totalidade do grupo ó que pertence (principio de *instantiation*)

2º) inversamente, as propiedades que se lle atribúen ó grupo aplícanse a cada un dos seus membros sen excepción.

Podemos afirmar, polo tanto, que as categorizacións que dan lugar a prexuízos tenden a reduci-las diferencias intragrupo e a aumenta-las intergrupais, mediante procesos de esaxeración e polarización debidos a erros que se producen no proceso inferencial. O proceso lóxico de extraer inferencias segue tres etapas²⁷ (Morales 1994):

- a) recollida da información
- b) mostraxe da información
- c) uso da información

Parece claro, logo, que canto maior e máis detallada sexa a información recollida, máis correcta será a inferencia. Sen embargo, nesta primeira etapa poden producirse erros na selección dos datos relevantes para a representación do obxecto. A segunda etapa, mostraxe da información, céntrase no grao de adecuación da infor-

²⁶ Van Dijk, T. 1987. *Communicating Racism. Ethnic Prejudice in Thought and Talk*. Londres. Sage Publications.

²⁷ Véxase J. F. Morales (op. cit., pp. 273 ss.)

mación seleccionada, e nela pode producirse o erro de seleccionar unha mostra excesivamente sesgada e considerala representativa da totalidade. Finalmente, a forma de usa-la información seleccionada é decisiva para facer inferencias correctas. Nesta última etapa poden cometerse tres tipos de erros, relacionados co cálculo de probabilidades de que dous feitos ocorran conxuntamente, co manexo da información relevante e non relevante e coa estimación do grao en que dous feitos están relacionados²⁸.

Todos estes erros que poden cometerse no procesamento da información dan lugar, segundo algúns sicólogos sociais, a 'formas inferiores de pensamento', non coincidentes coa realidade, que obedecen a unha motivación defensiva e son altamente ríxidas e etnocéntricas —esta etiqueta cómpre entendela coma unha sobrevaloración do propio grupo e un rexeitamento e hostilidade cara ós grupos opostos.

No presente volume tratamos de analiza-las actitudes da poboación galega cara ás linguas (castelá e galega) incluíndo no cuestionario preguntas relacionadas coas súas tres compoñentes (cognitiva, avaliativa e conductual), así coma a posible existencia de prexuízos sobre as linguas ou os seus usuarios e conductas hipoteticamente discriminatorias. Non obstante, o método de medición empregado non nos permite levar a cabo un estudio pormenorizado de cada unha das compoñentes actitudinais por separado, polo que, partindo dunha concepción ampla das actitudes lingüísticas, enfocáremolas desde unha perspectiva globalizadora, en lugar de adentrármolos en descrições detalladas de cada unha das compoñentes que, para a finalidade desta investigación, resultan, ademais, innecesarias. Polo tanto, ó longo desta obra serán descritos os afectos, as crenzas e opinións da poboación galega sobre diversos aspectos vencellados á normalización do uso do galego, ós seus usuarios, á súa utilidade, etc. Nesta concepción ampla das actitudes lingüísticas incluímo-los prexuízos verbo da lingua galega ou os seus falantes que, como xa dixemos en páxinas anteriores, son actitudes altamente marcadas por unha sobrecarga afectiva e unha sobrexeneralización das categorizacións da realidade, pero actitudes en definitiva. Xa que logo, a súa análise dá lugar a unha sección no interior do capítulo de actitudes.

²⁸ Véxase J. F. Morales (op. cit.).

3.2. Unha medida xeral das actitudes

Para o estudio das actitudes elaboramos unha variable, etiquetada como *Actitude lingüística xeral*, que será analizada neste epígrafe. Se o lector desexa coñecer-lo procedemento polo que obtivemos esta variable, pode consulta-lo capítulo 2, onde se explican detidamente os pasos seguidos ata a agrupación definitiva. Cómpre recordar, en calquera caso, que a *Actitude lingüística xeral* é o resultado de agrupar dezaseis variables actitudinais, todas elas cunha escala de 1 a 5. O valor 1 representa sempre a actitude menos favorable para o galego e o 5 a máis favorable, sendo o 3 un valor intermedio que pode ter distintas etiquetas; etiquétase como 'indiferente' cando se pregunta exclusivamente polo galego (preguntas 71, 74, 75, 80, 81, 84, 94, 108, 113 e 120), e como 'igual de axeitado' cando se compara o galego co castelán (preguntas 69, 70, 72, 90 e 91). Nótese, así mesmo, que a opción 'indiferente' pode ter significados distintos nas diversas preguntas do cuestionario. Así, na pregunta 71 (*Se ten un pleito e o seu avogado o defende en galego, vostede estaría...*) subxace unha comparación entre o galego e o castelán, de maneira que probablemente o significado neste caso sexa equivalente a 'igual de axeitado'; pola contra, na pregunta 108 (*¿Que opina vostede de que medre o uso do galego, de que se potencie?*) o sentido parece ser máis ben que ó entrevistado non lle importa se o uso do galego se potencia ou non. Pola súa parte, a pregunta 109 (*As medidas que se toman para favorece-lo uso do galego parécenlle...*) ten unha escala de respostas distinta das restantes, aínda que equivalente desde o punto de vista da gradación de menor a maior favorabilidade para o galego.

Antes de adentrármolos na análise da medida xeral de actitudes, cremos conveniente presentar algúns datos sobre cada unha das dezaseis variables de que se compón, acompañados dunha visión moi xeral do seu comportamento nos 34 sectores en que dividimos Galicia. Con tal fin presentamos e describimos no epígrafe seguinte algunhas medidas de tendencia central e de dispersión (media, moda e desviación típica), ordenando as preguntas que corresponden a cada variable segundo a orde decrecente das medias obtidas.

3.2.1. Variables para a análise da actitude xeral

P.113. *Todo o que vive en Galicia debe saber ou coñece-lo galego*

$\bar{x}=4.47$; $Mo=5$; $s=.84$

A pregunta 113 mide unha actitude referida á relación entre o galego e a identidade colectiva. Apréciase na súa formulación un certo ton prescritivo, o que pode favorecer que os entrevistados manifesten un posicionamento claro, é dicir, que eviten as respostas intermedias e particularmente o "indiferente" (valor 3). Entre as variables de actitudes que estamos a comentar, esta é a que ten unha media máis elevada, e polo tanto a máis favorable cara ó galego. A desviación típica (de menos dun punto) indica que as respostas son considerablemente homoxéneas, de maneira que, tendo en conta a moda de 5, podemos dicir que a maior parte dos entrevistados coinciden en dar importancia ó coñecemento do galego por parte de todo o que vive en Galicia. Por sectores, dezaseis están por baixo da media e dezaioito por riba. As puntuacións máis elevadas aparecen na provincia de Ourense, onde seis sectores superan o 4.65.

P.108. *¿Que opina vostede de que medre o uso do galego, de que se potencie?*

$\bar{x}=4.38$; $Mo=5$; $s=.85$

Esta formulación, fronte á da pregunta anterior, favorece que o informante manifeste diferentes graos de compromiso co obxecto da mesma. O enunciado establece, por outra banda, unha vinculación implícita entre o potenciamento do galego e a actuación de axentes con algunha posibilidade de intervir neste terreo (Administración, medios de comunicación, escola, etc.). A media reflicte, coma no caso anterior, unha actitude claramente favorable ó aumento e potenciación do galego, confirmada pola moda e a desviación típica. Hai vinte sectores con medias inferiores ás de Galicia e catorce con medias superiores; destes, oito teñen unha puntuación igual ou maior a 4.5. Todos están por riba de 4.

P.69. *O uso normal do galego nos concellos e na Xunta, parécelle, en comparanza co do castelán...*

$\bar{x}=4.02$; $Mo=5$; $s=1.04$

Pregúntase nesta ocasión pola adecuación do galego, en comparanza co castelán, para a comunicación con determinadas ins-

tituções. A media indica que existe unha actitude favorable ó uso do galego, aínda que non tanto coma a das variables anteriores. A pesar de que a maioría das respostas dan conta dunha gran favorabilidade (moda de 5, 'moito máis axeitado'), a desviación típica é maior ca nos casos precedentes; se observamos este dato á luz da media, deduciremos que nesta ocasión unha maior cantidade de entrevistados escolle opcións correspondentes a niveis de menor favorabilidade. En calquera caso, a proporción dos mesmos que opta por respostas con valor inferior ó 3 segue a ser mínima. Pola súa banda, tódolos sectores presentan unha media favorable ó galego: vinte cunha puntuación superior á do total de Galicia, doce inferior e dous igual. Os resultados nunca descendeen máis aló de 3.7, polo que se pode dicir que a poboación consultada se inclina sempre pola maior adecuación do galego antes ca do castelán.

P.71. *Se ten un pleito e o seu avogado o defende en galego, vostede estaría...*

$\bar{x}=3.92$; $Mo=5$; $s=1.21$

Segundo indica a moda obtida por esta variable, a resposta máis frecuente é a daqueles informantes que dixeron estar 'totalmente de acordo' co emprego do galego por parte do seu avogado, aínda que o resultado da desviación típica permite deducir que as respostas dos informantes son máis heteroxéneas ca nas variables anteriores. A media, con ser favorable para o galego, non acada a puntuación de 4 ('bastante de acordo'). Por sectores, en vinte dos trinta e catro a media é superior á de Galicia.

P.81. *Debe usarse máis o galego na publicidade.*

$\bar{x}=3.90$; $Mo=5$; $s=.98$

Se comparamos esta variable coa anterior, observamos que as medias son case idénticas, como resultado dun fenómeno moi semellante: mentres a moda indica que a postura máis frecuente é a de mostrarse 'totalmente de acordo' con que o galego debería estar máis presente na publicidade, abundan tamén as respostas que dan conta dun acordo máis moderado ou de indiferencia. A menor desviación típica amosa que son menos os entrevistados que se mostran en desacordo. Por sectores, dezasete teñen puntuacións superiores á media de Galicia e outros tantos inferiores.

P.80. *Ten que haber máis programas de radio e televisión en galego.*

$\bar{x}=3.89$; $Mo=4$; $s=0.98$

A media reflicte unha actitude favorable ó galego. Obtemos unha moda de 4, correspondente á resposta 'bastante de acordo'. Se observámo-la distribución da mostra, vemos que só unha pequena minoría opta polo desacordo, mentres gran parte dos entrevistados prefiren o 'indiferente' ou o 'totalmente de acordo'; estamos, polo tanto, ante resultados moi semellantes ós da variable anterior, coa práctica totalidade da mostra repartida nestas tres respostas. Por sectores, dezasete teñen unha puntuación inferior á media, dezaseis superior e un a mesma.

P.74. *¿Que lle parece que a información deportiva ou os sucesos dos periódicos estean escritos en galego?*

$\bar{x}=3.74$; $Mo=5$; $s=1.16$

Con esta variable pretendemos observa-la actitude da poboación entrevistada ante a utilización do galego en determinadas seccións dos xornais. A media segue a ser favorable ó galego. A desviación típica dá conta da dispersión das respostas entre o 'totalmente de acordo' (a resposta maioritaria) e o 'indiferente', dispersión incrementada pola pequena cantidade de informantes que se mostran 'bastante en desacordo'. Entre os sectores, dezanove teñen unha media superior á de Galicia, mentres que en catorce a media é inferior e nun igual.

P.75. *Os nomes dos sitios e rúas de Galicia deben estar só en galego.*

$\bar{x}= 3.71$; $Mo=5$; $s=1.31$

Con resultados estatísticos próximos ós da variable anterior, a resposta máis habitual segue a ser a máis favorable para o galego (moda=5). Sen embargo, a dispersión un pouco máis alta e a media cun valor inferior a 4 son indicios de algo que se constata observando a distribución da mostra: hai un número considerable de informantes con resposta desfavorable; concretamente, dous de cada dez manifestan un desacordo moderado ou completo (valores 2 e 1 respectivamente) co emprego do galego como única lingua da toponimia. En catorce sectores a media é superior á de Galicia, en catorce inferior e en tres igual.

P.120. *¿Gustaríalle aprender ou mellora-lo seu galego?*

$\bar{x}=3.63$; $Mo=4$; $s=1.2$

Segundo indica a moda, a resposta maioritaria a esta pregunta é aquela na que os informantes se mostran 'bastante' dispostos a mellora-lo seu coñecemento do galego. O feito de que a media non chegue a 4 relaciónase co efecto da desviación típica, é dicir, coa dispersión da mostra nas cinco opcións de resposta da variable. Acharmos dezaioito sectores cunha media inferior á de Galicia, quince con puntuacións superiores e un igual. O único sector que ten unha media superior a 4 é Ourense-3.

P.94. *O galego debe se-la lingua habitual da escola.*

$\bar{x}=3.38$; $Mo=4$; $s=1.34$

A media continúa acadando un resultado favorable para o galego, pois supera o valor 3 ('indiferente'). Aínda que a formulación da pregunta pode favorecer respostas extremas (lémbrese o que dicíamos sobre a pregunta 113), a opción que escollen un maior número de informantes corresponde á posición de acordo moderado (moda de 4). A dispersión, ademais, é considerable, e na distribución da mostra destaca a proporción de informantes que se reparten entre os valores 2 ('bastante en desacordo') e 1 ('totalmente en desacordo'), de maneira que a media non pode acadar valores moi altos. Dezanove sectores teñen unha media superior á de Galicia, catorce inferior e un igual.

Dado que existe unha forte relación entre esta variable e a correspondente á pregunta 84 (*As asignaturas diferentes de lingua e literatura españolas deben explicarse en galego*), ambas serán tratadas, no epígrafe que segue, como unha única variable (epígrafe 3.3.2, *Preferencia polo galego para a escola*). Para unha xustificación dese agrupamento consúltese o capítulo 2 deste volume.

P.109. *As medidas que se toman para favorece-lo uso do galego parécenlle...*

$\bar{x}=3.34$; $Mo=3$; $s=0.81$

Esta pregunta está relacionada coa p.108, pois se aquela suxería a referencia ós axentes a quen se pode atribuí-la posibilidade de fomenta-lo uso do galego, esta solicita xa unha valoración das medidas que se están a tomar nese sentido. Neste caso contamos cunha batería de respostas diferente á das restantes variables: o valor 1, o menos favorable para o galego, foi asignado á resposta 'demasiadas' medidas, mentres que o máis favorable (valor 5) corresponde á resposta 'moi insuficientes'. Convén ter en conta que o valor 'suficien-

tes', (o maioritario, moda=3), non é identificable cunha actitude indiferente; pola contra, implica a conformidade do entrevistado co labor institucional neste terreo. Tódolos datos estatísticos que presentamos indican o claro predominio da posición intermedia; a dispersión concéntrase entre esta postura e a que considera as medidas de fomento como 'insuficientes' (valor 4), mentres que calquera das respostas restantes é claramente minoritaria. Por sectores, dezasete están por baixo da media de Galicia, catorce por riba e tres obteñen a mesma puntuación.

P.84. *As asignaturas difrentes de lingua e literatura españolas deben explicarse en galego.*

$\bar{x}=3.22$; Mo=4; s=1.34

Aínda que ante esta afirmación a resposta máis frecuente é o acordo moderado ('bastante de acordo', co valor 4), obsérvase que a media supera escasamente a puntuación de 3 ('indiferente', na soleira de favorabilidade para o galego). A desviación típica (1.34) correspondente a esta pregunta só é acadada por outra das variables referidas á escola (p. 94); a distribución da mostra é semellante á daquela, aínda que con máis respostas en contra, de xeito que a media descende un pouco máis. Por sectores, quince teñen resultados inferiores á media de Galicia, dezaioito superiores e un igual. Hai tres sectores (A Coruña, Ferrol e Lugo) que non alcanzan a media de 3.

P.70. *O uso do galego nun testamento ou contrato parécelle, en comparación co do castelán...*

$\bar{x}=3.18$; Mo=3; s=1.24

Neste caso a opción de resposta máis frecuente é 'igual de axeitado', aínda que a media indica que a actitude ante o galego nun contrato é, en conxunto, favorable a esta lingua. O feito de que esta medida supere a puntuación de 3 ten que ver coa distribución da mostra, xa que, dentro dos entrevistados que non consideran idéntica a adecuación de unha e outra lingua, a maioría inclínase cara á preferencia polo galego. No que atinxe ós sectores, a metade ten unha media superior á do total de Galicia. Tan só a cidade de Lugo presenta unha puntuación desfavorable ó galego (2.94).

P.72. *O uso do castelán, en relación co do galego, na misa parécelle...*

$\bar{x}=3.03$; Mo=3; s=1.21

Nesta variable, como nas correspondentes ás preguntas 90 e 91, muda o enfoque respecto das restantes, xa que focalizan o castelán e non o galego. Por iso a escala segue a orde inversa, de xeito que o 'moito máis axeitado' ten valor 1 e o 'moito menos axeitado' valor 5.

Nesta ocasión obsérvase un claro predominio do 'igual de axeitado', cunha media moi próxima a 3. Ó observarmos, á parte da desviación típica, a distribución poboacional, vemos que, dos entrevistados que non concordan coa resposta maioritaria, aproximadamente a metade escollen as opcións favorables para o galego ('bastante/moito menos axeitado', cos valores 4 e 5 respectivamente), mentres a outra metade opta polas non favorables ('bastante/moito máis axeitado', cos valores 2 e 1). En dezaioito sectores a media é inferior á de Galicia, nun igual, e en quince superior.

P.91. *¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar historia...?*

$\bar{x}=2.78$; Mo=3; s=1

Como é ben sabido, a recente introducción do galego no ensino fixo que esta lingua acadase funcións tradicionalmente restrinxidas ó castelán (véxase volume II do MSG, cap.5). Con esta pregunta, como coa seguinte (p.90), tratamos de avalialas actitudes dos entrevistados respecto da aptitude do galego en comparación co castelán para estes novos usos. Ademais, queríamos saber se a poboación ve de diferente maneira, no que atinxe á lingua vehicular da docencia, o ensino de historia (unha materia humana) e o de matemáticas (unha materia técnica). No epígrafe dedicado ó ámbito escolar analízanse ámbalas variables agrupadas (3.3.1. *Lingua máis axeitada para as clases*).

Nesta pregunta, aínda que a media é inferior a 3 (por baixo da soleira de favorabilidade para o galego), hai que ter en conta que a moda representa máis da metade da poboación. O resultado da media relaciónase co feito de que son máis os entrevistados que consideran o castelán moito/bastante máis axeitado cós que prefiren o galego. Por sectores, once acadan unha puntuación inferior, vintedous superior e un igual á da media de Galicia. Ourense-5 e Pontevedra-10 teñen medias superiores a 3.

P. 90. ¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar matemáticas...?

$\bar{x}=2.71$; $Mo=3$; $s=0.999$

Os resultados desta variable para o total de Galicia son practicamente iguais ós da anterior. Podemos dicir, polo tanto, que a poboación non avalía de diferente maneira o uso das linguas no ensino da historia e no das matemáticas. Por sectores, trece obteñen puntuación por baixo da media, vinte por riba e un igual.

Segundo se desprende desta descrición, a maior parte das variables que agrupamos nunha soa, baixo a etiqueta común de *Actitude lingüística xeral*, presentan medias favorables ó galego. Só no caso das preguntas 90 e 91 podemos apreciar medias inferiores a 3, aínda que cómpre non esquecer que nelas a resposta máis frecuente é a que corresponde a esta puntuación intermedia. As variables con resultados máis favorables para o galego son preguntas 113, 108 e 69, con medias superiores a 4 e moda de 5 ('totalmente de acordo' ou 'moito máis axeitado'). Esta moda de 5 aparece, así mesmo, en sete das dezaseis variables. As restantes preguntas obteñen medias entre 3 e 4 puntos, sen que haxa ningunha cunha moda inferior a 3. En conxunto, polo tanto, as respostas oscilan entre os valores centrais da escala e os favorables para o galego. Unha revisión das desviacións típicas revela a relativa homoxeneidade dentro de cada unha das variables, se ben é certo que hai diferencias entre elas. As variables que presentan unha maior desviación respecto da media son as correspondentes ás preguntas 84 e 94, cunha desviación típica de 1.34, mentres a máis homoxénea é a pregunta 109, cunha puntuación de .81.

3.2.2. *Actitude lingüística xeral*

3.2.2.1. *Actitude lingüística xeral en Galicia*

A medida xeral da actitude é resultado de agrupa-las dezaseis variables descritas. O tratamento conxunto permite optimizalo tratamento dos datos, pois en lugar de vérmonos obrigados a analizar cada unha das variables por separado, por este procedemento obtemos resultados estatísticos que dan conta das tendencias globais. A agrupación fíxose tendo en conta que teñen a mesma escala e algunhas características conceptuais comúns, aínda que non sexan totalmente equiva-

lentes nin os enunciados das preguntas nin as respostas correspondentes, tal como indicamos ó describilas por separado. No capítulo 2 (*O presente volume*) explícase o procedemento polo que chegamos á agrupación definitiva, a través da análise factorial e do cálculo de fiabilidade da escala xeral que pretendiamos utilizar.

A puntuación da *Actitude lingüística xeral* para o conxunto de Galicia é 3.60. Trátase dunha media favorable ó galego, situada entre o valor 3 (correspondente, *grosso modo*, a 'indiferente' ou 'igual de axeitado') e o 4 ('bastante de acordo' ou 'bastante máis axeitado'). Por sectores (véxase o mapa 1), dezaseis superan a media de Galicia, dezasete teñen unha puntuación inferior e un a mesma. As puntuacións sitúanse nun abano reducido, entre o 3.44 de Ferrol e o 3.89 de Ourense-3. En ningún sector a media é desfavorable ó galego, sendo nas cidades (agás Santiago) onde se achan puntuacións máis baixas.

Ó facérmo-los cruzamentos da variable da *Actitude lingüística xeral* con outras variables no conxunto de Galicia (táboas 3.2.1.0 e 3.2.2.0 en diante), observamos que, na maioría dos casos, o resultado segue a ser favorable para o galego, con medias entre os 3 e os 4 puntos. Só se atopan puntuacións por baixo de tres —aínda que nunca chegan a niveis inferiores a 2.5— naqueles casos en que o cruzamento atinxe ós entrevistados que entenden 'nada' ou 'pouco' o galego (medias de 2.51 e 2.92 respectivamente) e ós que consideran nula a súa capacidade para falalo (2.72). En calquera caso, estes entrevistados constitúen grupos porcentualmente moi pequenos no conxunto da poboación.

A característica máis destacada da *Actitude lingüística xeral* é a súa homoxeneidade: non existen diferencias actitudinais importantes entre os distintos grupos poboacionais que consideramos neste traballo. Con todo, rexístranse algunhas tendencias das que daremos conta a través da descrición dos cruzamentos que resultan máis rendibles.

En primeiro lugar destacan as competencias orais (táboa 3.2.2.0), onde a media da actitude aumenta coa maior capacidade para entender ou fala-lo galego. A diferenza entre os que declaran non ter ningunha competencia e os que din ter moita é de 1.2 puntos no caso da capacidade para entender e de 1.04 cando observámo-la capacidade para falar. O cruzamento coa lingua habitual introduce tamén

diferencias intergrupais dignas de consideración, cunha distancia de 0.73 puntos entre os que falan só castelán (3.06) e os que falan só galego (3.79). A seguir témo-las competencias escritas, nas que achamos 0.65 puntos de diferenza entre o maior e o menor nivel de pericia para a escritura do galego e de 0.63 para a lectura.

Por ámbitos de adquisición, a distancia entre os que aprenderon o galego na familia (a media máis favorable: 3.66) e os que o adquiriron no contacto cos veciños (a menos favorable: 3.22) é de só 0.44 puntos. Á parte de que as variacións son considerablemente pequenas, cómpre ter presente que o 83.5% da poboación adquiriu o galego na familia; isto reduce aínda máis a relación desta variable coas variacións das puntuacións da *Actitude lingüística xeral*. A lingua inicial tampouco introduce diferenzas salientables: os que aprenderon a falar en galego obteñen unha media 0.29 puntos superior á daqueles que aprenderon a falar en castelán. Os bilingües iniciais acadan valores intermedios.

No que atinxe ás variables de tipo social (táboa 3.2.1.0), a de maior amplitude é a profesión (0.47 puntos entre as puntuacións extremas). As medias máis favorables para o galego son, en orde decrecente, as de mariñeiros (3.79), personal economicamente non activo, estudantes e docentes. As menos favorables corresponden a empresarios, amas de casa, profesionais liberais e forzas armadas (3.32).

A idade, pola súa banda, introduce unha diferenza de 0.31 puntos entre os máis novos e os máis vellos. A pesar da proximidade das puntuacións, este cruzamento resulta de gran interese. Por unha banda, permite ve-la evolución en tempo aparente²⁹, xa que podemos supoñer que as diferenzas actitudinais entre grupos de idade reflicten tendencias evolutivas. Por outra banda, a variable idade está estreitamente vencellada ás competencias escritas, pois os que en maior medida se declaran capaces de ler e escribir en galego pertencen ó grupo de menor idade. Dado que, canda a lingua habitual, son as competencias escritas as que maior variación introducen nas medias e as que, como logo veremos, máis explican a varianza da actitude xeral, a combinación destas variables perfílase como a máis interesante para unha análise posterior.

²⁹ Confróntese o tratamento da lingua habitual nunha análise en tempo aparente a partir da idade no volume II do MSG.

O hábitat de residencia amosa puntuacións semellantes nas distintas categorías: dos 3.68 puntos do rural-2 ata os 3.49 do urbano. Cómpre salientar que o periurbano acada unha media de 3.67, case a mesma có rural-2. Máis homoxéneas aínda son as medias correspondentes ó sexo, ós distintos niveis de estudos e ás diversas clases sociais; prescindimos de comentalas aquí pola súa escasa relevancia, mais o lector pode consulta-la táboa 3.2.1.0 se quere ver os resultados.

Co obxecto de discernir con máis claridade a incidencia (sempre pequena) de cada unha das variables nas diferenzas entre medias, fixemos análises de varianza con cada un dos subconxuntos de variables lingüísticas e sociais. Con este tipo de análise non pretendemos pescuda-la significatividade estatística das variables, pois cunha mostra tan grande coma a que manexamos practicamente calquera diferenza, por pequena que sexa, obtén significatividade; mesmo as mínimas variacións que se observan entre homes e mulleres ou entre as diferentes clases sociais teñen valor estatístico. O noso obxectivo é só coñecer a porcentaxe de varianza que explica por si soa cada variable (análise da varianza univariada), así como a explicada por diferentes combinacións de variables (análise multivariada). Os datos así obtidos permiten seleccionar a combinación que explique a maior porcentaxe de varianza co menor número posible de variables. Así pois, nesta sección non presentaremos as táboas cos resultados que habitualmente se teñen en conta neste tipo de análise, senón que mostraremos o procedemento de obtención do modelo explicativo e describiremos a relación das variables seleccionadas coa Actitude lingüística xeral. Na análise por sectores, pola contra, recollémos as táboas e temos en conta a significatividade estatística, xa que neles as mostras son bastante pequenas como para discernir tal significatividade. O modelo empregado para esta descrición sectorial é o mesmo có do conxunto de Galicia.

O cadro 3.2.1 amosa as porcentaxes de varianza explicada. Obsérvase que, en xeral, as variables lingüísticas explican máis cantidade de varianza cás sociais (ningunha destas supera o 2.5%). De entre aquelas, a máis explicativa é a lingua habitual, seguida das destrezas activas (capacidade para escribir e fala-lo galego).

Cadro 3.2.1. Porcentaxe de varianza da Actitude lingüística xeral explicada polas diferentes variables de control

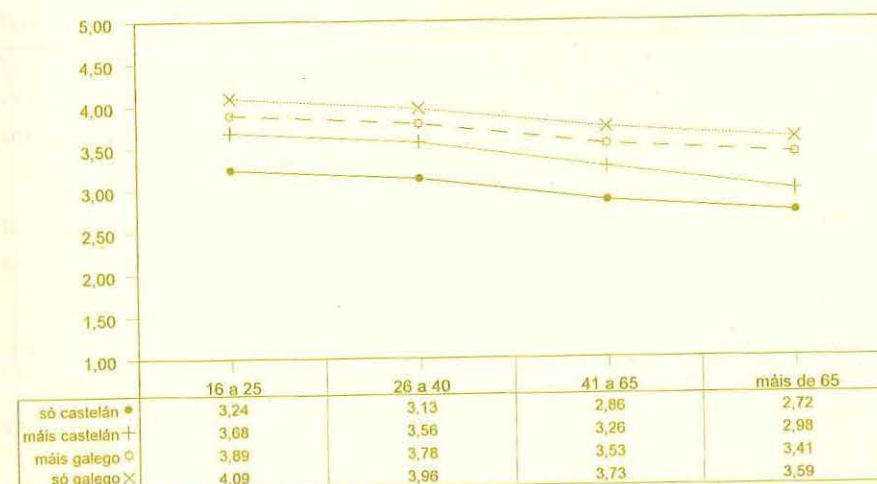
Variables Lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	3.1%	Idade	2.5%
Lingua habitual	9.4%	Estudios	0.3%
Capacidade para entende-lo galego	4.4%	Clase social	0.1%
Capacidade para fala-lo galego	8.1%	Profesión	2.2%
Capacidade para le-lo galego	6.3%	Sexo	1.1%
Capacidade para escribi-lo galego	8.3%	Hábitat de residencia	1.3%
Ámbitos de adquisición do galego	1.7%		
TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)		TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	
		6%	

Na parte inferior do cadro 3.2.1 figuran as porcentaxes correspondentes ás análises multivariadas. Estas son inferiores á suma das porcentaxes das análises univariadas, debido a que as distintas variables se superpoñen: se, por exemplo, quixesemos obter a porcentaxe explicada polos efectos conxuntos da lingua habitual (9.4% explicado) e a capacidade para fala-lo galego (8.1% explicado), non obteríamos un 17.5% (que correspondería á suma das varianzas explicadas por cada variable por separado), senón só un 11.3%. Isto é consecuencia da correlación entre ambos factores, que provoca o solapamento dos resultados correspondentes ós seus efectos sobre a variable actitudinal.

Despois de probar diversas combinacións, optamos por traballar coa formada pola lingua habitual, a competencia na escritura do galego e a idade, que dá conta do 20% da varianza. Se engadisemos novas variables ó modelo, o incremento na porcentaxe de varianza explicada sería irrelevante: necesitaríamos al menos seis variables para acadar unha mellora de só o 1%. Das tres variables seleccionadas, a que ten maior importancia é a lingua habitual, seguida da competencia na escritura e, finalmente, da idade.

Posto que as diferencias entre as medias das diversas categorías destas variables xa foron presentadas anteriormente, centraremos agora nas interaccións entre elas. No gráfico 3.2.1, onde se recolle a interacción entre a lingua habitual e a idade (a de maior significatividade estatística), obsérvase como as liñas corres-

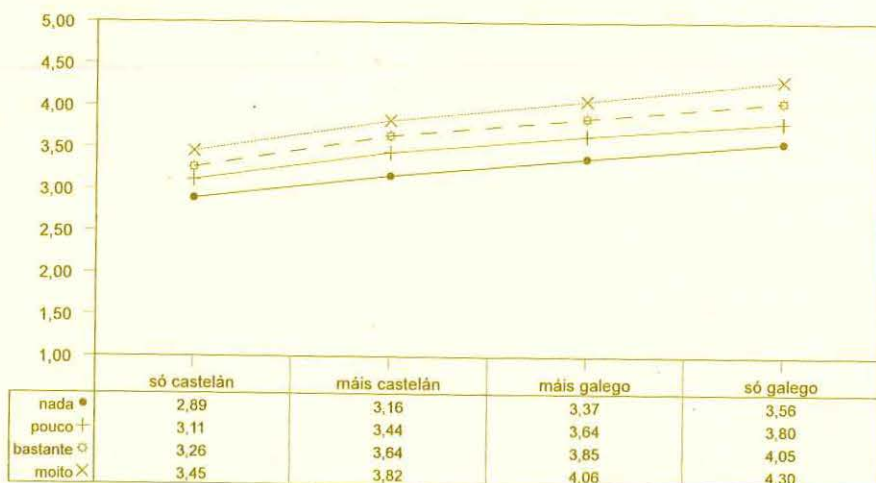
Gráfico 3.2.1. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a lingua habitual e a idade

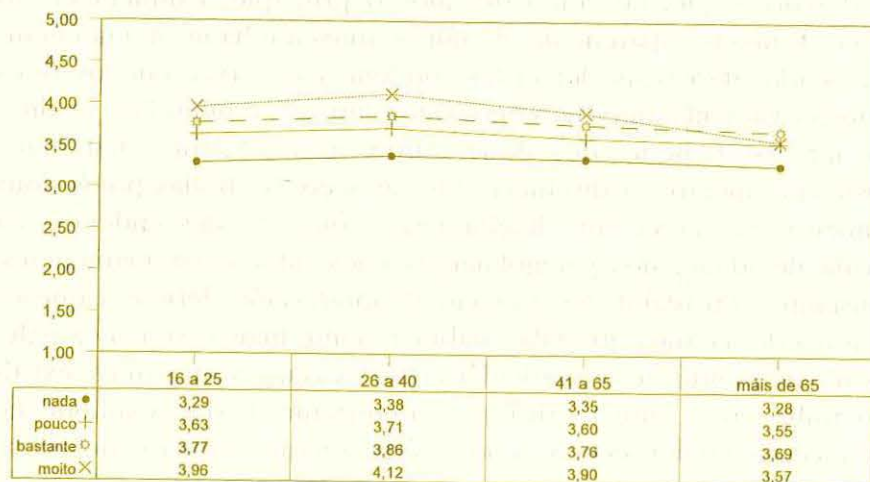
pondentes ás catro categorías de lingua habitual son case paralelas; isto suxire que a interacción é mínima, ou mesmo inexistente. Trátase dunha interacción que obtén significatividade estatística debido a que, tal como dixemos ó principio, calquera efecto obtén resultados aparentemente importantes nunha mostra tan grande. Sendo algo máis detallistas, podemos observar que os dous grupos castelanfalantes habituais (monolingües e bilingües) se diferencian lixeiramente dos dous grupos galegofalantes habituais, posto que mentres a distancia entre as medias obtidas polos dous primeiros se incrementa lixeiramente consonte descendemos na escala de idade, nos galegofalantes tales diferencias mantéñense constantes. En realidade, o efecto da interacción débese a que os maiores de 65 anos que falan habitualmente máis castelán ca galego teñen puntuacións particularmente baixas. Non parece existir ningunha razón, nin teórica nin circunstancial, que explique tal interacción; en consecuencia, non sería sensato extraer conclusións a partir dela.

Gráfico 3.2.2. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a capacidade para escribi-lo galego e a lingua habitual

Gráfico 3.2.3. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a capacidade para escribi-lo galego e a idade

Menos importancia estatística teñen aínda as interaccións entre lingua habitual e competencia na escrita do galego, por unha banda, e entre esta última e a idade, pola outra. No primeiro caso (gráfico 3.2.2), temos variacións escasas de máis para facer inferencias. En cambio, no segundo caso (gráfico 3.2.3) cómpre falar dunha interacción de interese, en tres sentidos diferentes:

1º Os informantes que teñen entre 26 e 40 anos presentan a actitude máis favorable en tódolos niveis de competencia escrita, con medias que sistematicamente superan as dos menores de 26.

2º Os maiores de 65 anos non seguen a liña ascendente a través dos distintos graos de competencia, xa que no nivel máis alto ('moito') a media actitudinal é inferior á dos que se consideran bastante competentes.

3º Entre aqueles que non teñen ningunha capacidade para escribi-lo galego, os dous grupos de idade extremos coinciden en se-los que teñen as puntuacións máis baixas (practicamente idénticas).

En todo isto agroma unha casuística sumamente complexa, na que só podemos discernir un patrón de certa consistencia: cando se controla a competencia escrita, as medias máis favorables corresponden ós que teñen entre 26 e 40 anos, e non (segundo a tendencia xeral neste caso e ó longo de todo o volume) ós máis novos. Convén, polo tanto, examinala interacción entre as tres variables, para ver se o efecto que estamos a comentar se dá en tódalas categorías de lingua habitual ou é específico dalgunha delas.

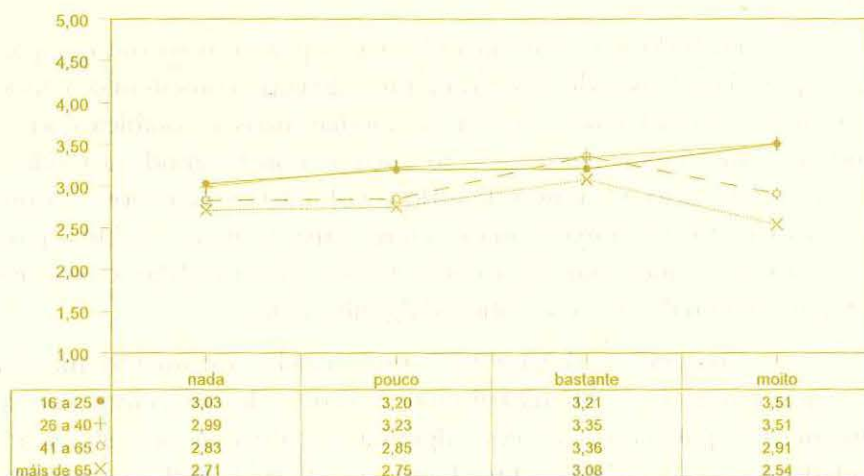
Nos gráficos 3.2.4 a 3.2.7 amosámo-lo cruzamento anterior para cada categoría de lingua habitual. Nos tres últimos vemos que se manteñen as pautas xerais, con algunhas excepcións sen suficiente entidade para contradicilas. En efecto, a actitude mellora consonte descendemos na escala de idade e, dentro de cada grupo de idade, a medida que se eleva a competencia na escritura. As excepcións aparecen nos grupos de 16 a 25 e de 26 a 40 anos, pero diso non debe concluírse que os segundos mostren unha actitude máis favorable, tal como suxería o cruzamento menos detallado que presentamos no gráfico 3.2.3. Pola súa banda, o gráfico 3.2.4 (monolingües habituais en castelán) non permite supoñer a existencia dunha relación entre a idade

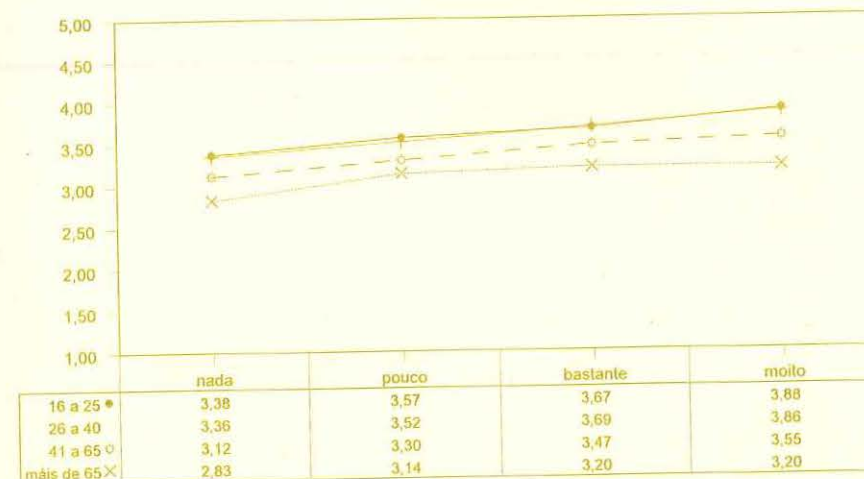
e a pericia na escritura que sexa relevante para a actitude xeral: a media de actitude descende, entre os maiores de 65 anos, no grupo de maior competencia; a mesma tendencia, aínda que non tan marcada, conséntase para os informantes de 41 a 65 anos. A puntuación dos menores de 26 anos é case idéntica (e nalgúna ocasión lixeiramente inferior) á dos que teñen entre 26 e 40 anos; nos que declaran ter bastante competencia, os dous grupos de idade intermedios obteñen medias un pouco máis elevadas cós máis novos.

De todo o dito despréndese que, en liñas xerais, podemos defende-la consistencia do sinalado como tendencia xeral: a actitude mellora segundo descendemos na escala de idade e consonte se incrementa a destreza para a escritura do galego. O único matiz digno de ter en conta refírese ós monolingües castelanfalantes, que, de tódolos xeitos, non amosan pautas de doada interpretación.

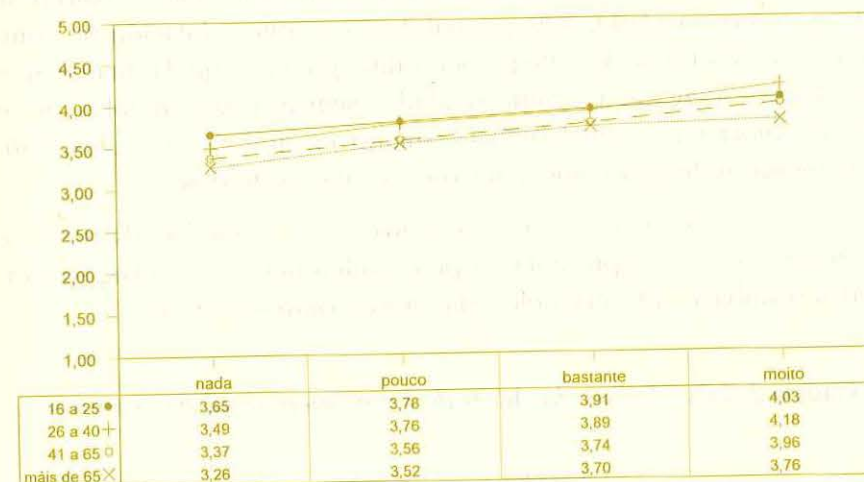
Gráfico 3.2.4. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a idade e a capacidade para escribi-lo galego (nos monolingües habituais en castelán)

Gráfico 3.2.5. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a idade e a capacidade para escribi-lo galego (nos bilingües con predominio do castelán)

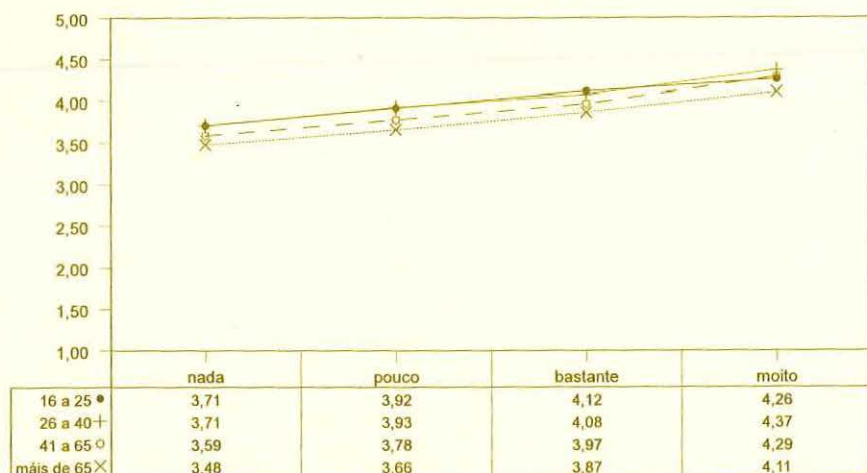

Gráfico 3.2.6. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a idade e a capacidade para escribi-lo galego (nos bilingües con predominio do galego)

Gráfico 3.2.7. Medias da Actitude lingüística xeral segundo a idade e a capacidade para escribi-lo galego (nos monolingües habituais en galego)

3.2.2.2. Actitude lingüística xeral por sectores

Na análise dos seis sectores seleccionados teremos en conta só as variables que resultaron máis rendibles ó analiza-lo conxunto de Galicia, é dicir: a idade, a lingua habitual e a autoestimación da competencia na escritura do galego. Sen embargo, se naquela análise non prestabamos atención á significatividade estatística das variables, neste caso terémola en conta debido ó tamaño mostral dos sectores, suficientemente reducido como para que resulte pertinente.

Como se pode ver no cadro 3.2.2, as medias da actitude nos seis sectores non presentan a penas diferencias entre elas; só Santiago ten unha media máis elevada cá dos outros sectores.

Cadro 3.2.2. Medias da Actitude lingüística xeral por sectores

A Coruña	3.47
Santiago	3.79
Pontevedra	3.47
Lugo-2	3.53
Ourense-4	3.55
Lugo-5	3.59

Nos cadros 3.2.3a a 3.2.3f presentámo-los datos correspondentes ás análises da varianza. Neles vemos que as porcentaxes de varianza explicada en cada un dos sectores seguen a ser bastante baixas, situándose entre o 27.3% de Santiago e o 15.2% de Lugo-5. Os efectos conxuntos da lingua habitual e da competencia na escritura son estatisticamente significativos en tódolos sectores. A idade non acada significatividade unicamente en Ourense-4, aínda que é o factor menos relevante en tódolos casos. O efecto máis importante corresponde á lingua habitual, agás en Lugo-2, onde a competencia na escritura resulta lixeiramente máis significativa.

Cadro 3.2.3a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	162.021	9	18.002	38.510	.000
Lingua habitual	101.883	3	33.961	72.648	.000
Dominio da escritura	24.654	3	8.218	17.579	.000
Idade	7.932	3	2.644	5.656	.001
Interaccións dobres	10.947	27	.405	.867	.661
Idade x Dominio da escritura	7.921	9	.880	1.883	.051
Lingua habitual x Idade	2.290	9	.254	.544	.843
Lingua habitual x Dominio da escritura	2.850	9	.317	.677	.730
Interaccións triples	7.436	23	.323	.692	.858
Lingua habitual x Idade x Dominio da escritura	7.436	23	.323	.692	.858
Explicado	180.404	59	3.058	6.541	.000
Residual	512.346	1096	.467		
Total	692.750	1155	.600		
Porcentaxe de varianza explicada			23.4%		

Cadro 3.2.3b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	168.220	9	18.691	47.445	.000
Lingua habitual	107.324	3	35.775	90.810	.000
Dominio da escritura	21.306	3	7.102	18.027	.000
Idade	19.707	3	6.569	16.674	.000
Interaccións dobres	19.605	27	.726	1.843	.006
Lingua habitual x Idade	10.982	9	1.220	3.097	.001
Idade x Dominio da escritura	6.374	9	.708	1.798	.065
Lingua habitual x Dominio da escritura	3.293	9	.366	.929	.499
Interaccións triples	13.209	21	.629	1.597	.043
Lingua habitual x Idade x Dominio da escritura	13.209	21	.629	1.597	.043
Explicado	201.034	57	3.527	8.953	.000
Residual	414.439	1052	.394		
Total	615.474	1109	.555		
Porcentaxe de varianza explicada			27.3%		

Cadro 3.2.3c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	129.765	9	14.418	27.600	.000
Lingua habitual	78.547	3	26.182	50.119	.000
Dominio da escritura	28.666	3	9.555	18.291	.000
Idade	17.453	3	5.818	11.136	.000
Interaccións dobres	12.047	27	.446	.854	.681
Lingua habitual x Idade	5.294	9	.588	1.126	.341
Lingua habitual x Dominio da escritura	2.566	9	.285	.546	.841
Idade x Dominio da escritura	2.527	9	.281	.537	.848
Interaccións triples	9.845	24	.410	.785	.759
Lingua habitual x Idade x Dominio da escritura	9.845	24	.410	.785	.759
Explicado	151.657	60	2.528	4.838	.000
Residual	556.367	1065	.522		
Total	708.024	1125	.629		
Porcentaxe de varianza explicada			18.3%		

Cadro 3.2.3d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	88.084	9	9.787	35.355	.000
Dominio da escritura	30.936	3	10.312	37.251	.000
Lingua habitual	29.822	3	9.941	35.909	.000
Idade	5.825	3	1.942	7.015	.000
Interaccións dobres	6.970	27	.258	.932	.565
Lingua habitual x Dominio escritura	3.733	9	.415	1.498	.144
Idade x Dominio da escritura	1.591	9	.177	.638	.765
Lingua habitual x Idade	1.351	9	.150	.542	.844
Interaccións triples	9.919	18	.551	1.991	.008
Lingua habitual x Idade x Dominio da escritura	9.919	18	.551	1.991	.008
Explicado	104.973	54	1.944	7.022	.000
Residual	274.883	993	.277		
Total	379.856	1047	.363		
Porcentaxe de varianza explicada			23.2%		

Cadro 3.2.3e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	98.617	9	10.957	31.877	.000
Lingua habitual	61.418	3	20.473	59.559	.000
Dominio da escritura	21.885	3	7.295	21.222	.000
Idade	1.191	3	.397	1.155	.326
Explicado	98.617	9	10.957	31.877	.000
Residual	307.646	895	.344		
Total	406.263	904	.449		
Porcentaxe de varianza explicada			24.3%		

(Non se poden calcula-las interaccións, debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.2.3f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

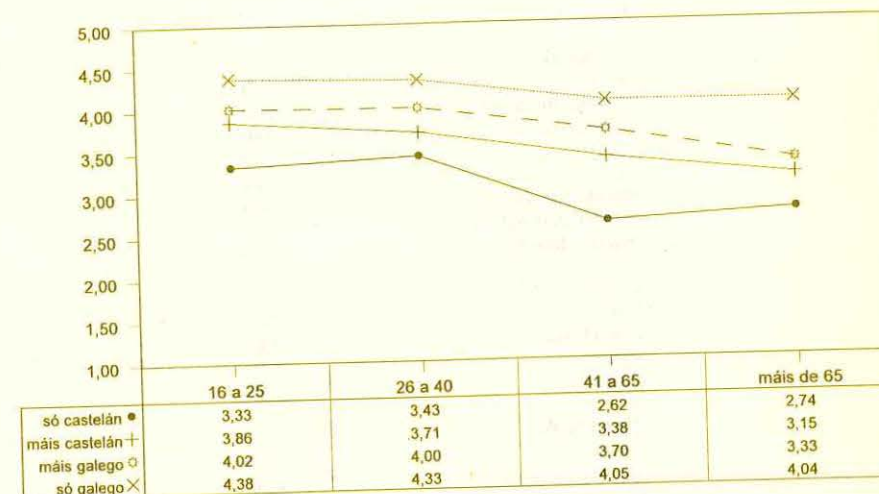
	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	109.854	9	12.206	34.791	.000
Lingua habitual	53.180	3	17.727	50.526	.000
Dominio da escritura	23.009	3	7.670	21.860	.000
Idade	20.136	3	6.712	19.131	.000
Interaccións dobres	10.685	27	.396	1.128	.296
Lingua habitual x Idade	4.362	9	.485	1.381	.191
Idade x Dominio da escritura	3.988	9	.443	1.263	.252
Lingua habitual x Dominio da escritura	3.637	9	.404	1.152	.322
Interaccións triples	12.207	21	.581	1.657	.031
Lingua habitual x Idade x Dominio da escritura	12.207	21	.581	1.657	.031
Explicado	132.746	57	2.329	6.638	.000
Residual	589.415	1680	.351		
Total	722.161	1737	.416		
Porcentaxe de varianza explicada			15.2%		

A manifestación concreta dos efectos correspondentes á lingua habitual e á competencia na escritura seguen as pautas xerais xa sinaladas no conxunto de Galicia (véxanse as táboas 3.2.2.1 a 3.2.2.6): a actitude mellora na medida en que os entrevistados falan máis galego e declaran ter un mellor nivel de competencia na escritura. En canto á idade, hai unha clara tendencia ó ascenso da media actitudinal segundo descendemos na escala de idade, coas excepcións de Santiago e Lugo-2, nos que a puntuación máis favorable se atopa no grupo de 26 a 40 anos; en Lugo 2, ademais, o grupo dos máis vellos ten unha actitude máis favorable có de entre 41 e 65 anos. As medias máis elevadas de todos estes cruzamentos aparecen en Santiago e en Lugo-2, onde os que declaran ter moita competencia na escritura superan os 4 puntos. As inferiores corresponden ós castelanfalantes monolingües de Lugo-2 e Ourense-4; mais téñase en conta que estes son moi poucos.

En canto ás interaccións de dúas variables, deixando á parte Ourense-4 (no que non se poden calcular debido á existencia de celas baleiras), só resulta significativa a da lingua habitual e a idade

en Santiago. Como se mostra no gráfico 3.2.8, o efecto da interacción débese fundamentalmente ós monolingües habituais en castelán. Nestes non se aprecia, de novo, unha tendencia uniforme á mellora da actitude consonte pasamos dos máis vellos ós máis novos.

Gráfico 3.2.8. Medias da Actitude lingüística xeral en Santiago segundo a lingua habitual e a idade

Son tamén significativas as interaccións entre as tres variables en Santiago, Lugo-2 e Lugo-5, pero resultan practicamente ininterpretables debido ó elevado número de celas con menos de cinco casos.

Táboa 3.2.1.0. Actitude lingüística xeral. Galicia*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL GALICIA	3.60
IDADE	
16 a 25 anos	3.75
26 a 40 anos	3.70
41 a 65 anos	3.53
máis de 65 anos	3.44
ESTUDIOS	
ningún	3.61
primarios incompletos	3.56
primarios completos	3.60
FP	3.72
BUP	3.62
carreira grao medio	3.60
carreira grao superior	3.65
outros estudos	3.54
CLASE SOCIAL	
baixa	3.60
media-baixa	3.62
media	3.59
media-alta	3.52
PROFESIÓN	
empresarios	3.50
titul. superior/media	3.56
profesionais liberais	3.39
docentes	3.70
forzas armadas	3.32
pers. admin. subalterno	3.58
pers. servicos	3.59
autónomos	3.59
labregos	3.63
mariñeiros	3.79
obreiros	3.69
estudiantes	3.72
amas de casa	3.47
pers. econom. inactivo	3.72
SEXO	
home	3.68
muller	3.53
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
urbano	3.49
periurbano	3.67
vilas	3.59
rural-1	3.58
rural-2	3.68

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.1. Actitude lingüística xeral. A Coruña*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.47
IDADE	
16 a 25 anos	3.57
26 a 40 anos	3.53
41 a 65 anos	3.40
máis de 65 anos	3.40
ESTUDIOS	
ningún	3.69
primarios incompletos	3.54
primarios completos	3.42
FP	3.60
BUP	3.40
carreira grao medio	3.39
carreira grao superior	3.47
outros estudos	3.36
CLASE SOCIAL	
baixa	3.38
media-baixa	3.48
media	3.51
media-alta	3.31
PROFESIÓN	
empresarios	3.47
titul. superior/media	3.35
profesionais liberais	3.15
docentes	3.34
forzas armadas	3.43
pers. admin. subalterno	3.49
pers. servicos	3.37
autónomos	3.43
labregos	3.87
mariñeiros	3.88
obreiros	3.58
estudiantes	3.61
amas de casa	3.36
pers. econom. inactivo	3.27
SEXO	
home	3.56
muller	3.40
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
urbano	3.46
periurbano	4.26

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.2. Actitude lingüística xeral. Santiago*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.79
IDADE	
16 a 25 anos	3.88
26 a 40 anos	3.90
41 a 65 anos	3.70
máis de 65 anos	3.60
ESTUDIOS	
ningún	3.81
primarios incompletos	3.82
primarios completos	3.74
FP	3.86
BUP	3.81
carreira grao medio	3.61
carreira grao superior	3.87
outros estudos	3.47
CLASE SOCIAL	
baixa	3.96
media-baixa	3.75
media	3.78
media-alta	3.83
PROFESIÓN	
empresarios	3.78
titul. superior/media	3.73
profesionais liberais	3.86
docentes	3.85
forzas armadas	3.70
pers. admin. subalterno	3.69
pers. servicos	3.83
autónomos	3.78
labregos	3.77
maríneiros	4.02
obreiros	3.93
estudiantes	3.86
amas de casa	3.67
pers. econom. inactivo	3.95
SEXO	
home	3.86
muller	3.73
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
urbano	3.75
periurbano	3.87

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.3. Actitude lingüística xeral. Lugo-2*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.53
IDADE	
16 a 25 anos	3.60
26 a 40 anos	3.62
41 a 65 anos	3.46
máis de 65 anos	3.50
ESTUDIOS	
ningún	3.47
primarios incompletos	3.48
primarios completos	3.56
FP	3.53
BUP	3.55
carreira grao medio	3.61
carreira grao superior	3.66
outros estudos	3.36
CLASE SOCIAL	
baixa	3.56
media-baixa	3.51
media	3.60
media-alta	3.39
PROFESIÓN	
empresarios	3.39
titul. superior/media	3.74
profesionais liberais	3.35
docentes	3.73
forzas armadas	3.61
pers. admin. subalterno	3.58
pers. servicos	3.55
autónomos	3.45
labregos	3.53
maríneiros	3.99
obreiros	3.62
estudiantes	3.59
amas de casa	3.46
pers. econom. inactivo	3.37
SEXO	
home	3.62
muller	3.45
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
vilas	3.51
rural-2	3.58

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.4. Actitude lingüística xeral. Lugo-5*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.59
IDADE	
16 a 25 anos	3.77
26 a 40 anos	3.75
41 a 65 anos	3.57
máis de 65 anos	3.39
ESTUDIOS	
ningún	3.47
primarios incompletos	3.51
primarios completos	3.67
FP	3.73
BUP	3.70
carreira grao medio	3.68
carreira grao superior	3.71
outros estudos	3.30
CLASE SOCIAL	
baixa	3.57
media-baixa	3.59
media	3.57
media-alta	3.67
PROFESIÓN	
empresarios	3.56
titul. superior/media	3.01
profesionais liberais	3.72
docentes	3.87
forzas armadas	3.29
pers. admin. subalterno	3.60
pers. servicios	3.79
autónomos	3.56
labregos	3.55
mariñeiros	3.83
obreiros	3.67
estudiantes	3.77
amas de casa	3.52
pers. econom. inactivo	3.91
SEXO	
home	3.64
muller	3.54
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
rural-1	3.59
rural-2	3.59

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.5. Actitude lingüística xeral. Ourense-4*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.55
IDADE	
16 a 25 anos	3.64
26 a 40 anos	3.50
41 a 65 anos	3.52
máis de 65 anos	3.59
ESTUDIOS	
ningún	3.49
primarios incompletos	3.62
primarios completos	3.47
FP	3.60
BUP	3.46
carreira grao medio	3.77
carreira grao superior	3.81
outros estudos	3.20
CLASE SOCIAL	
baixa	3.64
media-baixa	3.58
media	3.51
media-alta	3.55
PROFESIÓN	
empresarios	3.54
titul. superior/media	3.66
profesionais liberais	3.91
docentes	3.87
forzas armadas	3.81
pers. admin. subalterno	3.54
pers. servicios	3.55
autónomos	3.50
labregos	3.71
obreiros	3.58
estudiantes	3.65
amas de casa	3.40
pers. econom. inactivo	3.73
SEXO	
home	3.62
muller	3.49
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
vilas	3.42
rural-1	3.57
rural-2	3.63

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.1.6. Actitude lingüística xeral. Pontevedra*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.47
IDADE	
16 a 25 anos	3.64
26 a 40 anos	3.53
41 a 65 anos	3.38
máis de 65 anos	3.27
ESTUDIOS	
ningún	3.58
primarios incompletos	3.44
primarios completos	3.50
FP	3.44
BUP	3.42
carreira grao medio	3.39
carreira grao superior	3.54
outros estudos	3.89
CLASE SOCIAL	
baixa	3.40
media-baixa	3.55
media	3.39
media-alta	3.25
PROFESIÓN	
empresarios	3.25
titul. superior/media	3.30
profesionais liberais	3.52
docentes	3.55
forzas armadas	2.97
pers. admin. subalterno	3.43
pers. servicos	3.42
autónomos	3.49
labregos	3.47
mariñeiros	3.39
obreiros	3.66
estudiantes	3.57
amas de casa	3.31
pers. econom. inactivo	3.80
SEXO	
home	3.52
muller	3.43
HÁBITAT DE RESIDENCIA	
urbano	3.39
periurbano	3.54

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.2.0. Actitude lingüística xeral. Galicia*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL GALICIA	3.60
LINGUA INICIAL	
galego	3.69
castelán	3.40
as dúas	3.57
outras	3.66
LINGUA HABITUAL	
só castelán	3.06
máis castelán	3.47
máis galego	3.64
só galego	3.79
ENTENDE O GALEGO	
nada	2.51
pouco	2.92
bastante	3.53
moito	3.71
FALA O GALEGO	
nada	2.72
pouco	3.26
bastante	3.59
moito	3.76
LE O GALEGO	
nada	3.24
pouco	3.51
bastante	3.70
moito	3.87
ESCRIBE O GALEGO	
nada	3.34
pouco	3.63
bastante	3.79
moito	3.99
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN	
familia	3.66
escola	3.52
amigos	3.53
veciños	3.22
traballo	3.49
outros	3.36

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.2.1. Actitude lingüística xeral. A Coruña*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.47
LINGUA INICIAL	
galego	3.67
castelán	3.32
as dúas	3.59
outras	3.37
LINGUA HABITUAL	
só castelán	3.05
máis castelán	3.51
máis galego	3.71
só galego	3.95
ENTENDE O GALEGO	
nada	2.44
pouco	2.76
bastante	3.31
moito	3.60
FALA O GALEGO	
nada	2.61
pouco	3.06
bastante	3.50
moito	3.71
LE O GALEGO	
nada	2.82
pouco	3.27
bastante	3.52
moito	3.69
ESCRIBE O GALEGO	
nada	3.16
pouco	3.48
bastante	3.56
moito	3.84
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN	
familia	3.58
escola	3.50
amigos	3.48
veciños	3.20
traballo	3.49
outros	3.19

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.2.2. Actitude lingüística xeral. Santiago*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.79
LINGUA INICIAL	
galego	3.92
castelán	3.63
as dúas	3.71
outras	3.34
LINGUA HABITUAL	
só castelán	3.15
máis castelán	3.66
máis galego	3.80
só galego	4.15
ENTENDE O GALEGO	
nada	1.81
pouco	3.07
bastante	3.59
moito	3.89
FALA O GALEGO	
nada	2.92
pouco	3.37
bastante	3.65
moito	4.00
LE O GALEGO	
nada	3.50
pouco	3.60
bastante	3.75
moito	4.07
ESCRIBE O GALEGO	
nada	3.51
pouco	3.73
bastante	3.89
moito	4.19
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN	
familia	3.86
escola	3.75
amigos	3.85
veciños	2.98
traballo	3.63
outros	3.31

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.2.3. Actitude lingüística xeral. Lugo-2*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.53
LINGUA INICIAL	
galego	3.58
castelán	3.36
as dúas	3.52
outras	3.60
LINGUA HABITUAL	
só castelán	3.00
máis castelán	3.40
máis galego	3.54
só galego	3.68
ENTENDE O GALEGO	
nada	3.33
pouco	2.74
bastante	3.50
moito	3.60
FALA O GALEGO	
nada	2.64
pouco	3.29
bastante	3.54
moito	3.66
LE O GALEGO	
nada	3.14
pouco	3.47
bastante	3.70
moito	3.96
ESCRIBE O GALEGO	
nada	3.25
pouco	3.56
bastante	3.73
moito	4.17
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN	
familia	3.56
escola	3.51
amigos	3.81
veciños	3.09
traballo	3.31
outros	3.54

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

Táboa 3.2.2.4. Actitude lingüística xeral. Lugo-5*

	ACTITUDE XERAL
TOTAL SECTOR	3.59
LINGUA INICIAL	
galego	3.61
castelán	3.44
as dúas	3.42
outras	3.96
LINGUA HABITUAL	
só castelán	3.03
máis castelán	3.31
máis galego	3.46
só galego	3.69
ENTENDE O GALEGO	
pouco	3.31
bastante	3.48
moito	3.66
FALA O GALEGO	
nada	2.66
pouco	3.50
bastante	3.48
moito	3.66
LE O GALEGO	
nada	3.27
pouco	3.47
bastante	3.70
moito	3.85
ESCRIBE O GALEGO	
nada	3.37
pouco	3.60
bastante	3.75
moito	3.87
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN	
familia	3.60
escola	3.36
amigos	3.77
veciños	3.33
traballo	3.60
outros	3.49

* As medias van de 1 a 5: canto máis alta é a media, máis favorable é a actitude xeral para o galego. As etiquetas das escalas das variables agrupadas nesta actitude xeral (de nada a moi axeitado, de totalmente en desacordo a totalmente de acordo, etc.) non son sempre as mesmas, nin a mesma etiqueta ten sempre o mesmo valor numérico.

3.3. Actitudes cara ó uso do galego no ámbito escolar

No apartado 3.2.2 describímo-la actitude que, desde unha perspectiva xeral, amosa a poboación galega ante a lingua do noso país. Pero ademais cómpre saber qué posturas existen ante o seu uso en diversos ámbitos, algúns deles especialmente significativos polas implicacións sociais que se derivan dos mesmos, á parte de seren moi habituais en estudos macrosociolingüísticos coma este. Un deses ámbitos é o medio escolar, ó que acostuman estar asociados, entre outros, aspectos como as perspectivas de conseguir unha formación cultural que contribúa ou permita acceder ó mercado laboral e, por tanto, poder conseguilo benestar económico na idade adulta. Como consecuencia desta asociación, os pais adoitan concibi-la escola como asociada ó futuro dos seus fillos e ó que, desde a súa experiencia, consideran máis apropiado para eles. Por iso este medio é obxecto de expectativas múltiples e, nalgúns casos, de signo diverxente, que tamén afectan ás opinións sobre a lingua.

A nosa investigación sobre actitudes atendeu, no que se refire ó medio escolar, fundamentalmente dous tipos de cuestións. Por unha banda, quixemos saber se para os cidadáns do noso país o galego é unha lingua axeitada para a docencia; é dicir, se consideran o seu uso máis, menos ou igual de axeitado có do castelán —lingua ata agora dominante e de longa implantación no ensino— para impartir disciplinas pertencentes tanto ás ciencias humanas (historia) coma ás formais (matemáticas). Hai que ter en conta que estas disciplinas son obxecto dun diferente tratamento na planificación educativa da Administración Autonómica, xa que para as primeiras se recolle a obrigatoriedade de impartila docencia en galego, mentres para as últimas non se prevé esta prescrición.

Por outra banda, pretendemos coñece-la actitude ante o uso do galego como lingua habitual da escola, tanto concibida esta como comunidade na que se pode escoller unha determinada lingua para desempeña-la maior parte das funcións comunicativas (o que poderíamos considerar un posicionamento global) como para a docencia. Neste último caso, preténdese coñece-la opinión sobre o uso do galego para impartilas materias diferentes da lingua e literatura españolas.

Cadro 3.3.1. Lingua máis axeitada para as clases

¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar matemáticas... +/-/= de axeitado?		¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar historia... +/-/= de axeitado?	
moito máis	14.5%	moito máis	13.3%
bastante máis	19.2%	bastante máis	17.6%
igual	52.1%	igual	53.0%
bastante menos	8.6%	bastante menos	10.0%
moito menos	5.5%	moito menos	6.1%

Da análise das respostas obtidas no primeiro dos casos dérivase que non se perciben diferencias importantes entre a adecuación do galego para explicar materias de carácter humanístico e formal, segundo se aprecia no cadro 3.3.1, e como se observa tamén na correlación (.87) entre estas dúas variables. De aí que decidisemos agrupa-las dúas para facilita-la súa descrición e presenta-los resultados dun xeito máis simplificado, creando unha variable común para tal efecto, e cos mesmos procedementos ca nas demais agrupacións deste volume, que recollese o grao de adecuación da lingua galega para a docencia³⁰. A variable resultante, *Lingua máis axeitada para as clases*, será a primeira que describiremos.

Cadro 3.3.2. Preferencia polo galego para a escola

As asignaturas diferentes de lingua e literatura españolas deben explicarse en galego		O galego debe se-la lingua habitual da escola	
Totalmente en desacordo	13.3%	Totalmente en desacordo	11.0%
Bastante en desacordo	19.4%	Bastante en desacordo	18.7%
Indiferente	20.4%	Indiferente	17.2%
Bastante de acordo	25.5%	Bastante de acordo	29.9%
Totalmente de acordo	21.4%	Totalmente de acordo	26.1%

Por outra banda, a elección do galego como lingua do ámbito escolar, ademais de ser maioritaria, non varía significativamente de considerar só a dimensión docente a ter en conta tódolos aspectos que forman a institución 'escola', segundo se aprecia no cadro 3.3.2 e ratifica a análise de correlacións entre as dúas variables (.78). Por iso

³⁰ Véxase o capítulo 2, no que se describen estas agrupacións dun xeito máis pormenorizado.

decidimos proceder do mesmo xeito ca no caso anterior e crear unha variable común que recollese a actitude ante o uso do galego no medio escolar, que ocupará a segunda parte desta sección.

3.3.1. *Lingua máis axeitada para as clases*

3.3.1.1. *Lingua máis axeitada para as clases (en Galicia)*

Como se pode desprender do dito anteriormente, o obxectivo da agrupación de *¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar matemáticas...?* e *¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar historia...?* en *Lingua máis axeitada para as clases* é coñecer as opinións dos entrevistados acerca da aptitude do galego, en relación co castelán, para a docencia. Dunha primeira análise das medias parece deducirse que a opinión é lixeiramente desfavorable para o galego, cunha puntuación xeral para o conxunto da poboación de 2.75. Como se observa no cadro 3.3.1., arredor dun 30% da poboación considera que o castelán é máis apto para dispensar-las clases, mentres aproximadamente un 15% se inclina pola superior adecuación do galego. A desfavorabilidade da media ten que ver con esta porcentaxe de entrevistados que prefiren o castelán; sen embargo, cómpre ter en conta que máis do 50% das respostas se achan na opción 'igual de axeitado'. Esta opción pode remitir tanto a persoas propiamente indiferentes coma a outras que, independentemente da súa actitude ante o uso do galego neste ámbito, consideran que ambas linguas son igualmente adecuadas, ou ben que non existen linguas máis apropiadas ca outras para cumprir diversas funcións comunicativas. Ademais, cando alguén declara que o castelán é máis axeitado pode estar realizando máis unha constatación da realidade tal como lle foi transmitida ca unha elección persoal, de maneira que non necesariamente tódalas respostas desfavorables reflicten un prexuízo cara ó galego.

Se nos detemos nos sectores, observamos que tan só Pontevedra-10 e Ourense-5 teñen puntuacións superiores a 3. Así mesmo, as únicas cidades que superan a media de Galicia son Santiago e Lugo. Como se pode ver tamén no mapa 2, hai puntuacións por baixo da media de Galicia tamén en sectores formados por vilas ou naqueles tipicamente rurais, sobre todo na provincia da Coruña, onde agás Coruña-5, Coruña-8 e a devandita cidade de Santiago, o resto dos sectores teñen unha media inferior á de Galicia.

As táboas relativas á distribución desta actitude segundo variables sociais e lingüísticas para o conxunto de Galicia (véxanse as táboas 3.3.1 & 2.2.0) poñen de manifesto que en ningún dos cruzamentos hai medias superiores a 3. Só ó facermos estudos moi minuciosos, considerando, por exemplo, os monolingües en galego menores de 26 anos, atopamos medias que superan esta puntuación.

As diferencias intergrupais son superiores cando analizámo-los cruzamentos por variables lingüísticas, arredor ou mesmo por riba dos 0.5 puntos, fronte ás sociais, que nunca superan os 0.15 puntos.

Como apreciamos na análise doutras actitudes, a media é máis elevada conforme a idade é menor. A pesar da homoxeneidade existente, as puntuacións evolúen de 2.66 nos maiores de 65 anos ata 2.81 nos individuos de 16 a 25 anos. As puntuacións tamén aumentan a medida que a clase social é menor, aínda que na baixa e na media-baixa coinciden. Non se atopou un patrón homoxéneo que dese conta das diferencias por nivel de estudos e profesión, mentres que en canto ó hábitat as puntuacións son máis altas a medida que é máis rural. A aparente ruptura desta tendencia no periurbano (ó acadar unha puntuación de 2.79 puntos, por riba mesmo do rural-1) ten que ver co carácter eminentemente rural dalgúns dos asentamentos que rodean as cidades e que conforman este tipo de hábitat. As medias dos homes son, como se observa nas demais cuestións actitudinais, lixeiramente superiores ás das mulleres.

Como acabamos de dicir, as diferencias en función de variables lingüísticas son maiores. As máis importantes danse na capacidade para comprender e fala-lo galego. Así, o reducido grupo de persoas que afirman non entender ou entender pouco esta lingua presentan os comportamentos máis disconformes coa idoneidade do galego para a docencia (0.94 e 0.59 puntos respecto á puntuación máis alta), mentres os que non posúen ou teñen pouco dominio escrito desta lingua, aínda tendo opinións menos favorables, non se desvían tanto dos que dominan a lectoescritura en galego (por baixo de 0.4 puntos).

No que atinxe á lingua inicial, as actitudes son tamén mellores nas persoas que aprenderon a falar en galego respecto ós

bilingües e, sobre todo, ós castelanfalantes iniciais. A variación na lingua habitual presenta unha tendencia semellante. Os monolingües en castelán presentan a puntuación máis baixa (2.3). A diferenza entre estes e os bilingües que usan máis o galego (2.61) por unha banda e, por outra, estes últimos e os monolingües en galego (2.96) é practicamente a mesma. Por ámbitos de adquisición, as puntuacións máis elevadas aparecen nos que aprenderon o galego na familia (2.8), seguidos dos que o adquiriron cos amigos, no traballo, na escola e cos veciños, por esta orde.

En conxunto, podemos dicir que nesta variable, igual ca na Actitude lingüística xeral, as diferencias entre as categorías de cada un dos cruzamentos non son moi importantes. É dicir, que a heteroxeneidade que introducen as variables é bastante reducida, polo que loxicamente a varianza explicada por cada unha independentemente das outras terá que ser moi baixa, tal como se confirma no cadro 3.3.3. Este reflicte a varianza explicada, como se fai ó longo do presente volume, tendo en conta por unha banda tódalas variables lingüísticas e, por outra, tódalas sociais.

Cadro 3.3.3. Porcentaxe de varianza da Lingua máis axeitada para as clases explicada polas diferentes variables de control

Variables lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	1.9%	Idade	0.3%
Lingua habitual	4.5%	Estudios	0.2%
Capacidade para entende-lo galego	1.3%	Clase social	0.1%
Capacidade para fala-lo galego	3.0%	Profesión	0.8%
Capacidade para le-lo galego	1.0%	Sexo	0.5%
Capacidade para escribi-lo galego	1.7%	Hábitat de residencia	0.9%
Ámbitos de adquisición	0.8%		
TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)	5.8%	TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	2.5%

Como observamos no cadro 3.3.3, a varianza explicada polas variables sociais é moi reducida. Ningunha delas por separado chega ó 1%, e todas conxuntamente dan conta do 2.5%. Pola súa banda, as lingüísticas teñen unha capacidade explicativa algo maior, destacando sobre todo a lingua habitual (4.5%). A reducida porcenta-

xe de varianza explicada pon de manifesto, unha vez máis, a importante homoxeneidade existente nas actitudes da poboación galega, que se fai aínda máis intensa neste caso concreto.

Como vemos, a varianza da que podemos dar conta coas variables controladas é certamente pequena, mesmo en comparanza con outras cuestións actitudinais estudadas neste volume. As fortes asociacións existentes entre as variables fan que o total explicado polo conxunto das mesmas non coincida cos totais correspondentes a cada unha por separado, ó superpoñérense ou correlacionaren entre si. Así, por exemplo, se a lingua inicial dá conta do 1.9% da varianza e a lingua habitual do 4.5%, a combinación de ámbalas dúas só explica o 4.6%, é dicir, un 0.1% máis cá segunda delas. Un solapamento parecido existe entre a capacidade para fala-lo galego (3% da varianza) e para entendelo (1.3%), ó explica-la combinación das dúas un 3.1%. Nas competencias escritas, pola súa banda, a capacidade para escribilo (1.7%) superponse completamente á capacidade para lelo (1%), explicando o conxunto das dúas a mesma porcentaxe cá primeira por separado. Das variables sociais só a idade mantén certo poder explicativo combinada con variables lingüísticas.

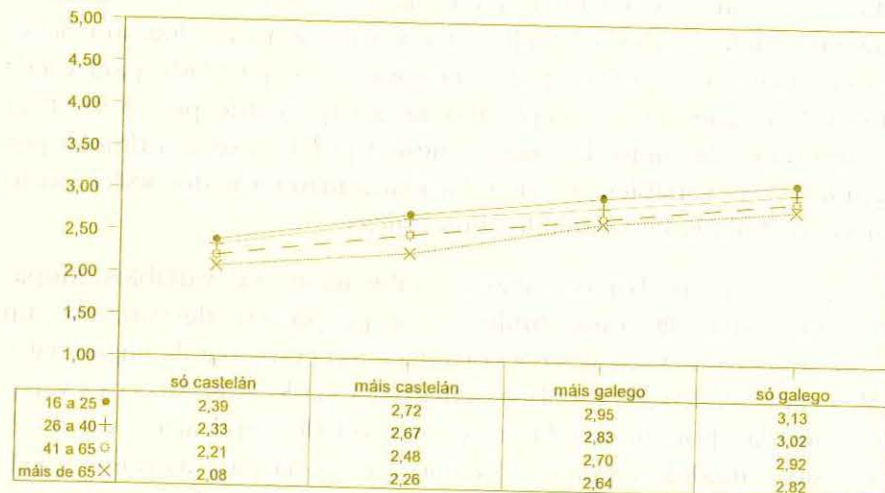
Tras probar diferentes combinacións de variables, atopamos que a que dá conta dunha maior porcentaxe de varianza cun menor número de variables é a consideración conxunta da lingua habitual, a capacidade para escribi-lo galego e a idade. Con estas tres variables tomadas por xunto obtemos un nivel de explicación do 6.7%. Será este o modelo empregado como referencia para as nosas explicacións, dado que a inclusión no mesmo doutras variables non redundará nunha mellora importante do total de varianza explicado. A variable con maior importancia estatística é a lingua habitual, seguida da capacidade para escribi-lo galego e, finalmente, a idade.

A análise da interacción de cada unha destas variables coa actitude sobre a lingua máis axeitada para a docencia indica que ningunha delas é importante. Como se observa no gráfico 3.3.1, referente á asociación da lingua habitual e a idade con esta cuestión, as liñas discorren case paralelas. Os fenómenos que poderíamos salientar aparecen nos maiores de 65 anos, onde atopamos unha importante diferenza entre os que falan só ou preferentemente castelán por unha

banda, e só ou preferentemente galego por outra. Tamén destacan os menores de 25 anos que falan só ou preferentemente castelán, ó teren unhas puntuacións moi semellantes ás das persoas de 26 a 40 anos (diferencias de arredor de 0.05), mentres nos que falan máis ou só galego a distancia é maior (máis de 0.1). Sen embargo, non parece existir ningunha explicación medible coas variables que nós manexamos que poida dar conta de tal diverxencia. O feito de que o total explicado permaneza inalterado ó elimina-las interaccións dobres da análise da varianza avala a hipótese da súa intranscendencia.

Gráfico 3.3.1. Lingua máis axeitada para as clases segundo a idade e a lingua habitual

3.3.1.2. Lingua máis axeitada para as clases por sectores

Das variables que presentaban interese no conxunto de Galicia a de maior rendibilidade nos sectores é a lingua habitual, como se pode observar nos cadros estatísticos que seguen ($P=.000$). En Lugo-2 e Ourense-4 é a única variable significativa, e na Coruña e en Lugo-5 tamén mantén este carácter a competencia escrita. En Santiago e en Pontevedra son significativas as tres variables. As interaccións de dúas variables non presentan significatividade en ningún dos sectores.

Na Coruña as variables significativas son a lingua habitual ($P=.000$) e maila capacidade para escribi-lo galego ($P=.006$). A idade non ten significación estatística neste sector ($P=.689$). A varianza explicada é o 8.3%, superior en case dous puntos á do conxunto de Galicia. En Santiago, as tres variables resultan significativas na análise da varianza, aínda que en distinta medida. A que máis é a lingua habitual ($P=.000$), e en menor medida a capacidade para escribi-lo galego ($P=.046$) e maila idade ($P=.041$). O total de varianza explicada neste sector é do 7.2%, superior ó de Galicia pero inferior ó da Coruña. Na terceira das cidades, Pontevedra, calquera das tres variables por separado é significativa. Na capacidade para escribi-lo galego e maila lingua habitual ($P=.000$) diminuíndo na idade a .024.

Respecto ás vilas, das tres variables que en Lugo-2 conforman o modelo, só a lingua habitual é significativa ($P=.000$). Non hai ningunha interacción cun nivel aceptable de significación estatística. A porcentaxe de varianza explicada é o 8.9%. En Ourense-4 acontece algo semellante, xa que só a lingua habitual é significativa ($P=.000$). A porcentaxe de varianza explicada é do 5.2%. Neste sector non se poden calcula-las interaccións polas baixas frecuencias que presentan algunhas categorías das variables.

En Lugo-5, o sector rural entre os utilizados, a idade non resulta significativa, pero si a lingua habitual ($P=.000$), igual ca no resto dos sectores, e a capacidade para escribi-lo galego ($P=.001$). Ningunha das interaccións é significativa.

Xa que logo, parece que o modelo utilizado para dar conta da varianza ten unha maior capacidade explicativa nas cidades e nas vilas grandes (Lugo-2) do que nas pequenas (Ourense-4) e no rural. Así mesmo, a tendencia apunta a que nas cidades tres ou, cando

menos, dúas das variables do modelo sexan significativas, mentres nas vilas só o é a lingua habitual.

Cadro 3.3.4a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	83.487	9	9.276	10.903	.000
Dominio da escritura	10.570	3	3.523	4.141	.006
Lingua habitual	55.442	3	18.481	21.722	.000
Idade	1.253	3	.418	.491	.689
Interaccións dobres	25.985	27	.962	1.131	.294
Dominio da escritura x Lingua habitual	4.038	9	.449	.527	.855
Dominio da escritura x Idade	8.663	9	.963	1.131	.337
Lingua habitual x Idade	13.858	9	1.540	1.810	.062
Explicado	109.472	36	3.041	3.574	.000
Residual	891.610	1048	.851		
Total	1001.082	1084	.924		
Porcentaxe de varianza explicada				8.3%	

Cadro 3.3.4b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	65.534	9	7.282	8.948	.000
Dominio da escritura	6.545	3	2.182	2.681	.046
Lingua habitual	46.258	3	15.419	18.949	.000
Idade	6.734	3	2.245	2.758	.041
Interaccións dobres	30.941	27	1.146	1.408	.081
Dominio da escritura x Lingua habitual	10.666	9	1.185	1.456	.160
Dominio da escritura x Idade	11.612	9	1.290	1.586	.115
Lingua habitual x Idade	9.641	9	1.071	1.316	.224
Explicado	96.475	36	2.680	3.293	.000
Residual	815.364	1002	.814		
Total	911.839	1038	.878		
Porcentaxe de varianza explicada				7.2%	

Cadro 3.3.4c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	142.019	9	15.780	12.150	.000
Dominio da escritura	36.091	3	12.030	9.263	.000
Lingua habitual	95.638	3	31.879	24.545	.000
Idade	12.256	3	4.085	3.145	.024
Interaccións dobres	34.392	27	1.274	.981	.493
Dominio da escritura x Lingua habitual	11.368	9	1.263	.973	.461
Dominio da escritura x Idade	10.529	9	1.170	.901	.524
Lingua habitual x Idade	10.670	9	1.186	.913	.513
Explicado	176.411	36	4.900	3.773	.000
Residual	1248.144	961	1.299		
Total	1424.555	997	1.429		
Porcentaxe de varianza explicada				10%	

Cadro 3.3.4d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	48.112	9	5.346	10.385	.000
Dominio da escritura	2.893	3	.964	1.873	.132
Lingua habitual	33.650	3	11.217	21.789	.000
Idade	2.359	3	.786	1.528	.206
Interaccións dobres	11.312	27	.419	.814	.737
Dominio da escritura x Lingua habitual	2.053	9	.339	.659	.747
Dominio da escritura x Idade	5.977	9	.664	1.290	.238
Lingua habitual x Idade	3.378	9	.375	.729	.682
Explicado	59.424	36	1.651	3.207	.000
Residual	482.348	937	.515		
Total	541.772	973	.557		
Porcentaxe de varianza explicada				8.9%	

Cadro 3.3.4e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	MC	GL	F	P
Efectos principais	44.805	9	4.978	5.134	.000
Dominio da escritura	3.225	3	1.075	1.109	.345
Lingua habitual	37.695	3	12.565	12.958	.000
Idade	.342	3	.114	.117	.950
Explicado	44.805	9	4.978	5.134	.000
Residual	816.434	842	.970		
Total	861.238	851	1.012		

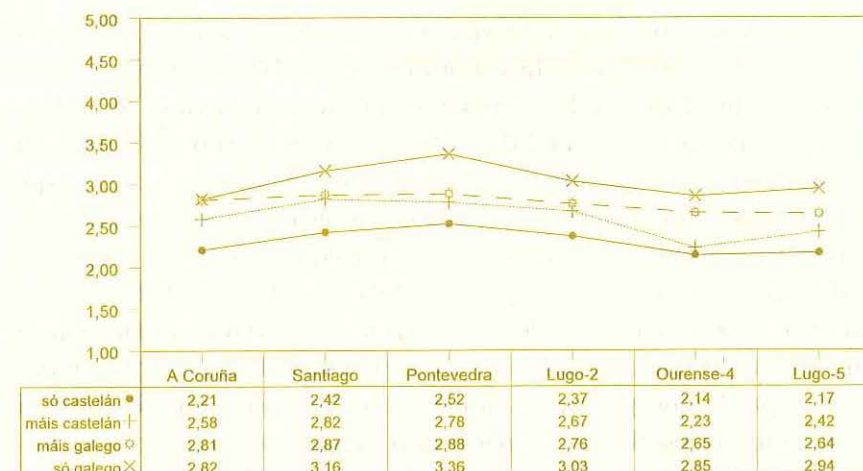
Porcentaxe de varianza explicada 5.2%

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.3.4f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	MC	GL	F	P
Efectos principais	83.472	9	9.275	12.295	.000
Dominio da escritura	11.689	3	3.896	5.165	.001
Lingua habitual	67.358	3	22.453	29.764	.000
Idade	4.695	3	1.565	2.075	.102
Interaccións dobres	24.164	27	.895	1.186	.233
Dominio da escritura x Lingua habitual	4.989	9	.554	.735	.677
Dominio da escritura x Idade	12.016	9	1.335	1.770	.069
Lingua habitual x Idade	7.061	9	.785	1.040	.405
Explicado	107.636	36	2.990	3.963	.000
Residual	1186.606	1573	.754		
Total	1294.242	1609	.804		

Porcentaxe de varianza explicada 6.4%

Gráfico 3.3.2. Lingua máis axeitada para as clases segundo a lingua habitual por sectores

Como vemos no gráfico 3.3.2, nos sectores analizados mantense a tendencia a que a actitude sexa tanto máis favorable para o galego canto máis fale esta lingua o individuo. Por sectores, as actitudes dos bilingües que usan preferentemente o galego e o castelán son moi semellantes en Santiago, Pontevedra e Lugo-2, mentres na Coruña, Lugo-5 e Ourense-4 a distancia entrámbolos dous grupos é maior. Así mesmo, respecto á tendencia xeral, hai que dicir que en Ourense-4 a actitude dos que falan máis castelán está moi próxima á dos que falan, só nesta lingua, e que na Coruña os galegofalantes monolingües e bilingües teñen unha actitude moi semellante. Finalmente, cómpre salientar que en Santiago, Lugo-2 e Pontevedra os monolingües en galego presentan medias superiores a 3.0, especialmente nesta última (3.36), e por tanto favorables ó galego.

3.3.2. Preferencia polo galego para a escola

3.3.2.1. Preferencia polo galego para a escola (en Galicia)

A segunda cuestión que imos abordar nesta sección é o grao de acordo co uso do galego como lingua habitual da escola. Tentaremos, xa que logo, ve-la aceptación que tería a medida de utilizalo galego como medio normal de expresión. É unha situación que non debe producir estrañamento, pois son cada vez máis os centros que comezan a introduci-lo galego na súa comunicación escrita cos alumnos, pero que aínda non se converteu en cotiá, xa que a implantación da docencia en galego segue sendo baixa. Débese ter en conta, ademais, que a maior parte dos entrevistados recibiron un sistema de ensino no que o galego estaba ausente das aulas. Estamos, polo tanto, ante un aspecto que presenta implicacións diverxentes, pero clarificador para sabe-la posible aceptación dun ensino que, coas pertinentes restricións curriculares, utilizase o galego para tódalas funcións.

A actitude dos entrevistados cara ó uso do galego como lingua habitual da escola é favorable. A media (3.31) indica que a maior parte da poboación é partidaria da súa utilización como medio normal de expresión na docencia e na dinámica interna dos centros de ensino. Sen embargo, cómpre ter en conta as diverxencias de opinión, que se reflicten na desviación típica ($s=1.26$) e poden ser observadas na distribución porcentual presentada no cadro 3.3.2 (epígrafe 3.3): mentres arredor da metade dos informantes manifesta o seu acordo, aproximadamente un 30% está en desacordo e preto dun 20% amósase indiferente.

A actitude favorable á plena galeguización da escola é maior na poboación de menor idade, aínda que, coma en casos anteriores, as diferencias co resto non son de envergadura. En realidade, as actitudes máis favorables son as dos menores de 40 anos. Como se observa na táboa 3.3.1&2.1.0, as medias do grupo de 16 a 25 e do de 26 a 40 anos (distantes entre si en 0.03 puntos) superan en 0.15 puntos ou máis a dos grupos de idade máis vellos. Se cadra a súa propia experiencia de contacto coa lingua galega contribuíu a que aceptasen con máis agrado a xeneralización da mesma no sistema de ensino. As influencias probablemente viñesen tanto polo uso observado na docencia e na vida diaria do seu centro como por viviren nun ambiente caracterizado, en xeral, polo intento de recuperación da lingua.

En canto ós estudos, as medias máis elevadas corresponden ós entrevistados sen estudos e con estudos primarios, e as máis baixas ós que teñen BUP. En calquera caso, todas elas superan a soleira de favorabilidade. Algo parecido acontece no cruzamento por clase social, onde as medias diminúen a medida que a clase social é máis elevada, sendo a máis baixa a da media-alta (3.04).

Por profesión, as medias máis elevadas aparecen en grupos profesionais pertencentes ó sector primario, correspondendo, por esta orde, a mariñeiros (3.61) labregos (3.52) e obreiros (3.48), e as máis baixas ós profesionais liberais (2.86) e membros das forzas armadas (2.9). Estes dous últimos grupos profesionais son, ademais, os únicos que presentan medias inferiores á soleira de favorabilidade (3). As actitudes dos homes, unha vez máis, son mellores cás das mulleres.

Un maior carácter rural do hábitat de residencia correspóndese cunha actitude máis favorable á galeguización xeneralizada da escola. Aínda que tódalas puntuacións están por riba da soleira de favorabilidade, no urbano a media diminúe en máis de 0.2 puntos respecto ó resto dos hábitats. O comportamento do periurbano segue tendo características que o aproximan ó rural³¹, situándose a media deste grupo (3.4) a medio camiño entre as puntuacións do rural-1 (3.32) e o rural-2 (3.47).

En canto á lingua inicial, os maiores índices de preferencia polo galego para a escola aparecen nos que aprenderon a falar nesta lingua (3.50) que, igual cós bilingües iniciais (3.21), se sitúan por riba da soleira de favorabilidade, por baixo da cal (aínda que escasamente) se atopan os castelanfalantes (2.93).

No que se refire á lingua habitual, as medias aumentan conforme máis utilizan o galego os individuos. Os monolingües en castelán son os únicos que posúen unha puntuación inferior a 3, e distáncianse en case 0.6 puntos dos que falan máis galego. As diferencias entre os demais grupos redúcense á metade, aínda que se manteñen constantes.

Pero as medias máis baixas segundo as competencias lingüísticas atopámolas nas persoas que afirman non entender (inferiores a 2) nin poder falar nada o galego (inferiores a 2.2). Nestas dúas competencias, os que entenden pouco ou nada o galego teñen medias infe-

³¹ Véxase a este respecto a nota 4.

riores a 3; os que presentan bastante ou moito nivel de competencia superan esta puntuación. Nas competencias escritas as medias aumentan tamén conforme o dominio é máis elevado, sendo as diferencias entre os extremos de 0.62 no caso da lectura e de 0.75 no da escritura.

Os ámbitos de adquisición relacionados con actitudes máis favorables ó galego son a familia (3.41), o traballo (3.13) e os amigos (3.1). No resto, as puntuacións son inferiores a 3 (aínda que o número de casos sobre o que están calculadas as medias é bastante reducido): escola (2.97) e veciños (2.7).

A varianza explicada polas variables lingüísticas e sociais é maior neste caso ca na variable *Lingua máis axeitada para as clases*. Con todo, a porcentaxe de varianza explicada segue sendo baixa, como se pode ver no cadro 3.3.5. As variables lingüísticas explican máis cás sociais, que só dan conta de entre o 0.4% e o 1.7% da varianza. Entrementres, nas lingüísticas, as porcentaxes de varianza explicada por cada variable independentemente, son tamén máis elevadas.

Analizando a incidencia de variables lingüísticas, observamos que as que explican máis varianza son a lingua habitual (9.5%) e a competencia oral (5.5%). Considerando a influencia destas dúas conxuntamente, non se explica o 15%, senón unicamente o 10.1% (é dicir, practicamente o mesmo cá lingua habitual), ó existir entre as dúas unha forte correlación: para falar unha lingua é necesario ter competencia na mesma. Tampouco damos conta dunha maior porcentaxe de varianza ó considerarmos varias competencias. A capacidade para entende-lo galego solá-pase coa lingua habitual, e a competencia na lectura coa escrita.

Cadro 3.3.5. Porcentaxe de varianza da Preferencia polo galego para a escola explicada polas diferentes variables de control

Variables lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	4.0%	Idade	0.4%
Lingua habitual	9.5%	Estudios	0.5%
Capacidade para entende-lo galego	2.0%	Clase social	0.7%
Capacidade para fala-lo galego	5.5%	Profesión	1.7%
Capacidade para le-lo galego	1.9%	Sexo	0.9%
Capacidade para escribi-lo galego	3.3%	Hábitat de residencia	1.7%
Ámbitos de adquisición	2.2%	Hábitat de nacemento	1.0%
Total explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)		Total explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	
12.3%		4.6%	

Tras probar múltiples combinacións de variables, atopamos que o modelo que consegue dar conta de máis varianza (14%) é o formado pola capacidade para escribi-lo galego, a lingua habitual, a idade e mailo sexo.

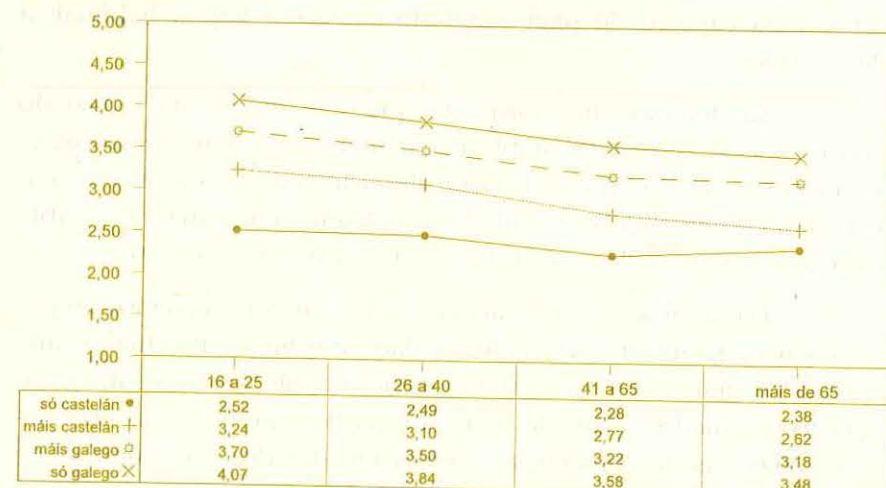
Xa dixemos anteriormente que a actitude cara ó uso do galego na escola é máis favorable canto maior é o dominio do galego escrito e máis frecuente o uso oral desta lingua. Así mesmo, a actitude mellora canto menor é a idade, e é lixeiramente máis favorable nos homes ca nas mulleres (táboas 3.3.1&2.1.0 e 3.3.1&2.2.0).

Das análises das interaccións entre variables veremos en primeiro lugar os resultados referentes á idade e a lingua habitual. Como se aprecia no gráfico 3.3.3, a actitude mellora conforme aumenta o uso do galego. As medias máis elevadas son as dos que usan só esta lingua, seguidas das dos bilingües e finalmente das dos que falan só en castelán. Así mesmo, podemos observar cómo nos monolingües en castelán non existen variacións importantes duns grupos de idade a outros (tódalas medias son inferiores ós 3 puntos, e a máis alta e a máis baixa só se distancian en 0.24 puntos). Este fenómeno pode apreciarse con maior nitidez no gráfico 3.3.4, onde as medias dos monolingües en castelán están máis próximas entres si cás dos outros tres grupos.

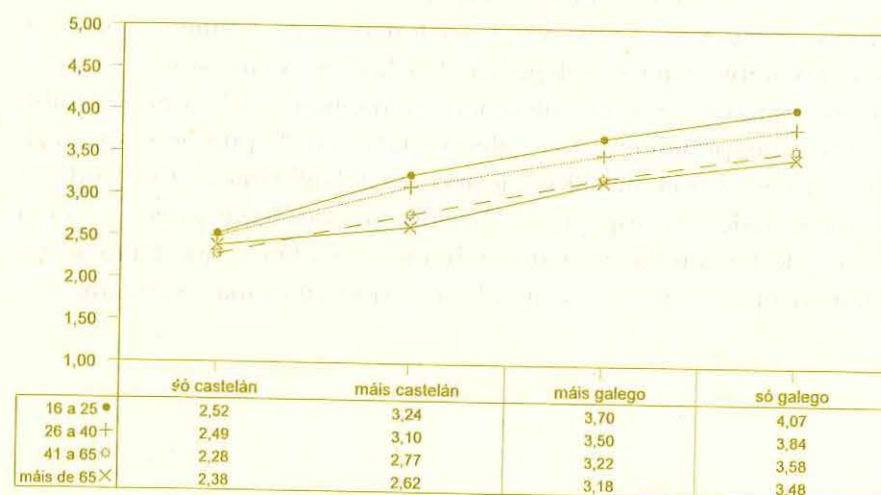
Na interacción entre lingua habitual e sexo, a actitude das mulleres, como vimos observando ó longo deste volume, é sempre menos favorable para o galego cá dos homes. Pero, como se pode ollar no gráfico 3.3.5, estas diferencias aumentan cando a lingua habitual única ou preferente é o galego (0.20 e 0.28 puntos respectivamente, fronte a 0.11 nos dous grupos castelanfalantes). Con todo, a homoxeneidade nas respostas é bastante grande. As actitudes superan a soleira de favorabilidade (3) nos homes e mulleres que falan só ou fundamentalmente galego, e nos homes que falan máis castelán.

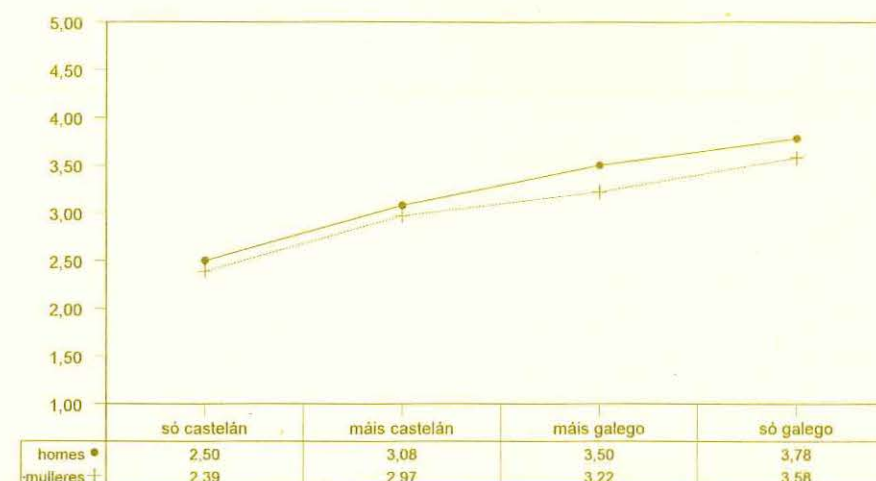
Gráfico 3.3.3. Preferencia polo galego para a escola segundo a lingua habitual e a idade

Gráfico 3.3.4. Preferencia polo galego para a escola segundo a idade e a lingua habitual

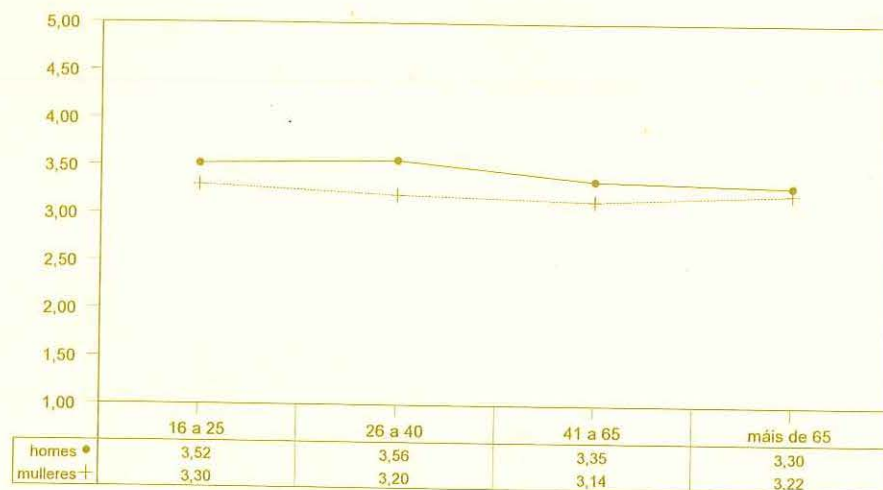
Gráfico 3.3.5. Preferencia polo galego para a escola segundo o sexo e a lingua habitual

No gráfico 3.3.6, que dá conta da interacción entre a idade e mailo sexo, pode verse como as actitudes das mulleres non varían demasiado duns grupos de idade a outros (0.08 puntos), mentres nos homes existen unhas diferenzas algo maiores (0.26 puntos). Así mesmo, as actitudes dos homes e as das mulleres son moi parecidas no grupo de maiores de 65 anos (0.08 puntos), mentres que diverxen en maior medida nas persoas de 26 a 40 anos (0.36).

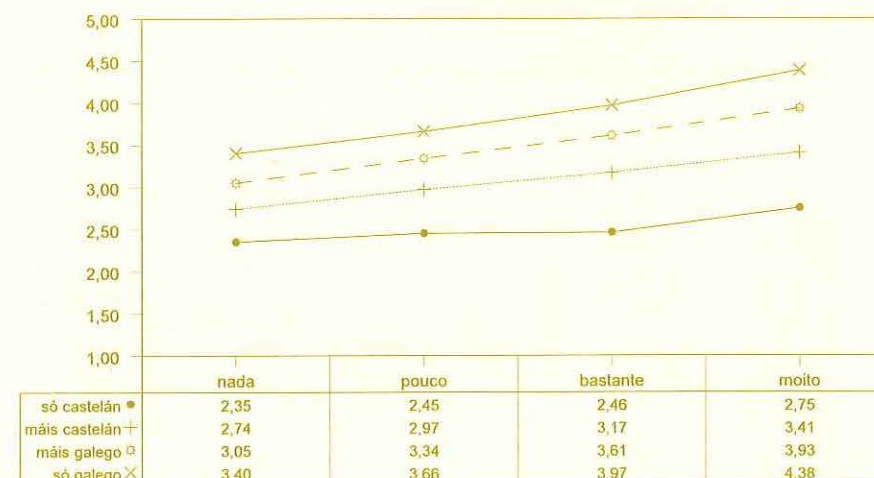

Gráfico 3.3.6. Preferencia polo galego para a escola segundo o sexo e a idade

No gráfico 3.3.7, que presenta a interacción entre a capacidade para escribi-lo galego e a lingua habitual, pode verse como conforme aumenta o coñecemento escrito do galego as diferenzas por lingua habitual van facéndose maiores, de xeito que, mentres nas persoas sen capacidade para escribir nesta lingua a actitude dos monolingües en galego é 1.05 puntos superior á dos monolingües en castelán, nas persoas con moita capacidade nesta destreza a diferenza é de 1.63 puntos. Nos monolingües en castelán as actitudes son marcadamente homoxéneas (salvo nos que saben escribir moito o galego, que presentan unha media 0.29 puntos superior ós que din escribir bastante esta lingua).

Gráfico 3.3.7. Preferencia polo galego para a escola segundo a lingua habitual e a capacidade para escribi-lo galego

3.3.2.2. Preferencia polo galego para a escola por sectores

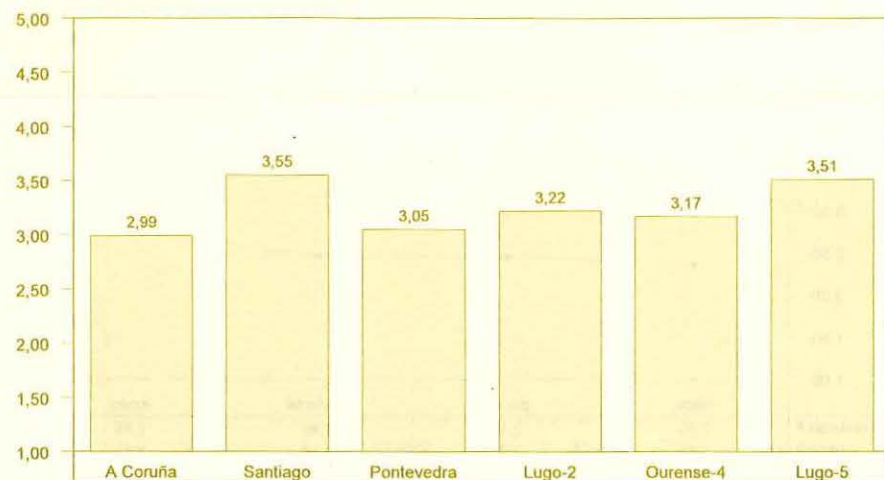
A análise da actitude cara á galeguización da escola mostra como a receptividade ante a mesma é en xeral bastante boa. Como se aprecia no gráfico 3.3.8, as medias máis favorables atópanse en Santiago (3.55) e en Lugo-5 (3.51), e a que menos na Coruña (2.99). Os restantes sectores superan a soleira dos 3 puntos por esta orde: Lugo-2, 3.22; Ourense-4, 3.17 e Pontevedra, 3.05.

A porcentaxe de varianza que se pode explicar varía en función do tipo de sector. Nas cidades atópanse as máis elevadas (por riba do 16%), diminuíndo nos sectores vilegos (Lugo-2 e Ourense-4) e máis aínda no sector de tipoloxía rural (Lugo-5), onde se sitúa en pouco máis do 7%.

Os factores que se manteñen sistematicamente con significación estatística en tódolos sectores son a lingua habitual e a capacidade para escribi-lo galego. A idade só é significativa en Santiago, Lugo-2, Lugo-5 e Pontevedra, e o sexo en Santiago, Lugo-2 e Lugo-5. Entre as interaccións de dúas variables só é significativa a que se dá entre a capacidade para escribi-lo galego e a idade na Coruña.

Gráfico 3.3.8. Preferencia polo galego para a escola por sectores

Nunha análise desta actitude segundo a lingua habitual nos diversos sectores (gráfico 3.3.9) observamos que é máis favorable ó galego conforme o individuo utiliza máis esta lingua (excepto en Ourense-4 onde os monolingües en castelán presentan mellores actitudes cós bilingües con predominio deste idioma). Nos entrevistados que falan unicamente castelán a actitude é a menos favorable, malia non acadalo nivel do completo desacordo (as medias son sempre superiores a 2). Os que utilizan o galego só ou preferentemente presentan actitudes favorables ó seu uso como lingua habitual da escola. Estes últimos oscilan entre a lixeira desfavorabilidade (Ourense-4) e unha lixeira favorabilidade dos restantes sectores.

No gráfico 3.3.10 pode apreciarse a tendencia da actitude ante o uso do galego na escola segundo a capacidade para escribir esta lingua nos diferentes sectores. Igual que sucedía no conxunto de Galicia, canto maior é a competencia mellor é a actitude. É de destacar tamén que en Santiago e en Lugo-2 os que poden escribir moito o galego presentan unha puntuación por riba dos 4 puntos. Finalmente, a media dos que non teñen ningunha capacidade para escribi-lo galego no conxunto de Galicia é lixei-

Gráfico 3.3.9. Preferencia polo galego para a escola segundo a lingua habitual por sectores

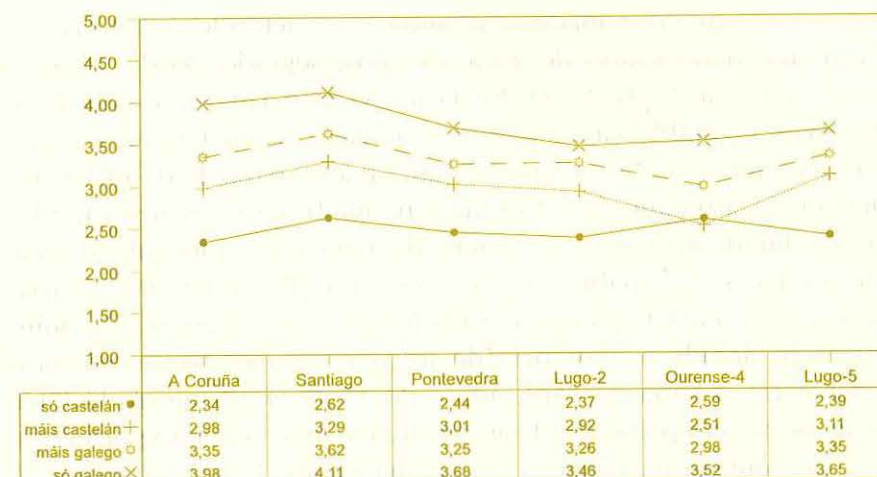
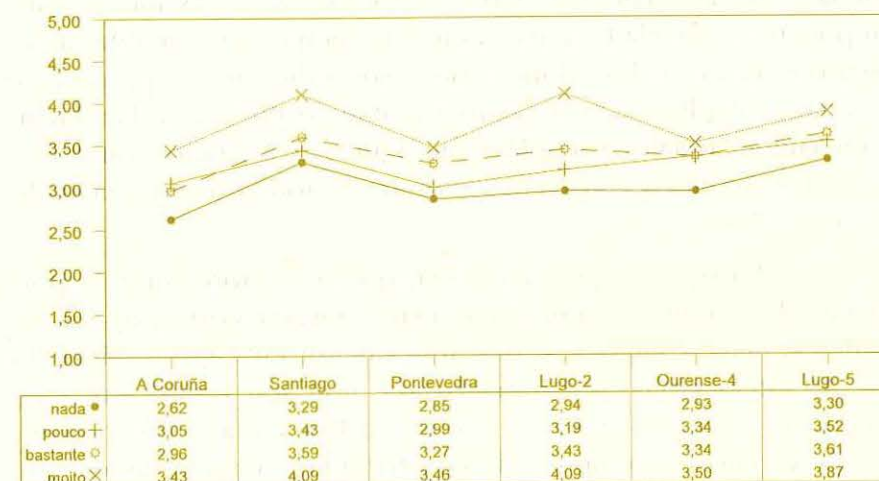

Gráfico 3.3.10. Preferencia polo galego para a escola segundo a capacidade para escribi-lo galego por sectores

ramente superior a 3, mentres por sectores só sucede o mesmo en Santiago e Lugo-5.

Segundo a idade, en Santiago as actitudes máis favorables aparecen no grupo de 26 a 40 anos, seguido do de 16 a 25 (véxase a táboa 3.3.1&2.1.2). En Pontevedra e Lugo-5 a actitude é tanto máis favorable canto menor é a idade, e en Lugo-2 a única diferenza que se pode salientar é unha lixeira baixada da media no grupo de 41 a 65 anos. Na Coruña ten significación estatística, ademais da lingua habitual, a capacidade para escribi-lo galego. Das interaccións entre variables, a que máis interese parece ter é a capacidade para escribi-lo galego e a idade —sen embargo, resulta ininterpretable debido á existencia de frecuencias moi baixas en moitas das celas; a varianza explicada é do 17.9%. En Santiago tódolos efectos principais presentan F significativos, mais o que explica unha maior porcentaxe da varianza é a lingua habitual. A varianza explicada é a máis elevada dos sectores analizados, o 18.2%, pero ningunha das interaccións presenta niveis de significación aceptables. En Pontevedra teñen F significativos, en orde decrecente, a lingua habitual, a capacidade para escribi-lo galego e a idade, pero non o sexo; a porcentaxe de varianza explicada atinxe o 16.3%. En Ourense-4, das catro variables do modelo, só son significativas a lingua habitual e maila capacidade para escribi-lo galego. As interaccións non poden ser calculadas ó existiren cruzamentos das variables anteriores que carecen dun número de casos suficiente. A porcentaxe de varianza explicada polas catro variables é do 12.4%. Finalmente, en Lugo-5 tódalas variables son significativas, pero non así as interaccións (como acontecía nos restantes sectores); a varianza explicada é do 7.6%.

En resumo, podemos dicir que os sectores onde a porcentaxe de varianza explicada é máis elevada corresponden ás cidades e mais a Lugo-2, e que unicamente en Lugo-5 baixa do 10%. As interaccións, por outra banda, non son significativas en ningún dos sectores. A variable que explica unha maior porcentaxe da varianza é sempre a lingua habitual, seguida, aínda que cunha importancia sensiblemente menor, pola capacidade para escribi-lo galego.

Cadro 3.3.6a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	363.000	10	36.300	24.683	.000
Dominio da escritura	47.658	3	15.886	10.802	.000
Lingua habitual	241.045	3	80.348	54.635	.000
Idade	3.238	3	1.079	.734	.532
Sexo	5.074	1	5.074	3.450	.064
Interaccións dobres	42.617	36	1.184	.805	.788
Dominio da escritura x Lingua habitual	7.956	9	.884	.601	.797
Dominio da escritura x Idade	26.771	9	2.975	2.023	.034
Dominio da escritura x Sexo	4.288	3	1.429	.972	.405
Lingua habitual x Idade	6.521	9	.725	.493	.880
Lingua habitual x Sexo	1.351	3	.450	.306	.821
Idade x Sexo	1.960	3	.653	.444	.721
Explicado	405.616	46	8.818	5.996	.000
Residual	1625.069	1105	1.471		
Total	2030.686	1151	1.764		
Porcentaxe de varianza explicada				17.9%	

Cadro 3.3.6b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	326.453	10	32.645	24.458	.000
Dominio da escritura	36.575	3	12.192	9.134	.000
Lingua habitual	214.443	3	71.481	53.554	.000
Idade	23.563	3	7.854	5.885	.001
Sexo	10.440	1	10.440	7.821	.005
Interaccións dobres	63.179	36	1.755	1.315	.103
Dominio da escritura x Lingua habitual	10.905	9	1.212	.908	.518
Dominio da escritura x Idade	19.223	9	2.136	1.600	.110
Dominio da escritura x Sexo	1.546	3	.515	.386	.763
Lingua habitual x Idade	20.396	9	2.266	1.698	.085
Lingua habitual x Sexo	3.883	3	1.294	.970	.406
Idade x Sexo	8.955	3	2.985	2.236	.082
Explicado	389.632	46	8.470	6.346	.000
Residual	1402.815	1051	1.335		
Total	1792.446	1097	1.634		
Porcentaxe de varianza explicada				18.2%	

Cadro 3.3.6c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	325.331	10	32.533	21.588	.000
Dominio da escritura	37.542	3	12.514	8.304	.000
Lingua habitual	272.572	3	90.857	60.289	.000
Idade	19.073	3	6.358	4.219	.006
Sexo	.001	1	.001	.001	.977
Interaccións dobres	71.161	36	1.977	1.312	.105
Dominio da escritura x Lingua habitual	6.313	9	.701	.465	.898
Dominio da escritura x Idade	16.656	9	1.851	1.228	.274
Dominio da escritura x Sexo	6.179	3	2.060	1.367	.251
Lingua habitual x Idade	15.306	9	1.701	1.129	.339
Lingua habitual x Sexo	7.847	3	2.616	1.736	.158
Idade x Sexo	8.541	3	2.847	1.889	.130
Explicado	396.491	46	8.619	5.719	.000
Residual	1594.424	1058	1.507		
Total	1990.915	1104	1.803		
Porcentaxe de varianza explicada			16,3%		

Cadro 3.3.6d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	179.508	10	17.951	19.000	.000
Dominio da escritura	38.719	3	12.906	13.661	.000
Lingua habitual	86.743	3	28.914	30.604	.000
Idade	11.229	3	3.743	3.962	.008
Sexo	9.337	1	9.337	9.883	.002
Interaccións dobres	35.724	36	.992	1.050	.390
Dominio da escritura x Lingua habitual	11.462	9	1.274	1.348	.208
Dominio da escritura x Idade	7.915	9	.879	.931	.497
Dominio da escritura x Sexo	.911	3	.304	.321	.810
Lingua habitual x Idade	9.151	9	1.017	1.076	.378
Lingua habitual x Sexo	2.074	3	.691	.732	.533
Idade x Sexo	2.160	3	.720	.762	.515
Explicado	215.232	46	4.679	4.952	.000
Residual	934.395	989	.945		
Total	1149.627	1035	1.111		
Porcentaxe de varianza explicada			15,6%		

Cadro 3.3.6e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	178.822	10	17.882	12.399	.000
Dominio da escritura	36.821	3	12.274	8.510	.000
Lingua habitual	104.712	3	34.904	24.201	.000
Idade	10.196	3	3.399	2.357	.070
Sexo	2.063	1	2.063	1.430	.232
Explicado	178.822	10	17.882	12.399	.000
Residual	1257.662	872	1.442		
Total	1436.485	882	1.629		
Porcentaxe de varianza explicada			12,4%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.3.6f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	169.722	10	16.972	14.296	.000
Dominio da escritura	26.008	3	8.669	7.303	.000
Lingua habitual	101.641	3	33.880	28.539	.000
Idade	21.456	3	7.152	6.024	.000
Sexo	5.857	1	5.857	4.934	.026
Interaccións dobres	55.620	36	1.545	1.301	.110
Dominio da escritura x Lingua habitual	12.332	9	1.370	1.154	.321
Dominio da escritura x Idade	19.071	9	2.119	1.785	.066
Dominio da escritura x Sexo	7.168	3	2.389	2.013	.110
Lingua habitual x Idade	15.026	9	1.670	1.406	.180
Lingua habitual x Sexo	2.021	3	.674	.568	.636
Idade x Sexo	2.794	3	.931	.785	.502
Explicado	225.343	46	4.899	4.126	.000
Residual	1999.187	1684	1.187		
Total	2224.530	1730	1.286		
Porcentaxe de varianza explicada			7,6%		

En definitiva, a actitude cara á elección do galego como lingua da escola é bastante favorable, tanto desde un punto de vista xeral, considerando conxuntamente toda a poboación, coma ó analízala segundo a maior parte dos grupos sociais e lingüísticos establecidos. Só nos monolingües habituais en castelán a favorabilidade a estas propostas é máis baixa, aínda que non exista nunca unha predisposición especialmente negativa. O tempo que transcorreu desde que o galego ten certo protagonismo público contribuíu probablemente a que se acepte o seu uso como feito normal tanto no medio escolar en xeral coma nas clases.

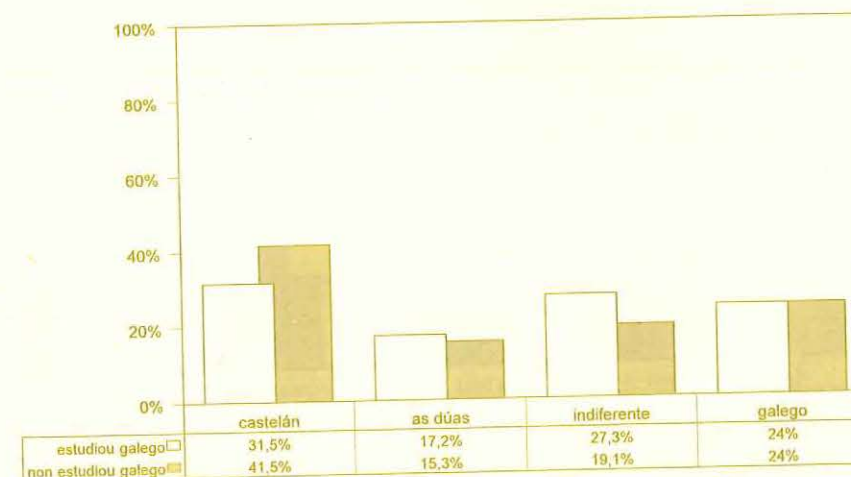
3.3.3. *Lingua preferida para as clases*

3.3.3.1. *Lingua preferida para as clases (en Galicia)*

As preferencias dos entrevistados para a lingua da docencia son, segundo amosan as porcentaxes da táboa 3.3.3.1.0, bastante diversas. Considerando cada unha das alternativas de resposta independentemente, obsérvase que, se ben o castelán acada a porcentaxe máis alta (38.6%), un 61.4% da poboación elixe algunha das outras opcións lingüísticas. Esta preferencia maioritaria desglósase como segue: unha cuarta parte manifesta o seu desexo de recibir a docencia en galego e case a mesma proporción declara que lle resulta indiferente, mentres só un sexto da poboación as prefere en ambas as linguas.

Se considerámo-la relación entre a idade dos entrevistados e a lingua en que desexan a docencia, veremos que a elección do castelán diminúe nos mozos de 16 a 25, grupo no que se produce un considerable aumento da indiferencia. Esta distancia actitudinal entre o grupo máis novo e os demais quizais estea relacionada co feito de que os primeiros recibiron algunha docencia en galego (salvo unha reducida porcentaxe que cursara estudos en centros onde non se cumprise o Decreto de introducción do galego no ensino). No gráfico 3.3.11 preséntase a relación entre a lingua que se prefería para as clases e o feito de estudar ou non galego na escola. Tanto os que recibiron ensino de galego coma os que non, optan maioritariamente polas clases en castelán. Sen embargo, esta prefe-

Gráfico 3.3.11. *Lingua preferida para as clases segundo se estudiara galego na escola*

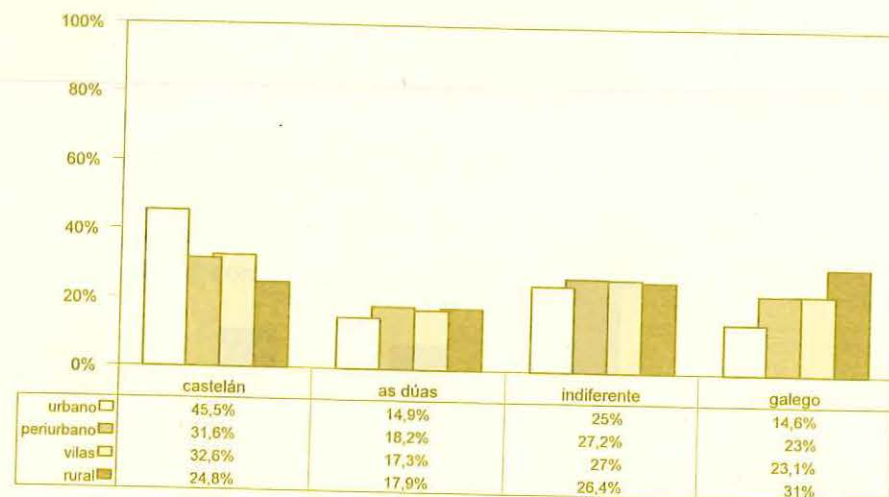
rencia descende dez puntos nos que estudaron galego na escola, ó aumentar neste grupo a indiferencia ante a lingua utilizada no ensino (27.3%).

Dado que os entrevistados que recibiron ensino de galego na escola tiñan entre 16 e 30 anos no momento de realizala entrevista, decidimos seleccionar unha submostra con individuos comprendidos nesta banda de idades e observa-la súa actitude segundo o hábitat de residencia. O cruzamento indícanos que os mozos residentes no rural amosan unha mellor predisposición cara á docencia en galego cós que residen nos demais tipos de hábitat. No gráfico 3.3.12 constátase un descenso das porcentaxes correspondentes ó castelán e un aumento parello do galego (frente a un 14.6% de entrevistados do urbano, un 31% de individuos do rural prefiren a docencia nesta lingua). Obsérvese tamén como os residentes no periurbano se desvían considerablemente da actitude dos do urbano, cunhas porcentaxes moi semellantes ás dos residentes nas vilas.

Volvendo á totalidade da mostra, a relación entre a lingua preferida na clase e o nivel de estudos evidencia un aumento da elec-

Gráfico 3.3.12. *Lingua preferida para as clases segundo o hábitat de residencia nos entrevistados de 16 a 30 anos*

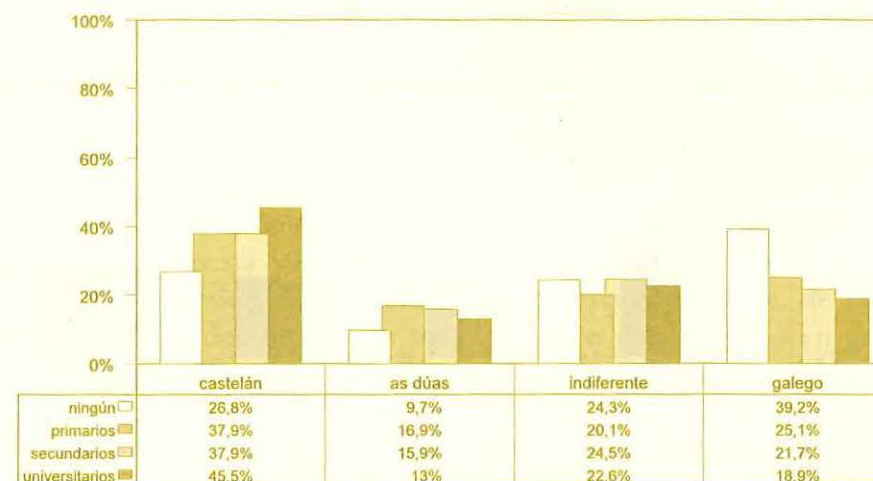

ción do castelán entre os que teñen estudos respecto dos que non os teñen. O gráfico 3.3.13 amosa que as porcentaxes máis elevadas neste aspecto corresponden ós que realizaron estudos universitarios (45.5%). Pola contra, a maior parte do grupo sen ningún estudio elixe as clases en lingua galega. Esta opción debe relacionarse coa lingua inicial e a habitual de cada subgrupo e coas dificultades que pode ter un alumno para realiza-la aprendizaxe nunha lingua diferente da súa. Nos volumes I e II do MSG comentárase que canto menores eran os estudos dos entrevistados, máis presente estaba o galego como lingua inicial ou habitual.

Polo que se refire á clase social, tódolos grupos prefiren maiormente o castelán, pero esta opción descende en favor doutras alternativas paralelamente ó nivel socioeconómico, de tal xeito que, na baixa, a porcentaxe dos que se decantan polas clases en galego só é 3 puntos inferior á dos que son máis partidarios do castelán (véxase a táboa 3.3.3.1.0).

Canto ós grupos profesionais, case todos tenden a elixir maioritariamente as clases en castelán, destacando sobre todo os docentes, entre os que un 46% prefere o castelán, fronte

Gráfico 3.3.13. *Lingua preferida para as clases segundo o nivel de estudos*

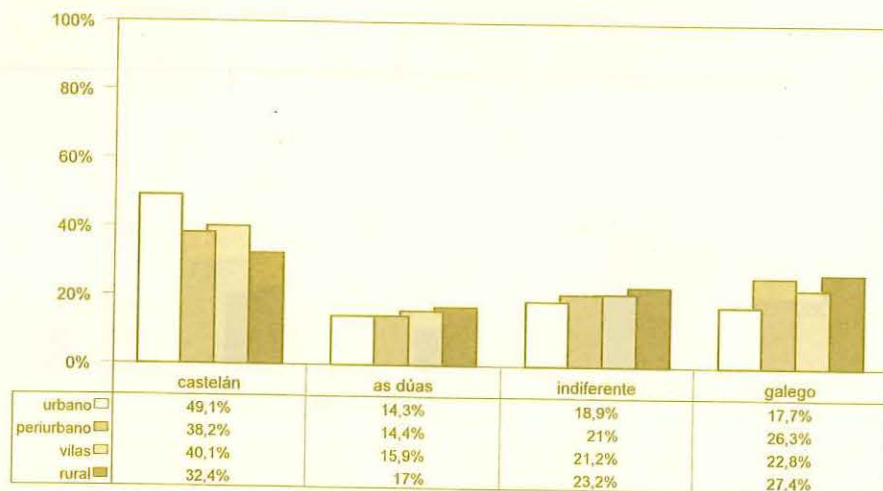
ó 22.1% que opta polo galego. Neste sentido non debe esquecerse a transcendencia que estes datos posúen para a galeguización do ensino. Entre os grupos profesionais que escollen o galego cómpre salientalos labregos e mariñeiros, cun 31.2% e un 34.4% respectivamente. A inclinación por un ensino bilingüe oscila entre o 12.7% nos titulados superiores e profesionais liberais e o 17.4% dos labregos.

As porcentaxes dos que desexan as clases en castelán son bastante máis altas no hábitat urbano ca nos demais, especialmente no rural, onde a preferencia por esta lingua se atenua considerablemente, situándose 16.7 puntos por debaixo (véxase o gráfico 3.3.14). A actitude dos habitantes do periurbano é semellante á dos que viven nas vilas (38% e 38.6% respectivamente, tomando a opción 'o castelán' como referencia) ou no rural (26.3% no periurbano e 27.4% no rural se tomámo-la opción 'o galego').

A distribución das porcentaxes por lingua inicial e lingua habitual revela unha tendencia a elixir para as clases a lingua propia, especialmente entre castelanfalantes e bilingües. Na táboa

Gráfico 3.3.14. Lingua preferida para as clases segundo o hábitat de residencia

3.3.3.2.0 compróbase que algo máis da metade dos castelanfalantes iniciais desexan recibir as clases en castelán, a un 32% élle indiferente ou prefíre as en ámbalas dúas linguas e só un 10.5% preferiría que fosen en galego. Un 43.6% dos bilingües iniciais opta polas opcións intermedias ('nas dúas' ou 'indiferente'). Finalmente, entre os galegofalantes iniciais a preferéncia polo galego é considerablemente máis elevada ca nos outros dous grupos lingüísticos, acadando un 31.7%.

Por lingua habitual prodúcense tendencias semellantes. Existe unha clara preferéncia polo castelán entre os monolingües neste idioma e, en menor medida, entre os bilingües con predominio do mesmo (cf. táboa 3.3.3.2.0). A súa elección diminúe paralelamente ó aumento do uso habitual do galego, de xeito que entre os que falan só galego unicamente o 25.3% prefere o castelán para as clases. Neste grupo hai un 35.8% que desexaría que a docencia se impartise na súa propia lingua (o galego), mentres os que queren un ensino bilingüe e lles resulta indiferente suman un 38.8%. Un dato importante para o galego é que, ante unha mesma lingua habitual, a elección deste para as clases aumenta a medida que diminúe a idade, mentres a preferéncia polo castelán

diminúe neste mesmo sentido. No cadro 3.3.7 podemos comprobar como, entre os mozos de 16 a 25 anos, o único grupo que opta maioritariamente por un ensino en castelán é o que fala unicamente esta lingua (65.3%). Entre os que falan máis castelán ca galego, o 36.5% deste mesmo grupo de idade decántase polo castelán, un 51.3% desexa as dúas linguas ou declara que lle é indiferente e un 12.1% é partidario da docencia en galego. Se temos en conta o que sucede cos monolingües en galego veremos que, entre os maiores de 65 anos, unha porcentaxe bastante baixa preferiría as clases na súa lingua (29.5%). Sen embargo, esa opción aumenta a medida que descendemos na escala de idade, de xeito que o 50.6% dos mozos de 16 a 25 tamén monolingües en galego desexa a docencia nesta lingua. Podemos afirmar, xa que logo, que a actitude ante a introducción do galego no ensino é xeralmente positiva entre a mocidade e de xeito especial entre a monolingüe en galego.

Cadro 3.3.7. Lingua preferida para as clases segundo a lingua habitual do entrevistado nos diferentes grupos de idade

	Lingua habitual			
	Só castelán	Máis castelán	Máis galego	Só galego
<i>De 16 a 25 anos</i>				
en castelán	17.2%	36.2%	23.2%	23.4%
nas dúas	65.3%	36.5%	17.4%	10.3%
indiferente	10.3%	18.3%	21.5%	17.3%
en galego	21.6%	33.0%	29.5%	21.9%
<i>De 26 a 40 anos</i>				
en castelán	2.9%	12.1%	31.6%	50.6%
nas dúas	10.4%	25.9%	32.6%	31.1%
indiferente	77.0%	54.6%	30.3%	23.8%
en galego	10.5%	15.3%	19.7%	15.5%
<i>De 41 a 65 anos</i>				
en castelán	10.0%	19.3%	21.6%	21.8%
nas dúas	2.6%	10.9%	28.4%	38.9%
indiferente	5.9%	15.5%	34.6%	44.0%
en galego	89.2%	64.3%	40.1%	29.6%
<i>Máis de 65 anos</i>				
en castelán	7.0%	13.3%	16.4%	16.1%
nas dúas	2.6%	14.0%	18.5%	23.0%
indiferente	1.2%	8.5%	25.0%	31.4%
en galego	5.2%	10.9%	27.0%	57.0%
nas dúas	87.9%	73.2%	47.3%	30.7%
indiferente	4.7%	9.8%	13.9%	15.5%
en galego	7.1%	12.7%	16.3%	24.4%
	0.3%	4.4%	22.5%	29.5%

Polo que se refire á relación entre Lingua preferida para as clases e a competencia en galego, apréciase un aumento da elec-

ción desta lingua a medida que o seu dominio é maior. Observando a tendencia de resposta á luz da capacidade para fala-lo galego (táboa 3.3.3.2.0) vemos que canto máis alta é esta, máis baixas son as porcentaxes dos que prefiren as clases en castelán (dun 86.8% de respostas no caso dos que din non poder falalo nada pasamos a un 31.5% entre os que o poden falar moito). Pola contra, a elección do galego aumenta segundo o fai a competencia (dun 0% ata un 29.9%). A preferencia polas dúas linguas ou a actitude indiferente cobran forza neste mesmo sentido.

Finalmente, no tocante ós ámbitos de adquisición, temos unha elección xeneralizada da docencia en castelán entre os individuos que aprenderon o galego fóra da familia. No caso dos que o adquiriron no seo familiar, un 34% di preferi-lo castelán, o 27.2% o galego e o 37.8% restante elixe unha das outras dúas opcións.

3.3.3.2. *Lingua preferida para as clases por sectores*

A escolla da lingua para as clases por sectores varía considerablemente das cidades ás vilas e ó rural. Así, o castelán é a lingua maioritariamente escollida na Coruña e Pontevedra (53.1% e 49.4% de entrevistados respectivamente: cf. serie de táboas 3.3.3.1.1 a 3.3.3.1.6). En Santiago esta opción descende de xeito perceptible e aumenta a preferencia polo galego ata un 29% (porcentaxe superior ás dos sectores vilegos e rurais). Nos restantes sectores destaca Ourense-4, cunha inclinación polo castelán superior incluso á dun sector formado por vilas grandes como é Lugo-2.

Canto máis elevado é o nivel de estudos maior resulta a preferencia polo castelán nas cidades. A Coruña representa unha pequena excepción, xa que os que teñen estudos medios escóllena en maior medida cós universitarios (1.2 puntos). Pola contra, a elección do galego diminúe neste mesmo sentido, dándose o caso máis evidente na Coruña, onde un 46.7% de entrevistados sen ningún estudio prefire o galego para as clases —sen embargo, é preciso subliñar que o tamaño do subgrupo 'sen estudos' por sectores é moi reducido.

Cadro 3.3.8. *Lingua preferida para as clases segundo os estudos recodificados por sectores*

	Castelán	As dúas	Indiferente	Galego
<i>A Coruña</i>				
ningún	53.1%	8.2%	22.1%	16.6%
primarios	20.0%	6.7%	26.7%	46.7%
secundarios	49.2%	9.2%	17.8%	23.7%
universitarios	59.0%	5.0%	27.9%	8.1%
<i>Santiago</i>				
ningún	57.8%	10.4%	21.9%	9.9%
primarios	35.1%	16.0%	19.9%	29.0%
secundarios	23.1%	23.1%	15.4%	38.5%
universitarios	33.1%	15.7%	17.1%	34.0%
<i>Pontevedra</i>				
ningún	34.1%	15.7%	23.5%	26.7%
primarios	39.2%	16.0%	21.1%	23.6%
secundarios	49.4%	10.6%	24.4%	15.6%
universitarios	50.0%	50.0%		
<i>Lugo-2</i>				
ningún	46.4%	9.5%	23.9%	20.2%
primarios	49.6%	15.4%	24.2%	10.8%
secundarios	57.8%	8.0%	26.2%	8.0%
universitarios	29.5%	20.3%	29.0%	21.2%
<i>Ourense-4</i>				
ningún	50.0%	50.0%		
primarios	27.6%	19.7%	31.2%	21.5%
secundarios	39.1%	17.9%	23.5%	19.6%
universitarios	26.6%	30.4%	19.0%	24.1%
<i>Lugo-5</i>				
ningún	33.7%	21.2%	24.6%	20.5%
primarios	75.4%	1.4%	17.4%	5.8%
secundarios	25.7%	25.3%	26.8%	22.2%
universitarios	42.6%	17.4%	20.9%	19.1%
<i>Ourense-4</i>				
ningún	31.3%	18.8%	20.8%	29.2%
primarios	27.7%	24.0%	20.5%	27.8%
secundarios	18.5%	14.8%	25.9%	40.7%
universitarios	29.1%	26.6%	18.0%	26.3%
<i>Lugo-5</i>				
ningún	22.2%	16.7%	30.0%	31.0%
primarios	24.7%	11.7%	28.6%	35.1%
secundarios				
universitarios				

Polo que se refire á clase social, a media-alta é a que amosa unha maior preferencia polo castelán nas tres cidades e en Lugo-5, cunhas porcentaxes que oscilan entre o 62.9% da Coruña e o 40.9% de Lugo-5. En Ourense-4, sen embargo, os grupos socioeconómicos que en maior medida optan polas clases en castelán son o baixo (42.2%) e o medio-baixo (42.9%). No caso de Lugo-2 é a clase media a que ten a porcentaxe máis elevada de respostas na opción 'en castelán' (35.9%), tal como se amosa nas táboas 3.3.3.1.1 a 3.3.3.1.6.

No que respecta ó hábitat de residencia (cf. táboas citadas), máis da metade dos habitantes do urbano da Coruña (53.2%) e Pontevedra (52.3%) escollen o castelán para as clases. A elección desta lingua descende lixeiramente no periurbano, que comprende un 47.2% da poboación de Pontevedra (na Coruña só catro entrevistados resi-

den neste tipo de hábitat). As porcentaxes de individuos do medio urbano de Santiago que se decantan pola docencia en castelán son considerablemente inferiores (38%) respecto ós demais sectores e aumentan as dos que as prefiren en galego (25.5%). Así mesmo, no periurbano desta cidade aparece unha maior predilección pola docencia en galego (35.8%) ca en castelán (29.5%). O hábitat rural presenta unha actitude variable, tanto de sector a sector coma entre os dous tipos de rural ('rural-1' e 'rural-2'). Así, o rural-1 de Ourense-4 amosa unha porcentaxe bastante máis elevada có de Lugo-5 na elección do castelán para as clases (49.5% fronte ó 32.8%). Polo contrario, neste último sector a elección do galego no rural-1 está 10.2 puntos por enriba da de Ourense-4.

Polo que se refire á lingua inicial, hai unha tendencia xeral en tódolos sectores a que cada grupo prefira a lingua que lle é propia, aínda que resulta máis marcada entre os castelanfalantes iniciais (cf. serie de táboas 3.3.3.2.1 a 3.3.3.2.6). Das tres cidades, Santiago presenta a porcentaxe máis alta de galegofalantes iniciais partidarios da docencia na súa lingua (41.8%), mentres en Pontevedra aparece a porcentaxe máis baixa (24.1%). Pola súa banda, entre un 69.6% (A Coruña) e un 42.5% (Lugo-5) dos castelanfalantes iniciais prefiren esta lingua nas aulas. Tamén os bilingües iniciais se amosan máis partidarios de recibilo castelán como lingua das clases en tódolos sectores agás en Lugo-2.

A relación entre a preferencia lingüística para a docencia e a lingua habitual é semellante á vista en liñas anteriores: a tendencia dominante é a de escolle-lo galego canto máis habitualmente se fala esta lingua. Do mesmo xeito, a elección do castelán resulta directamente proporcional á súa presenza como lingua habitual. Aínda que resulte paradoxal, por seren as cidades os sectores máis castelanizados —tanto a nivel social como institucional— nelas os monolingües en galego amósanse máis consecuentes coa súa elección lingüística, especialmente na Coruña e Santiago, onde un 53.7% e un 51.7%, respectivamente, de entrevistados que falan só galego prefiren recibilas clases nesta lingua (compárese cun sector rural coma Lugo-5, onde só un 31.7% de monolingües en galego elixe esta opción de resposta). En canto ós bilingües habituais, a preferencia por unha lingua ou outra depende de cal sexa a dominante. Os que

falan máis castelán ca galego tenden a elixilo castelán maioritariamente, con porcentaxes que oscilan entre o 56% da Coruña e o 39.7% de Lugo-2. Pola súa banda, a elección do galego aumenta bastante entre os que falan máis galego ca castelán (entre 18.9 puntos na Coruña e 5.6 en Pontevedra).

Se temos en conta a competencia lingüística dos entrevistados, veremos un importante descenso da preferencia polo castelán a medida que as destrezas orais ou escritas en galego son maiores. Ó comparármola porcentaxe total de suxeitos de cada sector que prefiren as clases en galego coa dos que responden 'moito' na competencia escrita, comprobaremos que estas son sensiblemente máis elevadas, especialmente en Santiago, Lugo-2 e Ourense-4 (cf. táboas 3.3.3.2.1 a 3.3.3.2.6). Por outra banda, mentres na Coruña os que se amosan máis partidarios da docencia en galego son os que poden falalo moito (26%), nos demais sectores trátase dos que teñen competencias escritas elevadas. Neste aspecto destaca Santiago, onde prefire o galego o 44% dos que se consideran moi capacitados para escribilo.

Táboa 3.3.1 & 2.1.0. Actitude ante o galego como lingua na escola. Galicia*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL GALICIA	2.75	3.31
IDADE		
16 a 25 anos	2.81	3.41
26 a 40 anos	2.78	3.38
41 a 65 anos	2.72	3.23
máis de 65 anos	2.66	3.25
ESTUDIOS		
ningún	2.88	3.49
primarios incompletos	2.75	3.37
primarios completos	2.74	3.30
FP	2.78	3.37
BUP	2.70	3.17
carreira grao medio	2.72	3.19
carreira grao superior	2.77	3.21
outros estudos	2.65	3.24
CLASE SOCIAL		
baixa	2.78	3.53
media-baixa	2.78	3.39
media	2.72	3.23
media-alta	2.66	3.04
PROFESIÓN		
empresarios	2.70	3.19
titul. superior/media	2.71	3.08
profesionais liberais	2.50	2.86
docentes	2.79	3.35
forzas armadas	2.52	2.90
pers. admin. subalterno	2.70	3.21
pers. servicios	2.68	3.27
autónomos	2.75	3.34
labregos	2.86	3.52
maríneiros	2.96	3.61
obreiros	2.81	3.48
estudiantes	2.79	3.31
amas de casa	2.64	3.14
pers. econom. inactivo	2.80	3.42
SEXO		
home	2.82	3.44
muller	2.68	3.20
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.61	3.07
periurbano	2.79	3.40
vilas	2.74	3.30
rural-1	2.76	3.32
rural-2	2.84	3.47

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.1. Actitude ante o galego como lingua na escola. A Coruña*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.55	2.99
IDADE		
16 a 25 anos	2.57	2.95
26 a 40 anos	2.55	3.00
41 a 65 anos	2.54	2.95
máis de 65 anos	2.50	3.14
ESTUDIOS		
ningún	2.72	3.60
primarios incompletos	2.61	3.28
primarios completos	2.60	2.95
FP	2.72	2.98
BUP	2.37	2.64
carreira grao medio	2.47	2.86
carreira grao superior	2.51	2.90
outros estudos	2.50	3.05
CLASE SOCIAL		
baixa	2.58	3.16
media-baixa	2.64	3.11
media	2.54	2.98
media-alta	2.31	2.58
PROFESIÓN		
empresarios	2.58	3.17
titul. superior/media	2.42	2.73
profesionais liberais	2.50	2.06
docentes	2.44	2.75
forzas armadas	2.03	3.08
pers. admin. subalterno	2.63	2.85
pers. servicios	2.36	2.77
autónomos	2.44	3.20
labregos	2.63	3.91
maríneiros	2.90	3.63
obreiros	2.66	3.16
estudiantes	2.60	3.02
amas de casa	2.49	2.94
pers. econom. inactivo	2.18	2.95
SEXO		
home	2.62	3.13
muller	2.48	2.87
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.53	2.97
periurbano	3.36	4.39

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.2. Actitude ante o galego como lingua na escola.
Santiago*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.88	3.55
IDADE		
16 a 25 anos	2.88	3.54
26 a 40 anos	2.94	3.68
41 a 65 anos	2.79	3.49
máis de 65 anos	2.93	3.44
ESTUDIOS		
ningún	3.10	3.88
primarios incompletos	2.89	3.67
primarios completos	2.88	3.52
FP	2.85	3.60
BUP	2.88	3.39
carreira grao medio	2.77	3.32
carreira grao superior	2.92	3.66
outros estudos	2.44	3.28
CLASE SOCIAL		
baixa	3.20	4.04
media-baixa	2.90	3.58
media	2.85	3.51
media-alta	2.91	3.54
PROFESIÓN		
empresarios	2.89	3.65
titul. superior/media	2.80	3.53
profesionais liberais	2.97	3.84
docentes	3.00	3.57
forzas armadas	3.18	3.71
pers. admin. subalterno	2.80	3.45
pers. servios	2.73	3.74
autónomos	2.80	3.70
labregos	3.17	3.84
maríneiros	3.50	4.00
obreiros	2.90	3.75
estudiantes	2.90	3.50
amas de casa	2.82	3.31
pers. econom. inactivo	2.96	3.85
SEXO		
home	2.90	3.71
muller	2.86	3.42
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.89	3.50
periurbano	2.84	3.69

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.3. Actitude ante o galego como lingua na escola.
Lugo-2*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.83	3.22
IDADE		
16 a 25 anos	2.82	3.24
26 a 40 anos	2.81	3.26
41 a 65 anos	2.81	3.12
máis de 65 anos	2.88	3.33
ESTUDIOS		
ningún	2.88	3.38
primarios incompletos	2.87	3.23
primarios completos	2.82	3.21
FP	2.64	3.06
BUP	2.75	3.12
carreira grao medio	2.93	3.34
carreira grao superior	2.97	3.42
outros estudos	2.88	3.00
CLASE SOCIAL		
baixa	3.07	3.40
media-baixa	2.87	3.23
media	2.67	3.16
media-alta	2.39	2.93
PROFESIÓN		
empresarios	2.72	2.88
titul. superior/media	2.85	3.61
profesionais liberais	4.00	3.25
docentes	2.89	3.63
forzas armadas	2.88	3.33
pers. admin. subalterno	2.86	3.30
pers. servios	2.91	3.37
autónomos	2.80	3.14
labregos	2.95	3.29
maríneiros	2.98	4.02
obreiros	2.97	3.35
estudiantes	2.79	3.09
amas de casa	2.75	3.14
pers. econom. inactivo	2.55	2.83
SEXO		
home	2.93	3.35
muller	2.74	3.10
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	2.75	3.20
rural-2	2.97	3.25

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.4 Actitude ante o galego como lingua na escola.
Lugo-5*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.80	3.51
IDADE		
16 a 25 anos	2.87	3.71
26 a 40 anos	2.88	3.64
41 a 65 anos	2.79	3.51
máis de 65 anos	2.70	3.29
ESTUDIOS		
ningún	2.81	3.42
primarios incompletos	2.82	3.47
primarios completos	2.78	3.56
FP	2.80	3.60
BUP	2.82	3.56
carreira grao medio	2.72	3.53
carreira grao superior	2.94	3.53
outros estudos	2.11	3.10
CLASE SOCIAL		
baixa	2.84	3.54
media-baixa	2.81	3.55
media	2.79	3.42
media-alta	2.67	3.37
PROFESIÓN		
empresarios	2.79	3.43
titul. superior/media	2.25	2.50
profesionais liberais	2.75	3.64
docentes	2.98	3.69
forzas armadas	2.52	3.09
pers. admin. subalterno	2.74	3.45
pers. servicios	2.87	3.81
autónomos	2.79	3.39
labregos	2.85	3.52
maríneiros	3.09	4.18
obreiros	2.81	3.57
estudiantes	2.86	3.68
amas de casa	2.68	3.43
pers. econom. inactivo	3.08	3.70
SEXO		
home	2.84	3.59
muller	2.77	3.43
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
rural-1	2.69	3.49
rural-2	2.87	3.52

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.5. Actitude ante o galego como lingua na escola.
Ourense-4*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.68	3.17
IDADE		
16 a 25 anos	2.66	3.19
26 a 40 anos	2.62	3.05
41 a 65 anos	2.69	3.11
máis de 65 anos	2.74	3.40
ESTUDIOS		
ningún	2.67	3.15
primarios incompletos	2.72	3.31
primarios completos	2.61	3.03
FP	2.64	3.13
BUP	2.81	2.95
carreira grao medio	2.61	3.33
carreira grao superior	2.77	3.52
outros estudos	2.67	3.00
CLASE SOCIAL		
baixa	2.55	3.46
media-baixa	2.64	3.18
media	2.71	3.12
media-alta	2.91	3.25
PROFESIÓN		
empresarios	2.82	3.09
titul. superior/media	2.43	3.07
profesionais liberais	3.00	4.33
docentes	2.75	3.88
forzas armadas	3.00	3.00
pers. admin. subalterno	2.71	2.86
pers. servicios	2.63	3.19
autónomos	2.64	2.90
labregos	2.77	3.54
obreiros	2.71	3.18
estudiantes	2.66	3.12
amas de casa	2.59	3.03
pers. econom. inactivo	2.76	3.39
SEXO		
home	2.74	3.24
muller	2.61	3.10
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	2.68	2.97
rural-1	2.68	3.41
rural-2	2.68	3.23

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.1.6. Actitude ante o galego como lingua na escola.
Pontevedra*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.84	3.05
IDADE		
16 a 25 anos	2.90	3.18
26 a 40 anos	2.78	3.04
41 a 65 anos	2.90	2.99
máis de 65 anos	2.65	3.00
ESTUDIOS		
ningún	3.60	3.53
primarios incompletos	2.96	3.32
primarios completos	2.99	3.13
FP	2.71	2.88
BUP	2.60	2.81
carreira grao medio	2.62	2.72
carreira grao superior	2.80	2.97
outros estudos	3.06	3.35
CLASE SOCIAL		
baixa	2.63	3.41
media-baixa	2.97	3.28
media	2.73	2.84
media-alta	2.32	2.21
PROFESIÓN		
empresarios	2.71	2.80
titul. superior/media	2.45	2.36
profesionais liberais	2.75	3.29
docentes	2.75	2.98
forzas armadas	2.19	2.16
pers. admin. subalterno	2.82	2.95
pers. servicios	3.15	3.16
autónomos	3.08	3.19
labregos	3.13	3.49
maríneiros	2.91	3.13
obreiros	3.08	3.42
estudiantes	2.74	2.96
amas de casa	2.72	2.89
pers. econom. inactivo	2.96	3.25
SEXO		
home	2.91	3.11
muller	2.78	3.00
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.59	2.91
periurbano	3.08	3.18

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.0. Actitude ante o galego como lingua na escola.
Galicia*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL GALICIA	2.75	3.31
LINGUA INICIAL		
galego	2.85	3.50
castelán	2.55	2.93
as dúas	2.70	3.21
outras	2.92	3.42
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.30	2.43
máis castelán	2.61	3.02
máis galego	2.77	3.37
só galego	2.96	3.67
ENTENDE O GALEGO		
nada	1.88	2.14
pouco	2.23	2.48
bastante	2.70	3.24
moito	2.82	3.43
FALA O GALEGO		
nada	2.12	2.22
pouco	2.44	2.74
bastante	2.76	3.32
moito	2.87	3.53
LE O GALEGO		
nada	2.56	2.96
pouco	2.70	3.22
bastante	2.79	3.39
moito	2.90	3.58
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.58	3.02
pouco	2.76	3.33
bastante	2.86	3.48
moito	2.97	3.77
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.80	3.41
escola	2.63	2.97
amigos	2.67	3.10
veciños	2.47	2.70
traballo	2.61	3.13
outros	2.48	2.84

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.1. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
A Coruña*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.55	2.99
LINGUA INICIAL		
galego	2.73	3.40
castelán	2.44	2.70
as dúas	2.52	3.14
outras	2.67	3.00
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.21	2.34
máis castelán	2.58	2.98
máis galego	2.81	3.35
só galego	2.82	3.98
ENTENDE O GALEGO		
nada	1.67	2.33
pouco	2.05	2.25
bastante	2.42	2.78
moito	2.64	3.14
FALA O GALEGO		
nada	1.82	1.90
pouco	2.23	2.38
bastante	2.63	3.03
moito	2.71	3.33
LE O GALEGO		
nada	1.97	2.34
pouco	2.41	2.81
bastante	2.57	3.01
moito	2.72	3.20
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.31	2.62
pouco	2.58	3.05
bastante	2.63	2.96
moito	2.73	3.43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.65	3.18
escola	2.54	2.82
amigos	2.48	2.94
veciños	2.21	2.58
traballo	2.58	3.08
outros	2.40	2.52

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.2. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
Santiago*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.88	3.55
LINGUA INICIAL		
galego	2.97	3.79
castelán	2.77	3.30
as dúas	2.84	3.35
outras	2.75	3.13
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.42	2.62
máis castelán	2.82	3.29
máis galego	2.87	3.62
só galego	3.16	4.11
ENTENDE O GALEGO		
nada	1.00	1.00
pouco	2.30	2.81
bastante	2.80	3.37
moito	2.93	3.66
FALA O GALEGO		
nada	2.58	2.59
pouco	2.52	2.88
bastante	2.79	3.41
moito	3.03	3.83
LE O GALEGO		
nada	2.89	3.39
pouco	2.79	3.40
bastante	2.81	3.40
moito	2.99	3.87
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.74	3.29
pouco	2.83	3.43
bastante	2.89	3.59
moito	3.10	4.09
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.93	3.66
escola	2.79	3.24
amigos	2.91	3.78
veciños	2.68	2.58
traballo	2.77	3.37
outros	2.48	2.74

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.3. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
Lugo-2*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.83	3.22
LINGUA INICIAL		
galego	2.89	3.31
castelán	2.65	2.92
as dúas	2.77	3.17
outras	2.90	3.67
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.37	2.37
máis castelán	2.67	2.92
máis galego	2.76	3.26
só galego	3.03	3.46
ENTENDE O GALEGO		
pouco	2.40	2.31
bastante	2.79	3.10
moito	2.89	3.38
FALA O GALEGO		
nada	2.06	1.89
pouco	2.58	2.81
bastante	2.86	3.19
moito	2.92	3.47
LE O GALEGO		
nada	2.54	2.84
pouco	2.83	3.10
bastante	2.88	3.41
moito	3.02	3.74
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.64	2.94
pouco	2.88	3.19
bastante	2.90	3.43
moito	2.98	4.09
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.86	3.26
escola	2.75	3.01
amigos	2.99	3.68
veciños	2.38	2.61
traballo	3.00	2.75
outros	2.77	3.33

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.4. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
Lugo-5*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.80	3.51
LINGUA INICIAL		
galego	2.85	3.56
castelán	2.56	3.19
as dúas	2.48	3.26
outras	3.50	3.70
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.17	2.39
máis castelán	2.42	3.11
máis galego	2.64	3.35
só galego	2.94	3.65
ENTENDE O GALEGO		
pouco	2.57	2.91
bastante	2.72	3.35
moito	2.86	3.62
FALA O GALEGO		
nada	1.93	2.29
pouco	2.60	3.32
bastante	2.78	3.34
moito	2.83	3.61
LE O GALEGO		
nada	2.63	3.29
pouco	2.72	3.39
bastante	2.92	3.59
moito	2.88	3.81
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.68	3.30
pouco	2.79	3.52
bastante	2.96	3.61
moito	2.89	3.87
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.82	3.53
escola	2.52	2.76
amigos	2.58	3.50
veciños	2.60	3.09
traballo	2.70	3.45
outros	2.38	4.00

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.5. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
Ourense-4*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.68	3.17
LINGUA INICIAL		
galego	2.76	3.30
castelán	2.36	2.73
as dúas	2.54	2.92
outras	2.48	2.25
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.14	2.59
máis castelán	2.23	2.51
máis galego	2.65	2.98
só galego	2.85	3.52
ENTENDE O GALEGO		
pouco	2.86	3.13
bastante	2.53	2.94
moito	2.84	3.45
FALA O GALEGO		
nada	1.89	2.33
pouco	2.37	2.62
bastante	2.56	2.96
moito	2.88	3.52
LE O GALEGO		
nada	2.57	2.77
pouco	2.68	3.13
bastante	2.73	3.47
moito	2.82	3.67
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.61	2.93
pouco	2.71	3.34
bastante	2.78	3.34
moito	2.74	3.50
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.71	3.22
escola	2.40	2.70
amigos	1.50	2.00
veciños	2.44	2.54
traballo	2.71	2.50
outros	2.67	2.83

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.1 & 2.2.6. *Actitude ante o galego como lingua na escola.*
Pontevedra*

	LINGUA MÁIS AXEITADA PARA AS CLASES	PREFERENCIA POLO GALEGO PARA A ESCOLA
TOTAL SECTOR	2.84	3.05
LINGUA INICIAL		
galego	3.09	3.42
castelán	2.66	2.70
as dúas	2.75	3.08
outras	3.38	3.63
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.52	2.44
máis castelán	2.78	3.01
máis galego	2.88	3.25
só galego	3.36	3.68
ENTENDE O GALEGO		
nada	2.50	2.50
pouco	2.10	2.26
bastante	2.68	2.93
moito	3.08	3.27
FALA O GALEGO		
nada	1.90	2.02
pouco	2.50	2.57
bastante	2.82	3.11
moito	3.26	3.48
LE O GALEGO		
nada	2.78	2.73
pouco	2.73	3.02
bastante	2.81	3.06
moito	3.09	3.33
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.71	2.85
pouco	2.77	2.99
bastante	2.85	3.27
moito	3.31	3.46
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.93	3.19
escola	2.74	2.95
amigos	3.28	3.20
veciños	2.52	2.70
traballo	2.64	3.03
outros	2.53	2.30

* As medias van de 1 (moito máis axeitado o castelán respecto do galego) a 5 (moito menos axeitado o castelán respecto do galego) na variable *Lingua máis axeitada para as clases*, e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *Preferencia polo galego para a escola*.

Táboa 3.3.3.1.0. Lingua preferida para as clases. Galicia

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES			
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego
TOTAL GALICIA	38.6%	15.9%	21.6%	24.0%
IDADE				
16 a 25 anos	30.9%	17.4%	27.6%	24.1%
26 a 40 anos	39.4%	16.3%	19.9%	24.4%
41 a 65 anos	42.1%	15.2%	18.8%	23.8%
máis de 65 anos	42.8%	13.9%	20.0%	23.3%
ESTUDIOS				
ningún	26.8%	9.7%	24.3%	39.2%
primarios incompletos	37.2%	16.9%	20.8%	25.2%
primarios completos	38.6%	16.9%	19.4%	25.1%
FP	32.5%	17.9%	25.9%	23.7%
BUP	41.0%	14.7%	23.7%	20.6%
carreira grao medio	46.5%	14.0%	20.0%	19.5%
carreira grao superior	44.5%	12.1%	25.1%	18.4%
outros estudos	39.8%	20.5%	19.5%	20.3%
CLASE SOCIAL				
baixa	33.3%	21.0%	15.2%	30.4%
media-baixa	35.2%	16.3%	22.8%	25.7%
media	41.9%	15.2%	21.2%	21.8%
media-alta	49.4%	12.3%	19.6%	18.8%
PROFESIÓN				
empresarios	38.8%	16.5%	21.9%	22.7%
titul. superior/media	52.0%	12.7%	17.3%	18.0%
profesionais liberais	64.3%	12.7%	12.7%	10.3%
docentes	46.0%	14.2%	17.7%	22.1%
forzas armadas	50.4%	15.6%	18.1%	15.9%
pers. admin. subalterno	45.0%	14.6%	18.2%	22.2%
pers. servicios	39.3%	17.0%	17.9%	25.8%
autónomos	38.3%	15.7%	20.5%	25.4%
labregos	29.2%	17.4%	22.3%	31.2%
mariñeiros	30.2%	15.5%	20.0%	34.4%
obreiros	34.6%	16.9%	20.0%	28.5%
estudiantes	33.7%	16.3%	29.4%	20.6%
amas de casa	45.4%	15.1%	19.9%	19.6%
pers. econom. inactivo	33.5%	15.0%	28.3%	23.2%
SEXO				
home	33.2%	16.0%	22.2%	28.6%
muller	43.4%	15.8%	21.0%	19.8%
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	49.1%	14.3%	18.9%	17.7%
periurbano	38.2%	14.4%	21.0%	26.3%
vilas	40.1%	15.9%	21.2%	22.8%
rural-1	37.8%	17.1%	20.9%	24.2%
rural-2	30.7%	16.9%	23.9%	28.4%

Táboa 3.3.3.1.1. Lingua preferida para as clases. A Coruña

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	53.1%	8.2%	22.1%	16.6%	779
IDADE					
16 a 25 anos	47.2%	9.0%	34.3%	9.4%	233
26 a 40 anos	60.2%	9.0%	16.7%	14.0%	221
41 a 65 anos	54.9%	6.8%	17.0%	21.3%	235
máis de 65 anos	46.7%	7.8%	16.7%	28.9%	90
ESTUDIOS					
ningún	20.0%	6.7%	26.7%	46.7%	30
primarios incompletos	39.7%	9.6%	19.9%	30.9%	136
primarios completos	56.1%	9.0%	16.4%	18.5%	189
FP	49.3%	6.8%	34.2%	9.6%	73
BUP	63.8%	4.0%	24.8%	7.4%	149
carreira grao medio	60.7%	13.1%	15.5%	10.7%	84
carreira grao superior	55.6%	8.3%	26.9%	9.3%	108
outros estudos	60.0%	10.0%	20.0%	10.0%	10
CLASE SOCIAL					
baixa	58.3%	12.5%	4.2%	25.0%	48
media-baixa	49.1%	4.5%	25.0%	21.4%	220
media	53.1%	9.8%	22.2%	15.0%	441
media-alta	62.9%	7.1%	24.3%	5.7%	70
PROFESIÓN					
empresarios	40.7%	7.4%	25.9%	25.9%	27
titul. superior/media	58.1%	12.9%	19.4%	9.7%	31
profesionais liberais	100.0%				3
docentes	69.2%	12.8%	7.7%	10.3%	39
forzas armadas	63.6%		18.2%	18.2%	11
pers. admin. subalterno	66.7%	2.2%	19.4%	11.8%	93
pers. servicios	63.8%	8.5%	17.0%	10.6%	47
autónomos	43.2%	18.9%	18.9%	18.9%	37
labregos	16.7%		16.7%	66.7%	6
mariñeiros	45.5%	9.1%	9.1%	36.4%	11
obreiros	49.2%	7.8%	20.3%	22.7%	128
estudiantes	48.1%	8.1%	34.6%	9.2%	185
amas de casa	50.6%	8.4%	18.2%	22.7%	154
pers. econom. inactivo	57.1%	14.3%	14.3%	14.3%	7
SEXO					
home	49.9%	6.9%	25.2%	18.1%	349
muller	55.8%	9.3%	19.5%	15.3%	430
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	53.2%	8.3%	21.9%	16.6%	775
periurbano	50.0%		50.0%		4

Táboa 3.3.3.1.2. Lingua preferida para as clases. Santiago

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	35.1%	16.0%	19.9%	29.0%	830
IDADE					
16 a 25 anos	28.4%	16.8%	28.0%	26.7%	232
26 a 40 anos	36.0%	14.8%	18.9%	30.3%	264
41 a 65 anos	39.7%	16.3%	14.2%	29.7%	239
máis de 65 anos	36.8%	16.8%	16.8%	29.5%	95
ESTUDIOS					
ningún	23.1%	23.1%	15.4%	38.5%	13
primarios incompletos	32.4%	16.2%	15.1%	36.3%	179
primarios completos	33.9%	15.3%	19.2%	31.6%	177
FP	36.8%	22.8%	15.8%	24.6%	57
BUP	33.1%	13.1%	26.3%	27.5%	160
carreira grao medio	43.4%	18.4%	17.1%	21.1%	76
carreira grao superior	37.3%	14.9%	23.0%	24.8%	161
outros estudos	42.9%	28.6%	14.3%	14.3%	7
CLASE SOCIAL					
baixa	39.5%	7.9%	23.7%	28.9%	38
media-baixa	37.3%	13.0%	20.7%	29.0%	169
media	32.7%	17.9%	20.7%	28.7%	526
media-alta	42.3%	14.4%	12.4%	30.9%	97
PROFESIÓN					
empresarios	31.1%	22.2%	17.8%	28.9%	45
titul. superior/media	44.7%	12.8%	27.7%	14.9%	47
profesionais liberais	62.5%	37.5%			8
docentes	34.5%	25.5%	10.9%	29.1%	55
forzas armadas	60.0%	10.0%	10.0%	20.0%	10
pers. admin. subalterno	37.3%	17.3%	21.3%	24.0%	75
pers. servicios	34.1%	12.2%	14.6%	39.0%	41
autónomos	22.2%	22.2%	22.2%	33.3%	36
labregos	24.2%	9.1%	18.2%	48.5%	33
maríneiros	50.0%	50.0%			4
obreiros	29.6%	13.0%	17.6%	39.8%	108
estudiantes	32.6%	13.8%	29.3%	24.3%	181
amas de casa	41.2%	18.8%	13.9%	26.1%	165
pers. econom. inactivo	31.8%	13.6%	27.3%	27.3%	22
SEXO					
home	31.9%	14.0%	20.3%	33.8%	385
muller	37.8%	17.8%	19.6%	24.9%	445
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	38.0%	15.8%	20.7%	25.5%	545
periurbano	29.5%	16.5%	18.2%	35.8%	285

Táboa 3.3.3.1.3. Lingua preferida para as clases. Lugo-2

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	29.5%	20.3%	29.0%	21.2%	992
IDADE					
16 a 25 anos	28.8%	25.3%	22.9%	22.9%	170
26 a 40 anos	26.3%	21.1%	26.8%	25.9%	228
41 a 65 anos	31.7%	18.7%	31.7%	17.9%	391
máis de 65 anos	29.6%	18.2%	31.5%	20.7%	203
ESTUDIOS					
ningún	50.0%		50.0%		4
primarios incompletos	29.7%	20.6%	29.7%	20.0%	350
primarios completos	25.6%	18.9%	32.5%	22.9%	375
FP	34.8%	17.4%	21.7%	26.1%	69
BUP	41.8%	18.2%	24.5%	15.5%	110
carreira grao medio	31.3%	33.3%	14.6%	20.8%	48
carreira grao superior	19.4%	25.8%	25.8%	29.0%	31
outros estudos		40.0%	60.0%		5
CLASE SOCIAL					
baixa	20.5%	13.6%	45.5%	20.5%	44
media-baixa	28.2%	21.0%	31.6%	19.2%	713
media	35.9%	17.7%	18.6%	27.7%	220
media-alta	26.7%	40.0%	13.3%	20.0%	15
PROFESIÓN					
empresarios	37.3%	22.7%	24.0%	16.0%	75
titul. superior/media		44.4%	22.2%	33.3%	9
profesionais liberais		100.0%			1
docentes	22.6%	22.6%	29.0%	25.8%	31
forzas armadas	14.3%	35.7%	21.4%	28.6%	14
pers. admin. subalterno	29.1%	22.3%	25.2%	23.3%	103
pers. servicios	34.8%	17.4%	21.7%	26.1%	23
autónomos	29.8%	17.5%	31.6%	21.1%	57
labregos	26.2%	11.9%	47.6%	14.3%	84
maríneiros	19.0%	14.3%	19.0%	47.6%	21
obreiros	20.6%	17.6%	32.1%	29.8%	131
estudiantes	31.7%	22.8%	22.8%	22.8%	101
amas de casa	33.2%	20.8%	28.9%	17.1%	322
pers. econom. inactivo	45.0%	20.0%	25.0%	10.0%	20
SEXO					
home	23.2%	19.7%	29.7%	27.3%	461
muller	35.0%	20.7%	28.4%	15.8%	531
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
vilas	32.2%	22.2%	22.5%	23.0%	661
rural-2	24.2%	16.3%	42.0%	17.5%	331

Táboa 3.3.3.1.4. *Lingua preferida para as clases. Lugo-5*

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indiferente	en galego	
TOTAL SECTOR	27.7%	24.0%	20.5%	27.8%	1332
IDADE					
16 a 25 anos	20.3%	16.3%	28.9%	34.6%	246
26 a 40 anos	22.3%	22.7%	24.3%	30.7%	251
41 a 65 anos	29.5%	27.0%	14.7%	28.8%	525
máis de 65 anos	34.8%	26.1%	20.6%	18.4%	310
ESTUDIOS					
ningún	18.5%	14.8%	25.9%	40.7%	27
primarios incompletos	29.8%	27.9%	18.2%	24.0%	637
primarios completos	28.0%	24.3%	17.5%	30.1%	382
FP	20.0%	22.9%	24.3%	32.9%	70
BUP	23.3%	13.5%	33.1%	30.1%	133
carreira grao medio	28.6%	9.5%	28.6%	33.3%	42
carreira grao superior	20.0%	14.3%	28.6%	37.1%	35
outros estudos	50.0%	33.3%		16.7%	6
CLASE SOCIAL					
baixa	26.6%	40.3%	9.7%	23.4%	124
media-baixa	23.7%	27.6%	21.3%	27.4%	813
media	35.6%	12.0%	21.4%	31.1%	351
media-alta	40.9%	9.1%	29.5%	20.5%	44
PROFESIÓN					
empresarios	31.3%	20.1%	23.9%	24.6%	134
titul. superior/media	63.6%	27.3%		9.1%	11
profesionais liberais		16.7%	50.0%	33.3%	6
docentes	19.0%	19.0%	23.8%	38.1%	21
forzas armadas	47.1%	35.3%	5.9%	11.8%	17
pers. admin. subalterno	22.5%	25.4%	23.9%	28.2%	71
pers. servicios	23.7%	10.5%	18.4%	47.4%	38
autónomos	36.5%	25.4%	14.3%	23.8%	63
labregos	25.6%	27.2%	18.9%	28.3%	481
maríneiros	40.0%	30.0%		30.0%	10
obreiros	22.7%	30.3%	18.2%	28.8%	132
estudiantes	20.3%	12.7%	34.7%	32.2%	118
amas de casa	37.2%	24.6%	16.4%	21.7%	207
pers. econom. inactivo	8.7%	4.3%	39.1%	47.8%	23
SEXO					
home	24.1%	23.6%	20.0%	32.2%	664
muller	31.3%	24.4%	21.0%	23.4%	668
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
rural-1	32.8%	20.3%	18.2%	28.6%	472
rural-2	24.9%	26.0%	21.7%	27.3%	860

Táboa 3.3.3.1.5. *Lingua preferida para as clases. Ourense-4*

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indiferente	en galego	
TOTAL SECTOR	33.7%	21.2%	24.6%	20.5%	716
IDADE					
16 a 25 anos	29.1%	22.4%	21.8%	26.7%	165
26 a 40 anos	40.3%	28.3%	17.0%	14.5%	159
41 a 65 anos	36.3%	19.1%	25.5%	19.1%	267
máis de 65 anos	25.6%	15.2%	36.0%	23.2%	125
ESTUDIOS					
ningún	75.4%	1.4%	17.4%	5.8%	69
primarios incompletos	21.7%	21.0%	34.5%	22.8%	267
primarios completos	30.7%	30.7%	17.2%	21.4%	215
FP	37.7%	19.7%	19.7%	23.0%	61
BUP	48.1%	14.8%	22.2%	14.8%	54
carreira grao medio	39.3%	14.3%	14.3%	32.1%	28
carreira grao superior	20.0%	25.0%	30.0%	25.0%	20
outros estudos	50.0%		50.0%		2
CLASE SOCIAL					
baixa	42.2%	11.1%	26.7%	20.0%	45
media-baixa	42.9%	10.8%	29.3%	17.0%	352
media	21.9%	33.8%	19.9%	24.5%	302
media-alta	29.4%	41.2%	5.9%	23.5%	17
PROFESIÓN					
empresarios	22.2%	30.6%	36.1%	11.1%	36
titul. superior/media	40.0%		20.0%	40.0%	5
profesionais liberais		50.0%	50.0%		2
docentes	42.9%		28.6%	28.6%	7
forzas armadas			100.0%		1
pers. admin. subalterno	40.0%	27.5%	7.5%	25.0%	40
pers. servicios	38.5%	23.1%		38.5%	13
autónomos	36.7%	30.0%	16.7%	16.7%	30
labregos	27.3%	11.6%	31.4%	29.8%	121
obreiros	36.8%	21.5%	23.6%	18.1%	144
estudiantes	27.6%	24.1%	21.8%	26.4%	87
amas de casa	39.0%	21.4%	25.7%	13.8%	210
pers. econom. inactivo	20.0%	30.0%	25.0%	25.0%	20
SEXO					
home	29.3%	22.1%	24.0%	24.6%	358
muller	38.0%	20.4%	25.1%	16.5%	358
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
vilas	32.4%	33.3%	15.5%	18.8%	213
rural-1	49.5%	10.3%	22.4%	17.8%	107
rural-2	30.1%	17.7%	30.1%	22.2%	396

Táboa 3.3.3.1.6. Lingua preferida para as clases. Pontevedra

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	49.4%	10.6%	24.4%	15.6%	977
IDADE					
16 a 25 anos	38.2%	14.2%	32.5%	15.0%	246
26 a 40 anos	53.9%	10.6%	20.6%	14.9%	282
41 a 65 anos	55.5%	9.4%	20.0%	15.2%	330
máis de 65 anos	45.4%	6.7%	28.6%	19.3%	119
ESTUDIOS					
ningún	50.0%		50.0%		2
primarios incompletos	40.3%	7.1%	30.3%	22.3%	211
primarios completos	50.3%	11.0%	19.8%	18.9%	328
FP	42.7%	20.0%	24.0%	13.3%	75
BUP	52.7%	13.3%	24.2%	9.7%	165
carreira grao medio	60.0%	13.0%	20.0%	7.0%	100
carreira grao superior	55.2%	2.3%	33.3%	9.2%	87
outros estudos	55.6%	11.1%	11.1%	22.2%	9
CLASE SOCIAL					
baixa	7.7%		30.8%	61.5%	13
media-baixa	45.6%	10.2%	25.9%	18.3%	498
media	54.5%	11.5%	22.2%	11.8%	451
media-alta	60.0%	6.7%	33.3%		15
PROFESIÓN					
empresarios	50.0%	9.1%	18.2%	22.7%	44
titul. superior/media	81.8%	3.0%	12.1%	3.0%	33
profesionais liberais	57.1%		42.9%		7
docentes	63.6%	7.3%	20.0%	9.1%	55
forzas armadas	61.5%	38.5%			13
pers. admin. subalterno	56.7%	11.1%	17.8%	14.4%	90
pers. servicios	51.9%	7.4%	18.5%	22.2%	27
autónomos	50.0%	13.3%	21.7%	15.0%	60
labregos	35.8%	1.9%	37.7%	24.5%	53
maríneiros	33.3%	16.7%	33.3%	16.7%	12
obreiros	44.1%	7.2%	23.1%	25.6%	195
estudiantes	39.0%	14.0%	37.2%	9.8%	164
amas de casa	53.8%	13.3%	21.0%	11.9%	210
pers. econom. inactivo	42.9%	14.3%	28.6%	14.3%	14
SEXO					
home	46.1%	10.5%	25.5%	18.0%	440
muller	52.1%	10.8%	23.5%	13.6%	537
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	52.3%	12.0%	24.2%	11.5%	426
periurbano	47.2%	9.6%	24.5%	18.7%	551

Táboa 3.3.3.2.0. Lingua preferida para as clases. Galicia

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES			
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego
TOTAL GALICIA	38.6%	15.9%	21.6%	24.0%
LINGUA INICIAL				
galego	29.6%	16.6%	22.1%	31.7%
castelán	57.4%	12.7%	19.3%	10.5%
as dúas	38.3%	19.6%	24.0%	18.1%
outras	32.9%	15.7%	30.9%	20.6%
LINGUA HABITUAL				
só castelán	74.9%	9.3%	13.6%	2.3%
máis castelán	50.5%	15.7%	23.3%	10.4%
máis galego	33.6%	18.1%	21.3%	27.0%
só galego	25.3%	16.0%	22.8%	35.8%
ENTENDE O GALEGO				
nada	90.0%	10.0%		
pouco	72.1%	12.0%	9.1%	6.8%
bastante	40.4%	14.5%	22.8%	22.3%
moito	35.0%	17.4%	21.1%	26.5%
FALA O GALEGO				
nada	86.8%	9.8%	3.0%	.5%
pouco	62.6%	13.4%	17.5%	6.5%
bastante	37.1%	15.1%	23.8%	24.0%
moito	31.5%	17.7%	20.9%	29.9%
LE O GALEGO				
nada	50.6%	12.0%	20.0%	17.4%
pouco	41.3%	16.1%	20.6%	22.1%
bastante	35.7%	16.9%	22.1%	25.3%
moito	31.3%	15.8%	23.6%	29.3%
ESCRIBE O GALEGO				
nada	49.9%	14.5%	18.7%	16.8%
pouco	37.9%	17.2%	20.9%	23.9%
bastante	32.1%	15.3%	24.7%	27.9%
moito	25.9%	15.8%	24.7%	33.6%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	34.0%	16.5%	22.3%	27.2%
escola	49.9%	13.4%	26.2%	10.5%
amigos	55.4%	14.1%	17.6%	12.9%
veciños	71.2%	10.9%	11.5%	6.4%
traballo	64.6%	18.4%	7.2%	9.7%
outros	67.9%	12.5%	10.9%	8.8%

Táboa 3.3.3.2.1. Lingua preferida para as clases. A Coruña

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	53.1%	8.2%	22.1%	16.6%	779
LINGUA INICIAL					
galego	26.0%	10.2%	26.0%	37.8%	254
castelán	69.6%	6.0%	19.6%	4.8%	434
as dúas	52.3%	12.5%	22.7%	12.5%	88
outras		33.3%	33.3%	33.3%	3
LINGUA HABITUAL					
só castelán	79.2%	3.7%	16.2%	.9%	216
máis castelán	56.0%	8.5%	24.7%	10.8%	316
máis galego	32.1%	13.9%	24.2%	29.7%	165
só galego	15.9%	7.3%	23.2%	53.7%	82
ENTENDE O GALEGO					
nada	100.0%				1
pouco	78.4%	5.4%	13.5%	2.7%	37
bastante	57.2%	8.6%	21.8%	12.5%	257
moito	49.0%	8.3%	22.9%	19.8%	484
FALA O GALEGO					
nada	100.0%				11
pouco	78.3%	6.0%	14.5%	1.2%	166
bastante	51.2%	10.0%	23.0%	15.8%	291
moito	39.9%	8.0%	26.0%	26.0%	311
LE O GALEGO					
nada	83.7%		7.0%	9.3%	43
pouco	55.2%	7.4%	20.2%	17.2%	203
bastante	56.3%	9.4%	19.9%	14.4%	277
moito	43.1%	9.0%	28.6%	19.2%	255
ESCRIBE O GALEGO					
nada	74.2%	3.9%	11.6%	10.3%	155
pouco	52.4%	8.6%	18.6%	20.3%	290
bastante	51.1%	8.5%	28.4%	11.9%	176
moito	36.3%	11.5%	31.8%	20.4%	157
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	41.7%	9.8%	24.3%	24.3%	482
escola	58.2%	7.1%	28.4%	6.4%	141
amigos	67.8%	8.5%	20.3%	3.4%	59
veciños	95.5%		4.5%		22
traballo	90.9%	4.5%	4.5%		22
outros	92.9%	2.4%	2.4%	2.4%	42

Táboa 3.3.3.2.2. Lingua preferida para as clases. Santiago

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	35.1%	16.0%	19.9%	29.0%	830
LINGUA INICIAL					
galego	27.8%	14.3%	16.1%	41.8%	428
castelán	45.6%	16.6%	23.7%	14.1%	283
as dúas	36.8%	21.4%	23.9%	17.9%	117
outras			50.0%	50.0%	2
LINGUA HABITUAL					
só castelán	66.3%	14.5%	18.1%	1.2%	83
máis castelán	43.4%	17.3%	25.3%	14.1%	249
máis galego	30.4%	16.9%	21.2%	31.5%	260
só galego	20.6%	14.3%	13.4%	51.7%	238
ENTENDE O GALEGO					
pouco	61.1%	16.7%	16.7%	5.6%	18
bastante	34.9%	18.1%	18.5%	28.6%	238
moito	34.3%	15.2%	20.6%	30.0%	574
FALA O GALEGO					
nada	57.1%	28.6%	14.3%		7
pouco	50.0%	19.0%	26.0%	5.0%	100
bastante	35.0%	17.7%	19.4%	27.9%	283
moito	31.4%	14.1%	18.9%	35.7%	440
LE O GALEGO					
nada	44.1%	15.3%	20.3%	20.3%	59
pouco	39.3%	17.2%	16.9%	26.6%	267
bastante	34.5%	17.3%	22.7%	25.5%	255
moito	29.0%	13.7%	19.8%	37.5%	248
ESCRIBE O GALEGO					
nada	51.3%	12.7%	15.3%	20.6%	189
pouco	34.0%	19.1%	19.8%	27.2%	324
bastante	28.2%	19.6%	23.9%	28.2%	163
moito	24.7%	10.0%	21.3%	44.0%	150
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	31.2%	15.7%	19.7%	33.4%	661
escola	42.3%	19.7%	22.5%	15.5%	71
amigos	33.3%	18.2%	30.3%	18.2%	33
veciños	76.9%	7.7%	15.4%		13
traballo	50.0%	33.3%	8.3%	8.3%	12
outros	73.3%	6.7%	16.7%	3.3%	30

Táboa 3.3.3.2.3. Lingua preferida para as clases. Lugo-2

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	29.5%	20.3%	29.0%	21.2%	992
LINGUA INICIAL					
galego	25.2%	20.5%	31.3%	23.0%	699
castelán	47.4%	14.7%	22.1%	15.8%	190
as dúas	25.7%	28.7%	26.7%	18.8%	101
outras	50.0%	50.0%			2
LINGUA HABITUAL					
só castelán	74.2%	3.2%	17.7%	4.8%	62
máis castelán	39.7%	22.4%	25.9%	12.1%	174
máis galego	26.9%	24.7%	23.1%	25.3%	324
só galego	21.1%	18.5%	36.3%	24.1%	432
ENTENDE O GALEGO					
pouco	75.0%	5.0%	15.0%	5.0%	20
bastante	26.7%	15.1%	41.3%	16.9%	484
moito	30.5%	26.0%	17.4%	26.0%	488
FALA O GALEGO					
nada	92.3%			7.7%	13
pouco	52.5%	19.2%	19.2%	9.2%	120
bastante	21.1%	17.0%	43.4%	18.6%	489
moito	31.1%	25.7%	14.3%	28.9%	370
LE O GALEGO					
nada	47.3%	21.4%	17.6%	13.7%	131
pouco	37.4%	20.4%	25.7%	16.6%	452
bastante	15.5%	20.8%	37.4%	26.3%	342
moito	12.9%	14.5%	32.3%	40.3%	62
ESCRIBE O GALEGO					
nada	39.4%	20.8%	22.5%	17.3%	284
pouco	32.8%	21.4%	27.9%	17.9%	430
bastante	15.5%	17.3%	38.9%	28.3%	226
moito	8.3%	20.8%	31.3%	39.6%	48
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	26.9%	21.2%	30.0%	21.9%	854
escola	38.0%	16.0%	28.0%	18.0%	50
amigos	27.8%	25.0%	22.2%	25.0%	36
veciños	52.4%	9.5%	28.6%	9.5%	21
traballo	50.0%	16.7%	16.7%	16.7%	6
outros	55.6%		33.3%	11.1%	9

Táboa 3.3.3.2.4. Lingua preferida para as clases. Lugo-5

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	27.7%	24.0%	20.5%	27.8%	1332
LINGUA INICIAL					
galego	25.4%	25.2%	20.1%	29.3%	1112
castelán	42.5%	15.1%	24.5%	17.9%	106
as dúas	37.2%	21.2%	20.4%	21.2%	113
outras				100.0%	1
LINGUA HABITUAL					
só castelán	40.0%	30.0%	30.0%		10
máis castelán	49.4%	20.3%	22.8%	7.6%	79
máis galego	32.7%	19.6%	23.2%	24.6%	419
só galego	22.9%	26.6%	18.8%	31.7%	824
ENTENDE O GALEGO					
pouco	42.9%	14.3%	7.1%	35.7%	14
bastante	33.1%	13.4%	25.3%	28.2%	372
moito	25.4%	28.3%	18.8%	27.5%	946
FALA O GALEGO					
nada	66.7%	33.3%			3
pouco	41.9%	9.3%	25.6%	23.3%	43
bastante	33.8%	10.6%	26.6%	28.9%	349
moito	24.7%	29.7%	18.0%	27.6%	937
LE O GALEGO					
nada	43.8%	21.3%	15.7%	19.1%	89
pouco	30.1%	28.7%	17.6%	23.6%	564
bastante	25.5%	23.2%	20.9%	30.5%	440
moito	19.9%	15.7%	28.4%	36.0%	236
ESCRIBE O GALEGO					
nada	43.9%	23.3%	12.8%	20.0%	360
pouco	21.7%	29.9%	21.4%	27.0%	575
bastante	23.9%	17.0%	22.7%	36.4%	247
moito	18.4%	14.3%	32.0%	35.4%	147
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	26.9%	24.4%	20.5%	28.2%	1265
escola	47.6%	14.3%	28.6%	9.5%	21
amigos	27.8%	11.1%	27.8%	33.3%	18
veciños	55.0%	15.0%	15.0%	15.0%	20
traballo		50.0%		50.0%	2
outros	33.3%	33.3%		33.3%	3

Táboa 3.3.3.2.5. Lingua preferida para as clases. Ourense-4

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	33.7%	21.2%	24.6%	20.5%	716
LINGUA INICIAL					
galego	29.9%	21.4%	26.3%	22.4%	566
castelán	57.4%	19.1%	14.7%	8.8%	68
as dúas	41.0%	23.1%	19.2%	16.7%	78
outras	25.0%		50.0%	25.0%	4
LINGUA HABITUAL					
só castelán	88.9%		11.1%		9
máis castelán	56.3%	23.9%	15.5%	4.2%	71
máis galego	33.7%	27.0%	17.9%	21.4%	285
só galego	27.6%	16.5%	32.2%	23.6%	351
ENTENDE O GALEGO					
pouco	70.0%	20.0%	10.0%		10
bastante	50.3%	10.2%	27.3%	12.2%	344
moito	16.9%	31.8%	22.4%	29.0%	362
FALA O GALEGO					
nada	100.0%				3
pouco	74.3%	14.3%	11.4%		35
bastante	48.2%	11.2%	27.9%	12.7%	330
moito	15.2%	31.6%	23.0%	30.2%	348
LE O GALEGO					
nada	18.6%	35.9%	22.1%	23.4%	145
pouco	46.7%	17.3%	21.4%	14.6%	336
bastante	27.0%	16.1%	34.5%	22.4%	174
moito	17.0%	26.4%	15.1%	41.5%	53
ESCRIBE O GALEGO					
nada	36.9%	24.9%	21.2%	17.1%	293
pouco	35.8%	16.8%	28.7%	18.6%	279
bastante	27.8%	20.0%	26.7%	25.6%	90
moito	15.9%	31.8%	13.6%	38.6%	44
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	32.4%	21.2%	24.9%	21.5%	679
escola	40.0%	35.0%	25.0%		20
amigos	66.7%	33.3%			3
veciños	77.8%		22.2%		9
traballo				100.0%	1
outros	100.0%				1

Táboa 3.3.3.2.6. Lingua preferida para as clases. Pontevedra

	LINGUA EN QUE PREFIRE/ERÍA AS CLASES				N
	en castelán	nas dúas	indife-rente	en galego	
TOTAL SECTOR	49.4%	10.6%	24.4%	15.6%	977
LINGUA INICIAL					
galego	38.9%	9.5%	27.4%	24.1%	419
castelán	63.5%	11.3%	19.4%	5.9%	408
as dúas	39.7%	11.6%	30.1%	18.5%	146
outras	75.0%	25.0%			4
LINGUA HABITUAL					
só castelán	72.8%	7.6%	18.0%	1.6%	250
máis castelán	46.5%	14.8%	26.2%	12.5%	256
máis galego	46.8%	13.3%	21.8%	18.1%	248
só galego	29.6%	6.3%	32.3%	31.8%	223
ENTENDE O GALEGO					
nada	100.0%				1
pouco	63.6%	18.2%	12.1%	6.1%	33
bastante	50.0%	11.5%	25.4%	13.1%	504
moito	47.6%	9.1%	24.1%	19.1%	439
FALA O GALEGO					
nada	89.5%	5.3%	5.3%		19
pouco	62.3%	14.6%	20.1%	3.0%	199
bastante	46.1%	10.9%	26.7%	16.3%	460
moito	43.5%	8.0%	24.7%	23.7%	299
LE O GALEGO					
nada	61.9%	13.7%	15.1%	9.4%	139
pouco	53.1%	12.5%	19.9%	14.5%	311
bastante	46.3%	8.9%	29.4%	15.4%	337
moito	40.1%	8.6%	29.4%	21.9%	187
ESCRIBE O GALEGO					
nada	58.9%	8.7%	20.1%	12.2%	343
pouco	48.6%	12.1%	24.3%	15.0%	313
bastante	42.0%	13.5%	29.0%	15.5%	193
moito	38.2%	8.1%	27.6%	26.0%	123
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	44.8%	10.4%	25.9%	18.9%	699
escola	49.2%	14.8%	29.5%	6.6%	122
amigos	57.1%	4.8%	19.0%	19.0%	42
veciños	72.3%	8.5%	17.0%	2.1%	47
traballo	66.7%	16.7%	5.6%	11.1%	18
outros	79.3%	6.9%	10.3%	3.4%	29

3.4. Actitudes cara á utilidade, o uso, a transmisión e o futuro da lingua

3.4.1. Actitude cara á utilidade do galego

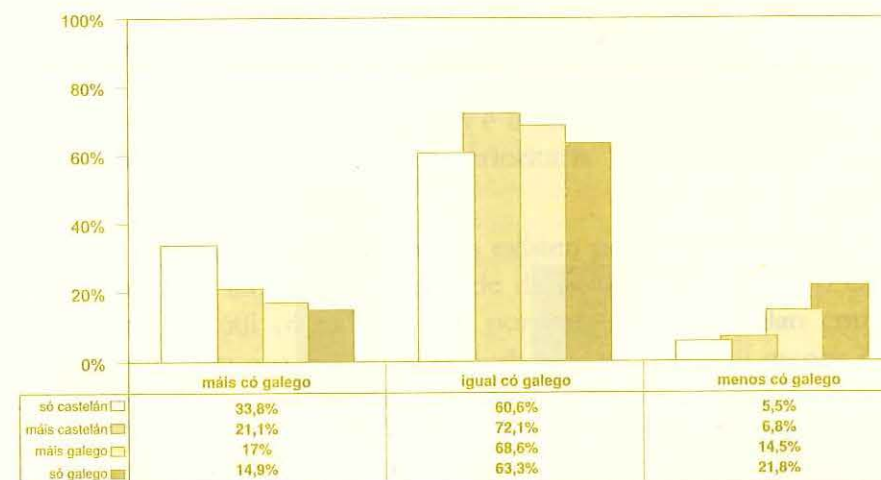
3.4.1.1. Actitude cara á utilidade do galego (en Galicia)

Nas situacións de contacto lingüístico en que unha lingua minoritaria convive con outra maioritaria a cuestión do utilitarismo lingüístico convértese nun dos factores desencadeantes da perda de transmisión interxeracional da lingua minoritaria, especialmente cando a maioritaria goza de proxección internacional. Por este motivo, no momento de confecciona-lo cuestionario do MSG pareceunos oportuno aborda-lo tema da utilidade do galego en comparación co castelán, pois a actitude cara a este feito pode resultar decisiva para comprender determinadas conductas lingüísticas en Galicia. A pregunta introducida para aclarar esta cuestión foi a seguinte, p. 96: *¿Cre que o castelán serve para máis, menos ou o mesmo có galego?* As respostas evidencian que máis da metade da mostra (57.3%) cre que as dúas linguas teñen a mesma utilidade, moi poucos consideran que o galego é máis útil có castelán (11.4%) e case un tercio pensa que este último é unha lingua máis útil có galego (31.3%).

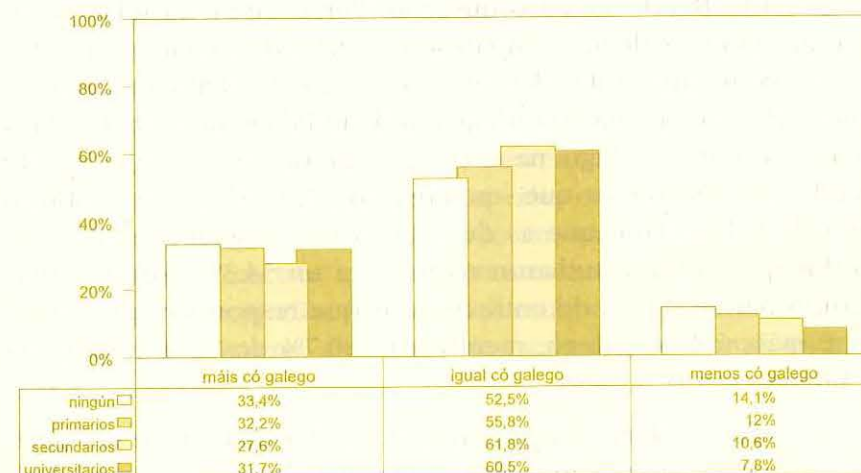
Como pode comprobarse no mapa 3, na maioría dos sectores a crenza de que galego e castelán son igual de útiles esténdese a un 50% da poboación ou máis. En seis sectores, localizados fundamentalmente na provincia de Ourense, este parecer deféndese en menor medida, entre un 40% e un 49.9% da poboación.

A idade parece incidir lixeiramente nas respostas a esta cuestión, de xeito que nos máis novos está máis xeneralizada a idea de que o castelán é igual de útil có galego (67.2%, 9.9 puntos por enriba da porcentaxe de Galicia). Aínda que en tódolos grupos de idade é maioritaria a opinión de que os dous idiomas teñen idéntica utilidade, nos maiores de 65 anos esta opción de resposta acada 15.5 puntos menos ca nos de 16 a 25 (cf. a táboa 3.4.1.1.0). Dentro de cada grupo de idade, a tendencia a estima-lo galego máis útil có castelán diminúe ó aumenta-lo uso habitual desta lingua. Paralelamente, a crenza na superior utilidade do galego é maior canto máis galego se fala. Obsérvese no gráfico 3.4.1 como no grupo de 16 a 25 anos pasamos dun 5.5% de individuos monolingües en castelán que afirman que o galego é máis útil, a un 21.8% entre os que falan só galego.

Gráfico 3.4.1. Utilidade do castelán respecto do galego nos entrevistados de 16 a 25 anos segundo a lingua habitual

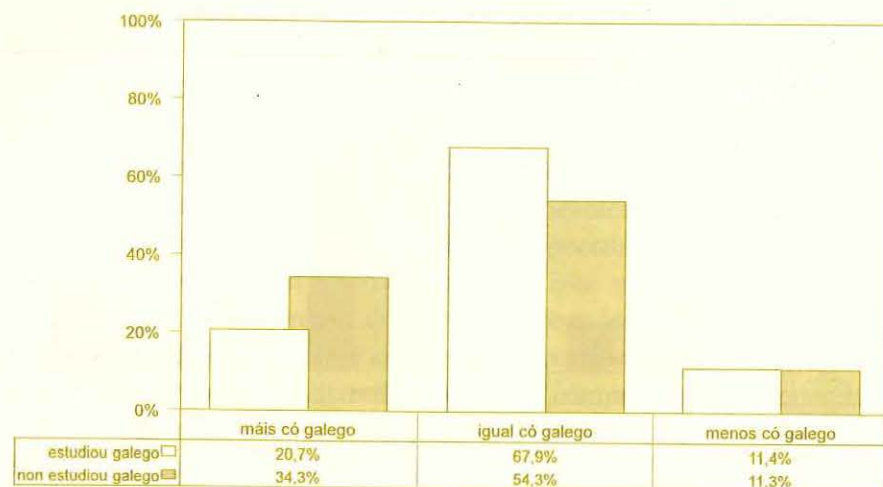

Gráfico 3.4.2. Utilidade do castelán respecto do galego segundo o nivel de estudos

Gráfico 3.4.3. Utilidade do castelán respecto do galego segundo se estudiara galego na escola

Os estudos non introducen variacións importantes na actitude que estamos a analizar, nin a relación entre estas dúas variables parece seguir unha tendencia concreta. O grupo que máis se desvía da porcentaxe total (57.3%) é o que ten estudos secundarios, cun 61.8% de suxeitos que consideran que o castelán serve para o mesmo có galego (compárese co 52.5% de suxeitos sen estudos que comparten esta idea: gráfico 3.4.2). Un feito que parece influír decisivamente na consideración da utilidade de ámbalas dúas linguas é estudar galego na escola. O gráfico 3.4.3, que recolle esta relación, móstranos que, mentres un 67.9% dos que recibiron ensino de galego cren que as dúas linguas son igual de útiles, no caso dos que non o estudaron redúcese a un 54.3%. Neste segundo grupo hai un 34.3% de entrevistados que responden que o castelán é máis útil có galego, mentres un 20.7% dos que estudaron esta lingua cren o mesmo.

Parece, logo, que o contacto coa docencia de (e en) galego dá lugar a unha confianza na súa efectividade como lingua pluri-funcional, isto é, desde instrumento de comunicación diario ata lingua de cultura ó mesmo nivel có castelán.

A distribución por grupos profesionais apoia o anteriormente dito, xa que son os estudantes³² quen teñen unha porcentaxe máis elevada de resposta en 'o mesmo có galego' (68.3%; cf. táboa 3.4.1.1.0). Os docentes, pola súa banda, presentan unha actitude bastante semellante á deste grupo, dado que o 60.4% dos mesmos di que a utilidade do castelán é a mesma cá do galego. En calquera caso, esta é a resposta maioritaria en tódolos subgrupos profesionais.

Por hábitat de residencia existen poucas variacións de resposta. En todos eles, máis da metade da poboación cre que o castelán é igual de útil có galego, con porcentaxes que oscilan entre o 56.6% no urbano e o 58.9% no periurbano. No rural hai menos individuos que pensan que a utilidade do castelán é superior á do galego respecto ós demais tipos de hábitat (28.5%), aumentando os que coidan que é inferior (14.4%).

A lingua inicial dos entrevistados, ó contrario do que sucedía con outras variables actitudinais, a penas incide na tendencia de resposta. Tan só cabe mencionar que os que aprenderon a falar en galego dobran as porcentaxes de resposta na opción 'menos có galego' respecto ós outros dous grupos, non obstante representaren unicamente un 14.3%. En cambio, por lingua habitual apréciase variación na ponderación da utilidade das dúas linguas. A crenza na superior utilidade do castelán debilítase a medida que o galego se fai máis frecuente como lingua habitual. Na táboa 3.4.1.2.0, obsérvase como dun 47.4% de monolingües en castelán que coidan que a súa lingua é máis útil có galego, descendemos a un 25% no caso dos galegofalantes monolingües. A opción 'o mesmo có galego', pola súa banda, refórzase ó abandona-lo monolingüismo en castelán, aínda que entre os tres grupos restantes hai poucas diferencias. A crenza de que o castelán é menos útil está pouco estendida en tódolos grupos lingüísticos, aínda que destaca ese 17.6% entre os monolingües en galego.

En canto á competencia lingüística, se atendemos á táboa 3.4.1.2.0, observamos que case dous tercios dos suxeitos que din non

³² Téñase en conta que o 95.3% dos estudantes que compoñen esta mostra teñen entre 16 e 25 anos e o 96% estudou galego na escola.

entender nada o galego consideran superior a utilidade do castelán. Neste mesmo sentido se manifesta algo máis da metade dos que cren enténdelo pouco e non poder falalo. Tódolos demais grupos tenden a responder maioritariamente que o castelán é tan útil coma o galego. As porcentaxes correspondentes a esta opción de resposta incrementáanse a medida que a competencia é maior, especialmente na escrita, onde un 49.6% dos que se manifestan incapaces de escribi-lo galego cren que a súa utilidade é igual á do castelán, mentres o 67.4% dos que poden escribilo moito son da mesma opinión. As porcentaxes dos que cren que o castelán é menos útil có galego tamén aumentan coa maior competencia, o que se fai máis perceptible no caso da destreza oral activa: dun 3.2% de quen non o fala nada pasamos a un 14.7% entre os que o falan moito.

Finalmente, en canto ós ámbitos de adquisición, os que aprenderon o galego na escola optan en maior medida cós outros grupos pola idéntica utilidade das dúas linguas (68.1%). Deles só un 25.7% considera maior a utilidade do castelán e unicamente o 6.1% pensa que é maior a do galego. Entre os que aprenderon o galego na familia un 12.5% afirma que o castelán é menos útil có galego, sendo o grupo de máis altas porcentaxes nesta opción.

3.4.1.2. Actitude cara á utilidade do galego por sectores

No que atinxe á descrición por sectores, en todos (agás en Ourense-4 e Pontevedra) máis da metade da poboación contesta que o castelán é igual de útil có galego. En Ourense-4 un 51.4% da mostra atribúelle unha superior utilidade ó castelán e un 42.5% cre que as dúas linguas teñen idéntica utilidade. En Pontevedra, pola súa banda, as opinións están distribuídas máis equitativamente entre estas dúas opcións de resposta: mentres o 43.3% dos entrevistados cre que o castelán é máis útil có galego, un 46% pensa que é igual de útil. Lugo-5 constitúe a antítese de Ourense-4, pois, aínda que a maior parte da poboación elixe o valor 'o mesmo có galego', hai un 20.1% de suxeitos que se decantan por 'menos có galego', porcentaxe moi superior á de tódolos demais sectores.

Tal e como figura na serie de táboas 3.4.1.1.1 a 3.4.1.1.6, na Coruña, Santiago e Pontevedra apréciase unha diminución clara

dos que pensan que o castelán é máis útil có galego paralela ó descenso da idade, de xeito máis marcado a partir dos entrevistados de 41 a 65 anos. Na Coruña un 48.1% de individuos maiores de 65 anos cren na maior utilidade do castelán, fronte a un 26.7% de mozos de 16 a 25 anos. Neste último grupo, un 66.9% de entrevistados xulga igual de útiles as dúas linguas fronte ó que sucede no grupo máis vello (41.7%). En cambio, nos sectores formados por vilas non existe tanta diferenza en canto á idade. Por unha parte, en Lugo-2 a maior crenza de que o castelán é máis útil corresponde ós informantes de 41 a 65 anos (42.5%). Por outra sitúanse as vilas pequenas, como as que conforman Ourense-4, onde os grupos de 26 a 40 e de 41 a 65 anos se amosan máis convencidos da maior utilidade do castelán.

Polo que se refire ós estudos (recollidos no cadro 3.4.1), na Coruña a penas hai diferencias intergrupais. En Santiago, Pontevedra e Lugo-2, os suxeitos que máis cren na igual utilidade de ámbalas dúas linguas son os que realizaron estudos secundarios (do 75.4% de Santiago ó 67.2% de Lugo-2). Pola súa banda, en Lugo-5 as porcentaxes máis altas nesta opción de resposta aparecen entre os universitarios (66%).

A variable clase social presenta un comportamento distinto en cada sector. Namentres en Santiago non hai diferencias actitudinais apreciables, en Pontevedra as porcentaxes correspondentes ó valor 'máis có galego' descendén 33.9 puntos da clase media-alta á baixa (cf. táboas 3.4.1.1.2 e 3.4.1.1.6). Sen embargo, dado o escaso peso na mostra destas dúas clases (17 e 13 individuos respectivamente), cómpre atender principalmente ó que acontece coas clases media e media-baixa. As porcentaxes nestes dous grupos socioeconómicos distribúense sobre todo entre os valores 'igual de útil' e 'máis útil', con escasas diferencias entre eles (máximo de 6.1 puntos). Na cidade da Coruña, as clases media-baixa e media responden maioritariamente que o castelán serve para o mesmo có galego (preto dun 60% nos dous casos). As porcentaxes descendén de xeito apreciable na clase media-alta, pese ó cal este segue a se-lo valor máis elixido (50.4%), en tanto que na clase baixa xa predominan os que cren na superior utilidade do castelán (52.8%). Nos outros tres sectores a opción 'o mesmo có galego' recolle as máis altas porcentaxes de resposta en tódolos grupos socioeconómicos, especialmente na clase media de Lugo-2 (71%).

Cadro 3.4.1 Utilidade do castelán en relación co galego segundo os estudos recodificados por sectores

	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego
<i>A Coruña</i>			
ningún	36.8%	57.0%	6.2%
primarios	39.3%	53.6%	7.1%
secundarios	36.7%	55.9%	7.4%
universitarios	36.4%	57.2%	6.3%
<i>Santiago</i>			
ningún	36.9%	59.0%	4.1%
primarios	24.5%	65.3%	10.2%
secundarios	24.2%	59.7%	16.1%
universitarios	28.9%	60.0%	11.1%
<i>Pontevedra</i>			
ningún	14.6%	75.4%	10.0%
primarios	26.0%	66.1%	8.0%
secundarios	43.3%	46.0%	10.6%
universitarios	47.6%	38.1%	14.3%
<i>Lugo-2</i>			
ningún	45.0%	41.4%	13.6%
primarios	36.8%	56.3%	6.9%
secundarios	46.4%	46.4%	7.3%
universitarios	33.9%	61.4%	4.7%
<i>Ourense-4</i>			
ningún	37.9%	62.1%	
primarios	35.6%	59.6%	4.8%
secundarios	27.1%	67.2%	5.7%
universitarios	32.6%	64.0%	3.4%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	51.4%	42.5%	6.1%
primarios	52.9%	45.5%	1.7%
secundarios	52.6%	40.7%	6.7%
universitarios	50.0%	42.2%	7.8%
<i>Ourense-4</i>			
ningún	39.0%	55.9%	5.1%
primarios	20.1%	59.9%	20.1%
secundarios	11.8%	61.4%	26.8%
universitarios	21.5%	58.8%	19.7%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	17.2%	62.6%	20.2%
primarios	17.5%	66.0%	16.5%
secundarios			
universitarios			

Como podemos extraer da serie de táboas 3.4.1.1.1 a 3.4.1.1.6, a consideración da idéntica utilidade de galego e castelán está máis estendida no periurbano ca no urbano. A Coruña supón unha excepción, xa que o 78.6% de residentes no periurbano participan desta crenza (fronte ó 56.8% do urbano). Nos demais sectores, a actitude segundo os diversos tipos de hábitat é moi variable. Así, en Lugo-2 a porcentaxe de entrevistados do rural-2 que cren na superior utilidade do castelán é 14.1 puntos superior á das vilas. A actitude en Lugo-5 é bastante diferente á dos demais sectores, posto que nos dous tipos de rural existe unha porcentaxe importante de entrevistados que xulgan menor a utilidade do castelán (18% no rural-1 e 21.3% no rural-2).

En tódolos sectores hai unha tendencia xeral a que os galegofalantes iniciais crean maiormente cós restantes grupos que esta lingua é máis útil có castelán (cf. táboas 3.4.1.2.1 a 3.4.1.2.6). Estas porcentaxes tenden a ser máis baixas en boa parte dos sectores (obsérvense, por exemplo, A Coruña, Lugo-2 ou Ourense-4). Noutros, sen embargo, acadan considerable importancia, como en Lugo-5, onde un 21.6% dos galegofalantes iniciais valoran máis a utilidade desta lingua. A porcentaxe de castelanfalantes iniciais que comparten esta crenza é relativamente elevada neste sector (12.8%). En calquera caso, a maior parte das respostas (excepto en Ourense-4) concéntrase na opción 'o mesmo có galego' independentemente da lingua inicial do entrevistado.

En canto á lingua habitual, hai en tódolos sectores un incremento considerable dos galegofalantes habituais que cren que o galego é máis útil có castelán en relación cos demais grupos lingüísticos, excepto en Lugo-2 e Ourense-4. Os monolingües en galego amosan unha tendencia non despreziable a considerar superior a utilidade do seu idioma, especialmente en Lugo-5 (22.7%), Pontevedra (21.2%) e A Coruña (20.5%). Os bilingües con predominio do galego teñen unha actitude bastante distinta en Ourense-4 respecto dos demais sectores, posto que aquí un 57.2% dos mesmos cre que o castelán é máis útil có galego. Algo semellante sucede na cidade de Pontevedra, onde un 44.2% de suxeitos que falan máis galego ca castelán confía na superior utilidade destouta lingua.

Polo que se refire á competencia lingüística en galego, o trazo máis salientable é un incremento bastante xeneralizado dos suxeitos que valoran máis a utilidade do galego canto maior é o seu dominio deste idioma. Pese a que as porcentaxes correspondentes a esta resposta son sempre baixas, especialmente en relación coas outras opcións, nalgúns casos acadan un nivel considerable. Véxanse, por exemplo, os grupos de Ourense-4 que declaran ter unha capacidade de lectura e escritura boa ou moi boa: un 55.7% cren que o castelán serve para menos funcións có galego.

Finalmente, segundo os ámbitos de adquisición, nos seis sectores, os que aprenderon o galego no medio escolar cren en maior medida cós demais grupos na igual utilidade de ambas dúas linguas, cunhas porcentaxes que oscilan entre o 86.1% de Santiago e o 40% de Ourense-4.

3.4.2. *Actitudes cara ó uso da lingua*3.4.2.1. *Lingua que deben fala-los galegos*3.4.2.1.1. *Lingua que deben fala-los galegos (en Galicia)*

O coñecemento das actitudes sobre o uso dunha lingua minoritaria resulta fundamental para enfoca-las directrices da planificación lingüística. Se a extensión e xeneralización do emprego do galego en tódalas actividades da vida diaria é unha das metas da planificación da lingua, a forma de levala a cabo non pode se-la mesma cando a actitude verbo do uso do idioma é positiva que cando é negativa.

Algunhas das cuestións incluídas no cuestionario pretendían pescudar nas actitudes dos entrevistados cara ó uso das linguas (preguntas 95, 99, 101 e 106). Na presente sección analizaremos as respostas dos galegos á pregunta 106: *¿Que lingua deben fala-los galegos?* Nela contempláronse tres posibilidades de resposta: 'o galego', 'o castelán' e 'as dúas', ademais do consabido 'NS/NC'.

No mapa 4 obsérvase que son numerosos os sectores con importantes porcentaxes de poboación partidaria de que os galegos falen unicamente galego (entre un 40% e un 49.9% en dezasete sectores, localizados especialmente nas provincias de Lugo e A Coruña). En cinco sectores, entre un 50% e un 59.9% dos entrevistados son partidarios de que os galegos falen o galego. Finalmente, en once sectores, situados principalmente na costa da Coruña e Pontevedra, entre o 20% e o 39.9% da poboación presentan a mesma actitude.

De acordo coas porcentaxes totais, algo máis da metade da poboación (58.1%) considera que os galegos deben fala-las dúas linguas, mentres un 40% defende que deben falar só galego. A porcentaxe dos que afirman que os galegos deben falar só o castelán é ínfima (1.8%).

Se atendemos á táboa 3.4.2.1.1.0, veremos que a idade non introduce diferencias notorias respecto ó punto de vista dos entrevistados ante a lingua que deben fala-los galegos. Sen embargo, o cadro 3.4.2 amósanos que nos dous grupos de idade máis novos existen importantes diferencias actitudinais ó toma-la lingua habitual como variable de control. Por exemplo, entre os que falan só castelán unicamente un 19.5% de individuos de 16 a 25 anos e un 14.1% de 26 a 40 din que os galegos deberían fala-lo galego. Se a estes lles engadímola dos partidarios do bilingüismo, temos un

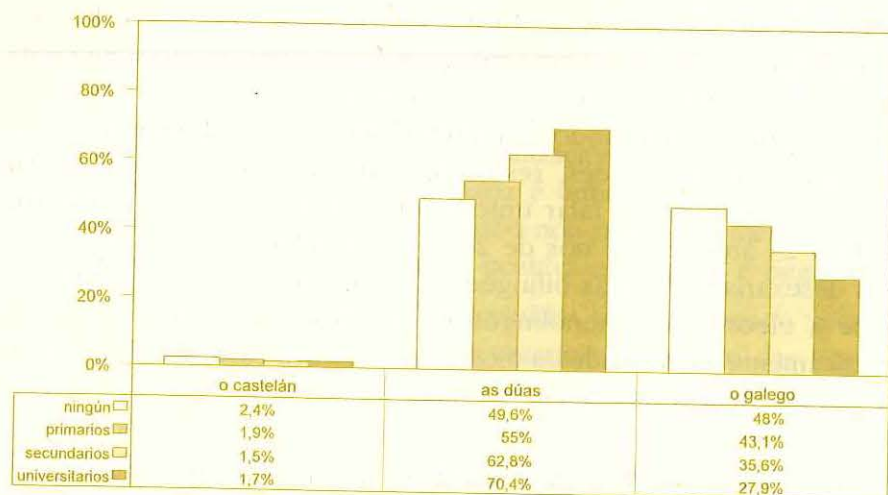
95.5% da mostra partidaria de que a lingua galega forme parte do repertorio de uso dos galegos. No caso dos que falan máis castelán ca galego, un 30.4% dos de 16 a 25 anos e un 21.8% dos de 26 a 40 inclínanse polo monolingüismo en galego (pero se temos en conta a alternativa bilingüe, o uso do galego é desexado por un 99.5% en ámbolos grupos). Tomando como referencia os monolingües en galego destas mesmas idades, resulta maioritaria a tendencia a coidar que os galegos deben falar unicamente galego (67.7% nos suxeitos de 16 a 25 anos e 62% nos de 26 a 40). O 32.3% e 37.9% dos mesmos desexarían prácticas bilingües. En calquera dos dous grupos de idade a elección do monolingüismo en castelán é inferior ó 4.5%. Practicamente a totalidade da mostra que elixe 'o castelán' faino xunto co galego, dentro da opción 'as dúas'.

Cadro 3.4.2. *Actitude ante a lingua que deben fala-los galegos nos grupos de idade máis novos segundo a lingua habitual*

Lingua habitual	Idade	
	16 a 25	26 a 40
só castelán	32.9%	31.2%
o castelán	3.9%	4.5%
as dúas	76.6%	81.4%
o galego	19.5%	14.1%
máis castelán	33.2%	30.8%
o castelán	0.6%	1.0%
as dúas	69.1%	77.1%
o galego	30.4%	21.8%
máis galego	15.2%	27.7%
o castelán	0.2%	0.3%
as dúas	51.5%	57.0%
o galego	48.4%	42.7%
só galego	12.1%	20.2%
o castelán	0.0%	0.2%
as dúas	32.3%	37.9%
o galego	67.7%	62.0%

O nivel de estudos dos entrevistados, pola súa parte, relaciónase coa súa actitude, xa que, a maior nivel educativo, menor tendencia a responder que os galegos deben fala-lo galego e maior a optar polas conductas bilingües. No gráfico 3.4.4 vemos que se o 49.6% dos que non teñen ningún estudio se amosa partidario de que os galegos falen os dous idiomas, entre os universitarios obtemos un 70.4%.

Gráfico 3.4.4. *Lingua que deben fala-los galegos segundo o nivel de estudos*

En canto á clase social, canto máis alta, máis xeneralizada está a opinión de que os galegos deben fala-las dúas linguas. Así, mentres o 48.7% de entrevistados de clase baixa elixe esta opción, na clase media-alta ascende ó 69.2%. A escolla do galego como lingua que deban fala-los galegos descende neste mesmo sentido, pasando dun 49.7% da clase baixa a un 28.2% da media-alta. A preferéncia polo castelán é moi baixa en tódolos grupos socioeconómicos e vai aumentando levemente entre a clase máis baixa e a máis elevada.

Por grupos profesionais temos tamén unha maioritaria elección do valor 'as dúas', con porcentaxes que oscilan entre un 81.3% dos profesionais liberais e un 52.2% dos mariñeiros. Os labregos constitúen a excepción, xa que un 52.3% dos mesmos cre que os galegos deben fala-lo galego.

Polo que atinxe ó hábitat de residencia, detéctase un evidente predominio da opción 'as dúas' no urbano (70%). Nos restantes tipos de hábitat a elección deste valor descende considerablemente, incrementándose as porcentaxes correspondentes a 'o galego'. Hai que ter en conta, ademais, que o periurbano presenta

porcentaxes algo máis elevadas en dito valor cás vilas (41.2% fronte ó 38.9%). Cómpre poñer en relación esta distribución porcentual coa lingua habitual predominante en cada tipo de hábitat: canto máis galego se fala nel, en maior medida se opina que a lingua que deben fala-los galegos é o galego. Ó termos en conta o hábitat de nacemento, como figura no cadro 3.4.3, descubrimos unha importante diferenza de actitude entre os que naceron no rural e continuaron residindo nese medio e os que se mudaron ó urbano. A opinión dos primeiros repártese case exclusivamente entre os partidarios dunha Galicia bilingüe (49.8%) e os que a prefiren monolingüe en galego (48.8%). Nos que se trasladaron ó urbano seguen a ser estas as respostas predominantes, aínda que a primeira está máis xeneralizada (63.2% fronte a un 34.4%).

Cadro 3.4.3. *Actitude dos nacidos no rural sobre a lingua que deben fala-los galegos segundo o seu hábitat de residencia actual*

	rural	urbano
o castelán	1,3%	2,2%
as dúas	49,8%	63,2%
o galego	48,8%	34,6%

Por lingua inicial, obsérvase un gran predominio do valor 'as dúas' nos castelanfalantes iniciais (73.3%), que se mantén nos bilingües, se ben en menor grao (65.9%), e redúcese bastante nos galegofalantes iniciais (49.7%). Neste grupo hai unha porcentaxe bastante elevada de suxeitos que desexan que os galegos falen só galego (48.9%).

En canto á lingua habitual (cf. táboa 3.4.2.1.2.0), a tendencia a pensar que os galegos deberían fala-lo galego aumenta canto maior é a súa presenza nas prácticas diarias. Así, mentres no caso dos monolingües en castelán un 15.1% defende esta opinión e un 78.9% prefere que os galegos falen as dúas linguas, temos un 56.8% de galegofalantes monolingües que optan porque se use só o galego e un 42.1% que se decide polo bilingüismo.

No que se refire á competencia lingüística en galego, non tódalas destrezas posúen idéntica relevancia na actitude analizada. Así, as capacidades de lectura e escritura están pouco relacionadas

con diferencias actitudinais. No caso da comprensión do galego, temos unha porcentaxe non despreziable de suxeitos que non o entenden nada e cren que os galegos deben fala-lo castelán (22.7%). Sen embargo, hai que ter en conta que o número de individuos sen competencia na comprensión do idioma é moi baixo. Os que o entenden pouco, pola súa banda, presentan unha porcentaxe máis elevada de resposta en 'as dúas' (74.8%) cós restantes grupos. A capacidade para falalo parece se-la destreza máis directamente relacionada coa actitude aquí analizada. Aquela vai asociada a un descenso progresivo das porcentaxes en 'as dúas' e a un aumento paralelo en 'o galego' a medida que a competencia é maior. Pero a principal diferenza ten lugar entre os dous primeiros grupos (poden falalo pouco ou non o poden falar nada) e os segundos (son capaces de falalo bastante ou moito). Así, un 75.6% de entrevistados que teñen pouca competencia oral activa cren que os galegos deben fala-las dúas linguas, pero entre os que o falan bastante a porcentaxe redúcese a un 56.8%.

Polo que respecta ós ámbitos de adquisición, o trazo máis destacable é que os que adquiriron o galego no seo familiar teñen porcentaxes considerablemente máis altas na opción 'o galego' cós outros grupos: mentres nos primeiros acada o 44.1% nos demais oscila entre o 25.5% e o 20.1%. Ademais, quen adquiriu a lingua galega no seo familiar decántase en menor medida polo bilingüismo (54.3%) cós que a aprenderon por outros medios. Pese a todo, a opción bilingüe é a predominante en tódolos grupos, oscilando entre o 54.3% e o 75.6%.

3.4.2.1.2. *Lingua que deben fala-los galegos por sectores*

A maioría da poboación dos seis sectores é partidaria de que os galegos falen as dúas linguas (cf. táboas 3.4.2.1.1.1 a 3.4.2.1.1.6). Esta opción acada unha porcentaxe especialmente elevada na cidade da Coruña (75%). En Pontevedra e Ourense-4 descende algo respecto da Coruña, incrementándose a dos que cren que os galegos deberían fala-lo galego (35.5% e 34.1% respectivamente). Nos demais sectores, aínda que a resposta 'as dúas' continúa sendo a máis elixida, xa non é tan elevada coma nos anteriores. As porcentaxes de suxeitos partidarios do uso do galego acadan un 45.6% en Lugo-5 e un 40.9% en Santiago.

Non hai unha tendencia definida nas diferencias actitudinais relacionadas coa idade. Se se comparan as porcentaxes globais de resposta acadadas por cada valor coas dos diferentes grupos de idade, verase que son moi semellantes. Tampouco existen tendencias de resposta compartidas por tódolos sectores. Así, mentres en Santiago se dá un descenso leve, pero progresivo, dos partidarios do bilingüismo segundo aumenta a idade, en Pontevedra os que máis elixen esta opción son os de 26 a 40 anos e en Lugo-5 os maiores de 65.

Cadro 3.4.4. *Lingua que deben fala-los galegos segundo o nivel de estudos recodificados por sectores*

	o castelán	as dúas	o galego
<i>A Coruña</i>			
ningún	3.2%	75.0%	21.8%
primarios	3.4%	69.0%	27.6%
secundarios	3.5%	70.4%	26.1%
universitarios	2.2%	79.2%	18.6%
<i>Santiago</i>			
ningún	3.3%	81.1%	15.6%
primarios	1.1%	58.0%	40.9%
secundarios	1.6%	45.2%	53.2%
universitarios	0.9%	52.9%	46.3%
<i>Pontevedra</i>			
ningún	0.4%	62.1%	37.5%
primarios	1.8%	65.1%	33.1%
secundarios	3.6%	60.9%	35.5%
universitarios	5.6%	50.0%	44.4%
<i>Ourense-4</i>			
ningún	4.6%	52.3%	43.2%
primarios	3.8%	63.7%	32.4%
secundarios	0.9%	81.0%	18.1%
universitarios	1.3%	54.9%	43.8%
<i>Lugo-2</i>			
ningún		46.7%	53.3%
primarios	1.6%	51.6%	46.8%
secundarios	0.5%	68.2%	31.3%
universitarios	1.1%	56.2%	42.7%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	0.7%	65.1%	34.1%
primarios		73.2%	26.8%
secundarios	1.1%	61.0%	37.9%
universitarios		76.7%	23.3%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	0.9%	53.5%	45.6%
primarios	0.8%	40.9%	58.3%
secundarios	1.0%	52.6%	46.4%
universitarios	0.4%	59.7%	39.9%
	1.0%	64.8%	34.3%

Na maior parte dos sectores, excepto Lugo-2 e Ourense-4, prodúcese un incremento dos que prefiren conductas bilingües a medida que os estudos son máis elevados, con diferencias intergrupais que

oscilan entre os 12 puntos da Coruña e os 31 de Pontevedra (véxase o cadro 3.4.4). Así mesmo, nestes sectores, a porcentaxe de respostas favorables ó monolingüismo en galego descende progresivamente segundo aumentan os estudos. Deste xeito, en Santiago o 53.2% de entrevistados sen estudos que elixen este valor redúcese a un 33.1% no grupo con estudos universitarios. Pola contra, en Lugo-2 e Ourense-4 os entrevistados deste nivel de estudos amósanse máis partidarios de que os galegos falen unicamente galego cós que só acadaron estudos secundarios.

A preferencia do bilingüismo aumenta coa clase social en tódolos sectores, excepto en Lugo-5 (cf. táboas 3.4.2.1.1.1 e ss). Pontevedra e Lugo-2 rexistran a maior diferenza entre a clase baixa e a media-alta, con 32.4 e 35.8 puntos respectivamente —nembargante, hai que ter en conta que en Pontevedra o número de entrevistados de ámbolos dous grupos socioeconómicos é moi baixo. En case tódolos sectores, os partidarios do monolingüismo en galego diminúen segundo pasamos dun grupo socioeconómico a outro superior, feito que resulta especialmente salientable na Coruña e en Lugo-2: na primeira, dun 30.1% de suxeitos de clase baixa que responden que os galegos deberían falar só galego, pasamos a un 8.8% nos de clase media-alta; no segundo prodúcese unha caída de 35.8 puntos entre os dous grupos socioeconómicos. Finalmente, en Lugo-5 a penas se observan diferenzas actitudinais entre as tres primeiras clases (entre un 52.7% e un 54.1% elixen a opción 'as dúas'). A media-alta mantén a actitude máis favorable a que os galegos utilicen as dúas linguas (61.7%).

Polo que se refire ó hábitat de residencia, apréciase un comportamento bastante diferente dunha cidade a outra. O periurbano da Coruña amosa actitudes máis favorables a que os galegos empreguen as dúas linguas (85.7%) có urbano (74.9%); non obstante, convén subliñar que o número de residentes neste hábitat é moi baixo (N=14). En Santiago non hai grandes diferenzas de actitude entre os entrevistados que viven nun ou noutro tipo de hábitat, contrariamente ó que sucede en Pontevedra. Neste último sector, mentres o 73.9% da mostra do urbano di que os galegos deben fala-las dúas linguas, no periurbano redúcese a un 48.4%, sendo aquí moi destacable a porcentaxe de suxeitos que prefiren exclusivamente o galego (46.5%). Nos demais sectores, a opción 'as dúas' ten tanto menos peso canto menos urbano é o hábitat.

Por lingua inicial, percíbese en tódolos sectores un aumento das porcentaxes dos que consideran que os galegos deben falar só o galego na medida en que medra a súa presenza como primeira lingua. Así, os bilingües iniciais participan desta actitude en maior grao cós castelanfalantes, pero menos cós galegofalantes. Este subgrupo lingüístico acada a porcentaxe máis alta en 'o galego' na cidade de Santiago (52%), superando mesmo a de sectores rurais onde esta é a lingua inicial maioritaria, coma Lugo-5 (48.3%). Sen embargo, os castelanfalantes iniciais e, en menor medida, os bilingües iniciais de tódolos sectores elixen maioritariamente o valor 'as dúas' (cf. táboas 3.4.2.1.2.1 e ss).

Respecto á lingua habitual, o descenso das porcentaxes da opción 'as dúas' segundo o galego vai ocupando máis espazo nos usos diarios oscila entre os 42.8 puntos de Santiago e os 27 de Lugo-5. Tal opción é elixida maioritariamente por tódolos grupos lingüísticos salvo os monolingües habituais en galego, que responden na súa maior parte que os galegos deben falar unicamente esta lingua, con porcentaxes que van do 63.8% de Santiago ata o 51.2% de Lugo-5. A única excepción constitúea Ourense-4, sector no que un 48.4% dos galegofalantes monolingües se inclina polo uso exclusivo do galego.

No relativo á competencia lingüística en galego, a cidade da Coruña presenta porcentaxes de entrevistados con pouca ou ningunha competencia lingüística que coidan que os galegos deben fala-lo castelán máis elevadas cós outros sectores. Na táboa 3.4.2.1.2.1 pódese comprobar que se manifesta deste xeito o 13.2% dos que non poden fala-lo galego e o 14.1% dos que non poden lelo. Sen embargo, en tódolos niveis de competencia a actitude dominante (superior ó 70%) é a dos que optan por prácticas bilingües. Outra das diferenzas fundamentais entre a cidade da Coruña e os demais sectores é que, na primeira, os partidarios do monolingüismo en galego son escasos, incluso entre os que teñen mellor competencia nesta lingua (non superan o 26.9%). Pola contra, un 43.5% de entrevistados en Pontevedra capaces de falar moi ben o galego desexan que se fale de xeito exclusivo —do mesmo modo se manifesta o 42.2% de entrevistados con elevada capacidade de escritura. En Santiago, pola súa banda, máis da metade da poboación capaz de falar ou escribir moito o galego amosa esta mesma actitude, que en Ourense-4 chega ó 51.5% na competencia oral e ó 60% na escrita.

En canto ós ámbitos de adquisición, os que aprenderon o galego no dominio familiar amosan maior tendencia a responder en favor do monolingüismo en galego, especialmente en Lugo-2, Lugo-5 e Santiago. En tódolos sectores, excepto en Lugo-2, os que aprenderon o galego na escola acadan porcentaxes bastante máis altas cás totais no valor 'as dúas', especialmente Lugo-5 e Ourense-4 (cf. táboas 3.4.2.1.2.4 e 3.4.2.1.2.5).

3.4.2.2. Percepción da frecuencia de uso actual do galego respecto a períodos anteriores

3.4.2.2.1. Percepción do uso actual do galego respecto a períodos anteriores (en Galicia)

Coa inclusión destas tres preguntas na presente investigación pretendíase coñecer a opinión da poboación sobre a evolución da lingua galega no último medio século. Dados os importantes cambios políticos, sociais e demográficos que experimentou Galicia neste período, cumpría saber se estas cuestións, xunto coa presenza do galego en ámbitos dos que ata hai ben pouco estaba ausente, influían nalgunha medida sobre as valoracións que realizan os cidadáns galegos na actualidade. Realizaremos a seguir un achegamento de carácter xeral á visión que os galegos teñen da evolución da lingua da comunidade, a partir de tres referencias temporais distanciadas quince anos entre si.

En conxunto, obsérvase como a maior parte dos informantes opinan que o uso do galego aumentou. Cando a referencia temporal son 10 anos, son desta opinión o 75.5%, mentres que ó referirmonos ós 25 anos, a porcentaxe sitúase no 66.9% e no 61.2% ó facelo nos 40 anos (véxase o gráfico 3.4.5). A diminución destas porcentaxes é paralela ó aumento dos que opinan que o galego se fala hoxe menos. Canto máis nos retrotraemos no tempo, maior é o número dos que non saben ou non poden contestar.

A distribución por idade mostra que as diferencias entre uns grupos e outros, aínda sendo significativas, non son de envergadura. Os que opinan que o galego se fala máis unicamente baixan do 50% no grupo de 16 a 25 anos cando a referencia temporal son 40 anos (gráfico 3.4.6). Esta porcentaxe é a que aparece cando a referencia son 25 anos. Os individuos que en maior medida pensan que

Gráfico 3.4.5. O galego fálase...

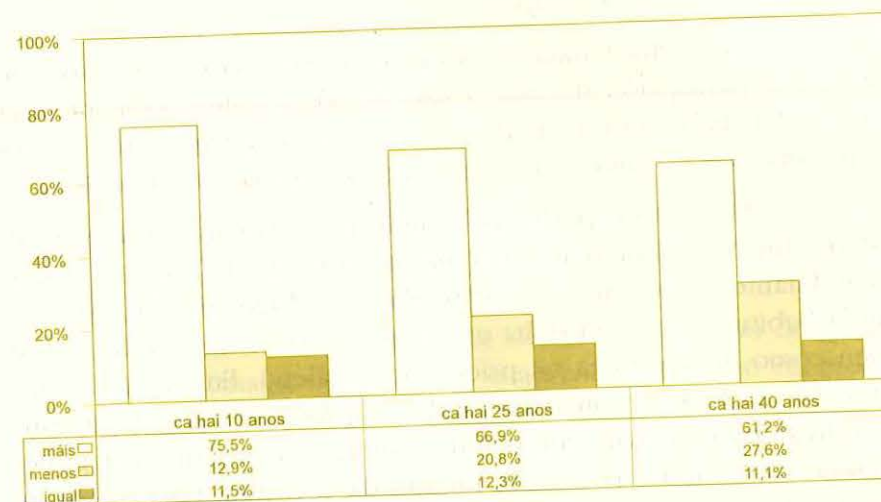
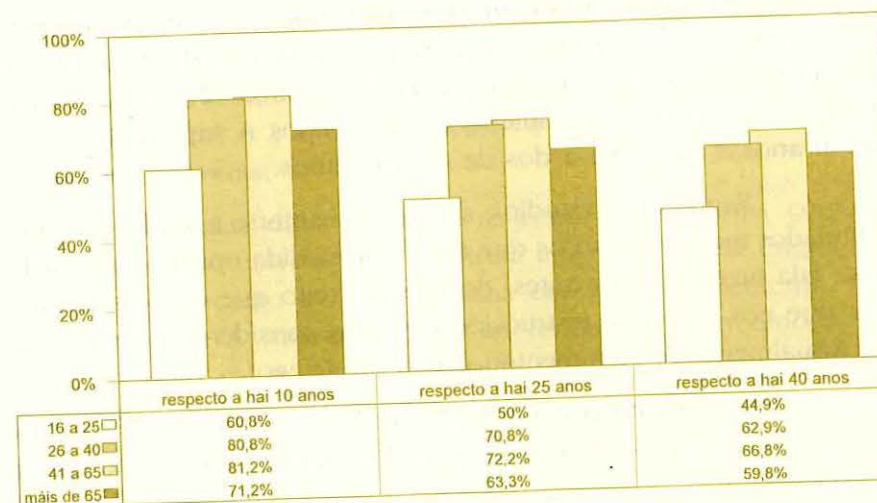

Gráfico 3.4.6. Percepción do maior uso actual do galego segundo a idade

o galego se fala máis son os comprendidos entre 41 e 65 anos, e os que menos os de 16 a 25 anos³³.

Por outra banda, o ascenso na clase social está asociado tamén coa percepción de que o uso do galego aumentou, mentres que por hábitat os que máis perciben este incremento son as persoas que naceron no rural e as que viven no medio urbano.

Respecto ó perfil sociolingüístico, en canto á lingua inicial os que máis notan un incremento no uso do galego son os galegofalantes, a seguir os castelanfalantes e logo os bilingües. Por lingua habitual observan unha extensión do uso sobre todo os que teñen como lingua única ou prioritaria o galego. En canto ás competencias, percíbese con máis nitidez o progreso do galego entre os individuos con máis competencia oral, con bastante ou pouco dominio da lectura e pouco ou ningún da escritura. Finalmente, os que adquiriron esta lingua na escola son os que menos notan o seu incremento.

3.4.2.2.2. Percepción do uso actual do galego respecto a períodos anteriores por sectores

Por idade, a tendencia apunta a que os grupos que máis pensan que o uso do galego se incrementou son os de 26 a 40 e 41 a 65 anos. Ó ofrecer como referencia temporal os 25 anos, normalmente a porcentaxe do primeiro destes grupos é superior, e cando son 40 anos é máis alta a dos de 41 a 65 anos.

Segundo os estudos, acostuma manterse a tendencia a que os titulados medios sexan os que en maior medida opinan que o galego se fala hoxe máis ca antes, do mesmo xeito que existe a tendencia a que nos niveis de instrución elevados consideren máis persoas que actualmente se incrementou o uso do galego.

Igual ca no conxunto de Galicia, canto máis alta é a clase social maiores son as porcentaxes do valor 'fálase máis'. A excepción

³³ As baixas porcentaxes do grupo de 16 a 25 anos están relacionadas, entre outros factores, coa menor perspectiva temporal que estes posúen, reflectida por outra banda no maior número de 'non contesta' existentes neste grupo.

máis salientable constitúea A Coruña, onde a tendencia é inversa: canto máis alta é a clase social menos xente considera que o galego viu incrementado o seu emprego nos últimos anos.

O hábitat de nacemento onde máis se percibe un aumento do uso do galego tamén é o rural, como acontecía no conxunto de Galicia. En canto á lingua habitual, acostuma tamén manterse a tendencia a que canto máis se fala galego máis se percibe o aumento do seu emprego na actualidade, especialmente cando a referencia temporal son 10 anos.

Finalmente, os que menos detectan que o uso do galego aumentase na actualidade son quen o aprenderon a falar na escola, tal como observabamos no conxunto de Galicia.

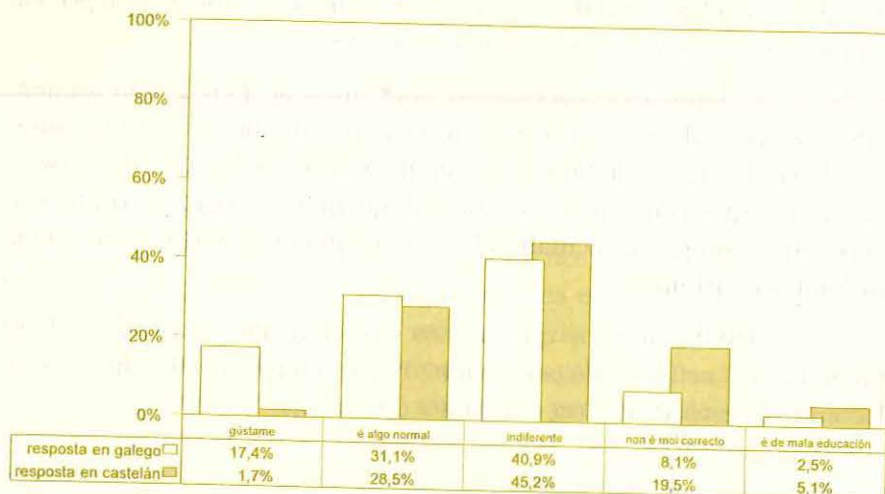
3.4.2.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística

Neste epígrafe estudiamos dúas variables de actitude, correspondentes ás preguntas 97 (*Se vostede se dirixe a alguén en galego e lle contesta en castelán, ¿que pensa?*) e 98 (*Se vostede se dirixe a alguén en castelán e lle contesta en galego, ¿que pensa?*). As posibilidades de resposta organízanse nunha escala de 1 a 5, onde, coma sempre, se dá o valor máis alto á actitude máis favorable para o galego, e o máis baixo á menos favorable; na p. 97, o valor 5 corresponde á opción 'é de mala educación', o 4 a 'non é moi correcto', o 3 a 'indiferente', o 2 a 'é algo normal' e o 1 a 'gústame'; na p. 98, xustamente á inversa.

Ámbalas dúas variables refírense a situacións comunicativas nas que o entrevistado se dirixe a alguén nunha lingua e o interlocutor, no canto de amosar unha conducta converxente, responde na outra. A converxencia é un fenómeno de acomodación lingüística polo cal o falante emprega unha variedade lingüística semellante á do seu interlocutor. Adoita interpretarse como unha marca de solidariedade, mentres a diverxencia (ou uso dunha variedade concibida como diferente), adoita ser unha indicación de distancia social. Aquí consideramos que as 'variedades lingüísticas' de posible uso por parte dos falantes son o galego e o castelán; trátase dunha etiquetaxe discutible desde o punto de vista lingüístico (pénsese nas mesturas de ambas linguas e no seu posible signifi-

Gráfico 3.4.7. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística

cado comunicativo); mais é a única posible debido á metodoloxía na que se sustenta o MSG, que non nos permite detecta-lo uso de variedades dunha mesma lingua nin mestura ou cambio de códigos. Por outra banda, o noso interese aquí céntrase en descubrir-las actitudes cara ó fenómeno máis có fenómeno en si, o que resulta perfectamente factible coa metodoloxía actual.

Os resultados estatísticos destas dúas variables para o conxunto de Galicia (gráfico 3.4.7) indican que algo máis do 40% dos entrevistados optan polo 'indiferente', é dicir, a resposta maiormente escollida é a que non implica unha valoración negativa nin positiva diante dunha escolla lingüística non converxente por parte do seu interlocutor. Arredor dun 30% da mostra di que a falla de converxencia 'é algo normal', tanto se o interlocutor responde en castelán coma se o fai en galego, de maneira que os informantes se inclinan máis por unha valoración positiva ca negativa en calquera das dúas variables. Sen embargo, cómpre salientar que a porcentaxe de entrevistados que consideran pouco correcta a resposta non converxente é 11,4 puntos superior cando son contestados en castelán ca cando o son en galego. As respostas extremas son claramente minoritarias. Destaca, en calquera caso, que un 17,4% de entrevistados manifeste o seu agrado

('gústame') ante a contestación non converxente en galego, mentres só un 1,7% afirma o mesmo se a resposta é en castelán.

As escasas valoracións negativas poden reflectir que moitos dos informantes non interpretan o uso dunha lingua diferente (galego ou castelán) como marcador dalgún tipo de distancia social, senón como unha escolla lingüística neutra. De tódolos xeitos, das diferencias entre unha e outra variable pódese inferir que a actitude diante dun interlocutor que mantén o galego cando o informante fala en castelán é mellor cá actitude diante dun interlocutor que fala en castelán cando o informante se dirixe a el en galego. É interesante contrastar este dato coas prácticas de acomodación lingüística que din te-los falantes e que, segundo se indicaba no II volume do MSG, mostran unha maior tendencia a converxer cara ó galego que cara ó castelán³⁴.

Os cruzamentos coas variables sociais e lingüísticas (táboas 3.4.2.3a.1.0, 3.4.2.3a.2.0, 3.4.2.3b.1.0 e 3.4.2.3b.2.0) mostran unha considerable homoxeneidade intergrupar, con tendencias coincidentes, globalmente, coas xa indicadas nas porcentaxes xerais. Aquí unicamente comentaremos os resultados de maior interese, obtidos ó cruzarmos estas dúas actitudes coas competencias, a lingua inicial e a lingua habitual. Non se analizarán tampouco os resultados por sectores (xa que o lector pode consultalos nas táboas 3.4.2.3a.1.1 en diante e 3.4.2.3b.1.1 en diante).

As variacións máis destacables prodúcense cando se considera a capacidade para entende-lo galego, onde o 39,3% dos entrevistados que non o entenden 'nada' considera que un interlocutor que manteña esta lingua cando eles lle falan en castelán amosa 'mala educación' ou 'non é moi correcto', mentres o 100% deste grupo se mostra indiferente cando o interlocutor emprega o castelán (lémbrese que o número de casos é bastante reducido). Nas restantes competencias obsérvase unha tendencia a valorar máis positivamente a diverxencia en galego e máis negativamente a diverxencia en castelán consonte maior é a competencia en galego, aínda que non se trata dunha orientación completamente regular e a maior parte da poboación segue sendo indiferente.

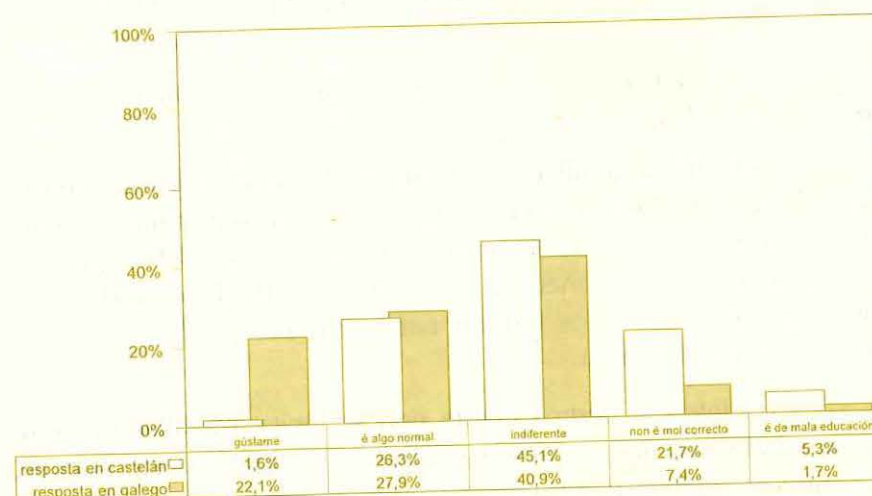
³⁴ Consúltase o volume II do MSG, capítulo 6.1.

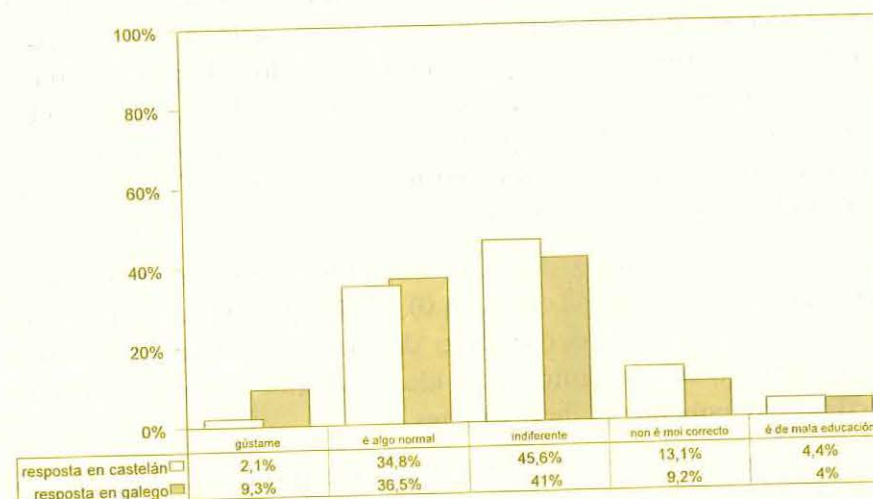
No tocante á lingua inicial dos entrevistados, tanto para os que aprenderon a falar en galego como para os que o fixeron en castelán a opción máis frecuente é o indiferente (con porcentaxes entre o 40% e o 46%). Ámbolos grupos valoran máis positivamente a resposta diverxente en galego. Dentro das respostas extremas, é dicir, aquelas que supoñen unha valoración moi negativa ('é de mala educación') ou moi positiva ('gústame'), un 21.8% dos que aprenderon a falar en galego afirman que lles gusta ser contestados en galego cando se dirixen a alguén en castelán, mentres só un 1.9% di o mesmo para a resposta non converxente en castelán; tamén son máis (un 11.1%) os castelanfalantes iniciais que valoran moi positivamente a ausencia de converxencia cunha resposta en galego có mesmo fenómeno con resposta en castelán (un 1.5%). Pola contra, uns e outros evitan afirmar que calquera das condutas diverxentes son de mala educación, pois as porcentaxes correspondentes a esta opción non superan o 5.2%, salvo o caso dos que aprenderon a falar noutras linguas (un 11% escolle esta opción cando o interlocutor responde en castelán). Os bilingües iniciais teñen sempre porcentaxes intermedias entre estes dous grupos. En consecuencia, pódese dicir que tódolos grupos de lingua inicial tenden a evitar unha resposta claramente negativa, así como a valoraren máis positivamente o feito de seren contestados en galego cando falan en castelán có de seren constestados en castelán cando falan en galego.

O cruzamento coa lingua habitual dos entrevistados aparece, con esta variable recodificada en castelanfalantes (só/máis castelán) e galegofalantes (só/máis galego), nos gráficos 3.4.8 e 3.4.9. Os galegofalantes habituais amosan unha menor coincidencia entre as respostas correspondentes a cada unha das dúas variables analizadas: destaca o 22.1% que gusta de ser contestado en galego cando fala en castelán, así como o feito de que só un 7.4% considera 'non moi correcta' a resposta diverxente en galego, mentres esta porcentaxe sobe ata o 21.7% cando a resposta é en castelán. Respecto dos castelanfalantes, obsérvase que se mantén a tendencia (sinallada para o conxunto de Galicia) a evitar en maior medida as valoracións negativas cando a lingua en que son contestados é o galego, aínda que neste caso as diferencias entre unha e outra variable son mínimas.

Gráfico 3.4.8. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística nos galegofalantes habituais (só/máis galego)

Gráfico 3.4.9. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística nos castelanfalantes habituais (só/máis castelán)

3.4.3. Actitudes cara á transmisión da lingua

3.4.3.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa e razóns

3.4.3.1.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa e razóns (en Galicia)

O ámbito familiar é, sen dúbida, fundamental para a transmisión da lingua. Por iso, consideramos que era importante preguntarlles ós entrevistados que lingua pensan que se lles debe aprender ós nenos na casa, para coñece-la súa actitude ante tal forma de transmisión. Ademais, quixemos indagar tamén nas razóns da súa resposta, calquera que fose esta.

O interese desta variable non se limita á análise dos cruzamentos habituais que se veñen realizando ao longo deste volume, senón que se estende ó seu contraste coas opinións sobre cal será o futuro das linguas en Galicia, ó aprecio do entrevistado polo galego, ás actitudes cara á lingua no ensino, etc. As comparacións deste tipo ampliarían excesivamente unha obra xa de por si voluminosa, sen embargo o lector ten a posibilidade de facelas a partir das táboas que se ofrecen ó final de cada sección.

As porcentaxes relativas ó conxunto de Galicia (cf. táboa 3.4.3.1.1.0) revelan tendencias ben definidas: a maioría dos entrevistados (72%) cre que se lles deben aprende-las dúas linguas, mentres un 21.4% considera que só se lles debe aprender galego, moi por riba dos que optan en exclusiva polo castelán (6.6%). Esta distribución mantense, con lixeiras variacións, en tódolos grupos de entrevistados que identificamos no noso estudio.

Non atopamos diferencias importantes entre os diversos grupos de idade (cf. táboa 3.4.3.1.1.0), dado que as porcentaxes se manteñen ó redor das do conxunto da mostra. Pódese sinalar, sen embargo, que conforme aumenta a idade diminúe a opción bilingüe e medran lixeiramente as monolingües.

En canto ó nivel de estudos (cf. táboa 3.4.3.1.1.0 e cadro 3.4.5), detéctase unha tendencia a considerar en maior medida que o galego é a lingua que se lles debe aprender en exclusiva na casa segundo o grao de estudos é menor. Case unha terceira parte dos

que non teñen estudos pensa que se lles debe aprender só o galego, 18.8 puntos por riba dos que teñen estudos universitarios. Cabe subliñar que o aumento do grao de estudos non significa un incremento apreciable da opción 'castelán' (non pasa do 7.6%), senón da bilingüe.

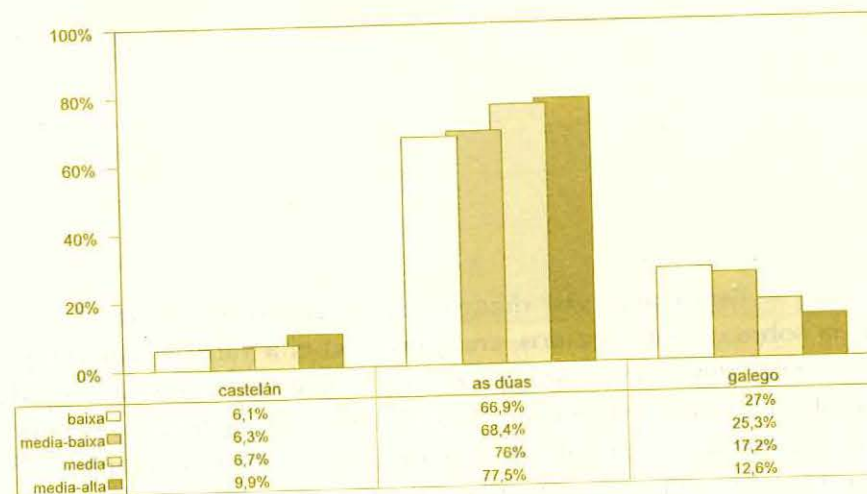
Cadro 3.4.5. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa segundo os estudos recodificados en Galicia

Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa

	castelán	as dúas	galego
Total Galicia	6.6%	72.0%	21.4%
ningún	7.5%	60.4%	32.1%
primarios	6.7%	69.8%	23.6%
secundarios	5.3%	79.3%	15.4%
universitarios	7.6%	79.1%	13.3%

Obsérvase unha tendencia semellante no cruzamento coa clase social (cf. táboa 3.4.3.1.1.0 e gráfico 3.4.10): canto máis baixa é esta, en maior medida se prefire o galego en exclusiva (acada o 27%). O ascenso na clase non leva aparelado o incremento da escolla do castelán (que nunca sobrepasa o 9.9%), senón do bilingüismo.

Gráfico 3.4.10. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa segundo a clase social

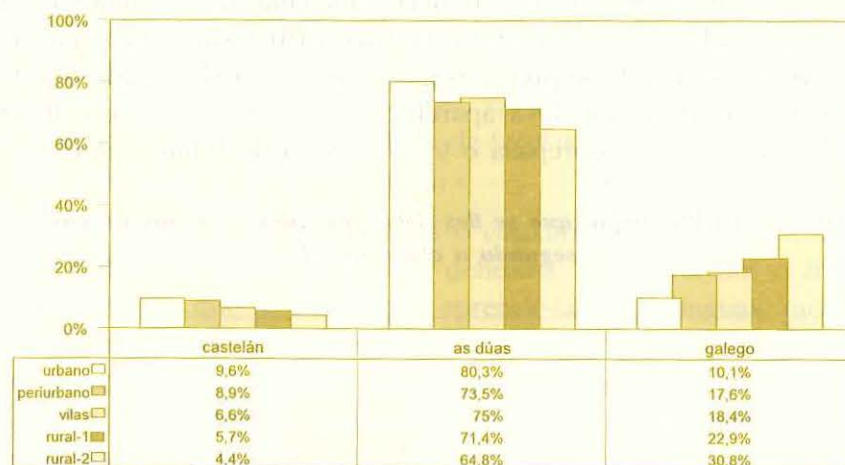

A distribución polas diferentes profesións seméllase bastante á do total de Galicia. Labregos e mariñeiros teñen as porcentaxes máis altas na opción 'galego' (34.5% e 32.5% respectivamente), e os profesionais liberais en 'castelán' (14.9%). A opinión de que ós nenos se lles debe dar unha educación bilingüe oscila entre o 60.9% e o 78.3%. Non hai diferencias apreciables entre as respostas dos dous sexos.

Canto menos urbano é o hábitat de residencia (cf. táboa 3.4.3.1.1.0 e gráfico 3.4.11), en maior medida se escolle só o galego, valor que acada o 30.8% no rural-2 fronte ó 10.1% do urbano. Este incremento vai acompañado do descenso da preferencia do bilingüismo, xa que o castelán a penas varía.

Gráfico 3.4.11. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa segundo o hábitat de residencia

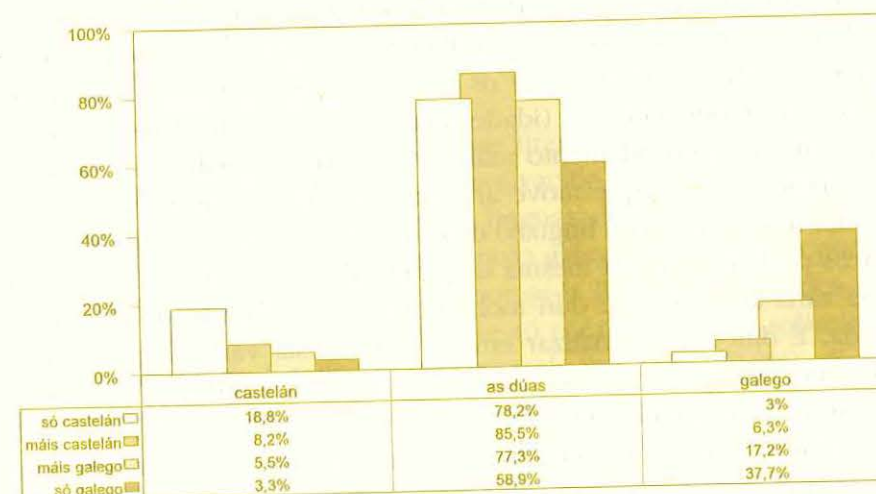
Para comprobar doutro xeito o efecto do hábitat de residencia sobre os entrevistados, cruzamos con el a variable *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa*, mantendo como variable de control o hábitat de nacemento. Dito doutro xeito, agrupámo-los individuos segundo o seu hábitat de nacemento e posteriormente, para cada un deses grupos, cruzámo-la variable que estamos a describir co

hábitat de residencia dos entrevistados. Deste xeito podemos contrastar, por exemplo, a actitude dos que naceron no urbano e viven en vilas coa dos que naceron e viven no urbano. A través deste procedemento constatamos que o cambio de hábitat de nacemento (que quizais foi o da infancia) respecto do de residencia reflíctese nun cambio de actitudes non sempre marcado, pero si tanto maior canto maior diferenza existe entre ambos hábitats.

Polo que atinxe ó cruzamento coa lingua inicial dos entrevistados (cf. táboa 3.4.3.1.2.0), en tódolos grupos predomina claramente a opción bilingüe, que oscila entre o 65.4% e o 83.8%. Canto máis presente está o galego como lingua inicial, en maior medida se considera a única lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa (29.7% nos monolingües iniciais en galego). A opción 'castelán' non supera o 11%.

No cruzamento coa lingua habitual (cf. táboa 3.4.3.1.2.0 e gráfico 3.4.12) apréciase que a medida que o galego está máis presente como lingua habitual, en maior medida se escolle para aprenderlles ós nenos (oscila entre o 3% dos castelanfalantes habituais e o

Gráfico 3.4.12. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa segundo a lingua habitual

37.7% dos galegofalantes habituais). A escolla do castelán tamén se incrementa canto máis presente está como lingua habitual (18.8% nos castelanfalantes habituais, únicos que superan o 9%). A opción 'as dúas' é sempre claramente maioritaria.

En canto ás competencias lingüísticas (cf. táboa 3.4.3.1.2.0), atopamos tendencias diferentes para as destrezas orais (entender e falar) e as escritas (ler e escribir). O cruzamento coas primeiras reflicte que canto mellor se entende ou fala o galego, máis se apoia que esta é a única lingua que se lles debe aprender ós nenos, tendencia inversa á do castelán, e sempre coa opción bilingüe como maioritaria. Nas competencias escritas, pola contra, atopamos unha relativa homoxeneidade entre tódolos grupos de entrevistados: o galego ten porcentaxes ó redor do 20%, e o castelán medra lixeiramente por riba do 10% tan só cando o entrevistado non pode ler ou escribir nada en galego.

Os ámbitos de adquisición amosan unha constante primacía da opción bilingüe. A escolla do castelán só supera o 10% nos ámbitos de adquisición pouco habituais (veciños, traballo, outros), mentres que a do galego chega ó 24.6% naqueles que o aprenderon na familia (o ámbito de aprendizaxe máis habitual), non superando no resto o 9.5%.

A variable *Causa da escolla dunha(-s) lingua(-s) concreta(-s) para aprenderlles ós nenos na casa* (que analizaremos só superficialmente para o conxunto de Galicia) complementa a variable *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa*. O seu cruzamento con outras independentes (idade, clase social, lingua habitual, etc.) non semella o procedemento máis productivo de análise: só saberíamos entón que é o que move ante todo a cada grupo sociolóxico a escoller unha lingua (ou linguas) determinada. Pero dous grupos sociolóxicos poden escoller-la mesma opción e diferir nos motivos, e tamén pode varia-la prioridade dun motivo ou outro dependendo da lingua elixida. É difícil logo analizar cruzamentos desta variable con outras independentes sen antes ter en conta a opción lingüística preferida. No cadro 3.4.6 ofrecémo-las frecuencias da variable a comentar para o conxunto de Galicia: como se pode ver, a causa máis aducida para a escolla de calquera das dúas linguas (ou as dúas á vez) é a súa utilidade, seguida por se-la lingua ou linguas de Galicia. A análise destas porcentaxes non achega información demasiado relevante.

Cadro 3.4.6. *Causa da escolla dunha(-s) lingua(-s) concreta(-s) para aprenderlles ós nenos na casa (en Galicia)*

se-la lingua habitual dos pais	11.6%
se-la(-s) lingua(-s) de Galicia	25.6%
se-la lingua do Estado	2.1%
utilidade	57.0%
falla de utilidade da outra	0.5%
consideración social da lingua	0.9%
outras razóns	2.3%

O cadro 3.4.7 achega información moito máis valiosa, ó ofrecérense nel as porcentaxes das causas de escolla de cada unha das opcións de resposta posibles.

Cadro 3.4.7. *Causa da escolla dunha(-s) lingua(-s) concreta(-s) para aprenderlles ós nenos na casa segundo a lingua escollida (en Galicia)*

	Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa			
	castelán	as dúas	galego	
<i>Total Galicia</i>	6.6%	72.0%	21.4%	100%
<i>Causa da escolla</i>				
se-la lingua habitual dos pais	12.1%	1.4%	46.0%	
se-la(-s) lingua(-s) de Galicia	0.6%	20.9%	49.0%	
se-la lingua do Estado	31.8%			
utilidade	27.2%	76.4%	1.0%	
falla de utilidade da outra	7.0%		0.1%	
consideración social da lingua	7.8%	0.1%	1.4%	
outras razóns	13.4%	1.2%	2.5%	

Deste cadro 3.4.7 pódense tirar conclusións interesantes. Entre os que escollen 'as dúas', a motivación preferente é a utilidade (76.4%), seguida de que son as linguas de Galicia. O 21.4% de entrevistados que opta en exclusiva polo galego faino ou ben por se-la lingua de Galicia (49%) ou ben por se-la lingua habitual dos pais (46%). Por último, o 6.6% que escolle só o castelán faino sobre todo por se-la lingua do Estado (31.8%) ou pola utilidade (27.2%), dispersándose máis na súa resposta. Parece claro que este último é un factor importante, sobre todo para os que optan pola educación bilingüe. A seguir, os factores principais son considera-la(-s) lingua(-s) de Galicia (no caso da opción bilingüe e a de só galego) e se-la lingua dos pais (no caso de só galego): ámbalas dúas razóns (se-la lingua

habitual dos pais e se-la(-s) lingua(-s) de Galicia) teñen que ver, en definitiva, coa herdanza cultural como individuo ou como membro dunha comunidade ou colectivo. Aínda que existe un factor denominado especificamente 'consideración social da lingua', queremos subliñar que tódolos manexados axudan a conformar tal consideración social.

3.4.3.1.2. *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa por sectores*

A distribución das respostas é semellante á atopada no total de Galicia, con algunhas precisións. Se tomámo-las porcentaxes totais dos sectores (cf. táboas 3.4.3.1.1.1 e ss.), vemos que a opción bilingüe está case sempre por riba do 70% (Lugo-5 presenta un 67.3%): A Coruña amosa a porcentaxe máis alta nesta opción (81.4%). Este sector e Pontevedra son os que en menor medida elixen soamente o galego (7.2% e 13.5% respectivamente), e os únicos que soben do 10% en 'castelán' (11.4% e 12.5% respectivamente). A escolla exclusiva do galego está por riba do 20% en catro sectores, acadando o 29.4% en Lugo-5.

Os grupos de idade dos seis sectores presentan na súa maioría porcentaxes semellantes ás totais de cada un deles. É difícil falar da existencia dunha tendencia definida, porque aínda que nalgún a elección exclusiva do galego aumenta consonte o fai a idade, tal medre é demasiado pequeno e non ten paralelo noutros sectores.

O mesmo ca en Galicia, en tódolos sectores se cre en maior medida que ós nenos se lles debe aprender só o galego canto menor é o grao de estudos do entrevistado. Na Coruña, os que non teñen ningún estudio diferénciase claramente do resto, tendencia que parecen compartí-los que teñen estudos secundarios ou universitarios de Pontevedra e Lugo-2 (cf. cadro 3.4.8). A Coruña e Pontevedra amosan as porcentaxes máis altas para 'castelán' (lixeramente superiores ó 10%). As variacións na opción 'galego' discorren paralelas, logo, ás variacións na preferencia do bilingüismo, non na do monolingüismo en castelán.

Cadro 3.4.8. *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa segundo os estudos recodificados por sectores*

	castelán	as dúas	galego
<i>A Coruña</i>	11.4%	81.4%	7.2%
ningún	10.5%	64.9%	24.6%
primarios	10.8%	79.9%	9.3%
secundarios	11.2%	86.6%	2.2%
universitarios	12.8%	82.6%	4.5%
<i>Santiago</i>	4.8%	73.3%	21.9%
ningún	9.8%	54.1%	36.1%
primarios	5.3%	68.4%	26.4%
secundarios	3.0%	77.9%	19.0%
universitarios	4.7%	79.8%	15.4%
<i>Pontevedra</i>	12.5%	74.0%	13.5%
ningún	13.6%	59.1%	27.3%
primarios	12.9%	68.7%	18.4%
secundarios	13.4%	80.8%	5.7%
universitarios	10.4%	82.2%	7.4%
<i>Lugo-2</i>	4.5%	75.1%	20.4%
ningún	3.4%	62.1%	34.5%
primarios	5.4%	72.2%	22.4%
secundarios	2.6%	83.7%	13.7%
universitarios	2.2%	84.3%	13.5%
<i>Ourense-4</i>	4.4%	73.0%	22.7%
ningún		70.7%	29.3%
primarios	5.7%	71.9%	22.4%
secundarios	3.9%	79.1%	17.1%
universitarios		78.0%	22.0%
<i>Lugo-5</i>	3.3%	67.3%	29.4%
ningún	2.3%	63.2%	34.6%
primarios	3.5%	66.4%	30.1%
secundarios	1.7%	71.8%	26.5%
universitarios	5.7%	70.5%	23.8%

A diferente clase social a penas leva consigo variacións na opción castelán, que só supera o 10% en case tódalas clases sociais da Coruña e na media-baixa e media de Pontevedra (cf. táboas 3.4.3.1.1.1 e s.s.). As porcentaxes máis baixas para o galego atópanse en tódalas clases sociais da Coruña. En Pontevedra aparecen as maiores diferencias interclasais (o 41.7% da clase baixa contesta 'galego', fronte a un 0% da clase media-alta ou un 8.3% da media), un feito que xa fora detectado a propósito doutras variables. Hai unha lixeira tendencia en case tódolos sectores a que as porcentaxes de escolla exclusiva do galego aumenten segundo a clase social é menor. Lugo-5 supón unha excepción, posto que as clases media-baixa e media amosan os índices porcentuais superiores.

En canto á profesión, non rexistramos tendencias claramente definidas, e algunhas pequenas variacións non poden ser estudadas dado o reducido número de entrevistados. Ningún dos sectores presenta unhas diferencias de resposta apreciables entre os dous sexos: a maior diferenza está na escolla en exclusiva do galego en Lugo-5, onde as mulleres se sitúan 7.1 puntos por riba dos homes.

Segundo o hábitat de residencia, e aínda que a tendencia observada para toda Galicia semella reproducirse en tódolos sectores, apréciase unha maior homoxeneidade nas porcentaxes do galego entre os hábitats de cada sector ca entre os do conxunto de Galicia (véxanse Ourense-4 ou Lugo-5). Non sempre é semellante o comportamento dun mesmo tipo de hábitat nun sector e noutro: compárese o urbano da Coruña ou Pontevedra co de Santiago (unha vez máis agrupados deste xeito), fronte á relativa homoxeneidade do hábitat vilego ou do rural-2. Novamente Pontevedra amosa unhas diferencias considerables entre dous grupos sociolóxicos, neste caso entre aqueles que residen no urbano e os do periurbano.

Nos seis sectores é maioritaria a preferencia polo bilingüismo en tódolos grupos de lingua inicial (cf. táboas 3.4.3.1.2.1 e ss.). Se prescindimos dos que tiveron unha lingua inicial diferente do galego ou do castelán, vemos que sempre son os galegofalantes iniciais os que máis escollen a primeira (oscilan entre o 15.3% da Coruña e o 32.6% de Santiago), seguidos dos castelanfalantes iniciais na Coruña, Santiago e Lugo-2, e dos bilingües iniciais no resto. Así mesmo, ó desbota-los que aprenderon a falar noutra lingua, vese que só os castelanfalantes iniciais da Coruña e Pontevedra presentan porcentaxes superiores ó 10% na opción 'castelán'.

En tódolos sectores, canto máis presente está o galego na lingua habitual do entrevistado, en maior medida cre que os nenos se lles debe aprender en exclusiva o galego, ó igual que ocurría no conxunto de Galicia pero de xeito máis ou menos marcado segundo o sector de que se trate. Máis do 30% dos monolingües habituais en galego optan por esta lingua en tódolos sectores (acadan o 45.1% en Santiago). Coa opción 'castelán' ocorre o fenómeno contrario, e só os monolingües habituais en castelán da Coruña, Santiago, Lugo-5 e Pontevedra acadan ou superan o 15% nesta opción, pero de xeito máis ou menos marcado segundo o sector.

As xeneralizacións feitas para toda Galicia en canto ás competencias lingüísticas non son aplicables a tódolos sectores. Aínda que é posible recoñecer algunhas pautas básicas das tendencias vistas, non se poden tratar como tal debido ó considerable número de excepcións. A Coruña e Pontevedra destacan polas altas porcentaxes que na opción 'castelán' presentan os que non teñen competencias orais nin escritas no galego.

En canto ós ámbitos de aprendizaxe, a distribución de respostas observada en Galicia mantense a grandes trazos nos seis sectores. O ámbito familiar, seguido dos amigos, adoitan ter porcentaxes máis altas da opción 'galego' pero, coma no caso que vimos de comentar, a casuística é demasiado variada para detectar tendencias marcadas.

3.4.3.2. *Actitude ante os fenómenos da desgaleguización e (re)galeguización interxeracionais*

Neste epígrafe ofrecemos unha visión xeral das actitudes ante o fenómeno da transmisión lingüística de pais a fillos, partindo de dúas variables que se centran en dous feitos antagónicos:

- a) *a desgaleguización interxeracional*
- b) *a (re)galeguización interxeracional*

Estas dúas variables foron obtidas das preguntas 95, *¿Como valora o feito de que baxa pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán?* e 101, *¿Como valora o feito de que baxa pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego?*

A nosa aproximación centrarase no contraste das reaccións ante as dúas preguntas, polo que serán analizadas comparativamente, utilizando dous procedementos de análise distintos: en primeiro lugar, expoñerémo-las porcentaxes totais das dúas variables e o resultado do cruzamento entre ambas; posteriormente, facendo uso de puntuacións medias, describirémo-la relación entre as dúas actitudes obxecto de estudio e as diversas variables independentes que poden relacionarse con elas.

As porcentaxes que figuran nos cadros seguintes amósan-nos que, en liñas xerais, a actitude ante o feito de que pais galego-

falantes lles falen ós seus fillos en castelán é bastante negativa, como se desprende do 53.5% de entrevistados que están total ou parcialmente en desacordo con este feito. Sen embargo, unha gran parte da poboación (41.7%) amosa unha actitude favorable ante o fenómeno contrario, isto é, que pais castelanfalantes lles falen ós fillos en galego. Temos, logo, que en Galicia existe un maior rexeitamento da perda interxeracional do galego ca do castelán.

Cadro 3.4.9. Actitude ante a desgaleguización interxeracional

Totalmente de acordo	6.5%
Bastante de acordo	14.3%
Indiferente	25.7%
Bastante en desacordo	23.8%
Totalmente en desacordo	29.7%

Cadro 3.4.10. Actitude ante a (re)galeguización interxeracional

Totalmente en desacordo	10.5%
Bastante en desacordo	14.8%
Indiferente	33.0%
Bastante de acordo	25.1%
Totalmente de acord	16.6%

Observando os resultados dos cruzamentos entre estas dúas variables, presentados nos cadros 3.4.11 e 3.4.12, vemos que só os que amosan unha actitude indiferente nunha variable tenden a conservala na outra, tal como indican as elevadas porcentaxes de suxeitos na cela correspondente ó cruzamento deste valor). Cómpre destacar que, dos entrevistados que están totalmente en desacordo coa desgaleguización interxeracional, un 53.9% está totalmente de acordo coa regaleguización e só un 11.5% se manifesta en total desacordo con esta.

Cadro 3.4.11. Actitude ante a (re)galeguización interxeracional segundo a Actitude ante a desgaleguización interxeracional

	<i>(re)galeguización interxeracional</i>				
	Totalmente en desacordo	Bastante en desacordo	Indiferente	Bastante de acordo	Totalmente de acordo
Totalmente de acordo	17.9%	10.4%	27.5%	14.7%	29.5%
Bastante de acordo	4.9%	15.7%	28.6%	43.9%	6.9%
Indiferente	2.4%	5.9%	68.5%	15.4%	7.7%
Bastante en desacordo	3.4%	29.0%	21.8%	34.3%	11.6%
Totalmente en desacordo	24.3%	11.7%	14.7%	19.3%	30.1%

Cadro 3.4.12. Actitude ante a desgaleguización interxeracional segundo a Actitude ante a (re)galeguización interxeracional

	<i>Desgaleguización interxeracional</i>				
	Totalmente de acordo	Bastante de acordo	Indiferente	Bastante en desacordo	Totalmente en desacordo
Totalmente en desacordo	11.0%	4.5%	5.4%	3.8%	11.5%
Bastante en desacordo	6.9%	15.2%	12.4%	25.1%	5.9%
Indiferente	5.9%	10.2%	53.3%	15.8%	12.0%
Bastante de acordo	7.7%	46.6%	15.7%	32.5%	16.6%
Totalmente de acordo	68.6%	23.4%	13.2%	22.8%	53.9%

Nas táboas 3.4.3.2.1.0 e 3.4.3.2.2.0. aparecen as puntuacións medias das dúas variables (parte superior da táboa) e dos diversos cruzamentos efectuados con variables sociolóxicas e lingüísticas. Mediante unha observación das medias (practicamente todas superiores a 3), podemos deducir que as actitudes son bastante favorables para o galego. As puntuacións da primeira columna indican unha tendencia ás manifestacións contrarias a que pais galegofalantes lles falen o castelán ós fillos. Dos datos da segunda columna despréndese, sen embargo, que os entrevistados amosan unha actitude positiva cara ó fenómeno contrario, isto é, que pais castelanfalantes lles falen ós seus fillos en galego. As diferencias achadas entre estas dúas puntuacións medias, de signo sempre positivo salvo nun caso, expresan que o rexeitamento da desgaleguización interxeracional é algo maior cá aceptación da (re)galeguización (aínda que non se debe esquecer que ante este último fenómeno as actitudes son sempre favorables, como indicaban as porcentaxes que figuran en táboas precedentes).

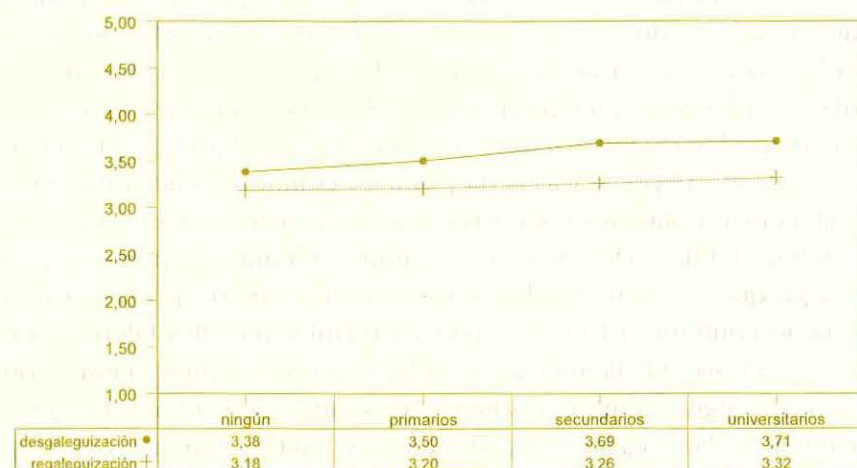
Se analizámo-las actitudes por idade, veremos que o rexeitamento de que pais galegofalantes lles falen ós fillos en castelán vai en aumento a medida que a idade é menor. Así, se os maiores de 65 anos teñen unha media de 3.27, nos de 26 a 40 é de 3.7 puntos e nos de 16 a 25 anos de 3.83. Respecto ó feito contrario, os dous grupos máis novos amosan unha actitude máis favorable cós demais ante a regaleguización (3.25 nos de 16 a 25 anos, 3.26 nos de 26 a 40, 3.22 nos de 41 a 65 e 3.16 nos maiores de 65).

Por nivel de estudos, canto maior é éste máis positivas son as actitudes para o galego, tanto polo rexeitamento do abandono interxeracional do mesmo, como pola aceptación da súa recuperación. No gráfico 3.4.13 aparecen as medias cos estudos recodificados (na

táboa 3.4.3.2.1.0, sen recodificar). Vemos que a liña que representa a desgaleguización ascende desde un 3.38 dos que non teñen estudos a un 3.71 nos superiores. Así mesmo, a que sinala a actitude correspondente á recuperación interxeracional do galego ascende dun 3.18 a un 3.32. Ante este fenómeno hai que apunta-la posibilidade dun solapamento coa idade, posto que os suxeitos con maior nivel de estudos tenden a coincidir cos grupos máis novos (entre 16 e 40 anos).

Gráfico 3.4.13. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais segundo o nivel de estudos

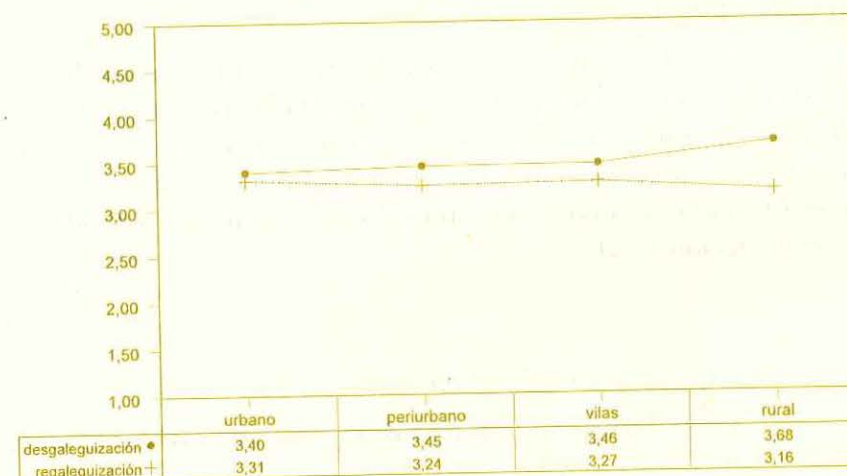

Tamén se produce un aumento das puntuacións medias conforme se ascende no nivel socioeconómico ó que se adscriben os entrevistados, aínda que só afecta á actitude ante pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán. Dunha media de 3.44 correspondente ós suxeitos de clase baixa, pasamos a un 3.6 nos de clase media-alta. Entre as clases media-baixa e media hai moi pouca diferenza.

Os grupos profesionais que valoran peor o fenómeno da desgaleguización de pais a fillos son os estudantes (3.82), os titulados superiores ou medios, os labregos, obreiros e mariñeiros (con medias algo superiores a 3.60), tal como se reflicte na táboa 3.4.3.2.1.0. Na mesma táboa pódese comprobar que as actitudes dos homes cara

ó galego son algo máis favorables cás das mulleres en ámbalas dúas variables. Por hábitat de residencia destaca unicamente a diferenza entre os habitantes do rural e os demais (gráfico 3.4.14). Nos primeiros o rexeitamento da desgaleguización é maior (3.68), pero tamén amosan unha actitude algo menos favorable cara ó feito de que pais castelanfalantes lles falen ós fillos en galego (3.16).

Gráfico 3.4.14. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais segundo o hábitat de residencia

Co aumento da presenza do galego, así como da competencia, detéctase tamén unha actitude máis favorable para esta lingua. Así, por lingua inicial establécese unha división entre os galegofalantes e os outros dous grupos (cf. táboa 3.4.3.2.2.0), especialmente na actitude cara ós pais galegofalantes que lles transmiten o castelán ós fillos (3.63 fronte ó 3.41 dos castelanfalantes e o 3.48 dos bilingües iniciais). Do mesmo xeito, canto máis habitualmente se fala en galego máis negativas son as actitudes cara ó seu abandono de pais a fillos e máis positivas cara á súa recuperación, aínda que neste caso as diferencias son menos marcadas. Se a media dos monolingües en castelán é dun 3.21 na variable *Actitude ante a desgaleguización interxeracional*, nos monolingües en galego acada o 3.83. Entre os dous grupos bilingües as diferencias son escasas. O incremento da competencia en galego discorre paralelo a un aumen-

to das puntuacións medias, especialmente no caso das destrezas escritas. Pódese considerar que canto maior é a dificultade da destreza que se domina (porque require un adestramento escolar) peor é a actitude cara á desgaleguización (media de 4 entre os que poden escribir moito o galego) e mellor cara á (re)galeguización (3.43). Nesta favorabilidade progresiva da actitude a medida que mellora a competencia en galego só hai unha excepción, que debe atribuírse ó escaso número de individuos desa cela: os que non entenden nada o galego parecen ter peor actitude cara á desgaleguización cós que o entenden pouco.

Para finalizar, mencionaremos que a variable *Ámbitos de adquisición* non correlaciona de xeito importante coas actitudes aquí analizadas. Os que aprenderon o galego no seo familiar manifestan maior grao de rexeitamento cara ó seu abandono (3.58) cós outros grupos. Os que o aprenderon no traballo amosan mellor actitude cara á regaleguización (3.41).

3.4.4. O futuro das linguas en Galicia

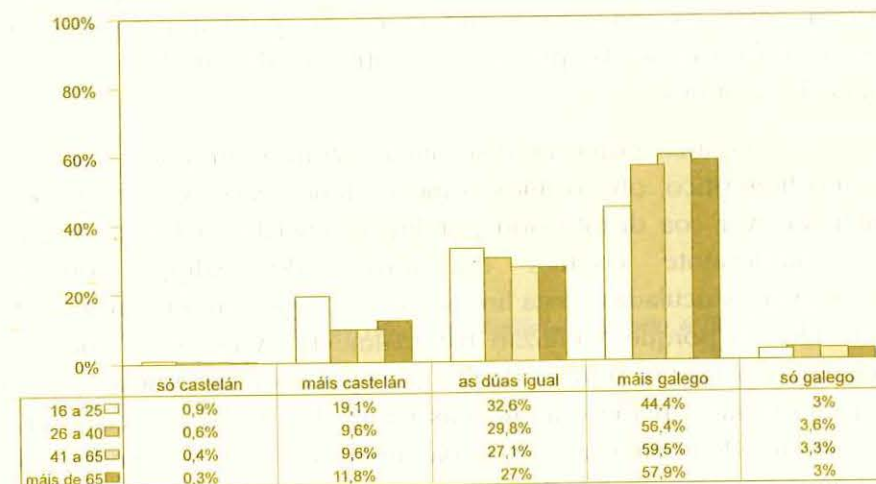
3.4.4.1. Lingua que se falará no futuro en Galicia (Galicia)

Máis da metade da poboación galega (55.4%) cre que no futuro o galego será a lingua máis usada en Galicia, aínda que os que confían nunha sociedade monolingüe en galego son certamente poucos (3.3%). Entrementres, só unha décima parte (11.9%) entende que a lingua predominante no futuro vai se-lo castelán, decantándose o 28.9% pola opinión de que o bilingüismo non provocará que unha lingua se fale máis cá outra. Finalmente, só o 0.6% cre que o castelán desprazará totalmente o galego.

A porcentaxe de persoas que coidan que o galego será a lingua dominante no futuro, aínda que se mantén na maioría dos sectores, diminúe no medio urbano das provincias da Coruña e de Pontevedra entre 15 e 20 puntos, mentres que nalgúns sectores rurais da provincia de Ourense aumenta en preto de 15 (mapa 5). As diferenzas nestas puntuacións producen unha variación proporcional nas porcentaxes dos que cren que será o castelán a lingua dominante.

As estimacións deste futuro optimista para o galego varían de diferente xeito segundo cal sexa a variable que se establece como control. Ó considerármola idade, observamos que as persoas que en maior medida esperan un mellor futuro para o galego son as dos grupos intermedios (26 a 40 e 41 a 65 anos), e as que menos as máis novas. Así mesmo, a diminución da porcentaxe de persoas que cren que o galego se falará máis, como se aprecia no gráfico 3.4.15, só ten certa importancia no grupo de 16 a 25 anos (44.4%).

Gráfico 3.4.15. Lingua que se falará no futuro en Galicia segundo a idade

Así mesmo, o aumento dos estudos leva asociada a consideración de que a lingua predominante no futuro será o castelán, aínda que as diferenzas nunca superan os 10 puntos nin a porcentaxe máis alta (nos titulados superiores) o 19%. En relación coa clase social, as diferenzas máis importantes aparecen na clase media respecto á media-baixa e, sobre todo, na media-alta respecto á media. Na media alta os convencidos de que o galego ha se-la lingua predominante diminúen ata o 39.6%, en beneficio fundamentalmente da opinión de que se falarán as dúas linguas por un igual.

Os grupos profesionais que máis confían no predominio do galego no futuro son, por unha banda, os labregos, mariñeiros e

obreiros, e por outra os empresarios e autónomos, amosando todos eles porcentaxes iguais ou superiores ó 60%. Pola contra, os que menos confían son os titulados medios ou superiores, os profesionais liberais, os docentes e os estudantes, que rondan ou escasamente superan o 40%.

O hábitat de residencia presenta distribucións cunha importante regularidade a este respecto. Así, canto máis rural é o enclave, máis estendida está a opinión de que no futuro se falará fundamentalmente galego. Como se observa na táboa 3.4.4.1.0, as diferencias nas porcentaxes sitúanse, tanto nun hábitat coma no outro, arredor dos 20 puntos. As máis importantes xorden entre os individuos que viven no hábitat urbano e os demais (arredor de 10 puntos), e entre os do rural-1 e rural-2 (máis de 5 puntos).

Ó analizármola distribución tendo en conta factores de tipo lingüístico, observamos como os fenómenos máis relevantes teñen que ver coa distribución por lingua inicial e habitual. Así, os que maiormente confían no futuro do galego son as persoas máis vinculadas a esta lingua, sexa porque a aprenderon desde a infancia ou porque a utilizan habitualmente. A pesar de que non poderíamos soste-lo se se trata dunha percepción ou un desexo, a relación entre esta variable e as linguas habitual e inicial parece producir opinións de confianza cara á súa supervivencia e preponderancia da lingua na nosa sociedade. Así, os que teñen o galego como primeira lingua opinan nun 63.5% dos casos que será esta a predominante no futuro, mentres nos bilingües descende ó 49.4% e nos castelánfalantes queda no 40.3% (gráfico 3.4.16).

O cruzamento por lingua habitual reflicte unha tendencia semellante á da lingua inicial (táboa 3.4.4.2.1). Respecto a esta última, os que opinan que o galego desaparecerá e só se falará castelán seguen sen acadar porcentaxes importantes en calquera dos grupos. Mesmo entre os monolingües en castelán os que intúen para o futuro un monolingüismo neste idioma non superan o 2.4% (gráfico 3.4.17). Neste grupo, pola contra, predomina a opinión de que galego e castelán se falarán por igual no futuro (40.4%). No resto dos individuos, que por tanto teñen o galego en maior ou menor medida no seu repertorio

Gráfico 3.4.16. *Lingua que se falará en Galicia segundo a lingua inicial*

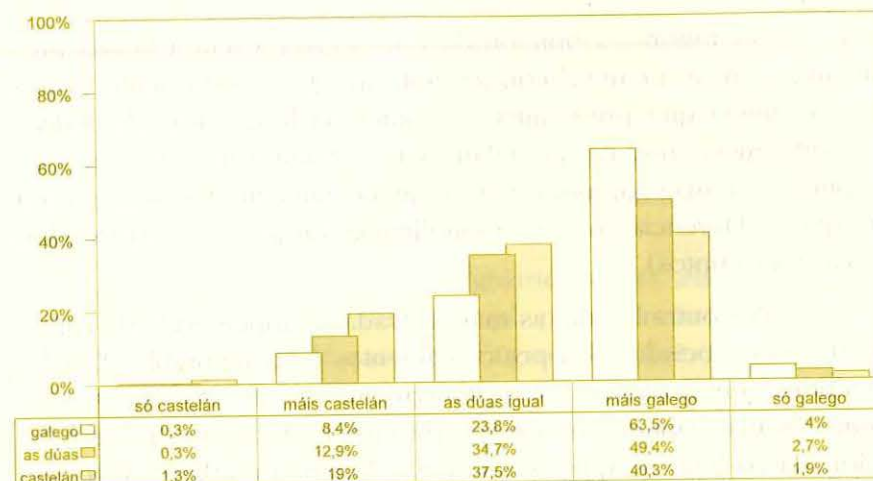
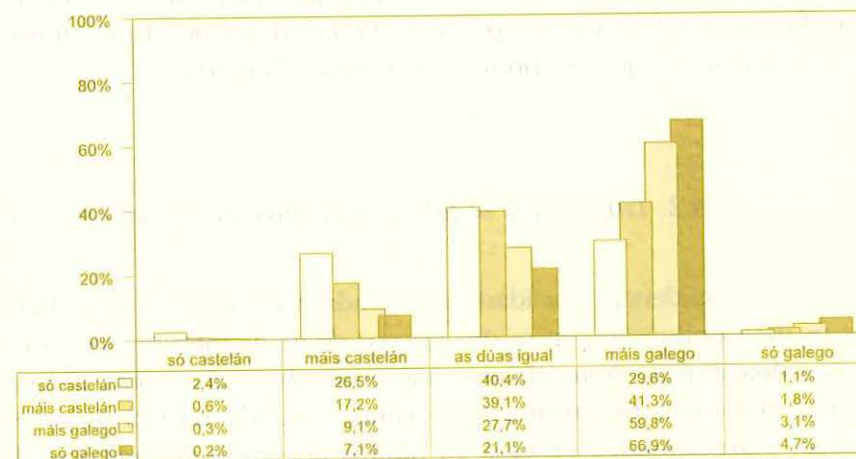

Gráfico 3.4.17. *Lingua que se falará en Galicia segundo a lingua habitual*

A lingua que se falará no futuro en Galicia represéntase no eixo x.

comunicativo, a opinión maioritaria é sempre que no futuro de falará máis galego.

Así mesmo, a opinión de que o galego será a lingua predominante parece ter unha considerable inflexión ascendente cando é este o idioma que predomina nas prácticas lingüísticas do individuo: a diferenza entre os que falan máis castelán e máis galego é de 18.5 puntos, a máis pronunciada deste cruzamento (débase ter en conta que a diferenza entre os monolingües en galego e en castelán é de case 40 puntos).

Por outra banda, as máis elevadas competencias de carácter oral están asociadas con posicionamentos máis favorables ó galego, mentres que nas escritas son precisamente os que declaran pouco dominio os máis optimistas ó respecto, circunstancia que pode estar relacionada co feito de que os que máis dominan e falan galego son con frecuencia quen menos oportunidades tiveron de acceder a niveis educativos elevados e tamén á alfabetización en galego. Con todo, as competencias orais introducen diferenzas intergrupais máis altas cás escritas na percepción da preponderancia do galego no futuro. Mentres nas primeiras a diferenza entre os que manifestan ningún e moito dominio se sitúan arredor dos 30 puntos, nas escritas escasamente superan os 5. Finalmente, cómpre salientar que quen adquiriu o galego na familia confía máis na preponderancia desta lingua no futuro (59.3%) ca aqueles que o aprenderon noutros ámbitos.

3.4.4.2. *Lingua que se falará no futuro en Galicia por sectores*

A tendencia por idade observada no conxunto de Galicia, onde os máis optimistas son os dos grupos de idade intermedios, coincide coa dos sectores non urbanos. Así, pode observarse como as porcentaxes aumentan progresivamente canda a idade na Coruña e en Santiago, pero diminúen en case 10 puntos no grupo dos maiores de 65 respecto ó anterior grupo de idade en Pontevedra.

Segundo a clase social, en ningún sector os que opinan que predominará o castelán chegan ó 50%. Sen embargo, os que cren que

predominará o galego superan esta porcentaxe en tódolos sectores salvo en Pontevedra e A Coruña. Neste último sector, na clase media-alta os que opinan que predominará o castelán son máis cós que cren que esta posición será ocupada polo galego (táboa 3.4.4.1.1).

As tendencias segundo a lingua inicial e a habitual son as mesmas cás do conxunto de Galicia: canto máis presente está o galego como lingua inicial ou habitual, máis frecuente é a crenza de que o galego será a lingua predominante.

Nas competencias, a regularidade das tendencias mantense no que se refire ás de carácter oral, pero non ás escritas, nas que a diversidade non pode asociarse ó grao de urbanización do sector nin a outras circunstancias de carácter sistemático. En canto ós ámbitos de adquisición, a tendencia xeral de Galicia mantense no desglose por sectores.

Táboa 3.4.1.1.0. Utilidade comparada de castelán e galego. Galicia

	O CASTELÁN SERVE PARA...		
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego
TOTAL GALICIA	31.3%	57.3%	11.4%
IDADE			
16 a 25 anos	20.9%	67.2%	11.9%
26 a 40 anos	28.9%	60.3%	10.7%
41 a 65 anos	36.2%	52.4%	11.4%
máis de 65 anos	36.6%	51.7%	11.7%
ESTUDIOS			
ningún	33.4%	52.5%	14.1%
primarios incompletos	32.2%	55.1%	12.7%
primarios completos	32.2%	56.6%	11.2%
FP	23.6%	64.5%	11.9%
BUP	29.9%	60.3%	9.8%
carreira grao medio	34.5%	56.8%	8.7%
carreira grao superior	29.2%	63.8%	7.0%
outros estudos	29.0%	59.4%	11.6%
CLASE SOCIAL			
baixa	31.9%	58.1%	10.1%
media-baixa	30.6%	57.0%	12.5%
media	31.7%	57.9%	10.3%
media-alta	34.8%	54.2%	11.0%
PROFESIÓN			
empresarios	35.4%	53.3%	11.3%
titul. superior/media	38.8%	53.7%	7.5%
profesionais liberais	41.9%	51.3%	6.8%
docentes	31.0%	60.4%	8.5%
forzas armadas	44.3%	45.3%	10.4%
pers. admin. subalterno	32.5%	57.6%	9.9%
pers. servicios	34.5%	55.7%	9.8%
autónomos	33.0%	55.3%	11.8%
labregos	27.8%	54.8%	17.4%
mariñeiros	30.9%	51.0%	18.1%
obreiros	28.6%	57.8%	13.6%
estudiantes	21.7%	68.3%	10.0%
amas de casa	36.5%	55.7%	7.8%
pers. econom. inactivo	26.4%	61.5%	12.1%
SEXO			
home	29.9%	56.4%	13.6%
muller	32.6%	58.1%	9.3%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	36.3%	56.6%	7.1%
periurbano	30.6%	58.9%	10.5%
vilas	31.9%	58.7%	9.3%
rural-1	28.9%	58.7%	12.4%
rural-2	28.4%	56.6%	15.1%

Táboa 3.4.1.1.1. Utilidade comparada de castelán e galego. A Coruña

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	36.8%	57.0%	6.2%	1159
IDADE				
16 a 25 anos	26.7%	66.9%	6.4%	236
26 a 40 anos	32.3%	62.1%	5.6%	322
41 a 65 anos	41.3%	53.5%	5.2%	445
máis de 65 anos	48.1%	41.7%	10.3%	156
ESTUDIOS				
ningún	39.3%	53.6%	7.1%	56
primarios incompletos	36.9%	53.7%	9.4%	244
primarios completos	36.6%	57.7%	5.7%	298
FP	26.2%	70.2%	3.6%	84
BUP	41.1%	51.4%	7.6%	185
carreira grao medio	42.5%	51.7%	5.8%	120
carreira grao superior	32.5%	64.9%	2.6%	151
outros estudos	33.3%	66.7%		21
CLASE SOCIAL				
baixa	52.8%	43.1%	4.2%	72
media-baixa	35.8%	58.9%	5.3%	321
media	34.6%	58.8%	6.6%	653
media-alta	41.6%	50.4%	8.0%	113
PROFESIÓN				
empresarios	34.8%	58.7%	6.5%	46
titul. superior/media	51.9%	44.4%	3.7%	54
profesionais liberais	60.0%	40.0%		10
docentes	38.6%	59.6%	1.8%	57
forzas armadas	60.0%	40.0%		20
pers. admin. subalterno	36.8%	58.7%	4.5%	155
pers. servicios	40.6%	53.1%	6.3%	64
autónomos	43.1%	53.4%	3.4%	58
labregos	27.3%	63.6%	9.1%	11
mariñeiros	30.0%	45.0%	25.0%	20
obreiros	32.8%	56.7%	10.4%	201
estudiantes	24.7%	67.7%	7.5%	186
amas de casa	41.0%	54.9%	4.1%	266
pers. econom. inactivo	36.4%	54.5%	9.1%	11
SEXO				
home	33.7%	58.4%	7.9%	534
muller	39.4%	55.8%	4.8%	625
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	37.0%	56.8%	6.2%	1145
periurbano	14.3%	78.6%	7.1%	14

Táboa 3.4.1.1.2. Utilidade comparada de castelán e galego. Santiago

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	24.5%	65.3%	10.2%	1137
IDADE				
16 a 25 anos	11.5%	78.3%	10.2%	235
26 a 40 anos	21.8%	69.8%	8.4%	367
41 a 65 anos	30.8%	59.5%	9.7%	383
máis de 65 anos	34.9%	49.3%	15.8%	152
ESTUDIOS				
ningún	24.2%	59.7%	16.1%	62
primarios incompletos	28.6%	59.9%	11.5%	217
primarios completos	29.2%	60.0%	10.8%	250
FP	10.4%	80.5%	9.1%	77
BUP	16.4%	73.2%	10.4%	183
carreira grao medio	27.8%	63.5%	8.7%	115
carreira grao superior	25.0%	67.4%	7.6%	224
outros estudos	22.2%	66.7%	11.1%	9
CLASE SOCIAL				
baixa	23.6%	63.6%	12.7%	55
media-baixa	25.2%	64.2%	10.6%	246
media	25.0%	65.9%	9.1%	703
media-alta	20.3%	65.4%	14.3%	133
PROFESIÓN				
empresarios	27.6%	60.3%	12.1%	58
titul. superior/media	40.8%	52.6%	6.6%	76
profesionais liberais	25.0%	62.5%	12.5%	16
docentes	19.8%	72.5%	7.7%	91
forzas armadas	41.7%	58.3%		12
pers. admin. subalterno	29.4%	63.3%	7.3%	109
pers. servicios	22.9%	64.6%	12.5%	48
autónomos	23.5%	66.7%	9.8%	51
labregos	21.6%	60.8%	17.6%	51
maríneiros		50.0%	50.0%	4
obreiros	22.9%	62.4%	14.6%	157
estudiantes	12.3%	79.7%	8.0%	187
amas de casa	28.9%	60.9%	10.3%	253
pers. econom. inactivo	25.0%	70.8%	4.2%	24
SEXO				
home	24.6%	63.7%	11.7%	513
muller	24.4%	66.7%	9.0%	624
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	26.0%	64.2%	9.8%	807
periurbano	20.6%	68.2%	11.2%	330

Táboa 3.4.1.1.3. Utilidade comparada de castelán e galego. Lugo-2

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	33.9%	61.4%	4.7%	1052
IDADE				
16 a 25 anos	21.7%	72.6%	5.7%	175
26 a 40 anos	28.0%	65.6%	6.4%	250
41 a 65 anos	42.5%	53.3%	4.2%	409
máis de 65 anos	34.4%	62.8%	2.8%	218
ESTUDIOS				
ningún	37.9%	62.1%		29
primarios incompletos	35.8%	59.9%	4.3%	349
primarios completos	35.4%	59.4%	5.2%	387
FP	31.6%	61.8%	6.6%	76
BUP	24.1%	70.7%	5.2%	116
carreira grao medio	34.0%	60.4%	5.7%	53
carreira grao superior	30.6%	69.4%		36
outros estudos	50.0%	50.0%		6
CLASE SOCIAL				
baixa	32.1%	60.4%	7.5%	53
media-baixa	37.3%	58.5%	4.1%	747
media	23.4%	71.0%	5.6%	231
media-alta	33.3%	61.9%	4.8%	21
PROFESIÓN				
empresarios	37.7%	59.7%	2.6%	77
titul. superior/media	50.0%	50.0%		14
profesionais liberais	50.0%	50.0%		2
docentes	28.1%	68.8%	3.1%	32
forzas armadas	62.5%	25.0%	12.5%	16
pers. admin. subalterno	18.9%	76.6%	4.5%	111
pers. servicios	25.0%	75.0%		24
autónomos	35.1%	56.1%	8.8%	57
labregos	42.0%	55.7%	2.3%	88
maríneiros	21.7%	60.9%	17.4%	23
obreiros	38.1%	55.4%	6.5%	139
estudiantes	24.3%	70.9%	4.9%	103
amas de casa	37.1%	59.1%	3.8%	345
pers. econom. inactivo	28.6%	66.7%	4.8%	21
SEXO				
home	31.8%	63.4%	4.7%	487
muller	35.8%	59.6%	4.6%	565
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	29.4%	65.3%	5.3%	712
rural-2	43.5%	53.2%	3.2%	340

Táboa 3.4.1.1.4. Utilidade comparada de castelán e galego. Lugo-5

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	20.1%	59.9%	20.1%	1745
IDADE				
16 a 25 anos	13.1%	63.8%	23.1%	260
26 a 40 anos	17.9%	63.3%	18.8%	346
41 a 65 anos	19.5%	59.2%	21.3%	699
máis de 65 anos	26.8%	55.9%	17.3%	440
ESTUDIOS				
ningún	11.8%	61.4%	26.8%	127
primarios incompletos	20.8%	59.0%	20.2%	798
primarios completos	22.6%	58.4%	19.0%	469
FP	14.6%	61.0%	24.4%	82
BUP	18.6%	63.5%	17.9%	156
carreira grao medio	14.8%	66.7%	18.5%	54
carreira grao superior	20.4%	65.3%	14.3%	49
outros estudos	40.0%	50.0%	10.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	30.0%	55.4%	14.6%	130
media-baixa	18.4%	62.7%	18.9%	1037
media	21.4%	55.6%	23.0%	518
media-alta	15.0%	58.3%	26.7%	60
PROFESIÓN				
empresarios	24.9%	59.5%	15.6%	173
titul. superior/media	37.5%	56.3%	6.3%	16
profesionais liberais	30.8%	61.5%	7.7%	13
docentes	17.9%	60.7%	21.4%	28
forzas armadas	45.5%	36.4%	18.2%	22
pers. admin. subalterno	20.0%	61.0%	19.0%	100
pers. servicios	15.6%	62.2%	22.2%	45
autónomos	24.1%	59.8%	16.1%	87
labregos	17.4%	59.2%	23.4%	671
maríneiros	36.4%	18.2%	45.5%	11
obreiros	23.2%	53.6%	23.2%	168
estudiantes	9.1%	71.9%	19.0%	121
amas de casa	23.0%	62.6%	14.3%	265
pers. econom. inactivo	8.0%	68.0%	24.0%	25
SEXO				
home	21.8%	56.1%	22.0%	862
muller	18.3%	63.5%	18.1%	883
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	23.5%	58.5%	18.0%	665
rural-2	18.0%	60.7%	21.3%	1080

Táboa 3.4.1.1.5. Utilidade comparada de castelán e galego. Ourense-4

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	51.4%	42.5%	6.1%	955
IDADE				
16 a 25 anos	45.6%	46.8%	7.6%	171
26 a 40 anos	52.6%	39.9%	7.5%	213
41 a 65 anos	54.6%	40.1%	5.4%	372
máis de 65 anos	49.2%	46.2%	4.5%	199
ESTUDIOS				
ningún	52.9%	45.5%	1.7%	121
primarios incompletos	52.5%	42.1%	5.3%	337
primarios completos	52.6%	39.2%	8.2%	306
FP	49.2%	44.4%	6.3%	63
BUP	50.8%	40.0%	9.2%	65
carreira grao medio	54.5%	39.4%	6.1%	33
carreira grao superior	19.2%	76.9%	3.8%	26
outros estudos	50.0%	50.0%		4
CLASE SOCIAL				
baixa	32.0%	64.0%	4.0%	50
media-baixa	52.4%	44.4%	3.2%	464
media	52.3%	38.7%	9.1%	419
media-alta	59.1%	27.3%	13.6%	22
PROFESIÓN				
empresarios	53.7%	36.6%	9.8%	41
titul. superior/media	42.9%	57.1%		7
profesionais liberais	33.3%	66.7%		3
docentes	33.3%	58.3%	8.3%	12
forzas armadas	50.0%	50.0%		2
pers. admin. subalterno	61.2%	26.5%	12.2%	49
pers. servicios	37.5%	43.8%	18.8%	16
autónomos	60.0%	35.0%	5.0%	40
labregos	46.9%	45.6%	7.5%	160
obreiros	50.7%	42.3%	7.0%	201
estudiantes	39.3%	55.1%	5.6%	89
amas de casa	56.5%	40.3%	3.2%	313
pers. econom. inactivo	50.0%	45.5%	4.5%	22
SEXO				
home	49.3%	44.3%	6.4%	467
muller	53.5%	40.8%	5.7%	488
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	63.1%	35.4%	1.6%	314
rural-1	40.2%	57.3%	2.6%	117
rural-2	46.9%	43.5%	9.5%	524

Táboa 3.4.1.1.6. Utilidade comparada de castelán e galego. Pontevedra

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	43.3%	46.0%	10.6%	1112
IDADE				
16 a 25 anos	28.9%	60.6%	10.6%	246
26 a 40 anos	42.8%	50.3%	6.9%	332
41 a 65 anos	50.4%	37.1%	12.5%	391
máis de 65 anos	50.3%	35.7%	14.0%	143
ESTUDIOS				
ningún	47.6%	38.1%	14.3%	21
primarios incompletos	46.9%	37.1%	15.9%	245
primarios completos	43.6%	44.4%	12.0%	342
FP	38.4%	54.7%	7.0%	86
BUP	36.0%	57.1%	6.9%	175
carreira grao medio	50.8%	42.7%	6.5%	124
carreira grao superior	41.3%	50.5%	8.3%	109
outros estudos	40.0%	60.0%		10
CLASE SOCIAL				
baixa	30.8%	61.5%	7.7%	13
media-baixa	42.8%	43.0%	14.3%	540
media	43.5%	49.1%	7.4%	542
media-alta	64.7%	35.3%		17
PROFESIÓN				
empresarios	46.2%	42.3%	11.5%	52
titul. superior/media	48.9%	44.4%	6.7%	45
profesionais liberais	35.7%	64.3%		14
docentes	54.9%	38.0%	7.0%	71
forzas armadas	64.7%	35.3%		17
pers. admin. subalterno	41.3%	50.5%	8.3%	109
pers. servicios	54.1%	37.8%	8.1%	37
autónomos	35.5%	46.8%	17.7%	62
labregos	45.5%	38.2%	16.4%	55
maríneiros	64.7%	35.3%		17
obreiros	39.5%	41.0%	19.5%	210
estudiantes	32.1%	60.1%	7.7%	168
amas de casa	49.4%	43.6%	7.1%	241
pers. econom. inactivo	14.3%	78.6%	7.1%	14
SEXO				
home	45.3%	41.7%	13.0%	499
muller	41.8%	49.6%	8.6%	613
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	43.8%	49.7%	6.5%	539
periurbano	42.9%	42.6%	14.5%	573

Táboa 3.4.1.2.0. Utilidade comparada de castelán e galego. Galicia

	O CASTELÁN SERVE PARA...		
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego
TOTAL GALICIA	31.3%	57.3%	11.4%
LINGUA INICIAL			
galego	28.9%	56.7%	14.3%
castelán	36.4%	57.3%	6.4%
as dúas	31.7%	60.4%	7.9%
outras	30.9%	56.3%	12.8%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	47.4%	48.3%	4.3%
máis castelán	34.8%	59.8%	5.4%
máis galego	31.2%	58.6%	10.2%
só galego	25.0%	57.4%	17.6%
ENTENDE O GALEGO			
nada	64.7%	29.3%	6.0%
pouco	53.3%	42.6%	4.1%
bastante	32.9%	56.5%	10.6%
moito	28.4%	59.1%	12.6%
FALA O GALEGO			
nada	57.2%	39.6%	3.2%
pouco	41.1%	53.7%	5.1%
bastante	31.6%	57.9%	10.5%
moito	26.6%	58.7%	14.7%
LE O GALEGO			
nada	42.0%	48.3%	9.7%
pouco	33.8%	54.9%	11.3%
bastante	28.2%	60.6%	11.2%
moito	23.6%	64.0%	12.4%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	40.0%	49.6%	10.4%
pouco	30.5%	58.4%	11.2%
bastante	24.8%	63.6%	11.6%
moito	18.6%	67.4%	14.0%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	29.8%	57.8%	12.5%
escola	25.7%	68.1%	6.1%
amigos	34.5%	57.3%	8.3%
veciños	46.1%	48.3%	5.6%
traballo	40.4%	50.3%	9.3%
outros	46.4%	46.5%	7.0%

Táboa 3.4.1.2.1. Utilidade comparada de castelán e galego. A Coruña

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	36.8%	57.0%	6.2%	1159
LINGUA INICIAL				
galego	35.3%	56.0%	8.7%	402
castelán	37.8%	57.4%	4.7%	632
as dúas	36.1%	58.0%	5.9%	119
outras	33.3%	66.7%		6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	47.3%	49.4%	3.4%	328
máis castelán	33.0%	63.0%	4.0%	427
máis galego	35.2%	57.8%	7.0%	287
só galego	24.8%	54.7%	20.5%	117
ENTENDE O GALEGO				
nada	33.3%	66.7%		3
pouco	54.7%	45.3%		53
bastante	42.2%	53.4%	4.4%	341
moito	33.1%	59.4%	7.5%	762
FALA O GALEGO				
nada	64.2%	34.0%	1.9%	53
pouco	45.2%	53.5%	1.4%	217
bastante	38.3%	58.5%	3.2%	371
moito	29.3%	59.8%	10.8%	518
LE O GALEGO				
nada	49.3%	47.9%	2.8%	71
pouco	44.2%	50.0%	5.8%	292
bastante	35.3%	60.3%	4.4%	411
moito	30.4%	60.8%	8.9%	372
ESCRIBE O GALEGO				
nada	47.4%	47.4%	5.2%	306
pouco	38.0%	56.5%	5.6%	432
bastante	30.0%	63.9%	6.2%	227
moito	24.7%	65.9%	9.3%	182
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	34.7%	58.7%	6.6%	707
escola	27.5%	66.9%	5.6%	142
amigos	36.5%	55.7%	7.8%	115
veciños	44.2%	51.2%	4.7%	43
traballo	40.6%	50.0%	9.4%	32
outros	50.0%	47.0%	3.0%	66

Táboa 3.4.1.2.2. Utilidade comparada de castelán e galego. Santiago

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	24.5%	65.3%	10.2%	1137
LINGUA INICIAL				
galego	22.6%	64.7%	12.7%	589
castelán	24.1%	69.2%	6.6%	377
as dúas	31.0%	59.5%	9.5%	158
outras	38.5%	53.8%	7.7%	13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	38.3%	59.4%	2.3%	128
máis castelán	26.7%	67.4%	5.9%	322
máis galego	23.3%	65.9%	10.8%	352
só galego	18.2%	65.1%	16.7%	335
ENTENDE O GALEGO				
nada	100.0%			2
pouco	44.4%	51.9%	3.7%	27
bastante	27.2%	65.7%	7.1%	309
moito	22.5%	65.8%	11.6%	799
FALA O GALEGO				
nada	54.5%	45.5%		22
pouco	27.6%	66.9%	5.5%	145
bastante	28.8%	64.4%	6.8%	354
moito	20.1%	66.2%	13.6%	616
LE O GALEGO				
nada	34.1%	55.7%	10.2%	88
pouco	31.9%	59.0%	9.0%	332
bastante	24.3%	68.0%	7.7%	338
moito	15.5%	71.8%	12.6%	341
ESCRIBE O GALEGO				
nada	36.0%	56.4%	7.6%	289
pouco	26.0%	64.1%	9.9%	404
bastante	22.1%	70.4%	7.5%	213
moito	7.4%	77.2%	15.3%	189
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	23.3%	64.3%	12.3%	892
escola	13.9%	86.1%		72
amigos	18.9%	79.2%	1.9%	53
veciños	35.3%	58.8%	5.9%	17
traballo	34.5%	58.6%	6.9%	29
outros	42.9%	53.1%	4.1%	49

Táboa 3.4.1.2.3. Utilidade comparada de castelán e galego. Lugo-2

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	33.9%	61.4%	4.7%	1052
LINGUA INICIAL				
galego	34.6%	61.2%	4.2%	716
castelán	28.9%	64.5%	6.6%	228
as dúas	42.2%	54.9%	2.9%	102
outras		83.3%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	36.0%	57.0%	7.0%	86
máis castelán	36.7%	59.6%	3.7%	188
máis galego	31.0%	64.8%	4.2%	335
só galego	34.5%	60.5%	5.0%	443
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		1
pouco	33.3%	55.6%	11.1%	27
bastante	36.1%	59.4%	4.5%	507
moito	31.9%	63.6%	4.4%	517
FALA O GALEGO				
nada	31.8%	68.2%		22
pouco	36.5%	56.8%	6.8%	148
bastante	34.5%	61.2%	4.4%	505
moito	32.4%	63.1%	4.5%	377
LE O GALEGO				
nada	33.1%	61.5%	5.4%	148
pouco	40.6%	56.0%	3.4%	466
bastante	29.4%	65.3%	5.4%	354
moito	14.3%	76.2%	9.5%	63
ESCRIBE O GALEGO				
nada	34.7%	60.3%	5.0%	317
pouco	39.1%	58.2%	2.7%	440
bastante	28.6%	65.6%	5.7%	227
moito	8.2%	75.5%	16.3%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	34.9%	61.0%	4.1%	879
escola	15.7%	76.5%	7.8%	51
amigos	31.8%	56.8%	11.4%	44
veciños	51.6%	48.4%		31
traballo	22.2%	77.8%		9
outros	16.7%	50.0%	33.3%	12

Táboa 3.4.1.2.4. Utilidade comparada de castelán e galego. Lugo-5

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	20.1%	59.9%	20.1%	1745
LINGUA INICIAL				
galego	17.9%	60.5%	21.6%	1476
castelán	29.1%	58.2%	12.8%	141
as dúas	35.8%	54.5%	9.8%	123
outras	20.0%	60.0%	20.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	55.0%	45.0%		20
máis castelán	34.0%	57.4%	8.5%	94
máis galego	23.1%	59.2%	17.7%	571
só galego	16.5%	60.8%	22.7%	1060
ENTENDE O GALEGO				
pouco	42.9%	42.9%	14.3%	14
bastante	17.2%	59.3%	23.5%	690
moito	21.6%	60.5%	17.9%	1041
FALA O GALEGO				
nada	57.1%	42.9%		7
pouco	36.8%	54.4%	8.8%	57
bastante	16.7%	59.5%	23.8%	593
moito	20.8%	60.5%	18.8%	1088
LE O GALEGO				
nada	25.2%	52.8%	22.0%	123
pouco	22.6%	59.7%	17.7%	779
bastante	19.5%	60.0%	20.5%	528
moito	12.8%	63.3%	23.8%	281
ESCRIBE O GALEGO				
nada	32.1%	52.3%	15.6%	455
pouco	17.0%	61.9%	21.0%	804
bastante	17.2%	59.9%	23.0%	274
moito	9.0%	68.9%	22.0%	177
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	19.2%	60.2%	20.5%	1650
escola	9.5%	76.2%	14.3%	21
amigos	45.0%	40.0%	15.0%	20
veciños	43.8%	46.9%	9.4%	32
traballo	9.1%	72.7%	18.2%	11
outros	75.0%	25.0%		4

Táboa 3.4.1.2.5. Utilidade comparada de castelán e galego. Ourense-4

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	51.4%	42.5%	6.1%	955
LINGUA INICIAL				
galego	45.6%	47.1%	7.3%	711
castelán	67.3%	30.0%	2.7%	110
as dúas	68.1%	31.0%	.9%	113
outras	76.2%	14.3%	9.5%	21
LINGUA HABITUAL				
só castelán	73.9%	21.7%	4.3%	23
máis castelán	76.2%	22.9%	1.0%	105
máis galego	57.2%	38.8%	4.0%	376
só galego	39.7%	51.2%	9.1%	451
ENTENDE O GALEGO				
pouco	85.7%	14.3%		14
bastante	57.3%	41.1%	1.5%	518
moito	43.0%	45.2%	11.8%	423
FALA O GALEGO				
nada	88.9%		11.1%	9
pouco	77.8%	22.2%		63
bastante	55.7%	42.9%	1.4%	485
moito	41.2%	46.2%	12.6%	398
LE O GALEGO				
nada	77.6%	20.1%	2.3%	219
pouco	51.8%	45.4%	2.9%	421
bastante	31.6%	56.9%	11.5%	209
moito	19.6%	53.6%	26.8%	56
ESCRIBE O GALEGO				
nada	61.5%	34.1%	4.4%	413
pouco	46.5%	48.0%	5.6%	342
bastante	37.1%	56.7%	6.2%	97
moito	22.2%	48.9%	28.9%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	49.7%	44.2%	6.1%	882
escola	60.0%	40.0%		20
amigos	87.5%	12.5%		8
veciños	84.6%	15.4%		26
traballo	42.9%	14.3%	42.9%	7
outros	33.3%	66.7%		3

Táboa 3.4.1.2.6. Utilidade comparada de castelán e galego. Pontevedra

	O CASTELÁN SERVE PARA...			N
	máis có galego	o mesmo có galego	menos có galego	
TOTAL SECTOR	43.3%	46.0%	10.6%	1112
LINGUA INICIAL				
galego	41.2%	42.3%	16.4%	444
castelán	46.9%	47.3%	5.7%	490
as dúas	38.2%	51.8%	10.0%	170
outras	50.0%	50.0%		8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	50.0%	44.3%	5.7%	314
máis castelán	39.6%	54.4%	6.0%	283
máis galego	44.2%	44.2%	11.7%	274
só galego	38.2%	40.7%	21.2%	241
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	51.2%	43.9%	4.9%	41
bastante	42.8%	47.9%	9.4%	587
moito	43.4%	44.0%	12.7%	482
FALA O GALEGO				
nada	58.7%	41.3%		46
pouco	44.8%	47.7%	7.5%	241
bastante	40.8%	48.6%	10.5%	512
moito	44.1%	41.2%	14.7%	313
LE O GALEGO				
nada	61.7%	31.8%	6.5%	154
pouco	46.9%	42.5%	10.6%	367
bastante	34.1%	54.1%	11.7%	375
moito	38.9%	49.5%	11.6%	198
ESCRIBE O GALEGO				
nada	52.2%	38.2%	9.7%	414
pouco	39.1%	49.9%	11.0%	345
bastante	34.0%	55.8%	10.2%	206
moito	39.4%	47.2%	13.4%	127
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	43.5%	44.0%	12.6%	764
escola	28.8%	64.4%	6.8%	118
amigos	38.0%	54.0%	8.0%	50
veciños	57.1%	36.5%	6.3%	63
traballo	40.0%	50.0%	10.0%	30
outros	55.0%	37.5%	7.5%	40

Táboa 3.4.2.1.1.0. Lingua que deben fala-los galegos. Galicia

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS		
	castelá	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	1.8%	58.1%	40.0%
IDADE			
16 a 25 anos	.9%	57.6%	41.4%
26 a 40 anos	1.0%	59.3%	39.7%
41 a 65 anos	2.4%	58.7%	38.9%
máis de 65 anos	3.1%	55.4%	41.5%
ESTUDIOS			
ningún	2.4%	49.6%	48.0%
primarios incompletos	2.1%	53.5%	44.4%
primarios completos	1.7%	56.7%	41.7%
FP	.8%	58.8%	40.4%
BUP	2.0%	65.1%	32.9%
carreira grao medio	1.9%	67.9%	30.1%
carreira grao superior	1.5%	72.7%	25.8%
outros estudos	2.0%	65.5%	32.5%
CLASE SOCIAL			
baixa	1.6%	48.7%	49.7%
media-baixa	1.7%	53.5%	44.8%
media	2.0%	63.2%	34.8%
media-alta	2.7%	69.2%	28.2%
PROFESIÓN			
empresarios	2.9%	59.8%	37.3%
titul. superior/media	3.3%	70.7%	26.0%
profesionais liberais	.5%	81.3%	18.3%
docentes	1.4%	67.7%	31.0%
forzas armadas	1.9%	71.7%	26.4%
pers. admin. subalterno	1.5%	64.6%	33.8%
pers. servicios	2.0%	59.3%	38.7%
autónomos	3.1%	56.7%	40.3%
labregos	1.7%	46.0%	52.3%
mariñeiros	1.4%	52.2%	46.4%
obreiros	1.6%	54.4%	44.0%
estudiantes	1.3%	62.5%	36.2%
amas de casa	1.9%	59.5%	38.6%
pers. econom. inactivo	1.8%	57.9%	40.3%
SEXO			
home	1.9%	56.3%	41.7%
muller	1.8%	59.7%	38.6%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	2.7%	70.0%	27.3%
periurbano	2.2%	56.6%	41.2%
vilas	1.7%	59.4%	38.9%
rural-1	1.4%	57.7%	40.9%
rural-2	1.4%	49.4%	49.3%

Táboa 3.4.2.1.1.1. Lingua que deben fala-los galegos. A Coruña

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.2%	75.0%	21.8%	1166
IDADE				
16 a 25 anos	1.3%	74.6%	24.2%	236
26 a 40 anos	1.9%	78.3%	19.8%	323
41 a 65 anos	4.5%	74.2%	21.3%	446
máis de 65 anos	5.0%	71.4%	23.6%	161
ESTUDIOS				
ningún	3.4%	69.0%	27.6%	58
primarios incompletos	2.8%	70.0%	27.1%	247
primarios completos	4.0%	70.7%	25.3%	300
FP		72.6%	27.4%	84
BUP	3.2%	82.2%	14.6%	185
carreira grao medio	3.4%	79.8%	16.8%	119
carreira grao superior	3.3%	82.1%	14.6%	151
outros estudos	4.5%	81.8%	13.6%	22
CLASE SOCIAL				
baixa	4.1%	65.8%	30.1%	73
media-baixa	3.4%	70.9%	25.7%	323
media	2.6%	76.3%	21.2%	657
media-alta	5.3%	85.8%	8.8%	113
PROFESIÓN				
empresarios	2.1%	76.6%	21.3%	47
titul. superior/media	5.7%	77.4%	17.0%	53
profesionais liberais		90.0%	10.0%	10
docentes	5.3%	87.7%	7.0%	57
forzas armadas		85.0%	15.0%	20
pers. admin. subalterno	1.9%	77.4%	20.6%	155
pers. servicios	1.6%	76.6%	21.9%	64
autónomos	8.3%	70.0%	21.7%	60
labregos		45.5%	54.5%	11
mariñeiros		60.0%	40.0%	20
obreiros	1.5%	71.2%	27.3%	205
estudiantes	1.6%	75.3%	23.1%	186
amas de casa	5.2%	74.5%	20.2%	267
pers. econom. inactivo	9.1%	81.8%	9.1%	11
SEXO				
home	2.8%	73.2%	24.0%	537
muller	3.5%	76.6%	19.9%	629
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	3.2%	74.9%	21.9%	1152
periurbano		85.7%	14.3%	14

Táboa 3.4.2.1.1.2. Lingua que deben fala-los galegos. Santiago

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.1%	58.0%	40.9%	1139
IDADE				
16 a 25 anos		61.0%	39.0%	236
26 a 40 anos	.3%	59.0%	40.8%	368
41 a 65 anos	1.8%	56.5%	41.7%	384
máis de 65 anos	2.6%	55.0%	42.4%	151
ESTUDIOS				
ningún	1.6%	45.2%	53.2%	62
primarios incompletos	.9%	49.3%	49.8%	217
primarios completos	.8%	56.0%	43.3%	252
FP		56.4%	43.6%	78
BUP	.5%	64.5%	35.0%	183
carreira grao medio	4.3%	64.3%	31.3%	115
carreira grao superior	.4%	65.5%	34.1%	223
outros estudos		33.3%	66.7%	9
CLASE SOCIAL				
baixa		48.1%	51.9%	52
media-baixa	.8%	53.0%	46.2%	249
media	1.3%	60.0%	38.7%	705
media-alta	.8%	60.9%	38.3%	133
PROFESIÓN				
empresarios		54.4%	45.6%	57
titul. superior/media	2.7%	58.7%	38.7%	75
profesionais liberais		56.3%	43.8%	16
docentes	1.1%	67.4%	31.5%	92
forzas armadas		54.5%	45.5%	11
pers. admin. subalterno	1.9%	66.4%	31.8%	107
pers. servicios		58.0%	42.0%	50
autónomos	1.9%	57.7%	40.4%	52
labregos	3.8%	44.2%	51.9%	52
maríneiros		50.0%	50.0%	4
obreiros	.6%	46.2%	53.2%	158
estudiantes		65.4%	34.6%	188
amas de casa	1.2%	56.9%	41.9%	253
pers. econom. inactivo		58.3%	41.7%	24
SEXO				
home	1.0%	53.7%	45.3%	512
muller	1.1%	61.6%	37.3%	627
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	1.2%	59.7%	39.0%	807
periurbano	.6%	53.9%	45.5%	332

Táboa 3.4.2.1.1.3. Lingua que deben fala-los galegos. Lugo-2

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.3%	54.9%	43.8%	1067
IDADE				
16 a 25 anos	.6%	61.1%	38.3%	175
26 a 40 anos	.4%	54.9%	44.7%	253
41 a 65 anos	2.4%	54.2%	43.3%	413
máis de 65 anos	.9%	51.3%	47.8%	226
ESTUDIOS				
ningún		46.7%	53.3%	30
primarios incompletos	1.1%	51.5%	47.4%	359
primarios completos	2.0%	51.7%	46.3%	391
FP	1.3%	63.2%	35.5%	76
BUP		71.6%	28.4%	116
carreira grao medio	1.9%	58.5%	39.6%	53
carreira grao superior		52.8%	47.2%	36
outros estudos		66.7%	33.3%	6
CLASE SOCIAL				
baixa		40.4%	59.6%	57
media-baixa	1.2%	52.8%	46.0%	757
media	2.2%	63.4%	34.5%	232
media-alta		76.2%	23.8%	21
PROFESIÓN				
empresarios		65.8%	34.2%	79
titul. superior/media		64.3%	35.7%	14
profesionais liberais		50.0%	50.0%	2
docentes		50.0%	50.0%	32
forzas armadas		62.5%	37.5%	16
pers. admin. subalterno	2.7%	47.7%	49.5%	111
pers. servicios		50.0%	50.0%	24
autónomos	6.8%	62.7%	30.5%	59
labregos	2.3%	30.7%	67.0%	88
maríneiros		65.2%	34.8%	23
obreiros	1.4%	57.0%	41.5%	142
estudiantes	1.0%	62.1%	36.9%	103
amas de casa	.6%	55.0%	44.5%	353
pers. econom. inactivo		71.4%	28.6%	21
SEXO				
home	1.6%	51.8%	46.5%	492
muller	1.0%	57.6%	41.4%	575
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	1.4%	64.7%	33.9%	719
rural-2	1.1%	34.8%	64.1%	348

Táboa 3.4.2.1.1.4. Lingua que deben fala-los galegos. Lugo-5

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.9%	53.5%	45.6%	1771
IDADE				
16 a 25 anos	.4%	52.5%	47.1%	263
26 a 40 anos	.3%	54.8%	45.0%	347
41 a 65 anos	.7%	52.0%	47.3%	712
máis de 65 anos	2.0%	55.5%	42.5%	449
ESTUDIOS				
ningún	.8%	40.9%	58.3%	132
primarios incompletos	1.2%	52.3%	46.4%	814
primarios completos	.6%	53.0%	46.4%	472
FP		51.2%	48.8%	82
BUP	.6%	64.1%	35.3%	156
carreira grao medio	1.8%	67.3%	30.9%	55
carreira grao superior		62.0%	38.0%	50
outros estudos		70.0%	30.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	2.2%	54.1%	43.7%	135
media-baixa	.9%	52.7%	46.3%	1058
media	.6%	53.9%	45.6%	518
media-alta		61.7%	38.3%	60
PROFESIÓN				
empresarios	1.1%	59.4%	39.4%	175
titul. superior/media		93.8%	6.3%	16
profesionais liberais		76.9%	23.1%	13
docentes		69.0%	31.0%	29
forzas armadas		72.7%	27.3%	22
pers. admin. subalterno		63.0%	37.0%	100
pers. servicios		42.2%	57.8%	45
autónomos	2.2%	56.7%	41.1%	90
labregos	1.2%	46.9%	51.9%	686
mariñeiros		45.5%	54.5%	11
obreiros	1.2%	51.8%	47.1%	170
estudiantes	.8%	53.3%	45.9%	122
amas de casa	.4%	60.3%	39.3%	267
pers. econom. inactivo		32.0%	68.0%	25
SEXO				
home	1.3%	52.7%	46.0%	873
muller	.6%	54.2%	45.2%	898
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	.7%	56.7%	42.5%	670
rural-2	1.0%	51.5%	47.5%	1101

Táboa 3.4.2.1.1.5. Lingua que deben fala-los galegos. Ourense-4

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.7%	65.1%	34.1%	964
IDADE				
16 a 25 anos		68.0%	32.0%	172
26 a 40 anos	1.4%	64.7%	34.0%	215
41 a 65 anos	1.1%	66.5%	32.4%	376
máis de 65 anos		60.7%	39.3%	201
ESTUDIOS				
ningún		73.2%	26.8%	123
primarios incompletos	.9%	55.9%	43.2%	340
primarios completos	1.3%	66.7%	32.0%	309
FP		75.0%	25.0%	64
BUP		78.5%	21.5%	65
carreira grao medio		69.7%	30.3%	33
carreira grao superior		61.5%	38.5%	26
outros estudos		100.0%		4
CLASE SOCIAL				
baixa		60.8%	39.2%	51
media-baixa	1.1%	63.3%	35.6%	469
media	.5%	67.5%	32.1%	421
media-alta		69.6%	30.4%	23
PROFESIÓN				
empresarios	2.4%	70.7%	26.8%	41
titul. superior/media		71.4%	28.6%	7
profesionais liberais		66.7%	33.3%	3
docentes		50.0%	50.0%	12
forzas armadas		50.0%	50.0%	2
pers. admin. subalterno		73.5%	26.5%	49
pers. servicios		68.8%	31.3%	16
autónomos		69.0%	31.0%	42
labregos	1.3%	50.0%	48.8%	160
obreiros	.5%	71.9%	27.6%	203
estudiantes		71.9%	28.1%	89
amas de casa	.9%	65.3%	33.8%	317
pers. econom. inactivo		52.2%	47.8%	23
SEXO				
home	.6%	64.0%	35.3%	470
muller	.8%	66.2%	33.0%	494
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	.6%	71.9%	27.4%	317
rural-1		69.2%	30.8%	120
rural-2	.9%	60.2%	38.9%	527

Táboa 3.4.2.1.1.6. Lingua que deben fala-los galegos. Pontevedra

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.6%	60.9%	35.5%	1115
IDADE				
16 a 25 anos		61.3%	38.7%	248
26 a 40 anos	2.7%	64.3%	33.0%	333
41 a 65 anos	5.9%	57.4%	36.7%	387
máis de 65 anos	5.4%	61.9%	32.7%	147
ESTUDIOS				
ningún	5.6%	50.0%	44.4%	18
primarios incompletos	5.3%	48.1%	46.5%	243
primarios completos	4.0%	55.1%	40.9%	350
FP	5.7%	60.2%	34.1%	88
BUP	2.9%	65.5%	31.6%	174
carreira grao medio	1.6%	79.8%	18.5%	124
carreira grao superior		82.4%	17.6%	108
outros estudos		50.0%	50.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa		50.0%	50.0%	12
media-baixa	3.7%	51.2%	45.1%	541
media	3.7%	70.1%	26.2%	545
media-alta		82.4%	17.6%	17
PROFESIÓN				
empresarios	5.7%	66.0%	28.3%	53
titul. superior/media	2.3%	88.6%	9.1%	44
profesionais liberais		100.0%		14
docentes		76.1%	23.9%	71
forzas armadas	5.9%	82.4%	11.8%	17
pers. admin. subalterno	6.4%	64.2%	29.4%	109
pers. servicios	5.9%	64.7%	29.4%	34
autónomos	5.1%	37.3%	57.6%	59
labregos	3.5%	57.9%	38.6%	57
maríneiros		58.8%	41.2%	17
obreiros	5.1%	44.4%	50.5%	214
estudiantes		66.3%	33.7%	166
amas de casa	4.1%	61.0%	35.0%	246
pers. econom. inactivo		78.6%	21.4%	14
SEXO				
home	4.2%	59.5%	36.3%	501
muller	3.1%	62.1%	34.9%	614
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.0%	73.9%	24.0%	545
periurbano	5.1%	48.4%	46.5%	570

Táboa 3.4.2.1.2.0. Lingua que deben fala-los galegos. Galicia

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS		
	castelán	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	1.8%	58.1%	40.0%
LINGUA INICIAL			
galego	1.4%	49.7%	48.9%
castelán	3.0%	73.3%	23.7%
as dúas	1.6%	65.9%	32.5%
outras	1.7%	59.7%	38.6%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	6.0%	78.9%	15.1%
máis castelán	1.9%	75.1%	23.0%
máis galego	1.2%	59.6%	39.1%
só galego	1.2%	42.1%	56.8%
ENTENDE O GALEGO			
nada	22.7%	55.6%	21.7%
pouco	7.5%	74.8%	17.7%
bastante	1.9%	58.0%	40.1%
moito	1.4%	57.2%	41.4%
FALA O GALEGO			
nada	7.8%	81.2%	11.0%
pouco	3.7%	75.6%	20.7%
bastante	1.6%	56.8%	41.6%
moito	1.2%	53.0%	45.8%
LE O GALEGO			
nada	5.3%	59.7%	35.0%
pouco	1.9%	58.3%	39.8%
bastante	1.0%	58.2%	40.8%
moito	.9%	58.1%	41.0%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	3.3%	62.4%	34.4%
pouco	1.5%	57.7%	40.8%
bastante	.9%	55.7%	43.4%
moito	.4%	53.6%	46.0%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	1.5%	54.3%	44.1%
escola	2.0%	72.5%	25.5%
amigos	1.9%	73.2%	24.9%
veciños	3.8%	74.8%	21.3%
traballo	.8%	75.6%	23.6%
outros	4.3%	75.5%	20.1%

Táboa 3.4.2.1.2.1. Lingua que deben fala-los galegos. A Coruña

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.2%	75.0%	21.8%	1166
LINGUA INICIAL				
galego	1.7%	67.1%	31.2%	407
castelán	4.6%	80.4%	15.0%	634
as dúas	.8%	73.1%	26.1%	119
outras		83.3%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	7.0%	82.4%	10.6%	329
máis castelán	2.3%	79.9%	17.8%	427
máis galego	1.0%	71.2%	27.8%	288
só galego	.8%	47.5%	51.6%	122
ENTENDE O GALEGO				
nada	33.3%	33.3%	33.3%	3
pouco	15.1%	73.6%	11.3%	53
bastante	3.2%	73.3%	23.5%	344
moito	2.2%	76.1%	21.7%	766
FALA O GALEGO				
nada	13.2%	83.0%	3.8%	53
pouco	5.0%	79.8%	15.1%	218
bastante	3.5%	73.1%	23.5%	375
moito	1.2%	73.7%	25.2%	520
LE O GALEGO				
nada	14.1%	64.8%	21.1%	71
pouco	4.1%	73.2%	22.7%	295
bastante	1.9%	77.5%	20.5%	414
moito	1.9%	75.5%	22.6%	371
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.5%	75.8%	18.7%	310
pouco	3.5%	74.1%	22.4%	433
bastante	1.3%	78.0%	20.7%	227
moito	1.1%	72.0%	26.9%	182
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.5%	71.4%	26.1%	713
escola	1.4%	81.7%	16.9%	142
amigos	.9%	82.6%	16.5%	115
veciños	4.5%	79.5%	15.9%	44
traballo		78.1%	21.9%	32
outros	10.6%	75.8%	13.6%	66

Táboa 3.4.2.1.2.2. Lingua que deben fala-los galegos. Santiago

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.1%	58.0%	40.9%	1139
LINGUA INICIAL				
galego	.5%	47.5%	52.0%	592
castelán	2.1%	71.8%	26.0%	373
as dúas		65.2%	34.8%	161
outras	7.7%	53.8%	38.5%	13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	6.4%	78.4%	15.2%	125
máis castelán	.3%	74.3%	25.4%	323
máis galego	.3%	57.3%	42.4%	354
só galego	.6%	35.6%	63.8%	337
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	3.7%	74.1%	22.2%	27
bastante	1.3%	65.2%	33.5%	310
moito	.8%	54.8%	44.5%	800
FALA O GALEGO				
nada	9.1%	81.8%	9.1%	22
pouco	1.4%	80.4%	18.2%	143
bastante	1.7%	63.9%	34.4%	355
moito	.3%	48.6%	51.1%	619
LE O GALEGO				
nada	5.7%	58.6%	35.6%	87
pouco	1.5%	61.3%	37.2%	333
bastante	.6%	63.7%	35.7%	339
moito		50.6%	49.4%	342
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.4%	60.6%	36.9%	287
pouco	1.2%	60.2%	38.5%	405
bastante		63.6%	36.4%	214
moito		45.5%	54.5%	191
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.6%	53.5%	46.0%	896
escola		77.5%	22.5%	71
amigos		71.2%	28.8%	52
veciños	16.7%	66.7%	16.7%	18
traballo		70.0%	30.0%	30
outros	4.3%	76.6%	19.1%	47

Táboa 3.4.2.1.2.3. Lingua que deben fala-los galegos. Lugo-2

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.3%	54.9%	43.8%	1067
LINGUA INICIAL				
galego	1.1%	49.8%	49.1%	731
castelán	2.2%	68.4%	29.4%	228
as dúas	1.0%	62.7%	36.3%	102
outras		33.3%	66.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.7%	73.3%	22.1%	86
máis castelán	1.1%	73.9%	25.0%	188
máis galego	1.5%	62.7%	35.8%	338
só galego	.7%	37.8%	61.5%	455
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco	7.1%	71.4%	21.4%	28
bastante	.2%	50.9%	48.9%	513
moito	2.1%	58.1%	39.8%	525
FALA O GALEGO				
nada	4.5%	77.3%	18.2%	22
pouco	2.7%	74.3%	23.0%	148
bastante	.4%	46.9%	52.7%	512
moito	1.8%	56.9%	41.3%	385
LE O GALEGO				
nada	3.9%	64.1%	32.0%	153
pouco	1.7%	56.0%	42.3%	470
bastante		50.8%	49.2%	358
moito		53.1%	46.9%	64
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.5%	70.6%	26.9%	323
pouco	1.3%	52.2%	46.4%	446
bastante		41.9%	58.1%	229
moito		42.9%	57.1%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.9%	53.2%	45.9%	894
escola	2.0%	58.8%	39.2%	51
amigos	2.3%	56.8%	40.9%	44
veciños	6.5%	71.0%	22.6%	31
traballo	11.1%	77.8%	11.1%	9
outros		50.0%	50.0%	12

Táboa 3.4.2.1.2.4. Lingua que deben fala-los galegos. Lugo-5

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.9%	53.5%	45.6%	1771
LINGUA INICIAL				
galego	.7%	51.0%	48.3%	1497
castelán	1.4%	69.9%	28.7%	143
as dúas	2.4%	64.3%	33.3%	126
outras		60.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	10.0%	75.0%	15.0%	20
máis castelán		77.7%	22.3%	94
máis galego	1.0%	58.8%	40.1%	583
só galego	.7%	48.0%	51.2%	1074
ENTENDE O GALEGO				
pouco		56.3%	43.8%	16
bastante	.9%	45.0%	54.1%	695
moito	.9%	59.0%	40.1%	1060
FALA O GALEGO				
nada	28.6%	57.1%	14.3%	7
pouco		58.9%	41.1%	56
bastante	.7%	47.1%	52.2%	596
moito	.9%	56.6%	42.5%	1112
LE O GALEGO				
nada	2.4%	51.2%	46.4%	125
pouco	1.4%	53.3%	45.3%	795
bastante	.4%	54.4%	45.2%	533
moito		54.8%	45.2%	283
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.2%	56.9%	41.0%	459
pouco	.7%	54.0%	45.2%	820
bastante		51.1%	48.9%	278
moito		49.4%	50.6%	178
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.8%	52.5%	46.7%	1676
escola		81.0%	19.0%	21
amigos		60.0%	40.0%	20
veciños		75.0%	25.0%	32
traballo		63.6%	36.4%	11
outros		75.0%	25.0%	4

Táboa 3.4.2.1.2.5. *Lingua que deben fala-los galegos. Ourense-4*

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.7%	65.1%	34.1%	964
LINGUA INICIAL				
galego	.8%	59.0%	40.2%	717
castelán		87.3%	12.7%	110
as dúas	.9%	80.0%	19.1%	115
outras		77.3%	22.7%	22
LINGUA HABITUAL				
só castelán		87.0%	13.0%	23
máis castelán	.9%	89.6%	9.4%	106
máis galego	.8%	73.9%	25.3%	380
só galego	.7%	51.0%	48.4%	455
ENTENDE O GALEGO				
pouco		86.7%	13.3%	15
bastante	.6%	76.8%	22.7%	525
moito	.9%	50.0%	49.1%	424
FALA O GALEGO				
nada		77.8%	22.2%	9
pouco		96.8%	3.2%	63
bastante	.6%	75.2%	24.2%	492
moito	1.0%	47.5%	51.5%	400
LE O GALEGO				
nada	.5%	76.1%	23.4%	222
pouco	.9%	68.2%	30.8%	425
bastante	1.0%	55.7%	43.3%	210
moito		37.5%	62.5%	56
ESCRIBE O GALEGO				
nada	.5%	72.6%	27.0%	419
pouco	1.2%	61.2%	37.6%	343
bastante	1.0%	59.2%	39.8%	98
moito		40.0%	60.0%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.7%	63.5%	35.8%	890
escola		85.0%	15.0%	20
amigos		100.0%		8
veciños	3.7%	88.9%	7.4%	27
traballo		57.1%	42.9%	7
outros		100.0%		3

Táboa 3.4.2.1.2.6. *Lingua que deben fala-los galegos. Pontevedra*

	LINGUA QUE DEBEN FALA-LOS GALEGOS			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.6%	60.9%	35.5%	1115
LINGUA INICIAL				
galego	2.5%	49.8%	47.8%	448
castelán	4.7%	70.1%	25.3%	491
as dúas	3.6%	64.3%	32.1%	168
outras		50.0%	50.0%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	6.1%	72.6%	21.3%	314
máis castelán	2.4%	70.3%	27.3%	286
máis galego	2.9%	57.5%	39.6%	275
só galego	2.5%	38.3%	59.2%	240
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		2
pouco	6.8%	65.9%	27.3%	44
bastante	4.5%	60.8%	34.8%	584
moito	2.3%	60.4%	37.3%	485
FALA O GALEGO				
nada	6.4%	78.7%	14.9%	47
pouco	3.3%	72.7%	24.0%	242
bastante	4.5%	57.6%	37.9%	509
moito	1.9%	54.6%	43.5%	317
LE O GALEGO				
nada	8.7%	56.5%	34.8%	161
pouco	3.0%	64.3%	32.7%	370
bastante	3.2%	58.4%	38.3%	373
moito	1.0%	63.6%	35.4%	198
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.9%	60.3%	33.8%	423
pouco	3.2%	65.1%	31.7%	347
bastante	1.5%	58.4%	40.1%	202
moito	57.8%	42.2%		128
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.0%	55.2%	40.7%	766
escola		75.0%	25.0%	120
amigos	4.1%	59.2%	36.7%	49
veciños	3.2%	67.7%	29.0%	62
traballo	3.3%	76.7%	20.0%	30
outros	2.5%	85.0%	12.5%	40

Táboa 3.4.2.2a.1.0. Percepción do uso actual do galego respecto a bai dez anos. Galicia

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	12.9%	11.5%	75.5%
IDADE			
16 a 25 anos	27.9%	11.3%	60.8%
26 a 40 anos	9.6%	9.6%	80.8%
41 a 65 anos	8.3%	10.5%	81.2%
máis de 65 anos	11.8%	17.0%	71.2%
ESTUDIOS			
ningún	13.4%	18.1%	68.5%
primarios incompletos	10.7%	12.1%	77.2%
primarios completos	12.5%	9.7%	77.9%
FP	20.1%	9.8%	70.1%
BUP	18.5%	10.3%	71.2%
carreira grao medio	9.4%	10.2%	80.4%
carreira grao superior	11.7%	13.0%	75.2%
outros estudos	15.1%	14.3%	70.6%
CLASE SOCIAL			
baixa	14.8%	13.2%	72.0%
media-baixa	13.1%	12.6%	74.4%
media	12.7%	10.1%	77.2%
media-alta	11.3%	12.3%	76.4%
PROFESIÓN			
empresarios	7.7%	10.6%	81.8%
titul. superior/media	7.6%	12.8%	79.6%
profesionais liberais	7.9%	16.7%	75.4%
docentes	8.9%	10.7%	80.4%
forzas armadas	8.1%	6.4%	85.5%
pers. admin. subalterno	9.6%	10.3%	80.1%
pers. servicios	13.5%	9.3%	77.2%
autónomos	9.8%	10.2%	80.0%
labregos	10.5%	17.1%	72.4%
maríneiros	14.5%	12.0%	73.5%
obreiros	14.1%	10.0%	75.9%
estudiantes	28.5%	11.7%	59.7%
amas de casa	10.0%	10.9%	79.1%
pers. econom. inactivo	21.7%	10.6%	67.7%
SEXO			
home	13.8%	11.6%	74.6%
muller	12.2%	11.5%	76.3%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	11.3%	10.3%	78.5%
periurbano	16.6%	9.6%	73.8%
vilas	14.7%	10.1%	75.2%
rural-1	13.1%	12.4%	74.5%
rural-2	12.8%	13.0%	74.3%

Táboa 3.4.2.2a.1.1. Percepción do uso actual do galego respecto a bai dez anos. A Coruña

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	11.7%	12.8%	75.5%	1109
IDADE				
16 a 25 anos	31.0%	10.3%	58.7%	213
26 a 40 anos	8.8%	11.8%	79.4%	306
41 a 65 anos	6.0%	13.5%	80.5%	431
máis de 65 anos	6.9%	16.4%	76.7%	159
ESTUDIOS				
ningún	3.4%	15.5%	81.0%	58
primarios incompletos	8.7%	10.8%	80.5%	241
primarios completos	12.2%	12.9%	74.8%	286
FP	14.7%	9.3%	76.0%	75
BUP	23.1%	15.0%	61.8%	173
carreira grao medio	5.3%	8.8%	85.8%	113
carreira grao superior	8.4%	15.4%	76.2%	143
outros estudos	15.0%	25.0%	60.0%	20
CLASE SOCIAL				
baixa	12.7%	8.5%	78.9%	71
media-baixa	13.2%	15.5%	71.4%	304
media	11.6%	11.0%	77.4%	627
media-alta	7.5%	18.7%	73.8%	107
PROFESIÓN				
empresarios	6.7%	20.0%	73.3%	45
titul. superior/media	1.9%	15.4%	82.7%	52
profesionais liberais	10.0%	20.0%	70.0%	10
docentes	5.4%	10.7%	83.9%	56
forzas armadas	10.5%	10.5%	78.9%	19
pers. admin. subalterno	7.4%	16.1%	76.5%	149
pers. servicios	15.3%	11.9%	72.9%	59
autónomos	6.8%	6.8%	86.4%	59
labregos	9.1%	9.1%	81.8%	11
maríneiros	5.0%	10.0%	85.0%	20
obreiros	13.6%	9.0%	77.4%	199
estudiantes	27.4%	12.5%	60.1%	168
amas de casa	7.9%	14.2%	78.0%	254
pers. econom. inactivo	12.5%	25.0%	62.5%	8
SEXO				
home	12.5%	14.6%	73.0%	514
muller	11.1%	11.3%	77.6%	595
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	11.6%	13.0%	75.4%	1095
periurbano	21.4%		78.6%	14

Táboa 3.4.2.2a.1.2. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Santiago*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	9.2%	7.9%	82.8%	1107
IDADE				
16 a 25 anos	20.2%	7.6%	72.2%	223
26 a 40 anos	6.2%	7.0%	86.8%	355
41 a 65 anos	6.4%	6.9%	86.7%	377
máis de 65 anos	7.2%	13.2%	79.6%	152
ESTUDIOS				
ningún	22.6%	8.1%	69.4%	62
primarios incompletos	6.8%	11.4%	81.8%	220
primarios completos	4.9%	5.3%	89.8%	246
FP	16.2%	4.1%	79.7%	74
BUP	9.8%	6.3%	83.9%	174
carreira grao medio	4.5%	10.8%	84.7%	111
carreira grao superior	11.8%	9.0%	79.1%	211
outros estudos	22.2%		77.8%	9
CLASE SOCIAL				
baixa	7.7%	19.2%	73.1%	52
media-baixa	9.0%	9.0%	82.0%	245
media	8.6%	6.7%	84.6%	684
media-alta	13.5%	7.9%	78.6%	126
PROFESIÓN				
empresarios	5.4%	10.7%	83.9%	56
titul. superior/media	6.8%	13.7%	79.5%	73
profesionais liberais	6.7%	6.7%	86.7%	15
docentes	11.6%	7.0%	81.4%	86
forzas armadas			100.0%	11
pers. admin. subalterno	6.6%	9.4%	84.0%	106
pers. servicios	12.5%	12.5%	75.0%	48
autónomos	6.1%	6.1%	87.8%	49
labregos	7.5%	15.1%	77.4%	53
marifeiros	25.0%		75.0%	4
obreiros	9.1%	5.8%	85.1%	154
estudiantes	18.1%	9.0%	72.9%	177
amas de casa	5.6%	5.2%	89.3%	252
pers. econom. inactivo	8.7%		91.3%	23
SEXO				
home	11.7%	9.5%	78.8%	496
muller	7.2%	6.7%	86.1%	611
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	9.6%	7.6%	82.8%	778
periurbano	8.2%	8.8%	83.0%	329

Táboa 3.4.2.2a.1.3. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Lugo-2*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	6.8%	11.4%	81.9%	1022
IDADE				
16 a 25 anos	20.8%	16.4%	62.9%	159
26 a 40 anos	3.9%	8.2%	88.0%	233
41 a 65 anos	3.9%	9.0%	87.0%	409
máis de 65 anos	5.0%	15.4%	79.6%	221
ESTUDIOS				
ningún	10.0%	26.7%	63.3%	30
primarios incompletos	4.9%	12.0%	83.1%	350
primarios completos	5.6%	9.3%	85.2%	378
FP	11.4%	12.9%	75.7%	70
BUP	12.1%	11.2%	76.6%	107
carreira grao medio	6.0%	8.0%	86.0%	50
carreira grao superior	12.9%	16.1%	71.0%	31
outros estudos		16.7%	83.3%	6
CLASE SOCIAL				
baixa	9.3%	16.7%	74.1%	54
media-baixa	6.7%	9.9%	83.3%	726
media	6.7%	13.8%	79.5%	224
media-alta		22.2%	77.8%	18
PROFESIÓN				
empresarios	5.1%	10.3%	84.6%	78
titul. superior/media	9.1%	9.1%	81.8%	11
profesionais liberais			100.0%	1
docentes	6.7%	6.7%	86.7%	30
forzas armadas		26.7%	73.3%	15
pers. admin. subalterno	1.9%	13.0%	85.2%	108
pers. servicios	14.3%	14.3%	71.4%	21
autónomos	5.4%	10.7%	83.9%	56
labregos	5.7%	4.6%	89.7%	87
marifeiros	13.0%	8.7%	78.3%	23
obreiros	6.6%	13.9%	79.6%	137
estudiantes	26.3%	15.8%	57.9%	95
amas de casa	2.6%	9.6%	87.7%	342
pers. econom. inactivo	16.7%	27.8%	55.6%	18
SEXO				
home	7.8%	12.9%	79.3%	474
muller	5.8%	10.0%	84.1%	548
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	7.5%	14.0%	78.5%	684
rural-2	5.3%	5.9%	88.8%	338

Táboa 3.4.2.2a.1.4. Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	9.2%	12.0%	78.7%	1736
IDADE				
16 a 25 anos	23.0%	12.1%	64.9%	248
26 a 40 anos	6.0%	7.1%	86.9%	336
41 a 65 anos	4.8%	8.9%	86.3%	706
máis de 65 anos	11.0%	20.6%	68.4%	446
ESTUDIOS				
ningún	10.6%	25.0%	64.4%	132
primarios incompletos	8.3%	13.5%	78.2%	806
primarios completos	6.5%	6.0%	87.5%	464
FP	15.6%	11.7%	72.7%	77
BUP	16.8%	8.1%	75.2%	149
carreira grao medio	8.2%	14.3%	77.6%	49
carreira grao superior	12.2%	18.4%	69.4%	49
outros estudos	20.0%	20.0%	60.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	13.0%	10.7%	76.3%	131
media-baixa	9.0%	13.3%	77.7%	1035
media	9.4%	10.2%	80.4%	511
media-alta	3.4%	8.5%	88.1%	59
PROFESIÓN				
empresarios	5.3%	7.6%	87.1%	171
titul. superior/media		26.7%	73.3%	15
profesionais liberais	7.7%	23.1%	69.2%	13
docentes	10.7%	7.1%	82.1%	28
forzas armadas		9.1%	90.9%	22
pers. admin. subalterno	7.2%	7.2%	85.6%	97
pers. servicios	4.7%	9.3%	86.0%	43
autónomos	4.5%	9.1%	86.4%	88
labregos	8.6%	15.4%	76.0%	683
mariñeiros	30.0%	30.0%	40.0%	10
obreiros	13.3%	8.4%	78.3%	166
estudiantes	26.1%	13.9%	60.0%	115
amas de casa	5.4%	8.8%	85.8%	260
pers. econom. inactivo	24.0%	20.0%	56.0%	25
SEXO				
home	10.7%	11.8%	77.5%	853
muller	7.8%	12.2%	80.0%	883
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	10.0%	10.9%	79.1%	652
rural-2	8.8%	12.7%	78.5%	1084

Táboa 3.4.2.2a.1.5. Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Ourense-4

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	12.0%	16.2%	71.8%	870
IDADE				
16 a 25 anos	19.4%	16.7%	63.9%	144
26 a 40 anos	5.2%	16.7%	78.1%	192
41 a 65 anos	9.8%	13.2%	77.0%	348
máis de 65 anos	17.2%	21.0%	61.8%	186
ESTUDIOS				
ningún	16.7%	22.8%	60.5%	114
primarios incompletos	10.7%	15.1%	74.1%	317
primarios completos	11.7%	15.0%	73.3%	273
FP	15.8%	14.0%	70.2%	57
BUP	9.6%	15.4%	75.0%	52
carreira grao medio	10.3%	27.6%	62.1%	29
carreira grao superior	4.0%	8.0%	88.0%	25
outros estudos	33.3%		66.7%	3
CLASE SOCIAL				
baixa	5.9%	21.6%	72.5%	51
media-baixa	13.8%	14.5%	71.7%	428
media	10.8%	16.8%	72.4%	369
media-alta	9.1%	27.3%	63.6%	22
PROFESIÓN				
empresarios	5.4%	8.1%	86.5%	37
titul. superior/media		14.3%	85.7%	7
profesionais liberais	33.3%	33.3%	33.3%	3
docentes		33.3%	66.7%	9
forzas armadas			100.0%	1
pers. admin. subalterno	14.0%	86.0%		43
pers. servicios	7.1%	7.1%	85.7%	14
autónomos	7.9%	23.7%	68.4%	38
labregos	12.3%	15.6%	72.1%	154
obreiros	15.4%	17.0%	67.6%	182
estudiantes	21.9%	15.1%	63.0%	73
amas de casa	11.1%	17.1%	71.8%	287
pers. econom. inactivo	9.1%	9.1%	81.8%	22
SEXO				
home	12.8%	15.6%	71.6%	429
muller	11.1%	16.8%	72.1%	441
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	10.7%	14.0%	75.3%	271
rural-1	12.7%	21.2%	66.1%	118
rural-2	12.5%	16.2%	71.3%	481

Táboa 3.4.2.2a.1.6. Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Pontevedra

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	19.6%	12.8%	67.7%	1042
IDADE				
16 a 25 anos	30.7%	13.0%	56.3%	215
26 a 40 anos	13.1%	12.1%	74.8%	298
41 a 65 anos	17.4%	11.6%	71.1%	380
máis de 65 anos	22.1%	16.8%	61.1%	149
ESTUDIOS				
ningún	42.9%	23.8%	33.3%	21
primarios incompletos	21.8%	13.7%	64.5%	248
primarios completos	19.1%	12.8%	68.1%	320
FP	22.7%	16.0%	61.3%	75
BUP	23.6%	8.9%	67.5%	157
carreira grao medio	11.3%	11.3%	77.4%	115
carreira grao superior	12.2%	13.3%	74.5%	98
outros estudos	12.5%	12.5%	75.0%	8
CLASE SOCIAL				
baixa	30.8%	30.8%	38.5%	13
media-baixa	23.8%	14.2%	61.9%	520
media	15.2%	10.1%	74.6%	493
media-alta	6.3%	31.3%	62.5%	16
PROFESIÓN				
empresarios	13.2%	13.2%	73.6%	53
titul. superior/media	9.8%	7.3%	82.9%	41
profesionais liberais	8.3%	25.0%	66.7%	12
docentes	12.1%	12.1%	75.8%	66
forzas armadas			100.0%	16
pers. admin. subalterno	14.7%	11.8%	73.5%	102
pers. servicios	22.6%	6.5%	71.0%	31
autónomos	23.7%	18.6%	57.6%	59
labregos	41.7%	25.0%	33.3%	60
mariñeiros	18.8%	6.3%	75.0%	16
obreiros	19.4%	14.8%	65.8%	196
estudiantes	31.5%	12.3%	56.2%	146
amas de casa	13.9%	10.0%	76.1%	230
pers. econom. inactivo	28.6%	7.1%	64.3%	14
SEXO				
home	20.4%	15.4%	64.2%	461
muller	18.9%	10.7%	70.4%	581
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	14.1%	9.8%	76.1%	518
periurbano	25.0%	15.6%	59.4%	524

Táboa 3.4.2.2b.1.0. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. Galicia

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	20.8%	12.3%	66.9%
IDADE			
16 a 25 anos	41.1%	8.9%	50.0%
26 a 40 anos	19.2%	10.0%	70.8%
41 a 65 anos	15.5%	12.3%	72.2%
máis de 65 anos	18.8%	17.9%	63.3%
ESTUDIOS			
ningún	19.3%	18.7%	62.0%
primarios incompletos	17.5%	14.4%	68.1%
primarios completos	20.0%	10.8%	69.1%
FP	31.6%	9.8%	58.6%
BUP	27.5%	9.1%	63.3%
carreira grao medio	18.2%	8.3%	73.5%
carreira grao superior	25.3%	8.5%	66.1%
outros estudos	22.5%	15.7%	61.7%
CLASE SOCIAL			
baixa	22.1%	15.7%	62.2%
media-baixa	19.9%	13.6%	66.6%
media	21.6%	10.6%	67.8%
media-alta	20.7%	9.7%	69.5%
PROFESIÓN			
empresarios	16.3%	12.0%	71.6%
titul. superior/media	20.5%	8.4%	71.1%
profesionais liberais	13.3%	9.0%	77.7%
docentes	18.7%	8.1%	73.2%
forzas armadas	16.1%	7.3%	76.6%
pers. admin. subalterno	18.7%	12.0%	69.3%
pers. servicios	20.8%	9.7%	69.5%
autónomos	16.7%	11.8%	71.5%
labregos	16.1%	18.2%	65.7%
mariñeiros	23.7%	12.1%	64.2%
obreiros	22.6%	11.3%	66.1%
estudiantes	42.5%	8.7%	48.7%
amas de casa	16.9%	13.2%	69.9%
pers. econom. inactivo	31.8%	7.2%	61.0%
SEXO			
home	22.2%	11.9%	65.9%
muller	19.5%	12.7%	67.9%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	19.6%	10.4%	70.0%
periurbano	28.1%	12.3%	59.6%
vilas	23.8%	10.9%	65.3%
rural-1	21.1%	12.7%	66.2%
rural-2	19.1%	14.0%	66.9%

Táboa 3.4.2.2b.1.1. *Percepción do uso actual do galego respecto a bai vintecinco anos. A Coruña*

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	19.5%	10.6%	69.9%	979
IDADE				
16 a 25 anos	44.4%	7.3%	48.3%	151
26 a 40 anos	15.9%	8.5%	75.6%	258
41 a 65 anos	12.8%	11.4%	75.8%	414
máis de 65 anos	19.2%	15.4%	65.4%	156
ESTUDIOS				
ningún	15.1%	15.1%	69.8%	53
primarios incompletos	16.1%	11.4%	72.5%	236
primarios completos	18.2%	11.1%	70.8%	253
FP	19.4%	6.0%	74.6%	67
BUP	32.1%	9.5%	58.4%	137
carreira grao medio	12.6%	6.8%	80.6%	103
carreira grao superior	23.7%	9.6%	66.7%	114
outros estudos	12.5%	37.5%	50.0%	16
CLASE SOCIAL				
baixa	22.4%	4.5%	73.1%	67
media-baixa	20.2%	12.1%	67.7%	282
media	19.1%	10.7%	70.2%	534
media-alta	17.7%	10.4%	71.9%	96
PROFESIÓN				
empresarios	14.0%	9.3%	76.7%	43
titul. superior/media	17.4%	4.3%	78.3%	46
profesionais liberais	11.1%	11.1%	77.8%	9
docentes	16.3%	8.2%	75.5%	49
forzas armadas	29.4%		70.6%	17
pers. admin. subalterno	17.6%	14.0%	68.4%	136
pers. servicios	20.8%	13.2%	66.0%	53
autónomos	15.8%	8.8%	75.4%	57
labregos	18.2%	18.2%	63.6%	11
maríneiros	5.3%	15.8%	78.9%	19
obreiros	16.9%	9.6%	73.6%	178
estudiantes	42.1%	9.9%	47.9%	121
amas de casa	14.5%	11.5%	74.0%	235
pers. econom. inactivo	20.0%	20.0%	60.0%	5
SEXO				
home	20.7%	10.5%	68.8%	455
muller	18.5%	10.7%	70.8%	524
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	19.6%	10.7%	69.7%	969
periurbano	10.0%		90.0%	10

Táboa 3.4.2.2b.1.2. *Percepción do uso actual do galego respecto a bai vintecinco anos. Santiago*

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	25.6%	9.1%	65.3%	954
IDADE				
16 a 25 anos	42.5%	6.5%	51.0%	153
26 a 40 anos	23.4%	7.1%	69.5%	295
41 a 65 anos	21.7%	9.4%	68.9%	360
máis de 65 anos	21.9%	15.1%	63.0%	146
ESTUDIOS				
ningún	31.7%	18.3%	50.0%	60
primarios incompletos	25.6%	13.0%	61.4%	207
primarios completos	18.4%	6.8%	74.9%	207
FP	30.8%	3.1%	66.2%	65
BUP	28.3%	5.8%	65.9%	138
carreira grao medio	20.6%	9.3%	70.1%	97
carreira grao superior	30.6%	9.2%	60.1%	173
outros estudos	28.6%		71.4%	7
CLASE SOCIAL				
baixa	38.0%	12.0%	50.0%	50
media-baixa	23.9%	10.6%	65.6%	218
media	24.2%	8.8%	66.9%	590
media-alta	31.3%	6.3%	62.5%	96
PROFESIÓN				
empresarios	28.3%	7.5%	64.2%	53
titul. superior/media	21.0%	11.3%	67.7%	62
profesionais liberais	23.1%	7.7%	69.2%	13
docentes	26.6%	8.9%	64.6%	79
forzas armadas	18.2%		81.8%	11
pers. admin. subalterno	18.9%	12.2%	68.9%	90
pers. servicios	14.6%	14.6%	70.7%	41
autónomos	22.0%	9.8%	68.3%	41
labregos	11.8%	23.5%	64.7%	51
maríneiros	75.0%		25.0%	4
obreiros	27.5%	4.9%	67.6%	142
estudiantes	41.3%	5.6%	53.2%	126
amas de casa	22.8%	9.4%	67.9%	224
pers. econom. inactivo	41.2%		58.8%	17
SEXO				
home	29.2%	10.3%	60.5%	438
muller	22.5%	8.1%	69.4%	516
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	25.8%	8.1%	66.0%	677
periurbano	24.9%	11.6%	63.5%	277

Táboa 3.4.2.2b.1.3. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai vintecinco anos. Lugo-2

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	12.5%	10.3%	77.2%	929
IDADE				
16 a 25 anos	28.3%	17.4%	54.3%	92
26 a 40 anos	10.4%	7.1%	82.5%	212
41 a 65 anos	11.1%	10.1%	78.7%	404
máis de 65 anos	10.4%	10.9%	78.7%	221
ESTUDIOS				
ningún	16.7%	23.3%	60.0%	30
primarios incompletos	12.0%	10.3%	77.7%	341
primarios completos	11.0%	8.7%	80.3%	346
FP	15.4%	11.5%	73.1%	52
BUP	14.4%	14.4%	71.1%	90
carreira grao medio	12.8%	7.7%	79.5%	39
carreira grao superior	23.1%	3.8%	73.1%	26
outros estudos		20.0%	80.0%	5
CLASE SOCIAL				
baixa	15.4%	13.5%	71.2%	52
media-baixa	12.0%	7.4%	80.6%	664
media	14.1%	18.1%	67.8%	199
media-alta		28.6%	71.4%	14
PROFESIÓN				
empresarios	13.9%	12.5%	73.6%	72
titul. superior/media	10.0%	90.0%		10
profesionais liberais			100.0%	1
docentes	17.2%	82.8%		29
forzas armadas	20.0%	13.3%	66.7%	15
pers. admin. subalterno	13.3%	11.4%	75.2%	105
pers. servicos	7.7%	15.4%	76.9%	13
autónomos	14.3%	10.2%	75.5%	49
labregos	5.9%	4.7%	89.4%	85
mariñeiros	27.3%	4.5%	68.2%	22
obreiros	12.6%	11.0%	76.4%	127
estudiantes	33.3%	17.5%	49.1%	57
amas de casa	7.5%	10.8%	81.7%	333
pers. econom. inactivo	36.4%	9.1%	54.5%	11
SEXO				
home	14.3%	10.7%	75.0%	420
muller	11.0%	10.0%	79.0%	509
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	14.9%	13.3%	71.8%	611
rural-2	7.9%	4.7%	87.4%	318

Táboa 3.4.2.2b.1.4. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai vintecinco anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	17.3%	12.0%	70.7%	1639
IDADE				
16 a 25 anos	36.5%	6.6%	56.9%	197
26 a 40 anos	14.8%	7.9%	77.3%	304
41 a 65 anos	11.4%	9.3%	79.3%	701
máis de 65 anos	19.7%	21.7%	58.6%	437
ESTUDIOS				
ningún	18.0%	24.2%	57.8%	128
primarios incompletos	14.9%	15.0%	70.0%	791
primarios completos	15.1%	6.7%	78.1%	430
FP	32.8%	7.8%	59.4%	64
BUP	26.6%	4.7%	68.8%	128
carreira grao medio	23.9%	4.3%	71.7%	46
carreira grao superior	21.4%	7.1%	71.4%	42
outros estudos	20.0%	20.0%	60.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	20.8%	14.2%	65.0%	120
media-baixa	16.9%	13.8%	69.3%	980
media	17.9%	8.3%	73.8%	480
media-alta	10.2%	8.5%	81.4%	59
PROFESIÓN				
empresarios	13.5%	12.3%	74.2%	163
titul. superior/media	15.4%	23.1%	61.5%	13
profesionais liberais	9.1%	9.1%	81.8%	11
docentes	20.7%		79.3%	29
forzas armadas	10.0%	15.0%	75.0%	20
pers. admin. subalterno	16.5%	5.5%	78.0%	91
pers. servicos	10.5%	13.2%	76.3%	38
autónomos	8.8%	10.0%	81.3%	80
labregos	15.4%	16.2%	68.4%	667
mariñeiros	40.0%	30.0%	30.0%	10
obreiros	20.7%	6.7%	72.7%	150
estudiantes	44.9%	5.1%	50.0%	98
amas de casa	12.9%	9.3%	77.8%	248
pers. econom. inactivo	47.6%	14.3%	38.1%	21
SEXO				
home	19.0%	11.6%	69.5%	796
muller	15.7%	12.5%	71.9%	843
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	19.7%	8.6%	71.7%	615
rural-2	15.8%	14.1%	70.1%	1024

Táboa 3.4.2.2b.1.5. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. Ourense-4

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	13.8%	27.3%	58.9%	739
IDADE				
16 a 25 anos	27.3%	33.8%	39.0%	77
26 a 40 anos	8.1%	26.4%	65.5%	148
41 a 65 anos	10.9%	24.8%	64.4%	331
máis de 65 anos	18.0%	30.1%	51.9%	183
ESTUDIOS				
ningún	19.3%	28.9%	51.8%	114
primarios incompletos	10.5%	33.9%	55.6%	304
primarios completos	11.8%	17.0%	71.2%	212
FP	26.5%	32.4%	41.2%	34
BUP	23.5%	17.6%	58.8%	34
carreira grao medio	20.0%	40.0%	40.0%	20
carreira grao superior	5.6%	27.8%	66.7%	18
outros estudos	33.3%		66.7%	3
CLASE SOCIAL				
baixa	6.7%	55.6%	37.8%	45
media-baixa	16.5%	30.9%	52.6%	363
media	11.5%	17.3%	71.2%	312
media-alta	15.8%	57.9%	26.3%	19
PROFESIÓN				
empresarios	5.9%	17.6%	76.5%	34
titul. superior/media	20.0%	40.0%	40.0%	5
profesionais liberais	50.0%		50.0%	2
docentes		42.9%	57.1%	7
forzas armadas			100.0%	1
pers. admin. subalterno	5.0%	25.0%	70.0%	40
pers. servicios	20.0%	40.0%	40.0%	10
autónomos	8.8%	20.6%	70.6%	34
labregos	11.5%	26.4%	62.2%	148
obreiros	15.5%	25.0%	59.5%	148
estudiantes	34.2%	28.9%	36.8%	38
amas de casa	13.8%	28.9%	57.3%	253
pers. econom. inactivo	15.8%	52.6%	31.6%	19
SEXO				
home	13.5%	28.1%	58.4%	363
muller	14.1%	26.6%	59.3%	376
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	11.1%	34.3%	54.6%	216
rural-1	13.5%	44.2%	42.3%	104
rural-2	15.3%	19.6%	65.2%	419

Táboa 3.4.2.2b.1.6. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. Pontevedra

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	28.5%	12.5%	59.0%	861
IDADE				
16 a 25 anos	44.4%	10.5%	45.2%	124
26 a 40 anos	22.4%	12.3%	65.4%	228
41 a 65 anos	25.1%	12.2%	62.7%	362
máis de 65 anos	32.7%	15.6%	51.7%	147
ESTUDIOS				
ningún	47.6%	23.8%	28.6%	21
primarios incompletos	29.9%	13.8%	56.3%	224
primarios completos	28.8%	14.4%	56.8%	271
FP	35.6%	13.3%	51.1%	45
BUP	32.5%	8.7%	58.7%	126
carreira grao medio	21.6%	10.3%	68.0%	97
carreira grao superior	15.1%	8.2%	76.7%	73
outros estudos	25.0%		75.0%	4
CLASE SOCIAL				
baixa	30.0%	40.0%	30.0%	10
media-baixa	33.3%	13.6%	53.2%	442
media	23.4%	10.1%	66.5%	397
media-alta	16.7%	33.3%	50.0%	12
PROFESIÓN				
empresarios	22.4%	18.4%	59.2%	49
titul. superior/media	9.1%	9.1%	81.8%	33
profesionais liberais	20.0%	10.0%	70.0%	10
docentes	20.3%	11.9%	67.8%	59
forzas armadas	26.7%	6.7%	66.7%	15
pers. admin. subalterno	26.1%	6.8%	67.0%	88
pers. servicios	33.3%	4.8%	61.9%	21
autónomos	33.3%	13.0%	53.7%	54
labregos	48.3%	20.0%	31.7%	60
marifeiros	33.3%	6.7%	60.0%	15
obreiros	29.7%	13.9%	56.4%	165
estudiantes	42.0%	11.4%	46.6%	88
amas de casa	21.4%	14.1%	64.6%	192
pers. econom. inactivo	33.3%		66.7%	12
SEXO				
home	29.8%	13.7%	56.5%	386
muller	27.4%	11.6%	61.1%	475
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	19.7%	10.0%	70.4%	412
periurbano	36.5%	14.9%	48.6%	449

Táboa 3.4.2.2c.1.0. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Galicia*

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	27.6%	11.1%	61.2%
IDADE			
16 a 25 anos	49.0%	6.1%	44.9%
26 a 40 anos	28.3%	8.8%	62.9%
41 a 65 anos	21.8%	11.4%	66.8%
máis de 65 anos	23.9%	16.2%	59.8%
ESTUDIOS			
ningún	23.1%	18.0%	58.9%
primarios incompletos	23.4%	13.2%	63.4%
primarios completos	26.9%	9.6%	63.5%
FP	43.0%	7.7%	49.3%
BUP	38.3%	7.2%	54.4%
carreira grao medio	25.5%	7.2%	67.3%
carreira grao superior	35.6%	7.7%	56.6%
outros estudos	27.3%	7.7%	64.9%
CLASE SOCIAL			
baixa	26.7%	15.3%	58.0%
media-baixa	25.8%	12.4%	61.8%
media	29.5%	9.2%	61.3%
media-alta	31.9%	8.1%	60.0%
PROFESIÓN			
empresarios	24.4%	10.1%	65.6%
titul. superior/media	28.4%	10.0%	61.6%
profesionais liberais	23.4%	8.4%	68.2%
docentes	26.8%	6.8%	66.4%
forzas armadas	22.9%	7.0%	70.1%
pers. admin. subalterno	27.0%	9.0%	64.0%
pers. servizos	29.1%	8.1%	62.8%
autónomos	24.6%	11.4%	64.0%
labregos	20.8%	17.5%	61.7%
mariñeiros	32.1%	10.7%	57.2%
obreiros	29.2%	10.3%	60.6%
estudiantes	50.4%	6.1%	43.5%
amas de casa	23.0%	12.2%	64.8%
pers. econom. inactivo	41.2%	5.8%	53.0%
SEXO			
home	28.7%	10.6%	60.7%
muller	26.7%	11.6%	61.8%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	27.6%	7.6%	64.8%
periurbano	36.0%	12.1%	51.9%
vilas	30.7%	10.4%	59.0%
rural-1	29.0%	11.8%	59.2%
rural-2	24.8%	13.4%	61.8%

Táboa 3.4.2.2c.1.1. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. A Coruña*

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	28.0%	4.5%	67.4%	820
IDADE				
16 a 25 anos	51.1%	3.0%	45.9%	133
26 a 40 anos	33.9%	2.3%	63.7%	171
41 a 65 anos	18.2%	5.1%	76.7%	369
máis de 65 anos	25.2%	6.8%	68.0%	147
ESTUDIOS				
ningún	19.6%	8.7%	71.7%	46
primarios incompletos	21.8%	3.8%	74.4%	211
primarios completos	22.4%	4.8%	72.9%	210
FP	36.4%	4.5%	59.1%	44
BUP	45.4%	3.7%	50.9%	108
carreira grao medio	26.7%	5.6%	67.8%	90
carreira grao superior	39.6%	4.2%	56.3%	96
outros estudos	6.7%		93.3%	15
CLASE SOCIAL				
baixa	23.0%	4.9%	72.1%	61
media-baixa	25.4%	4.0%	70.6%	252
media	28.3%	5.1%	66.6%	431
media-alta	39.5%	2.6%	57.9%	76
PROFESIÓN				
empresarios	30.6%		69.4%	36
titul. superior/media	28.9%	5.3%	65.8%	38
profesionais liberais	50.0%		50.0%	6
docentes	30.2%	7.0%	62.8%	43
forzas armadas	31.3%		68.8%	16
pers. admin. subalterno	26.2%	6.5%	67.3%	107
pers. servizos	28.9%	6.7%	64.4%	45
autónomos	34.1%	4.9%	61.0%	41
labregos	45.5%	9.1%	45.5%	11
mariñeiros	12.5%		87.5%	16
obreiros	21.6%	4.1%	74.3%	148
estudiantes	50.9%	2.8%	46.3%	108
amas de casa	18.4%	5.0%	76.6%	201
pers. econom. inactivo	25.0%		75.0%	4
SEXO				
home	28.1%	3.8%	68.1%	392
muller	28.0%	5.1%	66.8%	428
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	28.2%	4.6%	67.2%	812
periurbano	12.5%		87.5%	8

Táboa 3.4.2.2c.1.2. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai corenta anos. Santiago

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	36.4%	8.2%	55.5%	795
IDADE				
16 a 25 anos	49.3%	4.4%	46.3%	136
26 a 40 anos	38.9%	4.8%	56.3%	208
41 a 65 anos	33.9%	8.4%	57.7%	310
máis de 65 anos	25.5%	16.3%	58.2%	141
ESTUDIOS				
ningún	38.3%	18.3%	43.3%	60
primarios incompletos	35.4%	15.4%	49.1%	175
primarios completos	33.9%	3.0%	63.0%	165
FP	41.7%	4.2%	54.2%	48
BUP	38.5%	1.7%	59.8%	117
carreira grao medio	28.2%	8.2%	63.5%	85
carreira grao superior	41.0%	7.9%	51.1%	139
outros estudos	33.3%		66.7%	6
CLASE SOCIAL				
baixa	42.9%	14.3%	42.9%	49
media-baixa	34.6%	11.5%	53.9%	191
media	35.8%	7.2%	57.1%	475
media-alta	40.0%	2.5%	57.5%	80
PROFESIÓN				
empresarios	37.8%	6.7%	55.6%	45
titul. superior/media	28.8%	11.5%	59.6%	52
profesionais liberais	40.0%	10.0%	50.0%	10
docentes	36.8%	7.4%	55.9%	68
forzas armadas	10.0%		90.0%	10
pers. admin. subalterno	38.6%	4.3%	57.1%	70
pers. servicios	28.6%	5.7%	65.7%	35
autónomos	25.7%	5.7%	68.6%	35
labregos	16.7%	27.1%	56.3%	48
maríneiros	66.7%		33.3%	3
obreiros	39.8%	6.5%	53.7%	108
estudiantes	48.6%	3.6%	47.7%	111
amas de casa	36.9%	10.2%	52.9%	187
pers. econom. inactivo	38.5%		61.5%	13
SEXO				
home	38.8%	8.5%	52.6%	363
muller	34.3%	7.9%	57.9%	432
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	36.5%	5.3%	58.1%	583
periurbano	35.8%	16.0%	48.1%	212

Táboa 3.4.2.2c.1.3. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai corenta anos. Lugo-2

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	16.4%	9.6%	74.0%	813
IDADE				
16 a 25 anos	38.4%	15.1%	46.6%	73
26 a 40 anos	13.8%	4.3%	81.9%	138
41 a 65 anos	15.1%	9.1%	75.8%	384
máis de 65 anos	12.8%	11.9%	75.2%	218
ESTUDIOS				
ningún	20.7%	24.1%	55.2%	29
primarios incompletos	13.8%	10.7%	75.5%	319
primarios completos	15.1%	7.6%	77.3%	304
FP	17.1%	11.4%	71.4%	35
BUP	29.2%	11.1%	59.7%	72
carreira grao medio	16.1%	3.2%	80.6%	31
carreira grao superior	27.8%		72.2%	18
outros estudos		20.0%	80.0%	5
CLASE SOCIAL				
baixa	16.0%	16.0%	68.0%	50
media-baixa	14.0%	6.6%	79.4%	577
media	23.7%	16.9%	59.3%	177
media-alta	22.2%	22.2%	55.6%	9
PROFESIÓN				
empresarios	19.0%	8.6%	72.4%	58
titul. superior/media	12.5%		87.5%	8
docentes	13.6%		86.4%	22
forzas armadas	15.4%	15.4%	69.2%	13
pers. admin. subalterno	21.6%	6.8%	71.6%	88
pers. servicios	11.1%	22.2%	66.7%	9
autónomos	22.7%	13.6%	63.6%	44
labregos	6.3%	5.0%	88.8%	80
maríneiros	30.0%	10.0%	60.0%	20
obreiros	16.2%	8.5%	75.2%	117
estudiantes	40.8%	16.3%	42.9%	49
amas de casa	10.8%	10.8%	78.4%	296
pers. econom. inactivo	44.4%	11.1%	44.4%	9
SEXO				
home	17.5%	10.0%	72.5%	371
muller	15.4%	9.3%	75.3%	442
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	20.2%	12.2%	67.6%	525
rural-2	9.4%	4.9%	85.8%	288

Táboa 3.4.2.2c.1.4. Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	25.0%	11.6%	63.5%	1527
IDADE				
16 a 25 anos	41.8%	5.5%	52.7%	182
26 a 40 anos	26.7%	5.6%	67.7%	251
41 a 65 anos	19.9%	10.3%	69.8%	663
máis de 65 anos	24.6%	19.7%	55.7%	431
ESTUDIOS				
ningún	25.4%	19.0%	55.6%	126
primarios incompletos	21.4%	14.7%	63.9%	756
primarios completos	24.9%	8.1%	67.0%	382
FP	43.9%	7.0%	49.1%	57
BUP	34.5%	1.8%	63.7%	113
carreira grao medio	26.1%	4.3%	69.6%	46
carreira grao superior	35.1%	5.4%	59.5%	37
outros estudos	30.0%	10.0%	60.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	29.2%	14.2%	56.6%	113
media-baixa	25.3%	12.9%	61.8%	905
media	23.5%	9.0%	67.5%	455
media-alta	22.2%	5.6%	72.2%	54
PROFESIÓN				
empresarios	21.9%	13.7%	64.4%	146
titul. superior/media	36.4%	18.2%	45.5%	11
profesionais liberais	36.4%	9.1%	54.5%	11
docentes	21.4%		78.6%	28
forzas armadas	15.8%	10.5%	73.7%	19
pers. admin. subalterno	21.7%	3.6%	74.7%	83
pers. servicios	29.0%	9.7%	61.3%	31
autónomos	13.5%	13.5%	73.0%	74
labregos	23.1%	14.8%	62.1%	636
mariñeiros	37.5%	37.5%	25.0%	8
obreiros	30.4%	8.1%	61.5%	135
estudiantes	48.4%	4.2%	47.4%	95
amas de casa	20.9%	9.1%	70.0%	230
pers. econom. inactivo	50.0%	15.0%	35.0%	20
SEXO				
home	25.4%	11.6%	63.0%	743
muller	24.5%	11.6%	63.9%	784
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	27.4%	9.1%	63.5%	584
rural-2	23.4%	13.1%	63.4%	943

Táboa 3.4.2.2c.1.5. Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Ourense-4

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	14.3%	30.7%	55.0%	622
IDADE				
16 a 25 anos	28.8%	32.9%	38.4%	73
26 a 40 anos	9.0%	36.0%	55.0%	100
41 a 65 anos	10.9%	28.3%	60.9%	276
máis de 65 anos	16.8%	30.6%	52.6%	173
ESTUDIOS				
ningún	17.2%	31.3%	51.5%	99
primarios incompletos	10.0%	35.8%	54.2%	271
primarios completos	14.6%	21.3%	64.0%	164
FP	30.0%	33.3%	36.7%	30
BUP	24.0%	24.0%	52.0%	25
carreira grao medio	29.4%	35.3%	35.3%	17
carreira grao superior		42.9%	57.1%	14
outros estudos	50.0%		50.0%	2
CLASE SOCIAL				
baixa	2.7%	67.6%	29.7%	37
media-baixa	18.2%	34.8%	47.0%	296
media	11.4%	19.6%	69.0%	271
media-alta	16.7%	55.6%	27.8%	18
PROFESIÓN				
empresarios	3.4%	24.1%	72.4%	29
titul. superior/media	25.0%	50.0%	25.0%	4
profesionais liberais			100.0%	1
docentes	16.7%	33.3%	50.0%	6
forzas armadas			100.0%	1
pers. admin. subalterno	8.8%	26.5%	64.7%	34
pers. servicios	22.2%	44.4%	33.3%	9
autónomos	7.1%	25.0%	67.9%	28
labregos	13.9%	25.5%	60.6%	137
obreiros	16.7%	33.3%	50.0%	108
estudiantes	33.3%	30.6%	36.1%	36
amas de casa	12.9%	32.4%	54.8%	210
pers. econom. inactivo	15.8%	52.6%	31.6%	19
SEXO				
home	13.9%	32.5%	53.6%	302
muller	14.7%	29.1%	56.3%	320
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	10.5%	42.1%	47.4%	171
rural-1	15.6%	48.9%	35.6%	90
rural-2	15.8%	20.8%	63.4%	361

**Táboa 3.4.2.2c.1.6. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai corenta anos. Pontevedra**

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	37.8%	12.4%	49.9%	680
IDADE				
16 a 25 anos	52.8%	5.7%	41.5%	106
26 a 40 anos	35.9%	13.8%	50.3%	145
41 a 65 anos	32.4%	12.8%	54.7%	296
máis de 65 anos	39.8%	15.0%	45.1%	133
ESTUDIOS				
ningún	60.0%	20.0%	20.0%	20
primarios incompletos	37.6%	14.5%	47.8%	186
primarios completos	36.3%	16.3%	47.4%	215
FP	40.6%	12.5%	46.9%	32
BUP	44.9%	4.1%	51.0%	98
carreira grao medio	33.3%	8.3%	58.3%	72
carreira grao superior	27.3%	7.3%	65.5%	55
outros estudos	50.0%		50.0%	2
CLASE SOCIAL				
baixa	44.4%	33.3%	22.2%	9
media-baixa	43.3%	14.8%	41.9%	365
media	31.6%	8.1%	60.3%	297
media-alta	11.1%	33.3%	55.6%	9
PROFESIÓN				
empresarios	28.6%	14.3%	57.1%	42
titul. superior/media	24.0%	12.0%	64.0%	25
profesionais liberais	20.0%	20.0%	60.0%	5
docentes	32.6%	6.5%	60.9%	46
forzas armadas	44.4%		55.6%	9
pers. admin. subalterno	37.9%	7.6%	54.5%	66
pers. servicos	50.0%	7.1%	42.9%	14
autónomos	39.0%	12.2%	48.8%	41
labregos	50.9%	16.4%	32.7%	55
mariñeiros	36.4%	9.1%	54.5%	11
obreiros	37.9%	16.4%	45.7%	140
estudiantes	52.6%	5.1%	42.3%	78
amas de casa	29.5%	16.5%	54.0%	139
pers. econom. inactivo	44.4%		55.6%	9
SEXO				
home	40.1%	12.2%	47.7%	327
muller	35.7%	12.5%	51.8%	353
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	31.8%	7.5%	60.7%	308
periurbano	42.7%	16.4%	40.9%	372

**Táboa 3.4.2.2a.2.0. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai dez anos. Galicia**

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	12.9%	11.5%	75.5%
LINGUA INICIAL			
galego	11.4%	12.1%	76.5%
castelán	15.3%	10.8%	73.8%
as dúas	15.5%	10.0%	74.5%
outras	20.4%	8.4%	71.2%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	18.3%	12.5%	69.2%
máis castelán	16.2%	10.4%	73.4%
máis galego	11.4%	9.8%	78.8%
só galego	11.1%	13.2%	75.7%
ENTENDE O GALEGO			
nada	22.4%	11.5%	66.1%
pouco	13.9%	13.7%	72.4%
bastante	13.4%	11.7%	74.9%
moito	12.4%	11.2%	76.4%
FALA O GALEGO			
nada	15.2%	12.3%	72.5%
pouco	17.1%	12.5%	70.4%
bastante	12.9%	11.5%	75.5%
moito	11.7%	11.2%	77.1%
LE O GALEGO			
nada	14.1%	14.7%	71.2%
pouco	11.1%	11.8%	77.1%
bastante	13.5%	9.1%	77.4%
moito	15.4%	11.1%	73.5%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	10.8%	12.5%	76.7%
pouco	10.8%	10.8%	78.4%
bastante	17.8%	10.1%	72.1%
moito	18.8%	10.4%	70.9%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	12.5%	11.7%	75.8%
escola	25.3%	11.5%	63.2%
amigos	10.0%	9.3%	80.7%
veciños	11.4%	10.5%	78.1%
traballo	7.5%	9.6%	82.9%
outros	8.2%	9.0%	82.8%

Táboa 3.4.2.2a.2.1. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. A Coruña*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	11.7%	12.8%	75.5%	1109
LINGUA INICIAL				
galego	8.3%	11.8%	80.0%	400
castelán	13.7%	14.4%	71.9%	590
as dúas	13.8%	8.6%	77.6%	116
outras			100.0%	3
LINGUA HABITUAL				
só castelán	17.7%	13.3%	68.9%	293
máis castelán	11.8%	13.5%	74.6%	414
máis galego	7.8%	11.3%	80.9%	282
só galego	5.8%	12.5%	81.7%	120
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	6.5%	8.7%	84.8%	46
bastante	12.5%	8.2%	79.3%	328
moito	11.7%	15.1%	73.1%	733
FALA O GALEGO				
nada	5.1%	12.8%	82.1%	39
pouco	15.6%	12.6%	71.9%	199
bastante	12.4%	11.5%	76.1%	364
moito	10.3%	13.8%	75.9%	507
LE O GALEGO				
nada	14.1%	6.3%	79.7%	64
pouco	9.3%	9.7%	81.0%	279
bastante	10.8%	10.3%	78.8%	397
moito	14.4%	18.6%	66.9%	354
ESCRIBE O GALEGO				
nada	8.4%	10.1%	81.5%	286
pouco	8.6%	13.6%	77.9%	420
bastante	13.8%	14.3%	71.9%	217
moito	22.7%	12.2%	65.1%	172
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	10.5%	14.0%	75.5%	695
escola	26.4%	9.3%	64.3%	129
amigos	4.5%	13.5%	82.0%	111
veciños	7.1%	9.5%	83.3%	42
traballo	10.0%		90.0%	30
outros	15.9%	14.3%	69.8%	63

Táboa 3.4.2.2a.2.2. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Santiago*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	9.2%	7.9%	82.8%	1107
LINGUA INICIAL				
galego	8.1%	7.6%	84.2%	590
castelán	9.8%	7.6%	82.6%	356
as dúas	10.5%	10.5%	79.1%	153
outras	37.5%		62.5%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	8.6%	10.3%	81.0%	116
máis castelán	10.1%	7.2%	82.7%	307
máis galego	7.1%	8.8%	84.1%	352
só galego	10.8%	6.9%	82.2%	332
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	14.3%	14.3%	71.4%	21
bastante	8.7%	9.4%	81.9%	299
moito	9.3%	7.3%	83.4%	785
FALA O GALEGO				
nada		17.6%	82.4%	17
pouco	13.8%	12.3%	73.8%	130
bastante	9.5%	7.5%	83.0%	348
moito	8.3%	7.0%	84.6%	612
LE O GALEGO				
nada	7.1%	11.9%	81.0%	84
pouco	5.9%	9.3%	84.9%	324
bastante	9.4%	6.4%	84.2%	330
moito	11.8%	7.3%	81.0%	331
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.9%	9.7%	86.4%	279
pouco	7.8%	7.8%	84.3%	395
bastante	11.6%	5.8%	82.6%	207
moito	15.8%	7.6%	76.6%	184
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	9.2%	7.8%	83.0%	882
escola	15.9%	7.2%	76.8%	69
amigos	6.7%	8.9%	84.4%	45
veciños	5.9%	5.9%	88.2%	17
traballo	3.7%	3.7%	92.6%	27
outros	10.6%	10.6%	78.7%	47

Táboa 3.4.2.2a.2.3. Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Lugo-2

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	6.8%	11.4%	81.9%	1022
LINGUA INICIAL				
galego	4.7%	10.7%	84.6%	719
castelán	11.8%	15.8%	72.4%	203
as dúas	11.2%	7.1%	81.6%	98
outras			100.0%	2
LINGUA HABITUAL				
só castelán	25.8%	18.2%	56.1%	66
máis castelán	7.3%	15.7%	77.0%	178
máis galego	4.2%	10.2%	85.5%	332
só galego	5.6%	9.4%	85.0%	446
ENTENDE O GALEGO				
pouco	17.6%	11.8%	70.6%	17
bastante	6.1%	9.7%	84.2%	493
moito	7.0%	12.9%	80.1%	512
FALA O GALEGO				
nada	7.7%	15.4%	76.9%	13
pouco	11.9%	19.4%	68.7%	134
bastante	6.0%	8.9%	85.1%	497
moito	5.8%	11.6%	82.5%	378
LE O GALEGO				
nada	7.9%	21.4%	70.7%	140
pouco	4.1%	10.0%	85.8%	459
bastante	9.6%	8.2%	82.2%	343
moito	6.8%	13.6%	79.7%	59
ESCRIBE O GALEGO				
nada	6.2%	19.3%	74.5%	306
pouco	4.6%	7.2%	88.2%	433
bastante	11.5%	7.8%	80.6%	217
moito	6.5%	10.9%	82.6%	46
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	5.6%	10.3%	84.1%	875
escola	24.5%	30.6%	44.9%	49
amigos	8.3%	11.1%	80.6%	36
veciños	10.3%	6.9%	82.8%	29
traballo		12.5%	87.5%	8
outros		12.5%	87.5%	8

Táboa 3.4.2.2a.2.4. Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	9.2%	12.0%	78.7%	1736
LINGUA INICIAL				
galego	8.7%	12.6%	78.7%	1482
castelán	14.3%	6.8%	78.9%	133
as dúas	10.3%	12.0%	77.8%	117
outras			100.0%	4
LINGUA HABITUAL				
só castelán	18.8%	12.5%	68.8%	16
máis castelán	14.4%	8.9%	76.7%	90
máis galego	8.1%	10.6%	81.3%	566
só galego	9.2%	13.1%	77.7%	1064
ENTENDE O GALEGO				
pouco	12.5%	12.5%	75.0%	16
bastante	7.5%	11.8%	80.7%	689
moito	10.3%	12.2%	77.5%	1031
FALA O GALEGO				
nada	20.0%	20.0%	60.0%	5
pouco	15.4%	17.3%	67.3%	52
bastante	7.6%	11.4%	81.0%	594
moito	9.8%	12.1%	78.2%	1085
LE O GALEGO				
nada	13.6%	20.3%	66.1%	118
pouco	9.2%	13.4%	77.5%	785
bastante	6.0%	8.1%	85.8%	529
moito	13.4%	9.7%	76.9%	268
ESCRIBE O GALEGO				
nada	10.4%	14.7%	74.9%	450
pouco	6.7%	10.5%	82.9%	811
bastante	9.3%	8.5%	82.2%	270
moito	17.9%	13.7%	68.5%	168
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	9.0%	12.2%	78.9%	1653
escola	16.7%	16.7%	66.7%	18
amigos	26.3%		73.7%	19
veciños	7.4%	11.1%	81.5%	27
traballo	9.1%		90.9%	11
outros		33.3%	66.7%	3

Táboa 3.4.2.2a.2.5. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Ourense-4*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	12.0%	16.2%	71.8%	870
LINGUA INICIAL				
galego	12.4%	15.6%	72.1%	688
castelán	8.4%	15.7%	75.9%	83
as dúas	12.5%	19.3%	68.2%	88
outras	9.1%	36.4%	54.5%	11
LINGUA HABITUAL				
só castelán	18.8%	12.5%	68.8%	16
máis castelán	8.2%	30.1%	61.6%	73
máis galego	14.2%	15.1%	70.6%	344
só galego	10.5%	14.9%	74.6%	437
ENTENDE O GALEGO				
pouco	10.0%	20.0%	70.0%	10
bastante	14.7%	15.6%	69.7%	462
moito	8.8%	16.8%	74.4%	398
FALA O GALEGO				
nada	20.0%	20.0%	60.0%	5
pouco	9.8%	17.1%	73.2%	41
bastante	14.4%	16.7%	68.8%	443
moito	9.2%	15.5%	75.3%	381
LE O GALEGO				
nada	14.7%	22.0%	63.4%	191
pouco	9.1%	14.1%	76.8%	396
bastante	8.9%	15.1%	76.0%	192
moito	21.6%	7.8%	70.6%	51
ESCRIBE O GALEGO				
nada	12.0%	18.0%	70.0%	383
pouco	6.7%	13.5%	79.8%	312
bastante	15.1%	20.9%	64.0%	86
moito	21.4%	7.1%	71.4%	42
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	12.2%	15.8%	72.0%	830
escola	7.1%	14.3%	78.6%	14
amigos		40.0%	60.0%	5
veciños	9.1%	36.4%	54.5%	11
traballo			100.0%	3
outros		50.0%	50.0%	2

Táboa 3.4.2.2a.2.6. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai dez anos. Pontevedra*

	RESPECTO DE HAI 10 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	19.6%	12.8%	67.7%	1042
LINGUA INICIAL				
galego	21.8%	15.2%	63.0%	440
castelán	18.6%	11.2%	70.2%	436
as dúas	16.9%	10.6%	72.5%	160
outras			100.0%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	21.8%	11.5%	66.8%	262
máis castelán	16.5%	8.8%	74.6%	272
máis galego	13.5%	12.0%	74.4%	266
só galego	27.3%	19.4%	53.3%	242
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	10.8%	8.1%	81.1%	37
bastante	21.9%	14.3%	63.8%	538
moito	17.6%	11.4%	71.0%	465
FALA O GALEGO				
nada	22.2%	13.9%	63.9%	36
pouco	17.5%	9.9%	72.6%	223
bastante	20.9%	12.9%	66.2%	473
moito	18.7%	14.5%	66.8%	310
LE O GALEGO				
nada	26.4%	18.1%	55.6%	144
pouco	19.4%	9.0%	71.6%	356
bastante	16.9%	12.8%	70.3%	337
moito	16.6%	14.4%	69.0%	187
ESCRIBE O GALEGO				
nada	17.9%	13.7%	68.4%	386
pouco	19.0%	9.0%	72.0%	332
bastante	20.3%	13.4%	66.3%	187
moito	20.5%	17.1%	62.4%	117
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	20.7%	13.6%	65.7%	720
escola	30.1%	10.6%	59.3%	113
amigos	6.7%	15.6%	77.8%	45
veciños	6.3%	7.8%	85.9%	64
traballo	11.5%	7.7%	80.8%	26
outros	8.1%	10.8%	81.1%	37

Táboa 3.4.2.2b.2.0. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. Galicia*

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	20.8%	12.3%	66.9%
LINGUA INICIAL			
galego	18.8%	13.4%	67.8%
castelán	24.3%	9.2%	66.4%
as dúas	24.1%	12.4%	63.5%
outras	28.0%	13.2%	58.8%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	27.9%	9.2%	62.9%
máis castelán	25.7%	9.9%	64.4%
máis galego	19.8%	11.7%	68.5%
só galego	17.7%	14.5%	67.8%
ENTENDE O GALEGO			
nada	29.6%	7.2%	63.2%
pouco	23.3%	11.2%	65.5%
bastante	19.7%	13.3%	67.0%
moito	21.7%	11.3%	67.0%
FALA O GALEGO			
nada	23.2%	10.1%	66.8%
pouco	26.3%	10.9%	62.8%
bastante	19.4%	12.9%	67.7%
moito	20.8%	12.0%	67.2%
LE O GALEGO			
nada	21.3%	16.5%	62.3%
pouco	18.2%	13.9%	67.9%
bastante	21.1%	9.4%	69.5%
moito	26.7%	8.3%	65.0%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	18.1%	14.1%	67.8%
pouco	18.9%	12.1%	69.0%
bastante	25.7%	9.5%	64.8%
moito	29.6%	7.5%	62.9%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	20.2%	12.8%	67.0%
escola	37.3%	9.5%	53.2%
amigos	20.2%	9.1%	70.6%
veciños	18.5%	11.9%	69.7%
traballo	14.1%	9.6%	76.4%
outros	16.7%	6.6%	76.8%

Táboa 3.4.2.2b.2.1. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. A Coruña*

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			N
	menos	igual	máis	
TOTAL SECTOR	19.5%	10.6%	69.9%	979
LINGUA INICIAL				
galego	16.5%	12.6%	70.9%	381
castelán	20.4%	10.5%	69.1%	495
as dúas	26.2%	3.9%	69.9%	103
LINGUA HABITUAL				
só castelán	27.4%	8.7%	63.9%	230
máis castelán	19.1%	10.9%	70.0%	367
máis galego	15.2%	12.6%	72.2%	270
só galego	15.2%	8.9%	75.9%	112
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	12.2%	4.9%	82.9%	41
bastante	21.3%	9.9%	68.8%	282
moito	19.3%	11.3%	69.4%	654
FALA O GALEGO				
nada	4.3%	4.3%	91.3%	23
pouco	22.4%	10.9%	66.7%	174
bastante	20.7%	9.3%	70.1%	324
moito	18.3%	11.8%	69.9%	458
LE O GALEGO				
nada	30.5%	6.8%	62.7%	59
pouco	16.3%	13.0%	70.7%	246
bastante	17.1%	7.4%	75.5%	363
moito	23.6%	12.8%	63.6%	297
ESCRIBE O GALEGO				
nada	14.7%	9.7%	75.6%	258
pouco	16.1%	11.7%	72.3%	386
bastante	24.7%	8.9%	66.3%	190
moito	32.6%	10.6%	56.8%	132
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	19.5%	11.9%	68.5%	645
escola	35.6%	6.9%	57.5%	87
amigos	12.6%	5.8%	81.6%	103
veciños	13.9%	16.7%	69.4%	36
traballo	13.8%	3.4%	82.8%	29
outros	19.6%	12.5%	67.9%	56

**Táboa 3.4.2.2b.2.2. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai vintecinco anos. Santiago**

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	25.6%	9.1%	65.3%	954
LINGUA INICIAL				
galego	23.9%	10.8%	65.2%	535
castelán	28.2%	5.6%	66.2%	284
as dúas	26.9%	7.7%	65.4%	130
outras	20.0%	60.0%	20.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	24.1%	6.0%	69.9%	83
máis castelán	30.3%	6.3%	63.4%	254
máis galego	21.7%	9.6%	68.7%	313
só galego	26.0%	11.8%	62.2%	304
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco		35.3%	64.7%	17
bastante	19.1%	10.1%	70.8%	257
moito	27.8%	9.0%	63.2%	679
FALA O GALEGO				
nada	11.1%		88.9%	9
pouco	36.3%	7.8%	55.9%	102
bastante	21.6%	8.5%	69.9%	306
moito	26.1%	9.9%	64.1%	537
LE O GALEGO				
nada	19.7%	16.7%	63.6%	66
pouco	21.7%	12.0%	66.2%	299
bastante	25.1%	5.9%	69.0%	271
moito	30.2%	6.8%	63.0%	281
ESCRIBE O GALEGO				
nada	23.0%	10.7%	66.4%	244
pouco	25.7%	9.3%	65.0%	343
bastante	25.1%	6.6%	68.3%	167
moito	28.3%	6.9%	64.8%	159
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	26.4%	9.7%	64.0%	777
escola	31.3%	8.3%	60.4%	48
amigos	18.4%	5.3%	76.3%	38
veciños	23.5%	5.9%	70.6%	17
traballo	19.0%	9.5%	71.4%	21
outros	19.5%	7.3%	73.2%	41

**Táboa 3.4.2.2b.2.3. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai vintecinco anos. Lugo-2**

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	12.5%	10.3%	77.2%	929
LINGUA INICIAL				
galego	11.2%	8.8%	80.0%	685
castelán	17.1%	17.7%	65.2%	158
as dúas	14.1%	9.4%	76.5%	85
outras			100.0%	1
LINGUA HABITUAL				
só castelán	28.9%	13.3%	57.8%	45
máis castelán	14.6%	16.7%	68.8%	144
máis galego	12.7%	12.4%	74.8%	306
só galego	9.9%	6.5%	83.6%	434
ENTENDE O GALEGO				
pouco		8.3%	91.7%	12
bastante	9.0%	10.2%	80.8%	442
moito	16.0%	10.5%	73.5%	475
FALA O GALEGO				
nada	22.2%	11.1%	66.7%	9
pouco	16.3%	16.3%	67.3%	98
bastante	9.9%	10.6%	79.5%	464
moito	14.5%	8.4%	77.1%	358
LE O GALEGO				
nada	14.3%	19.0%	66.7%	126
pouco	9.2%	8.8%	82.0%	422
bastante	15.0%	7.8%	77.1%	306
moito	20.4%	13.0%	66.7%	54
ESCRIBE O GALEGO				
nada	14.9%	13.9%	71.2%	281
pouco	8.5%	8.0%	83.4%	398
bastante	15.0%	8.0%	77.0%	187
moito	23.3%	14.0%	62.8%	43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	11.6%	8.7%	79.7%	812
escola	30.3%	36.4%	33.3%	33
amigos	14.7%	14.7%	70.6%	34
veciños	16.0%	16.0%	68.0%	25
traballo		28.6%	71.4%	7
outros		14.3%	85.7%	7

Táboa 3.4.2.2b.2.4. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vinte e cinco anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	17.3%	12.0%	70.7%	1639
LINGUA INICIAL				
galego	16.7%	12.1%	71.1%	1417
castelán	25.7%	5.5%	68.8%	109
as dúas	16.4%	17.3%	66.4%	110
outras			100.0%	3
LINGUA HABITUAL				
só castelán	41.7%		58.3%	12
máis castelán	29.2%	11.1%	59.7%	72
máis galego	16.1%	10.1%	73.7%	533
só galego	16.7%	13.2%	70.1%	1022
ENTENDE O GALEGO				
pouco	25.0%	18.8%	56.3%	16
bastante	14.3%	12.0%	73.7%	659
moito	19.2%	11.9%	68.9%	964
FALA O GALEGO				
nada	66.7%		33.3%	3
pouco	22.7%	11.4%	65.9%	44
bastante	13.9%	12.2%	73.9%	567
moito	18.7%	12.0%	69.3%	1025
LE O GALEGO				
nada	20.9%	20.9%	58.3%	115
pouco	17.1%	14.7%	68.2%	761
bastante	12.5%	8.1%	79.4%	495
moito	25.8%	5.6%	68.7%	233
ESCRIBE O GALEGO				
nada	18.3%	13.7%	68.0%	438
pouco	15.0%	12.7%	72.4%	774
bastante	13.8%	9.3%	76.8%	246
moito	31.7%	4.8%	63.4%	145
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	17.0%	12.2%	70.7%	1569
escola	46.7%	6.7%	46.7%	15
amigos	29.4%		70.6%	17
veciños		13.0%	87.0%	23
traballo		11.1%	88.9%	9
outros	66.7%		33.3%	3

Táboa 3.4.2.2b.2.5. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vinte e cinco anos. Ourense-5

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	13.8%	27.3%	58.9%	739
LINGUA INICIAL				
galego	13.5%	27.3%	59.1%	607
castelán	19.6%	25.0%	55.4%	56
as dúas	11.8%	23.5%	64.7%	68
outras	12.5%	75.0%	12.5%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	37.5%		62.5%	8
máis castelán	13.5%	36.5%	50.0%	52
máis galego	16.2%	24.6%	59.2%	272
só galego	11.8%	28.5%	59.7%	407
ENTENDE O GALEGO				
pouco	28.6%	14.3%	57.1%	7
bastante	16.5%	26.6%	56.9%	357
moito	10.9%	28.3%	60.8%	375
FALA O GALEGO				
nada	25.0%		75.0%	4
pouco	20.0%	20.0%	60.0%	25
bastante	16.7%	27.4%	55.9%	347
moito	10.5%	28.1%	61.4%	363
LE O GALEGO				
nada	12.9%	24.2%	62.9%	178
pouco	10.7%	28.5%	60.8%	337
bastante	11.4%	30.0%	58.6%	140
moito	34.1%	20.5%	45.5%	44
ESCRIBE O GALEGO				
nada	12.3%	23.1%	64.6%	350
pouco	9.6%	28.4%	62.0%	250
bastante	15.8%	47.4%	36.8%	57
moito	31.4%	22.9%	45.7%	35
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	13.8%	26.6%	59.6%	711
escola	14.3%	57.1%	28.6%	7
amigos		75.0%	25.0%	4
veciños	10.0%	50.0%	40.0%	10
traballo		50.0%	50.0%	2
outros	100.0%			1

Táboa 3.4.2.2b.2.6. Percepción do uso actual do galego respecto a hai vintecinco anos. Pontevedra

	RESPECTO DE HAI 25 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	28.5%	12.5%	59.0%	861
LINGUA INICIAL				
galego	31.3%	15.4%	53.3%	403
castelán	27.2%	8.7%	64.1%	334
as dúas	23.5%	14.3%	62.2%	119
outras			100.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	31.0%	7.1%	61.9%	197
máis castelán	25.1%	10.9%	64.0%	211
máis galego	22.5%	12.2%	65.3%	222
só galego	35.1%	19.0%	45.9%	231
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	14.8%	3.7%	81.5%	27
bastante	32.6%	14.4%	53.0%	445
moito	24.8%	11.1%	64.1%	387
FALA O GALEGO				
nada	28.0%	4.0%	68.0%	25
pouco	25.8%	8.6%	65.6%	163
bastante	30.0%	14.4%	55.6%	410
moito	27.8%	12.9%	59.3%	263
LE O GALEGO				
nada	36.8%	17.3%	45.9%	133
pouco	26.9%	9.9%	63.3%	294
bastante	26.7%	12.5%	60.8%	273
moito	24.5%	11.2%	64.3%	143
ESCRIBE O GALEGO				
nada	25.6%	14.8%	59.6%	344
pouco	28.4%	9.8%	61.7%	264
bastante	32.0%	10.7%	57.3%	150
moito	28.9%	10.8%	60.2%	83
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	29.8%	14.7%	55.5%	625
escola	42.3%	5.6%	52.1%	71
amigos	25.0%	2.8%	72.2%	36
veciños	11.1%	7.4%	81.5%	54
traballo	9.1%	13.6%	77.3%	22
outros	18.5%	11.1%	70.4%	27

Táboa 3.4.2.2c.2.0. Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Galicia

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...		
	menos	igual	máis
TOTAL GALICIA	27.6%	11.1%	61.2%
LINGUA INICIAL			
galego	24.9%	12.6%	62.4%
castelán	32.3%	7.5%	60.2%
as dúas	33.1%	9.9%	56.9%
outras	37.5%	10.0%	52.5%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	34.8%	8.2%	57.0%
máis castelán	34.5%	7.6%	57.9%
máis galego	27.6%	9.8%	62.6%
só galego	23.2%	14.2%	62.6%
ENTENDE O GALEGO			
nada	28.5%	8.3%	63.2%
pouco	30.8%	12.5%	56.7%
bastante	26.1%	12.5%	61.4%
moito	28.9%	9.7%	61.3%
FALA O GALEGO			
nada	26.6%	8.7%	64.7%
pouco	34.9%	9.7%	55.4%
bastante	25.7%	12.1%	62.3%
moito	28.1%	10.5%	61.4%
LE O GALEGO			
nada	26.4%	15.8%	57.8%
pouco	25.3%	12.7%	62.0%
bastante	27.9%	8.5%	63.6%
moito	35.6%	5.4%	59.0%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	25.0%	13.5%	61.5%
pouco	25.3%	10.9%	63.8%
bastante	33.7%	7.8%	58.5%
moito	38.2%	4.7%	57.2%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	26.8%	11.7%	61.5%
escola	46.7%	6.4%	46.9%
amigos	27.6%	7.9%	64.5%
veciños	24.7%	8.9%	66.4%
traballo	24.7%	11.4%	63.9%
outros	24.8%	6.9%	68.3%

**Táboa 3.4.2.2c.2.1. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai corenta anos. A Coruña**

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	28.0%	4.5%	67.4%	820
LINGUA INICIAL				
galego	21.6%	4.2%	74.3%	334
castelán	31.5%	4.9%	63.6%	409
as dúas	37.7%	3.9%	58.4%	77
LINGUA HABITUAL				
só castelán	40.6%	5.7%	53.6%	192
máis castelán	29.4%	5.7%	64.9%	296
máis galego	20.0%	1.7%	78.3%	230
só galego	18.6%	4.9%	76.5%	102
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	2
pouco	22.9%	8.6%	68.6%	35
bastante	32.4%	4.5%	63.1%	222
moito	26.7%	4.3%	69.0%	561
FALA O GALEGO				
nada	18.8%		81.3%	16
pouco	33.6%	8.6%	57.9%	140
bastante	28.2%	3.3%	68.5%	273
moito	26.3%	4.1%	69.6%	391
LE O GALEGO				
nada	37.7%	5.7%	56.6%	53
pouco	26.7%	6.8%	66.5%	191
bastante	23.8%	3.8%	72.4%	315
moito	33.5%	2.8%	63.7%	248
ESCRIBE O GALEGO				
nada	24.5%	6.9%	68.5%	216
pouco	23.2%	4.6%	72.1%	323
bastante	32.7%	2.5%	64.8%	159
moito	44.5%	.9%	54.5%	110
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	26.2%	4.4%	69.4%	549
escola	46.7%	2.7%	50.7%	75
amigos	22.9%	2.4%	74.7%	83
veciños	26.9%	11.5%	61.5%	26
traballo	16.7%	4.2%	79.2%	24
outros	38.3%	10.6%	51.1%	47

**Táboa 3.4.2.2c.2.2. Percepción do uso actual do galego respecto a
hai corenta anos. Santiago**

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	36.4%	8.2%	55.5%	795
LINGUA INICIAL				
galego	36.1%	10.7%	53.2%	438
castelán	37.1%	3.4%	59.5%	237
as dúas	36.2%	6.9%	56.9%	116
outras	25.0%	50.0%	25.0%	4
LINGUA HABITUAL				
só castelán	26.8%	5.6%	67.6%	71
máis castelán	43.3%	3.3%	53.3%	210
máis galego	32.0%	6.4%	61.7%	266
só galego	37.9%	14.9%	47.2%	248
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco	33.3%	66.7%		12
bastante	29.1%	8.9%	62.0%	213
moito	39.2%	8.1%	52.7%	569
FALA O GALEGO				
nada		14.3%	85.7%	7
pouco	47.6%	3.6%	48.8%	84
bastante	29.0%	8.7%	62.3%	252
moito	38.9%	8.6%	52.4%	452
LE O GALEGO				
nada	27.8%	16.7%	55.6%	54
pouco	33.6%	10.9%	55.5%	256
bastante	36.3%	4.2%	59.5%	215
moito	41.2%	4.7%	54.1%	233
ESCRIBE O GALEGO				
nada	37.6%	9.8%	52.7%	205
pouco	35.1%	7.9%	57.0%	279
bastante	36.1%	5.3%	58.6%	133
moito	38.0%	4.4%	57.7%	137
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	38.2%	9.0%	52.9%	647
escola	45.0%	5.0%	50.0%	40
amigos	21.9%	3.1%	75.0%	32
veciños	20.0%	6.7%	73.3%	15
traballo	31.6%	5.3%	63.2%	19
outros	21.9%	3.1%	75.0%	32

Táboa 3.4.2.2c.2.3. Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Lugo-2

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	16.4%	9.6%	74.0%	813
LINGUA INICIAL				
galego	14.3%	9.3%	76.3%	621
castelán	24.4%	12.2%	63.4%	123
as dúas	20.6%	7.4%	72.1%	68
outras			100.0%	1
LINGUA HABITUAL				
só castelán	33.3%	9.1%	57.6%	33
máis castelán	25.9%	13.4%	60.7%	112
máis galego	17.6%	12.9%	69.5%	272
só galego	11.4%	6.3%	82.3%	396
ENTENDE O GALEGO				
pouco			100.0%	9
bastante	10.9%	9.3%	79.8%	386
moito	21.8%	10.0%	68.2%	418
FALA O GALEGO				
nada	16.7%	16.7%	66.7%	6
pouco	25.0%	13.2%	61.8%	68
bastante	12.3%	9.7%	78.0%	414
moito	19.7%	8.6%	71.7%	325
LE O GALEGO				
nada	18.5%	18.5%	63.0%	108
pouco	10.8%	8.6%	80.5%	370
bastante	19.9%	6.8%	73.3%	266
moito	34.7%	8.2%	57.1%	49
ESCRIBE O GALEGO				
nada	18.0%	13.9%	68.0%	244
pouco	11.8%	7.8%	80.3%	346
bastante	18.2%	6.1%	75.8%	165
moito	38.5%	7.7%	53.8%	39
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	15.0%	8.8%	76.2%	719
escola	38.7%	29.0%	32.3%	31
amigos	24.0%	8.0%	68.0%	25
veciños	22.7%	9.1%	68.2%	22
traballo		20.0%	80.0%	5
outros			100.0%	4

Táboa 3.4.2.2c.2.4. Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Lugo-5

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	25.0%	11.6%	63.5%	1527
LINGUA INICIAL				
galego	24.3%	11.7%	64.0%	1326
castelán	40.2%	5.2%	54.6%	97
as dúas	18.8%	16.8%	64.4%	101
outras	33.3%		66.7%	3
LINGUA HABITUAL				
só castelán	45.5%		54.5%	11
máis castelán	39.4%	6.1%	54.5%	66
máis galego	24.1%	10.3%	65.6%	485
só galego	24.1%	12.7%	63.1%	965
ENTENDE O GALEGO				
pouco	46.7%	26.7%	26.7%	15
bastante	20.1%	10.8%	69.1%	611
moito	27.9%	11.9%	60.3%	901
FALA O GALEGO				
nada	66.7%		33.3%	3
pouco	33.3%	15.4%	51.3%	39
bastante	21.0%	10.7%	68.4%	525
moito	26.7%	12.0%	61.4%	960
LE O GALEGO				
nada	31.6%	19.3%	49.1%	114
pouco	24.0%	14.3%	61.7%	720
bastante	21.0%	8.0%	71.1%	439
moito	32.4%	5.0%	62.6%	219
ESCRIBE O GALEGO				
nada	25.1%	16.6%	58.3%	422
pouco	23.3%	10.8%	65.9%	713
bastante	22.4%	8.2%	69.4%	219
moito	37.2%	2.9%	59.9%	137
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	24.0%	11.9%	64.1%	1464
escola	64.3%	7.1%	28.6%	14
amigos		76.9%	23.1%	13
veciños	9.5%	9.5%	81.0%	21
traballo	44.4%		55.6%	9
outros	66.7%		33.3%	3

Táboa 3.4.2.2c.2.5. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Ourense-4*

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	14.3%	30.7%	55.0%	622
LINGUA INICIAL				
galego	13.9%	30.3%	55.7%	524
castelán	22.7%	29.5%	47.7%	44
as dúas	10.6%	29.8%	59.6%	47
outras	14.3%	71.4%	14.3%	7
LINGUA HABITUAL				
só castelán	60.0%		40.0%	5
máis castelán	15.9%	40.9%	43.2%	44
máis galego	17.7%	29.8%	52.6%	215
só galego	11.5%	30.4%	58.1%	358
ENTENDE O GALEGO				
pouco	20.0%	40.0%	40.0%	5
bastante	18.1%	32.7%	49.2%	254
moito	11.6%	29.2%	59.2%	363
FALA O GALEGO				
nada	33.3%		66.7%	3
pouco	25.0%	25.0%	50.0%	20
bastante	18.5%	33.7%	47.8%	249
moito	10.6%	29.1%	60.3%	350
LE O GALEGO				
nada	10.7%	26.0%	63.3%	150
pouco	12.6%	33.3%	54.1%	270
bastante	14.4%	32.0%	53.6%	125
moito	31.0%	26.2%	42.9%	42
ESCRIBE O GALEGO				
nada	12.7%	26.1%	61.1%	283
pouco	11.2%	31.3%	57.5%	214
bastante	18.0%	52.0%	30.0%	50
moito	29.4%	29.4%	41.2%	34
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	14.1%	30.0%	55.9%	596
escola	28.6%	42.9%	28.6%	7
amigos		100.0%		3
veciños	10.0%	50.0%	40.0%	10
traballo		50.0%	50.0%	2
outros	100.0%			1

Táboa 3.4.2.2c.2.6. *Percepción do uso actual do galego respecto a hai corenta anos. Pontevedra*

	RESPECTO DE HAI 40 ANOS, O GALEGO FÁLASE...			
	menos	igual	máis	N
TOTAL SECTOR	37.8%	12.4%	49.9%	680
LINGUA INICIAL				
galego	39.0%	16.3%	44.8%	344
castelán	35.7%	7.5%	56.7%	252
as dúas	40.7%	11.1%	48.1%	81
outras			100.0%	3
LINGUA HABITUAL				
só castelán	38.0%	8.0%	54.0%	150
máis castelán	39.6%	6.3%	54.1%	159
máis galego	32.6%	13.4%	54.1%	172
só galego	40.7%	19.6%	39.7%	199
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco	21.1%	5.3%	73.7%	19
bastante	43.0%	14.0%	43.0%	358
moito	32.8%	10.9%	56.3%	302
FALA O GALEGO				
nada	35.3%	5.9%	58.8%	17
pouco	38.3%	6.7%	55.0%	120
bastante	39.3%	14.6%	46.1%	321
moito	35.6%	12.6%	51.8%	222
LE O GALEGO				
nada	41.3%	16.5%	42.2%	109
pouco	36.3%	10.0%	53.8%	240
bastante	37.6%	13.9%	48.5%	202
moito	34.8%	8.0%	57.1%	112
ESCRIBE O GALEGO				
nada	31.8%	14.8%	53.4%	277
pouco	41.1%	9.9%	49.0%	202
bastante	44.6%	11.6%	43.8%	112
moito	35.7%	7.1%	57.1%	70
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	39.6%	14.3%	46.1%	510
escola	48.3%	1.7%	50.0%	58
amigos	26.3%	5.3%	68.4%	19
veciños	20.5%	7.7%	71.8%	39
traballo	20.0%	13.3%	66.7%	15
outros	22.7%	13.6%	63.6%	22

Táboa 3.4.2.3a.1.0. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Galicia

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN				
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación
TOTAL GALICIA	1.7%	28.5%	45.2%	19.5%	5.1%
IDADE					
16 a 25 anos	.9%	26.0%	46.6%	20.1%	6.4%
26 a 40 anos	1.0%	27.1%	46.5%	19.9%	5.6%
41 a 65 anos	2.2%	30.2%	43.0%	20.1%	4.6%
máis de 65 anos	2.9%	29.5%	46.7%	17.0%	4.0%
ESTUDIOS					
ningún	3.1%	25.6%	49.3%	17.9%	4.1%
primarios incompletos	2.2%	28.6%	44.3%	20.4%	4.5%
primarios completos	1.6%	29.8%	42.8%	20.3%	5.4%
FP	1.3%	29.7%	43.3%	19.8%	5.8%
BUP	.8%	27.3%	47.6%	19.2%	5.1%
carreira grao medio	1.3%	26.5%	49.9%	16.6%	5.7%
carreira grao superior	.3%	29.6%	47.7%	16.0%	6.3%
outros estudos	2.5%	19.8%	46.4%	24.0%	7.3%
CLASE SOCIAL					
baixa	2.5%	29.0%	44.4%	19.8%	4.3%
media-baixa	2.1%	29.2%	43.4%	20.3%	5.0%
media	1.3%	27.3%	47.5%	18.8%	5.1%
media-alta	1.0%	31.2%	44.5%	16.7%	6.6%
PROFESIÓN					
empresarios	1.5%	29.2%	44.7%	18.9%	5.7%
titul. superior/media	.9%	35.6%	44.7%	14.4%	4.5%
profesionais liberais	1.7%	32.0%	52.9%	12.3%	1.2%
docentes	.6%	26.8%	50.3%	16.1%	6.2%
forzas armadas	3.5%	26.8%	41.6%	22.9%	5.2%
pers. admin. subalterno	1.3%	28.6%	44.0%	20.7%	5.5%
pers. servicios	2.0%	31.5%	42.5%	18.5%	5.4%
autónomos	1.8%	26.5%	45.0%	22.3%	4.4%
labregos	2.5%	23.0%	48.5%	21.9%	4.1%
marifeiros	2.1%	27.9%	41.5%	21.6%	6.9%
obreiros	1.6%	31.1%	41.6%	20.0%	5.6%
estudiantes	.8%	25.8%	46.9%	20.0%	6.5%
amas de casa	2.2%	30.0%	46.3%	17.6%	3.9%
pers. econom. inactivo	31.9%	42.4%	18.9%	6.8%	
SEXO					
home	1.4%	28.2%	43.5%	21.2%	5.6%
muller	2.0%	28.7%	46.7%	18.0%	4.6%
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	1.4%	35.7%	42.0%	16.1%	4.8%
periurbano	1.5%	32.7%	43.5%	18.5%	3.8%
vilas	1.7%	28.3%	46.9%	17.5%	5.5%
rural-1	2.0%	24.3%	48.5%	20.6%	4.7%
rural-2	1.9%	24.8%	45.7%	22.2%	5.4%

Táboa 3.4.2.3a.1.1. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. A Coruña

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.8%	40.7%	38.8%	13.9%	4.7%	992
IDADE						
16 a 25 anos	.5%	37.1%	43.8%	12.9%	5.7%	210
26 a 40 anos	2.7%	33.8%	45.0%	13.5%	5.0%	260
41 a 65 anos	1.8%	46.7%	33.2%	14.0%	4.2%	379
máis de 65 anos	2.1%	42.7%	35.0%	16.1%	4.2%	143
ESTUDIOS						
ningún	1.7%	34.5%	37.9%	20.7%	5.2%	58
primarios incompletos	2.2%	45.6%	32.7%	15.9%	3.5%	226
primarios completos	3.3%	43.6%	35.4%	13.2%	4.5%	243
FP	1.3%	37.3%	40.0%	14.7%	6.7%	75
BUP	.6%	38.6%	44.3%	13.3%	3.2%	158
carreira grao medio	1.0%	36.1%	46.4%	9.3%	7.2%	97
carreira grao superior		38.7%	45.4%	9.2%	6.7%	119
outros estudos	6.3%	31.3%	25.0%	37.5%		16
CLASE SOCIAL						
baixa	1.5%	42.4%	37.9%	9.1%	9.1%	66
media-baixa	3.1%	36.9%	42.7%	14.2%	3.1%	295
media	1.5%	41.2%	36.6%	15.7%	5.1%	549
media-alta		50.0%	40.2%	4.9%	4.9%	82
PROFESIÓN						
empresarios	2.6%	41.0%	30.8%	17.9%	7.7%	39
titul. superior/media		43.6%	46.2%	7.7%	2.6%	39
profesionais liberais		30.0%	70.0%			10
docentes	2.1%	40.4%	40.4%	10.6%	6.4%	47
forzas armadas	5.9%	47.1%	29.4%	11.8%	5.9%	17
pers. admin. subalterno	.8%	35.2%	39.8%	15.6%	8.6%	128
pers. servicios	3.8%	55.8%	25.0%	9.6%	5.8%	52
autónomos	1.9%	41.5%	37.7%	15.1%	3.8%	53
labregos		10.0%	60.0%	30.0%		10
marifeiros	5.0%	30.0%	45.0%	20.0%		20
obreiros	2.7%	43.2%	36.8%	13.0%	4.3%	185
estudiantes	35.5%	43.4%	14.5%	6.6%		166
amas de casa	2.3%	43.6%	37.3%	15.0%	1.8%	220
pers. econom. inactivo		50.0%	50.0%			6
SEXO						
home	1.7%	41.8%	40.0%	11.8%	4.8%	483
muller	2.0%	39.7%	37.7%	15.9%	4.7%	509
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	1.8%	40.1%	39.3%	13.9%	4.8%	979
periurbano		84.6%	15.4%			13

Táboa 3.4.2.3a.1.2. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Santiago

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.5%	21.8%	54.5%	18.3%	3.8%	1041
IDADE						
16 a 25 anos		18.4%	51.4%	24.5%	5.7%	212
26 a 40 anos	.6%	21.6%	55.2%	19.8%	2.7%	328
41 a 65 anos	2.2%	22.4%	56.0%	15.4%	3.9%	357
máis de 65 anos	4.2%	25.7%	53.5%	13.2%	3.5%	144
ESTUDIOS						
ningún	6.6%	16.4%	63.9%	11.5%	1.6%	61
primarios incompletos	2.8%	24.5%	53.2%	14.8%	4.6%	216
primarios completos	1.7%	22.7%	54.5%	18.5%	2.6%	233
FP	1.4%	17.1%	55.7%	20.0%	5.7%	70
BUP		20.0%	53.8%	22.5%	3.8%	160
carreira grao medio		23.5%	56.9%	15.7%	3.9%	102
carreira grao superior	.5%	21.6%	51.6%	21.6%	4.7%	190
outros estudos		22.2%	55.6%	22.2%		9
CLASE SOCIAL						
baixa	3.7%	24.1%	57.4%	13.0%	1.9%	54
media-baixa	3.8%	21.6%	53.8%	16.1%	4.7%	236
media	.6%	22.2%	54.1%	19.2%	3.9%	636
media-alta	.9%	19.1%	56.5%	20.9%	2.6%	115
PROFESIÓN						
empresarios	1.8%	35.7%	37.5%	21.4%	3.6%	56
titul. superior/media		26.2%	49.2%	16.4%	8.2%	61
profesionais liberais		14.3%	50.0%	28.6%	7.1%	14
docentes		23.5%	57.6%	16.5%	2.4%	85
forzas armadas	8.3%	25.0%	41.7%	25.0%		12
pers. admin. subalterno	1.0%	16.2%	62.6%	16.2%	4.0%	99
pers. servizos	2.4%	19.5%	53.7%	17.1%	7.3%	41
autónomos		32.0%	52.0%	12.0%	4.0%	50
labregos	1.9%	19.2%	69.2%	7.7%	1.9%	52
mariñeiros		25.0%	25.0%	50.0%		4
obreiros	2.7%	18.2%	53.4%	20.3%	5.4%	148
estudiantes		17.6%	52.7%	26.1%	3.6%	165
amas de casa	3.0%	22.9%	57.6%	14.0%	2.5%	236
pers. econom. inactivo		27.8%	33.3%	38.9%		18
SEXO						
home	1.5%	19.4%	53.2%	21.1%	4.9%	474
muller	1.6%	23.8%	55.6%	16.0%	3.0%	567
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	1.4%	22.6%	52.7%	18.9%	4.5%	716
periurbano	1.8%	20.0%	58.5%	17.2%	2.5%	325

Táboa 3.4.2.3a.1.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Lugo-2

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.2%	38.9%	43.2%	15.4%	1.4%	951
IDADE						
16 a 25 anos	.8%	37.6%	42.9%	16.5%	2.3%	133
26 a 40 anos	.9%	35.5%	47.7%	14.5%	1.4%	214
41 a 65 anos	1.6%	39.8%	41.6%	15.8%	1.3%	387
máis de 65 anos	.9%	41.5%	41.9%	14.7%	.9%	217
ESTUDIOS						
ningún	6.7%	33.3%	43.3%	16.7%		30
primarios incompletos	.9%	42.6%	41.7%	14.0%	.9%	343
primarios completos	1.7%	35.8%	43.3%	17.5%	1.7%	360
FP		39.3%	42.6%	16.4%	1.6%	61
BUP		38.3%	46.9%	12.3%	2.5%	81
carreira grao medio		33.3%	50.0%	14.3%	2.4%	42
carreira grao superior		42.9%		14.3%		28
outros estudos		66.7%	33.3%			6
CLASE SOCIAL						
baixa	1.9%	30.2%	49.1%	18.9%		53
media-baixa	.7%	39.1%	45.3%	13.6%	1.2%	682
media	2.0%	39.6%	36.1%	19.8%	2.5%	202
media-alta	7.1%	50.0%	21.4%	21.4%		14
PROFESIÓN						
empresarios	1.4%	46.4%	37.7%	13.0%	1.4%	69
titul. superior/media		50.0%	30.0%	20.0%		10
profesionais liberais			50.0%	50.0%		2
docentes		16.0%	68.0%	12.0%	4.0%	25
forzas armadas		50.0%	35.7%	14.3%		14
pers. admin. subalterno		38.5%	43.8%	16.7%	1.0%	96
pers. servizos		36.8%	36.8%	26.3%		19
autónomos		3.6%	35.7%	46.4%	14.3%	56
labregos		41.6%	44.9%	11.2%	2.2%	89
mariñeiros		34.8%	47.8%	17.4%		23
obreiros		39.3%	43.7%	15.6%	1.5%	135
estudiantes	1.3%	41.3%	38.7%	16.0%	2.7%	75
amas de casa	2.2%	38.3%	42.9%	15.4%	1.2%	324
pers. econom. inactivo		35.7%	42.9%	21.4%		14
SEXO						
home	.5%	39.9%	43.5%	15.0%	1.1%	441
muller	1.8%	38.0%	42.9%	15.7%	1.6%	510
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	1.6%	38.9%	42.1%	15.6%	1.8%	617
rural-2	.3%	38.9%	45.2%	15.0%	.6%	334

Táboa 3.4.2.3a.1.4. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Lugo-5

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	2.1%	13.1%	50.5%	31.6%	2.7%	1751
IDADE						
16 a 25 anos		12.2%	53.3%	29.8%	4.7%	255
26 a 40 anos		12.6%	44.1%	38.5%	4.7%	340
41 a 65 anos	2.7%	13.6%	48.7%	33.0%	2.1%	707
máis de 65 anos	3.8%	13.1%	56.6%	25.4%	1.1%	449
ESTUDIOS						
ningún	6.8%	3.8%	64.7%	24.1%	.8%	133
primarios incompletos	2.6%	13.3%	52.0%	30.6%	1.6%	815
primarios completos	.9%	15.9%	44.7%	34.6%	3.9%	465
FP		11.4%	48.1%	38.0%	2.5%	79
BUP	.7%	14.6%	48.3%	29.8%	6.6%	151
carreira grao medio	2.0%	12.0%	44.0%	40.0%	2.0%	50
carreira grao superior		8.2%	59.2%	26.5%	6.1%	49
outros estudos		11.1%	44.4%	44.4%		9
CLASE SOCIAL						
baixa	3.7%	11.8%	55.1%	27.2%	2.2%	136
media-baixa	2.2%	11.5%	53.5%	30.7%	2.1%	1051
media	1.6%	16.8%	43.6%	33.9%	4.1%	507
media-alta		12.3%	45.6%	38.6%	3.5%	57
PROFESIÓN						
empresarios	.6%	16.0%	52.0%	27.4%	4.0%	175
titul. superior/media	6.3%	12.5%	50.0%	31.3%		16
profesionais liberais		8.3%	50.0%	41.7%		12
docentes		22.2%	51.9%	22.2%	3.7%	27
forzas armadas		10.5%	63.2%	26.3%		19
pers. admin. subalterno		13.1%	47.5%	33.3%	6.1%	99
pers. servicios		15.6%	53.3%	26.7%	4.4%	45
autónomos	2.3%	16.1%	41.4%	39.1%	1.1%	87
labregos	3.8%	10.6%	51.6%	32.3%	1.7%	690
maríneiros		9.1%	27.3%	63.6%		11
obreiros	2.4%	19.6%	42.9%	33.3%	1.8%	168
estudiantes		7.8%	60.0%	27.0%	5.2%	115
amas de casa	.8%	13.7%	51.9%	30.2%	3.4%	262
pers. econom. inactivo		16.0%	40.0%	40.0%	4.0%	25
SEXO						
home	1.9%	13.7%	47.2%	34.5%	2.8%	862
muller	2.2%	12.5%	53.7%	28.9%	2.7%	889
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1	2.0%	16.5%	45.5%	32.5%	3.5%	655
rural-2	2.1%	11.0%	53.5%	31.1%	2.3%	1096

Táboa 3.4.2.3a.1.5. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Ourense-4

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.2%	49.4%	35.6%	11.8%	2.0%	941
IDADE						
16 a 25 anos	1.8%	45.6%	34.9%	14.2%	3.6%	169
26 a 40 anos	.5%	53.7%	33.7%	10.2%	2.0%	205
41 a 65 anos	1.1%	48.4%	35.5%	12.9%	2.2%	372
máis de 65 anos	1.5%	50.3%	38.5%	9.2%	.5%	195
ESTUDIOS						
ningún	2.5%	68.9%	22.1%	5.7%	.8%	122
primarios incompletos	1.2%	56.1%	26.9%	13.7%	2.1%	335
primarios completos	1.0%	36.2%	49.5%	12.0%	1.3%	301
FP		52.5%	29.5%	13.1%	4.9%	61
BUP	1.7%	45.0%	40.0%	11.7%	1.7%	60
carreira grao medio		42.4%	39.4%	15.2%	3.0%	33
carreira grao superior		40.0%	44.0%	8.0%	8.0%	25
outros estudos		25.0%	75.0%			4
CLASE SOCIAL						
baixa	2.0%	84.0%	10.0%	2.0%	2.0%	50
media-baixa	.9%	62.7%	25.2%	9.3%	2.0%	461
media	1.5%	30.8%	50.9%	15.4%	1.5%	409
media-alta		38.1%	28.6%	19.0%	14.3%	21
PROFESIÓN						
empresarios		45.0%	37.5%	12.5%	5.0%	40
titul. superior/media		71.4%	28.6%			7
profesionais liberais		50.0%	50.0%			2
docentes		27.3%	45.5%	18.2%	9.1%	11
forzas armadas				100.0%		1
pers. admin. subalterno		45.7%	37.0%	17.4%		46
pers. servicios		50.0%	37.5%	6.3%	6.3%	16
autónomos	2.4%	50.0%	42.9%	4.8%		42
labregos	2.5%	50.0%	26.6%	19.0%	1.9%	158
obreiros	.5%	48.2%	37.7%	12.6%	1.0%	199
estudiantes	1.1%	40.2%	41.4%	12.6%	4.6%	87
amas de casa	1.3%	53.7%	36.2%	7.1%	1.6%	309
pers. econom. inactivo		52.2%	26.1%	17.4%	4.3%	23
SEXO						
home	1.1%	47.0%	37.4%	12.9%	1.5%	457
muller	1.2%	51.7%	33.9%	10.7%	2.5%	484
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	.7%	41.4%	53.1%	3.6%	1.3%	307
rural-1	3.4%	67.2%	17.2%	11.2%	.9%	116
rural-2	1.0%	50.2%	29.3%	16.8%	2.7%	518

Táboa 3.4.2.3a.1.6. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Pontevedra

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	2.4%	21.7%	59.3%	13.0%	3.6%	921
IDADE						
16 a 25 anos	2.8%	22.8%	54.4%	15.6%	4.4%	180
26 a 40 anos	2.6%	21.2%	58.0%	12.6%	5.6%	269
41 a 65 anos	2.0%	22.0%	59.4%	14.3%	2.3%	350
máis de 65 anos	2.5%	20.5%	68.9%	6.6%	1.6%	122
ESTUDIOS						
ningún		18.2%	77.3%	4.5%		22
primarios incompletos	2.2%	18.7%	68.4%	9.8%	.9%	225
primarios completos	1.9%	25.1%	54.3%	14.6%	4.1%	315
FP	5.3%	15.8%	56.1%	17.5%	5.3%	57
BUP	2.3%	21.4%	55.7%	16.0%	4.6%	131
carreira grao medio	3.4%	28.7%	51.7%	10.3%	5.7%	87
carreira grao superior	2.6%	17.1%	61.8%	13.2%	5.3%	76
outros estudos			87.5%	12.5%		8
CLASE SOCIAL						
baixa			91.7%	8.3%		12
media-baixa	2.9%	24.6%	55.9%	13.5%	3.1%	483
media	1.7%	18.8%	62.7%	12.5%	4.3%	415
media-alta	9.1%	27.3%	45.5%	18.2%		11
PROFESIÓN						
empresarios	4.0%	28.0%	52.0%	14.0%	2.0%	50
titul. superior/media	6.5%	38.7%	48.4%	3.2%	3.2%	31
profesionais liberais		37.5%	37.5%	12.5%	12.5%	8
docentes	4.3%	8.5%	70.2%	10.6%	6.4%	47
forzas armadas	7.1%	21.4%	50.0%	14.3%	7.1%	14
pers. admin. subalterno		20.2%	57.1%	17.9%	4.8%	84
pers. servicios	3.7%	22.2%	55.6%	11.1%	7.4%	27
autónomos		22.8%	64.9%	12.3%		57
labregos	5.2%	20.7%	62.1%	12.1%		58
maríneiros		20.0%	60.0%	20.0%		15
obreiros	1.0%	24.6%	58.5%	11.3%	4.6%	195
estudiantes	2.5%	20.8%	57.5%	15.0%	4.2%	120
amas de casa	2.9%	18.1%	63.7%	13.2%	2.0%	204
pers. econom. inactivo		27.3%	36.4%	18.2%	18.2%	11
SEXO						
home	2.1%	21.7%	56.4%	15.3%	4.6%	438
muller	2.7%	21.7%	61.9%	11.0%	2.7%	483
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	1.7%	21.4%	57.6%	14.7%	4.5%	401
periurbano	2.9%	21.9%	60.6%	11.7%	2.9%	520

Táboa 3.4.2.3b.1.0. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Galicia

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN				
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame
TOTAL GALICIA	2.5%	8.1%	40.9%	31.1%	17.4%
IDADE					
16 a 25 anos	2.8%	8.6%	43.1%	30.7%	14.9%
26 a 40 anos	3.1%	8.0%	41.0%	29.9%	17.9%
41 a 65 anos	2.0%	8.1%	39.7%	32.0%	18.3%
máis de 65 anos	2.3%	7.4%	41.1%	31.5%	17.7%
ESTUDIOS					
ningún	1.6%	5.5%	45.5%	26.6%	20.8%
primarios incompletos	1.6%	7.5%	41.0%	30.1%	19.8%
primarios completos	2.7%	8.9%	39.8%	31.9%	16.8%
FP	2.9%	8.9%	38.2%	33.5%	16.6%
BUP	2.9%	9.0%	42.3%	31.1%	14.7%
carreira grao medio	3.5%	8.7%	42.5%	30.2%	15.2%
carreira grao superior	4.2%	6.4%	40.1%	33.6%	15.7%
outros estudos	2.2%	11.2%	45.0%	27.0%	14.6%
CLASE SOCIAL					
baixa	1.6%	8.0%	40.0%	32.0%	18.4%
media-baixa	2.2%	8.1%	40.3%	31.4%	18.0%
media	2.8%	7.9%	42.2%	30.2%	16.9%
media-alta	3.8%	9.8%	36.8%	34.3%	15.3%
PROFESIÓN					
empresarios	2.2%	7.6%	41.8%	30.9%	17.6%
titul. superior/media	3.8%	9.5%	38.2%	33.4%	15.1%
profesionais liberais	2.6%	5.9%	44.1%	36.3%	11.2%
docentes	2.9%	6.4%	41.1%	32.1%	17.5%
forzas armadas	7.4%	13.4%	36.0%	29.6%	13.6%
pers. admin. subalterno	3.2%	9.5%	37.5%	31.6%	18.2%
pers. servicios	2.7%	9.8%	38.5%	32.1%	16.9%
autónomos	2.4%	8.5%	39.4%	31.1%	18.7%
labregos	.9%	5.8%	45.1%	26.1%	22.1%
maríneiros	1.9%	7.1%	40.4%	24.9%	25.8%
obreiros	2.4%	7.8%	37.5%	31.4%	21.0%
estudiantes	3.2%	8.3%	43.3%	31.1%	14.1%
amas de casa	2.2%	8.2%	43.2%	32.3%	14.1%
pers. econom. inactivo	3.8%	11.1%	39.7%	35.6%	9.9%
SEXO					
home	2.6%	8.3%	39.1%	30.0%	20.0%
muller	2.4%	7.9%	42.6%	32.0%	15.1%
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	3.6%	8.4%	36.5%	34.8%	16.6%
periurbano	2.0%	8.7%	38.1%	30.6%	20.6%
vilas	2.6%	8.0%	42.3%	31.1%	16.0%
rural-1	2.1%	8.8%	43.4%	30.1%	15.6%
rural-2	1.7%	7.5%	44.1%	28.0%	18.7%

Táboa 3.4.2.3b.1.1. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. A Coruña

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	2.8%	7.1%	36.2%	38.5%	15.3%	1123
IDADE						
16 a 25 anos	3.9%	5.2%	43.8%	35.2%	12.0%	233
26 a 40 anos	3.5%	8.0%	37.9%	36.0%	14.6%	314
41 a 65 anos	2.3%	7.2%	33.9%	39.5%	17.1%	428
máis de 65 anos	1.4%	8.1%	27.7%	45.9%	16.9%	148
ESTUDIOS						
ningún	2.1%	4.3%	31.9%	38.3%	23.4%	47
primarios incompletos	1.7%	7.0%	28.7%	39.1%	23.5%	230
primarios completos	2.4%	6.8%	35.9%	40.3%	14.6%	295
FP	4.8%	7.2%	33.7%	43.4%	10.8%	83
BUP	3.3%	6.5%	44.6%	33.7%	12.0%	184
carreira grao medio	3.4%	14.5%	37.6%	34.2%	10.3%	117
carreira grao superior	4.1%	3.4%	40.0%	40.0%	12.4%	145
outros estudos		9.1%	36.4%	40.9%	13.6%	22
CLASE SOCIAL						
baixa	1.4%	8.5%	43.7%	40.8%	5.6%	71
media-baixa	2.3%	6.9%	42.9%	38.0%	9.9%	303
media	3.6%	6.7%	32.5%	37.3%	19.8%	640
media-alta	.9%	9.2%	34.9%	45.0%	10.1%	109
PROFESIÓN						
empresarios	4.3%	2.2%	30.4%	37.0%	26.1%	46
titul. superior/media	1.9%	19.2%	30.8%	40.4%	7.7%	52
profesionais liberais			66.7%	33.3%		9
docentes	1.8%	7.1%	39.3%	39.3%	12.5%	56
forzas armadas	10.0%	30.0%	50.0%	10.0%		20
pers. admin. subalterno	5.8%	5.8%	31.2%	45.5%	11.7%	154
pers. servicios	3.1%	9.4%	31.3%	45.3%	10.9%	64
autónomos	3.4%	10.3%	24.1%	43.1%	19.0%	58
labregos			44.4%	44.4%	11.1%	9
mariñeiros		5.6%	50.0%	11.1%	33.3%	18
obreiros	1.0%	5.7%	32.3%	39.6%	21.4%	192
estudiantes	3.3%	4.4%	45.1%	33.5%	13.7%	182
amas de casa	2.4%	7.5%	39.9%	35.2%	15.0%	253
pers. econom. inactivo	10.0%	30.0%	30.0%	30.0%		10
SEXO						
home	2.9%	6.1%	35.8%	37.9%	17.2%	522
muller	2.8%	8.0%	36.6%	38.9%	13.6%	601
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.8%	7.2%	36.6%	38.3%	15.0%	1111
periurbano	8.3%			50.0%	41.7%	12

Táboa 3.4.2.3b.1.2. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Santiago

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	2.2%	6.9%	43.1%	24.6%	23.2%	1041
IDADE						
16 a 25 anos	.9%	10.1%	41.4%	24.7%	22.9%	227
26 a 40 anos	1.4%	4.6%	45.5%	23.8%	24.6%	345
41 a 65 anos	3.3%	7.8%	41.8%	24.8%	22.4%	335
máis de 65 anos	3.7%	5.2%	43.3%	26.1%	21.6%	134
ESTUDIOS						
ningún	2.3%	2.3%	51.2%	18.6%	25.6%	43
primarios incompletos	.5%	5.4%	44.9%	24.9%	24.3%	185
primarios completos	4.0%	7.5%	41.0%	23.3%	24.2%	227
FP	1.4%	12.2%	40.5%	18.9%	27.0%	74
BUP	2.2%	10.5%	43.1%	25.4%	18.8%	181
carreira grao medio	4.6%	2.8%	47.2%	27.8%	17.6%	108
carreira grao superior	.9%	5.6%	41.9%	26.5%	25.1%	215
outros estudos		12.5%	25.0%	25.0%	37.5%	8
CLASE SOCIAL						
baixa	2.3%	2.3%	27.3%	22.7%	45.5%	44
media-baixa	1.9%	7.0%	42.8%	26.5%	21.9%	215
media	2.1%	6.4%	45.2%	24.5%	21.8%	660
media-alta	3.3%	11.5%	38.5%	22.1%	24.6%	122
PROFESIÓN						
empresarios		7.7%	32.7%	30.8%	28.8%	52
titul. superior/media	6.9%	2.8%	43.1%	27.8%	19.4%	72
profesionais liberais			42.9%	28.6%	28.6%	14
docentes	1.2%	1.2%	47.7%	26.7%	23.3%	86
forzas armadas	9.1%	36.4%	9.1%	9.1%	36.4%	11
pers. admin. subalterno	1.0%	5.8%	43.3%	22.1%	27.9%	104
pers. servicios	4.3%	10.6%	36.2%	21.3%	27.7%	47
autónomos	4.0%	6.0%	38.0%	32.0%	20.0%	50
labregos		4.9%	53.7%	17.1%	24.4%	41
mariñeiros			33.3%	33.3%	33.3%	3
obreiros	1.4%	3.6%	42.8%	19.6%	32.6%	138
estudiantes	1.1%	10.9%	42.6%	24.6%	20.8%	183
amas de casa	2.8%	7.8%	47.0%	26.3%	16.1%	217
pers. econom. inactivo	4.3%	13.0%	43.5%	26.1%	13.0%	23
SEXO						
home	2.3%	7.4%	40.9%	21.7%	27.7%	470
muller	2.1%	6.5%	45.0%	27.0%	19.4%	571
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.7%	7.1%	40.5%	26.0%	23.8%	751
periurbano	1.0%	6.6%	50.0%	21.0%	21.4%	290

Táboa 3.4.2.3b.1.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Lugo-2

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	1.1%	8.6%	40.5%	43.0%	6.9%	887
IDADE						
16 a 25 anos	1.2%	11.1%	37.7%	43.8%	6.2%	162
26 a 40 anos	2.3%	6.5%	42.5%	41.1%	7.5%	214
41 a 65 anos	.3%	9.6%	40.6%	42.7%	6.7%	342
máis de 65 anos	1.2%	6.5%	40.2%	45.0%	7.1%	169
ESTUDIOS						
ningún	5.9%	11.8%	47.1%	35.3%		17
primarios incompletos		6.6%	39.6%	46.9%	7.0%	273
primarios completos	1.5%	10.2%	39.6%	42.0%	6.6%	333
FP		11.1%	45.8%	38.9%	4.2%	72
BUP	3.8%	6.6%	40.6%	42.5%	6.6%	106
carreira grao medio		12.2%	44.9%	32.7%	10.2%	49
carreira grao superior		3.1%	37.5%	43.8%	15.6%	32
outros estudos			20.0%	80.0%		5
CLASE SOCIAL						
baixa		10.8%	59.5%	29.7%		37
media-baixa	.5%	8.4%	42.2%	42.7%	6.2%	616
media	2.8%	8.5%	33.8%	45.5%	9.4%	213
media-alta	4.8%	9.5%	23.8%	47.6%	14.3%	21
PROFESIÓN						
empresarios	3.0%	4.5%	42.4%	43.9%	6.1%	66
titul. superior/media			38.5%	46.2%	15.4%	13
profesionais liberais		50.0%	50.0%			2
docentes		12.0%	44.0%	28.0%	16.0%	25
forzas armadas		7.1%	42.9%	50.0%		14
pers. admin. subalterno	1.1%	11.7%	40.4%	36.2%	10.6%	94
pers. servicios		13.0%	30.4%	43.5%	13.0%	23
autónomos	1.9%	5.7%	43.4%	37.7%	11.3%	53
labregos		6.0%	47.8%	44.8%	1.5%	67
maríneiros			72.7%	27.3%		11
obreiros		8.3%	43.5%	41.7%	6.5%	108
estudiantes	1.0%	12.2%	33.7%	48.0%	5.1%	98
amas de casa	1.7%	8.2%	37.7%	45.9%	6.5%	292
pers. econom. inactivo		9.5%	47.6%	42.9%		21
SEXO						
home	1.0%	8.2%	40.3%	42.3%	8.2%	404
muller	1.2%	8.9%	40.6%	43.5%	5.8%	483
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	1.7%	8.6%	38.2%	41.7%	9.9%	595
rural-2		8.6%	45.2%	45.5%	.7%	292

Táboa 3.4.2.3b.1.4. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Lugo-5

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	.9%	7.8%	44.7%	21.4%	25.1%	1303
IDADE						
16 a 25 anos	2.4%	7.1%	53.1%	19.9%	17.5%	211
26 a 40 anos	.7%	10.4%	39.4%	23.8%	25.7%	269
41 a 65 anos	.8%	8.0%	43.2%	21.9%	26.2%	512
máis de 65 anos	.3%	5.8%	46.3%	19.6%	28.0%	311
ESTUDIOS						
ningún	1.7%	5.1%	62.7%	13.6%	16.9%	59
primarios incompletos	.3%	6.8%	44.8%	20.7%	27.4%	576
primarios completos	1.4%	8.7%	41.2%	23.0%	25.7%	369
FP		12.9%	50.0%	17.1%	20.0%	70
BUP	1.6%	8.9%	44.4%	22.6%	22.6%	124
carreira grao medio	2.0%	8.0%	44.0%	26.0%	20.0%	50
carreira grao superior	2.2%	6.7%	46.7%	24.4%	20.0%	45
outros estudos		10.0%	30.0%	30.0%	30.0%	10
CLASE SOCIAL						
baixa	1.8%	6.4%	50.0%	27.3%	14.5%	110
media-baixa	.8%	8.2%	46.1%	19.5%	25.4%	794
media	.8%	6.8%	41.8%	22.9%	27.7%	354
media-alta	2.2%	13.3%	31.1%	28.9%	24.4%	45
PROFESIÓN						
empresarios	.7%	6.0%	40.0%	21.3%	32.0%	150
titul. superior/media		6.7%	46.7%	40.0%	6.7%	15
profesionais liberais		23.1%	30.8%	38.5%	7.7%	13
docentes			35.7%	25.0%	39.3%	28
forzas armadas		9.1%	40.9%	22.7%	27.3%	22
pers. admin. subalterno		12.2%	45.1%	19.5%	23.2%	82
pers. servicios		8.1%	48.6%	24.3%	18.9%	37
autónomos	1.5%	7.5%	43.3%	28.4%	19.4%	67
labregos	.5%	7.9%	41.9%	20.9%	28.8%	430
maríneiros			44.4%	11.1%	44.4%	9
obreiros	.8%	5.8%	39.7%	24.0%	29.8%	121
estudiantes	3.9%	5.9%	57.8%	19.6%	12.7%	102
amas de casa	1.4%	9.2%	52.2%	16.9%	20.3%	207
pers. econom. inactivo		15.0%	50.0%	25.0%	10.0%	20
SEXO						
home	.6%	8.4%	41.2%	21.7%	28.2%	646
muller	1.2%	7.3%	48.2%	21.2%	22.1%	657
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1	1.5%	9.2%	40.9%	24.2%	24.2%	521
rural-2	.5%	6.9%	47.3%	19.6%	25.7%	782

Táboa 3.4.2.3b.1.5. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Ourense-4

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	.9%	4.7%	32.3%	42.3%	19.9%	920
IDADE						
16 a 25 anos	1.2%	6.0%	30.4%	41.7%	20.8%	168
26 a 40 anos	.5%	5.9%	29.8%	44.9%	19.0%	205
41 a 65 anos	.8%	5.1%	33.7%	41.0%	19.4%	356
máis de 65 anos	1.0%	1.6%	34.0%	42.4%	20.9%	191
ESTUDIOS						
ningún		4.2%	15.3%	45.8%	34.7%	118
primarios incompletos	.9%	3.4%	28.5%	46.4%	20.7%	319
primarios completos	1.0%	4.0%	44.8%	36.4%	13.8%	297
FP	3.1%	14.1%	17.2%	46.9%	18.8%	64
BUP		4.8%	36.5%	49.2%	9.5%	63
carreira grao medio		9.7%	25.8%	38.7%	25.8%	31
carreira grao superior			37.5%	25.0%	37.5%	24
outros estudos			100.0%			4
CLASE SOCIAL						
baixa		6.0%	4.0%	70.0%	20.0%	50
media-baixa	.4%	3.1%	22.4%	48.1%	26.0%	447
media	1.2%	6.0%	47.4%	32.7%	12.7%	401
media-alta	4.5%	9.1%	22.7%	36.4%	27.3%	22
PROFESIÓN						
empresarios		5.1%	33.3%	43.6%	17.9%	39
titul. superior/media			14.3%	57.1%	28.6%	7
profesionais liberais				66.7%	33.3%	3
docentes		9.1%	36.4%	18.2%	36.4%	11
forzas armadas		50.0%		50.0%		2
pers. admin. subalterno		14.9%	40.4%	36.2%	8.5%	47
pers. servicios		6.3%	43.8%	18.8%	31.3%	16
autónomos		2.5%	42.5%	47.5%	7.5%	40
labregos	.7%	5.6%	27.8%	41.0%	25.0%	144
obreiros	1.0%	5.1%	30.6%	37.8%	25.5%	196
estudiantes	2.4%	4.7%	32.9%	40.0%	20.0%	85
amas de casa	1.0%	2.3%	33.0%	47.6%	16.2%	309
pers. econom. inactivo		4.8%	28.6%	47.6%	19.0%	21
SEXO						
home	.9%	5.6%	32.7%	39.6%	21.2%	444
muller	.8%	3.8%	31.9%	44.7%	18.7%	476
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	1.3%	1.0%	45.7%	34.9%	17.1%	315
rural-1		11.2%	9.5%	53.4%	25.9%	116
rural-2	.8%	5.5%	29.0%	44.4%	20.2%	489

Táboa 3.4.2.3b.1.6. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Pontevedra

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	2.3%	7.8%	55.3%	20.3%	14.3%	1081
IDADE						
16 a 25 anos	1.6%	8.1%	54.5%	23.6%	12.2%	246
26 a 40 anos	3.6%	8.8%	53.6%	20.6%	13.3%	330
41 a 65 anos	2.1%	7.4%	53.7%	20.0%	16.8%	380
máis de 65 anos	.8%	5.6%	66.4%	13.6%	13.6%	125
ESTUDIOS						
ningún			63.6%		36.4%	11
primarios incompletos	.9%	5.4%	64.6%	12.6%	16.6%	223
primarios completos	2.0%	8.4%	49.4%	22.3%	17.9%	346
FP	2.3%	9.3%	54.7%	30.2%	3.5%	86
BUP	4.0%	9.2%	54.6%	20.1%	12.1%	174
carreira grao medio	4.0%	5.6%	54.0%	25.8%	10.5%	124
carreira grao superior	1.9%	10.3%	56.1%	19.6%	12.1%	107
outros estudos		10.0%	70.0%		20.0%	10
CLASE SOCIAL						
baixa		11.1%	33.3%		55.6%	9
media-baixa	1.4%	7.6%	51.2%	20.2%	19.8%	516
media	3.3%	7.8%	59.6%	20.6%	8.7%	539
media-alta		11.8%	58.8%	23.5%	5.9%	17
PROFESIÓN						
empresarios	2.0%	14.3%	59.2%	16.3%	8.2%	49
titul. superior/media	4.4%	4.4%	48.9%	28.9%	13.3%	45
profesionais liberais		7.1%	50.0%	28.6%	14.3%	14
docentes	4.3%	7.1%	60.0%	17.1%	11.4%	70
forzas armadas	11.8%	11.8%	47.1%	29.4%		17
pers. admin. subalterno	2.8%	12.1%	55.1%	17.8%	12.1%	107
pers. servicios	2.9%	11.8%	58.8%	8.8%	17.6%	34
autónomos		3.3%	51.7%	26.7%	18.3%	60
labregos		5.4%	51.4%	18.9%	24.3%	37
mariñeiros			47.1%	17.6%	35.3%	17
obreiros	1.4%	5.3%	55.5%	19.1%	18.7%	209
estudiantes	1.8%	10.3%	52.1%	26.1%	9.7%	165
amas de casa	2.5%	6.6%	59.3%	17.7%	14.0%	243
pers. econom. inactivo	7.1%	14.3%	50.0%	21.4%	7.1%	14
SEXO						
home	2.5%	9.2%	52.4%	19.6%	16.4%	489
muller	2.2%	6.6%	57.8%	20.8%	12.7%	592
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	3.5%	9.1%	58.4%	19.4%	9.5%	536
periurbano	1.1%	6.4%	52.3%	21.1%	19.1%	545

Táboa 3.4.2.3a.2.0. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Galicia

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN				
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación
TOTAL GALICIA	1.7%	28.5%	45.2%	19.5%	5.1%
LINGUA INICIAL					
galego	1.9%	26.4%	45.0%	21.5%	5.2%
castelán	1.5%	33.4%	45.8%	14.4%	4.8%
as dúas	1.4%	31.1%	45.0%	18.0%	4.4%
outras	.8%	21.6%	48.9%	17.7%	11.0%
LINGUA HABITUAL					
só castelán	2.4%	36.0%	46.0%	10.1%	5.5%
máis castelán	2.1%	34.6%	45.5%	13.7%	4.1%
máis galego	1.6%	30.7%	43.8%	19.4%	4.6%
só galego	1.6%	23.0%	46.1%	23.4%	5.8%
ENTENDE O GALEGO					
nada			100.0%		
pouco	4.5%	39.9%	42.0%	11.5%	2.0%
bastante	2.2%	28.6%	44.8%	19.5%	4.9%
moito	1.2%	27.9%	45.7%	19.8%	5.3%
FALA O GALEGO					
nada	17.3%	28.9%	30.7%	23.2%	
pouco	2.7%	32.4%	47.1%	13.5%	4.4%
bastante	1.9%	29.0%	44.8%	19.4%	4.9%
moito	1.3%	27.1%	45.3%	20.9%	5.4%
LE O GALEGO					
nada	4.1%	29.1%	46.2%	16.7%	3.9%
pouco	2.0%	28.5%	45.3%	19.4%	4.8%
bastante	1.2%	28.2%	44.3%	20.9%	5.4%
moito	.5%	28.9%	45.1%	19.4%	6.1%
ESCRIBE O GALEGO					
nada	2.7%	30.7%	44.4%	17.7%	4.5%
pouco	1.6%	27.8%	45.1%	20.5%	5.0%
bastante	1.1%	27.3%	45.7%	20.7%	5.2%
moito	.3%	27.1%	45.7%	19.8%	7.1%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	1.8%	27.8%	45.2%	20.2%	5.0%
escola	2.0%	29.1%	46.8%	15.7%	6.5%
amigos	1.1%	37.7%	40.6%	15.6%	4.9%
veciños	1.4%	31.6%	50.4%	12.5%	4.1%
traballo	.6%	32.5%	48.9%	12.7%	5.4%
outros	1.2%	36.7%	43.0%	15.9%	3.2%

Táboa 3.4.2.3a.2.1. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. A Coruña

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.8%	40.7%	38.8%	13.9%	4.7%	992
LINGUA INICIAL						
galego	2.7%	40.0%	35.0%	17.6%	4.7%	408
castelán	1.3%	40.9%	42.8%	10.9%	4.1%	467
as dúas	.9%	43.9%	36.0%	12.3%	7.0%	114
outras			33.3%	33.3%	33.3%	3
LINGUA HABITUAL						
só castelán	2.3%	46.8%	39.2%	6.4%	5.3%	171
máis castelán	2.2%	39.9%	40.4%	12.2%	5.4%	411
máis galego	1.0%	43.1%	35.4%	16.7%	3.8%	288
só galego	1.6%	29.5%	41.0%	23.8%	4.1%	122
ENTENDE O GALEGO						
pouco	3.8%	46.2%	46.2%	3.8%		26
bastante	3.0%	33.0%	44.2%	16.5%	3.4%	267
moito	1.3%	43.5%	36.5%	13.3%	5.4%	699
FALA O GALEGO						
nada	50.0%	50.0%				2
pouco	3.0%	38.5%	45.2%	9.6%	3.7%	135
bastante	1.7%	34.9%	45.1%	15.4%	2.9%	344
moito	1.4%	45.2%	33.1%	14.1%	6.3%	511
LE O GALEGO						
nada	11.1%	52.8%	25.0%	8.3%	2.8%	36
pouco	2.1%	34.8%	45.1%	14.6%	3.4%	233
bastante	1.4%	41.7%	35.6%	16.7%	4.7%	360
moito	1.1%	42.2%	39.4%	11.2%	6.0%	348
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.9%	51.0%	31.3%	11.5%	3.4%	208
pouco	2.1%	36.3%	40.2%	16.3%	5.2%	386
bastante	1.4%	40.8%	42.7%	12.2%	2.8%	213
moito	.6%	38.0%	39.8%	13.5%	8.2%	171
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.1%	39.7%	38.8%	15.1%	4.3%	680
escola	.8%	37.7%	45.1%	9.0%	7.4%	122
amigos		55.8%	27.4%	13.7%	3.2%	95
veciños		40.0%	48.0%	12.0%		25
traballo		25.0%	54.2%	8.3%	12.5%	24
outros	4.5%	40.9%	34.1%	13.6%	6.8%	44

Táboa 3.4.2.3a.2.2. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Santiago

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	N
TOTAL SECTOR	1.5%	21.8%	54.5%	18.3%	3.8%	1041
LINGUA INICIAL						
galego	1.9%	20.8%	56.4%	17.5%	3.4%	587
castelán	.3%	23.2%	51.9%	20.2%	4.4%	297
as dúas	2.7%	22.3%	52.0%	18.9%	4.1%	148
outras		33.3%	55.6%		11.1%	9
LINGUA HABITUAL						
só castelán		33.8%	56.9%	7.7%	1.5%	65
máis castelán	1.4%	23.7%	50.2%	20.3%	4.5%	291
máis galego	2.0%	22.9%	54.3%	17.4%	3.4%	350
só galego	1.5%	16.7%	57.9%	19.7%	4.2%	335
ENTENDE O GALEGO						
pouco		20.0%	66.7%	13.3%		15
bastante	3.8%	25.9%	48.3%	18.5%	3.5%	286
moito	.7%	20.3%	56.6%	18.4%	4.1%	740
FALA O GALEGO						
nada		33.3%	66.7%			3
pouco	.9%	32.4%	52.8%	13.9%		108
bastante	2.6%	24.3%	50.4%	17.9%	4.7%	341
moito	1.0%	18.3%	57.0%	19.5%	4.1%	589
LE O GALEGO						
nada	4.1%	20.5%	58.9%	15.1%	1.4%	73
pouco	3.5%	25.7%	50.8%	15.1%	4.8%	311
bastante	.6%	23.4%	50.3%	21.5%	4.2%	312
moito		17.5%	58.8%	20.1%	3.6%	308
ESCRIBE O GALEGO						
nada	4.7%	21.1%	55.1%	16.4%	2.7%	256
pouco	1.1%	25.4%	51.6%	17.3%	4.6%	370
bastante		21.3%	54.8%	20.8%	3.0%	197
moito		17.5%	54.2%	22.6%	5.6%	177
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	1.9%	21.8%	54.0%	18.3%	4.1%	859
escola		21.9%	56.3%	21.9%		64
amigos		22.7%	50.0%	20.5%	6.8%	44
veciños		36.4%	54.5%	9.1%		11
traballo		30.4%	60.9%	8.7%		23
outros		11.1%	61.1%	22.2%	5.6%	36

Táboa 3.4.2.3a.2.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Lugo-2

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	N
TOTAL SECTOR	1.2%	38.9%	43.2%	15.4%	1.4%	951
LINGUA INICIAL						
galego	.7%	38.5%	42.9%	16.5%	1.4%	722
castelán	3.1%	35.4%	45.4%	14.6%	1.5%	130
as dúas	2.1%	46.3%	42.1%	8.4%	1.1%	95
outras		50.0%	50.0%			4
LINGUA HABITUAL						
só castelán	10.0%	30.0%	40.0%	20.0%		10
máis castelán	2.0%	36.2%	48.0%	12.5%	1.3%	152
máis galego	1.5%	45.0%	38.4%	12.9%	2.1%	333
só galego	.4%	35.5%	45.2%	18.0%	.9%	456
ENTENDE O GALEGO						
pouco	10.0%	30.0%	50.0%	10.0%		10
bastante	1.5%	27.2%	54.4%	15.3%	1.5%	452
moito	.6%	49.9%	32.7%	15.5%	1.2%	489
FALA O GALEGO						
pouco	5.1%	46.8%	36.7%	11.4%		79
bastante	1.2%	27.5%	55.5%	14.1%	1.6%	488
moito	.3%	51.8%	28.9%	17.7%	1.3%	384
LE O GALEGO						
nada	5.4%	33.3%	54.1%	7.2%		111
pouco	.7%	53.0%	32.2%	12.7%		432
bastante	.3%	23.9%	54.9%	19.3%	1.5%	326
moito		26.7%	41.7%	28.3%	3.3%	60
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.3%	40.2%	44.5%	11.7%	1.2%	256
pouco	.7%	48.1%	35.5%	14.3%	1.4%	414
bastante	.5%	23.5%	54.5%	20.7%	.9%	213
moito		18.8%	56.3%	20.8%	4.2%	48
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.8%	39.0%	43.7%	15.2%	1.3%	851
escola		38.2%	41.2%	17.6%	2.9%	34
amigos		32.3%	48.4%	19.4%		31
veciños	16.0%	36.0%	32.0%	16.0%		25
traballo		60.0%	20.0%		20.0%	5
outros		60.0%	20.0%	20.0%		5

Táboa 3.4.2.3a.2.4. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Lugo-5

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	2.1%	13.1%	50.5%	31.6%	2.7%	1751
LINGUA INICIAL						
galego	2.1%	12.3%	50.3%	32.7%	2.6%	1496
castelán	.8%	12.7%	57.1%	25.4%	4.0%	126
as dúas	3.2%	23.4%	45.2%	25.0%	3.2%	124
outras			60.0%	40.0%		5
LINGUA HABITUAL						
só castelán		22.2%	77.8%			9
máis castelán	3.5%	21.2%	52.9%	21.2%	1.2%	85
máis galego	2.1%	14.1%	51.0%	30.3%	2.4%	580
só galego	1.9%	11.8%	49.8%	33.4%	3.1%	1077
ENTENDE O GALEGO						
pouco		13.3%	60.0%	26.7%		15
bastante	3.3%	14.3%	46.4%	33.8%	2.2%	690
moito	1.2%	12.2%	53.1%	30.3%	3.2%	1046
FALA O GALEGO						
pouco		30.6%	40.8%	26.5%	2.0%	49
bastante	3.5%	14.8%	45.6%	33.3%	2.7%	594
moito	1.4%	11.4%	53.5%	31.0%	2.8%	1108
LE O GALEGO						
nada	4.1%	10.7%	49.2%	34.4%	1.6%	122
pouco	2.7%	13.9%	52.8%	29.1%	1.5%	786
bastante	1.7%	14.4%	45.9%	34.6%	3.4%	529
moito		10.4%	50.0%	33.8%	5.8%	278
ESCRIBE O GALEGO						
nada	3.1%	14.2%	50.1%	30.4%	2.2%	451
pouco	2.5%	13.5%	51.5%	30.4%	2.1%	812
bastante	.4%	14.5%	43.3%	37.5%	4.4%	275
moito		7.4%	52.8%	34.7%	5.1%	176
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.2%	12.8%	50.3%	32.1%	2.6%	1669
escola		10.0%	60.0%	30.0%		20
amigos		21.1%	42.1%	31.6%	5.3%	19
veciños		24.1%	55.2%	10.3%	10.3%	29
traballo		10.0%	60.0%	30.0%		10
outros		25.0%	75.0%			4

Táboa 3.4.2.3a.2.5. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Ourense-4

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	1.2%	49.4%	35.6%	11.8%	2.0%	941
LINGUA INICIAL						
galego	.8%	51.9%	30.8%	14.1%	2.4%	715
castelán		49.4%	42.7%	5.6%	2.2%	89
as dúas	3.5%	35.7%	58.3%	2.6%		115
outras	4.5%	40.9%	45.5%	9.1%		22
LINGUA HABITUAL						
só castelán		77.8%	22.2%			9
máis castelán	3.0%	37.4%	53.5%	6.1%		99
máis galego	1.6%	43.8%	44.3%	8.4%	1.8%	379
só galego	.4%	56.2%	24.7%	16.1%	2.6%	454
ENTENDE O GALEGO						
pouco		63.6%	27.3%	9.1%		11
bastante	1.6%	55.1%	38.1%	4.1%	1.2%	514
moito	.7%	42.1%	32.7%	21.4%	3.1%	416
FALA O GALEGO						
nada		50.0%	50.0%			2
pouco	2.0%	53.1%	40.8%	4.1%		49
bastante	1.4%	54.2%	39.1%	4.1%	1.2%	491
moito	.8%	43.1%	30.6%	22.3%	3.3%	399
LE O GALEGO						
nada	1.4%	40.3%	55.9%	.9%	1.4%	211
pouco	1.7%	62.6%	26.7%	8.3%	.7%	420
bastante	.5%	37.3%	31.4%	26.5%	4.4%	204
moito		33.9%	28.6%	30.4%	7.1%	56
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.7%	48.8%	42.5%	6.7%	1.2%	402
pouco	2.1%	54.8%	25.2%	15.5%	2.3%	341
bastante	1.1%	37.9%	42.1%	15.8%	3.2%	95
moito		40.0%	22.2%	31.1%	6.7%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	1.0%	49.8%	34.8%	12.2%	2.2%	882
escola		50.0%	50.0%			20
amigos	12.5%	50.0%	25.0%	12.5%		8
veciños	5.0%	30.0%	65.0%			20
traballo		57.1%	14.3%	28.6%		7
outros		50.0%	50.0%			2

Táboa 3.4.2.3a.2.6. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó galego. Pontevedra

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	gústame	é algo normal	indiferente	non é moi correcto	é de mala educación	
TOTAL SECTOR	2.4%	21.7%	59.3%	13.0%	3.6%	921
LINGUA INICIAL						
galego	1.8%	19.1%	62.1%	13.6%	3.5%	456
castelán	3.4%	23.1%	56.9%	13.2%	3.4%	295
as dúas	1.8%	26.2%	56.1%	11.6%	4.3%	164
outras	16.7%	33.3%	50.0%			6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	3.3%	23.0%	61.5%	8.2%	4.1%	122
máis castelán	2.9%	24.6%	53.3%	15.8%	3.3%	272
máis galego	2.5%	23.2%	58.9%	11.8%	3.6%	280
só galego	1.2%	16.2%	65.2%	13.8%	3.6%	247
ENTENDE O GALEGO						
nada			100.0%			1
pouco		16.7%	61.1%	11.1%	11.1%	18
bastante	3.3%	26.9%	53.5%	12.9%	3.3%	480
moito	1.4%	16.1%	65.6%	13.3%	3.6%	422
FALA O GALEGO						
nada			100.0%			2
pouco		19.1%	58.1%	16.9%	5.9%	136
bastante	4.2%	26.4%	54.1%	11.7%	3.6%	477
moito	.7%	15.7%	67.6%	13.4%	2.6%	306
LE O GALEGO						
nada	6.8%	25.6%	54.7%	12.0%	.9%	117
pouco	1.0%	16.5%	63.9%	14.2%	4.5%	310
bastante	2.6%	25.6%	56.7%	11.2%	3.8%	312
moito	1.8%	20.6%	58.2%	15.8%	3.6%	165
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.5%	22.1%	60.1%	11.8%	3.4%	321
pouco	2.0%	20.0%	61.7%	12.7%	3.7%	300
bastante	2.9%	28.3%	53.2%	12.1%	3.5%	173
moito	2.8%	13.9%	58.3%	20.4%	4.6%	108
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.3%	22.7%	58.8%	12.8%	3.4%	728
escola	4.3%	11.6%	66.7%	13.0%	4.3%	69
amigos		15.4%	56.4%	25.6%	2.6%	39
veciños	2.7%	13.5%	67.6%	10.8%	5.4%	37
traballo		42.9%	47.6%	4.8%	4.8%	21
outros	4.0%	28.0%	52.0%	12.0%	4.0%	25

Táboa 3.4.2.3b.2.0. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Galicia

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN				
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame
TOTAL GALICIA	2.5%	8.1%	40.9%	31.1%	17.4%
LINGUA INICIAL					
galego	1.7%	7.3%	41.2%	28.0%	21.8%
castelán	4.1%	8.8%	40.3%	35.7%	11.1%
as dúas	2.1%	9.7%	41.5%	32.0%	14.8%
outras	3.9%	7.1%	42.5%	33.9%	12.6%
LINGUA HABITUAL					
só castelán	5.7%	10.7%	40.1%	37.4%	6.2%
máis castelán	3.0%	8.5%	41.5%	36.0%	11.0%
máis galego	1.8%	7.9%	39.0%	29.6%	21.7%
só galego	1.5%	6.9%	43.3%	25.7%	22.6%
ENTENDE O GALEGO					
nada	18.6%	20.7%	15.1%	44.5%	1.0%
pouco	7.0%	15.0%	38.7%	32.7%	6.5%
bastante	2.5%	8.8%	41.6%	30.9%	16.2%
moito	2.2%	6.9%	40.5%	31.0%	19.4%
FALA O GALEGO					
nada	8.8%	17.7%	32.9%	36.6%	3.9%
pouco	4.3%	9.7%	42.1%	34.8%	9.1%
bastante	2.3%	8.0%	41.4%	31.1%	17.3%
moito	1.7%	7.0%	40.5%	29.3%	21.5%
LE O GALEGO					
nada	3.4%	9.9%	41.8%	33.5%	11.3%
pouco	2.4%	8.3%	42.2%	30.5%	16.6%
bastante	2.4%	8.0%	40.3%	30.8%	18.5%
moito	2.5%	6.9%	38.4%	31.0%	21.3%
ESCRIBE O GALEGO					
nada	3.1%	9.1%	40.0%	32.9%	14.9%
pouco	2.3%	7.9%	41.9%	30.1%	17.8%
bastante	2.2%	7.8%	41.8%	30.1%	18.2%
moito	2.4%	7.0%	38.1%	30.5%	22.0%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	1.9%	7.7%	41.3%	29.9%	19.3%
escola	3.8%	7.7%	44.0%	34.9%	9.6%
amigos	4.2%	9.2%	34.6%	37.5%	14.4%
veciños	3.9%	8.3%	45.0%	33.8%	9.1%
traballo	4.0%	7.2%	38.5%	35.0%	15.3%
outros	6.8%	10.1%	38.1%	32.6%	12.3%

Táboa 3.4.2.3b.2.1. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. A Coruña

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	N
TOTAL SECTOR	2.8%	7.1%	36.2%	38.5%	15.3%	1123
LINGUA INICIAL						
galego	1.6%	6.3%	31.1%	34.9%	26.2%	367
castelán	3.7%	7.5%	39.4%	40.2%	9.4%	630
as dúas	1.7%	8.3%	35.0%	41.7%	13.3%	120
outras	16.7%		50.0%	16.7%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	4.2%	9.7%	37.6%	43.9%	4.5%	330
máis castelán	3.3%	6.8%	39.7%	37.9%	12.4%	428
máis galego	1.4%	5.3%	30.1%	37.9%	25.2%	282
só galego		4.8%	33.7%	21.7%	39.8%	83
ENTENDE O GALEGO						
nada		33.3%		66.7%		3
pouco	7.5%	15.1%	35.8%	37.7%	3.8%	53
bastante	2.4%	9.3%	40.3%	35.2%	12.8%	335
moito	2.7%	5.5%	34.6%	39.9%	17.3%	732
FALA O GALEGO						
nada	7.5%	22.6%	28.3%	41.5%		53
pouco	3.2%	8.2%	43.4%	37.4%	7.8%	219
bastante	2.8%	6.6%	41.3%	36.4%	12.9%	363
moito	2.3%	5.3%	30.1%	40.2%	22.1%	488
LE O GALEGO						
nada	2.9%	17.4%	27.5%	47.8%	4.3%	69
pouco	1.8%	6.3%	40.7%	34.7%	16.5%	285
bastante	3.5%	6.7%	34.7%	37.5%	17.6%	403
moito	3.1%	6.2%	36.2%	40.2%	14.3%	356
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.3%	9.2%	31.4%	44.9%	12.2%	303
pouco	3.4%	6.1%	37.8%	34.4%	18.4%	413
bastante	1.8%	7.1%	42.5%	36.3%	12.4%	226
moito	4.1%	5.8%	33.1%	39.0%	18.0%	172
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	1.6%	6.4%	37.5%	34.8%	19.6%	672
escola	4.2%	5.6%	43.4%	37.1%	9.8%	143
amigos	3.4%	3.4%	26.7%	55.2%	11.2%	116
veciños		9.1%	34.1%	52.3%	4.5%	44
traballo	6.5%	9.7%	32.3%	32.3%	19.4%	31
outros	7.9%	9.5%	33.3%	41.3%	7.9%	63

Táboa 3.4.2.3b.2.2. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Santiago

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	N
TOTAL SECTOR	2.2%	6.9%	43.1%	24.6%	23.2%	1041
LINGUA INICIAL						
galego	2.4%	4.8%	42.0%	21.2%	29.6%	500
castelán	2.4%	8.3%	43.4%	30.8%	15.0%	373
as dúas	1.3%	10.3%	47.1%	20.0%	21.3%	155
outras		7.7%	30.8%	30.8%	30.8%	13
LINGUA HABITUAL						
só castelán	4.7%	7.0%	44.5%	36.7%	7.0%	128
máis castelán	3.1%	11.1%	45.5%	27.7%	12.6%	325
máis galego	.9%	5.5%	39.5%	22.5%	31.7%	347
só galego	1.7%	3.3%	44.4%	17.0%	33.6%	241
ENTENDE O GALEGO						
nada		50.0%	50.0%			2
pouco	3.7%	22.2%	44.4%	22.2%	7.4%	27
bastante	2.0%	9.0%	44.3%	27.3%	17.3%	300
moito	2.2%	5.3%	42.6%	23.6%	26.3%	712
FALA O GALEGO						
nada	13.6%	13.6%	45.5%	22.7%	4.5%	22
pouco	1.4%	11.0%	43.4%	38.6%	5.5%	145
bastante	2.6%	8.5%	45.5%	24.8%	18.7%	343
moito	1.7%	4.5%	41.4%	20.7%	31.6%	531
LE O GALEGO						
nada	1.3%	7.5%	45.0%	25.0%	21.3%	80
pouco	4.3%	10.2%	42.4%	26.6%	16.4%	304
bastante	1.6%	7.8%	40.0%	28.4%	22.2%	320
moito	1.3%	2.9%	44.1%	19.6%	32.2%	311
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.6%	8.3%	42.5%	24.1%	22.6%	266
pouco	3.5%	8.5%	44.0%	27.2%	16.8%	375
bastante	1.5%	7.0%	43.3%	23.9%	24.4%	201
moito		1.8%	37.9%	21.9%	38.5%	169
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	1.9%	6.0%	42.9%	23.4%	25.8%	798
escola		12.5%	44.4%	29.2%	13.9%	72
amigos		6.0%	34.0%	42.0%	18.0%	50
veciños	11.8%	11.8%	41.2%	35.3%		17
traballo	6.7%	3.3%	46.7%	23.3%	20.0%	30
outros	2.0%	12.2%	53.1%	14.3%	18.4%	49

Táboa 3.4.2.3b.2.3. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Lugo-2

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	1.1%	8.6%	40.5%	43.0%	6.9%	887
LINGUA INICIAL						
galego	.5%	8.7%	41.0%	42.8%	6.9%	563
castelán	3.1%	9.0%	39.5%	41.3%	7.2%	223
as dúas		7.3%	38.5%	47.9%	6.3%	96
outras			60.0%	40.0%		5
LINGUA HABITUAL						
só castelán	3.5%	10.6%	42.4%	42.4%	1.2%	85
máis castelán	1.6%	9.6%	46.3%	37.2%	5.3%	188
máis galego	1.0%	7.3%	32.8%	47.8%	11.1%	314
só galego	.3%	8.7%	44.3%	41.7%	5.0%	300
ENTENDE O GALEGO						
nada			100.0%			1
pouco	10.7%	14.3%	46.4%	28.6%		28
bastante	1.4%	9.1%	54.3%	29.6%	5.6%	429
moito	.2%	7.7%	26.1%	57.3%	8.6%	429
FALA O GALEGO						
nada	9.1%	9.1%	36.4%	40.9%	4.5%	22
pouco	2.1%	11.0%	35.6%	47.9%	3.4%	146
bastante	1.0%	7.4%	56.6%	28.9%	6.2%	419
moito	.3%	9.0%	20.7%	60.3%	9.7%	300
LE O GALEGO						
nada	2.3%	3.8%	45.9%	42.9%	5.3%	133
pouco	.7%	9.7%	31.1%	54.0%	4.5%	402
bastante	1.0%	9.5%	52.2%	29.2%	8.1%	295
moito		6.7%	28.9%	37.8%	26.7%	45
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.0%	5.1%	40.4%	47.1%	5.5%	255
pouco	.7%	9.7%	34.6%	49.0%	6.0%	402
bastante	.5%	11.1%	53.4%	27.0%	7.9%	189
moito		6.5%	35.5%	32.3%	25.8%	31
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.6%	8.5%	41.2%	42.7%	7.1%	719
escola	2.0%	12.0%	36.0%	48.0%	2.0%	50
amigos		5.0%	42.5%	40.0%	12.5%	40
veciños	6.5%	12.9%	41.9%	35.5%	3.2%	31
traballo	11.1%	11.1%	33.3%	33.3%	11.1%	9
outros			25.0%	66.7%	8.3%	12

Táboa 3.4.2.3b.2.4. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Lugo-5

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	.9%	7.8%	44.7%	21.4%	25.1%	1303
LINGUA INICIAL						
galego	.7%	7.6%	44.1%	20.6%	27.0%	1038
castelán	2.9%	7.2%	48.2%	23.7%	18.0%	139
as dúas	.8%	9.8%	46.3%	25.2%	17.9%	123
outras		33.3%	33.3%	33.3%		3
LINGUA HABITUAL						
só castelán	5.0%	5.0%	50.0%	40.0%		20
máis castelán	3.2%	8.6%	46.2%	29.0%	12.9%	93
máis galego	.2%	9.0%	47.5%	18.4%	24.9%	566
só galego	1.1%	6.7%	41.8%	22.4%	27.9%	624
ENTENDE O GALEGO						
nada		18.8%	56.3%	18.8%	6.3%	16
pouco			40.0%	21.4%	29.4%	490
bastante	1.4%	7.8%	47.4%	21.5%	22.8%	797
moito	.6%	7.7%				
FALA O GALEGO						
nada	14.3%	14.3%	42.9%	28.6%		7
pouco	3.6%	12.5%	33.9%	33.9%	16.1%	56
bastante	1.2%	8.8%	41.6%	19.5%	28.8%	430
moito	.5%	6.9%	47.2%	21.5%	24.0%	810
LE O GALEGO						
nada	1.4%	13.5%	50.0%	14.9%	20.3%	74
pouco	1.1%	8.5%	44.8%	20.3%	25.4%	556
bastante	.7%	6.5%	41.7%	24.5%	26.6%	429
moito	.9%	7.5%	47.8%	20.2%	23.7%	228
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.2%	11.1%	39.2%	24.1%	23.5%	324
pouco	.2%	6.1%	47.0%	21.8%	24.9%	602
bastante	.9%	8.2%	41.6%	17.4%	32.0%	219
moito	1.4%	7.7%	51.4%	19.7%	19.7%	142
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.7%	7.9%	44.8%	21.0%	25.6%	1211
escola	4.8%		52.4%	23.8%	19.0%	21
amigos		11.1%	38.9%	16.7%	33.3%	18
veciños	6.5%	6.5%	45.2%	32.3%	9.7%	31
traballo		9.1%	36.4%	27.3%	27.3%	11
outros			25.0%	50.0%	25.0%	4

Táboa 3.4.2.3b.2.5. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Ourense-4

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	.9%	4.7%	32.3%	42.3%	19.9%	920
LINGUA INICIAL						
galego	.3%	4.6%	28.6%	43.2%	23.3%	674
castelán	2.7%	8.2%	35.5%	47.3%	6.4%	110
as dúas	1.7%	1.7%	47.0%	34.8%	14.8%	115
outras	4.8%	4.8%	52.4%	28.6%	9.5%	21
LINGUA HABITUAL						
só castelán		17.4%	21.7%	60.9%		23
máis castelán	1.9%	5.7%	51.9%	38.7%	1.9%	106
máis galego	1.3%	4.6%	36.0%	39.2%	18.8%	372
só galego	.2%	3.8%	24.6%	44.9%	26.5%	419
ENTENDE O GALEGO						
pouco		6.7%	33.3%	53.3%	6.7%	15
bastante	1.2%	2.1%	30.2%	42.6%	24.0%	517
moito	.5%	8.0%	35.1%	41.5%	14.9%	388
FALA O GALEGO						
nada		33.3%	33.3%	33.3%		9
pouco	1.6%	3.2%	36.5%	57.1%	1.6%	63
bastante	1.2%	2.1%	30.0%	40.5%	26.2%	484
moito	.3%	7.7%	34.6%	42.3%	15.1%	364
LE O GALEGO						
nada	.9%	1.4%	50.7%	40.7%	6.3%	221
pouco	.5%	3.6%	22.6%	48.3%	25.0%	416
bastante	2.2%	8.1%	32.3%	37.1%	20.4%	186
moito		18.9%	20.8%	30.2%	30.2%	53
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.7%	3.4%	37.4%	43.6%	14.8%	406
pouco	.9%	4.6%	25.2%	47.1%	22.2%	325
bastante	2.2%	5.4%	34.8%	32.6%	25.0%	92
moito		20.9%	18.6%	30.2%	30.2%	43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.7%	4.3%	31.4%	42.4%	21.3%	847
escola			45.0%	50.0%	5.0%	20
amigos		25.0%	37.5%	25.0%	12.5%	8
veciños	7.4%	3.7%	51.9%	37.0%		27
traballo		16.7%	16.7%	50.0%	16.7%	6
outros			33.3%	66.7%		3

Táboa 3.4.2.3b.2.6. Actitude ante a ausencia de converxencia lingüística cara ó castelán. Pontevedra

	SE SE DIRIXE A ALGUÉN EN GALEGO E CONTESTA EN CASTELÁN					N
	é de mala educación	non é moi correcto	indiferente	é algo normal	gústame	
TOTAL SECTOR	2.3%	7.8%	55.3%	20.3%	14.3%	1081
LINGUA INICIAL						
galego	.7%	6.1%	55.1%	13.2%	24.8%	408
castelán	3.6%	9.1%	55.0%	25.4%	6.9%	496
as dúas	2.4%	8.2%	55.9%	21.8%	11.8%	170
outras			71.4%	28.6%		7
LINGUA HABITUAL						
só castelán	4.7%	8.4%	56.8%	23.9%	6.2%	322
máis castelán	1.4%	11.8%	50.5%	26.6%	9.7%	289
máis galego	1.8%	4.7%	58.3%	16.7%	18.5%	276
só galego	.5%	5.2%	55.7%	9.8%	28.9%	194
ENTENDE O GALEGO						
nada			100.0%			2
pouco	11.1%	13.3%	51.1%	22.2%	2.2%	45
bastante	2.1%	7.1%	49.1%	23.2%	18.5%	574
moito	1.7%	8.0%	63.3%	16.5%	10.4%	460
FALA O GALEGO						
nada	12.0%	10.0%	58.0%	20.0%		50
pouco	3.3%	11.0%	58.4%	22.4%	4.9%	245
bastante	1.8%	5.9%	48.6%	22.9%	20.8%	490
moito	.7%	7.8%	63.5%	14.2%	13.9%	296
LE O GALEGO						
nada	2.6%	8.4%	51.6%	25.2%	12.3%	155
pouco	3.1%	8.3%	56.1%	18.3%	14.2%	360
bastante	1.9%	6.3%	54.1%	22.0%	15.7%	364
moito	1.6%	9.3%	59.6%	17.6%	11.9%	193
ESCRIBE O GALEGO						
nada	3.4%	8.3%	54.9%	20.3%	13.0%	408
pouco	2.4%	8.6%	57.4%	17.9%	13.7%	336
bastante	1.0%	3.4%	51.5%	26.5%	17.6%	204
moito	.8%	11.5%	57.4%	18.0%	12.3%	122
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	1.2%	6.8%	52.8%	21.3%	18.0%	724
escola	1.6%	7.4%	61.5%	19.7%	9.8%	122
amigos	6.1%	18.4%	57.1%	12.2%	6.1%	49
veciños	1.6%	9.4%	70.3%	14.1%	4.7%	64
traballo	3.3%	3.3%	50.0%	36.7%	6.7%	30
outros	7.3%	12.2%	58.5%	9.8%	12.2%	41

Táboa 3.4.3.1.1.0. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Galicia

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA		
	castelán	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	6.6%	72.0%	21.4%
IDADE			
16 a 25 anos	3.6%	76.8%	19.6%
26 a 40 anos	5.4%	74.0%	20.6%
41 a 65 anos	7.7%	70.5%	21.8%
máis de 65 anos	9.8%	66.6%	23.7%
ESTUDIOS			
ningún	7.5%	60.4%	32.1%
primarios incompletos	7.1%	67.9%	25.0%
primarios completos	6.2%	71.8%	22.0%
FP	3.7%	79.3%	17.1%
BUP	6.2%	79.3%	14.5%
carreira grao medio	7.5%	79.3%	13.1%
carreira grao superior	7.7%	78.8%	13.5%
outros estudos	10.4%	72.8%	16.8%
CLASE SOCIAL			
baixa	6.1%	66.9%	27.0%
media-baixa	6.3%	68.4%	25.3%
media	6.7%	76.0%	17.2%
media-alta	9.9%	77.5%	12.6%
PROFESIÓN			
empresarios	7.7%	72.6%	19.7%
titul. superior/media	12.1%	76.6%	11.3%
profesionais liberais	14.9%	78.3%	6.8%
docentes	5.5%	78.2%	16.3%
forzas armadas	11.5%	78.0%	10.5%
pers. admin. subalterno	6.7%	78.1%	15.3%
pers. servicios	7.6%	73.9%	18.5%
autónomos	8.2%	67.5%	24.3%
labregos	4.6%	60.9%	34.5%
mariñeiros	5.2%	62.3%	32.5%
obreiros	5.6%	72.3%	22.1%
estudiantes	3.8%	79.9%	16.2%
amas de casa	8.6%	71.3%	20.0%
pers. econom. inactivo	3.1%	76.6%	20.2%
SEXO			
home	6.0%	71.5%	22.5%
muller	7.2%	72.5%	20.4%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	9.6%	80.3%	10.1%
periurbano	8.9%	73.5%	17.6%
vilas	6.6%	75.0%	18.4%
rural-1	5.7%	71.4%	22.9%
rural-2	4.4%	64.8%	30.8%

Táboa 3.4.3.1.1.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. A Coruña

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	11.4%	81.4%	7.2%	1159
IDADE				
16 a 25 anos	6.4%	88.5%	5.1%	235
26 a 40 anos	11.8%	82.0%	6.2%	322
41 a 65 anos	14.3%	77.3%	8.4%	440
máis de 65 anos	9.9%	80.9%	9.3%	162
ESTUDIOS				
ningún	10.5%	64.9%	24.6%	57
primarios incompletos	8.9%	80.2%	10.9%	248
primarios completos	12.4%	79.6%	8.0%	299
FP	6.0%	90.5%	3.6%	84
BUP	13.6%	84.8%	1.6%	184
carreira grao medio	13.0%	81.7%	5.2%	115
carreira grao superior	12.7%	83.3%	4.0%	150
outros estudos	13.6%	81.8%	4.5%	22
CLASE SOCIAL				
baixa	17.6%	70.3%	12.2%	74
media-baixa	10.2%	80.7%	9.0%	322
media	9.7%	84.0%	6.3%	651
media-alta	20.5%	75.0%	4.5%	112
PROFESIÓN				
empresarios	10.6%	85.1%	4.3%	47
titul. superior/media	23.1%	73.1%	3.8%	52
profesionais liberais	20.0%	80.0%		10
docentes	10.9%	83.6%	5.5%	55
forzas armadas	5.0%	95.0%		20
pers. admin. subalterno	11.8%	82.4%	5.9%	153
pers. servicios	10.9%	81.3%	7.8%	64
autónomos	18.3%	68.3%	13.3%	60
labregos	45.5%	54.5%		11
mariñeiros	5.3%	73.7%	21.1%	19
obreiros	6.9%	85.3%	7.8%	204
estudiantes	6.5%	89.2%	4.3%	185
amas de casa	15.7%	76.5%	7.8%	268
pers. econom. inactivo	9.1%	90.9%		11
SEXO				
home	9.8%	82.5%	7.7%	532
muller	12.8%	80.4%	6.9%	627
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	11.5%	81.1%	7.3%	1145
periurbano	100.0%			14

Táboa 3.4.3.1.1.2. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Santiago

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.8%	73.3%	21.9%	1144
IDADE				
16 a 25 anos	.8%	80.2%	19.0%	237
26 a 40 anos	2.7%	74.5%	22.8%	369
41 a 65 anos	6.8%	72.2%	21.0%	385
máis de 65 anos	11.1%	62.7%	26.1%	153
ESTUDIOS				
ningún	9.8%	54.1%	36.1%	61
primarios incompletos	6.3%	64.0%	29.7%	222
primarios completos	4.4%	72.2%	23.4%	252
FP	2.6%	74.4%	23.1%	78
BUP	3.2%	79.5%	17.3%	185
carreira grao medio	8.8%	76.3%	14.9%	114
carreira grao superior	2.7%	81.6%	15.7%	223
outros estudos		88.9%	11.1%	9
CLASE SOCIAL				
baixa	7.4%	51.9%	40.7%	54
media-baixa	5.2%	69.9%	24.9%	249
media	4.9%	75.5%	19.6%	709
media-alta	2.3%	77.3%	20.5%	132
PROFESIÓN				
empresarios	5.2%	60.3%	34.5%	58
titul. superior/media	9.5%	71.6%	18.9%	74
profesionais liberais	6.7%	73.3%	20.0%	15
docentes	2.2%	81.3%	16.5%	91
forzas armadas	8.3%	66.7%	25.0%	12
pers. admin. subalterno	7.3%	79.1%	13.6%	110
pers. servicios	6.1%	69.4%	24.5%	49
autónomos	5.8%	67.3%	26.9%	52
labregos	7.5%	47.2%	45.3%	53
mariñeiros		25.0%	75.0%	4
obreiros	3.8%	65.4%	30.8%	159
estudiantes	.5%	85.7%	13.8%	189
amas de casa	6.3%	74.0%	19.7%	254
pers. econom. inactivo		91.7%	8.3%	24
SEXO				
home	4.5%	71.3%	24.2%	516
muller	5.1%	75.0%	19.9%	628
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.7%	76.2%	19.1%	810
periurbano	5.1%	66.5%	28.4%	334

Táboa 3.4.3.1.1.3. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Lugo-2

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.5%	75.1%	20.4%	1056
IDADE				
16 a 25 anos	3.4%	82.3%	14.3%	175
26 a 40 anos	3.6%	72.6%	23.8%	252
41 a 65 anos	4.2%	75.9%	19.9%	407
máis de 65 anos	7.2%	70.7%	22.1%	222
ESTUDIOS				
ningún	3.4%	62.1%	34.5%	29
primarios incompletos	5.9%	72.5%	21.6%	356
primarios completos	4.9%	72.0%	23.1%	386
FP	2.7%	88.0%	9.3%	75
BUP	2.6%	80.9%	16.5%	115
carreira grao medio	1.9%	88.7%	9.4%	53
carreira grao superior	2.8%	77.8%	19.4%	36
outros estudos		83.3%	16.7%	6
CLASE SOCIAL				
baixa	1.8%	69.1%	29.1%	55
media-baixa	4.4%	76.4%	19.2%	754
media	5.7%	72.4%	21.9%	228
media-alta	5.3%	73.7%	21.1%	19
PROFESIÓN				
empresarios	8.9%	77.2%	13.9%	79
titul. superior/media	7.1%	78.6%	14.3%	14
profesionais liberais		50.0%	50.0%	2
docentes		87.5%	12.5%	32
forzas armadas		86.7%	13.3%	15
pers. admin. subalterno	5.4%	72.1%	22.5%	111
pers. servicios	8.3%	75.0%	16.7%	24
autónomos	5.4%	80.4%	14.3%	56
labregos	5.7%	67.0%	27.3%	88
mariñeiros	4.3%	73.9%	21.7%	23
obreiros	5.0%	70.0%	25.0%	140
estudiantes	3.9%	81.6%	14.6%	103
amas de casa	3.4%	74.4%	22.1%	348
pers. econom. inactivo		90.5%	9.5%	21
SEXO				
home	4.3%	73.4%	22.3%	488
muller	4.8%	76.6%	18.7%	568
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	5.2%	77.1%	17.7%	711
rural-2	3.2%	71.0%	25.8%	345

Táboa 3.4.3.1.1.4. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Lugo-5

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.3%	67.3%	29.4%	1770
IDADE				
16 a 25 anos	1.1%	69.2%	29.7%	263
26 a 40 anos	2.0%	67.1%	30.8%	347
41 a 65 anos	3.0%	65.8%	31.2%	711
máis de 65 anos	6.0%	68.8%	25.2%	449
ESTUDIOS				
ningún	2.3%	63.2%	34.6%	133
primarios incompletos	3.8%	66.2%	30.0%	813
primarios completos	3.0%	66.9%	30.1%	471
FP	1.2%	68.3%	30.5%	82
BUP	1.9%	73.7%	24.4%	156
carreira grao medio	9.1%	63.6%	27.3%	55
carreira grao superior	2.0%	78.0%	20.0%	50
outros estudos		100.0%		10
CLASE SOCIAL				
baixa	2.9%	73.0%	24.1%	137
media-baixa	2.6%	67.3%	30.1%	1057
media	4.7%	65.1%	30.2%	516
media-alta	3.3%	75.0%	21.7%	60
PROFESIÓN				
empresarios	4.0%	68.6%	27.4%	175
titul. superior/media	12.5%	75.0%	12.5%	16
profesionais liberais	7.7%	84.6%	7.7%	13
docentes		69.0%	31.0%	29
forzas armadas	4.5%	90.9%	4.5%	22
pers. admin. subalterno	2.0%	75.0%	23.0%	100
pers. servicios	2.2%	64.4%	33.3%	45
autónomos	6.7%	56.7%	36.7%	90
labregos	3.2%	63.8%	33.0%	685
maríneiros		54.5%	45.5%	11
obreiros	3.5%	71.8%	24.7%	170
estudiantes	.8%	73.0%	26.2%	122
amas de casa	3.4%	68.9%	27.7%	267
pers. econom. inactivo		64.0%	36.0%	25
SEXO				
home	3.8%	70.4%	25.8%	873
muller	2.8%	64.3%	32.9%	897
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	3.7%	68.6%	27.7%	668
rural-2	3.0%	66.6%	30.4%	1102

Táboa 3.4.3.1.1.5. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Ourense-4

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.4%	73.0%	22.7%	962
IDADE				
16 a 25 anos	4.1%	76.0%	19.9%	171
26 a 40 anos	5.1%	73.5%	21.4%	215
41 a 65 anos	4.3%	72.1%	23.7%	376
máis de 65 anos	4.0%	71.5%	24.5%	200
ESTUDIOS				
ningún	70.7%	29.3%		123
primarios incompletos	4.1%	76.1%	19.8%	339
primarios completos	7.5%	67.2%	25.3%	308
FP	1.6%	82.8%	15.6%	64
BUP	6.2%	75.4%	18.5%	65
carreira grao medio		75.8%	24.2%	33
carreira grao superior		80.8%	19.2%	26
outros estudos		50.0%	50.0%	4
CLASE SOCIAL				
baixa		74.0%	26.0%	50
media-baixa	4.3%	71.6%	24.1%	469
media	5.2%	74.0%	20.7%	420
media-alta		78.3%	21.7%	23
PROFESIÓN				
empresarios	2.4%	75.6%	22.0%	41
titul. superior/media		100.0%		7
profesionais liberais		66.7%	33.3%	3
docentes		58.3%	41.7%	12
forzas armadas		100.0%		2
pers. admin. subalterno	8.2%	75.5%	16.3%	49
pers. servicios		81.3%	18.8%	16
autónomos	7.3%	68.3%	24.4%	41
labregos	3.1%	68.6%	28.3%	159
obreiros	4.4%	72.9%	22.7%	203
estudiantes	2.2%	78.7%	19.1%	89
amas de casa	5.7%	72.2%	22.1%	317
pers. econom. inactivo		82.6%	17.4%	23
SEXO				
home	4.1%	73.3%	22.6%	468
muller	4.7%	72.7%	22.7%	494
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	6.3%	74.3%	19.4%	315
rural-1	.8%	82.5%	16.7%	120
rural-2	4.0%	70.0%	26.0%	527

Táboa 3.4.3.1.1.6. *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Pontevedra*

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	12.5%	74.0%	13.5%	1120
IDADE				
16 a 25 anos	7.7%	78.1%	14.2%	247
26 a 40 anos	11.4%	76.3%	12.3%	333
41 a 65 anos	13.9%	72.2%	13.9%	396
máis de 65 anos	19.4%	66.7%	13.9%	144
ESTUDIOS				
ningún	13.6%	59.1%	27.3%	22
primarios incompletos	13.8%	67.2%	19.0%	247
primarios completos	12.3%	69.7%	18.0%	350
FP	16.1%	80.5%	3.4%	87
BUP	12.1%	81.0%	6.9%	174
carreira grao medio	13.2%	81.0%	5.8%	121
carreira grao superior	7.3%	83.5%	9.2%	109
outros estudos	10.0%	60.0%	30.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa		58.3%	41.7%	12
media-baixa	12.7%	68.9%	18.4%	550
media	12.8%	78.9%	8.3%	541
media-alta		5.9%	94.1%	17
PROFESIÓN				
empresarios	24.5%	66.0%	9.4%	53
titul. superior/media	13.3%	82.2%	4.4%	45
profesionais liberais		7.1%	92.9%	14
docentes	10.0%	81.4%	8.6%	70
forzas armadas		25.0%	75.0%	16
pers. admin. subalterno	10.1%	78.9%	11.0%	109
pers. servicios	8.6%	80.0%	11.4%	35
autónomos	16.4%	70.5%	13.1%	61
labregos	12.3%	56.1%	31.6%	57
mariñeiros	5.9%	76.5%	17.6%	17
obreiros	11.0%	68.9%	20.1%	219
estudiantes	7.3%	85.5%	7.3%	165
amas de casa	16.7%	69.4%	13.9%	245
pers. econom. inactivo		78.6%	21.4%	14
SEXO				
home	10.8%	74.1%	15.2%	501
muller	13.9%	74.0%	12.1%	619
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	11.0%	82.4%	6.6%	544
periurbano	13.9%	66.1%	20.0%	576

Táboa 3.4.3.1.2.0. *Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Galicia*

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA		
	castelán	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	6.6%	72.0%	21.4%
LINGUA INICIAL			
galego	4.9%	65.4%	29.7%
castelán	11.0%	81.6%	7.4%
as dúas	5.4%	83.8%	10.8%
outras	5.3%	70.0%	24.6%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	18.8%	78.2%	3.0%
máis castelán	8.2%	85.5%	6.3%
máis galego	5.5%	77.3%	17.2%
só galego	3.3%	58.9%	37.7%
ENTENDE O GALEGO			
nada	26.7%	69.3%	4.0%
pouco	21.4%	73.9%	4.6%
bastante	7.1%	71.1%	21.8%
moito	5.2%	72.8%	22.0%
FALA O GALEGO			
nada	26.9%	70.6%	2.5%
pouco	13.3%	80.7%	6.0%
bastante	5.9%	71.8%	22.3%
moito	4.3%	69.7%	26.0%
LE O GALEGO			
nada	13.9%	66.1%	20.1%
pouco	7.1%	72.0%	20.9%
bastante	4.9%	73.4%	21.6%
moito	3.5%	76.2%	20.3%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	11.0%	71.0%	18.0%
pouco	5.4%	73.0%	21.6%
bastante	3.8%	73.1%	23.1%
moito	2.4%	73.7%	23.9%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	5.4%	70.0%	24.6%
escola	6.3%	85.7%	7.9%
amigos	8.2%	82.3%	9.5%
veciños	15.9%	78.2%	5.9%
traballo	10.0%	84.4%	5.6%
outros	16.0%	77.4%	6.6%

Táboa 3.4.3.1.2.1. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. A Coruña

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	11.4%	81.4%	7.2%	1159
LINGUA INICIAL				
galego	7.9%	76.7%	15.3%	404
castelán	14.7%	82.4%	2.9%	631
as dúas	5.9%	91.6%	2.5%	119
outras		80.0%	20.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	23.0%	76.1%	.9%	326
máis castelán	9.0%	88.2%	2.8%	424
máis galego	4.9%	84.0%	11.1%	287
só galego	4.1%	65.6%	30.3%	122
ENTENDE O GALEGO				
nada		33.3%	66.7%	3
pouco	30.8%	67.3%	1.9%	52
bastante	15.7%	76.5%	7.8%	344
moito	8.0%	84.6%	7.4%	760
FALA O GALEGO				
nada		36.5%	63.5%	52
pouco	24.4%	75.1%	.5%	217
bastante	8.6%	83.7%	7.8%	374
moito	5.4%	84.1%	10.5%	516
LE O GALEGO				
nada	30.6%	65.3%	4.2%	72
pouco	15.8%	76.0%	8.2%	292
bastante	10.2%	81.8%	8.0%	412
moito	5.7%	88.6%	5.7%	368
ESCRIBE O GALEGO				
nada	19.7%	76.4%	3.9%	309
pouco	10.7%	80.5%	8.8%	430
bastante	7.6%	85.3%	7.1%	225
moito	3.9%	87.8%	8.3%	181
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	8.6%	81.5%	9.9%	709
escola	7.0%	90.1%	2.8%	142
amigos	9.6%	87.0%	3.5%	115
veciños	18.2%	79.5%	2.3%	44
traballo	19.4%	74.2%	6.5%	31
outros	26.2%	69.2%	4.6%	65

Táboa 3.4.3.1.2.2. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Santiago

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.8%	73.3%	21.9%	1144
LINGUA INICIAL				
galego	4.4%	63.1%	32.6%	596
castelán	6.4%	83.2%	10.4%	374
as dúas	1.9%	88.8%	9.3%	161
outras	15.4%	69.2%	15.4%	13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	16.4%	78.9%	4.7%	128
máis castelán	2.5%	91.0%	6.5%	321
máis galego	3.7%	76.7%	19.7%	356
só galego	3.8%	51.0%	45.1%	339
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		2
pouco	7.4%	88.9%	3.7%	27
bastante	6.1%	74.6%	19.3%	311
moito	4.2%	72.3%	23.5%	804
FALA O GALEGO				
nada	14.3%	85.7%		21
pouco	8.9%	84.9%	6.2%	146
bastante	5.9%	76.5%	17.6%	357
moito	2.9%	68.4%	28.7%	620
LE O GALEGO				
nada	10.1%	66.3%	23.6%	89
pouco	8.4%	74.6%	17.0%	335
bastante	3.5%	77.8%	18.7%	342
moito	.9%	72.4%	26.8%	340
ESCRIBE O GALEGO				
nada	9.6%	71.3%	19.1%	293
pouco	5.2%	76.6%	18.2%	406
bastante	.5%	81.3%	18.2%	214
moito	.5%	66.7%	32.8%	189
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.7%	71.0%	25.4%	902
escola	1.4%	88.9%	9.7%	72
amigos	3.8%	83.0%	13.2%	53
veciños	23.5%	76.5%		17
traballo	10.3%	82.8%	6.9%	29
outros	19.1%	70.2%	10.6%	47

Táboa 3.4.3.1.2.3. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Lugo-2

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.5%	75.1%	20.4%	1056
LINGUA INICIAL				
galego	2.9%	72.0%	25.1%	722
castelán	8.8%	81.0%	10.2%	226
as dúas	5.9%	85.3%	8.8%	102
outras	16.7%	50.0%	33.3%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	9.5%	85.7%	4.8%	84
máis castelán	8.0%	85.6%	6.4%	187
máis galego	5.4%	76.5%	18.2%	336
só galego	1.6%	67.7%	30.7%	449
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		1
pouco	25.9%	70.4%	3.7%	27
bastante	3.4%	75.0%	21.7%	507
moito	4.6%	75.4%	20.0%	521
FALA O GALEGO				
nada	15.0%	85.0%		20
pouco	8.8%	84.4%	6.8%	147
bastante	3.0%	73.6%	23.4%	508
moito	4.5%	73.0%	22.6%	381
LE O GALEGO				
nada	13.2%	73.0%	13.8%	152
pouco	3.9%	76.5%	19.6%	464
bastante	2.5%	73.5%	23.9%	355
moito		81.3%	18.8%	64
ESCRIBE O GALEGO				
nada	9.5%	77.3%	13.2%	317
pouco	2.7%	77.0%	20.3%	444
bastante	2.2%	69.6%	28.2%	227
moito		71.4%	28.6%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.6%	74.6%	21.8%	885
escola	7.8%	76.5%	15.7%	51
amigos	4.5%	75.0%	20.5%	44
veciños	16.1%	74.2%	9.7%	31
traballo	22.2%	77.8%		9
outros		83.3%	16.7%	12

Táboa 3.4.3.1.2.4. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Lugo-5

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.3%	67.3%	29.4%	1770
LINGUA INICIAL				
galego	2.5%	65.4%	32.0%	1496
castelán	8.4%	80.4%	11.2%	143
as dúas	6.3%	75.4%	18.3%	126
outras		60.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	15.0%	80.0%	5.0%	20
máis castelán	6.4%	88.3%	5.3%	94
máis galego	4.5%	73.9%	21.6%	582
só galego	2.1%	61.7%	36.1%	1074
ENTENDE O GALEGO				
pouco		75.0%	25.0%	16
bastante	3.7%	65.3%	30.9%	695
moito	3.0%	68.6%	28.4%	1059
FALA O GALEGO				
nada	28.6%	71.4%		7
pouco	8.8%	73.7%	17.5%	57
bastante	3.7%	63.6%	32.7%	596
moito	2.6%	69.0%	28.4%	1110
LE O GALEGO				
nada	8.1%	64.2%	27.6%	123
pouco	4.4%	68.3%	27.3%	794
bastante	1.3%	66.4%	32.3%	535
moito	2.1%	67.7%	30.1%	282
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.7%	69.9%	24.5%	458
pouco	3.3%	67.4%	29.3%	820
bastante	1.1%	62.2%	36.7%	278
moito	1.1%	67.2%	31.6%	177
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.0%	66.7%	30.3%	1675
escola		90.5%	9.5%	21
amigos		70.0%	30.0%	20
veciños	15.6%	75.0%	9.4%	32
traballo	9.1%	81.8%	9.1%	11
outros		75.0%	25.0%	4

Táboa 3.4.3.1.2.5. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Ourense-4

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.4%	73.0%	22.7%	962
LINGUA INICIAL				
galego	3.2%	69.7%	27.1%	715
castelán	5.5%	91.8%	2.7%	110
as dúas	7.8%	76.5%	15.7%	115
outras	18.2%	68.2%	13.6%	22
LINGUA HABITUAL				
só castelán	8.7%	91.3%		23
máis castelán	10.4%	83.0%	6.6%	106
máis galego	5.8%	76.8%	17.4%	380
só galego	1.5%	66.4%	32.0%	453
ENTENDE O GALEGO				
pouco	6.7%	80.0%	13.3%	15
bastante	6.5%	68.5%	25.0%	523
moito	1.7%	78.3%	20.0%	424
FALA O GALEGO				
nada	11.1%	88.9%		9
pouco	7.9%	88.9%	3.2%	63
bastante	5.9%	67.4%	26.7%	491
moito	1.8%	76.9%	21.3%	399
LE O GALEGO				
nada	7.2%	77.4%	15.4%	221
pouco	4.5%	74.6%	20.9%	425
bastante	3.3%	67.9%	28.7%	209
moito		71.4%	28.6%	56
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.5%	74.6%	19.9%	418
pouco	4.4%	72.3%	23.3%	343
bastante	3.1%	72.2%	24.7%	97
moito		77.8%	22.2%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.7%	72.0%	24.3%	888
escola	10.0%	85.0%	5.0%	20
amigos	37.5%	62.5%		8
veciños		7.4%	92.6%	27
traballo		85.7%	14.3%	7
outros	33.3%	66.7%		3

Táboa 3.4.3.1.2.6. Lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa. Pontevedra

	LINGUA QUE SE LLES DEBE APRENDER ÓS NENOS NA CASA			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	12.5%	74.0%	13.5%	1120
LINGUA INICIAL				
galego	9.1%	69.0%	21.9%	452
castelán	17.1%	76.2%	6.7%	492
as dúas	8.3%	81.0%	10.7%	168
outras	12.5%	75.0%	12.5%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	20.7%	75.2%	4.1%	314
máis castelán	10.1%	82.5%	7.3%	286
máis galego	9.5%	77.8%	12.7%	275
só galego	8.2%	58.4%	33.5%	245
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	29.5%	68.2%	2.3%	44
bastante	13.5%	74.2%	12.3%	592
moito	9.5%	74.5%	16.0%	482
FALA O GALEGO				
nada	32.7%	67.3%		49
pouco	13.6%	81.5%	4.9%	243
bastante	11.5%	72.5%	16.0%	512
moito	10.1%	71.8%	18.0%	316
LE O GALEGO				
nada	25.6%	60.0%	14.4%	160
pouco	12.0%	76.5%	11.5%	375
bastante	10.5%	75.3%	14.2%	373
moito	7.2%	79.0%	13.8%	195
ESCRIBE O GALEGO				
nada	15.8%	71.5%	12.7%	424
pouco	11.8%	75.9%	12.4%	348
bastante	9.9%	76.8%	13.3%	203
moito	8.7%	75.4%	15.9%	126
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	11.3%	72.3%	16.4%	769
escola	10.7%	79.3%	9.9%	121
amigos	16.0%	72.0%	12.0%	50
veciños	14.8%	82.0%	3.3%	61
traballo	3.6%	89.3%	7.1%	28
outros	14.6%	78.0%	7.3%	41

Táboa 3.4.3.2.1.0. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Galicia*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL GALICIA	3.56	3.23
IDADE		
16 a 25 anos	3.82	3.25
26 a 40 anos	3.70	3.26
41 a 65 anos	3.44	3.22
máis de 65 anos	3.27	3.16
ESTUDIOS		
ningún	3.38	3.18
primarios incompletos	3.46	3.22
primarios completos	3.55	3.17
FP	3.73	3.25
BUP	3.67	3.27
carreira grao medio	3.66	3.31
carreira grao superior	3.75	3.33
outros estudos	3.61	3.29
CLASE SOCIAL		
baixa	3.44	3.22
media-baixa	3.54	3.23
media	3.58	3.22
media-alta	3.60	3.23
PROFESIÓN		
empresarios	3.50	3.24
titul. superior/media	3.63	3.30
profesionais liberais	3.52	3.30
docentes	3.69	3.38
forzas armadas	3.34	3.07
pers. admin. subalterno	3.60	3.28
pers. servicios	3.51	3.31
autónomos	3.57	3.16
labregos	3.62	3.16
maríneiros	3.63	3.27
obreiros	3.61	3.26
estudiantes	3.82	3.28
amas de casa	3.32	3.15
pers. econom. inactivo	3.66	3.18
SEXO		
home	3.68	3.26
muller	3.45	3.19
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	3.40	3.31
periurbano	3.45	3.24
vilas	3.46	3.27
rural-1	3.60	3.12
rural-2	3.71	3.17

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.1. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. A Coruña*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.32	3.33
IDADE		
16 a 25 anos	3.53	3.29
26 a 40 anos	3.53	3.38
41 a 65 anos	3.15	3.39
máis de 65 anos	3.06	3.15
ESTUDIOS		
ningún	3.09	3.24
primarios incompletos	3.21	3.47
primarios completos	3.27	3.26
FP	3.39	3.44
BUP	3.39	3.29
carreira grao medio	3.44	3.31
carreira grao superior	3.50	3.33
outros estudos	3.23	3.09
CLASE SOCIAL		
baixa	3.10	3.13
media-baixa	3.19	3.34
media	3.42	3.37
media-alta	3.28	3.27
PROFESIÓN		
empresarios	3.23	3.37
titul. superior/media	3.24	3.30
profesionais liberais	3.20	3.40
docentes	3.44	3.19
forzas armadas	3.21	3.16
pers. admin. subalterno	3.36	3.47
pers. servicios	3.30	3.27
autónomos	3.22	3.25
labregos	3.18	3.20
maríneiros	3.40	3.35
obreiros	3.43	3.43
estudiantes	3.60	3.30
amas de casa	3.10	3.29
pers. econom. inactivo	2.82	3.09
SEXO		
home	3.38	3.36
muller	3.27	3.31
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	3.32	3.33
periurbano	3.86	3.43

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.2. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Santiago*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.62	3.47
IDADE		
16 a 25 anos	3.95	3.49
26 a 40 anos	3.76	3.60
41 a 65 anos	3.38	3.46
máis de 65 anos	3.38	3.19
ESTUDIOS		
ningún	3.32	3.29
primarios incompletos	3.52	3.50
primarios completos	3.43	3.42
FP	3.73	3.32
BUP	3.76	3.57
carreira grao medio	3.72	3.30
carreira grao superior	3.82	3.59
outros estudos	3.33	4.11
CLASE SOCIAL		
baixa	3.36	3.70
media-baixa	3.43	3.50
media	3.70	3.42
media-alta	3.66	3.63
PROFESIÓN		
empresarios	3.60	3.75
titul. superior/media	3.55	3.32
profesionais liberais	4.13	3.73
docentes	3.87	3.51
forzas armadas	3.08	3.33
pers. admin. subalterno	3.65	3.52
pers. servicios	3.26	3.79
autónomos	3.52	3.24
labregos	3.64	3.22
maríneiros	3.75	3.75
obreiros	3.73	3.45
estudiantes	3.91	3.47
amas de casa	3.31	3.44
pers. econom. inactivo	3.87	3.75
SEXO		
home	3.74	3.53
muller	3.52	3.43
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	3.55	3.52
periurbano	3.80	3.37

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.3. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Lugo-2*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.55	2.86
IDADE		
16 a 25 anos	3.75	2.82
26 a 40 anos	3.70	2.83
41 a 65 anos	3.45	2.83
máis de 65 anos	3.41	2.99
ESTUDIOS		
ningún	3.40	3.03
primarios incompletos	3.41	2.96
primarios completos	3.64	2.76
FP	3.65	2.77
BUP	3.60	2.77
carreira grao medio	3.67	3.08
carreira grao superior	3.67	3.00
outros estudos	3.60	3.00
CLASE SOCIAL		
baixa	3.81	2.86
media-baixa	3.59	2.74
media	3.43	3.23
media-alta	3.00	3.18
PROFESIÓN		
empresarios	3.58	2.86
titul. superior/media	4.00	2.69
profesionais liberais	4.00	2.50
docentes	3.91	3.06
forzas armadas	3.88	2.93
pers. admin. subalterno	3.45	3.02
pers. servicios	3.58	3.00
autónomos	3.26	3.19
labregos	3.91	2.42
maríneiros	3.87	2.83
obreiros	3.60	2.85
estudiantes	3.67	2.73
amas de casa	3.41	2.87
pers. econom. inactivo	3.33	3.24
SEXO		
home	3.67	2.85
muller	3.45	2.87
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	3.39	3.09
rural-2	3.88	2.38

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.4. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Lugo-5*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.89	3.06
IDADE		
16 a 25 anos	4.27	3.13
26 a 40 anos	4.26	2.97
41 a 65 anos	3.84	3.05
máis de 65 anos	3.49	3.10
ESTUDIOS		
ningún	3.38	2.97
primarios incompletos	3.71	3.08
primarios completos	4.15	3.07
FP	4.34	3.01
BUP	4.17	2.97
carreira grao medio	3.96	3.17
carreira grao superior	4.24	3.10
outros estudos	3.60	2.80
CLASE SOCIAL		
baixa	3.61	3.12
media-baixa	3.88	3.13
media	3.97	2.92
media-alta	4.25	2.87
PROFESIÓN		
empresarios	3.89	3.01
titul. superior/media	3.50	3.00
profesionais liberais	4.31	3.00
docentes	4.10	3.28
forzas armadas	3.73	3.18
pers. admin. subalterno	4.06	3.05
pers. servicios	4.09	3.49
autónomos	4.06	2.81
labregos	3.75	3.07
marineiros	4.00	3.55
obreiros	4.14	3.08
estudiantes	4.31	3.14
amas de casa	3.74	3.01
pers. econom. inactivo	4.13	2.75
SEXO		
home	4.00	3.10
muller	3.79	3.02
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
rural-1	3.91	3.00
rural-2	3.89	3.09

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.5. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Ourense-4*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.52	3.63
IDADE		
16 a 25 anos	3.64	3.59
26 a 40 anos	3.55	3.60
41 a 65 anos	3.47	3.66
máis de 65 anos	3.46	3.66
ESTUDIOS		
ningún	3.50	3.54
primarios incompletos	3.67	3.75
primarios completos	3.29	3.55
FP	3.56	3.67
BUP	3.46	3.43
carreira grao medio	4.00	3.85
carreira grao superior	3.81	3.85
outros estudos	3.00	3.50
CLASE SOCIAL		
baixa	3.26	4.12
media-baixa	3.77	3.56
media	3.25	3.64
media-alta	3.65	4.00
PROFESIÓN		
empresarios	3.37	3.49
titul. superior/media	4.00	3.71
profesionais liberais	1.33	3.67
docentes	3.83	3.83
forzas armadas	4.50	2.50
pers. admin. subalterno	3.49	3.69
pers. servicios	4.00	3.63
autónomos	3.24	3.67
labregos	3.70	3.67
obreiros	3.52	3.53
estudiantes	3.74	3.67
amas de casa	3.37	3.64
pers. econom. inactivo	3.78	4.04
SEXO		
home	3.56	3.68
muller	3.47	3.59
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	3.21	3.81
rural-1	3.42	3.74
rural-2	3.73	3.50

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.1.6. *Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Pontevedra**

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.12	3.03
IDADE		
16 a 25 anos	3.42	3.05
26 a 40 anos	3.15	3.01
41 a 65 anos	2.99	3.03
máis de 65 anos	2.84	3.02
ESTUDIOS		
ningún	2.95	3.15
primarios incompletos	2.95	2.97
primarios completos	2.97	3.13
FP	3.05	2.89
BUP	3.22	3.03
carreira grao medio	3.29	3.02
carreira grao superior	3.69	2.96
outros estudos	3.50	2.70
CLASE SOCIAL		
baixa	2.85	3.70
media-baixa	3.02	3.10
media	3.21	2.95
media-alta	3.69	2.76
PROFESIÓN		
empresarios	2.83	3.32
titul. superior/media	3.30	2.82
profesionais liberais	3.57	3.21
docentes	3.33	3.14
forzas armadas	2.50	2.81
pers. admin. subalterno	3.36	2.75
pers. servizos	3.09	3.06
autónomos	2.95	3.09
labregos	3.13	3.25
maríneiros	2.94	3.50
obreiros	3.14	3.00
estudiantes	3.38	3.03
amas de casa	2.84	2.99
pers. econom. inactivo	3.29	3.57
SEXO		
home	3.21	3.04
muller	3.05	3.02
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	3.26	3.05
periurbano	2.98	3.01

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.0. *Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Galicia**

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL GALICIA	3.56	3.23
LINGUA INICIAL		
galego	3.63	3.25
castelán	3.41	3.18
as dúas	3.48	3.22
outras	3.76	3.36
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.21	3.00
máis castelán	3.40	3.23
máis galego	3.43	3.26
só galego	3.83	3.26
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	2.73
pouco	2.93	3.00
bastante	3.48	3.16
moito	3.67	3.31
FALA O GALEGO		
nada	3.10	2.91
pouco	3.28	3.11
bastante	3.51	3.18
moito	3.71	3.33
LE O GALEGO		
nada	3.19	3.14
pouco	3.49	3.17
bastante	3.66	3.24
moito	3.85	3.40
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.30	3.16
pouco	3.58	3.20
bastante	3.75	3.27
moito	4.00	3.43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.58	3.24
escola	3.53	3.13
amigos	3.52	3.30
veciños	3.30	3.17
traballo	3.52	3.41
outros	3.53	3.11

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.1. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. A Coruña*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.32	3.33
LINGUA INICIAL		
galego	3.27	3.46
castelán	3.33	3.20
as dúas	3.43	3.59
outras	4.17	3.80
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.17	3.05
máis castelán	3.37	3.39
máis galego	3.30	3.44
só galego	3.63	3.64
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	3.00
pouco	2.88	2.85
bastante	3.15	3.27
moito	3.43	3.39
FALA O GALEGO		
nada	2.85	2.79
pouco	3.12	3.10
bastante	3.31	3.36
moito	3.47	3.47
LE O GALEGO		
nada	2.93	2.96
pouco	3.11	3.23
bastante	3.39	3.37
moito	3.50	3.45
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.08	3.18
pouco	3.29	3.32
bastante	3.43	3.38
moito	3.68	3.55
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.29	3.40
escola	3.54	3.20
amigos	3.49	3.35
veciños	3.26	3.35
traballo	3.44	3.45
outros	3.34	3.23

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.2. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Santiago*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.62	3.47
LINGUA INICIAL		
galego	3.65	3.58
castelán	3.59	3.37
as dúas	3.57	3.36
outras	3.54	2.92
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.28	3.11
máis castelán	3.57	3.41
máis galego	3.48	3.50
só galego	3.94	3.64
ENTENDE O GALEGO		
nada	2.00	4.00
pouco	3.22	3.26
bastante	3.45	3.25
moito	3.70	3.57
FALA O GALEGO		
nada	2.90	3.29
pouco	3.49	3.26
bastante	3.54	3.25
moito	3.72	3.66
LE O GALEGO		
nada	3.06	3.48
pouco	3.49	3.31
bastante	3.73	3.37
moito	3.79	3.77
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.27	3.36
pouco	3.57	3.41
bastante	3.83	3.51
moito	4.04	3.80
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.63	3.52
escola	3.72	3.40
amigos	3.49	3.48
veciños	3.33	2.94
traballo	3.81	3.48
outros	3.66	3.02

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.3. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Lugo-2*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.55	2.86
LINGUA INICIAL		
galego	3.59	2.87
castelán	3.39	2.86
as dúas	3.60	2.81
outras	3.83	2.83
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.20	2.80
máis castelán	3.34	2.92
máis galego	3.40	3.01
só galego	3.82	2.74
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	3.00
pouco	2.93	2.61
bastante	3.59	2.82
moito	3.54	2.92
FALA O GALEGO		
nada	3.10	2.85
pouco	3.24	2.99
bastante	3.62	2.79
moito	3.60	2.91
LE O GALEGO		
nada	3.11	2.92
pouco	3.44	2.86
bastante	3.83	2.76
moito	4.00	3.18
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.19	2.98
pouco	3.55	2.83
bastante	3.97	2.70
moito	4.14	2.91
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.58	2.85
escola	3.39	2.94
amigos	3.70	3.16
veciños	3.29	2.39
traballo	3.11	3.00
outros	3.83	3.33

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.4. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Lugo-5*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.89	3.06
LINGUA INICIAL		
galego	3.93	3.06
castelán	3.74	2.95
as dúas	3.62	3.20
outras	4.00	2.20
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.80	2.84
máis castelán	3.54	3.10
máis galego	3.74	2.92
só galego	4.01	3.14
ENTENDE O GALEGO		
pouco	3.13	3.44
bastante	3.79	2.96
moito	3.97	3.12
FALA O GALEGO		
nada	3.57	2.43
pouco	3.72	3.28
bastante	3.84	2.93
moito	3.94	3.12
LE O GALEGO		
nada	3.61	2.78
pouco	3.73	2.99
bastante	4.07	3.20
moito	4.24	3.10
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.67	2.97
pouco	3.89	3.06
bastante	4.12	3.19
moito	4.35	3.05
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.90	3.06
escola	4.05	2.81
amigos	3.85	3.35
veciños	3.63	3.06
traballo	3.73	2.82
outros	2.50	3.33

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.5. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Ourense-4*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.52	3.63
LINGUA INICIAL		
galego	3.72	3.68
castelán	3.02	3.35
as dúas	2.88	3.63
outras	2.91	3.59
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.65	2.73
máis castelán	2.83	3.37
máis galego	3.27	3.67
só galego	3.93	3.71
ENTENDE O GALEGO		
pouco	2.73	2.93
bastante	3.40	3.53
moito	3.69	3.79
FALA O GALEGO		
nada	2.89	2.78
pouco	2.56	3.32
bastante	3.49	3.55
moito	3.72	3.81
LE O GALEGO		
nada	2.65	3.77
pouco	3.62	3.58
bastante	4.10	3.61
moito	4.16	3.57
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.11	3.63
pouco	3.84	3.57
bastante	3.92	3.88
moito	4.24	3.53
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.58	3.65
escola	3.15	3.35
amigos	2.50	3.50
veciños	2.52	3.65
traballo	3.71	3.71
outros	1.33	3.33

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.3.2.2.6. Actitude ante a desgaleguización e a (re)galeguización interxeracionais. Pontevedra*

	DESGALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL	(RE)GALEGUIZACIÓN INTERXERACIONAL
TOTAL SECTOR	3.12	3.03
LINGUA INICIAL		
galego	3.13	3.05
castelán	3.11	2.98
as dúas	3.09	3.10
outras	3.38	3.13
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.01	2.82
máis castelán	3.21	3.13
máis galego	2.97	3.08
só galego	3.30	3.12
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	3.00
pouco	3.11	2.91
bastante	2.91	3.11
moito	3.37	2.93
FALA O GALEGO		
nada	3.12	2.64
pouco	3.05	3.01
bastante	2.93	3.19
moito	3.48	2.82
LE O GALEGO		
nada	2.79	2.94
pouco	3.13	3.01
bastante	3.05	3.15
moito	3.54	2.87
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.96	2.96
pouco	3.09	3.05
bastante	3.13	3.22
moito	3.76	2.83
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.02	3.07
escola	3.44	2.96
amigos	3.48	3.11
veciños	3.10	3.03
traballo	3.10	3.17
outros	3.59	2.62

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) na variable *Desgaleguización interxeracional* (= pais galegofalantes que lles falan ós fillos en castelán), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) na variable *(Re)galeguización interxeracional* (= pais castelanfalantes que lles falan ós fillos en galego).

Táboa 3.4.4.1.0. O futuro das linguas en Galicia. Galicia

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA				
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego
TOTAL GALICIA	.6%	11.9%	28.9%	55.4%	3.3%
IDADE					
16 a 25 anos	.9%	19.1%	32.6%	44.4%	3.0%
26 a 40 anos	.6%	9.6%	29.8%	56.4%	3.6%
41 a 65 anos	.4%	9.6%	27.1%	59.5%	3.3%
máis de 65 anos	.3%	11.8%	27.0%	57.9%	3.0%
ESTUDIOS					
ningún	.1%	9.0%	25.4%	61.1%	4.3%
primarios incompletos	.3%	9.5%	24.6%	62.4%	3.3%
primarios completos	.4%	10.0%	27.7%	57.9%	3.9%
FP	.8%	12.1%	31.8%	52.0%	3.2%
BUP	1.1%	17.4%	31.6%	47.2%	2.7%
carreira grao medio	1.0%	16.5%	37.5%	42.8%	2.1%
carreira grao superior	1.1%	19.0%	41.7%	36.8%	1.4%
outros estudos	.9%	15.6%	31.7%	48.8%	3.1%
CLASE SOCIAL					
baixa	.6%	8.9%	26.8%	58.3%	5.5%
media-baixa	.4%	10.3%	25.8%	60.0%	3.5%
media	.6%	13.2%	31.6%	51.8%	2.8%
media-alta	1.3%	18.8%	37.6%	39.6%	2.6%
PROFESIÓN					
empresarios	.4%	9.0%	26.8%	60.3%	3.5%
titul. superior/media	2.1%	19.8%	42.4%	34.0%	1.7%
profesionais liberais	1.8%	18.4%	43.0%	34.8%	2.0%
docentes	.6%	16.4%	39.9%	42.1%	1.0%
forzas armadas	1.5%	14.6%	28.6%	51.2%	4.2%
pers. admin. subalterno	.3%	11.8%	29.7%	54.9%	3.3%
pers. servicios	.8%	10.8%	29.7%	55.5%	3.2%
autónomos	.2%	9.6%	27.4%	59.0%	3.8%
labregos	.2%	7.5%	22.4%	66.0%	3.9%
mariñeiros	.3%	8.0%	20.5%	66.5%	4.8%
obreiros	.6%	10.6%	25.1%	59.6%	4.2%
estudiantes	1.1%	22.4%	33.5%	40.5%	2.4%
amas de casa	.3%	9.9%	30.7%	56.2%	2.8%
pers. econom. inactivo	1.6%	13.4%	35.9%	46.6%	2.5%
SEXO					
home	.7%	11.8%	25.7%	57.9%	3.9%
muller	.4%	12.0%	31.8%	53.1%	2.7%
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	1.0%	17.7%	35.0%	43.7%	2.6%
periurbano	1.0%	15.3%	26.7%	53.8%	3.2%
vilas	.4%	10.7%	30.1%	55.9%	2.9%
rural-1	.3%	9.9%	29.0%	57.5%	3.3%
rural-2	.3%	8.3%	24.3%	63.2%	3.9%

Táboa 3.4.4.1.1. O futuro das linguas en Galicia. A Coruña

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	1.2%	20.8%	33.7%	41.4%	2.8%	1125
IDADE						
16 a 25 anos	3.0%	27.5%	37.7%	30.1%	1.7%	236
26 a 40 anos	.3%	18.4%	36.7%	42.7%	1.9%	316
41 a 65 anos	1.4%	18.0%	31.9%	45.2%	3.5%	427
máis de 65 anos		23.3%	26.0%	45.9%	4.8%	146
ESTUDIOS						
ningún		14.6%	25.0%	56.3%	4.2%	48
primarios incompletos		17.9%	26.1%	51.7%	4.3%	234
primarios completos	.7%	17.5%	30.2%	48.1%	3.4%	291
FP	1.2%	15.9%	40.2%	40.2%	2.4%	82
BUP	2.7%	28.4%	36.6%	29.0%	3.3%	183
carreira grao medio	1.7%	26.7%	34.5%	36.2%	.9%	116
carreira grao superior	2.0%	21.5%	47.0%	28.9%	.7%	149
outros estudos	4.5%	27.3%	36.4%	31.8%		22
CLASE SOCIAL						
baixa	2.9%	13.2%	35.3%	45.6%	2.9%	68
media-baixa	.6%	21.2%	29.8%	44.2%	4.2%	312
media	1.3%	19.2%	34.5%	42.7%	2.4%	635
media-alta	1.8%	33.6%	39.1%	23.6%	1.8%	110
PROFESIÓN						
empresarios		11.4%	43.2%	43.2%	2.3%	44
titul. superior/media	3.8%	25.0%	42.3%	28.8%		52
profesionais liberais	10.0%	20.0%	40.0%	30.0%		10
docentes		25.5%	36.4%	38.2%		55
forzas armadas		21.1%	26.3%	47.4%	5.3%	19
pers. admin. subalterno		19.0%	38.6%	38.6%	3.9%	153
pers. servicios		14.1%	34.4%	50.0%	1.6%	64
autónomos		17.2%	32.8%	46.6%	3.4%	58
labregos		10.0%	30.0%	50.0%	10.0%	10
mariñeiros		15.8%	15.8%	63.2%	5.3%	19
obreiros	1.0%	20.6%	28.4%	45.9%	4.1%	194
estudiantes	3.8%	29.0%	34.9%	30.6%	1.6%	186
amas de casa	.4%	19.2%	30.8%	46.4%	3.2%	250
pers. econom. inactivo	9.1%	18.2%	54.5%	18.2%		11
SEXO						
home	1.9%	19.3%	31.0%	44.0%	3.8%	523
muller	.7%	22.1%	36.0%	39.2%	2.0%	602
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	1.3%	20.7%	33.9%	41.2%	2.9%	1111
periurbano		28.6%	14.3%	57.1%		14

Táboa 3.4.4.1.2. O futuro das linguas en Galicia. Santiago

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.5%	10.4%	34.9%	48.4%	5.7%	1099
IDADE						
16 a 25 anos	.9%	14.3%	38.3%	42.2%	4.3%	230
26 a 40 anos	.3%	9.3%	36.0%	49.2%	5.2%	364
41 a 65 anos	.8%	7.3%	35.3%	48.9%	7.6%	368
máis de 65 anos		14.6%	25.5%	55.5%	4.4%	137
ESTUDIOS						
ningún		12.5%	28.6%	44.6%	14.3%	56
primarios incompletos		6.7%	28.2%	56.0%	9.1%	209
primarios completos	.4%	8.4%	26.4%	57.7%	7.1%	239
FP	1.3%	3.8%	39.7%	51.3%	3.8%	78
BUP	.6%	8.5%	39.5%	47.5%	4.0%	177
carreira grao medio	.9%	14.4%	45.0%	36.0%	3.6%	111
carreira grao superior	.9%	17.3%	41.4%	38.6%	1.8%	220
outros estudos		11.1%	44.4%	33.3%	11.1%	9
CLASE SOCIAL						
baixa		8.2%	32.7%	46.9%	12.2%	49
media-baixa	.4%	8.5%	32.8%	51.1%	7.2%	235
media	.6%	10.2%	35.5%	49.0%	4.7%	684
media-alta	.8%	15.3%	36.6%	41.2%	6.1%	131
PROFESIÓN						
empresarios		7.4%	24.1%	66.7%	1.9%	54
titul. superior/media	1.3%	17.1%	38.2%	38.2%	5.3%	76
profesionais liberais		6.3%	43.8%	43.8%	6.3%	16
docentes		14.0%	50.0%	34.9%	1.2%	86
forzas armadas		18.2%	27.3%	54.5%		11
pers. admin. subalterno		11.2%	39.3%	45.8%	3.7%	107
pers. servicios		14.6%	25.0%	54.2%	6.3%	48
autónomos		6.4%	31.9%	51.1%	10.6%	47
labregos		10.6%	21.3%	53.2%	14.9%	47
maríneiros	25.0%			50.0%	25.0%	4
obreiros		7.1%	28.6%	53.9%	10.4%	154
estudiantes	1.1%	15.1%	38.7%	41.9%	3.2%	186
amas de casa	.4%	5.8%	35.4%	52.5%	5.8%	240
pers. econom. inactivo	4.3%	8.7%	39.1%	47.8%		23
SEXO						
home	.8%	11.5%	31.0%	51.3%	5.4%	497
muller	.3%	9.5%	38.2%	46.0%	6.0%	602
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	.8%	11.4%	36.3%	46.9%	4.7%	774
periurbano		8.0%	31.7%	52.0%	8.3%	325

Táboa 3.4.4.1.3. O futuro das linguas en Galicia. Lugo-2

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.3%	6.8%	26.8%	64.1%	2.0%	1022
IDADE						
16 a 25 anos	1.2%	10.0%	35.9%	51.2%	1.8%	170
26 a 40 anos	.4%	4.4%	24.5%	67.9%	2.8%	249
41 a 65 anos		6.8%	26.8%	64.4%	2.0%	399
máis de 65 anos		7.4%	22.1%	69.6%	1.0%	204
ESTUDIOS						
ningún		4.2%	41.7%	50.0%	4.2%	24
primarios incompletos		6.2%	23.7%	68.0%	2.1%	337
primarios completos	.3%	5.7%	25.5%	66.1%	2.3%	384
FP		13.7%	21.9%	63.0%	1.4%	73
BUP		6.3%	35.7%	58.0%		112
carreira grao medio	1.9%	5.8%	38.5%	51.9%	1.9%	52
carreira grao superior	2.9%	17.1%	25.7%	51.4%	2.9%	35
outros estudos			20.0%	80.0%		5
CLASE SOCIAL						
baixa	2.0%	7.8%	21.6%	68.6%		51
media-baixa		6.5%	23.6%	68.4%	1.5%	728
media	.9%	8.0%	36.2%	50.9%	4.0%	224
media-alta		5.3%	52.6%	42.1%		19
PROFESIÓN						
empresarios	6.8%	29.7%	60.8%	2.7%		74
titul. superior/media	21.4%	7.1%	64.3%	7.1%		14
profesionais liberais				100.0%		1
docentes	3.1%	15.6%	21.9%	59.4%		32
forzas armadas			30.8%	69.2%		13
pers. admin. subalterno		5.4%	29.7%	64.0%	.9%	111
pers. servicios		13.0%	21.7%	65.2%		23
autónomos	1.8%	9.1%	27.3%	60.0%	1.8%	55
labregos		4.8%	13.1%	79.8%	2.4%	84
maríneiros		8.7%	30.4%	56.5%	4.3%	23
obreiros		7.5%	23.3%	65.4%	3.8%	133
estudiantes	1.0%	11.0%	37.0%	48.0%	3.0%	100
amas de casa		3.8%	27.1%	67.8%	1.2%	339
pers. econom. inactivo		15.0%	45.0%	40.0%		20
SEXO						
home	.4%	8.2%	23.0%	66.0%	2.3%	474
muller	.2%	5.7%	30.1%	62.4%	1.6%	548
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	.3%	7.9%	32.9%	56.2%	2.6%	681
rural-2	.3%	4.7%	14.7%	79.8%	.6%	341

Táboa 3.4.4.1.4. O futuro das linguas en Galicia. Lugo-5

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.2%	5.9%	24.2%	64.6%	5.1%	1722
IDADE						
16 a 25 anos	.4%	8.5%	26.9%	57.7%	6.5%	260
26 a 40 anos	.6%	3.8%	22.6%	65.2%	7.8%	345
41 a 65 anos		4.4%	22.2%	69.5%	3.9%	686
máis de 65 anos	.2%	8.6%	27.1%	60.3%	3.7%	431
ESTUDIOS						
ningún		5.6%	22.4%	68.0%	4.0%	125
primarios incompletos	.3%	6.3%	23.5%	66.4%	3.6%	788
primarios completos		3.7%	23.1%	66.6%	6.7%	464
FP	1.2%	3.7%	27.2%	59.3%	8.6%	81
BUP	.6%	9.1%	25.3%	57.8%	7.1%	154
carreira grao medio		9.4%	28.3%	56.6%	5.7%	53
carreira grao superior		12.5%	35.4%	47.9%	4.2%	48
outros estudos			44.4%	55.6%		9
CLASE SOCIAL						
baixa	.8%	4.6%	22.9%	68.7%	3.1%	131
media-baixa	.3%	5.8%	21.7%	67.3%	4.9%	1026
media		6.5%	28.7%	59.1%	5.7%	506
media-alta		5.1%	32.2%	55.9%	6.8%	59
PROFESIÓN						
empresarios		5.3%	25.7%	64.9%	4.1%	171
titul. superior/media		26.7%	66.7%	6.7%		15
profesionais liberais			23.1%	76.9%		13
docentes		7.7%	30.8%	50.0%	11.5%	26
forzas armadas		10.0%	25.0%	60.0%	5.0%	20
pers. admin. subalterno		2.0%	24.5%	67.3%	6.1%	98
pers. servicios	4.4%	2.2%	17.8%	71.1%	4.4%	45
autónomos		5.6%	18.0%	71.9%	4.5%	89
labregos	.2%	6.0%	22.1%	67.2%	4.5%	662
maríneiros		18.2%	27.3%	54.5%		11
obreiros	.6%	5.4%	23.4%	62.9%	7.8%	167
estudiantes		10.1%	31.1%	51.3%	7.6%	119
amas de casa		5.0%	26.7%	64.1%	4.2%	262
pers. econom. inactivo		4.2%	16.7%	75.0%	4.2%	24
SEXO						
home	.2%	6.3%	22.4%	65.2%	5.8%	851
muller	.2%	5.5%	25.9%	63.9%	4.4%	871
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1		7.0%	29.0%	57.9%	6.1%	658
rural-2	.4%	5.3%	21.2%	68.7%	4.4%	1064

Táboa 3.4.4.1.5. O futuro das linguas en Galicia. Ourense-4

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.1%	7.8%	31.9%	57.1%	3.1%	923
IDADE						
16 a 25 anos		15.4%	33.1%	49.1%	2.4%	169
26 a 40 anos	.5%	6.3%	28.2%	61.7%	3.4%	206
41 a 65 anos		5.3%	31.2%	60.2%	3.3%	359
máis de 65 anos		7.4%	36.0%	53.4%	3.2%	189
ESTUDIOS						
ningún		4.5%	39.3%	53.6%	2.7%	112
primarios incompletos		5.2%	29.3%	61.3%	4.3%	328
primarios completos		9.9%	33.0%	54.1%	3.1%	294
FP		12.5%	26.6%	57.8%	3.1%	64
BUP		14.5%	33.9%	51.6%		62
carreira grao medio		3.0%	42.4%	51.5%	3.0%	33
carreira grao superior	3.8%	7.7%	15.4%	73.1%		26
outros estudos		25.0%	25.0%	50.0%		4
CLASE SOCIAL						
baixa		2.0%	22.0%	72.0%	4.0%	50
media-baixa	.2%	6.9%	31.1%	58.4%	3.4%	447
media		9.7%	33.4%	54.2%	2.7%	404
media-alta		4.5%	40.9%	50.0%	4.5%	22
PROFESIÓN						
empresarios		7.5%	30.0%	62.5%		40
titul. superior/media		14.3%	14.3%	71.4%		7
profesionais liberais	33.3%			66.7%		3
docentes			63.6%	36.4%		11
forzas armadas			50.0%		50.0%	2
pers. admin. subalterno			32.7%	63.3%	4.1%	49
pers. servicios		6.7%	20.0%	66.7%	6.7%	15
autónomos		9.8%	36.6%	51.2%	2.4%	41
labregos		5.8%	28.8%	60.3%	5.1%	156
obreiros		7.5%	29.5%	61.5%	1.5%	200
estudiantes		21.6%	34.1%	43.2%	1.1%	88
amas de casa		6.9%	35.2%	54.1%	3.8%	290
pers. econom. inactivo			14.3%	81.0%	4.8%	21
SEXO						
home	.2%	7.2%	30.7%	58.7%	3.3%	460
muller		8.4%	33.0%	55.5%	3.0%	463
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas		9.7%	31.8%	56.2%	2.3%	299
rural-1	.9%	6.0%	31.9%	58.6%	2.6%	116
rural-2		7.1%	31.9%	57.3%	3.7%	508

Táboa 3.4.4.1.6. O futuro das linguas en Galicia. Pontevedra

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	2.3%	17.7%	33.5%	44.0%	2.4%	990
IDADE						
16 a 25 anos	1.3%	22.8%	36.4%	37.7%	1.8%	228
26 a 40 anos	2.6%	16.2%	32.3%	45.2%	3.6%	303
41 a 65 anos	2.9%	12.6%	33.3%	48.8%	2.3%	342
máis de 65 anos	1.7%	26.5%	31.6%	39.3%	.9%	117
ESTUDIOS						
ningún	7.1%	7.1%	42.9%	42.9%		14
primarios incompletos	1.0%	17.1%	26.2%	53.8%	1.9%	210
primarios completos	2.5%	13.7%	29.5%	50.5%	3.8%	315
FP	4.9%	9.8%	40.2%	43.9%	1.2%	82
BUP	3.2%	25.5%	33.8%	35.0%	2.5%	157
carreira grao medio	2.8%	24.1%	40.7%	29.6%	2.8%	108
carreira grao superior		20.0%	48.4%	31.6%		95
outros estudos		22.2%	22.2%	55.6%		9
CLASE SOCIAL						
baixa		20.0%	20.0%	50.0%	10.0%	10
media-baixa	2.7%	15.5%	31.0%	47.9%	2.9%	478
media	2.1%	19.9%	35.3%	40.9%	1.8%	487
media-alta		13.3%	66.7%	20.0%		15
PROFESIÓN						
empresarios	4.2%	12.5%	33.3%	43.8%	6.3%	48
titul. superior/media	2.5%	22.5%	47.5%	25.0%	2.5%	40
profesionais liberais		21.4%	64.3%	14.3%		14
docentes	1.7%	20.3%	42.4%	35.6%		59
forzas armadas	6.7%	40.0%	33.3%	20.0%		15
pers. admin. subalterno	3.0%	17.2%	31.3%	45.5%	3.0%	99
pers. servicios	6.5%	16.1%	32.3%	41.9%	3.2%	31
autónomos	1.8%	9.1%	25.5%	61.8%	1.8%	55
labregos	4.4%	31.1%	15.6%	44.4%	4.4%	45
maríneiros			53.8%	46.2%		13
obreiros	2.1%	13.0%	26.0%	57.3%	1.6%	192
estudiantes	1.3%	26.1%	38.6%	31.4%	2.6%	153
amas de casa	1.9%	14.1%	35.7%	46.0%	2.3%	213
pers. econom. inactivo		23.1%	30.8%	38.5%	7.7%	13
SEXO						
home	2.7%	16.6%	34.1%	43.5%	3.1%	451
muller	2.0%	18.6%	33.0%	44.5%	1.9%	539
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	.4%	20.4%	42.7%	34.7%	1.8%	496
periurbano	4.3%	15.0%	24.3%	53.4%	3.0%	494

Táboa 3.4.4.2.0. O futuro das linguas en Galicia. Galicia

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA				
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego
TOTAL GALICIA	.6%	11.9%	28.9%	55.4%	3.3%
LINGUA INICIAL					
galego	.3%	8.4%	23.8%	63.5%	4.0%
castelán	1.3%	19.0%	37.5%	40.3%	1.9%
as dúas	.3%	12.9%	34.7%	49.4%	2.7%
outras	.5%	12.6%	31.7%	51.9%	3.2%
LINGUA HABITUAL					
só castelán	2.4%	26.5%	40.4%	29.6%	1.1%
máis castelán	.6%	17.2%	39.1%	41.3%	1.8%
máis galego	.3%	9.1%	27.7%	59.8%	3.1%
só galego	.2%	7.1%	21.1%	66.9%	4.7%
ENTENDE O GALEGO					
nada	6.3%	37.7%	31.0%	22.3%	2.6%
pouco	1.7%	21.8%	40.6%	32.9%	3.0%
bastante	.5%	10.9%	29.4%	56.0%	3.2%
moito	.6%	12.2%	27.7%	56.2%	3.3%
FALA O GALEGO					
nada	2.8%	24.6%	40.3%	31.1%	1.1%
pouco	1.3%	19.6%	41.2%	35.4%	2.5%
bastante	.3%	10.2%	28.5%	57.7%	3.3%
moito	.4%	10.7%	25.1%	60.2%	3.6%
LE O GALEGO					
nada	1.2%	12.5%	30.1%	53.8%	2.4%
pouco	.3%	10.6%	27.9%	58.0%	3.2%
bastante	.5%	11.7%	29.5%	54.9%	3.5%
moito	.9%	15.8%	29.7%	50.2%	3.4%
ESCRIBE O GALEGO					
nada	.6%	12.3%	29.7%	54.8%	2.5%
pouco	.5%	9.8%	27.9%	58.5%	3.4%
bastante	.5%	13.8%	29.7%	52.3%	3.8%
moito	.9%	16.3%	29.4%	49.5%	3.8%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	.4%	9.9%	26.9%	59.3%	3.6%
escola	1.5%	24.1%	37.6%	35.1%	1.7%
amigos	.3%	15.6%	34.5%	46.6%	3.1%
veciños	1.4%	20.3%	37.9%	39.5%	.9%
traballo	1.5%	14.3%	39.3%	43.3%	1.5%
outros	1.3%	19.4%	40.2%	36.7%	2.4%

Táboa 3.4.4.2.1. O futuro das linguas en Galicia. A Coruña

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	1.2%	20.8%	33.7%	41.4%	2.8%	1125
LINGUA INICIAL						
galego	.5%	14.5%	25.5%	54.5%	4.9%	385
castelán	1.8%	25.4%	37.8%	33.2%	1.8%	617
as dúas	.9%	17.1%	39.3%	41.0%	1.7%	117
outras		16.7%	33.3%	50.0%		6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	3.4%	31.7%	39.2%	24.5%	1.3%	319
máis castelán	.2%	20.5%	38.8%	38.8%	1.7%	420
máis galego	.4%	14.9%	27.2%	53.6%	4.0%	276
só galego	.9%	5.5%	14.5%	70.0%	9.1%	110
ENTENDE O GALEGO						
nada		33.3%	33.3%	33.3%		3
pouco	2.0%	26.5%	38.8%	24.5%	8.2%	49
bastante	1.2%	18.2%	37.9%	40.9%	1.8%	330
moito	1.2%	21.5%	31.5%	42.8%	3.0%	743
FALA O GALEGO						
nada	3.9%	27.5%	39.2%	29.4%		51
pouco	1.9%	28.0%	40.3%	26.5%	3.3%	211
bastante	1.1%	16.9%	35.4%	44.8%	1.9%	362
moito	.8%	20.0%	29.1%	46.5%	3.6%	501
LE O GALEGO						
nada	3.1%	23.4%	45.3%	26.6%	1.6%	64
pouco	.4%	18.8%	33.7%	42.9%	4.3%	282
bastante	.7%	18.2%	33.9%	44.9%	2.2%	401
moito	2.2%	25.1%	31.4%	38.8%	2.5%	366
ESCRIBE O GALEGO						
nada	1.0%	20.4%	35.3%	40.8%	2.4%	289
pouco	.7%	18.9%	31.7%	44.7%	4.0%	423
bastante	.9%	22.2%	36.7%	39.8%	.5%	221
moito	3.3%	24.9%	32.6%	35.9%	3.3%	181
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.6%	17.8%	31.8%	46.0%	3.8%	685
escola	3.5%	30.3%	38.0%	26.8%	1.4%	142
amigos		18.6%	32.7%	47.8%	.9%	113
veciños		34.1%	36.6%	29.3%		41
traballo	6.7%	10.0%	33.3%	50.0%		30
outros	1.6%	27.4%	38.7%	27.4%	4.8%	62

Táboa 3.4.4.2.2. O futuro das linguas en Galicia. Santiago

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.5%	10.4%	34.9%	48.4%	5.7%	1099
LINGUA INICIAL						
galego		7.4%	26.4%	57.8%	8.4%	571
castelán	1.7%	13.2%	46.6%	36.1%	2.5%	363
as dúas		15.0%	37.9%	43.1%	3.9%	153
outras		8.3%	50.0%	41.7%		12
LINGUA HABITUAL						
só castelán	2.4%	17.7%	50.0%	26.6%	3.2%	124
máis castelán	.6%	12.5%	45.7%	39.6%	1.6%	313
máis galego	.3%	8.2%	31.2%	54.7%	5.6%	340
só galego		7.8%	22.7%	58.7%	10.9%	322
ENTENDE O GALEGO						
nada			50.0%		50.0%	2
pouco		8.3%	50.0%	33.3%	8.3%	24
bastante	.7%	11.0%	36.7%	46.7%	5.0%	300
moito	.5%	10.2%	33.8%	49.7%	5.8%	773
FALA O GALEGO						
nada	4.8%	19.0%	47.6%	23.8%	4.8%	21
pouco	.7%	14.4%	52.5%	30.2%	2.2%	139
bastante	.6%	11.6%	35.8%	45.6%	6.4%	344
moito	.3%	8.4%	29.9%	55.1%	6.2%	595
LE O GALEGO						
nada	2.4%	8.5%	39.0%	42.7%	7.3%	82
pouco	.3%	9.4%	36.5%	48.4%	5.3%	318
bastante		11.4%	35.5%	47.9%	5.1%	332
moito	.9%	10.4%	33.1%	50.4%	5.1%	335
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.4%	8.8%	36.5%	49.3%	5.1%	274
pouco	.5%	9.8%	36.6%	47.5%	5.6%	396
bastante	1.0%	9.7%	38.2%	46.4%	4.8%	207
moito	.5%	14.5%	27.4%	51.6%	5.9%	186
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.1%	9.5%	31.7%	52.4%	6.3%	862
escola	1.4%	12.5%	50.0%	33.3%	2.8%	72
amigos	2.0%	14.0%	32.0%	46.0%	6.0%	50
veciños		12.5%	43.8%	37.5%	6.3%	16
traballo		10.7%	46.4%	39.3%	3.6%	28
outros	4.3%	14.9%	57.4%	21.3%	2.1%	47

Táboa 3.4.4.2.3. O futuro das linguas en Galicia. Lugo-2

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.3%	6.8%	26.8%	64.1%	2.0%	1022
LINGUA INICIAL						
galego	.1%	5.3%	22.5%	70.0%	2.1%	699
castelán	.9%	9.6%	39.3%	49.3%	.9%	219
as dúas		11.1%	30.3%	56.6%	2.0%	99
outras		20.0%	20.0%	40.0%	20.0%	5
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.3%	12.5%	50.0%	36.3%		80
máis castelán		10.9%	37.7%	50.3%	1.1%	183
máis galego		7.0%	27.5%	63.6%	1.8%	327
só galego	.5%	3.9%	17.4%	75.5%	2.8%	432
ENTENDE O GALEGO						
nada				100.0%		1
pouco	4.0%	12.0%	36.0%	48.0%		25
bastante	.2%	5.7%	26.7%	65.5%	1.8%	487
moito	.2%	7.7%	26.5%	63.5%	2.2%	509
FALA O GALEGO						
nada	5.6%	5.6%	50.0%	38.9%		18
pouco		12.6%	40.6%	45.5%	1.4%	143
bastante	.2%	5.5%	23.9%	68.3%	2.0%	489
moito	.3%	6.5%	24.2%	66.9%	2.2%	372
LE O GALEGO						
nada	.7%	12.1%	39.0%	47.5%	.7%	141
pouco		6.2%	26.5%	65.9%	1.3%	449
bastante	.3%	6.5%	21.8%	68.6%	2.8%	354
moito	1.6%	3.3%	31.1%	60.7%	3.3%	61
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.3%	11.0%	39.1%	48.2%	1.3%	299
pouco		5.1%	20.6%	73.3%	.9%	431
bastante	.4%	5.7%	22.4%	68.0%	3.5%	228
moito	2.1%	4.2%	27.1%	60.4%	6.3%	48
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.2%	6.1%	24.2%	67.6%	2.0%	857
escola		14.3%	44.9%	38.8%	2.0%	49
amigos		11.6%	27.9%	60.5%		43
veciños		13.3%	43.3%	40.0%	3.3%	30
traballo			77.8%	22.2%		9
outros		8.3%	16.7%	66.7%	8.3%	12

Táboa 3.4.4.2.4. O futuro das linguas en Galicia. Lugo-5

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.2%	5.9%	24.2%	64.6%	5.1%	1722
LINGUA INICIAL						
galego	.2%	5.5%	22.7%	66.5%	5.1%	1452
castelán	.7%	6.4%	37.6%	50.4%	5.0%	141
as dúas		10.5%	28.2%	56.5%	4.8%	124
outras				100.0%		5
LINGUA HABITUAL						
só castelán		10.5%	47.4%	42.1%		19
máis castelán		7.6%	46.7%	44.6%	1.1%	92
máis galego	.4%	6.8%	24.6%	64.2%	4.0%	570
só galego	.2%	5.2%	21.6%	67.0%	6.1%	1041
ENTENDE O GALEGO						
pouco		6.3%	37.5%	56.3%		16
bastante	.1%	6.1%	25.0%	63.3%	5.4%	684
moito	.3%	5.8%	23.5%	65.6%	4.9%	1022
FALA O GALEGO						
nada		14.3%	42.9%	42.9%		7
pouco		3.5%	35.1%	57.9%	3.5%	57
bastante		6.2%	27.9%	61.0%	5.0%	585
moito	.4%	5.9%	21.5%	67.0%	5.2%	1073
LE O GALEGO						
nada		11.8%	25.2%	59.7%	3.4%	119
pouco	.3%	5.8%	24.7%	65.1%	4.2%	770
bastante	.2%	3.8%	24.5%	66.5%	4.9%	526
moito	.4%	7.7%	21.5%	61.7%	8.8%	274
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.2%	8.8%	28.8%	59.2%	2.9%	441
pouco	.2%	4.1%	21.1%	69.8%	4.7%	802
bastante	.4%	5.1%	28.3%	60.7%	5.5%	272
moito		8.1%	20.2%	60.1%	11.6%	173
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.2%	5.7%	23.6%	65.4%	5.1%	1628
escola		9.5%	52.4%	33.3%	4.8%	21
amigos		15.0%	25.0%	50.0%	10.0%	20
veciños		9.7%	25.8%	61.3%	3.2%	31
traballo			36.4%	63.6%		11
outros			50.0%	50.0%		4

Táboa 3.4.4.2.5. O futuro das linguas en Galicia. Ourense-4

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	.1%	7.8%	31.9%	57.1%	3.1%	923
LINGUA INICIAL						
galego	.1%	6.2%	27.4%	62.6%	3.6%	690
castelán		10.4%	41.5%	46.2%	1.9%	106
as dúas		15.2%	48.2%	34.8%	1.8%	112
outras		6.7%	46.7%	46.7%		15
LINGUA HABITUAL						
só castelán		17.4%	43.5%	39.1%		23
máis castelán		14.3%	45.9%	35.7%	4.1%	98
máis galego		10.1%	35.0%	52.7%	2.2%	366
só galego	.2%	3.9%	25.5%	66.5%	3.9%	436
ENTENDE O GALEGO						
pouco		8.3%	75.0%	16.7%		12
bastante		10.8%	35.9%	50.9%	2.4%	501
moito	.2%	4.1%	25.6%	65.9%	4.1%	410
FALA O GALEGO						
nada		22.2%	33.3%	44.4%		9
pouco		12.5%	55.4%	28.6%	3.6%	56
bastante		10.4%	35.2%	52.2%	2.1%	471
moito	.3%	3.6%	24.3%	67.4%	4.4%	387
LE O GALEGO						
nada		10.7%	52.9%	35.0%	1.5%	206
pouco		5.5%	31.3%	60.8%	2.4%	416
bastante		9.1%	15.9%	70.2%	4.8%	208
moito	1.8%	5.4%	12.5%	71.4%	8.9%	56
ESCRIBE O GALEGO						
nada		7.0%	40.7%	51.0%	1.3%	398
pouco		6.2%	25.4%	65.5%	2.9%	339
bastante	1.0%	15.6%	22.9%	54.2%	6.3%	96
moito		4.4%	13.3%	71.1%	11.1%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.1%	7.7%	30.6%	58.4%	3.3%	860
escola		10.5%	52.6%	36.8%		19
amigos			42.9%	57.1%		7
veciños		5.6%	61.1%	27.8%	5.6%	18
traballo		14.3%	28.6%	57.1%		7
outros			66.7%	33.3%		3

Táboa 3.4.4.2.6. O futuro das linguas en Galicia. Pontevedra

	LINGUA QUE SE FALARÁ NO FUTURO EN GALICIA					N
	só castelán	máis castelán	por igual	máis galego	só galego	
TOTAL SECTOR	2.3%	17.7%	33.5%	44.0%	2.4%	990
LINGUA INICIAL						
galego	1.3%	13.2%	24.4%	58.9%	2.3%	394
castelán	3.4%	23.4%	39.7%	31.4%	2.1%	436
as dúas	1.9%	13.0%	38.3%	42.9%	3.9%	154
outras		16.7%	66.7%	16.7%		6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	5.1%	26.8%	37.5%	28.7%	1.8%	272
máis castelán	1.1%	17.7%	43.2%	35.3%	2.6%	266
máis galego	1.6%	10.4%	31.3%	54.2%	2.4%	249
só galego	1.0%	14.3%	18.2%	63.5%	3.0%	203
ENTENDE O GALEGO						
nada		100.0%				2
pouco	2.5%	25.0%	45.0%	25.0%	2.5%	40
bastante	4.0%	17.1%	37.9%	37.5%	3.4%	525
moito	.2%	17.3%	27.2%	54.1%	1.2%	423
FALA O GALEGO						
nada		33.3%	45.2%	21.4%		42
pouco	2.3%	21.8%	43.2%	30.5%	2.3%	220
bastante	3.7%	15.0%	34.6%	42.5%	4.2%	454
moito	.4%	16.4%	22.3%	60.9%		274
LE O GALEGO						
nada	6.0%	20.3%	39.1%	33.1%	1.5%	133
pouco	2.1%	15.3%	36.8%	43.7%	2.1%	334
bastante	1.8%	18.5%	30.4%	45.8%	3.6%	336
moito	.6%	18.8%	29.0%	50.0%	1.7%	176
ESCRIBE O GALEGO						
nada	2.8%	19.1%	34.6%	41.9%	1.7%	356
pouco	3.1%	14.7%	36.5%	42.6%	3.1%	326
bastante	.5%	18.9%	30.3%	47.6%	2.7%	185
moito	.9%	20.0%	25.5%	50.9%	2.7%	110
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.8%	15.4%	29.7%	49.3%	2.8%	674
escola	2.6%	20.5%	41.9%	33.3%	1.7%	117
amigos		20.9%	34.9%	39.5%	4.7%	43
veciños		22.6%	39.6%	37.7%		53
traballo		15.4%	46.2%	34.6%	3.8%	26
outros	2.9%	23.5%	44.1%	29.4%		34

3.5. *Lingua e identidade*

3.5.1. *Lingua dos galegos*

3.5.1.1. *Lingua dos galegos (en Galicia)*

Nas páxinas que seguen analizarase, desde diversas perspectivas, a relevancia que se lle concede á lingua galega como símbolo da identidade en diversos graos. Trátase de ver en que medida o galego é concibido como o patrimonio lingüístico dos galegos fronte ó castelán e como un ben cultural indispensable para a supervivencia da identidade de Galicia. Así mesmo, examináremo-lo seu papel como definidor da galegitude fronte a outros factores (o nacer en Galicia ou o vivir e traballar aquí).

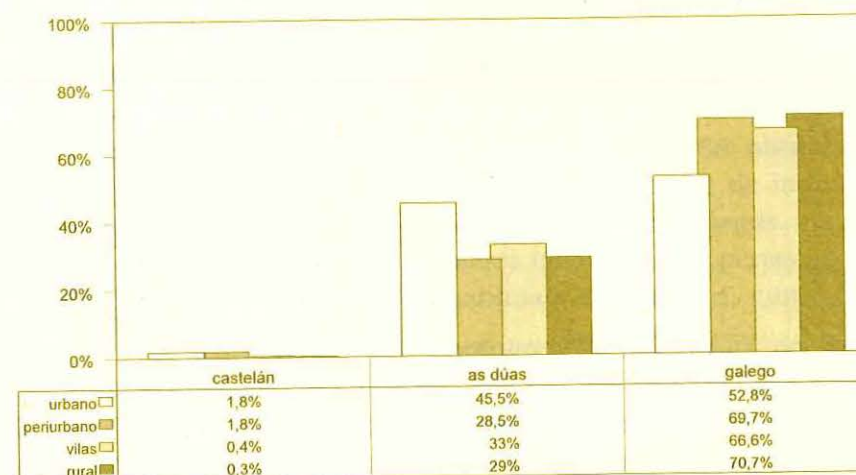
A variable que imos analizar nesta sección corresponde á p. 135: *¿Cal cre que é a lingua dos galegos?*, á que se lle asignaron catro opcións de resposta: 'o galego', 'as dúas', 'o castelán', 'NS/NC'. Deixando á marxe este último valor, os resultados foron os seguintes:

Galego: 58.4%
As dúas: 39.9%
Castelán: 1.8%

Analizando esta variable por grupos de idade, observamos que entre os tres primeiros se produce un aumento das porcentaxes dos que defenden que a lingua dos galegos é o galego a medida que a idade é menor. Como se observa na táboa 3.5.1.1.0, o 64.8% dos entrevistados máis novos elixe este valor, mentres no grupo de 41 a 65 anos redúcese a algo máis da metade da mostra (54.9%). Polo que respecta ós que manifestan que tanto o galego coma o castelán son as linguas propias dos galegos, prodúcese unha clara diferenciación entre os dous grupos máis novos (34.3% nos de 16 a 25 anos e un 38.3% nos de 26 a 40) e os dous máis vellos (42.9% nos de 41 a 65 anos e 42.1% nos maiores de 65).

Un elemento de interese pode se-la observación das actitudes do grupo de idade máis novo segundo os distintos hábitats de residencia. Tal e como se deduce das cifras obtidas, esta variable parece decisiva na configuración das actitudes no grupo de 16

Gráfico 3.5.1. *Lingua dos galegos para os entrevistados de 16 a 25 anos segundo o hábitat de residencia*

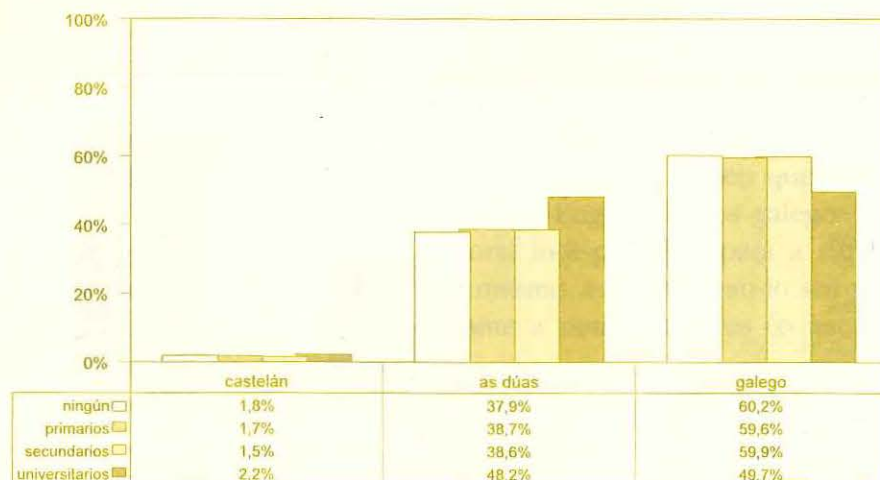

a 25 anos, amosando unha relación moi distinta da que ten nos outros tres. Como se observa no gráfico 3.5.1, canto menos urbano é o hábitat de residencia dos mozos, maior convicción amosan estes de que a lingua dos galegos é unicamente o galego: no caso dos residentes no urbano temos un 52.8% de respostas nesta opción, mentres entre os residentes nas vilas trátase xa dun 66.6% e no rural chega ó 70.7%.

Por nivel de estudos (véxase o gráfico 3.5.2) aprécianse escasas diferencias intergrupais, salvo entre os que realizaron estudos universitarios. Este grupo presenta unha porcentaxe máis elevada cós demais na opción 'as dúas' (48.2%). A elección do valor 'o galego' redúcese neles ata un 49.7%.

Segundo a clase social, tal como amosa a táboa 3.5.1.1.0, prodúcese un incremento das porcentaxes dos que responden 'as dúas' a medida que o grupo socioeconómico é máis alto (dun 35.3% na clase baixa pasamos a un 50.4% na media-alta). Por outra banda, canto máis descendemos na escala social, maior é a porcentaxe dos que consideran que a lingua propia dos galegos é o galego (45.9% na clase media-alta e 62.9% na baixa).

Gráfico 3.5.2. *Lingua dos galegos segundo o nivel de estudos*

A distribución das porcentaxes nos distintos grupos profesionais amósanos que soamente os profesionais liberais (54.3%) e os membros das forzas armadas (52.1%) responden maioritariamente que tanto o galego coma o castelán son as linguas dos galegos. Os demais grupos decántanse polo galego en maior ou menor medida segundo a súa actividade ocupacional, destacando os labregos (64.5%) e os mariñeiros (67.8%). Así mesmo, resulta interesante o 62.2% de estudantes que identifica o galego como a lingua única dos galegos.

No que se refire ó hábitat de residencia, a actitude de consideración do galego como a lingua dos galegos está máis xeneralizada canto máis rural é aquel: un 48.8% dos residentes no urbano fronte a un 58.5% nas vilas e un 63.2% no rural.

Respecto á lingua inicial e á lingua habitual, canto máis elevada é a presenza do galego, maior é a tendencia a responder que esta é a lingua dos galegos (táboa 3.5.1.2.0). Así, no caso da lingua inicial, tanto os monolingües en galego (64.3%) coma os bilingües (54.7%) elixen maioritariamente a opción 'o galego'. Pola contra, a metade dos castelanfalantes iniciais decántanse polo bilingüismo (50.1%), e un 46.8% polo galego. De xeito parecido se pro-

nuncian os monolingües habituais en castelán, grupo que considera ambas linguas dos galegos nun 60.2%, e nun 34% exclusivamente o galego. Nos demais grupos lingüísticos esta última postura é tanto máis frecuente canto máis habitual é o galego nas interaccións cotiás, de modo que se un 48.1% de bilingües con predominio do castelán elixen 'o galego', esta porcentaxe ascende progresivamente ata chegar ó 70% dos monolingües en galego. En ningún subgrupo lingüístico aparece unha porcentaxe relevante de individuos que identifiquen o castelán como a lingua dos galegos. As máis elevadas alcánzanas os castelanfalantes iniciais, con a penas un 3.1% de respostas, e os monolingües habituais en castelán, cun 5.8%.

A distribución por competencia lingüística en galego amosa un incremento das porcentaxes na opción 'o galego' a medida que o dominio das diferentes destrezas é maior. Hai unha pequena excepción con aqueles que non o entenden nada, xa que tenden a esta resposta en maior medida cós que o entenden pouco (pero cómpre lembrar que constitúen un reducido número de suxeitos). Obsérvase tamén a tendencia a que, en liñas xerais, en tódolos niveis de competencia a opción 'o galego' é a máis elixida, coa excepción anteriormente mencionada e a dos que non o falan nada ou o falan pouco, que escollen maioritariamente o valor 'as dúas' (un 63.3% e un 56.2% respectivamente). Os entrevistados cunha elevada competencia na escrita inclínanse maioritariamente pola consideración do galego como a única lingua dos galegos (70.5%); neste grupo só un 28.8% se decanta polas dúas.

Analícemos, por último, a relación entre os ámbitos de adquisición do galego e a variable *Lingua dos galegos*. Neste punto cabe destaca-la maioritaria consideración do galego como a lingua dos galegos entre os que a adquiriron no seo familiar (61.5%) e na escola (51.6%). Nos demais grupos é máis elevada a elección de 'as dúas', opción que oscila entre o 55.9% dos que o aprenderon cos veciños e o 49.2% dos que o adquiriron no traballo.

3.5.1.2. *Lingua dos galegos por sectores*

Pasando agora á distribución porcentual por sectores, máis da metade da poboación de Santiago, Pontevedra, Lugo-2 e Lugo-5

considera que a lingua dos galegos é o galego. Esta actitude acada porcentaxes especialmente elevadas en Lugo-5 (65%) e, en menor medida, en Lugo-2 (58.3%). Na Coruña e Ourense-4 é maioritaria a poboación que coida que as linguas dos galegos son as dúas (53% e 50.7% respectivamente). Como sucedía na análise do conxunto de Galicia, case non hai entrevistados que respondan unicamente 'o castelán' (cf. serie de táboas 3.5.1.1.1 a 3.5.1.1.6).

A actitude ante a Lingua dos galegos segundo os distintos grupos de idade é moi semellante á global de cada sector e, entre sectores, resulta moi pouco uniforme. Por exemplo, en Pontevedra e Lugo-5 prodúcese un leve aumento das respostas correspondentes ó galego a medida que descendemos na escala de idade. Nestes dous sectores é o grupo comprendido entre 16 e 25 anos o que acada a porcentaxe superior neste valor: 55.8% en Pontevedra e 70% en Lugo-5. Pola contra, en Lugo-2 o grupo de idade con porcentaxes máis altas de resposta nesta opción corresponde ós maiores de 65 anos (64.8%).

Por estudos sucede algo semellante, aínda que esta variable introduce variacións máis apreciables respecto ás porcentaxes globais. En case tódolos sectores, os que carecen de estudos presentan resultados máis elevados na opción 'o galego' có total; esta tendencia caracteriza as cidades da Coruña e Santiago, ademais dos sectores Lugo-2 e Lugo-5 (véxase o cadro 3.5.1). Non obstante, neste último é moito máis salientable a porcentaxe de entrevistados con estudos universitarios que pensan que as dúas son linguas dos galegos (45.7% fronte ó 33.9% da mostra total), tendencia que se afianza en Pontevedra, onde un 54.3% de entrevistados con carreira universitaria escolle esta opción. Finalmente, en Ourense-4 este grupo é máis proclive a responder que a lingua dos galegos é unicamente o galego.

Polo que atinxe á clase social, en Lugo-2 e Pontevedra aparece unha clara tendencia ó descenso das porcentaxes en 'o galego' e ó incremento en 'as dúas' segundo o grupo socioeconómico do entrevistado estea mellor situado. En Lugo-2 o 63.2% de respostas da clase baixa e un 38.1% da media-alta correspóndenlle ó galego, mentres en Pontevedra dun 66.7% na clase baixa descendemos a un 29.4% na media-alta. En Santiago e A Coruña detéctase o mesmo fenómeno nas clases extremas do espectro social, pero as medias

non amosan diferencias actitudinais importantes entre si. Por último, en Ourense-4 o único grupo socioeconómico con actitudes diferenciadas dos demais é o medio-baixo, xa que nel está máis xeneralizada a opinión de que a lingua dos galegos é o galego (54.1%).

Cadro 3.5.1. *Lingua dos galegos segundo o nivel de estudos recodificados por sectores*

	<i>o castelán</i>	<i>as dúas</i>	<i>o galego</i>
<i>A Coruña</i>			
ningún	3.2%	53.0%	43.9%
primarios	47.5%	52.5%	46.4%
secundarios	3.1%	50.5%	43.7%
universitarios	2.2%	54.1%	38.4%
<i>Santiago</i>			
ningún	4.8%	39.5%	59.6%
primarios	0.9%	30.0%	68.3%
secundarios	1.7%	37.7%	61.4%
universitarios	0.8%	36.6%	62.6%
<i>Pontevedra</i>			
ningún	0.9%	46.6%	52.5%
primarios	4.0%	45.1%	50.9%
secundarios	5.0%	45.0%	50.0%
universitarios	3.8%	41.2%	55.0%
<i>Lugo-2</i>			
ningún	3.8%	45.5%	50.8%
primarios	4.7%	54.3%	41.0%
secundarios	1.0%	40.7%	58.3%
universitarios			
<i>Lugo-5</i>			
ningún	33.3%	66.7%	
primarios	1.2%	38.8%	60.0%
secundarios	0.5%	48.2%	51.3%
universitarios	1.1%	43.8%	55.1%
<i>Ourense-4</i>			
ningún	0.4%	50.7%	48.9%
primarios			
secundarios	0.5%	51.5%	48.0%
universitarios			
<i>Lugo-5</i>			
ningún	53.5%	46.5%	
primarios	1.7%	33.9%	64.4%
secundarios	1.1%	33.9%	65.0%
universitarios	0.8%	30.5%	68.7%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	1.3%	32.2%	66.5%
primarios			
secundarios	38.7%	61.3%	
universitarios	1.0%	45.7%	53.3%

En relación co hábitat de residencia, canto máis urbano, menor é a tendencia a identifica-lo galego como a única lingua dos galegos. Nas cidades de Santiago e Pontevedra, esta actitude está máis xeneralizada no periurbano ca no urbano, especialmente na primeira, onde un 66.6% de residentes no periurbano consideran o galego como a única lingua dos galegos, mentres no urbano constitúen o 56.8%. Nos demais sectores os habitantes das vilas participan da devandita actitude en menor medida có do rural-1 e estes

en menor proporción cós do rural-2. Se tomamos como mostra Ourense-4, sector onde aparecen os tres tipos de hábitat, veremos que un 35.8% dos residentes en vilas identifican o galego como o idioma dos galegos, porcentaxe que ascende ata o 47.1% no caso dos residentes no rural-1 e 10 puntos máis no rural-2. Pola contra, as respostas en 'as dúas' incrementáanse a medida que o hábitat é máis urbano.

A lingua inicial tamén se relaciona con diferencias actitudinais entre os entrevistados en tódolos sectores (cf. táboas 3.5.1.2.1 a 3.5.1.2.6). Na maioría deles apréciase a tendencia a defender que a lingua propia dos galegos é o galego canto maior é a súa presenza como lingua inicial. Así, os que aprenderon a falar só en galego amosan porcentaxes máis altas cós bilingües iniciais e estes, á súa vez, cós castelanfalantes iniciais. Isto é exactamente o que acontece na Coruña, Santiago, Lugo-2 e Lugo-5. En Santiago, a porcentaxe de monolingües iniciais en galego que elixen só o galego (67.3%) é moi semellante á de sectores rurais como Lugo-5 (67.6%).

A identificación da lingua dos galegos só co galego resulta tanto máis xeral canto maior é a presenza deste nas prácticas diarias. Na Coruña, só un 27.8% de monolingües habituais en castelán participa desta actitude, pero entre os bilingües con predominio do galego xa nos remontamos a algo máis da metade da poboación, e no caso dos monolingües en galego situámonos nun 68.3%. En Ourense-4 hai unha elevada porcentaxe de bilingües con predominio do galego que identifican as dúas linguas como propias dos galegos (60.2%), superando incluso a de sectores moi castelanizados como A Coruña ou Pontevedra. Cómpre mencionar, así mesmo, o 10% de suxeitos monolingües en castelán (N=20) que, nun sector rural como Lugo-5, opinan que a única lingua dos galegos é o castelán. Se comparámo-las porcentaxes globais en cada opción de resposta neste sector coas correspondentes a cada grupo lingüístico, veremos unha enorme diferenza dos castelanfalantes (bilingües ou monolingües) respecto á porcentaxe total da opción 'o galego', con 31 e 40 puntos por debaixo.

Polo que se refire á competencia lingüística en galego, prodúcense unhas tendencias moi dispares dun sector a outro. Qui-

zais o comportamento máis nido se localiza en Santiago e Lugo-5, onde hai un afianzamento da opinión de que a lingua dos galegos é só o galego a medida que a competencia é maior. A principal diferenza en Lugo-5 localízase entre os que non escriben nada o galego (un 59.3% deles cren que esta é a única lingua dos galegos) e os que o escriben moito (dos que un 71.9% é desta opinión). Pola contra, en Santiago as diferencias máis pronunciadas están entre os que teñen moita capacidade para fala-lo galego e os que non teñen ningunha (un 70% no primeiro caso fronte a un 31.8% no segundo consideran que a lingua dos galegos é o galego). En Lugo-2 e Ourense-4 temos a mesma tendencia ó aumento das porcentaxes nesta opción de resposta a medida que a competencia en determinadas destrezas é maior.

Finalmente, respecto ós ámbitos de adquisición do galego non existe un comportamento uniforme entre individuos de distintos sectores que aprenderon o galego no mesmo ámbito. Así, na Coruña, Santiago, Lugo-5 e Lugo-2, os entrevistados con maior inclinación a identifica-la lingua propia dos galegos co galego son os que o aprenderon na familia, con porcentaxes comprendidas entre o 65.7% de Lugo-5 e o 49.9% da Coruña. Pola contra, en Pontevedra este grupo ocupa o segundo lugar (53.6%) despois dos que o aprenderon cos amigos (60%), aínda que cómpre dicir que neste último caso o número de entrevistados é de 50.

3.5.2. *Percepción da identidade galega*

3.5.2.1. *Quén é máis galego (en Galicia)*

Con esta variable non tentamos indagar en qué trazo define a galeguidade (definición que, por outra banda e para calquera grupo, sería un mosaico de características, feitos, ideas, "lembranzas" colectivas, etc.), senón en qué medida uns grupos identifican o ser galego coa lingua antes ca con outros parámetros. Trátase, en definitiva, de ver quen lle concede á lingua unha maior ou menor importancia ó defini-la galeguidade fronte a outros factores.

Se tomámo-los datos totais de Galicia (cf. táboas 3.5.2.1.0 ou 3.5.2.2.0) vemos que o trazo que, segundo os entrevistados, mellor axuda a ser considerado galego é nacer en Galicia (62.3%),

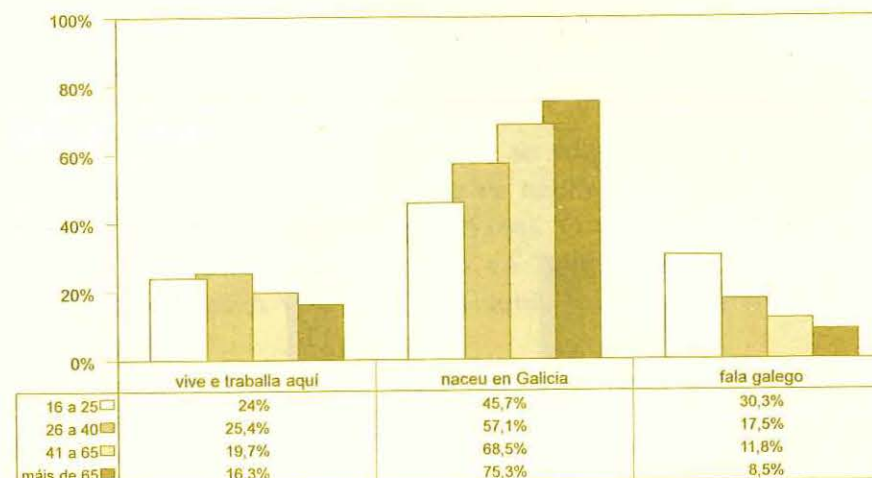
mentres un 21.4% contesta 'quen vive e traballa aquí', e un 16.3% 'quen fala galego'. A tendencia mantense en tódolos sectores e grupos sociais. Sen embargo, non se pode tirar disto que os entrevistados consideren pouco importante a lingua galega á hora de defini-la galegitude: no epígrafe 3.5.3 vemos que un 76.8% dos entrevistados cre que se xa non se falase galego, a cultura e a identidade de Galicia perderíanse. Debemos, logo, entende-la variable que nos ocupa non como unha valoración absoluta do papel que a lingua xoga na identidade, senón como unha prelación dalgúns dos trazos que a definen (que poden ser poucos e mesmo non os máis destacados). Para interpretar correctamente a relación entre lingua e identidade e obter datos máis precisos debe ser contrastada coas outras variables deste apartado 3.5 e mesmo algunha das do 3.4.

Tódolos grupos de idade (cf. táboa 3.5.2.1.0) consideran maioritariamente que é máis galego quen naceu en Galicia, aínda que esta actitude debilítase coa menor idade, ó tempo que se consolidan as outras dúas alternativas. Entre os grupos máis novos (cf. gráfico 3.5.3) aumenta a porcentaxe dos que consideran que é máis galego quen fala galego (30.7% nos menores de 26 anos) e a dos que cren que o é quen vive e traballa en Galicia (arredor do 25% nos menores de 41 anos). Canto máis novo é o entrevistado, maior relevancia lle outorga á lingua como indicador da galegitude, destacando o salto que se produce entre os menores de 26 anos e o resto. Semella que os máis novos teñen maior consideración ca outros grupos polos trazos que se constrúen día a día.

O cruzamento polo nivel de estudos recodificados (véxase o gráfico 3.5.4, no que prescindimos da categoría 'outros'), reflicte que canto maior é tal nivel, máis altas son as porcentaxes de 'quen vive e traballa aquí' (acada o 31.3% nos universitarios) e 'quen fala galego' (26.4% e 23.7% nos de estudos secundarios e universitarios respectivamente). A opción maioritaria 'quen naceu en Galicia' vai do 74.5% nos que non teñen ningún estudio ó 45% dos que teñen estudos superiores.

Segundo a clase social (cf. táboa 3.5.2.1.0) é máis alta, aumentan as porcentaxes de 'quen vive e traballa aquí' e 'quen fala

Gráfico 3.5.3. É máis galego quen... segundo a idade en Galicia

galego' (na clase media-alta chegan ó 25.7% e 22.2% respectivamente), descendendo a de 'quen naceu en Galicia'.

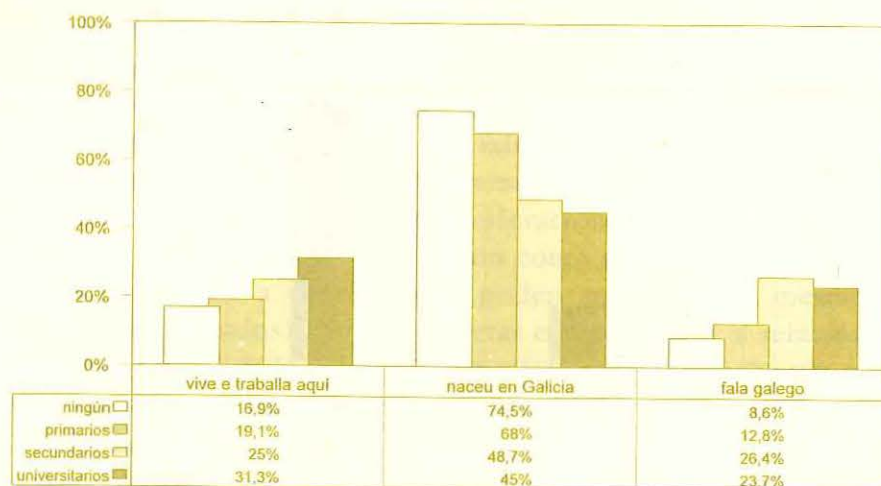
Por grupos profesionais, a opción 'quen naceu en Galicia' oscila entre o 40.7% dos docentes e o 69.8% das amas de casa. A porcentaxe máis alta en 'quen fala galego' preséntana os estudantes e os docentes (34.3% e 26.7% respectivamente); estes segundos tamén teñen unha das máis altas en 'quen vive e traballa aquí', xunto cos profesionais liberais (a máis alta, co 39.2%) e os de titulación superior e media.

Non hai diferencias importantes por sexo, nin os diversos hábitats de residencia amosan porcentaxes diferentes ás totais de Galicia en cada resposta.

Do visto ata aquí tiramos que os grupos sociais que en menor medida empregan o galego (os de menor idade, maior grao de estudos, clase social máis alta, profesións que requiren máis estudos) son os que en maior medida identifican ser galego con fala-la lingua galega, aínda que a opción 'quen naceu en Galicia' sexa sempre claramente maioritaria e 'quen fala galego' raramente supere a de 'quen vive e traballa aquí'.

Gráfico 3.5.4. É máis galego quen... segundo o nivel de estudos

No que atinxe ó cruzamento coa lingua inicial (cf. táboa 3.5.2.2.0), a resposta 'quen naceu en Galicia' supera sempre o 55%, medrando consonte máis presente está o galego como lingua inicial. 'Quen vive e traballa aquí' chega ó 27% nos castelanfalantes iniciais (prescindimos dos que non tiveron o galego ou o castelán como linguas iniciais), mentres 'quen fala galego' non varía substancialmente (oscila entre o 15.5% e o 18.9%).

Segundo a lingua habitual, canto máis se fala o castelán máis se contesta 'quen vive e traballa aquí' (oscila entre o 18.7% e o 28.3%). A opción 'quen fala galego' móvese entre o 10.5% e o 17.7%, e 'quen naceu en Galicia' entre o 55.6% e o 65.1%. Non hai grandes diferencias entre uns grupos e outros, e só os monolingües habituais en castelán rompen a tendencia a que canto máis se fala galego, maiores son as porcentaxes en 'quen naceu en Galicia' e menores as das outras dúas opcións.

No cruzamento coas diferentes competencias lingüísticas (cf. táboa 3.5.2.2.0) cómpre destacar que a resposta 'quen fala galego' aumenta considerablemente segundo melloran as competencias lingüísticas (acada o 27.3% e o 33.5% nas destrezas escritas), descendendo á súa vez a opción 'quen naceu en Galicia' (salvo

entre os que non entenden en absoluto o galego). Ademais, as porcentaxes de 'quen vive e traballa aquí' medran segundo o fan as competencias escritas dos entrevistados, tendencia que se inverte coas competencias orais (entender e falar): oscilan entre o 19.6% e o 39.2%.

Segundo o ámbito no que se adquiriu o galego, os que o aprenderon na escola son os que en maior medida identifican ser galego con fala-la lingua galega (25.6%). Ó ámbito familiar correspóndelle a porcentaxe máis elevada en 'quen naceu en Galicia' e a máis baixa en 'quen vive e traballa aquí', que oscila entre o 19.9% e o 35.4%.

3.5.2.2. Quén é máis galego (por sectores)

As porcentaxes totais (cf. táboas 3.5.2.2.1 e s.s) amosan claramente como A Coruña e Pontevedra presentan un comportamento diferenciado do resto dos sectores. Son os únicos sectores que están por debaixo do total de Galicia na opción 'quen fala galego' (12.1% e 11.3% respectivamente), con porcentaxes case idénticas entre si. Santiago presenta o resultado máis alto nesta mesma opción (19.5%), seguido de preto por Ourense-4, Lugo-2 e Lugo-5. Ourense-4 e Lugo-2 son os únicos que baixan do 20% (11% e 14.8% respectivamente) na opción 'quen vive e traballa aquí'. Os que cren que é máis galego quen naceu en Galicia son clara maioría en tódolos sectores.

As tendencias dos grupos de idade por sectores son, en liñas xerais, as mesmas ca no conxunto de Galicia. Os grupos máis novos acostuman darlle máis importancia á lingua á hora de defini-la identidade galega: 'quen fala galego' é a resposta máis frecuente nos menores de 26 anos de Santiago (38.9%), e a segunda máis frecuente no mesmo grupo de idade dos restantes sectores (agás na Coruña; en Pontevedra iguala a 'quen vive e traballa aquí'), en tódolos grupos de idade de Ourense-4 e nos de 26 a 40 anos de Lugo-2.

As tendencias sinaladas para o conxunto de Galicia en canto ó nivel de estudos mantéñense en liñas xerais (cf. táboas 3.5.2.1.1 e seguintes, e cadro 3.5.2). En tódolos sectores acostuma

medra-la escolla de 'quen fala galego' segundo aumenta o grao de estudos. Sen embargo, hai algunhas excepcións: en Santiago e Pontevedra, os que teñen estudos secundarios identifican en maior medida cós universitarios o ser galego co falar galego. Ademais, a tendencia observada no conxunto de Galicia para 'quen vive e traballa aquí' non é aplicable a Pontevedra nin a Lugo-5. O grupo que semella alterar máis as tendencias observadas é o dos que non teñen estudos. Aqueles con estudos universitarios de Ourense-4 e Lugo-5, e con secundarios de Santiago, están por riba do 30% na opción 'quen fala galego', pero sempre é maioritaria a de 'quen naceu en Galicia'.

Cadro 3.5.2. *Quen e máis galego segundo os estudos recodificados por sectores*

	É máis galego quen...		
	<i>vive e traballa aquí</i>	<i>naceu en Galicia</i>	<i>fala galego</i>
<i>A Coruña</i>			
ningún	21.1%	66.9%	12.1%
primarios	17.9%	73.2%	8.9%
secundarios	15.8%	76.5%	7.7%
universitarios	27.2%	56.4%	16.4%
<i>Santiago</i>			
ningún	27.8%	55.2%	17.0%
primarios	24.0%	56.5%	19.5%
secundarios	7.8%	86.3%	5.9%
universitarios	19.1%	68.8%	12.1%
<i>Pontevedra</i>			
ningún	21.5%	47.5%	31.1%
primarios	38.3%	36.7%	25.0%
secundarios	20.3%	68.4%	11.3%
universitarios	26.3%	73.7%	
<i>Lugo-2</i>			
ningún	15.8%	77.8%	6.4%
primarios	22.6%	57.5%	19.9%
secundarios	30.9%	54.7%	14.4%
universitarios	14.8%	67.8%	17.4%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	7.1%	85.7%	7.1%
primarios	13.0%	71.0%	16.0%
secundarios	19.9%	59.1%	21.0%
universitarios	22.8%	53.2%	24.1%
<i>Ourense-4</i>			
ningún	11.0%	69.8%	19.2%
primarios	7.6%	82.4%	10.1%
secundarios	9.1%	72.6%	18.2%
universitarios	18.5%	56.5%	25.0%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	22.2%	40.7%	37.0%
primarios	23.4%	59.9%	16.6%
secundarios	37.7%	55.4%	6.9%
universitarios	21.6%	64.0%	14.4%
	27.0%	46.0%	27.0%
	22.1%	41.1%	36.8%

Polo xeral, as tendencias vistas para Galicia segundo a clase social mantéñense. A opción maioritaria 'quen naceu en Galicia' descende canto máis elevada é a clase social, tendencia que só rompe a clase baixa de Santiago, xa que, xunto coa media-alta, supera a 'quen vive e traballa aquí' (cf. táboas 3.5.2.1.2.). Pontevedra, como é habitual, presenta as maiores diferencias de resposta entre unhas clases sociais e outras.

Non se detecta unha tendencia clara segundo o grupo profesional. O comportamento dunha mesma profesión varía considerablemente dun sector a outro: por exemplo, os docentes da Coruña e Pontevedra presentan porcentaxes moi diferentes das do mesmo grupo profesional dos restantes sectores por seren, con diferenza, os que menos escollen a opción 'quen fala galego'. Este grupo (salvo no caso sinalado) e os estudantes, amosan en case tódolos sectores algunhas das porcentaxes máis altas na opción 'quen fala galego'. Non se poden comenta-las porcentaxes dalgunhas profesións por seren poucos os individuos entrevistados (por exemplo, as profesións liberais). Ó igual ca no conxunto de Galicia, entre ámbolos dous sexos, non se observan diferencias.

Un mesmo hábitat de residencia presenta porcentaxes diferentes segundo o sector de que se trate: A Coruña e Pontevedra diferéncianse, unha vez máis, de Santiago, o que se aprecia facilmente nos seus respectivos hábitats urbanos. Se tomamos Lugo-2, Lugo-5 e Ourense-4, vemos que o comportamento do rural-2 de cada un deles presenta máis semellanzas cos outros hábitats do mesmo sector ca co mesmo hábitat doutros sectores, o que pode estar revelando a importancia do tipo de sector fronte ó tipo de hábitat.

As liñas xerais trazadas para o conxunto de Galicia en canto á lingua inicial (cf. táboas 3.5.2.2.1 e s.s) mantéñense nos sectores. Agás en Ourense-4, son os monolingües iniciais en galego os que menos identifican ser galego con falar galego pero, a diferenza do conxunto de Galicia, os bilingües chegan a supera-los castelanfalantes iniciais nesta opción de resposta na Coruña, Santiago e Lugo-2.

Na maior parte dos sectores non se poden detectar tendencias de resposta vencelladas ó uso habitual das linguas, senón

unha casuística máis ou menos variada. Só en Lugo-5 existe unha tendencia nidia: canto menos se fala galego, en maior medida se relaciona o emprego desta lingua coa identidade galega, medrando tamén a opción 'quen vive e traballa aquí' e diminuíndo a maioritaria 'quen naceu en Galicia'.

No que atinxe ás competencias lingüísticas dos entrevistados, mantéñense as liñas xerais que detectabamos no conxunto de Galicia na elección de 'quen fala galego'. Coas outras alternativas de resposta é difícil detectar tendencias claras, dificultade que tamén se presenta ó observa-lo cruzamento cos ámbitos de adquisición do galego.

3.5.3. *Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas*

3.5.3.1. *Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas (en Galicia)*

Outra das preguntas introducidas para profundar na importancia que a lingua ten como factor de identidade nos entrevistados foi a seguinte: ¿Se se deixase de fala-lo galego, a cultura e identidade de Galicia, perderíanse ou manteríanse? Ante esta cuestión unha gran maioría da poboación respondeu que se perdería (76.8%) e só un 23.2% que se mantería.

No mapa 6 ofrécese as porcentaxes de individuos nos diferentes sectores que consideran que se deixase de falarse o galego a cultura e identidade de Galicia desaparecerían. Como vemos, en 32 dos 34 sectores, estas porcentaxes, moi elevadas, varían entre o 70% e o 89.9% do total poboacional.

Esta actitude está tanto máis consolidada canto menor é a idade dos entrevistados, de modo que mentres os maiores de 65 anos cren nun 68.1% que a cultura e identidade de Galicia se perderían ó desaparece-lo galego, no caso dos mozos de 16 a 25 anos a porcentaxe remóntase a un 86.5% (cf. táboa 3.5.3.1.0)

Por estudos a variación é escasa (gráfico 3.5.5). Os titulados medios e universitarios comparten en maior medida có resto a

idea de que a cultura e identidade de Galicia se perderían de desaparece-la lingua galega (82.5% no primeiro caso e 80.6% no segundo). Entre os dous grupos restantes, os que non teñen ningún estudo presentan porcentaxes máis elevadas na opción 'manteríanse' (30%) cós que teñen estudos primarios (25.2%).

Non hai diferencias intergrupais importantes en canto á clase, nin en cada subgrupo sobre a porcentaxe total. A clase social máis alta parece se-la máis convencida de que a conservación da lingua galega é indispensable para o mantemento da cultura e identidade galegas (79.1%), mentres a clase baixa ten as menores porcentaxes nesta opción (72.3%).

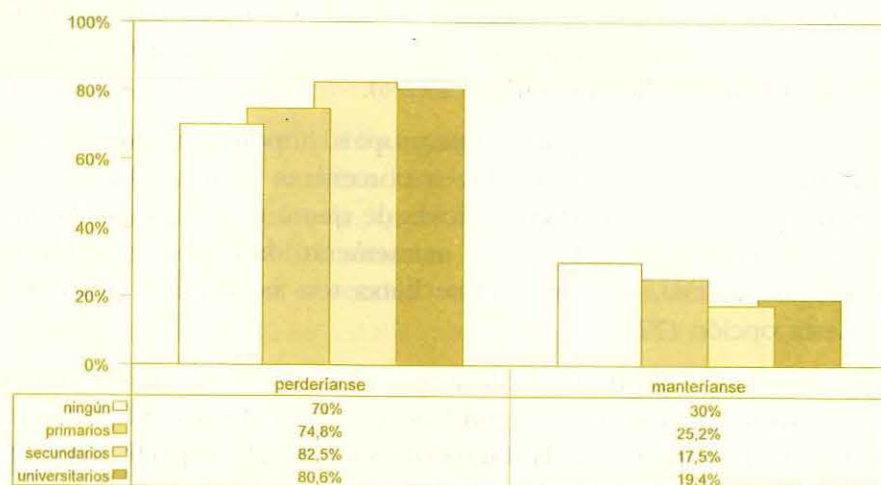
Entre os grupos profesionais, docentes e estudantes están máis convencidos de que a identidade e cultura de Galicia poderían perderse coa desaparición da lingua (82.3% e 87.2% respectivamente). Este resultado é moi importante debido á función educativa do profesorado e ó seu papel na configuración das actitudes dos alumnos. Tódolos demais grupos profesionais teñen porcentaxes superiores ó 70% nesta opción de resposta, polo que a homoxeneidade resulta bastante alta. A mesma homoxeneidade aparece entre os distintos hábitats de residencia, xa que os resultados correspondentes ó valor 'perderíase' oscilan entre o 74.5% do periurbano e o 78.4% das vilas. Nestas, e no rural, é onde máis predomina esta actitude.

Fronte ó que sucedía con outras variables actitudinais, as diferencias segundo a lingua inicial son de pouca envergadura (cf. táboa 3.5.3.2.0). Tódolos subgrupos cren maioritariamente que de desaparece-lo galego se perdería a cultura e identidade de Galicia, con porcentaxes superiores ó 75.5%. Por lingua habitual sucede algo semellante en tódolos grupos excepto nos monolingües en castelán, que responden en maior medida cós demais grupos que a cultura e identidade de Galicia se manterían de desaparece-lo galego (31%).

A medida que a competencia lingüística é maior, aprécia-se un aumento no número de entrevistados que cren que a cultura e identidade de Galicia se perderían se se deixase de fala-lo galego. Se lle prestamos atención á táboa 3.5.3.2.0, referente á comprensión do galego, vemos que hai 24.5 puntos de diferenza entre os que o enten-

Gráfico 3.5.5. Se se deixase de fala-lo galego, a cultura e identidade de Galicia... segundo o nivel de estudos

den moito e os que non o entenden nada. No caso da capacidade para falalo, as porcentaxes incrementáanse 18.3 puntos entre estes mesmos grupos. Así mesmo, nas destrezas escritas prodúcese un aumento na opción 'perderíanse' de 19.7 (ler) e 19.2 puntos (escribir), entre as capacidades extremas.

Finalmente, para rematar coa sección dedicada á totalidade de Galicia, convén destacar que o 84.2% dos que aprenderon o galego na escola opina que a cultura e identidade galegas se perderían de desaparece-lo galego, seguidos por quen o aprendeu na familia, cun 77.3% das respostas nesta opción.

3.5.3.2. Función da lingua na preservación da cultura e identidade galegas por sectores

Tendo en conta a actitude da poboación ante a función da lingua galega como portadora da cultura e identidade galegas, en tódolos sectores a gran maioría dos entrevistados considera a lingua como un elemento imprescindible na conservación da identidade cultural, cunhas porcentaxes que oscilan entre o 69% de Pontevedra e o 83.8% de Ourense-4.

Por grupos de idade, a maior parte dos sectores amosa unha tendencia común: os dous grupos máis novos manteñen unha crenza máis firme na necesidade da lingua galega para mante-la cultura e identidade do país, mentres os dous grupos máis vellos (aínda que maioritariamente comparten esta postura) sitúanse por debaixo da porcentaxe total. A excepción respresentaa Ourense-4, onde os grupos de idade con porcentaxe máis baixa nesta opción son o de 16 a 25 e o de 41 a 65 anos. Por outra parte, neste case non hai diferencias intergrupais nin respecto á porcentaxe total. Entre os demais sectores, o que presenta as porcentaxes máis dispares entre os mozos de 16 a 25 anos e os maiores de 65 é Santiago (31.6 puntos de diferenza).

Cadro 3.5.3. Se se deixase de fala-lo galego, a cultura e identidade de Galicia..., segundo o nivel de estudos recodificados por sectores

	perderíanse	manteríanse
<i>A Coruña</i>	71.2%	28.8%
ningún	66.7%	33.3%
primarios	68.3%	31.7%
secundarios	76.8%	23.2%
universitarios	71.9%	28.1%
<i>Santiago</i>	80.9%	19.1%
ningún	84.3%	15.7%
primarios	72.9%	27.1%
secundarios	87.5%	12.5%
universitarios	86.5%	13.5%
<i>Pontevedra</i>	69.0%	31.0%
ningún	57.9%	42.1%
primarios	65.1%	34.9%
secundarios	71.2%	28.8%
universitarios	76.4%	23.6%
<i>Lugo-2</i>	81.9%	18.1%
ningún	76.2%	23.8%
primarios	79.8%	20.2%
secundarios	87.8%	12.2%
universitarios	86.2%	13.8%
<i>Ourense-4</i>	83.8%	16.2%
ningún	83.6%	16.4%
primarios	84.0%	16.0%
secundarios	83.1%	16.9%
universitarios	85.7%	14.3%
<i>Lugo-5</i>	72.4%	27.6%
ningún	68.8%	31.3%
primarios	69.5%	30.5%
secundarios	85.8%	14.2%
universitarios	79.4%	20.6%

No que atinxe ó nivel de estudos, non existe unha tendencia de resposta común a todos ou á maioría dos sectores. En Pontevedra detectamos un incremento continuado das porcentaxes en 'perderíanse' segundo o grao de estudos é maior, mentres na Coruña, Lugo-2 e Lugo-5 se percibe unha división entre os que non teñen estudos ou os teñen só primarios e os outros dous grupos.

Por clase social, as cidades da Coruña e Santiago, con Lugo-2, posúen uns extractos medios con opinións moi homoxéneas (cf. táboas 3.5.3.1.1 e ss.). Nos tres sectores estes dous grupos amosan porcentaxes moi próximas entre si e moi pouco desviadas da porcentaxe total do sector. Así, por exemplo, un 71% da clase media-baixa da Coruña e un 72.8% da media consideran que se se deixase de fala-lo galego se perderían a cultura e identidade de Galicia (lémbrese que a porcentaxe total é un 71.2%). En Pontevedra, o grupo socioeconómico menos convencido de que a lingua galega sexa imprescindible para conserva-la cultura e identidade de Galicia é o baixo (50%). Sen embargo, tanto a este grupo coma ó medio-alto lles corresponde un número moi reducido de entrevistados (12 no primeiro caso e 16 no segundo). Nas clases medias, a media-baixa comparte menos cá media a opinión de que a supervivencia da lingua galega é imprescindible para mante-la cultura e identidade (66.2% e 72.3% respectivamente).

Por hábitat de residencia só merecen comentarios as variacións detectadas en Pontevedra e Lugo-2. Na primeira, un 73.3% dos residentes no urbano cren que a cultura e identidade de Galicia se perderían ó abandonarse o galego, porcentaxe que se reduce a un 64.8% no caso dos que residen no periurbano. En Lugo-2 os habitantes das vilas manifestan esta actitude en menor medida cós do rural-2 (o 76.6% fronte ó 92.6%).

Polo que atinxe á lingua inicial, en case tódolos sectores os bilingües presentan as porcentaxes máis elevadas no valor 'perderíanse', que oscilan entre o 87.1% de Lugo-2 e o 70% de Ourense-4. En Lugo-5 a porcentaxe máis alta neste valor corresponde ós castelanfalantes iniciais (78.8%), aínda que non se desvía moito das dos outros dous grupos. Pola súa banda, en Ourense-4 o 88% dos que aprenderon a falar en galego responden que se perderían.

En canto á lingua habitual, só se observa unha característica común a tódolos sectores: os monolingües habituais en castelán cren

en maior medida cós demais grupos que a cultura e identidade de Galicia se manterían se se deixase de fala-lo galego. En dous dos seis sectores, A Coruña e Ourense-4, détéctase un aumento das porcentaxes do valor 'perderíanse' a medida que se incrementa o uso do galego como lingua habitual (cf. táboas 3.5.3.2.1 e ss.). Neste último aparecen as porcentaxes máis altas na opción 'manteríanse', correspondentes ós monolingües habituais en castelán (40.9%). Os demais non ofrecen uniformidade de resposta. Así, por exemplo, en Santiago, os bilingües con predominio do castelán cren en maior medida cós demais grupos que a identidade e cultura de Galicia se perderían co abandono do galego. O mesmo sucede en Pontevedra, onde os grupos bilingües teñen porcentaxes bastante máis elevadas cós monolingües en castelán na opción 'perderíanse', pero tamén cós galegofalantes monolingües.

En relación coa competencia lingüística en galego, debemos dicir que, polo xeral, canto maior é o dominio de cada destreza máis altas son as porcentaxes dos que cren que se se deixase de fala-lo galego se perdería a cultura e identidade de Galicia. Isto ocorre na Coruña, Santiago e Lugo-5 con tódalas competencias e en Lugo-2 con entender, falar e ler —aínda que, como xa subliñamos en reiteradas ocasións, o número de entrevistados que non entenden nada o galego na Coruña e en Santiago é moi reducido. En Ourense-4 e Pontevedra, se ben non apreciamos unha tendencia lineal cara ó aumento das porcentaxes correspondentes a este valor segundo o fai a competencia, os que cren ter un dominio moi alto de cada unha das destrezas presentan as porcentaxes máis elevadas: neste sentido destacan os que len e escriben moito o galego, cun 94.4% e 93% das respostas en 'perderíanse' en Ourense-4 e un 80.2% e un 82.7% en Pontevedra.

Por último, mencionaremos brevemente o que sucede cos ámbitos de adquisición do galego nos distintos sectores. Por unha banda, na Coruña, Santiago, Pontevedra e Lugo-2 os que aprenderon a fala-lo galego na escola identifican esta lingua en maior medida cós demais grupos cun factor intimamente vencellado á cultura e identidade do país, con porcentaxes que oscilan entre o 94.3% de Santiago e o 78.7% da Coruña. Sen embargo, en Ourense-4 esta actitude ten menos forza neste subgrupo, reducíndose a un 66.7% a porcentaxe en 'perderíanse' (N=18). Pola contra, neste sector a opción mencionada é máis elixida entre os que adquiriron o galego na familia (84.5%).

Táboa 3.5.1.1.0. *Lingua dos galegos. Galicia*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...		
	castelán	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	1.8%	39.9%	58.4%
IDADE			
16 a 25 anos	.9%	34.3%	64.8%
26 a 40 anos	1.1%	38.3%	60.5%
41 a 65 anos	2.2%	42.9%	54.9%
máis de 65 anos	2.7%	42.1%	55.2%
ESTUDIOS			
ningún	1.8%	37.9%	60.2%
primarios incompletos	1.9%	39.4%	58.7%
primarios completos	1.5%	37.8%	60.7%
FP	.6%	34.5%	65.0%
BUP	2.0%	40.9%	57.1%
carreira grao medio	2.0%	46.7%	51.3%
carreira grao superior	2.3%	49.6%	48.2%
outros estudos	2.8%	45.7%	51.5%
CLASE SOCIAL			
baixa	1.8%	35.3%	62.9%
media-baixa	1.6%	37.6%	60.8%
media	1.7%	41.9%	56.4%
media-alta	3.8%	50.4%	45.9%
PROFESIÓN			
empresarios	1.9%	44.1%	54.0%
titul. superior/media	3.5%	49.5%	46.9%
profesionais liberais	3.9%	54.3%	41.7%
docentes	1.9%	47.8%	50.3%
forzas armadas	4.7%	52.1%	43.2%
pers. admin. subalterno	1.5%	43.8%	54.7%
pers. servicios	2.6%	38.3%	59.2%
autónomos	2.3%	38.3%	59.3%
labregos	1.7%	33.8%	64.5%
maríneiros	1.4%	30.8%	67.8%
obreiros	1.4%	36.2%	62.4%
estudiantes	1.1%	36.7%	62.2%
amas de casa	1.8%	43.9%	54.3%
pers. econom. inactivo	2.0%	36.9%	61.1%
SEXO			
home	1.9%	36.7%	61.3%
muller	1.6%	42.7%	55.7%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	2.6%	48.5%	48.8%
periurbano	2.6%	36.1%	61.2%
vilas	1.5%	40.0%	58.5%
rural-1	1.3%	39.8%	58.9%
rural-2	1.2%	34.3%	64.5%

Táboa 3.5.1.1.1. *Lingua dos galegos. A Coruña*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			N
	castelán	as dúas	galego	
TOTAL SECTOR	3.2%	53.0%	43.9%	1169
IDADE				
16 a 25 anos	1.3%	48.9%	49.8%	237
26 a 40 anos	1.9%	54.6%	43.5%	324
41 a 65 anos	4.9%	55.5%	39.6%	447
máis de 65 anos	3.7%	48.4%	47.8%	161
ESTUDIOS				
ningún	47.5%	52.5%		59
primarios incompletos	3.2%	48.8%	48.0%	248
primarios completos	3.0%	52.0%	45.0%	300
FP	47.6%	52.4%		84
BUP	3.2%	57.0%	39.8%	186
carreira grao medio	4.2%	55.0%	40.8%	120
carreira grao superior	5.3%	58.3%	36.4%	151
outros estudos	4.8%	66.7%	28.6%	21
CLASE SOCIAL				
baixa	5.4%	44.6%	50.0%	74
media-baixa	3.4%	52.0%	44.6%	325
media	2.0%	52.7%	45.4%	657
media-alta	8.0%	62.8%	29.2%	113
PROFESIÓN				
empresarios		59.6%	40.4%	47
titul. superior/media	7.4%	57.4%	35.2%	54
profesionais liberais	10.0%	70.0%	20.0%	10
docentes	7.0%	59.6%	33.3%	57
forzas armadas	5.0%	60.0%	35.0%	20
pers. admin. subalterno	1.3%	59.4%	39.4%	155
pers. servicios	3.1%	48.4%	48.4%	64
autónomos	6.8%	37.3%	55.9%	59
labregos		36.4%	63.6%	11
maríneiros		35.0%	65.0%	20
obreiros	2.0%	49.3%	48.8%	205
estudiantes	1.6%	50.3%	48.1%	187
amas de casa	4.1%	55.4%	40.5%	269
pers. econom. inactivo	9.1%	63.6%	27.3%	11
SEXO				
home	3.0%	50.4%	46.7%	538
muller	3.3%	55.2%	41.5%	631
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	3.2%	52.9%	43.9%	1155
periurbano		57.1%	42.9%	14

Táboa 3.5.1.1.2. *Lingua dos galegos. Santiago*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.9%	39.5%	59.6%	1144
IDADE				
16 a 25 anos		33.8%	66.2%	237
26 a 40 anos	.3%	40.9%	58.8%	369
41 a 65 anos	1.6%	41.5%	57.0%	386
máis de 65 anos	2.0%	40.1%	57.9%	152
ESTUDIOS				
ningún	1.7%	30.0%	68.3%	60
primarios incompletos	.5%	35.0%	64.5%	220
primarios completos	1.2%	40.1%	58.7%	252
FP		33.3%	66.7%	78
BUP	1.1%	38.0%	60.9%	184
carreira grao medio	.9%	47.8%	51.3%	115
carreira grao superior	.9%	46.0%	53.1%	226
outros estudos		11.1%	88.9%	9
CLASE SOCIAL				
baixa		26.4%	73.6%	53
media-baixa	1.6%	41.0%	57.4%	249
media	.6%	39.2%	60.2%	709
media-alta	1.5%	43.6%	54.9%	133
PROFESIÓN				
empresarios		42.1%	57.9%	57
titul. superior/media		46.1%	53.9%	76
profesionais liberais	6.3%	31.3%	62.5%	16
docentes	1.1%	51.6%	47.3%	91
forzas armadas		41.7%	58.3%	12
pers. admin. subalterno	1.8%	41.3%	56.9%	109
pers. servicios		48.0%	52.0%	50
autónomos	1.9%	28.8%	69.2%	52
labregos		21.2%	78.8%	52
mariñeiros		50.0%	50.0%	4
obreiros	.6%	33.3%	66.0%	159
estudiantes		36.0%	64.0%	189
amas de casa	1.6%	42.7%	55.7%	253
pers. econom. inactivo		41.7%	58.3%	24
SEXO				
home	.6%	35.4%	64.0%	517
muller	1.1%	42.9%	56.0%	627
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	1.2%	42.0%	56.8%	812
periurbano		33.4%	66.6%	332

Táboa 3.5.1.1.3. *Lingua dos galegos. Lugo-2*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.0%	40.7%	58.3%	1066
IDADE				
16 a 25 anos		44.3%	55.7%	174
26 a 40 anos	.8%	42.3%	56.9%	253
41 a 65 anos	1.5%	42.0%	56.6%	412
máis de 65 anos	1.3%	33.9%	64.8%	227
ESTUDIOS				
ningún		33.3%	66.7%	30
primarios incompletos	1.1%	37.0%	61.8%	359
primarios completos	1.3%	40.4%	58.3%	391
FP	1.3%	41.3%	57.3%	75
BUP		52.6%	47.4%	116
carreira grao medio	1.9%	43.4%	54.7%	53
carreira grao superior		44.4%	55.6%	36
outros estudos		33.3%	66.7%	6
CLASE SOCIAL				
baixa		36.8%	63.2%	57
media-baixa	.8%	38.5%	60.7%	756
media	2.2%	47.0%	50.9%	232
media-alta		61.9%	38.1%	21
PROFESIÓN				
empresarios		53.2%	46.8%	79
titul. superior/media		42.9%	57.1%	14
profesionais liberais		50.0%	50.0%	2
docentes		34.4%	65.6%	32
forzas armadas		43.8%	56.3%	16
pers. admin. subalterno	1.8%	35.1%	63.1%	111
pers. servicios		29.2%	70.8%	24
autónomos	6.8%	40.7%	52.5%	59
labregos	2.2%	27.0%	70.8%	89
mariñeiros	4.3%	30.4%	65.2%	23
obreiros	.7%	39.4%	59.9%	142
estudiantes		50.0%	50.0%	102
amas de casa	.3%	41.5%	58.2%	352
pers. econom. inactivo		61.9%	38.1%	21
SEXO				
home	1.6%	36.1%	62.3%	493
muller	.5%	44.7%	54.8%	573
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	1.0%	45.8%	53.2%	718
rural-2	1.1%	30.2%	68.7%	348

Táboa 3.5.1.1.4. *Lingua dos galegos. Lugo-5*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.1%	33.9%	65.0%	1771
IDADE				
16 a 25 anos	.4%	29.7%	70.0%	263
26 a 40 anos	.6%	33.4%	66.0%	347
41 a 65 anos	1.4%	33.9%	64.7%	714
máis de 65 anos	1.3%	36.9%	61.7%	447
ESTUDIOS				
ningún	.8%	30.5%	68.7%	131
primarios incompletos	1.6%	33.5%	64.9%	814
primarios completos	.8%	29.8%	69.3%	473
FP		31.7%	68.3%	82
BUP		42.3%	57.7%	156
carreira grao medio	1.8%	47.3%	50.9%	55
carreira grao superior		44.0%	56.0%	50
outros estudos		70.0%	30.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	1.5%	36.8%	61.8%	136
media-baixa	.9%	32.6%	66.4%	1057
media	1.2%	35.3%	63.5%	518
media-alta	1.7%	38.3%	60.0%	60
PROFESIÓN				
empresarios	2.3%	36.2%	61.5%	174
titul. superior/media		75.0%	25.0%	16
profesionais liberais		46.2%	53.8%	13
docentes		58.6%	41.4%	29
forzas armadas		45.5%	54.5%	22
pers. admin. subalterno		38.0%	62.0%	100
pers. servicios		28.9%	71.1%	45
autónomos	2.2%	35.6%	62.2%	90
labregos	1.0%	29.7%	69.3%	687
mariñeiros	9.1%	36.4%	54.5%	11
obreiros	1.2%	35.9%	62.9%	170
estudiantes	.8%	28.7%	70.5%	122
amas de casa	.7%	37.5%	61.8%	267
pers. econom. inactivo		24.0%	76.0%	25
SEXO				
home	1.3%	34.3%	64.4%	872
muller	.9%	33.6%	65.5%	899
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	1.3%	39.3%	59.4%	670
rural-2	.9%	30.7%	68.4%	1101

Táboa 3.5.1.1.5. *Lingua dos galegos. Ourense-4*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.4%	50.7%	48.9%	960
IDADE				
16 a 25 anos		44.8%	55.2%	172
26 a 40 anos	1.4%	52.8%	45.8%	214
41 a 65 anos	.3%	52.4%	47.3%	374
máis de 65 anos		50.5%	49.5%	200
ESTUDIOS				
ningún		51.6%	48.4%	122
primarios incompletos	.3%	46.4%	53.3%	338
primarios completos	.6%	57.1%	42.2%	308
FP		45.3%	54.7%	64
BUP		61.5%	38.5%	65
carreira grao medio	3.0%	42.4%	54.5%	33
carreira grao superior		23.1%	76.9%	26
outros estudos		50.0%	50.0%	4
CLASE SOCIAL				
baixa		51.0%	49.0%	51
media-baixa	.4%	45.5%	54.1%	466
media	.5%	56.4%	43.1%	420
media-alta		52.2%	47.8%	23
PROFESIÓN				
empresarios		65.9%	34.1%	41
titul. superior/media	14.3%	28.6%	57.1%	7
profesionais liberais			100.0%	3
docentes		33.3%	66.7%	12
forzas armadas		50.0%	50.0%	2
pers. admin. subalterno		51.0%	49.0%	49
pers. servicios		62.5%	37.5%	16
autónomos		64.3%	35.7%	42
labregos	.6%	41.9%	57.5%	160
obreiros		50.5%	49.5%	202
estudiantes		43.8%	56.2%	89
amas de casa	.6%	56.7%	42.7%	314
pers. econom. inactivo		21.7%	78.3%	23
SEXO				
home	.2%	48.4%	51.4%	469
muller	.6%	53.0%	46.4%	491
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	.6%	63.6%	35.8%	316
rural-1		52.9%	47.1%	119
rural-2	.4%	42.5%	57.1%	525

Táboa 3.5.1.1.6. *Lingua dos galegos. Pontevedra*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.0%	45.1%	50.9%	1137
IDADE				
16 a 25 anos	1.6%	42.6%	55.8%	251
26 a 40 anos	4.1%	44.1%	51.8%	338
41 a 65 anos	4.8%	46.7%	48.5%	398
máis de 65 anos	5.3%	47.3%	47.3%	150
ESTUDIOS				
ningún	5.0%	45.0%	50.0%	20
primarios incompletos	3.6%	42.5%	54.0%	252
primarios completos	3.9%	40.3%	55.8%	355
FP	5.7%	42.0%	52.3%	88
BUP	2.8%	47.2%	50.0%	178
carreira grao medio	8.1%	54.8%	37.1%	124
carreira grao superior	.9%	53.6%	45.5%	110
outros estudos		60.0%	40.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa		33.3%	66.7%	12
media-baixa	3.1%	41.0%	56.0%	554
media	4.7%	49.1%	46.2%	554
media-alta	11.8%	58.8%	29.4%	17
PROFESIÓN				
empresarios	5.6%	50.0%	44.4%	54
titul. superior/media	4.4%	60.0%	35.6%	45
profesionais liberais		57.1%	42.9%	14
docentes	2.8%	54.2%	43.1%	72
forzas armadas	11.8%	52.9%	35.3%	17
pers. admin. subalterno	6.3%	40.5%	53.2%	111
pers. servicos	5.6%	27.8%	66.7%	36
autónomos	3.2%	37.1%	59.7%	62
labregos	3.3%	38.3%	58.3%	60
mariñeiros		35.3%	64.7%	17
obreiros	5.0%	39.5%	55.5%	220
estudiantes	1.8%	46.4%	51.8%	168
amas de casa	3.6%	50.6%	45.7%	247
pers. econom. inactivo		42.9%	57.1%	14
SEXO				
home	4.9%	39.4%	55.7%	510
muller	3.2%	49.8%	47.0%	627
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.7%	51.3%	46.0%	552
periurbano	5.1%	39.3%	55.6%	585

Táboa 3.5.1.2.0. *Lingua dos galegos. Galicia*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...		
	castelán	as dúas	galego
TOTAL GALICIA	1.8%	39.9%	58.4%
LINGUA INICIAL			
galego	1.2%	34.4%	64.3%
castelán	3.1%	50.1%	46.8%
as dúas	1.3%	44.1%	54.7%
outras	.9%	41.5%	57.6%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	5.8%	60.2%	34.0%
máis castelán	1.9%	50.1%	48.1%
máis galego	1.2%	39.6%	59.2%
só galego	1.0%	29.0%	70.0%
ENTENDE O GALEGO			
nada	24.4%	29.8%	45.8%
pouco	6.9%	59.8%	33.3%
bastante	1.8%	41.4%	56.8%
moito	1.4%	37.2%	61.5%
FALA O GALEGO			
nada	8.1%	63.3%	28.6%
pouco	3.6%	56.2%	40.2%
bastante	1.5%	39.9%	58.6%
moito	1.1%	33.6%	65.2%
LE O GALEGO			
nada	4.2%	46.4%	49.5%
pouco	1.9%	41.8%	56.3%
bastante	.9%	37.9%	61.2%
moito	1.0%	34.9%	64.1%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	2.8%	46.3%	50.9%
pouco	1.5%	40.2%	58.3%
bastante	.8%	34.5%	64.6%
moito	.8%	28.8%	70.5%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	1.4%	37.1%	61.5%
escola	1.9%	46.5%	51.6%
amigos	1.7%	50.4%	47.9%
veciños	3.9%	55.8%	40.3%
traballo	2.6%	49.2%	48.2%
outros	3.4%	55.9%	40.7%

Táboa 3.5.1.2.1. *Lingua dos galegos. A Coruña*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	3.2%	53.0%	43.9%	1169
LINGUA INICIAL				
galego	1.5%	44.6%	53.9%	408
castelán	4.7%	59.1%	36.2%	635
as dúas	.8%	48.3%	50.8%	120
outras		66.7%	33.3%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	7.6%	64.7%	27.8%	331
máis castelán	1.6%	55.0%	43.3%	427
máis galego	1.7%	45.5%	52.8%	288
só galego		31.7%	68.3%	123
ENTENDE O GALEGO				
nada	33.3%		66.7%	3
pouco	3.8%	58.5%	37.7%	53
bastante	3.8%	51.9%	44.3%	345
moito	2.7%	53.3%	44.0%	768
FALA O GALEGO				
nada	11.3%	73.6%	15.1%	53
pouco	5.5%	57.8%	36.7%	218
bastante	2.9%	48.4%	48.7%	376
moito	1.5%	52.1%	46.4%	522
LE O GALEGO				
nada	12.7%	50.7%	36.6%	71
pouco	5.4%	51.0%	43.6%	296
bastante	.7%	53.5%	45.8%	415
moito	2.4%	54.3%	43.3%	372
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.5%	55.2%	39.4%	310
pouco	3.0%	53.8%	43.2%	435
bastante	1.3%	55.7%	43.0%	228
moito	2.2%	44.0%	53.8%	182
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.9%	47.1%	49.9%	715
escola	1.4%	58.7%	39.9%	143
amigos	.9%	62.6%	36.5%	115
veciños	2.3%	65.9%	31.8%	44
traballo	6.3%	50.0%	43.8%	32
outros	6.1%	62.1%	31.8%	66

Táboa 3.5.1.2.2. *Lingua dos galegos. Santiago*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.9%	39.5%	59.6%	1144
LINGUA INICIAL				
galego	.3%	32.4%	67.3%	593
castelán	1.6%	47.6%	50.8%	378
as dúas	.6%	46.3%	53.1%	160
outras	7.7%	46.2%	46.2%	13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.7%	60.2%	35.2%	128
máis castelán	.6%	49.4%	50.0%	324
máis galego	.6%	37.5%	62.0%	355
só galego		24.3%	75.7%	337
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	3.7%	66.7%	29.6%	27
bastante	1.3%	47.9%	50.8%	309
moito	.5%	35.4%	64.1%	806
FALA O GALEGO				
nada	13.6%	54.5%	31.8%	22
pouco	.7%	62.1%	37.2%	145
bastante	.8%	46.9%	52.2%	356
moito	.5%	29.5%	70.0%	621
LE O GALEGO				
nada	4.6%	43.7%	51.7%	87
pouco	.9%	44.1%	55.0%	333
bastante	.3%	42.1%	57.6%	342
moito	.3%	32.3%	67.4%	344
ESCRIBE O GALEGO				
nada	1.7%	46.7%	51.6%	289
pouco	1.0%	43.9%	55.1%	408
bastante		36.0%	64.0%	214
moito		25.1%	74.9%	191
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.3%	36.5%	63.1%	898
escola		45.1%	54.9%	71
amigos		51.9%	48.1%	52
veciños	22.2%	38.9%	38.9%	18
traballo		53.3%	46.7%	30
outros		58.0%	42.0%	50

Táboa 3.5.1.2.3. *Lingua dos galegos. Lugo-2*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.0%	40.7%	58.3%	1066
LINGUA INICIAL				
galego	.8%	35.4%	63.8%	732
castelán	1.3%	54.4%	44.2%	226
as dúas	2.0%	49.0%	49.0%	102
outras		33.3%	66.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.4%	58.3%	39.3%	84
máis castelán	1.6%	60.1%	38.3%	188
máis galego	1.2%	42.9%	55.9%	338
só galego	.4%	27.9%	71.7%	456
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		1
pouco	10.7%	64.3%	25.0%	28
bastante		36.9%	63.1%	512
moito	1.5%	43.0%	55.4%	525
FALA O GALEGO				
nada	4.8%	71.4%	23.8%	21
pouco	1.4%	63.9%	34.7%	147
bastante	.2%	33.1%	66.7%	513
moito	1.8%	40.3%	57.9%	385
LE O GALEGO				
nada	2.0%	52.0%	46.1%	152
pouco	1.5%	44.5%	54.0%	470
bastante	.3%	33.2%	66.5%	358
moito		32.8%	67.2%	64
ESCRIBE O GALEGO				
nada	1.2%	51.9%	46.9%	322
pouco	1.6%	42.2%	56.3%	446
bastante		28.4%	71.6%	229
moito		16.3%	83.7%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.8%	38.4%	60.8%	895
escola		46.0%	54.0%	50
amigos		45.5%	54.5%	44
veciños	6.5%	61.3%	32.3%	31
traballo	11.1%	55.6%	33.3%	9
outros		41.7%	58.3%	12

Táboa 3.5.1.2.4. *Lingua dos galegos. Lugo-5*

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	1.1%	33.9%	65.0%	1771
LINGUA INICIAL				
galego	1.1%	31.3%	67.6%	1497
castelán	1.4%	51.7%	46.9%	143
as dúas	.8%	45.2%	54.0%	126
outras		20.0%	80.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	10.0%	65.0%	25.0%	20
máis castelán		66.0%	34.0%	94
máis galego	1.2%	44.0%	54.8%	582
só galego	.9%	25.1%	74.0%	1075
ENTENDE O GALEGO				
pouco		43.8%	56.3%	16
bastante	1.0%	35.2%	63.8%	696
moito	1.1%	33.0%	65.9%	1059
FALA O GALEGO				
nada	28.6%	71.4%		7
pouco		49.1%	50.9%	57
bastante	1.2%	35.3%	63.5%	597
moito	.9%	32.2%	66.9%	1110
LE O GALEGO				
nada	2.4%	36.0%	61.6%	125
pouco	1.6%	35.4%	63.0%	794
bastante	.4%	32.6%	67.0%	534
moito	.4%	31.8%	67.8%	283
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.2%	38.5%	59.3%	460
pouco	1.0%	33.2%	65.8%	819
bastante		32.7%	67.3%	278
moito	.6%	27.5%	71.9%	178
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	1.0%	33.3%	65.7%	1676
escola		33.3%	66.7%	21
amigos		40.0%	60.0%	20
veciños		43.8%	56.3%	32
traballo		45.5%	54.5%	11
outros		100.0%		4

Táboa 3.5.1.2.5. Lingua dos galegos. Ourense-4

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	.4%	50.7%	48.9%	960
LINGUA INICIAL				
galego	.3%	45.0%	54.8%	714
castelán	.9%	60.9%	38.2%	110
as dúas	.9%	73.0%	26.1%	115
outras		71.4%	28.6%	21
LINGUA HABITUAL				
só castelán		52.2%	47.8%	23
máis castelán	1.9%	70.5%	27.6%	105
máis galego	.3%	60.2%	39.6%	379
só galego	.2%	38.2%	61.6%	453
ENTENDE O GALEGO				
pouco		73.3%	26.7%	15
bastante	.6%	57.7%	41.7%	523
moito	.2%	41.2%	58.5%	422
FALA O GALEGO				
nada		55.6%	44.4%	9
pouco		73.0%	27.0%	63
bastante	.6%	57.6%	41.8%	490
moito	.3%	38.7%	61.1%	398
LE O GALEGO				
nada		72.4%	27.6%	221
pouco	.5%	52.6%	46.9%	424
bastante	1.0%	34.4%	64.6%	209
moito		21.4%	78.6%	56
ESCRIBE O GALEGO				
nada		63.5%	36.5%	417
pouco	.9%	43.7%	55.4%	343
bastante	1.0%	35.1%	63.9%	97
moito		24.4%	75.6%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.3%	49.5%	50.2%	887
escola		45.0%	55.0%	20
amigos		85.7%	14.3%	7
veciños	3.7%	85.2%	11.1%	27
traballo		42.9%	57.1%	7
outros		66.7%	33.3%	3

Táboa 3.5.1.2.6. Lingua dos galegos. Pontevedra

	A LINGUA DOS GALEGOS É...			
	castelán	as dúas	galego	N
TOTAL SECTOR	4.0%	45.1%	50.9%	1137
LINGUA INICIAL				
galego	2.2%	39.5%	58.3%	458
castelán	5.8%	47.9%	46.3%	501
as dúas	3.5%	52.4%	44.1%	170
outras		37.5%	62.5%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	8.1%	52.3%	39.6%	321
máis castelán	2.4%	49.5%	48.1%	289
máis galego	2.2%	40.4%	57.4%	277
só galego	2.4%	36.0%	61.6%	250
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		2
pouco	4.4%	60.0%	35.6%	45
bastante	4.0%	44.3%	51.7%	596
moito	3.8%	44.5%	51.6%	494
FALA O GALEGO				
nada	8.0%	58.0%	34.0%	50
pouco	4.5%	57.1%	38.4%	245
bastante	3.7%	40.0%	56.4%	518
moito	3.4%	42.3%	54.3%	324
LE O GALEGO				
nada	10.9%	47.3%	41.8%	165
pouco	3.5%	47.3%	49.2%	376
bastante	2.9%	42.5%	54.6%	381
moito	1.5%	44.5%	54.0%	200
ESCRIBE O GALEGO				
nada	6.2%	47.6%	46.2%	433
pouco	4.3%	44.3%	51.4%	352
bastante	1.0%	43.0%	56.0%	207
moito	.8%	43.0%	56.3%	128
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.1%	42.3%	53.6%	778
escola	1.6%	50.0%	48.4%	122
amigos	6.0%	34.0%	60.0%	50
veciños	3.1%	56.9%	40.0%	65
traballo	3.3%	43.3%	53.3%	30
outros	2.4%	63.4%	34.1%	41

Táboa 3.5.2.1.0. Quén é máis galego. Galicia

	É MÁIS GALEGO QUEN...		
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego
TOTAL GALICIA	21.4%	62.3%	16.3%
IDADE			
16 a 25 anos	24.0%	45.7%	30.3%
26 a 40 anos	25.4%	57.1%	17.5%
41 a 65 anos	19.7%	68.5%	11.8%
máis de 65 anos	16.3%	75.3%	8.5%
ESTUDIOS			
ningún	16.9%	74.5%	8.6%
primarios incompletos	17.7%	72.0%	10.3%
primarios completos	20.8%	63.5%	15.7%
FP	25.2%	50.9%	23.9%
BUP	24.9%	47.4%	27.8%
carreira grao medio	29.2%	47.5%	23.3%
carreira grao superior	33.2%	42.6%	24.1%
outros estudos	15.4%	62.6%	22.0%
CLASE SOCIAL			
baixa	18.5%	68.1%	13.4%
media-baixa	20.1%	65.3%	14.7%
media	22.9%	59.1%	18.0%
media-alta	25.7%	52.1%	22.2%
PROFESIÓN			
empresarios	21.8%	62.9%	15.3%
titul. superior/media	34.9%	48.8%	16.3%
profesionais liberais	39.2%	44.1%	16.7%
docentes	32.7%	40.7%	26.7%
forzas armadas	23.5%	65.2%	11.3%
pers. admin. subalterno	22.7%	59.8%	17.5%
pers. servicios	21.3%	60.0%	18.7%
autónomos	17.8%	66.8%	15.3%
labregos	20.7%	69.1%	10.2%
mariñeiros	18.0%	68.7%	13.2%
obreiros	19.6%	66.2%	14.2%
estudiantes	24.2%	41.5%	34.3%
amas de casa	19.0%	69.8%	11.2%
pers. econom. inactivo	25.5%	51.1%	23.4%
SEXO			
home	21.3%	61.3%	17.4%
muller	21.5%	63.1%	15.4%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	22.1%	62.7%	15.2%
periurbano	18.4%	66.1%	15.5%
vilas	21.1%	61.0%	17.9%
rural-1	22.2%	60.9%	16.9%
rural-2	21.2%	62.3%	16.5%

Táboa 3.5.2.1.1. Quén é máis galego. A Coruña

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	21.1%	66.9%	12.1%	1083
IDADE				
16 a 25 anos	26.1%	52.8%	21.1%	218
26 a 40 anos	27.1%	60.8%	12.0%	291
41 a 65 anos	17.1%	72.7%	10.2%	422
máis de 65 anos	13.2%	82.2%	4.6%	152
ESTUDIOS				
ningún	17.9%	73.2%	8.9%	56
primarios incompletos	12.3%	79.7%	8.1%	236
primarios completos	18.7%	73.9%	7.4%	283
FP	20.3%	69.6%	10.1%	79
BUP	30.4%	50.3%	19.3%	171
carreira grao medio	30.2%	56.6%	13.2%	106
carreira grao superior	25.9%	54.1%	20.0%	135
outros estudos	5.9%	70.6%	23.5%	17
CLASE SOCIAL				
baixa	19.1%	72.1%	8.8%	68
media-baixa	18.4%	72.1%	9.5%	305
media	22.5%	63.9%	13.6%	609
media-alta	21.8%	65.3%	12.9%	101
PROFESIÓN				
empresarios	9.8%	78.0%	12.2%	41
titul. superior/media	31.9%	57.4%	10.6%	47
profesionais liberais	40.0%	40.0%	20.0%	10
docentes	32.7%	57.7%	9.6%	52
forzas armadas	15.0%	65.0%	20.0%	20
pers. admin. subalterno	23.6%	63.6%	12.9%	140
pers. servicios	12.7%	74.6%	12.7%	63
autónomos	23.5%	60.8%	15.7%	51
labregos	18.2%	63.6%	18.2%	11
mariñeiros	10.5%	73.7%	15.8%	19
obreiros	17.9%	74.4%	7.7%	195
estudiantes	26.7%	50.6%	22.7%	172
amas de casa	17.4%	76.3%	6.3%	253
pers. econom. inactivo	33.3%	55.6%	11.1%	9
SEXO				
home	20.4%	65.5%	14.1%	496
muller	21.6%	68.0%	10.4%	587
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	21.0%	66.9%	12.1%	1069
periurbano	21.4%	64.3%	14.3%	14

Táboa 3.5.2.1.2. Quén é máis galego. Santiago

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	24.0%	56.5%	19.5%	961
IDADE				
16 a 25 anos	22.7%	38.4%	38.9%	203
26 a 40 anos	32.6%	48.4%	19.0%	279
41 a 65 anos	21.4%	65.7%	12.9%	341
máis de 65 anos	15.2%	76.8%	8.0%	138
ESTUDIOS				
ningún	7.8%	86.3%	5.9%	51
primarios incompletos	16.7%	71.6%	11.8%	204
primarios completos	21.3%	66.2%	12.4%	225
FP	20.0%	52.3%	27.7%	65
BUP	22.1%	45.5%	32.5%	154
carreira grao medio	37.0%	37.0%	26.0%	100
carreira grao superior	39.1%	36.5%	24.4%	156
outros estudos		100.0%		6
CLASE SOCIAL				
baixa	13.0%	60.9%	26.1%	46
media-baixa	17.0%	69.4%	13.5%	229
media	26.9%	53.7%	19.4%	577
media-alta	28.4%	42.2%	29.4%	109
PROFESIÓN				
empresarios	38.9%	46.3%	14.8%	54
titul. superior/media	46.4%	32.1%	21.4%	56
profesionais liberais	46.2%	23.1%	30.8%	13
docentes	29.0%	51.6%	19.4%	62
forzas armadas	9.1%	81.8%	9.1%	11
pers. admin. subalterno	18.1%	60.6%	21.3%	94
pers. servicos	23.8%	50.0%	26.2%	42
autónomos	13.0%	73.9%	13.0%	46
labregos	17.0%	74.5%	8.5%	47
maríneiros	25.0%	75.0%		4
obreiros	23.9%	64.9%	11.2%	134
estudiantes	25.2%	32.7%	42.1%	159
amas de casa	17.3%	71.8%	10.9%	220
pers. econom. inactivo	36.8%	47.4%	15.8%	19
SEXO				
home	26.9%	51.8%	21.3%	427
muller	21.7%	60.3%	18.0%	534
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	25.5%	53.9%	20.5%	662
periurbano	20.7%	62.2%	17.1%	299

Táboa 3.5.2.1.3. Quén é máis galego. Lugo-2

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	14.8%	67.8%	17.4%	1012
IDADE				
16 a 25 anos	14.5%	55.8%	29.7%	165
26 a 40 anos	19.6%	59.6%	20.9%	235
41 a 65 anos	14.7%	71.4%	13.9%	395
máis de 65 anos	10.1%	79.3%	10.6%	217
ESTUDIOS				
ningún	7.1%	85.7%	7.1%	28
primarios incompletos	12.2%	76.5%	11.3%	345
primarios completos	13.7%	66.0%	20.4%	373
FP	21.1%	59.2%	19.7%	71
BUP	19.1%	59.1%	21.8%	110
carreira grao medio	20.4%	55.1%	24.5%	49
carreira grao superior	26.7%	50.0%	23.3%	30
outros estudos	16.7%	50.0%	33.3%	6
CLASE SOCIAL				
baixa	3.8%	82.7%	13.5%	52
media-baixa	16.1%	68.3%	15.6%	719
media	13.1%	62.2%	24.8%	222
media-alta	15.8%	73.7%	10.5%	19
PROFESIÓN				
empresarios	20.0%	74.7%	5.3%	75
titul. superior/media	33.3%	41.7%	25.0%	12
profesionais liberais		100.0%		1
docentes	22.2%	48.1%	29.6%	27
forzas armadas	12.5%	68.8%	18.8%	16
pers. admin. subalterno	14.0%	64.5%	21.5%	107
pers. servicos	13.6%	72.7%	13.6%	22
autónomos	16.4%	60.0%	23.6%	55
labregos	16.1%	77.0%	6.9%	87
maríneiros	9.1%	68.2%	22.7%	22
obreiros	12.7%	70.1%	17.2%	134
estudiantes	14.3%	52.0%	33.7%	98
amas de casa	13.1%	72.2%	14.6%	335
pers. econom. inactivo	23.8%	61.9%	14.3%	21
SEXO				
home	13.6%	66.4%	20.0%	464
muller	15.9%	69.0%	15.1%	548
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	15.6%	65.1%	19.3%	679
rural-2	13.2%	73.3%	13.5%	333

Táboa 3.5.2.1.4. Quén é máis galego. Lugo-5

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	23.4%	59.9%	16.6%	1719
IDADE				
16 a 25 anos	28.0%	42.5%	29.5%	254
26 a 40 anos	26.1%	51.1%	22.8%	333
41 a 65 anos	23.6%	63.3%	13.1%	695
máis de 65 anos	18.5%	71.4%	10.1%	437
ESTUDIOS				
ningún	37.7%	55.4%	6.9%	130
primarios incompletos	19.9%	68.4%	11.7%	795
primarios completos	24.5%	56.6%	18.9%	465
FP	32.9%	38.0%	29.1%	79
BUP	23.8%	50.3%	25.9%	147
carreira grao medio	20.4%	51.0%	28.6%	49
carreira grao superior	23.9%	30.4%	45.7%	46
outros estudos		100.0%		8
CLASE SOCIAL				
baixa	16.0%	75.2%	8.8%	125
media-baixa	25.6%	60.0%	14.4%	1030
media	20.6%	57.0%	22.4%	505
media-alta	25.4%	50.8%	23.7%	59
PROFESIÓN				
empresarios	27.8%	59.2%	13.0%	169
titul. superior/media	26.7%	60.0%	13.3%	15
profesionais liberais	18.2%	36.4%	45.5%	11
docentes	20.0%	40.0%	40.0%	25
forzas armadas	9.5%	71.4%	19.0%	21
pers. admin. subalterno	18.6%	59.8%	21.6%	97
pers. servicios	31.0%	57.1%	11.9%	42
autónomos	17.6%	63.5%	18.8%	85
labregos	25.1%	63.7%	11.1%	673
maríneiros	27.3%	54.5%	18.2%	11
obreiros	16.8%	63.5%	19.8%	167
estudiantes	30.5%	35.6%	33.9%	118
amas de casa	21.8%	63.0%	15.3%	262
pers. econom. inactivo	17.4%	34.8%	47.8%	23
SEXO				
home	23.2%	58.3%	18.5%	845
muller	23.7%	61.4%	14.9%	874
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	22.3%	60.9%	16.8%	650
rural-2	24.1%	59.3%	16.6%	1069

Táboa 3.5.2.1.5. Quén é máis galego. Ourense-4

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	11.0%	69.8%	19.2%	937
IDADE				
16 a 25 anos	15.5%	52.4%	32.1%	168
26 a 40 anos	13.7%	67.3%	19.0%	205
41 a 65 anos	10.6%	72.5%	16.9%	367
máis de 65 anos	5.1%	82.2%	12.7%	197
ESTUDIOS				
ningún	7.6%	82.4%	10.1%	119
primarios incompletos	7.8%	74.6%	17.6%	335
primarios completos	10.6%	70.4%	18.9%	301
FP	21.0%	51.6%	27.4%	62
BUP	16.1%	61.3%	22.6%	62
carreira grao medio	21.9%	43.8%	34.4%	32
carreira grao superior	22.7%	36.4%	40.9%	22
outros estudos	25.0%	50.0%	25.0%	4
CLASE SOCIAL				
baixa	12.2%	77.6%	10.2%	49
media-baixa	8.3%	72.9%	18.8%	458
media	13.7%	65.5%	20.8%	409
media-alta	14.3%	66.7%	19.0%	21
PROFESIÓN				
empresarios	15.0%	55.0%	30.0%	40
titul. superior/media	14.3%	57.1%	28.6%	7
profesionais liberais			100.0%	3
docentes	33.3%	33.3%	33.3%	9
forzas armadas		50.0%	50.0%	2
pers. admin. subalterno	13.0%	71.7%	15.2%	46
pers. servicios	25.0%	62.5%	12.5%	16
autónomos	7.9%	78.9%	13.2%	38
labregos	6.9%	76.7%	16.4%	159
obreiros	11.6%	73.2%	15.2%	198
estudiantes	19.5%	41.4%	39.1%	87
amas de casa	9.1%	75.7%	15.2%	309
pers. econom. inactivo	4.3%	60.9%	34.8%	23
SEXO				
home	10.8%	70.1%	19.1%	455
muller	11.2%	69.5%	19.3%	482
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	12.5%	71.8%	15.7%	305
rural-1	10.3%	77.8%	12.0%	117
rural-2	10.3%	66.8%	22.9%	515

Táboa 3.5.2.1.6. Quén é máis galego. Pontevedra

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	20.3%	68.4%	11.3%	985
IDADE				
16 a 25 anos	24.3%	51.4%	24.3%	222
26 a 40 anos	26.1%	61.5%	12.4%	283
41 a 65 anos	17.2%	77.7%	5.1%	354
máis de 65 anos	8.7%	88.1%	3.2%	126
ESTUDIOS				
ningún	26.3%	73.7%		19
primarios incompletos	13.3%	84.5%	2.1%	233
primarios completos	17.7%	72.8%	9.5%	316
FP	21.1%	65.8%	13.2%	76
BUP	23.3%	53.3%	23.3%	150
carreira grao medio	26.1%	60.9%	13.0%	92
carreira grao superior	36.0%	48.3%	15.7%	89
outros estudos	10.0%	40.0%	50.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	8.3%	91.7%		12
media-baixa	16.8%	72.9%	10.4%	512
media	24.2%	63.1%	12.7%	450
media-alta	36.4%	54.5%	9.1%	11
PROFESIÓN				
empresarios	12.8%	80.9%	6.4%	47
titul. superior/media	38.9%	52.8%	8.3%	36
profesionais liberais	50.0%	50.0%		10
docentes	30.0%	56.0%	14.0%	50
forzas armadas	17.6%	70.6%	11.8%	17
pers. admin. subalterno	27.3%	64.8%	8.0%	88
pers. servicos	22.6%	61.3%	16.1%	31
autónomos	13.6%	79.7%	6.8%	59
labregos	15.8%	80.7%	3.5%	57
mariñeiros	5.9%	94.1%		17
obreiros	20.5%	69.2%	10.3%	195
estudiantes	23.8%	49.0%	27.3%	143
amas de casa	13.5%	79.3%	7.2%	222
pers. econom. inactivo	30.8%	46.2%	23.1%	13
SEXO				
home	18.9%	70.8%	10.3%	445
muller	21.5%	66.5%	12.0%	540
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	23.2%	64.0%	12.8%	436
periurbano	18.0%	71.9%	10.0%	549

Táboa 3.5.2.2.0. Quén é máis galego. Galicia

	É MÁIS GALEGO QUEN...		
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego
TOTAL GALICIA	21.4%	62.3%	16.3%
LINGUA INICIAL			
galego	18.8%	65.7%	15.5%
castelán	27.0%	56.0%	16.9%
as dúas	22.0%	59.1%	18.9%
outras	32.5%	49.3%	18.2%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	28.3%	61.2%	10.5%
máis castelán	26.8%	55.6%	17.6%
máis galego	19.0%	63.3%	17.7%
só galego	18.7%	65.1%	16.2%
ENTENDE O GALEGO			
nada	39.2%	56.5%	4.3%
pouco	22.2%	67.1%	10.6%
bastante	21.1%	64.1%	14.8%
moito	21.7%	60.1%	18.2%
FALA O GALEGO			
nada	27.6%	66.3%	6.2%
pouco	25.9%	59.4%	14.7%
bastante	20.5%	64.3%	15.3%
moito	20.8%	60.7%	18.6%
LE O GALEGO			
nada	19.6%	71.3%	9.0%
pouco	20.2%	67.1%	12.7%
bastante	22.6%	58.0%	19.4%
moito	24.4%	48.3%	27.3%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	20.2%	70.0%	9.7%
pouco	21.0%	64.3%	14.8%
bastante	23.8%	51.8%	24.4%
moito	24.1%	42.3%	33.5%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	19.9%	63.9%	16.2%
escola	26.9%	47.5%	25.6%
amigos	27.2%	54.4%	18.4%
veciños	28.5%	61.1%	10.3%
traballo	35.4%	51.2%	13.4%
outros	30.8%	57.0%	12.2%

Táboa 3.5.2.2.1. Quén é máis galego. A Coruña

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	21.1%	66.9%	12.1%	1083
LINGUA INICIAL				
galego	13.8%	75.6%	10.6%	385
castelán	25.9%	62.0%	12.0%	582
as dúas	20.7%	62.2%	17.1%	111
outras	20.0%	60.0%	20.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	26.7%	64.8%	8.5%	307
máis castelán	25.3%	60.6%	14.1%	391
máis galego	13.2%	74.7%	12.1%	273
só galego	9.8%	75.0%	15.2%	112
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	22.9%	66.7%	10.4%	48
bastante	19.6%	71.4%	9.0%	322
moito	21.5%	64.8%	13.6%	711
FALA O GALEGO				
nada	27.7%	70.2%	2.1%	47
pouco	24.0%	64.9%	11.1%	208
bastante	20.0%	69.3%	10.7%	345
moito	19.9%	65.6%	14.5%	483
LE O GALEGO				
nada	27.7%	64.6%	7.7%	65
pouco	16.4%	73.6%	10.0%	280
bastante	23.1%	66.1%	10.9%	386
moito	21.8%	61.7%	16.5%	339
ESCRIBE O GALEGO				
nada	22.0%	68.9%	9.1%	286
pouco	17.7%	73.1%	9.2%	413
bastante	24.8%	63.1%	12.1%	206
moito	24.1%	50.6%	25.3%	166
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	16.0%	72.5%	11.4%	673
escola	27.1%	54.3%	18.6%	129
amigos	30.7%	53.5%	15.8%	101
veciños	39.0%	48.8%	12.2%	41
traballo	23.3%	66.7%	10.0%	30
outros	29.5%	62.3%	8.2%	61

Táboa 3.5.2.2.2. Quén é máis galego. Santiago

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	24.0%	56.5%	19.5%	961
LINGUA INICIAL				
galego	18.2%	64.9%	16.9%	521
castelán	30.6%	47.4%	22.0%	304
as dúas	31.3%	45.3%	23.4%	128
outras	37.5%	37.5%	25.0%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	25.9%	61.6%	12.5%	112
máis castelán	36.0%	43.9%	20.2%	253
máis galego	21.5%	56.3%	22.2%	293
só galego	15.8%	65.3%	18.8%	303
ENTENDE O GALEGO				
nada		100.0%		2
pouco	28.0%	56.0%	16.0%	25
bastante	23.9%	60.9%	15.2%	276
moito	24.0%	54.6%	21.4%	658
FALA O GALEGO				
nada	5.6%	88.9%	5.6%	18
pouco	34.2%	52.5%	13.3%	120
bastante	25.0%	58.0%	17.0%	312
moito	21.7%	55.4%	22.9%	511
LE O GALEGO				
nada	20.5%	65.8%	13.7%	73
pouco	23.5%	66.1%	10.4%	307
bastante	26.8%	53.9%	19.3%	280
moito	24.7%	42.4%	32.8%	271
ESCRIBE O GALEGO				
nada	21.7%	68.5%	9.8%	254
pouco	26.1%	63.3%	10.6%	349
bastante	27.0%	40.4%	32.6%	178
moito	22.4%	33.3%	44.2%	147
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	23.4%	57.6%	19.1%	761
escola	23.4%	40.6%	35.9%	64
amigos	30.2%	44.2%	25.6%	43
veciños	33.3%	66.7%		12
traballo	50.0%	35.0%	15.0%	20
outros	22.5%	67.5%	10.0%	40

Táboa 3.5.2.2.3. Quén é máis galego. Lugo-2

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	14.8%	67.8%	17.4%	1012
LINGUA INICIAL				
galego	12.1%	73.0%	14.8%	701
castelán	21.6%	55.3%	23.1%	208
as dúas	19.6%	56.7%	23.7%	97
outras	16.7%	66.7%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	28.4%	55.4%	16.2%	74
máis castelán	20.1%	60.9%	19.0%	179
máis galego	12.9%	68.3%	18.8%	325
só galego	11.8%	72.4%	15.9%	434
ENTENDE O GALEGO				
pouco	34.8%	60.9%	4.3%	23
bastante	15.4%	69.1%	15.6%	482
moito	13.4%	66.9%	19.7%	507
FALA O GALEGO				
nada	29.4%	64.7%	5.9%	17
pouco	22.8%	57.4%	19.9%	136
bastante	14.1%	71.0%	14.9%	490
moito	12.2%	67.5%	20.3%	369
LE O GALEGO				
nada	18.6%	67.1%	14.3%	140
pouco	12.4%	74.1%	13.5%	451
bastante	16.6%	63.7%	19.8%	344
moito	15.8%	40.4%	43.9%	57
ESCRIBE O GALEGO				
nada	17.9%	69.6%	12.5%	296
pouco	11.1%	73.4%	15.5%	433
bastante	19.0%	58.8%	22.2%	221
moito	11.4%	40.9%	47.7%	44
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	13.8%	70.3%	15.8%	853
escola	6.3%	60.4%	33.3%	48
amigos	16.7%	42.9%	40.5%	42
veciños	29.0%	61.3%	9.7%	31
traballo	37.5%	62.5%		8
outros	30.0%	40.0%	30.0%	10

Táboa 3.5.2.2.4. Quén é máis galego. Lugo-5

	É MÁIS GALEGO QUEN...			
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	N
TOTAL SECTOR	23.4%	59.9%	16.6%	1719
LINGUA INICIAL				
galego	22.7%	61.7%	15.6%	1454
castelán	29.2%	46.0%	24.8%	137
as dúas	26.0%	55.3%	18.7%	123
outras	20.0%	40.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	36.8%	42.1%	21.1%	19
máis castelán	28.6%	51.6%	19.8%	91
máis galego	25.5%	55.5%	19.0%	564
só galego	21.6%	63.3%	15.0%	1045
ENTENDE O GALEGO				
pouco	18.8%	62.5%	18.8%	16
bastante	27.0%	54.0%	19.0%	689
moito	21.1%	63.9%	15.0%	1014
FALA O GALEGO				
nada	42.9%	57.1%		7
pouco	30.4%	51.8%	17.9%	56
bastante	25.0%	55.9%	19.2%	589
moito	22.1%	62.6%	15.3%	1067
LE O GALEGO				
nada	19.2%	73.3%	7.5%	120
pouco	24.6%	63.2%	12.2%	778
bastante	21.0%	59.5%	19.5%	523
moito	26.6%	45.2%	28.1%	263
ESCRIBE O GALEGO				
nada	16.4%	73.1%	10.5%	438
pouco	26.5%	59.5%	14.0%	807
bastante	22.5%	53.5%	24.0%	271
moito	28.0%	38.1%	33.9%	168
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	22.9%	60.8%	16.3%	1627
escola	25.0%	45.0%	30.0%	20
amigos	26.3%	31.6%	42.1%	19
veciños	40.6%	43.8%	15.6%	32
traballo	30.0%	50.0%	20.0%	10
outros	50.0%	50.0%		4

Táboa 3.5.2.2.5. Quén é máis galego. Ourense-4

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	11.0%	69.8%	19.2%	937
LINGUA INICIAL				
galego	10.4%	69.6%	20.0%	701
castelán	13.9%	67.3%	18.8%	101
as dúas	10.6%	72.6%	16.8%	113
outras	18.2%	72.7%	9.1%	22
LINGUA HABITUAL				
só castelán	13.6%	68.2%	18.2%	22
máis castelán	17.3%	67.3%	15.3%	98
máis galego	12.8%	65.9%	21.3%	375
só galego	7.9%	73.8%	18.3%	442
ENTENDE O GALEGO				
pouco		80.0%	20.0%	15
bastante	10.9%	71.7%	17.4%	505
moito	11.5%	67.1%	21.3%	417
FALA O GALEGO				
nada		100.0%		9
pouco	10.2%	71.2%	18.6%	59
bastante	11.8%	70.5%	17.7%	475
moito	10.4%	68.0%	21.6%	394
LE O GALEGO				
nada	3.7%	82.9%	13.4%	217
pouco	10.8%	72.1%	17.1%	416
bastante	17.8%	57.4%	24.8%	202
moito	20.4%	31.5%	48.1%	54
ESCRIBE O GALEGO				
nada	7.5%	78.8%	13.6%	411
pouco	12.8%	65.7%	21.5%	335
bastante	15.2%	52.2%	32.6%	92
moito	25.6%	32.6%	41.9%	43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	11.1%	69.1%	19.8%	868
escola	15.8%	63.2%	21.1%	19
amigos	28.6%	57.1%	14.3%	7
veciños	8.0%	92.0%		25
trabalho		71.4%	28.6%	7
outros		50.0%	50.0%	2

Táboa 3.5.2.2.6. Quén é máis galego. Pontevedra

	É MÁIS GALEGO QUEN...			N
	vive e traballa aquí	naceu en Galicia	fala galego	
TOTAL SECTOR	20.3%	68.4%	11.3%	985
LINGUA INICIAL				
galego	18.0%	74.2%	7.8%	423
castelán	22.8%	62.3%	15.0%	408
as dúas	20.3%	68.2%	11.5%	148
outras	16.7%	83.3%		6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	25.2%	61.4%	13.4%	254
máis castelán	23.9%	61.7%	14.4%	243
máis galego	17.0%	71.5%	11.5%	253
só galego	14.9%	79.6%	5.5%	235
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%	50.0%		2
pouco	20.0%	75.0%	5.0%	40
bastante	21.6%	68.2%	10.2%	529
moito	18.6%	68.1%	13.3%	414
FALA O GALEGO				
nada	15.2%	81.8%	3.0%	33
pouco	29.3%	58.5%	12.2%	205
bastante	18.4%	72.3%	9.3%	462
moito	17.5%	67.7%	14.7%	285
LE O GALEGO				
nada	17.1%	79.5%	3.4%	146
pouco	18.3%	73.7%	8.1%	334
bastante	20.9%	67.1%	12.0%	325
moito	26.2%	49.4%	24.4%	164
ESCRIBE O GALEGO				
nada	18.7%	77.3%	4.0%	375
pouco	19.9%	68.4%	11.7%	307
bastante	20.0%	65.1%	14.9%	175
moito	27.3%	41.8%	30.9%	110
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	17.6%	72.3%	10.1%	704
escola	26.3%	47.5%	26.3%	99
amigos	30.2%	60.5%	9.3%	43
veciños	21.8%	67.3%	10.9%	55
trabalho	34.8%	56.5%	8.7%	23
outros	44.4%	51.9%	3.7%	27

Táboa 3.5.3.1.0. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Galicia

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...	
	perderíanse	manteríanse
TOTAL GALICIA	76.8%	23.2%
IDADE		
16 a 25 anos	86.5%	13.5%
26 a 40 anos	80.6%	19.4%
41 a 65 anos	72.4%	27.6%
máis de 65 anos	68.1%	31.9%
ESTUDIOS		
ningún	70.0%	30.0%
primarios incompletos	72.2%	27.8%
primarios completos	77.6%	22.4%
FP	83.2%	16.8%
BUP	82.1%	17.9%
carreira grao medio	79.6%	20.4%
carreira grao superior	81.6%	18.4%
outros estudos	80.4%	19.6%
CLASE SOCIAL		
baixa	72.3%	27.7%
media-baixa	77.0%	23.0%
media	76.9%	23.1%
media-alta	79.1%	20.9%
PROFESIÓN		
empresarios	73.0%	27.0%
titul. superior/media	78.7%	21.3%
profesionais liberais	72.6%	27.4%
docentes	82.3%	17.7%
forzas armadas	71.6%	28.4%
pers. admin. subalterno	76.5%	23.5%
pers. servicios	76.2%	23.8%
autónomos	75.2%	24.8%
labregos	74.1%	25.9%
mariñeiros	74.9%	25.1%
obreiros	77.8%	22.2%
estudiantes	87.2%	12.8%
amas de casa	72.6%	27.4%
pers. econom. inactivo	83.8%	16.2%
SEXO		
home	78.2%	21.8%
muller	75.6%	24.4%
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	75.0%	25.0%
periurbano	74.5%	25.5%
vilas	78.4%	21.6%
rural-1	75.6%	24.4%
rural-2	78.3%	21.7%

Táboa 3.5.3.1.1. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. A Coruña

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	71.2%	28.8%	1134
IDADE			
16 a 25 anos	81.3%	18.7%	235
26 a 40 anos	75.9%	24.1%	320
41 a 65 anos	63.8%	36.2%	428
máis de 65 anos	66.2%	33.8%	151
ESTUDIOS			
ningún	66.7%	33.3%	51
primarios incompletos	69.4%	30.6%	232
primarios completos	67.5%	32.5%	295
FP	78.3%	21.7%	83
BUP	76.1%	23.9%	184
carreira grao medio	71.8%	28.2%	117
carreira grao superior	72.0%	28.0%	150
outros estudos	72.7%	27.3%	22
CLASE SOCIAL			
baixa	60.6%	39.4%	71
media-baixa	71.0%	29.0%	310
media	72.8%	27.2%	640
media-alta	69.0%	31.0%	113
PROFESIÓN			
empresarios	67.4%	32.6%	46
titul. superior/media	67.9%	32.1%	53
profesionais liberais	55.6%	44.4%	9
docentes	70.2%	29.8%	57
forzas armadas	65.0%	35.0%	20
pers. admin. subalterno	74.3%	25.7%	152
pers. servicios	65.1%	34.9%	63
autónomos	66.1%	33.9%	59
labregos	81.8%	18.2%	11
mariñeiros	63.2%	36.8%	19
obreiros	72.1%	27.9%	197
estudiantes	83.3%	16.7%	186
amas de casa	65.3%	34.7%	251
pers. econom. inactivo	63.6%	36.4%	11
SEXO			
home	74.0%	26.0%	527
muller	68.7%	31.3%	607
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	71.2%	28.8%	1120
periurbano	71.4%	28.6%	14

Táboa 3.5.3.1.2. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Santiago

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	80.9%	19.1%	1086
IDADE			
16 a 25 anos	93.9%	6.1%	230
26 a 40 anos	86.3%	13.7%	357
41 a 65 anos	74.3%	25.7%	369
máis de 65 anos	62.3%	37.7%	130
ESTUDIOS			
ningún	84.3%	15.7%	51
primarios incompletos	68.9%	31.1%	196
primarios completos	76.3%	23.8%	240
FP	84.4%	15.6%	77
BUP	88.8%	11.2%	179
carreira grao medio	80.4%	19.6%	112
carreira grao superior	89.6%	10.4%	222
outros estudos	55.6%	44.4%	9
CLASE SOCIAL			
baixa	73.3%	26.7%	45
media-baixa	80.2%	19.8%	227
media	80.8%	19.2%	681
media-alta	85.7%	14.3%	133
PROFESIÓN			
empresarios	82.8%	17.2%	58
titul. superior/media	83.6%	16.4%	73
profesionais liberais	75.0%	25.0%	16
docentes	90.9%	9.1%	88
forzas armadas	36.4%	63.6%	11
pers. admin. subalterno	80.2%	19.8%	106
pers. servicios	81.3%	18.8%	48
autónomos	73.5%	26.5%	49
labregos	70.7%	29.3%	41
maríneiros	75.0%	25.0%	4
obreiros	79.7%	20.3%	148
estudiantes	94.1%	5.9%	187
amas de casa	72.5%	27.5%	233
pers. econom. inactivo	79.2%	20.8%	24
SEXO			
home	81.3%	18.7%	498
muller	80.6%	19.4%	588
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	81.0%	19.0%	781
periurbano	80.7%	19.3%	305

Táboa 3.5.3.1.3. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Lugo-2

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	81.9%	18.1%	1026
IDADE			
16 a 25 anos	89.5%	10.5%	171
26 a 40 anos	86.0%	14.0%	250
41 a 65 anos	78.4%	21.6%	398
máis de 65 anos	77.3%	22.7%	207
ESTUDIOS			
ningún	76.2%	23.8%	21
primarios incompletos	74.3%	25.7%	339
primarios completos	84.7%	15.3%	385
FP	86.5%	13.5%	74
BUP	88.6%	11.4%	114
carreira grao medio	84.6%	15.4%	52
carreira grao superior	88.6%	11.4%	35
outros estudos	100.0%		6
CLASE SOCIAL			
baixa	82.6%	17.4%	46
media-baixa	82.5%	17.5%	733
media	80.2%	19.8%	227
media-alta	75.0%	25.0%	20
PROFESIÓN			
empresarios	77.9%	22.1%	77
titul. superior/media	85.7%	14.3%	14
profesionais liberais	100.0%		1
docentes	93.8%	6.3%	32
forzas armadas	87.5%	12.5%	16
pers. admin. subalterno	78.0%	22.0%	109
pers. servicios	75.0%	25.0%	24
autónomos	78.9%	21.1%	57
labregos	91.5%	8.5%	82
maríneiros	63.6%	36.4%	22
obreiros	82.2%	17.8%	135
estudiantes	90.1%	9.9%	101
amas de casa	80.1%	19.9%	336
pers. econom. inactivo	75.0%	25.0%	20
SEXO			
home	82.7%	17.3%	480
muller	81.1%	18.9%	546
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
vilas	76.6%	23.4%	687
rural-2	92.6%	7.4%	339

Táboa 3.5.3.1.4. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Lugo-5

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	72.4%	27.6%	1641
IDADE			
16 a 25 anos	86.8%	13.2%	257
26 a 40 anos	84.7%	15.3%	339
41 a 65 anos	68.2%	31.8%	661
máis de 65 anos	59.1%	40.9%	384
ESTUDIOS			
ningún	68.8%	31.3%	96
primarios incompletos	64.0%	36.0%	744
primarios completos	78.5%	21.5%	456
FP	88.5%	11.5%	78
BUP	84.5%	15.5%	155
carreira grao medio	77.4%	22.6%	53
carreira grao superior	81.6%	18.4%	49
outros estudos	70.0%	30.0%	10
CLASE SOCIAL			
baixa	66.4%	33.6%	116
media-baixa	72.4%	27.6%	965
media	72.5%	27.5%	502
media-alta	82.8%	17.2%	58
PROFESIÓN			
empresarios	69.9%	30.1%	163
titul. superior/media	56.3%	43.8%	16
profesionais liberais	84.6%	15.4%	13
docentes	82.1%	17.9%	28
forzas armadas	77.3%	22.7%	22
pers. admin. subalterno	80.8%	19.2%	99
pers. servicios	90.9%	9.1%	44
autónomos	70.9%	29.1%	86
labregos	67.9%	32.1%	598
mariñeiros	72.7%	27.3%	11
obreiros	76.1%	23.9%	163
estudiantes	85.8%	14.2%	120
amas de casa	67.3%	32.7%	254
pers. econom. inactivo	87.5%	12.5%	24
SEXO			
home	75.7%	24.3%	822
muller	69.1%	30.9%	819
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
rural-1	71.3%	28.7%	635
rural-2	73.1%	26.9%	1006

Táboa 3.5.3.1.5. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Ourense-4

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	83.8%	16.2%	912
IDADE			
16 a 25 anos	83.2%	16.8%	167
26 a 40 anos	84.7%	15.3%	203
41 a 65 anos	81.4%	18.6%	360
máis de 65 anos	87.9%	12.1%	182
ESTUDIOS			
ningún	83.6%	16.4%	110
primarios incompletos	89.8%	10.2%	324
primarios completos	77.6%	22.4%	294
FP	87.5%	12.5%	64
BUP	78.3%	21.7%	60
carreira grao medio	90.6%	9.4%	32
carreira grao superior	79.2%	20.8%	24
outros estudos	50.0%	50.0%	4
CLASE SOCIAL			
baixa	89.8%	10.2%	49
media-baixa	83.4%	16.6%	440
media	83.9%	16.1%	403
media-alta	75.0%	25.0%	20
PROFESIÓN			
empresarios	84.2%	15.8%	38
titul. superior/media	85.7%	14.3%	7
profesionais liberais	66.7%	33.3%	3
docentes	83.3%	16.7%	12
forzas armadas	100.0%		2
pers. admin. subalterno	85.1%	14.9%	47
pers. servicios	80.0%	20.0%	15
autónomos	87.5%	12.5%	40
labregos	87.2%	12.8%	156
obreiros	80.1%	19.9%	196
estudiantes	84.5%	15.5%	84
amas de casa	82.8%	17.2%	290
pers. econom. inactivo	95.5%	4.5%	22
SEXO			
home	83.3%	16.7%	454
muller	84.3%	15.7%	458
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
vilas	82.4%	17.6%	296
rural-1	84.6%	15.4%	117
rural-2	84.4%	15.6%	499

Táboa 3.5.3.1.6. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Pontevedra

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	69.0%	31.0%	1091
IDADE			
16 a 25 anos	80.2%	19.8%	248
26 a 40 anos	72.4%	27.6%	326
41 a 65 anos	63.4%	36.6%	377
máis de 65 anos	56.4%	43.6%	140
ESTUDIOS			
ningún	57.9%	42.1%	19
primarios incompletos	62.0%	38.0%	237
primarios completos	67.3%	32.7%	336
FP	68.6%	31.4%	86
BUP	72.4%	27.6%	174
carreira grao medio	72.7%	27.3%	121
carreira grao superior	80.6%	19.4%	108
outros estudos	90.0%	10.0%	10
CLASE SOCIAL			
baixa	50.0%	50.0%	12
media-baixa	66.2%	33.8%	529
media	72.3%	27.7%	534
media-alta	68.8%	31.3%	16
PROFESIÓN			
empresarios	64.7%	35.3%	51
titul. superior/media	77.8%	22.2%	45
profesionais liberais	84.6%	15.4%	13
docentes	70.8%	29.2%	72
forzas armadas	58.8%	41.2%	17
pers. admin. subalterno	68.9%	31.1%	106
pers. servizos	56.3%	43.8%	32
autónomos	71.7%	28.3%	60
labregos	47.1%	52.9%	51
maríneiros	58.8%	41.2%	17
obreiros	70.7%	29.3%	215
estudiantes	79.3%	20.7%	164
amas de casa	64.5%	35.5%	234
pers. econom. inactivo	85.7%	14.3%	14
SEXO			
home	70.1%	29.9%	492
muller	68.1%	31.9%	599
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	73.3%	26.7%	540
periurbano	64.8%	35.2%	551

Táboa 3.5.3.2.0. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Galicia

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...	
	perderíanse	manteríanse
TOTAL GALICIA	76.8%	23.2%
LINGUA INICIAL		
galego	77.6%	22.4%
castelán	75.5%	24.5%
as dúas	75.8%	24.2%
outras	79.7%	20.3%
LINGUA HABITUAL		
só castelán	69.0%	31.0%
máis castelán	76.6%	23.4%
máis galego	76.7%	23.3%
só galego	79.3%	20.7%
ENTENDE O GALEGO		
nada	55.0%	45.0%
pouco	62.2%	37.8%
bastante	75.0%	25.0%
moito	79.5%	20.5%
FALA O GALEGO		
nada	61.7%	38.3%
pouco	72.7%	27.3%
bastante	75.9%	24.1%
moito	80.0%	20.0%
LE O GALEGO		
nada	64.8%	35.2%
pouco	73.8%	26.2%
bastante	81.0%	19.0%
moito	84.5%	15.5%
ESCRIBE O GALEGO		
nada	68.4%	31.6%
pouco	77.5%	22.5%
bastante	84.0%	16.0%
moito	87.6%	12.4%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	77.3%	22.7%
escola	84.2%	15.8%
amigos	74.3%	25.7%
veciños	68.2%	31.8%
traballo	77.0%	23.0%
outros	70.6%	29.4%

Táboa 3.5.3.2.1. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. A Coruña

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	71.2%	28.8%	1134
LINGUA INICIAL			
galego	74.5%	25.5%	385
castelán	66.9%	33.1%	626
as dúas	81.2%	18.8%	117
outras	100.0%		6
LINGUA HABITUAL			
só castelán	63.1%	36.9%	325
máis castelán	70.3%	29.7%	418
máis galego	76.3%	23.7%	278
só galego	85.0%	15.0%	113
ENTENDE O GALEGO			
nada	33.3%	66.7%	3
pouco	47.1%	52.9%	51
bastante	70.2%	29.8%	329
moito	73.4%	26.6%	751
FALA O GALEGO			
nada	56.9%	43.1%	51
pouco	61.8%	38.2%	217
bastante	71.3%	28.7%	356
moito	76.5%	23.5%	510
LE O GALEGO			
nada	52.2%	47.8%	69
pouco	66.3%	33.7%	279
bastante	72.5%	27.5%	407
moito	77.1%	22.9%	367
ESCRIBE O GALEGO			
nada	60.6%	39.4%	297
pouco	71.7%	28.3%	421
bastante	74.7%	25.3%	225
moito	83.3%	16.7%	180
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	72.6%	27.4%	686
escola	78.7%	21.3%	141
amigos	69.8%	30.2%	116
veciños	57.1%	42.9%	42
traballo	71.9%	28.1%	32
outros	61.5%	38.5%	65

Táboa 3.5.3.2.2. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Santiago

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	80.9%	19.1%	1086
LINGUA INICIAL			
galego	79.9%	20.1%	551
castelán	81.2%	18.8%	367
as dúas	85.2%	14.8%	155
outras	69.2%	30.8%	13
LINGUA HABITUAL			
só castelán	72.2%	27.8%	126
máis castelán	84.0%	16.0%	312
máis galego	79.6%	20.4%	338
só galego	82.9%	17.1%	310
ENTENDE O GALEGO			
nada	100.0%		2
pouco	53.8%	46.2%	26
bastante	80.3%	19.7%	295
moito	82.0%	18.0%	763
FALA O GALEGO			
nada	71.4%	28.6%	21
pouco	78.7%	21.3%	141
bastante	79.8%	20.2%	342
moito	82.5%	17.5%	582
LE O GALEGO			
nada	68.0%	32.0%	75
pouco	72.0%	28.0%	318
bastante	84.8%	15.2%	328
moito	87.5%	12.5%	336
ESCRIBE O GALEGO			
nada	71.4%	28.6%	262
pouco	77.0%	23.0%	395
bastante	86.2%	13.8%	210
moito	94.7%	5.3%	187
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	80.8%	19.2%	848
escola	94.3%	5.7%	70
amigos	76.0%	24.0%	50
veciños	75.0%	25.0%	16
traballo	86.7%	13.3%	30
outros	72.9%	27.1%	48

Táboa 3.5.3.2.3. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Lugo-2

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	81.9%	18.1%	1026
LINGUA INICIAL			
galego	81.9%	18.1%	698
castelán	79.6%	20.4%	221
as dúas	87.1%	12.9%	101
outras	66.7%	33.3%	6
LINGUA HABITUAL			
só castelán	70.7%	29.3%	82
máis castelán	83.2%	16.8%	185
máis galego	76.7%	23.3%	322
só galego	87.2%	12.8%	437
ENTENDE O GALEGO			
nada		100.0%	1
pouco	69.2%	30.8%	26
bastante	80.1%	19.9%	498
moito	84.4%	15.6%	501
FALA O GALEGO			
nada	66.7%	33.3%	21
pouco	74.1%	25.9%	143
bastante	81.1%	18.9%	498
moito	86.8%	13.2%	364
LE O GALEGO			
nada	64.1%	35.9%	142
pouco	81.8%	18.2%	455
bastante	88.0%	12.0%	350
moito	90.6%	9.4%	64
ESCRIBE O GALEGO			
nada	65.2%	34.8%	302
pouco	87.9%	12.1%	437
bastante	93.3%	6.7%	225
moito	81.6%	18.4%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	82.6%	17.4%	858
escola	84.0%	16.0%	50
amigos	81.4%	18.6%	43
veciños	65.5%	34.5%	29
traballo	66.7%	33.3%	9
outros	91.7%	8.3%	12

Táboa 3.5.3.2.4. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Lugo-5

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	72.4%	27.6%	1641
LINGUA INICIAL			
galego	71.6%	28.4%	1375
castelán	78.8%	21.2%	137
as dúas	74.2%	25.8%	124
outras	60.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL			
só castelán	63.2%	36.8%	19
máis castelán	70.7%	29.3%	92
máis galego	74.3%	25.7%	552
só galego	71.7%	28.3%	978
ENTENDE O GALEGO			
pouco	68.8%	31.3%	16
bastante	72.0%	28.0%	640
moito	72.7%	27.3%	985
FALA O GALEGO			
nada	50.0%	50.0%	6
pouco	68.4%	31.6%	57
bastante	72.5%	27.5%	564
moito	72.7%	27.3%	1014
LE O GALEGO			
nada	50.4%	49.6%	113
pouco	66.8%	33.2%	714
bastante	78.0%	22.0%	513
moito	85.9%	14.1%	276
ESCRIBE O GALEGO			
nada	61.6%	38.4%	425
pouco	73.6%	26.4%	747
bastante	77.4%	22.6%	270
moito	86.3%	13.7%	175
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	72.1%	27.9%	1550
escola	85.0%	15.0%	20
amigos	94.7%	5.3%	19
veciños	65.6%	34.4%	32
traballo	80.0%	20.0%	10
outros	75.0%	25.0%	4

Táboa 3.5.3.2.5. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Ourense-4

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	83.8%	16.2%	912
LINGUA INICIAL			
galego	88.0%	12.0%	683
castelán	70.8%	29.2%	106
as dúas	70.0%	30.0%	110
outras	84.6%	15.4%	13
LINGUA HABITUAL			
só castelán	59.1%	40.9%	22
máis castelán	74.2%	25.8%	97
máis galego	77.4%	22.6%	363
só galego	92.6%	7.4%	430
ENTENDE O GALEGO			
pouco	83.3%	16.7%	12
bastante	76.1%	23.9%	497
moito	93.3%	6.7%	403
FALA O GALEGO			
nada	77.8%	22.2%	9
pouco	69.8%	30.2%	53
bastante	77.1%	22.9%	468
moito	94.0%	6.0%	382
LE O GALEGO			
nada	83.4%	16.6%	205
pouco	80.4%	19.6%	409
bastante	87.0%	13.0%	208
moito	94.4%	5.6%	54
ESCRIBE O GALEGO			
nada	80.2%	19.8%	394
pouco	86.5%	13.5%	334
bastante	82.7%	17.3%	98
moito	93.0%	7.0%	43
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	84.5%	15.5%	849
escola	66.7%	33.3%	18
amigos	62.5%	37.5%	8
veciños	85.0%	15.0%	20
traballo	80.0%	20.0%	5
outros	66.7%	33.3%	3

Táboa 3.5.3.2.6. O galego na preservación da cultura e identidade galegas. Pontevedra

	SE SE DEIXASE DE FALA-LO GALEGO, A CULTURA E IDENTIDADE DE GALICIA...		
	perderíanse	manteríanse	N
TOTAL SECTOR	69.0%	31.0%	1091
LINGUA INICIAL			
galego	69.5%	30.5%	429
castelán	67.8%	32.2%	488
as dúas	71.3%	28.7%	167
outras	71.4%	28.6%	7
LINGUA HABITUAL			
só castelán	62.6%	37.4%	310
máis castelán	74.5%	25.5%	282
máis galego	74.2%	25.8%	271
só galego	64.9%	35.1%	228
ENTENDE O GALEGO			
nada	50.0%	50.0%	2
pouco	65.9%	34.1%	41
bastante	66.9%	33.1%	574
moito	71.9%	28.1%	474
FALA O GALEGO			
nada	60.4%	39.6%	48
pouco	70.6%	29.4%	235
bastante	68.1%	31.9%	496
moito	70.5%	29.5%	312
LE O GALEGO			
nada	62.2%	37.8%	156
pouco	65.9%	34.1%	358
bastante	69.5%	30.5%	367
moito	80.2%	19.8%	197
ESCRIBE O GALEGO			
nada	64.2%	35.8%	405
pouco	70.6%	29.4%	340
bastante	68.1%	31.9%	204
moito	82.7%	17.3%	127
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	66.9%	33.1%	741
escola	83.5%	16.5%	121
amigos	83.3%	16.7%	48
veciños	55.6%	44.4%	63
traballo	82.8%	17.2%	29
outros	67.5%	32.5%	40

3.6. Prexuízos lingüísticos

Como se recordará, no epígrafe 3.1 introduciuse unha breve descrición da caracterización que desde a psicoloxía social se adoita facer dos prexuízos. Estes son, frecuentemente, o resultado dunha categorización desvirtuada da realidade que produce valoracións previas ó coñecemento dos feitos. Pese a que, habitualmente, os prexuízos implican unha connotación negativa (tanto polo seu carácter de opinións infundadas coma pola avaliación do obxecto sobre o que se establecen), un individuo pode ter unha actitude positiva sen que deixe de ser un prexuízo. Neste epígrafe analizáremo-las variables relacionadas cos prexuízos lingüísticos, correspondentes a unha parte das preguntas incluídas no cuestionario do apéndice 3.

Para comezar, cómpre ter en conta que a análise factorial deu como resultado 4 factores, que en conxunto explican o 73% da varianza. O primeiro factor, referido ó *Status social*, agrupa as preguntas 124, 125, 126, 127 e 133 do cuestionario (43% da varianza); o segundo factor, baixo a etiqueta *Sociabilidade*, inclúe as preguntas 128, 129 e 130 (15.4% da varianza); o terceiro, que ten que ver coa *Simpatía ou accesibilidade*, corresponde ás preguntas 131 e 132 (7.8% da varianza); finalmente, o cuarto factor, recollido coa pregunta 134, refírese ó *Valor estético do galego* (6.8% da varianza). O conxunto dos factores abarca, polo tanto, once variables, todas elas cunha escala de 1 a 5, nas que o valor 1 representa a actitude menos favorable para o galego e o 5 a máis favorable, sendo o 3 un valor intermedio correspondente ó 'indiferente'. Convén advertir que, tal como indica a nota ó pé de cada unha das táboas, as escalas seguen unha orde inversa, segundo a orientación do prexuízo sexa favorable ou contraria ó galego. Así, nos factores 1 e 2 (*Status social* e *Sociabilidade*) a escala de puntuacións vai desde o 1 'totalmente de acordo' ata o 5 'totalmente en desacordo', mentres que nos factores 3 e 4 (*Simpatía ou accesibilidade* e *Valor estético*) o valor 1 corresponde á opción 'totalmente en desacordo' e o 5 a 'totalmente de acordo'.

Antes de adentrámonos na análise de cada un dos catro factores, cremos conveniente proporcionar, ó igual que fixemos na da *Actitude lingüística xeral*, algúns datos (a media, a moda e a desviación típica) de cada unha das variables, acompañados dunha visión

moi xeral do seu comportamento nos sectores en que dividimos Galicia. Presentamos esta información no epígrafe seguinte, organizando as variables conforme a orde decrecente das medias.

Segundo a escala establecida para as variables que se refíren ó castelán, a media obtida debe interpretarse tendo en conta que o valor máximo (5) corresponde ó maior grao de favorabilidade para o galego e, polo tanto, co rexeitamento do prexuízo correspondente.

3.6.1. Variables para a análise dos prexuízos lingüísticos

P.126. *A quen fala castelán débenselle dar máis posibilidades de ascender na súa profesión ca a quen fala galego*

$\bar{x}=4.50$; $Mo=5$; $s=0.87$

A media desta variable é a máis elevada de entre as relacionadas cos prexuízos; tanto esta puntuación coma a moda poñen de manifesto que na maior parte da poboación obxecto de estudio non está instaurado este prexuízo. Obsérvase que, ademais, a desviación típica non é elevada, o que indica unha considerable homoxeneidade nas respostas obtidas.

Por sectores, dezaioito están por riba da media e dezaseis teñen unha puntuación inferior. Todos superan o 4.20. Namentres as cidades da Coruña, Santiago e Ferrol están entre os sectores con puntuación máis próxima a 5, Vigo e Pontevedra son as únicas cunha media inferior a 4.50.

P.125. *Quen fala castelán merece máis consideración social ca quen fala galego*

$\bar{x}=4.45$; $Mo=5$; $s=0.91$

Nos resultados estatísticos desta variable obsérvase que este prexuízo tampouco está asentado entre a poboación galega. En vinte dos trinta e catro sectores a media é mais elevada cá de Galicia (entre eles tódalas cidades salvo Vigo e Pontevedra). Aparecen medias inferiores á de Galicia en sectores tipicamente rurais (Lugo-6, Ourense-6, etc.).

P.133. *Quen fala castelán merécelle máis respecto ca quen fala galego*

$\bar{x}=4.44$; $Mo=5$; $s=0.90$

Tal como sucedía nas variables anteriores, a maior parte da poboación está en completo desacordo con que falar castelán sexa unha conducta que mereza máis respecto cá de falar galego. En vinte sectores a media supera a de Galicia, e nun (Coruña-6) a puntuación é igual. Vigo é a única cidade cunha media inferior á do total da mostra estudiada (4.34), fronte á Coruña, que é un dos sectores con media máis alta (4.71). O único sector que non acadara unha media de 4 é Lugo-5 (3.94).

P.130. *Quen fala castelán é máis realista ou práctico ca quen fala galego*

$\bar{x}=4.23$; Mo=5; s=1.05

A maioría dos entrevistados manifesta o seu desacordo con esta afirmación, aínda que a desviación típica (é dicir, a dispersión das respostas respecto da media) é lixeiramente maior ca nos casos anteriores. Dezaioito sectores sitúanse por riba da media, entre eles as cidades da Coruña (4.40), Santiago (4.43) e Lugo (4.24).

P.127. *Quen fala castelán cun forte acento galego ten menos posibilidades de ascender na súa profesión*

$\bar{x}=4.19$; Mo=5; s=1.06

Tamén esta variable obtén unha puntuación media elevada, o que dá conta, xunto coa moda de 5, da escasa presenza deste prexuízo na poboación. Sen embargo, a desviación típica indícanos que non existe un rexeitamento tan unánime da afirmación verquida no enunciado. En vinte dos trinta e catro sectores a media é superior á do total da mostra. As puntuacións máis baixas aparecen en Lugo-3 (3.87), Lugo-5 (3.88) e Lugo-6 (3.96).

P.128. *Quen fala castelán ten máis posibilidades de facer amigos ca quen fala galego*

$\bar{x}=4.18$; Mo=5; s=1.07

A media e a moda obtidas aquí seguen a ser favorables para o galego, o que parece mostrar un rexeitamento xeral do prexuízo tratado. A elevada dispersión, como nas dúas preguntas anteriores e na seguinte, é un dato indicativo da diminución da homoxeneidade das respostas, é dicir, do feito de que o desacordo coa formulación da variable non é tan unánime como nas preguntas 125 e 126.

Vinteun sectores están por riba da media galega. Igual ca no caso anterior, Lugo-3 e Lugo-5 teñen unha puntuación inferior a 4, xunto coas cidades de Vigo e Pontevedra. A Coruña e Santiago, pola contra, atópanse entre os sectores cunha puntuación máis elevada (4.36 e 4.39 respectivamente).

P.124. *Quen fala castelán ten máis estudos ca quen fala galego*

$\bar{x}=4.14$; Mo=5; s=1.15

Moi semellante tanto na formulación coma nos resultados estatísticos ás variables precendentes, tamén este prexuízo se caracteriza pola súa escasa presenza entre os entrevistados e pola elevada dispersión das respostas. Por sectores, vintedous están por riba da media da mostra xeral. Entre as cidades, Vigo e Pontevedra teñen unha puntuación inferior á de Galicia. As medias tampouco acadan os 4.14 puntos nalgúns sectores do rural como por exemplo Lugo-5, Pontevedra-11 e Ourense-6.

P.129. *Quen fala castelán ten máis posibilidades para relacionarse socialmente ca quen fala galego*

$\bar{x}=3.86$; Mo=5; s=1.28

Pese a que a moda é 5, neste caso a media sitúase no 3.86. Este descenso da media xunto cunha maior desviación típica, que case chega ós 1.3 puntos, permiten concluír que hai menos entrevistados de acordo con este enunciado ca cos anteriores e que a dispersión das respostas é maior. En canto ós sectores, dezasete están por riba da media, acadando nalgúns casos puntuacións superiores a 4 (Santiago, Lugo-2, Lugo-4, Ourense-3, etc.), e un ten a mesma puntuación cá do total de Galicia (Coruña-7).

P.134. *O galego é unha lingua máis fermosa có castelán*

$\bar{x}=3.44$; Mo=5; s=1.31

Esta variable refírese ó valor estético das linguas. Non se xulgan circunstancias relacionadas cos entrevistados polo feito de falar unha ou outra lingua, senón que se trata de dilucidar a valoración da beleza dunha lingua fronte á outra. Cabe destacar que, pese a ter unha moda de 5, o aumento da desviación típica e o valor da media amosan que o acordo incondicional coa formulación presentada non é unánime. Debemos concluír, polo tanto, que este prexuízo tampouco

ten unha presenza evidente entre a poboación galega. Nos sectores tamén se pode apreciar unha situación heteroxénea: tan só catorce teñen unha media superior á de Galicia, mentres que nun caso a puntuación é idéntica. Ningún sector da provincia de Lugo supera o 3.45.

P.132. *Quen fala galego é máis accesible para falar con el ca quen fala castelán*

$\bar{x}=2.88$; $Mo=1$; $s=1.45$

Nesta ocasión a moda indica que a resposta maioritaria tende ó total desacordo con esta afirmación. Para unha avaliación completa deste prexuízo, cómpre non esquecer que, neste caso, é o galego a lingua da que se parte. Pero non compartilo enunciado non ten por que significalo contrario: que os castelanfalantes son máis accesibles cós que falan galego, tendo en conta ademais que a media chega case ó valor intermedio ('indiferente'); tal diverxencia entre as puntuacións enténdese ó observala considerable dispersión das respostas. Por sectores, dezanove están por riba da media; destes, dezaseis teñen unha puntuación favorable para o galego.

P.131. *Quen fala galego é a primeira vista máis simpático ou afable ca quen fala castelán*

$\bar{x}=2.53$; $Mo=1$; $s=1.34$

A valoración media dos entrevistados sitúase, coma na pregunta precedente, entre o 'bastante en desacordo' e o 'indiferente', aínda que a moda nos indica que o valor máis frecuente é o 'totalmente en desacordo'. Comparado co caso anterior, podemos destacar que son menos os entrevistados que estiman que os galegofalantes sexan máis accesibles ou simpáticos cós castelanfalantes. En canto ós sectores, tan só en Ourense-6 a media supera o 3 (3.17). Ademais, hai dezasete cunha puntuación media superior á do total de Galicia, trece cunha inferior e catro cunha igual. Na cidade da Coruña é onde a poboación está máis en desacordo coa afirmación que encabeza estes comentarios (media de 2.15).

Unha vez rematada esta descrición dos estatísticos básicos de cada unha das variables, pasaremos a analiza-los factores independentemente. A nosa intención é medi-la vitalidade de certos prexuízos lingüísticos ós que algúns sectores da intelligentsia urbana teñen recorrido para caracterizar socialmente a poboación galegofalante. Hai que ter en conta, en calquera caso, que a situación relativa á dignificación da lingua cambiou substancialmente nestes últimos anos, o que

puido repercutir na erradicación ou alteración dos prexuízos en contra da lingua galega nos sectores poboacionais que participaran deles —se é que houbera algún grupo de poboación prexuízoso³⁵.

3.6.2. *Prexuízos referidos ó status social*

3.6.2.1. *Prexuízos referidos ó status social en Galicia*

Como dato inicial, destacaremos que a media xeral para toda Galicia é de 4.34 (cf. táboa 3.6.1.0), o cal vén indicar que estamos ante unha puntuación moi favorable ó galego ou, dito doutro xeito, os datos permiten afirmar que este prexuízo (relacionado co feito de que falar castelán mellora o status social) a penas está presente entre a poboación. No mapa 13 pódese ver que en dezanove dos trinta e catro sectores a media é superior á do total de Galicia mentres que en quince está por debaixo. Entre os sectores urbanos, Vigo e Pontevedra son os que acadan unha media máis baixa, inferior nos dous casos á do total da mostra. Polo contrario, A Coruña e Ferrol son sectores onde este prexuízo parece estar máis desprazado (medias de 4.54 e 4.51 respectivamente). O sector onde a media se aproxima máis ó 5 é Ourense-3, que acada unha puntuación de 4.62; no polo oposto atópase Lugo-5, que é o único onde a puntuación é inferior a 4 (3.97). O que caracteriza a maioría dos sectores é a gran uniformidade que presentan. As desviacións típicas non superan o 1 agás en Coruña-8.

Os cruzamentos coas distintas variables independentes amosan unha escasa variación, sen que haxa en ningún caso medias que permitan relacionar claramente un determinado grupo social con este prexuízo, tal como aparece ilustrado nas táboas 3.6.1.0 e 3.6.2.0. No grupo de variables sociais, seguindo a tendencia xeral xa destacada noutras partes deste estudio, non hai diferencias importantes, xa que son moi poucos os segmentos da poboación que teñen unha media inferior a 4. Entre estes destacan os maiores de 65 anos (3.98), os que non teñen estudos (3.93) e os labregos (3.99). Pola súa parte, as medias máis altas, é dicir, os segmentos da poboación onde ten menos cabida o prexuízo, están nos menores de 40 anos (4.53), nos que posúen estudos medios (4.57) ou uni-

³⁵ Neste aspecto debemos ser moi cautelosos, posto que non se dispón de ningún estudio representativo da poboación galega que analizase os prexuízos sobre a lingua. Existiu unha ten-

versitarios (4.56), nos entrevistados da clase social media-alta (4.5), nos estudantes (4.57), nos docentes (4.54) e nos que teñen titulación superior ou media (4.54). A maior parte das puntuacións oscila entre o 4 e o 4.5.

No referente ás variables lingüísticas cómpre destaca-la ausencia de valores inferiores a 4. As maiores diverxencias entre puntuacións atopámolas nas destrezas lingüísticas, sobre todo na comprensión, na capacidade de lectura e na capacidade de escritura: a maior dominio, menos probable é atopar este prexuízo. En ningún dos casos, sen embargo, as diferencias entre os valores extremos de cada unha das variables son superiores a 0.58 (correspondente ó dominio da lectura). Os que afirman poder escribir moito o galego teñen unha puntuación media de 4.65, similar á dos que poden lelo moi ben (4.64). Por último, hai que destacar que, conforme os ámbitos de adquisición da lingua galega, os que o aprenderon na familia teñen a media máis baixa (4.31), fronte ós que o aprenderon na escola (os máis novos), coa puntuación máis alta (4.55).

Unha vez comprobado que a penas hai diferencias por variables sociais e lingüísticas, é necesario busca-las máis rendibles na explicación deste prexuízo. Xa que logo, da mesma maneira que fixemos noutras partes deste volume, recorremos á análise da varianza, en primeiro lugar á análise univariada (para ve-la incidencia de cada unha das variables independentes) e, en segundo lugar, ós procedementos multivariados (co obxectivo de atopalo mellor modelo de explicación da varianza). Como pode verse, a porcentaxe de varianza explicada por cada unha e polo conxunto das variables é moi baixa, o cal confirma que, como xa dixemos antes, estamos ante unha poboación moi homoxénea no que a este aspecto se refire. A pesar disto, hai algunhas variables que teñen máis importancia na explicación da escasa varianza deste factor, e polo tanto serán as que utilizaremos na análise. Previamente, no cadro 3.6.1, presentámo-las porcentaxes de varianza explicada por cada variable (independentemente das outras), e polos dous conxuntos de variables (lingüísticas e sociais)³⁶.

dencia entre os intelectuais (antropólogos, filólogos, etc.) a describi-lo galego e os galegofalantes desde unha perspectiva abondo pexorativa, o que non implica que a poboación comparti-se esa visión da realidade e, moito menos, os propios galegofalantes.

³⁶ Como xa explicamos no capítulo anterior, non presentamos os valores de F e as correspondentes probabilidades. Para unha mostra tan grande coma esta, calquera pequena diferenza resulta estatisticamente significativa, polo que a presentación destes valores podería inducir a confusión.

Cadro 3.6.1. Porcentaxe de varianza do prexuízo referido ó Status social explicada polas diferentes variables de control

Variables lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	1.7%	Idade	6.5%
Lingua habitual	1.4%	Estudios	5.2%
Capacidade para entende-lo galego	2.5%	Clase social	1.9%
Capacidade para fala-lo galego	1.4%	Profesión	4.3%
Capacidade para le-lo galego	4.7%	Sexo	0.1%
Capacidade para escribi-lo galego	3.3%	Hábitat de residencia	0.7%
Ámbitos de adquisición	0.9%	Hábitat de nacemento	0.9%
TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)		TOTAL explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	
6.8%		9.2%	

Como xa vimos en epígrafes anteriores, moitas destas variables están correlacionadas, polo que comparten tamén boa parte da varianza explicada. Así por exemplo, no caso que nos ocupa, a capacidade para entende-lo galego explica o 2.5% da varianza e a capacidade para falalo o 1.4%, tal como amosa o cadro 3.6.1, mentres que se elaboramos unha análise multivariada con estas dúas variables independentes, obtemos unha porcentaxe de explicación do 2.8%, o cal quere dicir que comparten moita varianza común. Xa que logo, non procede incluílas todas nun modelo, senón que haberá que busca-lo subconxunto máis pequeno que explique a maior parte posible da varianza.

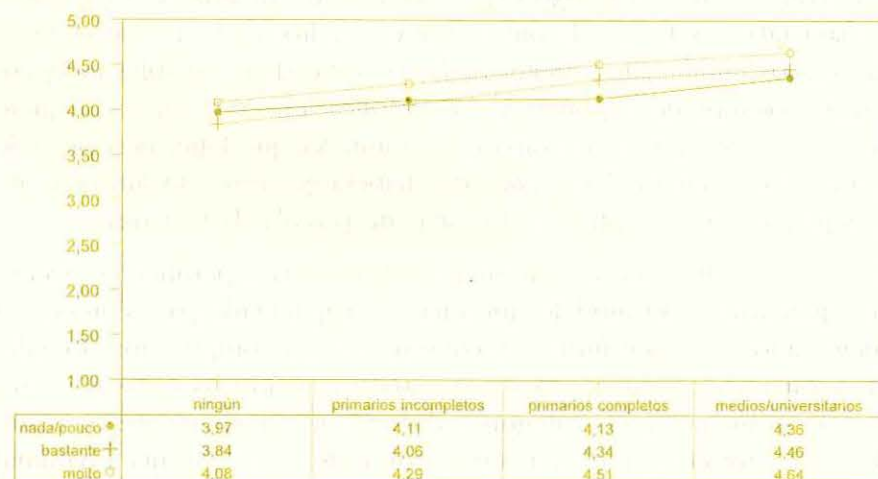
Sentadas estas premisas, tralas análises pertinentes decidimos quedarnos cun modelo que inclúe a capacidade para entende-lo galego, a idade e os estudos. No que respecta á comprensión do galego, agrupámo-los valores 'nada' e 'pouco', xa que os escasos exemplos da primeira destas categorías distorsionan lixeiramente os resultados. En canto ós estudos, reagrupáronse de forma distinta á habitual neste volume, quedando os catro grupos que seguen: sen estudos, primarios incompletos, primarios completos, e outros. Optamos por esta reagrupación tras comprobarmos que as principais diferencias se daban nos niveis educativos máis baixos, sendo imperceptible entre os entrevistados con estudos secundarios ou superiores. Esta será a agrupación que utilizaremos nos gráficos, nas táboas 3.6.1.0 a 3.1.1.6 aparecerán os valores habituais.

Con este modelo, pese a se-lo mellor dos que atopamos, non conseguimos explicar máis có 10.2% da varianza total do prexuízo *Status social*. Se engadimos variables novas no modelo non obtemos unha mellora substancial, porque parte da explicación da varianza vén determinada pola interacción das variables, sobre todo entre os estudos e a capacidade para entende-lo galego, aínda que esta interacción ve mingüada a súa importancia se eliminámo-los que afirman non poder entendelo (N=41).

Cos datos que manexamos, podemos afirmar que os individuos nos que en menor medida ten cabida este prexuízo son os que entenden moito o galego e ademais teñen un nivel de estudos superior ós primarios completos (4.64; 18.5% da mostra). O gráfico 3.6.1 reflicte a relación entre estas dúas variables.

Gráfico 3.6.1. Avaliación dos prexuízos referidos ó status social segundo a capacidade para entende-lo galego

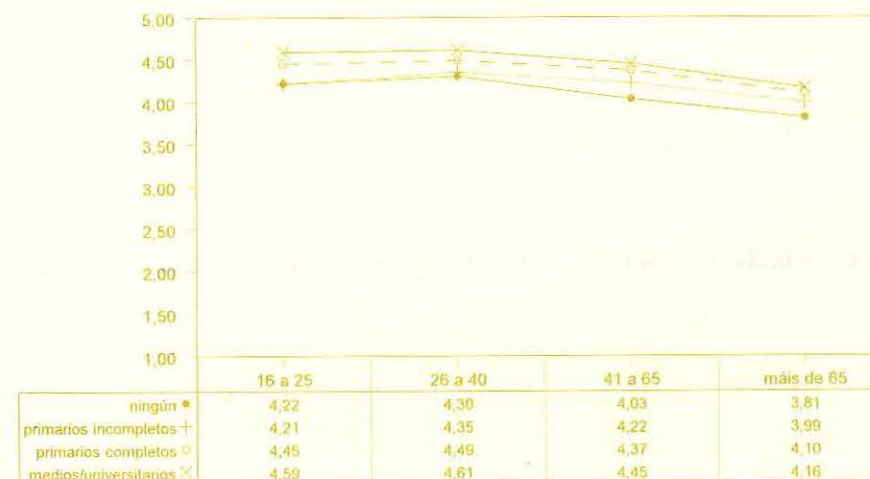

Dentro de cada unha das variables o maior distanciamento da media xeral prodúcese nos seguintes grupos:

Idade	-0.37 nos maiores de 65 anos
Estudios	-0.41 nos que non teñen estudos
Capacidade para entende-lo galego	-0.33 nos que non o entenden

O cruzamento da idade cos estudos, recollido no gráfico 3.6.2, pon de manifesto que son os entrevistados entre 26 e 40 anos os que teñen as medias máis elevadas en tódolos niveis educativos.

Gráfico 3.6.2. Avaliación dos prexuízos referidos ó status social segundo o nivel de estudos e a idade

3.6.2.2. Prexuízos referidos ó status social por sectores

Unha vez aplicado este modelo ós datos relativos ó conxunto de Galicia, faise necesario precisa-la súa rendibilidade en cada un dos seis sectores seleccionados. Posto que nos sectores as mostrás son máis pequenas, ten xa máis sentido investiga-la significatividade estatística do modelo e de cada unha das variables introducidas nel, polo que presentamos a continuación os datos pertinentes das análises da varianza. Como se verá, as tres variables incluídas non son sempre significativas, por mor de que nalgúns sectores a varianza explicada procede dun menor número de variables. Por outra banda, as interaccións non aparecen en ningún caso, pois non podían ser calculadas debido ó gran número de celas baleiras.

Cadro 3.6.2a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	55.040	8	6.880	17.429	.000
Idade	21.260	3	7.087	17.953	.000
Estudios	3.044	3	1.015	2.571	.053
Dominio da comprensión	12.393	2	6.197	15.698	.000
Explicado	55.040	8	6.880	17.429	.000
Residual	458.304	1161	.395		
Total	513.344	1169	.439		
Porcentaxe de varianza explicada	10.7%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Cadro 3.6.2b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	42.572	8	5.321	12.415	.000
Idade	18.663	3	6.221	14.514	.000
Estudios	2.517	3	.839	1.958	.119
Dominio da comprensión	1.051	2	.526	1.226	.294
Explicado	42.572	8	5.321	12.415	.000
Residual	489.923	1143	.429		
Total	532.494	1151	.463		
Porcentaxe de varianza explicada	8%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Cadro 3.6.2c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	99.886	8	12.486	20.022	.000
Idade	11.573	3	3.858	6.186	.000
Estudios	37.915	3	12.638	20.267	.000
Dominio da comprensión	4.456	2	2.228	3.573	.028
Explicado	99.886	8	12.486	20.022	.000
Residual	706.530	1133	.624		
Total	806.416	1141	.707		
Porcentaxe de varianza explicada	12.4%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Cadro 3.6.2d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	78.284	8	9.785	23.200	.000
Idade	4.134	3	1.378	3.267	.021
Estudios	25.294	3	8.431	19.990	.000
Dominio da comprensión	27.595	2	13.797	32.712	.000
Explicado	78.284	8	9.785	23.200	.000
Residual	446.242	1058	.422		
Total	524.526	1066	.492		
Porcentaxe de varianza explicada	14.9%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Cadro 3.6.2e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	78.320	8	9.790	16.097	.000
Idade	9.516	3	3.172	5.216	.001
Estudios	29.711	3	9.904	16.284	.000
Dominio da comprensión	49.434	2	24.717	40.641	.000
Explicado	78.320	8	9.790	16.097	.000
Residual	578.379	951	.608		
Total	656.700	959	.685		
Porcentaxe de varianza explicada	11.9%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Cadro 3.6.2f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	285.930	8	35.741	62.684	.000
Idade	8.669	3	2.890	5.068	.002
Estudios	63.974	3	21.325	37.400	.000
Dominio da comprensión	75.103	2	37.551	65.859	.000
Explicado	285.930	8	35.741	62.684	.000
Residual	1006.939	1766	.570		
Total	1292.869	1774	.729		
Porcentaxe de varianza explicada	22.1%				
(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)					

Como xa se sinalou, non tódalas variables resultan estatisticamente significativas: en Santiago non o son nin os estudos nin a capacidade para entende-lo galego; esta tampouco resulta significativa en Lugo-2. Se eliminamos estas variables, as porcentaxes de varianza explicada quedan como segue:

Cadro 3.6.3. *Porcentaxe de varianza do prexuízo Status social explicada en cada sector*

Sector	Variables explicativas do modelo	Varianza explicada
A Coruña ($\bar{x}=4.54$; $s=.66$)	idade e dominio da comprensión	10.1%
Santiago ($\bar{x}=4.24$; $s=.84$)	idade	7.3%
Pontevedra ($\bar{x}=4.24$; $s=.84$)	idade, estudos e dominio da comprensión	12.5%
Lugo-2 ($\bar{x}=4.28$; $s=.83$)	idade, estudos e dominio da comprensión	14.9%
Ourense-4 ($\bar{x}=4.41$; $s=.83$)	idade, estudos e dominio da comprensión	11.9%
Lugo-5 ($\bar{x}=3.97$; $s=.85$)	idade, estudos e dominio da comprensión	22.1%

A porcentaxe de varianza explicada é diferente dun sector a outro e, salvo en Santiago e A Coruña, o modelo ten máis poder explicativo ca na súa aplicación ó conxunto da mostra. Como se comentou anteriormente, Lugo-5 é o único sector con media inferior a 4. Na Coruña, pola súa parte, obtense unha media superior á do resto dos sectores urbanos. Dos datos que aparecen no cadro anterior cómpre destacar que en Santiago só a idade é significativa. Esta é a única variable do modelo inicial (capacidade para entende-lo galego, idade e estudos) que resultou significativa en calquera dos seis sectores. A tendencia que observamos é que nos menores de 41 anos este prexuízo ten menos cabida. Na Coruña e en Lugo-2 quen mostra máis desacordo co prexuízo é o grupo de 26 a 40 anos, mentres que no resto dos sectores as actitudes máis favorables para o galego atopámolos nos menores de 26 anos. Entre os máis vellos, a media máis alta aparece en Ourense-4 (4.37) e a máis baixa en Lugo-5 (3.65).

Como se indicou en partes anteriores, en Pontevedra hai que tomar en consideración as peculiaridades do hábitat, sobre todo polo importante peso da poboación periurbana. Se a extraemos da mostra, a media dos que viven en núcleo urbano aproxímase bastante á do resto das cidades, agás Vigo onde é máis reducida (Pontevedra núcleo urbano, 4.23)

As tendencias xerais vistas para o conxunto de Galicia son as mesmas no caso dos sectores. Por exemplo, se considerámo-la idade,

a puntuación aumenta na dirección en que aquela diminúe. Pódese dicir algo semellante dos estudos, aínda que neste caso cómpre destacar certas excepcións (Ourense-4): canto máis alto é o nivel educativo, maiores son as puntuacións.

Na Coruña, as maiores distancias entre medias relaciónanse coa idade, onde hai 0.57 puntos de diferenza entre os máis vellos (4.18) e os do grupo de 26 a 40 anos (4.75). Esta variable, a única con significatividade estatística en Santiago, como xa se indicou, ten medias moi semellantes entre os dous grupos menores de 41 anos (4.62 nos de 16 a 25 e 4.61 nos de 26 a 40), mentres que entre os maiores de 65 anos a puntuación descende ata 4.08. Polo que respecta a Lugo-2, as diferenzas son relativamente importantes segundo os estudos, onde hai 0.91 puntos entre os que non teñen estudos (3.54) e os que realizaron estudos primarios completos (4.45). As diferenzas aínda son maiores en Lugo-5, onde 1.27 puntos separan os que carecen de estudos (3.13) dos que acadaron un nivel medio ou universitario (4.40), tal como pon de manifesto a táboa 3.1.6.4. En Ourense-4 hai bastante homoxeneidade na distribución das distintas variables que entran no modelo, aparecendo as puntuacións máis dispares na comprensión do galego: mentres entre os que afirman entendela pouco ou nada a media é de 4.16, entre os que teñen un alto dominio desta destreza a puntuación é de 4.69. Finalmente, en Pontevedra cómpre destacar que a maior diferenza aparece entre os que carecen de estudos, nos que o prexuízo ten certa presenza (3.75) e os que acadaron alomenos estudos secundarios (4.51).

A conclusión que podemos sacar do dito ata agora é que pese a apreciárense as tendencias antes subliñadas, non podemos falar de homoxeneidade entre os sectores. A variable máis significativa nun sector pode carecer de significatividade estatística noutro; ademais, as porcentaxes de varianza explicada son bastante diferentes, e non parece haber unha pauta que nos permita explicalas diferenzas que acabamos de descubrir, nin as coincidencias (por exemplo, que en Lugo-5 e Ourense-4 a variable máis importante sexa o grao de comprensión do galego). Tendo sempre presente que estamos a falar dunha poboación bastante uniforme nas súas respostas, non parece haber unhas tendencias consistentes nas pequenas diferenzas entre uns subgrupos e outros e entre os distintos sectores.

3.6.3. Prexuizos referidos á sociabilidade

3.6.3.1. Prexuizos referidos á sociabilidade en Galicia

Outra das agrupacións resultantes da análise factorial é a que figura baixo a etiqueta *Sociabilidade* e que, como se recordará, dá conta dun 15.4% da varianza. Neste caso buscábase avalia-los posicionamentos dos entrevistados ante a relación da lingua castelá coas maiores posibilidades de relación. Non obstante, cómpre aclarar que o desacordo coa afirmación de que o castelán favorece as relacións sociais non implica necesariamente o contrario, é dicir, a elección de 'totalmente en desacordo' pode acubillar indiferencia; se non fose así, probablemente estaríamos ante o mesmo prexuízo pero en sentido contrario.

A media xeral é algo máis baixa cá do caso anterior (prexuízo *Status social*), situándose lixeiramente por riba do 4 (4.08, cunha desviación típica de 0.98). Por tanto, igual que dixemos no caso xa comentado, podemos afirmar que entre a poboación galega este prexuízo ten un escaso enraizamento. Pese a que estamos, unha vez máis, ante un comportamento moi homoxéneo, hai certas diferencias conforme os parámetros mostrais que convirá resaltar. En primeiro lugar, incluímos un breve apuntamento do que acontece no conxunto dos sectores.

No conxunto de Galicia, conforme as variables sociais, as maiores disparidades aparecen no cruzamento coa idade, con 0.54 puntos de diferenza entre os que teñen de 26 a 40 anos (os que presentan a media máis elevada), e os maiores de 65, que se desvían 0.34 por debaixo da media xeral. Por estudos, o maior grao de desacordo con este prexuízo dáse nos que acadaron un nivel medio (4.25), seguidos dos universitarios (4.23). As diferencias por hábitat de residencia, sexo, clase social e profesión son aínda máis reducidas; só é salientable que os labregos acadan unha puntuación de 3.82, desviándose, deste xeito, da homoxeneidade citada.

Polo que respecta ás variables lingüísticas, a nota predominante é a gran uniformidade, sobre todo no referente á lingua inicial e habitual. Este dato permite afirmar que tamén entre os castelanfalantes hai amplo acordo en que fala-la súa lingua non entraña vantaxes á hora de establecer relacións sociais. As escasas diferencias que aparecen segundo as variables lingüísticas atopámolos nos cruza-

mentos coas distintas destrezas, fundamentalmente coa capacidade para entender e le-lo galego, sendo algo máis reducidas no relativo ás competencias para falar e escribir. En calquera das catro destrezas atopamos unha tendencia común: canto máis dominio se admite ter, maior é o rexeitamento deste prexuízo. Finalmente, a media é superior nos que aprenderon o galego na escola ou no traballo respecto ós que o adquiriron na familia, indicio, no primeiro caso, de que esta institución está a cumprir unha función importante no proceso de dignificación da lingua.

Seguindo coa estratexia da que nos valem no comentario do prexuízo referido ó *Status social*, cómpre utilizar un modelo que permita tomar en consideración só as variables que resulten significativas para explicar parte da escasa varianza das respostas. Os resultados da análise da varianza (univariada e multivariada) son os seguintes:

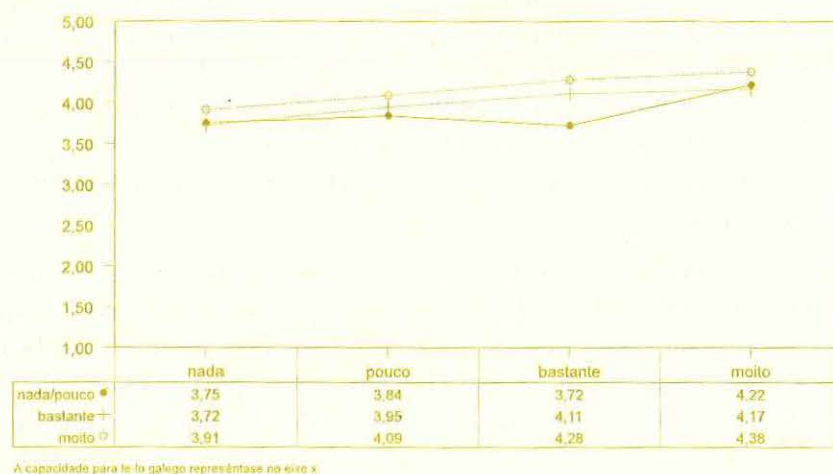
Cadro 3.6.4. Porcentaxe de varianza do prexuízo referido á Sociabilidade explicada polas diferentes variables de control

Variables lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	0.2%	Idade	3.9%
Lingua habitual	0.0%	Estudios	1.9%
Capacidade para entende-lo galego	1.7%	Clase social	0.4%
Capacidade para fala-lo galego	0.8%	Profesión	1.5%
Capacidade para le-lo galego	1.9%	Sexo	0.0%
Capacidade para escribi-lo galego	2.6%	Hábitat de residencia	0.2%
Ámbitos de adquisición	0.3%	Hábitat de nacemento	0.2%
Total explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)	4.6%	Total explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	4.7%

Se comparamos esta variable coa anterior (cf. cadro 3.6.1), é evidente que o poder explicativo de calquera das variables é menor neste caso. Como consecuencia disto, o mellor modelo consegue explicar tan só o 6% da varianza total do prexuízo etiquetado como *Sociabilidade*, e está formado pola idade, a capacidade para entende-lo galego (recodificados os casos de 'nada' e 'pouco') e a capacidade para le-lo galego. É necesario ter en conta que unha boa parte desta varianza vén explicada polas interaccións entre estas variables. No gráfico 3.6.3 recollémo-la interacción entre a capacidade para entende-lo galego e a capacidade para lelo.

Gráfico 3.6.3. Avaliación dos prexuízos referidos á sociabilidade segundo a capacidade para entende-lo galego e a capacidade para lelo

As interaccións triples só permiten interpretar que a actitude máis favorable para o galego aparece naqueles entrevistados de 26 a 40 anos que afirman poder entendelo e lelo moi ben (4,51; equivalente ó 4,5% da mostra), mentres que a máis desfavorable dáse en grupos pequenos ($N < 30$). No peor dos casos a media é de 2,98, correspondente ós maiores de 65 anos, que non entenden nada o galego.

3.6.3.2. Prexuízos referidos á sociabilidade por sectores

O estudo detallado dos seis sectores revela que, agás en Santiago, a varianza explicada polo modelo (idade, capacidade para entende-lo galego e capacidade para lelo) é superior á do total de Galicia, chegando no caso de Lugo-2 ó 17,8% e en Lugo-5 ó 12%. A variable relacionada coa comprensión do galego carece de significatividade en Santiago, mentres que Pontevedra é o único sector no que o dominio da lectura en galego non é significativo. Finalmente, en Ourense-4 a idade non entra no modelo por non ser significativa.

Cadro 3.6.5a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	84,612	8	10,577	12,073	,000
Idade	46,809	3	15,603	17,811	,000
Dominio da comprensión	11,063	2	5,531	6,314	,002
Dominio da lectura	10,995	3	3,665	4,183	,006
Explicado	84,612	8	10,577	12,073	,000
Residual	1003,074	1145	,876		
Total	1087,686	1153	,943		
Porcentaxe de varianza explicada			7,8%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.5b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	50,778	8	6,347	8,501	,000
Idade	23,348	3	7,783	10,423	,000
Dominio da comprensión	,628	2	,314	,421	,657
Dominio da lectura	10,291	3	3,430	4,594	,003
Explicado	50,778	8	6,347	8,501	,000
Residual	822,089	1101	,747		
Total	872,866	1109	,787		
Porcentaxe de varianza explicada			5,8%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.5c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	89,826	8	11,228	11,098	,000
Idade	60,527	3	20,176	19,942	,000
Dominio da comprensión	11,709	2	5,854	5,786	,003
Dominio da lectura	4,225	3	1,408	1,392	,244
Explicado	89,826	8	11,228	11,098	,000
Residual	1129,073	1116	1,012		
Total	1218,899	1124	1,084		
Porcentaxe de varianza explicada			7,4%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.5d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	116.806	8	14.601	28.101	.000
Idade	9.510	3	3.170	6.101	.000
Dominio da comprensión	30.758	2	15.379	29.599	.000
Dominio da lectura	70.981	3	23.660	45.537	.000
Explicado	116.806	8	14.601	28.101	.000
Residual	538.293	1036	.520		
Total	655.099	1044	.627		
Porcentaxe de varianza explicada			17.8%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.5e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de Cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	69.296	8	8.662	10.740	.000
Idade	4.740	3	1.580	1.959	.119
Dominio da comprensión	29.536	2	14.768	18.310	.000
Dominio da lectura	30.551	3	10.184	12.626	.000
Explicado	69.296	8	8.662	10.740	.000
Residual	726.702	901	.807		
Total	795.999	909	.876		
Porcentaxe de varianza explicada			8.7%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.5f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Principais efectos	193.859	8	24.232	29.469	.000
Idade	20.416	3	6.805	8.276	.000
Dominio da comprensión	77.933	2	38.966	47.387	.000
Dominio da lectura	26.645	3	8.882	10.801	.000
Interaccións dobres	18.817	21	.896	1.090	.352
Idade x Dominio da comprensión	5.350	6	.892	1.084	.369
Idade x Dominio da lectura	8.535	9	.948	1.153	.321
Dominio da comprensión x Dominio da lectura	3.162	6	.527	.641	.698
Interaccións triples	11.713	11	1.065	1.295	.221
Idade x Dominio da compren x Dominio da lectura	11.713	11	1.065	1.295	.221
Explicado	224.389	40	5.610	6.822	.000
Residual	1393.806	1695	.822		
Total	1618.195	1735	.933		
Porcentaxe de varianza explicada			12%		

Tal como dixemos, a aplicación do modelo a cada un dos sectores necesita determinados axustes que pasamos a detallar no cadro seguinte:

Cadro 3.6.6. Porcentaxe de varianza do prexuízo referido á Sociabilidade explicada en cada sector

Sector	Variables explicativas do modelo	Varianza explicada
A Coruña ($\bar{x}=4.20$; $s=.97$)	idade, capacidade para entende-lo galego, capacidade para lelo	7.8%
Santiago ($\bar{x}=4.29$; $s=.90$)	idade, capacidade para le-lo galego	5.8%
Pontevedra ($\bar{x}=3.90$; $s=1.04$)	idade, capacidade para entende-lo galego	8.1%
Lugo-2 ($\bar{x}=4.19$; $s=.80$)	idade, capacidade para entende-lo galego, capacidade para lelo	17.8%
Ourense-4 ($\bar{x}=4.25$; $s=.94$)	capacidade para entende-lo galego, capacidade para falalo	8.7%
Lugo-5 ($\bar{x}=3.83$; $s=.97$)	idade, capacidade para entende-lo galego, capacidade para falalo	12.0%

Como se ve, o modelo inicial mantense na Coruña e nos sectores da provincia de Lugo; no resto resultou lixeiramente modificado. As tendencias apreciadas son moi similares ás observadas na análise do prexuízo *Status social*, tanto no que se refire á idade coma ó dominio da destreza oral, polo que remitimos ó sinalado anteriormente. Polo que respecta á variable *capacidade de lectura*, os que mellor dominan a lectura en galego son quen máis rexeitan a afirmación de de que falar castelán favoreza as relacións sociais na maioría dos sectores. As maiores diferencias xorden entre os que non entenden nada o galego escrito e os que nalgunha medida poden ler un texto nesta lingua: nalgúns sectores a distinción cómpre trasladala ós pares nada/pouco por un lado, e bastante/moito por outro. As medias sempre son superiores nestes últimos, onde as puntuacións están por riba das xerais do sector.

Na Coruña, Santiago e Pontevedra a variable con maior poder explicativo é a idade, mentres que en Lugo-2 e Lugo-5 destaca a capacidade para comprende-lo galego e en Ourense-4 para lelo. Ningunha das interaccións que aparecen en Lugo-5 é significativa.

3.6.4. *Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade*

3.6.4.1. *Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade en Galicia*

O terceiro factor (cf. táboa 3.6.1.0) xurdiu da conxunción de dúas variables, se ben nesta ocasión, a diferenza dos dous casos anteriores, a orientación das preguntas ten como referente o galego e non o castelán. A etiqueta que as abrangue é *Os que falan galego son máis simpáticos ou accesibles*³⁷, e con el pretendiamos avaliar en que medida os entrevistados perciben os galegofalantes como persoas de trato máis afable, doado ou accesible.

Fronte ós casos xa comentados, que teñen unha media superior a 4, temos que destacar que a puntuación indica que non se comparte o prexuízo (2.71)³⁸. Xunto a isto, cómpre sinalar que temos unha maior dispersión (desviación típica 1.25). Por sectores, vinteun teñen unha puntuación superior á da totalidade de Galicia (mapa 7), dos que sete superan o 3. Dos trece con media inferior a 2.71, destacan os urbanos, todos con medias pouco favorables para o galego, tendencia que tamén se observa en Pontevedra-5 e en Pontevedra-7.

Fieis á metodoloxía seguida, antes de pasarmos á descrición do modelo utilizado, cómpre facer unha breve exploración das variables sociais e lingüísticas co fin de obter unha idea xeral da dirección das estimacións. De acordo coa idade, ó contrario do visto ata agora, nos menores de 41 anos a media é máis baixa, dando lugar tanto no grupo de 16 a 25 coma no de 26 a 40 a puntuacións que indican a ausencia de prexuízos neste sentido (2.41 e 2.42 respectivamente). Só no grupo dos maiores de 65 anos a media supera o 3 (3.15), mentres que no tramo de 41 a 65 anos descende ó 2.87.

Por estudos, tamén apreciamos diferenzas dignas de comentario, xa que a medida que o entrevistado ten un maior nivel

³⁷ Téñase en conta que neste caso os valores son: 1 'totalmente en desacordo', 2 'bastante en desacordo', 3 'indiferente', 4 'bastante de acordo' e 5 'totalmente de acordo'.

³⁸ Lémbrase que, tal como sucedía cos prexuízos referidos á sociabilidade, o rexeitamento da afirmación e, por conseguinte, unha baixa puntuación media, non significa, necesariamente, que existan predisposicións desfavorables para o galego, pois pode indicar tamén ausencia de prexuízo. Por isto procuraremos non utiliza-la etiqueta 'desfavorable' cando aparezan medias inferiores a 3, limitándonos a expresa-la inexistencia de prexuízo.

educativo, menos identificados están coa formulación deste prexuízo. Comparando a escala completa de estudos, advírtese un descenso progresivo da media desde os que non teñen estudos (3.34) ata os que acadaron unha licenciatura universitaria (2.04). A puntuación non é tan favorable para o galego non só neste último grupo senón tamén no conxunto da poboación que ten estudos de FP (2.34), BUP (2.27) ou diplomados universitarios (2.15).

En canto á clase social, a tendencia é que as clases máis desfavorecidas presenten medias superiores. A diferenza entre a clase baixa e a media-alta é de 1.02 puntos. O único grupo con media superior a 3 é a clase social baixa (3.18).

No referente á profesión, labregos e mariñeiros son os únicos que acadan medias superiores a 3 e por tanto favorables ó galego (3.38 e 3.08 respectivamente). No resto dos casos, as puntuacións descendentes de xeito desigual, sendo as máis baixas as de diplomados e titulados superiores (2), profesionais liberais (2.08) e docentes (2.17).

Finalmente, por hábitat de residencia, as diferenzas son máis cativas e, unha vez agrupados periurbano co urbano e rural-2 co rural-1, en ningún caso se supera a media de 3. Así mesmo, cómpre anotar que entre os residentes no rural a media é superior á do conxunto de Galicia, a diferenza dos do urbano, que son os que máis rexeitan o prexuízo analizado.

Polo que se refire ás variables lingüísticas, as diferenzas máis significativas entre medias aparecen por lingua habitual, de xeito que os monolingües en castelán (1.83) diferencianse 1.39 puntos dos galegofalantes habituais (3.22). Esta diferenza parece o suficientemente elevada como para considerala relevante nunha escala de 1 a 5. Segundo a lingua inicial, as diferenzas intergrupais tamén son importantes, se ben máis febles (1.01 puntos). Apréciase bastante máis homoxeneidade ó ter en conta as destrezas lingüísticas, sobre todo nas escritas (0.49 puntos en ler e 0.37 en escribir): a maior dominio do galego lido ou escrito, máis baixas son as medias, chegando a situarse no nivel do desacordo aqueles cunha maior capacidade para lelo (2.35) ou para escribilo (2.41), así como os castelanfalantes iniciais (2.05) e os que usan preferentemente esta lingua.

Despois desta breve visión panorámica da incidencia dos distintos factores na variación producida no prexuízo *Simpatía ou acce-*

sibilidade, optamos por facer unha análise da varianza na procura do mellor modelo posible para unha explicación dos resultados. A seguir introducímolo resultado de dita análise:

Cadro 3.6.7. Porcentaxe de varianza do prexuízo referido á Simpatía ou accesibilidade explicada polas distintas variables de control

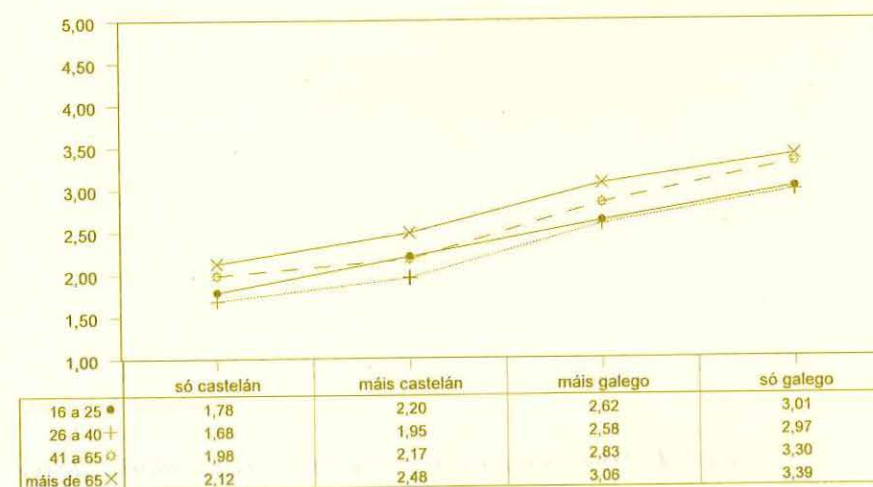
Variables lingüísticas		Variables sociais	
Lingua inicial	12.0%	Idade	5.1%
Lingua habitual	16.1%	Estudios	8.7%
Capacidade para entende-lo galego	0.9%	Clase social	3.7%
Capacidade para fala-lo galego	4.8%	Profesión	7.9%
Capacidade para le-lo galego	2.0%	Sexo	0.3%
Capacidade para escribi-lo galego	1.3%	Hábitat de residencia	5.5%
Ámbitos de adquisición	5.2%	Hábitat de nacemento	5.7%
Total explicado (análise multivariada con tódalas variables lingüísticas)	17.2%	Total explicado (análise multivariada con tódalas variables sociais)	14.2%

Unha vez feitas as análises multivariadas correspondentes, deseñamos un modelo que inclúe a idade, os estudos (sen recodificar) e a lingua habitual, cun poder de explicación da varianza do 18.6%. Parte desta varianza explicada resulta da interacción entre a idade e a lingua habitual por un lado, e a idade e os estudos polo outro. Así mesmo, tamén hai interaccións triples, onde parte do efecto dunha variable sobre a variable criterio depende da presenza das outras dúas variables.

O cruzamento da idade coa lingua habitual, recollida no gráfico 3.6.4, reflicte con claridade que os máis novos non son os que en maior medida desbotan este prexuízo, como se podería concluir se se tivese en conta o factor idade de xeito independente. Como ilustra o gráfico citado, calquera que sexa a opción lingüística que utilice o entrevistado, as medias inferiores sempre recaen no grupo de 26 a 40 anos. As diferenzas son practicamente imperceptibles entre os monolingües en galego e entre os bilingües que usan máis esta lingua, aumentando lixeiramente entre aqueles que falan máis castelán ca galego. Nestes últimos, mesmo entre os que teñen de 41 a 65 anos, a puntuación é inferior á dos menores de 25 anos. O cruzamento tamén permite destacar que a media dos monolingües en castelán maiores de 65 anos indica que son os que

menos comparten este prexuízo favorable para o galego (2.12). Por outro lado, os menores de 26 anos que só falan galego teñen unha puntuación superior a 3, polo que tenden a considerar máis có resto do mesmo grupo de idade que os galegofalantes son máis simpáticos ou accesibles cós castelanfalantes. O gráfico 3.6.4 permite ver que, unha vez cruzadas ámbalas dúas variables, os diferentes grupos de lingua habitual presentan unha maior homoxeneidade interna, mentres que as diferenzas dentro de cada grupo de idade son bastante máis grandes. É dicir, é máis predicible a instalación deste prexuízo coñecendo a lingua que falan os entrevistados que tendo só a idade como referencia.

Gráfico 3.6.4. Avaliación dos prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade segundo a idade e a lingua habitual

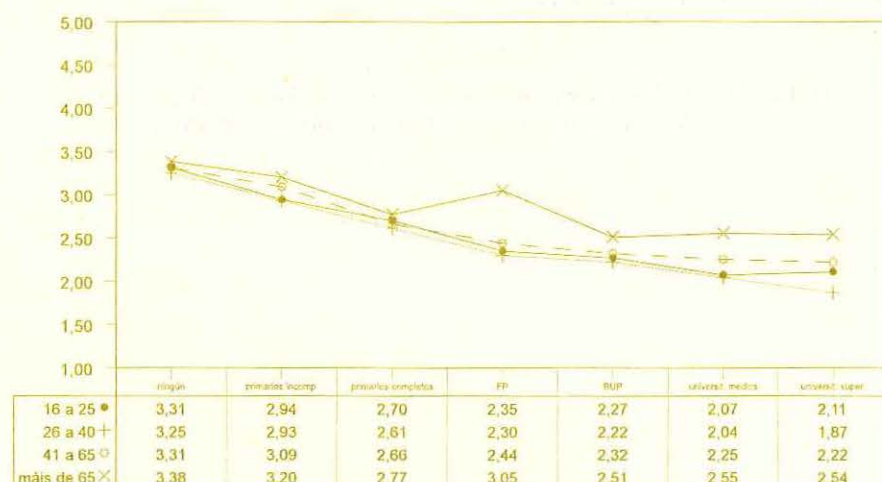

Polo que se refire á interacción entre a idade e os estudos, apreciamos tamén constantes similares; os entrevistados de idades comprendidas entre os 26 e os 40 son quen menos comparten este prexuízo en tódolos niveis de estudos, agás entre os que teñen estudos primarios incompletos, tal como recolle o gráfico 3.6.5. O cruzamento ofrece diferenzas cativas por idade nos que non teñen ningún estudio e os que teñen primarios (com-

pletos ou incompletos). Entre os primeiros, as medias son superiores a 3 en tódolos grupos de idade, e polo tanto favorables ó galego. O gráfico 3.6.5 apunta un lixeiro descenso da media ó pasar do nivel educativo máis baixo ó superior, salvo nos maiores de 65 anos e nalgún outro caso particular. A curva crebada que representa os maiores de 65 é un bo indicativo da escasa uniformidade.

Gráfico 3.6.5. Avaliación dos prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade segundo a idade e o nivel de estudos

3.6.4.2. Prexuízos referidos á simpatía ou accesibilidade por sectores

Xa dixemos que en vinteún sectores a presenza deste prexuízo favorable para o galego é superior á do total de Galicia, sendo as puntuacións máis baixas nos sectores urbanos ca nos formados por vilas ou por concellos do rural. A aplicación do modelo deseñado para a totalidade da poboación resulta apropiado na Coruña, Santiago e Ourense-4, mentres que en Pontevedra, Lugo-2 e Lugo-5 requírese unha modificación parcial. A varianza explicada oscila entre o 20.5% de Pontevedra e o 10.1% de Lugo-5:

Cadro 3.6.8a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	337.691	12	28.141	21.422	.000
Idade	23.493	3	7.831	5.961	.000
Lingua habitual	108.413	3	36.138	27.509	.000
Estudios	30.459	6	5.077	3.864	.001
Explicado	337.691	12	28.141	21.422	.000
Residual	1490.993	1135	1.314		
Total	1828.684	1147	1.594		
Porcentaxe de varianza explicada			18.5%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.8b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	303.169	12	25.264	18.423	.000
Idade	38.187	3	12.729	9.282	.000
Lingua habitual	88.581	3	29.527	21.532	.000
Estudios	24.602	6	4.100	2.990	.007
Explicado	303.169	12	25.264	18.423	.000
Residual	1548.212	1129	1.371		
Total	1851.381	1141	1.623		
Porcentaxe de varianza explicada			16.4%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.8c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	320.308	12	26.692	24.643	.000
Idade	6.337	3	2.112	1.950	.120
Lingua habitual	89.939	3	29.980	27.678	.000
Estudios	37.678	6	6.280	5.797	.000
Explicado	320.308	12	26.692	24.643	.000
Residual	1207.745	1115	1.083		
Total	1528.053	1127	1.356		
Porcentaxe de varianza explicada			21%		

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.8d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de Cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	196.318	12	16.360	15.632	.000
Idade	4.681	3	1.560	1.491	.215
Lingua habitual	101.364	3	33.788	32.285	.000
Estudios	18.119	6	3.020	2.885	.009
Explicado	196.318	12	16.360	15.632	.000
Residual	1095.758	1047	1.047		
Total	1292.076	1059	1.220		
Porcentaxe de varianza explicada	15.2%				

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.8e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	195.953	12	16.329	9.460	.000
Idade	20.118	3	6.706	3.885	.009
Lingua habitual	85.871	3	28.624	16.582	.000
Estudios	29.104	6	4.851	2.810	.010
Explicado	195.953	12	16.329	9.460	.000
Residual	1626.077	942	1.726		
Total	1822.030	954	1.910		
Porcentaxe de varianza explicada	10.8%				

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

Cadro 3.6.8f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	196.456	12	16.371	16.628	.000
Idade	1.710	3	.570	.579	.629
Lingua habitual	49.807	3	16.602	16.862	.000
Estudios	50.604	6	8.434	8.566	.000
Explicado	196.456	12	16.371	16.628	.000
Residual	1724.976	1752	.985		
Total	1921.432	1764	1.089		
Porcentaxe de varianza explicada	10.2%				

(Non se poden calcula-las interaccións debido á existencia de celas baleiras)

No cadro 3.6.9 recóllese o modelo seguido en cada un dos seis sectores, así como a varianza explicada en cada un deles:

Cadro 3.6.9. Porcentaxe de varianza do prexuízo referido á Simpatía ou accesibilidade explicada en cada sector

Sector	Variables explicativas do modelo	Varianza explicada
A Coruña ($\bar{x}=2.23$; $s=1.26$)	idade, estudos, lingua habitual	18.5%
Santiago ($\bar{x}=2.46$; $s=1.27$)	idade, estudos, lingua habitual	16.4%
Pontevedra ($\bar{x}=2.37$; $s=1.16$)	estudios, lingua habitual	20.5%
Lugo-2 ($\bar{x}=2.81$; $s=1.10$)	estudios, lingua habitual	14.8%
Ourense-4 ($\bar{x}=2.74$; $s=1.38$)	idade, estudos, lingua habitual	10.8%
Lugo-5 ($\bar{x}=3.13$; $s=1.04$)	estudios, lingua habitual	10.1%

As medias oscilan entre o 2.23 da Coruña e o 3.13 de Lugo-5. En Pontevedra e Santiago, as puntuacións tamén son inferiores á que vimos no conxunto de Galicia (2.71). Do modelo inicial (lingua habitual, estudos e idade), permanecen a lingua habitual e os estudos en cada un dos seis sectores. Polo que se refire á lingua habitual, as tendencias son moi similares ás de Galicia, coa particularidade que nos sectores non urbanos só os monolingües en galego teñen unha puntuación por riba da media correspondente ó sector. As maiores desviacións respecto da media danse nos seguintes grupos de lingua habitual:

A Coruña	0.92 (só galego)
Pontevedra	0.68 (só galego)
Santiago	-0.77 (só castelán)
Lugo-2	-0.75 (só castelán)
Ourense-4	-1.06 (só castelán)
Lugo-5	-0.99 (só castelán)

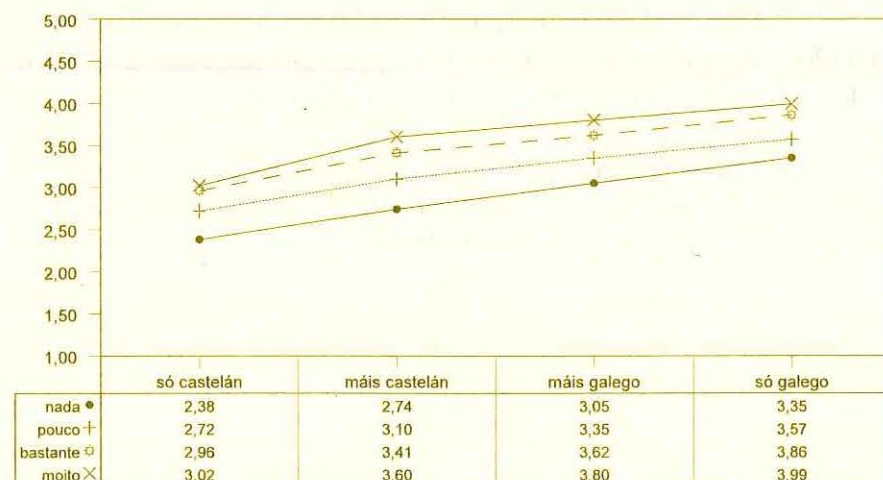
Tamén se manteñen as tendencias por estudos xa vistas para o conxunto da mostra, coa particularidade de que en Ourense-4 só os que acadaron estudos primarios incompletos teñen unha media 0.30 superior á do total do sector. Algo parecido se obtén mantendo a variable idade naqueles sectores onde parte da varianza vén explicada por ela.

Gráfico 3.6.6. Avaliación dos prexuízos referidos ó valor estético do galego segundo a capacidade para le-lo galego e a lingua habitual

3.6.5.2. Prexuízo referido ó valor estético da lingua por sectores

A aplicación do modelo en cada un dos seis sectores seleccionados non é igual de valiosa. Os cadros que veñen a continuación permiten compara-los resultados:

Cadro 3.6.11a. Resultados estatísticos da análise da varianza (A Coruña)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	167.411	6	27.902	17.658	.000
Lingua habitual	96.521	3	32.174	20.361	.000
Dominio da lectura	52.442	3	17.481	11.063	.000
Interaccións dobres	6.616	9	.735	.465	.898
Lingua habitual x Dominio da lectura	6.616	9	.735	.465	.898
Explicado	174.027	15	11.602	7.342	.000
Residual	1771.341	1121	1.580		
Total	1945.369	1136	1.712		
Porcentaxe de varianza explicada	8.6%				

Cadro 3.6.11b. Resultados estatísticos da análise da varianza (Santiago)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	195.137	6	32.523	23.120	.000
Lingua habitual	141.496	3	47.165	33.530	.000
Dominio da lectura	49.579	3	16.526	11.748	.000
Interaccións dobres	20.552	9	2.284	1.623	.104
Lingua habitual x Dominio lectura	20.552	9	2.284	1.623	.104
Explicado	215.690	15	14.379	10.222	.000
Residual	1509.368	1073	1.407		
Total	1725.058	1088	1.586		
Porcentaxe de varianza explicada			11.3%		

Cadro 3.6.11c. Resultados estatísticos da análise da varianza (Pontevedra)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	193.420	6	32.237	18.985	.000
Lingua habitual	157.201	3	52.400	30.859	.000
Dominio da lectura	39.147	3	13.049	7.685	.000
Interaccións dobres	14.226	9	1.581	.931	.497
Lingua habitual x Dominio lectura	14.226	9	1.581	.931	.497
Explicado	207.646	15	13.843	8.152	.000
Residual	1830.487	1078	1.698		
Total	2038.133	1093	1.865		
Porcentaxe de varianza explicada			9.5%		

Cadro 3.6.11d. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-2)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	109.110	6	18.185	14.902	.000
Lingua habitual	72.514	3	24.171	19.808	.000
Dominio da lectura	20.093	3	6.698	5.489	.001
Interaccións dobres	9.896	9	1.100	.901	.524
Lingua habitual x Dominio lectura	9.896	9	1.100	.901	.524
Explicado	119.006	15	7.934	6.502	.000
Residual	1253.218	1027	1.220		
Total	1372.224	1042	1.317		
Porcentaxe de varianza explicada	8%				

Cadro 3.6.11e. Resultados estatísticos da análise da varianza (Ourense-4)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	264.507	6	44.085	22.774	.000
Lingua habitual	100.530	3	33.510	17.311	.000
Dominio da lectura	163.664	3	54.555	28.183	.000
Interaccións dobres	21.294	8	2.662	1.375	.203
Lingua habitual x Dominio lectura	21.294	8	2.662	1.375	.203
Explicado	285.801	14	20.414	10.546	.000
Residual	1730.531	894	1.936		
Total	2016.332	908	2.221		
Porcentaxe de varianza explicada			13.1%		

Cadro 3.6.11f. Resultados estatísticos da análise da varianza (Lugo-5)

	Suma de cadrados	GL	MC	F	P
Efectos principais	133.609	6	22.268	14.301	.000
Lingua habitual	66.050	3	22.017	14.140	.000
Dominio da lectura	85.618	3	28.539	18.329	.000
Interaccións dobres	19.152	9	2.128	1.367	.198
Lingua habitual x Dominio lectura	19.152	9	2.128	1.367	.198
Explicado	152.761	15	10.184	6.540	.000
Residual	2654.843	1705	1.557		
Total	2807.604	1720	1.632		
Porcentaxe de varianza explicada			4.8%		

Como se pode apreciar nos cadros anteriores, en ningún caso as interaccións son significativas, polo que prescindimos dos seus comentarios. Ademais, como tamén se destaca, as dúas variables do modelo aplicado ó conxunto da mostra (lingua habitual e capacidade para le-lo galego) son significativas en cada un dos seis sectores. O cadro que expoñemos a seguir sérvenos como síntese dos anteriores:

Cadro 3.6.12. Porcentaxe de varianza do prexuízo Valor estético explicada en cada sector

Sector	Variables explicativas do modelo	Varianza explicada
A Coruña ($\bar{x}=3.44$; $s=1.31$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	8.6%
Santiago ($\bar{x}=3.59$; $s=1.26$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	11.3%
Pontevedra ($\bar{x}=3.22$; $s=1.37$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	9.5%
Lugo-2 ($\bar{x}=3.43$; $s=1.15$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	8.0%
Ourense-4 ($\bar{x}=3.35$; $s=1.48$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	13.1%
Lugo-5 ($\bar{x}=3.40$; $s=1.27$)	lingua habitual, capacidade para le-lo galego	4.8%

Podemos concluír que o modelo resulta máis explicativo por sectores que aplicado ó conxunto de Galicia, se exceptuámo-lo caso de Lugo-5, onde a varianza explicada é de tan só un 4.8%. Finalmente, cómpre dicir que, en liñas xerais, nos sectores se manteñen as tendencias xa apuntadas para o conxunto de Galicia, polo que remitimos ó que dixemos anteriormente.

Táboa 3.6.1.0. *Prexuízos lingüísticos. Galicia**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL GALICIA	4.34	4.08	2.71	3.44
IDADE				
16 a 25 anos	4.53	4.26	2.41	3.52
26 a 40 anos	4.53	4.29	2.42	3.53
41 a 65 anos	4.28	4.00	2.87	3.40
máis de 65 anos	3.98	3.75	3.15	3.30
ESTUDIOS				
ningún	3.93	3.74	3.34	3.44
primarios incompletos	4.17	3.94	3.10	3.40
primarios completos	4.41	4.16	2.66	3.49
FP	4.58	4.28	2.34	3.54
BUP	4.56	4.23	2.27	3.48
carreira grao medio	4.55	4.20	2.15	3.43
carreira grao superior	4.56	4.26	2.04	3.25
outros estudos	4.55	4.28	2.45	3.46
CLASE SOCIAL				
baixa	4.06	3.89	3.18	3.52
media-baixa	4.28	4.06	2.89	3.47
media	4.43	4.13	2.51	3.40
media-alta	4.50	4.18	2.16	3.37
PROFESIÓN				
empresarios	4.37	4.10	2.73	3.44
titul. superior/media	4.54	4.17	2.00	3.31
profesionais liberais	4.48	4.23	2.08	3.21
docentes	4.54	4.24	2.17	3.30
forzas armadas	4.40	4.04	2.46	3.09
pers. admin. subalterno	4.46	4.17	2.45	3.53
pers. servios	4.42	4.14	2.48	3.46
autónomos	4.30	4.04	2.80	3.41
labregos	3.99	3.86	3.38	3.48
maríneiros	4.27	4.05	3.08	3.69
obreiros	4.35	4.10	2.86	3.59
estudiantes	4.57	4.26	2.25	3.46
amas de casa	4.30	4.02	2.72	3.29
pers. econom. inactivo	4.54	4.38	2.31	3.50
SEXO				
home	4.36	4.10	2.78	3.55
muller	4.32	4.07	2.65	3.35
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.42	4.06	2.31	3.40
periurbano	4.33	4.01	2.67	3.47
vilas	4.41	4.17	2.59	3.38
rural-1	4.26	4.04	2.80	3.42
rural-2	4.29	4.09	3.03	3.49

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.1. *Prexuízos lingüísticos. A Coruña**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.54	4.20	2.23	3.44
IDADE				
16 a 25 anos	4.63	4.26	2.00	3.43
26 a 40 anos	4.75	4.47	1.89	3.45
41 a 65 anos	4.47	4.09	2.34	3.41
máis de 65 anos	4.18	3.84	2.96	3.51
ESTUDIOS				
ningún	4.10	3.63	3.41	3.71
primarios incompletos	4.42	4.05	2.70	3.49
primarios completos	4.52	4.21	2.22	3.46
FP	4.67	4.50	1.72	3.39
BUP	4.68	4.30	1.99	3.45
carreira grao medio	4.65	4.31	2.00	3.44
carreira grao superior	4.64	4.24	1.77	3.20
outros estudos	4.56	4.27	2.41	3.65
CLASE SOCIAL				
baixa	4.16	3.95	2.71	3.41
media-baixa	4.47	4.14	2.27	3.46
media	4.61	4.24	2.23	3.45
media-alta	4.63	4.27	1.84	3.34
PROFESIÓN				
empresarios	4.65	4.35	2.32	3.43
titul. superior/media	4.62	4.20	1.73	3.13
profesionais liberais	4.85	4.57	1.45	2.89
docentes	4.51	4.08	2.04	3.12
forzas armadas	4.51	4.42	2.08	3.11
pers. admin. subalterno	4.64	4.42	2.02	3.72
pers. servios	4.59	4.25	2.12	3.30
autónomos	4.47	4.13	2.48	3.47
labregos	4.26	4.29	2.82	3.09
maríneiros	4.17	4.12	3.00	3.50
obreiros	4.53	4.13	2.47	3.55
estudiantes	4.63	4.22	2.01	3.47
amas de casa	4.44	4.06	2.38	3.38
pers. econom. inactivo	4.75	4.45	2.27	3.60
SEXO				
home	4.52	4.15	2.34	3.51
muller	4.56	4.24	2.14	3.38
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.54	4.20	2.21	3.44
periurbano	4.54	4.14	3.75	3.43

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.2. *Prexuízos lingüísticos. Santiago**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.46	4.29	2.46	3.59
IDADE				
16 a 25 anos	4.62	4.49	2.23	3.64
26 a 40 anos	4.61	4.46	2.10	3.58
41 a 65 anos	4.37	4.16	2.74	3.66
máis de 65 anos	4.08	3.93	2.99	3.39
ESTUDIOS				
ningún	4.07	3.98	2.94	3.70
primarios incompletos	4.31	4.14	2.97	3.65
primarios completos	4.42	4.25	2.75	3.72
FP	4.61	4.41	2.21	3.93
BUP	4.56	4.41	2.27	3.66
carreira grao medio	4.54	4.27	2.08	3.54
carreira grao superior	4.58	4.46	1.95	3.21
outros estudos	4.62	4.41	2.50	3.78
CLASE SOCIAL				
baixa	4.03	3.91	3.33	3.82
media-baixa	4.33	4.17	2.86	3.66
media	4.51	4.35	2.29	3.53
media-alta	4.60	4.39	2.27	3.71
PROFESIÓN				
empresarios	4.27	4.02	2.83	3.86
titul. superior/media	4.47	4.28	1.92	3.11
profesionais liberais	4.60	4.56	2.19	3.40
docentes	4.59	4.46	1.99	3.19
forzas armadas	4.17	4.14	3.50	3.82
pers. admin. subalterno	4.60	4.44	2.45	3.62
pers. servicios	4.37	4.22	2.49	3.65
autónomos	4.43	4.20	2.60	3.61
labregos	4.17	4.07	2.91	3.51
maríneiros	4.45	3.75	2.50	4.25
obreiros	4.51	4.29	2.50	3.86
estudiantes	4.62	4.47	2.22	3.63
amas de casa	4.33	4.16	2.79	3.62
pers. econom. inactivo	4.47	4.61	1.69	3.46
SEXO				
home	4.47	4.29	2.51	3.67
muller	4.45	4.30	2.42	3.53
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.45	4.27	2.40	3.51
periurbano	4.49	4.35	2.61	3.80

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.3. *Prexuízos lingüísticos. Lugo-2**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.28	4.19	2.81	3.43
IDADE				
16 a 25 anos	4.40	4.26	2.51	3.43
26 a 40 anos	4.43	4.37	2.57	3.47
41 a 65 anos	4.27	4.17	2.90	3.34
máis de 65 anos	4.03	3.97	3.13	3.53
ESTUDIOS				
ningún	3.54	3.57	3.57	3.59
primarios incompletos	4.06	4.01	3.08	3.47
primarios completos	4.45	4.37	2.76	3.44
FP	4.32	4.19	2.62	3.31
BUP	4.49	4.26	2.31	3.33
carreira grao medio	4.29	4.25	2.48	3.28
carreira grao superior	4.43	4.38	2.40	3.64
outros estudos	4.00	4.00	3.08	3.17
CLASE SOCIAL				
baixa	4.16	4.19	2.97	3.54
media-baixa	4.27	4.19	2.99	3.48
media	4.32	4.21	2.24	3.25
media-alta	4.41	4.19	2.00	3.33
PROFESIÓN				
empresarios	4.21	4.08	2.87	3.27
titul. superior/media	4.37	4.40	2.14	3.50
profesionais liberais	4.30	4.00	2.75	2.50
docentes	4.34	4.27	2.30	3.50
forzas armadas	4.47	4.38	2.56	3.38
pers. admin. subalterno	4.28	4.26	2.64	3.46
pers. servicios	4.37	4.24	2.40	3.29
autónomos	4.17	3.94	2.72	3.33
labregos	4.24	4.23	3.59	3.79
maríneiros	4.43	4.26	2.82	3.65
obreiros	4.38	4.27	2.66	3.50
estudiantes	4.41	4.25	2.51	3.44
amas de casa	4.20	4.14	2.96	3.36
pers. econom. inactivo	4.36	4.32	2.12	3.19
SEXO				
home	4.35	4.25	2.75	3.51
muller	4.21	4.14	2.85	3.35
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	4.17	4.05	2.62	3.32
rural-2	4.50	4.48	3.19	3.65

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.4. *Prexuízos lingüísticos. Lugo-5**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	3.97	3.83	3.13	3.40
IDADE				
16 a 25 anos	4.35	4.16	2.81	3.63
26 a 40 anos	4.20	3.99	2.94	3.66
41 a 65 anos	3.92	3.79	3.24	3.39
máis de 65 anos	3.65	3.56	3.30	3.07
ESTUDIOS				
ningún	3.13	3.12	3.62	3.36
primarios incompletos	3.79	3.67	3.32	3.26
primarios completos	4.18	4.03	2.99	3.58
FP	4.35	4.21	2.88	3.52
BUP	4.40	4.11	2.79	3.49
carreira grao medio	4.46	4.35	2.50	3.51
carreira grao superior	4.54	4.15	2.37	3.48
outros estudos	3.93	3.97	2.65	3.10
CLASE SOCIAL				
baixa	3.87	3.67	3.30	3.38
media-baixa	4.00	3.89	3.12	3.37
media	3.90	3.73	3.17	3.44
media-alta	4.20	3.86	2.71	3.57
PROFESIÓN				
empresarios	4.09	3.91	2.92	3.34
titul. superior/media	4.14	4.15	2.41	3.25
profesionais liberais	4.46	3.97	2.19	3.54
docentes	4.62	4.31	2.59	3.31
forzas armadas	3.88	3.77	2.77	3.23
pers. admin. subalterno	4.23	3.95	3.01	3.40
pers. servicos	4.23	4.16	2.92	3.44
autónomos	3.99	3.84	3.16	3.30
labregos	3.65	3.57	3.44	3.35
mariñeiros	3.88	3.42	3.68	4.00
obreiros	4.08	3.91	3.22	3.62
estudiantes	4.51	4.23	2.65	3.51
amas de casa	4.11	3.98	2.92	3.33
pers. econom. inactivo	4.40	4.21	2.74	4.04
SEXO				
home	4.00	3.86	3.16	3.47
muller	3.93	3.79	3.11	3.33
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	4.07	3.94	2.97	3.45
rural-2	3.90	3.76	3.23	3.36

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.5. *Prexuízos lingüísticos. Ourense-4**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.44	4.25	2.74	3.35
IDADE				
16 a 25 anos	4.51	4.29	2.43	3.58
26 a 40 anos	4.50	4.27	2.47	3.41
41 a 65 anos	4.42	4.20	2.82	3.23
máis de 65 anos	4.37	4.30	3.13	3.30
ESTUDIOS				
ningún	4.40	4.20	2.73	3.15
primarios incompletos	4.58	4.31	3.04	3.33
primarios completos	4.24	4.14	2.73	3.36
FP	4.71	4.44	2.14	3.41
BUP	4.45	4.35	2.18	3.50
carreira grao medio	4.55	4.42	2.11	3.52
carreira grao superior	4.44	4.17	2.67	3.58
outros estudos	3.95	3.83	2.75	3.75
CLASE SOCIAL				
baixa	4.70	4.49	3.12	2.90
media-baixa	4.57	4.31	2.68	3.42
media	4.27	4.17	2.74	3.32
media-alta	4.44	4.19	2.93	3.35
PROFESIÓN				
empresarios	4.56	4.33	2.67	3.28
titul. superior/media	4.51	4.57	2.29	3.86
profesionais liberais	4.53	4.67	2.33	2.67
docentes	4.47	4.50	2.04	3.92
forzas armadas	5.00	5.00	4.00	5.00
pers. admin. subalterno	4.58	4.34	2.50	3.53
pers. servicos	4.56	4.33	2.78	3.50
autónomos	4.28	4.17	2.51	3.39
labregos	4.57	4.39	3.10	3.40
obreiros	4.46	4.18	2.68	3.46
estudiantes	4.56	4.31	2.15	3.53
amas de casa	4.30	4.18	2.86	3.10
pers. econom. inactivo	4.54	4.23	2.78	3.70
SEXO				
home	4.47	4.23	2.73	3.51
muller	4.42	4.28	2.74	3.19
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	4.13	4.04	2.69	3.30
rural-1	4.61	4.33	2.64	3.03
rural-2	4.59	4.37	2.79	3.44

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.1.6. *Prexuízos lingüísticos. Pontevedra**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.24	3.90	2.37	3.22
IDADE				
16 a 25 anos	4.49	4.15	2.04	3.26
26 a 40 anos	4.42	4.10	2.12	3.26
41 a 65 anos	4.09	3.71	2.63	3.17
máis de 65 anos	3.86	3.51	2.76	3.15
ESTUDIOS				
ningún	3.75	3.90	3.10	2.75
primarios incompletos	3.84	3.55	3.04	3.26
primarios completos	4.18	3.87	2.43	3.31
FP	4.61	4.11	2.02	3.08
BUP	4.41	4.00	2.07	3.18
carreira grao medio	4.57	4.09	1.81	3.15
carreira grao superior	4.54	4.19	1.85	3.15
outros estudos	4.40	4.40	2.20	2.80
CLASE SOCIAL				
baixa	3.76	3.73	3.21	3.42
media-baixa	4.10	3.78	2.58	3.30
media	4.40	4.00	2.16	3.14
media-alta	4.36	4.33	1.35	2.75
PROFESIÓN				
empresarios	4.21	3.90	2.69	2.96
titul. superior/media	4.51	4.27	1.76	3.19
profesionais liberais	4.54	4.23	1.93	2.58
docentes	4.52	4.03	1.84	3.16
forzas armadas	4.56	3.88	1.56	2.29
pers. admin. subalterno	4.31	3.90	2.30	3.14
pers. servizos	4.19	4.07	2.24	2.86
autónomos	3.99	3.86	2.60	3.52
labregos	3.57	3.42	3.05	3.30
maríneiros	4.51	4.12	2.32	3.20
obreiros	4.17	3.88	2.68	3.50
estudiantes	4.56	4.19	1.87	3.20
amas de casa	4.12	3.66	2.55	3.12
pers. econom. inactivo	4.47	4.05	1.89	3.57
SEXO				
home	4.28	3.91	2.39	3.26
muller	4.22	3.89	2.35	3.18
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.37	3.98	2.20	3.14
periurbano	4.13	3.82	2.52	3.28

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.0. *Prexuízos lingüísticos. Galicia**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL GALICIA	4.34	4.08	2.71	3.44
LINGUA INICIAL				
galego	4.26	4.05	3.04	3.55
castelán	4.48	4.14	2.05	3.17
as dúas	4.44	4.11	2.54	3.49
outras	4.37	4.08	2.71	3.28
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.45	4.07	1.83	2.77
máis castelán	4.47	4.12	2.14	3.30
máis galego	4.34	4.07	2.76	3.49
só galego	4.24	4.08	3.22	3.66
ENTENDE O GALEGO				
nada	4.01	3.51	1.94	2.09
pouco	4.21	3.81	2.15	2.59
bastante	4.23	3.97	2.79	3.39
moito	4.47	4.21	2.67	3.54
FALA O GALEGO				
nada	4.33	3.93	1.84	2.36
pouco	4.40	4.08	2.09	3.01
bastante	4.24	4.00	2.81	3.46
moito	4.44	4.19	2.83	3.61
LE O GALEGO				
nada	4.06	3.79	2.83	3.02
pouco	4.26	4.00	2.84	3.35
bastante	4.44	4.19	2.61	3.58
moito	4.64	4.37	2.35	3.70
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.20	3.90	2.78	3.14
pouco	4.35	4.10	2.77	3.51
bastante	4.49	4.25	2.50	3.64
moito	4.65	4.39	2.41	3.75
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.31	4.07	2.87	3.51
escola	4.55	4.25	1.95	3.26
amigos	4.51	4.16	2.18	3.37
veciños	4.39	4.00	2.15	2.98
traballo	4.44	4.22	2.10	3.20
outros	4.51	4.10	1.94	3.20

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.1. *Prexuízos lingüísticos. A Coruña**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.54	4.20	2.23	3.44
LINGUA INICIAL				
galego	4.43	4.11	2.75	3.62
castelán	4.60	4.24	1.86	3.27
as dúas	4.59	4.24	2.45	3.76
outras	4.84	4.22	1.67	2.67
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.54	4.16	1.74	2.95
máis castelán	4.62	4.27	2.05	3.52
máis galego	4.51	4.19	2.68	3.70
só galego	4.33	4.02	3.15	3.84
ENTENDE O GALEGO				
nada	3.72	3.11	2.33	2.00
pouco	4.18	3.75	1.92	2.51
bastante	4.47	4.12	2.30	3.35
moito	4.60	4.26	2.22	3.55
FALA O GALEGO				
nada	4.50	4.03	1.73	2.42
pouco	4.52	4.16	1.86	3.01
bastante	4.49	4.22	2.24	3.51
moito	4.60	4.21	2.43	3.67
LE O GALEGO				
nada	4.21	3.87	2.27	2.61
pouco	4.38	3.98	2.41	3.26
bastante	4.60	4.31	2.27	3.56
moito	4.67	4.30	2.01	3.59
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.46	4.05	2.33	3.09
pouco	4.49	4.13	2.28	3.54
bastante	4.68	4.49	1.99	3.55
moito	4.63	4.22	2.18	3.61
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.49	4.15	2.47	3.55
escola	4.64	4.29	1.84	3.34
amigos	4.71	4.34	2.10	3.74
veciños	4.52	4.20	1.86	3.28
traballo	4.59	4.23	1.92	3.33
outros	4.63	4.34	1.51	2.98

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.2. *Prexuízos lingüísticos. Santiago**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.46	4.29	2.46	3.59
LINGUA INICIAL				
galego	4.40	4.25	2.82	3.79
castelán	4.52	4.38	1.98	3.32
as dúas	4.53	4.23	2.29	3.57
outras	4.26	4.33	2.31	3.08
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.47	4.34	1.69	2.75
máis castelán	4.49	4.29	2.08	3.43
máis galego	4.47	4.24	2.62	3.65
só galego	4.42	4.33	2.96	4.00
ENTENDE O GALEGO				
nada	4.80	3.67	2.25	2.00
pouco	4.28	4.20	2.11	2.78
bastante	4.45	4.31	2.38	3.45
moito	4.47	4.29	2.51	3.68
FALA O GALEGO				
nada	4.52	4.52	1.64	2.00
pouco	4.53	4.43	1.73	3.06
bastante	4.43	4.29	2.40	3.54
moito	4.46	4.26	2.70	3.81
LE O GALEGO				
nada	4.24	3.95	2.70	3.14
pouco	4.36	4.18	2.59	3.37
bastante	4.50	4.38	2.41	3.65
moito	4.64	4.46	2.26	3.83
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.35	4.17	2.67	3.27
pouco	4.45	4.27	2.45	3.57
bastante	4.55	4.45	2.20	3.78
moito	4.67	4.46	2.32	3.82
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.44	4.27	2.63	3.72
escola	4.70	4.58	1.86	3.40
amigos	4.40	4.37	1.83	3.35
veciños	4.11	3.59	1.79	2.82
traballo	4.61	4.41	1.89	3.10
outros	4.47	4.26	1.92	3.11

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.3. *Prexuízos lingüísticos. Lugo-2**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.28	4.19	2.81	3.43
LINGUA INICIAL				
galego	4.25	4.19	3.00	3.54
castelán	4.36	4.25	2.27	3.10
as dúas	4.28	4.11	2.58	3.38
outras	3.97	3.67	3.33	3.40
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.39	4.14	2.06	2.69
máis castelán	4.25	4.13	2.46	3.26
máis galego	4.13	4.02	2.62	3.31
só galego	4.38	4.36	3.23	3.72
ENTENDE O GALEGO				
nada	5.00	4.33	2.00	3.00
pouco	4.29	4.21	2.45	2.93
bastante	4.44	4.35	2.86	3.41
moito	4.11	4.03	2.77	3.47
FALA O GALEGO				
nada	4.25	3.88	2.25	2.71
pouco	4.19	4.10	2.28	3.02
bastante	4.39	4.31	2.92	3.48
moito	4.16	4.09	2.89	3.55
LE O GALEGO				
nada	3.89	3.76	2.77	3.01
pouco	4.17	4.07	2.93	3.41
bastante	4.55	4.47	2.67	3.59
moito	4.66	4.67	2.52	3.54
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.06	3.87	2.62	3.00
pouco	4.26	4.21	2.95	3.50
bastante	4.58	4.53	2.79	3.76
moito	4.72	4.65	2.49	3.92
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.27	4.20	2.91	3.51
escola	4.38	4.28	2.14	3.22
amigos	4.40	4.13	2.47	3.32
veciños	4.36	4.27	2.37	2.50
traballo	3.82	4.11	2.17	2.78
outros	4.23	4.22	2.29	3.17

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.4. *Prexuízos lingüísticos. Lugo-5**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	3.97	3.83	3.13	3.40
LINGUA INICIAL				
galego	3.93	3.80	3.21	3.41
castelán	4.39	4.15	2.44	3.19
as dúas	3.95	3.78	3.00	3.43
outras	4.00	3.40	3.10	4.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.20	3.88	2.15	2.60
máis castelán	4.33	4.09	2.29	2.96
máis galego	4.00	3.85	3.02	3.29
só galego	3.91	3.79	3.29	3.51
ENTENDE O GALEGO				
pouco	3.74	3.56	2.66	3.13
bastante	3.62	3.51	3.35	3.36
moito	4.20	4.04	3.00	3.42
FALA O GALEGO				
nada	4.00	3.33	2.64	2.71
pouco	4.09	3.82	2.60	2.82
bastante	3.63	3.53	3.33	3.43
moito	4.14	3.99	3.06	3.41
LE O GALEGO				
nada	3.74	3.66	3.41	3.11
pouco	3.76	3.62	3.33	3.22
bastante	4.13	4.00	2.97	3.56
moito	4.41	4.23	2.73	3.66
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.85	3.69	3.20	3.05
pouco	3.87	3.75	3.24	3.45
bastante	4.24	4.08	2.97	3.61
moito	4.44	4.28	2.65	3.65
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.95	3.82	3.17	3.41
escola	4.45	4.35	2.07	3.00
amigos	4.45	3.97	2.83	4.20
veciños	4.29	4.00	2.39	3.00
traballo	4.37	4.00	2.68	2.73
outros	3.80	3.33	2.00	3.00

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.5. *Prexuízos lingüísticos. Ourense-4**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.44	4.25	2.74	3.35
LINGUA INICIAL				
galego	4.56	4.37	2.88	3.49
castelán	4.46	4.21	2.00	2.86
as dúas	3.77	3.70	2.60	2.99
outras	4.06	3.73	2.60	3.05
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.39	4.35	1.67	2.43
máis castelán	4.16	3.93	2.08	2.74
máis galego	4.31	4.08	2.55	3.20
só galego	4.62	4.47	3.10	3.65
ENTENDE O GALEGO				
pouco	4.16	4.11	2.10	2.40
bastante	4.25	4.07	2.55	3.15
moito	4.69	4.48	2.99	3.63
FALA O GALEGO				
nada	4.16	4.11	1.94	1.78
pouco	4.46	4.31	1.71	2.61
bastante	4.25	4.05	2.63	3.19
moito	4.68	4.49	3.05	3.69
LE O GALEGO				
nada	4.03	3.96	2.49	2.86
pouco	4.55	4.31	2.61	3.19
bastante	4.67	4.46	3.07	3.94
moito	4.82	4.50	3.19	4.05
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.28	4.13	2.60	2.98
pouco	4.65	4.44	2.79	3.51
bastante	4.51	4.18	2.67	3.90
moito	4.83	4.44	3.37	4.07
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.45	4.27	2.80	3.41
escola	4.87	4.57	1.60	2.85
amigos	4.00	3.21	2.63	2.50
veciños	4.15	3.87	2.17	2.52
traballo	4.43	4.52	2.43	3.43
outros	4.67	4.89	1.50	3.33

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

Táboa 3.6.2.6. *Prexuízos lingüísticos. Pontevedra**

	STATUS SOCIAL	SOCIABILIDADE	SIMPATÍA OU ACCESIBILIDADE	VALOR ESTÉTICO DO GALEGO
TOTAL SECTOR	4.24	3.90	2.37	3.22
LINGUA INICIAL				
galego	4.03	3.78	2.84	3.50
castelán	4.41	4.01	1.93	2.91
as dúas	4.33	3.90	2.39	3.32
outras	4.31	3.94	2.14	3.14
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.35	3.91	1.87	2.65
máis castelán	4.49	4.07	2.01	3.28
máis galego	4.17	3.88	2.69	3.51
só galego	3.91	3.70	3.05	3.52
ENTENDE O GALEGO				
nada	3.60	2.50	2.00	3.50
pouco	4.02	3.46	2.17	2.70
bastante	4.26	3.95	2.27	3.09
moito	4.25	3.88	2.50	3.41
FALA O GALEGO				
nada	4.13	3.62	1.81	2.22
pouco	4.36	3.98	2.03	2.87
bastante	4.27	3.93	2.34	3.25
moito	4.14	3.82	2.74	3.57
LE O GALEGO				
nada	3.96	3.70	2.17	2.86
pouco	4.18	3.79	2.54	3.21
bastante	4.37	4.05	2.31	3.25
moito	4.40	3.94	2.27	3.49
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.08	3.75	2.41	3.07
pouco	4.27	3.88	2.46	3.22
bastante	4.44	4.12	2.14	3.35
moito	4.45	4.04	2.29	3.57
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.17	3.84	2.52	3.31
escola	4.59	4.12	1.89	3.17
amigos	4.56	4.30	2.14	3.30
veciños	4.21	3.82	2.30	2.97
traballo	4.47	4.09	2.32	3.32
outros	4.37	4.03	1.90	3.00

* As medias van de 1 (totalmente de acordo) a 5 (totalmente en desacordo) nas variables *Status social* (= falar castelán mellora o status social) e *Sociabilidade* (= falar castelán favorece as relacións sociais), e de 1 (totalmente en desacordo) a 5 (totalmente de acordo) nas variables *Simpatía ou accesibilidade* (= falar galego mellora a imaxe ó comunicarse) e *Valor estético do galego* (= o galego é unha lingua máis fermosa có castelán).

3.7. A responsabilidade da normalización

3.7.1. A responsabilidade da normalización en Galicia

Neste epígrafe describiremos de xeito comparativo o grao de responsabilidade que a poboación atribúe a distintas entidades na normalización do galego. A este aspecto refírense oito variables (Goberno Central, ensino, medios de comunicación, empresas, concellos, Xunta, pais e intelectuais), todas procedentes da pregunta 110: *¿Quen, e en que medida, debería responsabilizarse da normalización do galego?* A análise realizouse a partir dunha escala de 1 a 5, onde 1 equivale a 'nada', 2 a 'pouco', 3 a 'algo', 4 a 'bastante' e 5 a 'moito'. Obsérvase que o valor intermedio ('algo') non se corresponde cunha postura indiferente, senón coa atribución á entidade en cuestión dunha responsabilidade pouco definida. No epígrafe 3.2.1 analízanse brevemente outras dúas variables relacionadas coa potenciación do galego (preguntas 108 e 109), co que o lector pode contrasta-los resultados.

Ó presentármolles ós entrevistados as oito variables que-riamos coñece-la súa opinión respecto da tarefa que diversas instancias deben realizar para potencia-lo galego, sen que iso signifique que estas entidades en concreto se deban identificar como responsables de tal potenciamento. En calquera caso, no que segue referirémonos ás entidades tratadas como 'axentes' da normalización. Por outra banda, a pregunta que se lles fai ós entrevistados non presupón un sentido ben definido para o propio concepto de 'normalización'. En principio, podemos supoñer que por tal se entende a extensión do galego a tódolos ámbitos da vida pública e privada, pero non podemos, a través desta investigación, coñece-las implicacións que para os entrevistados pode ter tal extensión⁴⁰. Polo tanto, non se poden considerar estas variables como indicadoras da opinión que a poboación ten sobre a normalización en si mesma, aínda que os resultados estatísticos que de seguido veremos indican que é xeral a opinión de que tódolos posibles axentes (salvo o Goberno Central) teñen algún tipo de responsabilidade neste terreo.

⁴⁰ O principal problema a este respecto atinxe á distribución dos usos das dúas linguas oficiais nunha situación normalizada. Discútese se é conveniente chegar a unha situación social de monolingüismo en galego para logra-la súa completa normalización, ou se pola contra o ideal é un bilingüismo equilibrado entre galego e castelán. Véxase, por exemplo, Rodríguez Yáñez, X. P. 1993. "Quelques réflexions à propos de la sociolinguistique galicienne". *Plurilinguismes* 6. 225-258.

Cadro 3.7.1. *Medias, modas e desviacións típicas referidas á responsabilidade dos posibles axentes na normalización do galego*

	$\bar{x}$	Mo	s
Xunta	4.51	5	0.843
Concellos	4.27	5	0.957
Intelectuais	4.18	5	1.004
Ensino	4.11	5	0.973
Pais	4.10	5	1.020
Medios de comunicación	3.99	4	1.009
Empresas	3.37	4	1.226
Goberno central	2.69	1	1.446

No cadro 3.7.1 presentámo-la media, moda e desviación típica de cada variable. A elevada responsabilidade que os entrevistados asignan ás Administracións Autonómica e Local pódese interpretar como indicio de que entre os entrevistados hai conciencia de quen ten competencias e obrigas legais neste asunto. Estas dúas variables son tamén as que presentan unha menor desviación típica, o que dá conta da considerable homoxeneidade das respostas no total da mostra. Así mesmo, as medias correspondentes a intelectuais, ensino, pais e medios de comunicación acadan valores próximos ós da Administración; salvo os medios de comunicación, todos eles obteñen unha puntuación superior a 4 e unha moda de 5. Podemos dicir, polo tanto, que tamén neste caso a maior parte dos entrevistados considera importante a responsabilidade normalizadora dos axentes citados, malia a existir unha maior dispersión das respostas, segundo indican as desviacións típicas no cadro. Nas empresas, coma nos medios de comunicación, obtense unha moda de 4, cunha media sensiblemente máis baixa no primeiro caso (3.37). Só ó Goberno Central ($\bar{x}$ =2.69, Mo=1) se lle atribúe unha escasa responsabilidade normalizadora. A maior desviación atopámola xustamente nas respostas referidas a esta institución.

Os resultados dos sectores permiten afirmar que estes seguen, en liñas xerais, unha tendencia semellante á do conxunto de Galicia. No cadro 3.7.2 recóllese a distribución das medias dos sectores segundo a súa relación coa media global do territorio galego. En todos eles a Xunta e os concellos acadan puntuacións superiores a 4 (excepto Lugo-5 no caso dos concellos). O cadro indica que a Xunta obtén medias por baixo das de Galicia (4.51) en moitos sectores. As puntuacións correspondentes a intelectuais, ensino e medios de comunicación (onde a media de Galicia rondaba os 4.10 puntos) non des-

cenden máis aló dos 3.5 puntos en ningún dos sectores. Hai vinte sectores que superan a media do conxunto do territorio no que atinxe ó ensino, pais e empresas, sempre con medias inferiores para a última entidade. Finalmente, na maior parte dos sectores achamos, no referente ó posible labor do goberno central, puntuacións entre 2 e 3.3, isto é, sempre considerablemente baixas; vinteun sectores superan a media de Galicia nesta variable.

Cadro 3.7.2. *Distribución das medias referidas á responsabilidade dos distintos axentes na normalización do galego por sectores, segundo a media de Galicia*

	Por riba da media de Galicia	Por baixo da media de Galicia
Xunta	14	20
Concellos	18	16
Intelectuais	17	17
Ensino	20	14
Pais	20	14
Medios de comunicación	17	17
Empresas	20	14
Goberno central	21	13

Se observámo-la distribución das medias para o conxunto de Galicia segundo as diferentes variables sociais e lingüísticas consideradas no MSG, constatamos en tódolos axentes unha atribución de maior responsabilidade normalizadora canto menor é a idade do entrevistado, máis elevado o nivel académico acadado, e maior o emprego do galego e a competencia neste idioma, aínda que se trata só de tendencias sen grandes diferencias intergrupais. Dada a considerable homoxeneidade dos resultados estatísticos, os cruzamentos destas oito variables coas variables sociais non resultan de gran interese. En calquera caso, introducimos a seguir unha breve descrición das mesmas que pode ser contrastada consultando as táboas 3.7a.1.0. e 3.7b.1.0. Respecto das variables lingüísticas tamén achamos resultados semellantes nos diversos grupos; non faremos comentarios sobre os cruzamentos que toman os ámbitos de adquisición do galego como variable de control, pois a distancia entre as puntuacións das diversas categorías é mínima.

Na distribución por idade obsérvase que canto máis novo é o entrevistado maior responsabilidade normalizadora atribúe ós oito axentes considerados. En tódalas variables os menores de 40 anos

superan a media global de Galicia, mentres os maiores desta idade se sitúan por baixo. En calquera caso, as diferencias entre os máis vellos e os máis novos nunca acadan os 0.5 puntos. Na distribución por estudos existe, así mesmo, un lene ascenso das puntuacións consonte maior é o nivel académico, salvo no caso de empresas e Goberno Central, onde a tendencia é xustamente a inversa. No tocante ó hábitat de residencia (tamén con escasas diferencias intergrupais), canto máis urbano, maior importancia lle concede o entrevistado ó labor normalizador da Xunta, concellos e intelectuais. Pola contra, a medida que o medio se ruraliza, máis relevante se considera o papel dos restantes axentes. No periurbano atopamos puntuacións case sempre superiores ás do urbano. Os resultados referentes ás catro clases sociais son aínda máis homoxéneos, malia a observarse en xeral un suave ascenso das medias consonte a clase social é máis alta.

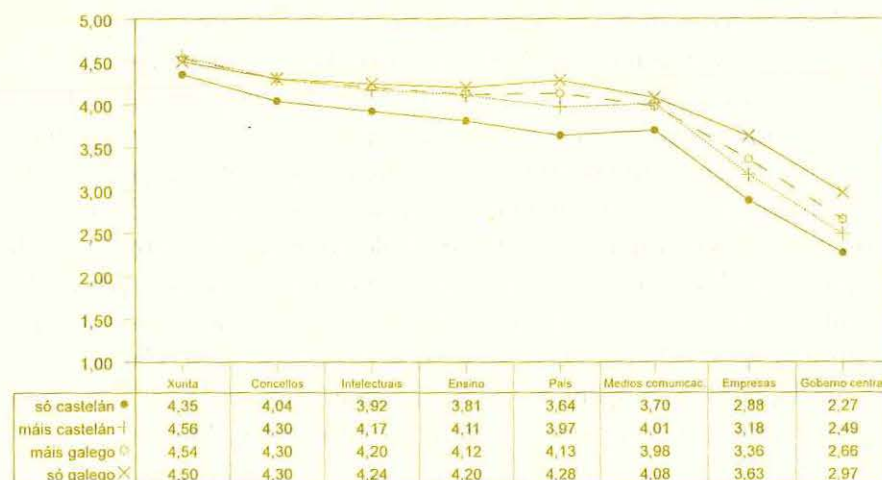
Respecto da lingua inicial, son os galegofalantes quen acadan resultados máis elevados (entre o 4.5 da Xunta e o 2.82 do Goberno Central), seguidos dos bilingües e dos castelanfalantes. Aínda que as variacións introducidas por esta variable de control son sempre pequenas, a Xunta e os concellos destacan por compartiren valores practicamente idénticos nos tres grupos.

A distribución segundo a lingua habitual ofrece de novo puntuacións bastante homoxéneas, tal como reflicte o gráfico 3.7.1. Os monolingües en castelán concédennlle unha importancia lixeiramente menor a calquera dos posibles axentes, aínda que as puntuacións só baixan de 3 no caso de empresas e goberno central. Os outros grupos de lingua habitual caracterízanse pola semellanza entre as respectivas medias; as maiores diferencias atinxen á responsabilidade de pais, empresas e goberno, pero sen que se dea ningún fenómeno de magnitude estatística suficiente como para que interese comentalo.

Nos cruzamentos coas competencias lingüísticas obtéñense medias máis altas conforme se incrementa o dominio. Se comparámo-las catro destrezas, obsérvase que (en tódolos axentes) as medias ascenden lixeiramente entre a capacidade para entende-lo galego, para falalo, para lelo e para escribilo. Tendo en conta que as competencias son acumulativas (é dicir, que, segundo os nosos datos, a maioría dos que poden escribir tamén se consideran capaces de ler, falar e entende-lo galego) non resulta estraño este incre-

Gráfico 3.7.1. Responsabilidade da normalización do galego segundo a lingua habitual

mento das puntuacións a medida que as competencias aumentan. Os resultados máis baixos corresponden ós entrevistados que declaran entender pouco ou nada o galego⁴¹. Sen embargo, mesmo estes dous grupos atribúen á Xunta unha forte responsabilidade (media de 4.02 para quen non ten ningunha competencia e de 4.17 para quen ten pouca), acadando case tódolos axentes resultados preto de 3 ou superiores a este valor (cf. táboas 3.7a.2.0 e 3.7b.2.0.). Só a tendencia segundo a capacidade para fala-lo galego é lixeiramente menos regular cá das outras tres competencias; pero segue con bastante regularidade, coma aquelas, a orientación do conxunto de Galicia, onde a Xunta e os concellos recibían a maior atención como axentes normalizadores, seguidos de intelectuais, ensino, país, medios de comunicación, empresas e Goberno Central.

Destes cruzamentos séguese que as opinións dos diversos grupos de poboación respecto deste asunto non varían substancialmente. É xeral a consideración de que Xunta e concellos deben te-la maior responsabilidade, así como a asignación dunha responsabilidade bastante menor ó Goberno Central. Ás restantes entidades atri-

⁴¹ Cómpre non esquecer que este grupo é unha mínima porcentaxe da mostra.

búeselles, na gran maioría dos grupos, entre algunha ('algo') e moita responsabilidade, con pequenas diverxencias que non nos permiten constatar outras tendencias de interese.

3.7.2. A responsabilidade da normalización por sectores

No tocante ós seis sectores seleccionados para a análise, cómpre dicir que manteñen tamén a tendencia observada no conxunto de Galicia. Só aqueles axentes ós que o conxunto da poboación atribuíu unha responsabilidade normalizadora semellante teñen neste caso resultados lixeiramente diferentes que modifican a orde xerárquica establecida segundo as medias para o territorio galego. Isto último pódese observar no cadro 3.7.3, que reflicte as medias de cada sector, amais das correspondentes ó total de Galicia:

Cadro 3.7.3. Medias referidas á responsabilidade dos distintos axentes na normalización (en Galicia e por sectores)

	Galicia	A Coruña	Santiago	Pontevedra	Lugo-2	Ourense-4	Lugo-5
Xunta	4.51	4.50	4.68	4.40	4.14	4.51	4.25
Concellos	4.27	4.23	4.49	4.14	4.00	4.27	3.98
Intelectuais	4.18	4.22	4.39	3.96	3.86	4.19	3.99
Ensino	4.11	3.92	4.38	4.03	3.77	4.13	3.93
País	4.10	3.85	4.27	3.87	3.54	4.06	4.05
Medios de comunicación	3.99	3.86	4.32	3.95	3.73	3.86	3.87
Empresas	3.37	3.20	3.58	3.14	3.33	3.33	3.56
Gob. Central	2.69	2.31	2.88	2.72	2.82	2.53	2.90

De tódolos xeitos, as medias seguen a estar moi próximas nos diferentes sectores, sen que se observen tendencias a partir das que se poidan describir pautas de diferenciación entre uns e outros. Unicamente destacan as medias de Santiago, en case tódolos casos máis elevadas cá das outras cinco sectores e sempre superiores ás do conxunto do territorio galego.

Táboa 3.7a.1.0. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Galicia*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL GALICIA	2.69	4.11	3.99	3.37
IDADE				
16 a 25 anos	2.99	4.29	4.18	3.40
26 a 40 anos	2.63	4.20	4.11	3.40
41 a 65 anos	2.59	4.04	3.90	3.35
máis de 65 anos	2.58	3.89	3.72	3.27
ESTUDIOS				
ningún	3.04	4.08	3.93	3.58
primarios incompletos	2.71	4.01	3.86	3.37
primarios completos	2.72	4.07	3.95	3.36
FP	2.77	4.23	4.13	3.41
BUP	2.70	4.21	4.12	3.28
carreira grao medio	2.46	4.25	4.16	3.38
carreira grao superior	2.33	4.31	4.23	3.28
outros estudos	2.66	4.18	4.05	3.42
CLASE SOCIAL				
baixa	2.87	4.04	3.89	3.38
media-baixa	2.76	4.07	3.93	3.37
media	2.63	4.16	4.06	3.37
media-alta	2.35	4.13	4.07	3.24
PROFESIÓN				
empresarios	2.52	4.01	3.86	3.27
titul. superior/media	2.18	4.19	4.17	3.13
profesionais liberais	1.94	4.23	3.98	2.99
docentes	2.43	4.38	4.28	3.57
forzas armadas	2.29	3.90	3.90	3.30
pers. admin. subalterno	2.44	4.14	4.04	3.30
pers. servicios	2.60	4.07	3.96	3.34
autónomos	2.67	4.06	3.93	3.41
labregos	2.96	4.05	3.90	3.52
maríneiros	2.79	4.20	4.09	3.63
obreiros	2.72	4.13	4.01	3.34
estudiantes	2.95	4.32	4.21	3.34
amas de casa	2.67	3.98	3.85	3.33
pers. econom. inactivo	2.92	4.32	4.18	3.52
SEXO				
home	2.65	4.15	4.04	3.36
muller	2.73	4.07	3.95	3.37
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.43	4.06	3.95	3.19
periurbano	2.64	4.17	4.01	3.24
vilas	2.63	4.12	4.02	3.36
rural-1	2.76	4.13	3.96	3.46
rural-2	2.91	4.13	4.02	3.49

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.0. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Galicia*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL GALICIA	4.27	4.51	4.10	4.18
IDADE				
16 a 25 anos	4.38	4.61	4.20	4.26
26 a 40 anos	4.35	4.58	4.17	4.27
41 a 65 anos	4.22	4.47	4.05	4.14
máis de 65 anos	4.09	4.32	3.95	3.97
ESTUDIOS				
ningún	4.21	4.41	4.10	4.10
primarios incompletos	4.18	4.41	4.08	4.08
primarios completos	4.26	4.50	4.07	4.15
FP	4.38	4.64	4.18	4.28
BUP	4.34	4.60	4.12	4.28
carreira grao medio	4.37	4.60	4.13	4.33
carreira grao superior	4.40	4.66	4.15	4.33
outros estudos	4.31	4.59	4.08	4.25
CLASE SOCIAL				
baixa	4.23	4.45	4.05	4.12
media-baixa	4.23	4.47	4.09	4.12
media	4.31	4.55	4.13	4.24
media-alta	4.29	4.59	3.97	4.24
PROFESIÓN				
empresarios	4.14	4.41	4.03	4.13
titul. superior/media	4.35	4.63	4.07	4.20
profesionais liberais	4.18	4.55	3.84	4.22
docentes	4.42	4.66	4.22	4.41
forzas armadas	4.15	4.54	3.98	4.15
pers. admin. subalterno	4.32	4.58	4.10	4.30
pers. servicios	4.28	4.50	4.06	4.15
autónomos	4.24	4.46	4.12	4.16
labregos	4.13	4.36	4.13	4.06
maríneiros	4.43	4.63	4.30	4.29
obreiros	4.35	4.57	4.14	4.21
estudiantes	4.40	4.64	4.19	4.32
amas de casa	4.18	4.41	3.99	4.04
pers. econom. inactivo	4.34	4.57	4.15	4.20
SEXO				
home	4.31	4.55	4.14	4.23
muller	4.24	4.47	4.06	4.12
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.32	4.55	3.98	4.20
periurbano	4.38	4.58	4.08	4.21
vilas	4.30	4.54	4.09	4.19
rural-1	4.15	4.46	4.11	4.12
rural-2	4.23	4.46	4.19	4.16

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.1. Grao de responsabilidade na normalización do galego. A Coruña*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.31	3.92	3.86	3.20
IDADE				
16 a 25 anos	2.72	4.17	4.09	3.17
26 a 40 anos	2.29	4.01	3.97	3.30
41 a 65 anos	2.18	3.77	3.72	3.15
máis de 65 anos	2.01	3.77	3.64	3.19
ESTUDIOS				
ningún	2.63	3.68	3.66	3.30
primarios incompletos	2.23	3.96	3.84	3.40
primarios completos	2.36	3.81	3.74	3.19
FP	2.49	4.02	3.95	3.39
BUP	2.37	3.92	3.90	3.00
carreira grao medio	2.07	3.92	3.95	3.12
carreira grao superior	2.27	4.05	3.99	3.07
outros estudos	2.32	4.19	3.91	3.57
CLASE SOCIAL				
baixa	2.83	4.04	4.00	3.59
media-baixa	2.41	3.93	3.83	3.40
media	2.27	3.94	3.88	3.13
media-alta	2.00	3.71	3.75	2.90
PROFESIÓN				
empresarios	1.83	3.91	3.79	3.05
titul. superior/media	1.81	3.98	4.06	2.96
profesionais liberais	1.80	3.80	3.40	2.56
docentes	1.98	4.05	4.02	3.17
forzas armadas	2.37	3.89	4.00	3.89
pers. admin. subalterno	2.26	3.84	3.79	3.14
pers. servicios	2.33	3.82	3.68	3.20
autónomos	2.41	3.93	3.74	3.36
labregos	3.33	3.90	4.10	3.89
maríneiros	2.42	4.05	3.83	3.16
obreiros	2.32	3.98	3.91	3.22
estudiantes	2.67	4.14	4.12	3.20
amas de casa	2.29	3.73	3.68	3.24
pers. econom. inactivo	1.73	4.20	3.73	3.09
SEXO				
home	2.25	3.99	3.92	3.19
muller	2.37	3.86	3.81	3.22
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.31	3.91	3.85	3.20
periurbano	2.00	4.54	4.62	3.54

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.1. Grao de responsabilidade na normalización do galego. A Coruña*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.23	4.50	3.85	4.22
IDADE				
16 a 25 anos	4.38	4.63	4.01	4.24
26 a 40 anos	4.30	4.51	3.97	4.30
41 a 65 anos	4.13	4.46	3.71	4.17
máis de 65 anos	4.10	4.37	3.70	4.09
ESTUDIOS				
ningún	4.13	4.37	3.85	4.13
primarios incompletos	4.28	4.51	3.99	4.29
primarios completos	4.15	4.42	3.70	4.15
FP	4.38	4.65	4.05	4.39
BUP	4.22	4.47	3.81	4.28
carreira grao medio	4.15	4.41	3.81	4.12
carreira grao superior	4.29	4.65	3.91	4.17
outros estudos	4.35	4.81	3.71	4.14
CLASE SOCIAL				
baixa	4.17	4.52	4.19	4.41
media-baixa	4.27	4.49	3.79	4.17
media	4.23	4.49	3.90	4.26
media-alta	4.11	4.55	3.51	3.98
PROFESIÓN				
empresarios	4.16	4.55	3.98	4.19
titul. superior/media	4.19	4.50	3.81	4.02
profesionais liberais	3.80	4.50	3.10	3.90
docentes	4.09	4.50	3.78	4.16
forzas armadas	4.20	4.90	4.05	4.40
pers. admin. subalterno	4.21	4.48	3.82	4.38
pers. servicios	4.25	4.41	3.81	4.10
autónomos	4.11	4.34	3.87	4.06
labregos	4.60	4.70	4.20	4.50
maríneiros	4.61	4.83	3.84	4.61
obreiros	4.34	4.52	3.93	4.30
estudiantes	4.39	4.65	4.04	4.33
amas de casa	4.08	4.37	3.66	4.06
pers. econom. inactivo	3.91	4.27	3.73	3.82
SEXO				
home	4.32	4.58	3.89	4.28
muller	4.14	4.42	3.81	4.16
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.22	4.49	3.84	4.21
periurbano	4.62	4.77	4.67	4.62

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.2. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Santiago*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.88	4.38	4.32	3.58
IDADE				
16 a 25 anos	3.30	4.49	4.39	3.62
26 a 40 anos	2.83	4.49	4.43	3.61
41 a 65 anos	2.72	4.32	4.29	3.54
máis de 65 anos	2.68	4.05	3.92	3.55
ESTUDIOS				
ningún	3.09	4.16	4.24	3.85
primarios incompletos	2.91	4.25	4.14	3.57
primarios completos	2.96	4.35	4.25	3.65
FP	3.03	4.47	4.37	3.34
BUP	3.11	4.42	4.36	3.58
carreira grao medio	2.59	4.42	4.38	3.53
carreira grao superior	2.66	4.52	4.48	3.59
outros estudos	3.13	3.78	4.11	3.56
CLASE SOCIAL				
baixa	3.72	4.40	4.41	3.63
media-baixa	3.03	4.27	4.18	3.68
media	2.79	4.40	4.33	3.53
media-alta	2.84	4.46	4.42	3.64
PROFESIÓN				
empresarios	3.02	4.38	4.43	3.61
titul. superior/media	2.44	4.41	4.42	3.37
profesionais liberais	2.47	4.38	4.50	3.75
docentes	2.48	4.57	4.45	3.86
forzas armadas	3.00	4.17	4.08	3.64
pers. admin. subalterno	2.62	4.39	4.30	3.60
pers. servicios	2.87	4.29	4.25	3.50
autónomos	3.18	4.53	4.52	3.83
labregos	3.00	4.24	4.08	3.63
maríneiros	4.33	4.67	4.67	4.33
obreiros	2.88	4.43	4.39	3.61
estudiantes	3.32	4.51	4.39	3.52
amas de casa	2.83	4.16	4.10	3.50
pers. econom. inactivo	3.21	4.58	4.46	3.54
SEXO				
home	2.86	4.46	4.40	3.58
muller	2.91	4.31	4.25	3.58
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.88	4.40	4.36	3.57
periurbano	2.89	4.32	4.21	3.63

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.2. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Santiago*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.49	4.68	4.27	4.39
IDADE				
16 a 25 anos	4.60	4.75	4.32	4.44
26 a 40 anos	4.57	4.74	4.39	4.45
41 a 65 anos	4.45	4.67	4.19	4.37
máis de 65 anos	4.17	4.39	4.10	4.17
ESTUDIOS				
ningún	4.59	4.73	4.29	4.28
primarios incompletos	4.42	4.64	4.29	4.36
primarios completos	4.45	4.60	4.21	4.38
FP	4.64	4.82	4.25	4.34
BUP	4.52	4.71	4.27	4.45
carreira grao medio	4.44	4.60	4.14	4.39
carreira grao superior	4.54	4.75	4.39	4.43
outros estudos	4.11	4.44	4.33	4.00
CLASE SOCIAL				
baixa	4.61	4.73	4.27	4.48
media-baixa	4.44	4.61	4.19	4.31
media	4.49	4.67	4.28	4.41
media-alta	4.55	4.81	4.36	4.39
PROFESIÓN				
empresarios	4.57	4.77	4.44	4.62
titul. superior/media	4.53	4.67	4.41	4.22
profesionais liberais	4.75	4.88	4.53	4.47
docentes	4.43	4.65	4.26	4.37
forzas armadas	4.50	4.67	4.36	4.33
pers. admin. subalterno	4.49	4.68	4.35	4.48
pers. servicios	4.55	4.73	4.25	4.38
autónomos	4.54	4.65	4.23	4.58
labregos	4.46	4.62	4.33	4.33
maríneiros	4.67	5.00	4.67	4.67
obreiros	4.54	4.73	4.22	4.46
estudiantes	4.60	4.77	4.31	4.45
amas de casa	4.32	4.56	4.13	4.22
pers. econom. inactivo	4.50	4.58	4.38	4.50
SEXO				
home	4.53	4.73	4.35	4.44
muller	4.45	4.63	4.21	4.34
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.49	4.68	4.24	4.41
periurbano	4.49	4.66	4.35	4.34

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.3. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-2*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.82	3.77	3.73	3.33
IDADE				
16 a 25 anos	2.95	3.96	3.87	3.37
26 a 40 anos	2.85	3.98	3.96	3.45
41 a 65 anos	2.76	3.67	3.69	3.34
máis de 65 anos	2.78	3.56	3.43	3.12
ESTUDIOS				
ningún	2.89	3.56	3.56	3.00
primarios incompletos	2.91	3.66	3.61	3.33
primarios completos	2.85	3.75	3.74	3.38
FP	2.88	3.87	3.83	3.25
BUP	2.60	3.90	3.81	3.14
carreira grao medio	2.48	4.04	4.10	3.51
carreira grao superior	2.50	4.26	4.09	3.50
outros estudos	3.00	3.67	3.17	3.17
CLASE SOCIAL				
baixa	3.33	3.66	3.65	3.55
media-baixa	2.94	3.73	3.70	3.40
media	2.38	3.97	3.90	3.10
media-alta	2.05	3.48	3.52	2.85
PROFESIÓN				
empresarios	2.52	3.41	3.38	2.86
titul. superior/media	1.69	4.54	4.38	3.38
profesionais liberais	2.00	3.50	3.50	3.50
docentes	2.52	4.50	4.41	3.94
forzas armadas	2.44	3.94	3.63	3.13
pers. admin. subalterno	2.66	3.99	3.91	3.46
pers. servicios	2.55	3.82	3.73	2.71
autónomos	2.96	3.68	3.65	3.10
labregos	3.06	3.45	3.36	3.31
maríneiros	3.23	4.26	4.23	3.95
obreiros	3.02	4.02	4.02	3.54
estudiantes	2.98	3.95	3.81	3.38
amas de casa	2.80	3.59	3.60	3.28
pers. econom. inactivo	2.85	3.71	3.86	3.24
SEXO				
home	2.79	3.91	3.81	3.34
muller	2.84	3.65	3.66	3.32
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	2.62	3.84	3.81	3.27
rural-2	3.18	3.64	3.59	3.45

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.3. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-2*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.00	4.14	3.54	3.86
IDADE				
16 a 25 anos	4.11	4.29	3.67	3.92
26 a 40 anos	4.22	4.33	3.70	4.16
41 a 65 anos	3.91	4.08	3.45	3.78
máis de 65 anos	3.82	3.92	3.43	3.61
ESTUDIOS				
ningún	3.77	3.85	3.12	3.52
primarios incompletos	3.88	4.02	3.53	3.73
primarios completos	4.01	4.14	3.55	3.85
FP	4.28	4.38	3.49	4.08
BUP	4.05	4.27	3.47	4.05
carreira grao medio	4.04	4.26	3.96	4.18
carreira grao superior	4.44	4.50	3.62	4.03
outros estudos	3.83	4.17	3.50	3.33
CLASE SOCIAL				
baixa	3.71	3.88	3.61	3.62
media-baixa	3.96	4.08	3.60	3.80
media	4.22	4.41	3.39	4.09
media-alta	3.90	4.10	3.15	3.95
PROFESIÓN				
empresarios	3.68	3.82	3.11	3.55
titul. superior/media	4.54	4.69	4.31	4.62
profesionais liberais	4.00	4.00	2.00	3.00
docentes	4.56	4.59	4.13	4.34
forzas armadas	4.19	4.25	3.56	3.69
pers. admin. subalterno	4.22	4.39	3.47	4.05
pers. servicios	4.05	4.23	3.27	3.86
autónomos	3.91	3.96	3.49	3.81
labregos	3.65	3.64	3.46	3.48
maríneiros	4.52	4.57	4.22	4.41
obreiros	4.16	4.36	3.89	4.07
estudiantes	4.05	4.27	3.70	3.89
amas de casa	3.88	4.03	3.40	3.77
pers. econom. inactivo	4.38	4.62	3.52	4.14
SEXO				
home	4.09	4.22	3.60	3.94
muller	3.93	4.07	3.49	3.79
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	4.11	4.26	3.54	3.96
rural-2	3.80	3.90	3.54	3.68

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.4. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-5*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.90	3.93	3.87	3.56
IDADE				
16 a 25 anos	3.18	4.11	4.04	3.59
26 a 40 anos	2.93	4.03	4.01	3.58
41 a 65 anos	2.92	3.89	3.81	3.60
máis de 65 anos	2.64	3.76	3.71	3.45
ESTUDIOS				
ningún	3.16	4.04	4.02	3.82
primarios incompletos	2.87	3.81	3.72	3.49
primarios completos	3.02	3.97	3.92	3.69
FP	2.88	3.94	3.88	3.32
BUP	2.77	4.16	4.14	3.48
carreira grao medio	2.92	4.02	3.98	3.55
carreira grao superior	2.40	4.04	4.16	3.46
outros estudos	2.30	4.20	3.90	3.56
CLASE SOCIAL				
baixa	2.99	3.50	3.39	3.17
media-baixa	2.91	3.85	3.81	3.55
media	2.91	4.12	4.04	3.66
media-alta	2.62	4.22	4.20	3.47
PROFESIÓN				
empresarios	2.82	3.86	3.82	3.51
titul. superior/media	2.40	3.69	3.44	2.50
profesionais liberais	2.00	4.08	4.33	3.33
docentes	2.48	4.03	4.14	4.00
forzas armadas	2.32	3.68	3.50	3.45
pers. admin. subalterno	2.55	4.10	4.03	3.43
pers. servicios	2.95	4.00	4.00	3.49
autónomos	2.65	3.90	3.86	3.67
labregos	2.98	3.85	3.75	3.55
mariñeiros	3.82	4.45	4.36	4.45
obreiros	3.01	3.99	3.90	3.53
estudiantes	3.18	4.15	4.12	3.56
amas de casa	2.90	3.88	3.88	3.62
pers. econom. inactivo	3.33	4.36	4.32	3.84
SEXO				
home	2.82	3.95	3.86	3.49
muller	3.00	3.90	3.88	3.63
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	2.85	4.09	4.05	3.71
rural-2	2.94	3.82	3.75	3.46

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.4. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-5*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	3.98	4.25	4.05	3.99
IDADE				
16 a 25 anos	4.11	4.40	4.20	4.10
26 a 40 anos	4.04	4.40	4.13	4.11
41 a 65 anos	3.94	4.21	4.03	3.97
máis de 65 anos	3.89	4.07	3.94	3.83
ESTUDIOS				
ningún	4.03	4.27	4.03	4.08
primarios incompletos	3.87	4.10	3.95	3.83
primarios completos	4.08	4.36	4.21	4.11
FP	3.94	4.20	3.99	4.02
BUP	4.05	4.48	4.15	4.14
carreira grao medio	4.15	4.35	4.04	4.05
carreira grao superior	4.16	4.53	3.98	4.22
outros estudos	4.20	4.60	4.40	4.40
CLASE SOCIAL				
baixa	3.71	3.98	3.82	3.55
media-baixa	3.93	4.21	4.02	3.93
media	4.09	4.36	4.16	4.15
media-alta	4.22	4.47	4.17	4.30
PROFESIÓN				
empresarios	3.86	4.18	4.01	3.97
titul. superior/media	3.69	4.06	3.44	3.50
profesionais liberais	4.23	4.46	4.08	4.38
docentes	4.24	4.48	4.24	4.24
forzas armadas	3.86	4.32	3.77	3.95
pers. admin. subalterno	3.96	4.39	4.07	4.15
pers. servicios	4.18	4.47	4.20	4.23
autónomos	3.89	4.16	4.09	4.00
labregos	3.91	4.13	3.97	3.85
mariñeiros	4.55	4.55	4.55	4.55
obreiros	4.02	4.30	4.19	4.10
estudiantes	4.18	4.48	4.21	4.12
amas de casa	4.00	4.29	4.05	4.01
pers. econom. inactivo	4.48	4.68	4.52	4.36
SEXO				
home	3.97	4.27	4.05	4.00
muller	3.98	4.22	4.06	3.98
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	4.14	4.40	4.18	4.16
rural-2	3.87	4.16	3.98	3.88

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.5. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Ourense-4*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.53	4.13	3.86	3.33
IDADE				
16 a 25 anos	2.68	4.09	3.87	3.31
26 a 40 anos	2.49	4.21	3.87	3.32
41 a 65 anos	2.50	4.05	3.75	3.27
máis de 65 anos	2.44	4.26	4.13	3.52
ESTUDIOS				
ningún	2.01	4.11	3.84	3.18
primarios incompletos	2.67	4.20	4.03	3.53
primarios completos	2.53	3.96	3.59	3.20
FP	2.41	4.28	4.02	3.49
BUP	2.60	4.21	3.81	3.00
carreira grao medio	2.68	4.30	4.19	3.53
carreira grao superior	2.88	4.46	4.12	3.16
outros estudos	1.00	3.67	2.50	2.00
CLASE SOCIAL				
baixa	1.79	4.35	4.27	3.32
media-baixa	2.55	4.20	3.99	3.45
media	2.56	4.00	3.63	3.16
media-alta	3.16	4.38	4.10	3.65
PROFESIÓN				
empresarios	2.52	4.00	3.90	3.07
titul. superior/media	2.57	4.14	4.00	3.57
profesionais liberais	2.67	4.67	3.67	3.33
docentes	2.78	4.80	3.64	2.73
forzas armadas	3.00	4.50	4.00	3.00
pers. admin. subalterno	2.52	4.29	3.84	3.32
pers. servios	2.31	4.07	4.23	3.46
autónomos	2.52	4.00	3.55	3.23
labregos	2.79	4.31	4.04	3.46
obreiros	2.39	4.06	3.73	3.35
estudiantes	2.78	4.05	4.00	3.23
amas de casa	2.33	4.06	3.81	3.33
pers. econom. inactivo	2.95	4.36	4.14	3.57
SEXO				
home	2.53	4.15	3.83	3.31
muller	2.53	4.11	3.90	3.35
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	2.35	4.09	3.65	3.17
rural-1	1.93	4.45	4.05	3.40
rural-2	2.78	4.06	3.92	3.39

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.5. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Ourense-4*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.27	4.51	4.06	4.19
IDADE				
16 a 25 anos	4.19	4.42	4.04	4.11
26 a 40 anos	4.30	4.59	3.97	4.14
41 a 65 anos	4.22	4.46	4.02	4.11
máis de 65 anos	4.46	4.65	4.31	4.55
ESTUDIOS				
ningún	4.48	4.73	4.22	4.59
primarios incompletos	4.42	4.50	4.21	4.31
primarios completos	3.96	4.38	3.87	3.88
FP	4.48	4.57	4.13	4.25
BUP	4.26	4.61	3.86	4.15
carreira grao medio	4.31	4.70	3.94	4.21
carreira grao superior	4.32	4.62	4.31	4.28
outros estudos	4.00	4.00	3.33	4.00
CLASE SOCIAL				
baixa	4.75	4.95	4.50	4.80
media-baixa	4.42	4.59	4.22	4.37
media	4.03	4.36	3.80	3.89
media-alta	4.10	4.48	4.05	4.05
PROFESIÓN				
empresarios	4.13	4.31	3.69	4.00
titul. superior/media	4.14	4.71	4.14	4.14
profesionais liberais	4.67	4.67	3.67	3.67
docentes	4.30	4.70	4.30	4.40
forzas armadas	5.00	5.00	5.00	5.00
pers. admin. subalterno	4.25	4.62	3.82	4.05
pers. servios	4.62	4.60	4.07	4.36
autónomos	4.00	4.24	3.78	4.06
labregos	4.54	4.69	4.35	4.46
obreiros	4.17	4.49	4.00	4.03
estudiantes	4.20	4.38	4.02	4.21
amas de casa	4.21	4.48	4.07	4.19
pers. econom. inactivo	4.67	4.68	4.18	4.23
SEXO				
home	4.24	4.51	4.04	4.16
muller	4.31	4.51	4.08	4.22
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	3.92	4.48	3.91	3.96
rural-1	4.59	4.83	4.27	4.52
rural-2	4.36	4.44	4.09	4.21

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.1.6. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Pontevedra*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.72	4.03	3.95	3.14
IDADE				
16 a 25 anos	3.14	4.19	4.13	3.29
26 a 40 anos	2.59	4.08	4.03	3.16
41 a 65 anos	2.58	3.97	3.84	3.00
máis de 65 anos	2.54	3.74	3.64	3.13
ESTUDIOS				
ningún	3.09	3.71	3.57	3.67
primarios incompletos	2.81	3.76	3.78	2.99
primarios completos	2.78	3.98	3.82	3.02
FP	2.64	4.03	3.93	3.13
BUP	2.90	4.04	4.04	3.10
carreira grao medio	2.45	4.30	4.13	3.36
carreira grao superior	2.31	4.36	4.30	3.41
outros estudos	3.90	4.60	4.40	3.80
CLASE SOCIAL				
baixa	2.88	4.00	4.00	3.71
media-baixa	2.91	3.90	3.79	3.06
media	2.56	4.16	4.09	3.21
media-alta	2.38	4.18	4.06	3.06
PROFESIÓN				
empresarios	2.44	3.88	3.73	3.00
titul. superior/media	2.29	4.20	4.00	3.05
profesionais liberais	2.07	4.43	4.29	3.50
docentes	2.31	4.39	4.33	3.64
forzas armadas	1.73	3.94	4.13	3.25
pers. admin. subalterno	2.51	3.95	3.82	2.99
pers. servicios	2.46	4.10	4.07	3.74
autónomos	2.64	3.75	3.78	2.86
labregos	3.15	3.89	3.77	3.26
maríneiros	2.31	4.00	3.50	2.93
obreiros	2.89	4.07	3.97	3.13
estudiantes	3.16	4.20	4.14	3.18
amas de casa	2.71	3.83	3.76	2.93
pers. econom. inactivo	3.23	4.46	4.46	4.00
SEXO				
home	2.70	4.09	4.01	3.10
muller	2.73	3.98	3.89	3.17
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	2.52	4.09	4.02	3.22
periurbano	2.93	3.98	3.87	3.05

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.1.6. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Pontevedra*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.14	4.40	3.87	3.96
IDADE				
16 a 25 anos	4.25	4.49	3.97	4.10
26 a 40 anos	4.24	4.48	3.96	4.02
41 a 65 anos	4.01	4.31	3.75	3.88
máis de 65 anos	3.97	4.21	3.80	3.74
ESTUDIOS				
ningún	3.67	3.67	3.63	3.83
primarios incompletos	4.00	4.21	3.80	3.76
primarios completos	4.11	4.39	3.85	3.87
FP	4.13	4.41	3.83	3.88
BUP	4.21	4.47	3.81	4.05
carreira grao medio	4.24	4.52	4.02	4.13
carreira grao superior	4.27	4.58	4.03	4.24
outros estudos	4.30	4.40	4.60	4.67
CLASE SOCIAL				
baixa	4.13	4.38	4.13	4.29
media-baixa	4.07	4.30	3.83	3.84
media	4.20	4.49	3.91	4.07
media-alta	3.94	4.35	3.88	3.69
PROFESIÓN				
empresarios	4.02	4.43	3.76	3.76
titul. superior/media	4.28	4.65	3.86	4.40
profesionais liberais	4.14	4.64	3.77	3.92
docentes	4.35	4.64	4.28	4.28
forzas armadas	4.00	4.38	3.69	3.93
pers. admin. subalterno	4.04	4.30	3.71	3.72
pers. servicios	4.11	4.19	3.86	3.79
autónomos	4.12	4.32	3.84	3.80
labregos	4.03	4.06	3.78	3.75
maríneiros	4.00	4.14	4.07	3.79
obreiros	4.18	4.40	3.95	4.03
estudiantes	4.25	4.50	3.98	4.17
amas de casa	4.00	4.31	3.70	3.77
pers. econom. inactivo	4.46	4.62	4.23	4.46
SEXO				
home	4.17	4.42	3.94	4.00
muller	4.10	4.38	3.82	3.93
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	4.17	4.49	3.93	4.03
periurbano	4.10	4.30	3.82	3.89

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.0. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Galicia*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL GALICIA	2.69	4.11	3.99	3.37
LINGUA INICIAL				
galego	2.82	4.14	4.02	3.50
castelán	2.41	4.04	3.94	3.12
as dúas	2.70	4.14	3.99	3.34
outras	2.62	4.12	4.00	3.12
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.27	3.81	3.70	2.88
máis castelán	2.49	4.11	4.01	3.18
máis galego	2.66	4.12	3.98	3.36
só galego	2.97	4.20	4.08	3.63
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.91	3.37	2.98	2.08
pouco	2.36	3.64	3.44	2.88
bastante	2.71	4.06	3.92	3.32
moito	2.68	4.19	4.10	3.44
FALA O GALEGO				
nada	1.96	3.52	3.41	2.62
pouco	2.47	3.94	3.83	3.02
bastante	2.72	4.09	3.95	3.36
moito	2.77	4.22	4.12	3.51
LE O GALEGO				
nada	2.55	3.80	3.60	3.06
pouco	2.68	4.04	3.90	3.32
bastante	2.70	4.18	4.08	3.40
moito	2.73	4.35	4.30	3.58
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.52	3.90	3.75	3.15
pouco	2.69	4.12	3.99	3.39
bastante	2.81	4.26	4.17	3.47
moito	2.90	4.45	4.39	3.66
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.76	4.13	4.01	3.43
escola	2.75	4.26	4.08	3.17
amigos	2.34	4.09	4.05	3.24
veciños	2.29	3.83	3.69	2.98
traballo	2.14	4.16	4.15	3.21
outros	2.23	4.01	3.87	3.07

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.0. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Galicia*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL GALICIA	4.27	4.51	4.10	4.18
LINGUA INICIAL				
galego	4.27	4.50	4.20	4.20
castelán	4.26	4.53	3.90	4.13
as dúas	4.29	4.52	4.07	4.18
outras	4.27	4.50	4.16	4.18
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.04	4.35	3.64	3.92
máis castelán	4.30	4.56	3.97	4.17
máis galego	4.30	4.54	4.13	4.20
só galego	4.30	4.50	4.28	4.24
ENTENDE O GALEGO				
nada	3.41	4.02	2.85	3.09
pouco	3.84	4.17	3.56	3.74
bastante	4.21	4.46	4.02	4.09
moito	4.36	4.58	4.21	4.29
FALA O GALEGO				
nada	3.84	4.20	3.47	3.72
pouco	4.13	4.42	3.76	3.99
bastante	4.24	4.48	4.07	4.12
moito	4.37	4.59	4.28	4.32
LE O GALEGO				
nada	3.98	4.27	3.79	3.84
pouco	4.18	4.43	4.03	4.09
bastante	4.36	4.59	4.17	4.26
moito	4.50	4.71	4.32	4.44
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.09	4.36	3.90	4.01
pouco	4.27	4.51	4.10	4.16
bastante	4.42	4.63	4.23	4.30
moito	4.57	4.75	4.44	4.49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.28	4.51	4.16	4.19
escola	4.35	4.61	3.98	4.19
amigos	4.32	4.58	4.02	4.28
veciños	4.01	4.29	3.66	3.90
traballo	4.42	4.66	3.88	4.29
outros	4.28	4.53	3.86	4.14

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.1. Grao de responsabilidade na normalización do galego. A Coruña*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.31	3.92	3.86	3.20
LINGUA INICIAL				
galego	2.57	4.07	3.99	3.52
castelán	2.11	3.81	3.75	2.99
as dúas	2.54	4.05	4.06	3.37
outras	3.00	4.40	4.00	3.20
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.11	3.60	3.56	2.75
máis castelán	2.33	3.99	3.95	3.21
máis galego	2.34	4.08	3.94	3.47
só galego	2.79	4.27	4.21	3.88
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.67	3.33	3.33	3.00
pouco	2.15	3.28	3.16	2.57
bastante	2.48	3.79	3.75	3.17
moito	2.25	4.03	3.96	3.26
FALA O GALEGO				
nada	1.57	3.22	3.14	2.26
pouco	2.28	3.59	3.54	2.90
bastante	2.43	3.92	3.89	3.27
moito	2.32	4.14	4.05	3.38
LE O GALEGO				
nada	2.05	3.43	3.26	2.67
pouco	2.45	3.74	3.61	3.15
bastante	2.28	3.90	3.87	3.20
moito	2.29	4.16	4.14	3.33
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.00	3.66	3.56	2.88
pouco	2.30	3.86	3.78	3.29
bastante	2.52	4.04	4.04	3.28
moito	2.54	4.33	4.28	3.40
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.45	3.98	3.92	3.37
escola	2.55	4.12	3.99	3.13
amigos	1.72	3.92	3.89	2.99
veciños	2.10	3.46	3.41	2.83
traballo	1.84	3.94	3.88	3.47
outros	2.36	3.69	3.74	2.91

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.1. Grao de responsabilidade na normalización do galego. A Coruña*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.23	4.50	3.85	4.22
LINGUA INICIAL				
galego	4.35	4.57	4.08	4.36
castelán	4.14	4.46	3.65	4.10
as dúas	4.26	4.46	4.14	4.35
outras	4.60	4.60	4.60	4.60
LINGUA HABITUAL				
só castelán	3.94	4.30	3.43	3.92
máis castelán	4.26	4.55	3.89	4.28
máis galego	4.40	4.60	4.07	4.34
só galego	4.53	4.63	4.38	4.54
ENTENDE O GALEGO				
nada	3.00	3.67	3.00	3.00
pouco	3.48	3.94	3.18	3.59
bastante	4.08	4.41	3.71	4.11
moito	4.35	4.58	3.96	4.31
FALA O GALEGO				
nada	3.65	4.14	3.12	3.49
pouco	3.87	4.23	3.38	3.85
bastante	4.26	4.52	3.91	4.28
moito	4.42	4.63	4.08	4.40
LE O GALEGO				
nada	3.69	4.19	3.16	3.61
pouco	4.03	4.29	3.67	4.02
bastante	4.27	4.55	3.87	4.28
moito	4.42	4.67	4.07	4.39
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.01	4.32	3.51	4.00
pouco	4.18	4.46	3.82	4.20
bastante	4.31	4.59	3.96	4.34
moito	4.56	4.76	4.30	4.44
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.28	4.53	3.96	4.28
escola	4.31	4.58	3.90	4.24
amigos	4.33	4.56	3.87	4.34
veciños	3.66	4.05	3.58	3.80
traballo	4.28	4.72	3.44	4.28
outros	4.08	4.30	3.54	4.09

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.2. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Santiago*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.88	4.38	4.32	3.58
LINGUA INICIAL				
galego	3.01	4.42	4.33	3.79
castelán	2.65	4.32	4.28	3.33
as dúas	3.07	4.41	4.39	3.51
outras	1.91	4.15	3.92	3.23
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.23	3.98	3.86	2.83
máis castelán	2.81	4.38	4.34	3.41
máis galego	3.06	4.44	4.38	3.75
só galego	3.04	4.48	4.41	3.89
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.00	3.50	2.50	1.00
pouco	2.68	4.00	3.65	3.27
bastante	2.94	4.32	4.23	3.61
moito	2.88	4.42	4.38	3.59
FALA O GALEGO				
nada	1.53	3.52	3.30	2.33
pouco	2.60	4.23	4.08	3.21
bastante	2.99	4.37	4.28	3.59
moito	2.94	4.45	4.43	3.72
LE O GALEGO				
nada	2.69	3.95	3.83	3.13
pouco	2.87	4.29	4.23	3.56
bastante	2.83	4.40	4.28	3.49
moito	2.98	4.58	4.55	3.79
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.81	4.11	3.96	3.25
pouco	2.78	4.37	4.33	3.50
bastante	2.86	4.51	4.44	3.72
moito	3.21	4.70	4.67	4.04
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.97	4.41	4.35	3.68
escola	3.17	4.52	4.33	3.30
amigos	2.75	4.60	4.56	3.55
veciños	1.94	3.63	3.38	3.13
traballo	2.21	4.26	4.33	3.34
outros	2.50	4.18	4.10	3.26

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.2. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Santiago*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.49	4.68	4.27	4.39
LINGUA INICIAL				
galego	4.55	4.72	4.37	4.45
castelán	4.39	4.61	4.16	4.30
as dúas	4.54	4.71	4.16	4.39
outras	4.23	4.23	4.54	4.31
LINGUA HABITUAL				
só castelán	3.96	4.25	3.78	3.98
máis castelán	4.49	4.71	4.18	4.32
máis galego	4.55	4.71	4.28	4.45
só galego	4.64	4.78	4.56	4.56
ENTENDE O GALEGO				
nada	1.00	3.00	2.00	2.50
pouco	4.15	4.27	4.16	4.19
bastante	4.43	4.62	4.21	4.30
moito	4.54	4.72	4.31	4.43
FALA O GALEGO				
nada	3.14	3.62	3.57	3.52
pouco	4.25	4.50	3.99	4.14
bastante	4.48	4.68	4.27	4.34
moito	4.61	4.76	4.36	4.51
LE O GALEGO				
nada	4.06	4.33	4.03	3.97
pouco	4.39	4.60	4.23	4.29
bastante	4.44	4.65	4.20	4.40
moito	4.72	4.84	4.44	4.57
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.22	4.44	4.07	4.16
pouco	4.47	4.70	4.25	4.35
bastante	4.60	4.77	4.33	4.44
moito	4.78	4.85	4.54	4.73
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.55	4.72	4.32	4.43
escola	4.57	4.69	4.14	4.43
amigos	4.57	4.67	4.44	4.39
veciños	3.88	4.13	3.56	3.63
traballo	4.52	4.80	4.43	4.59
outros	4.10	4.47	3.82	4.12

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.3. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-2*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.82	3.77	3.73	3.33
LINGUA INICIAL				
galego	2.90	3.78	3.75	3.40
castelán	2.58	3.68	3.63	3.03
as dúas	2.76	3.92	3.83	3.44
outras	3.00	4.25	4.00	3.75
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.50	3.29	3.34	2.75
máis castelán	2.70	3.74	3.67	3.10
máis galego	2.65	3.94	3.85	3.34
só galego	3.05	3.75	3.74	3.52
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.50	2.77	2.77	2.50
bastante	2.78	3.57	3.57	3.12
moito	2.87	4.01	3.94	3.57
FALA O GALEGO				
nada	2.22	2.94	3.00	2.56
pouco	2.70	3.62	3.64	3.01
bastante	2.83	3.69	3.65	3.21
moito	2.88	3.98	3.91	3.65
LE O GALEGO				
nada	2.55	3.47	3.41	3.03
pouco	2.91	3.65	3.63	3.28
bastante	2.80	3.93	3.87	3.44
moito	2.73	4.44	4.44	3.67
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.67	3.59	3.61	3.07
pouco	2.91	3.71	3.67	3.36
bastante	2.78	3.94	3.86	3.48
moito	2.89	4.75	4.60	3.87
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.87	3.77	3.74	3.37
escola	2.68	3.98	3.76	3.02
amigos	2.78	4.28	4.31	3.69
veciños	2.14	3.17	3.13	2.73
traballo	1.29	3.38	3.63	2.38
outros	3.20	4.20	4.00	3.70

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.3. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-2*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.00	4.14	3.54	3.86
LINGUA INICIAL				
galego	4.02	4.14	3.58	3.85
castelán	3.90	4.09	3.36	3.82
as dúas	4.05	4.25	3.63	4.01
outras	4.25	4.25	4.00	4.25
LINGUA HABITUAL				
só castelán	3.55	3.78	3.25	3.55
máis castelán	3.93	4.13	3.27	3.81
máis galego	4.22	4.36	3.63	3.97
só galego	3.95	4.05	3.64	3.86
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.82	3.05	2.59	2.77
bastante	3.75	3.90	3.23	3.63
moito	4.29	4.42	3.88	4.13
FALA O GALEGO				
nada	3.41	3.47	3.06	3.35
pouco	3.89	4.09	3.28	3.72
bastante	3.86	4.00	3.35	3.72
moito	4.26	4.38	3.91	4.12
LE O GALEGO				
nada	3.73	3.92	3.22	3.51
pouco	3.91	4.03	3.55	3.78
bastante	4.13	4.28	3.52	3.99
moito	4.58	4.73	4.36	4.58
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.85	4.08	3.47	3.76
pouco	3.97	4.08	3.52	3.81
bastante	4.14	4.23	3.50	3.93
moito	4.67	4.83	4.42	4.77
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.01	4.14	3.56	3.86
escola	4.04	4.34	3.30	3.88
amigos	4.58	4.67	4.28	4.37
veciños	3.23	3.57	2.60	3.40
traballo	3.63	3.88	2.88	3.75
outros	4.20	4.40	4.00	4.00

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.4. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-5*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.90	3.93	3.87	3.56
LINGUA INICIAL				
galego	2.94	3.93	3.87	3.59
castelán	2.58	3.90	3.84	3.41
as dúas	2.90	3.96	3.85	3.41
outras	2.00	3.75	4.50	3.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.42	3.63	3.53	2.95
máis castelán	2.61	3.92	3.92	3.25
máis galego	2.80	3.83	3.83	3.51
só galego	3.00	3.99	3.89	3.62
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.75	3.63	3.69	3.13
bastante	2.94	3.98	3.95	3.60
moito	2.88	3.89	3.81	3.54
FALA O GALEGO				
nada	2.00	3.17	3.50	2.67
pouco	2.80	4.06	4.00	3.33
bastante	2.78	3.94	3.86	3.50
moito	2.98	3.92	3.86	3.61
LE O GALEGO				
nada	2.66	3.81	3.60	3.17
pouco	2.92	3.87	3.78	3.49
bastante	2.89	3.93	3.90	3.63
moito	2.96	4.12	4.11	3.72
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.80	3.80	3.71	3.40
pouco	2.91	3.92	3.86	3.57
bastante	2.84	3.97	3.91	3.62
moito	3.15	4.15	4.19	3.75
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.93	3.92	3.86	3.56
escola	2.81	4.14	4.10	3.35
amigos	2.95	4.20	4.40	4.00
veciños	2.24	3.83	3.79	3.55
traballo	2.10	3.90	4.09	3.20
outros	2.67	4.33	3.67	3.33

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.4. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Lugo-5*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	3.98	4.25	4.05	3.99
LINGUA INICIAL				
galego	3.98	4.24	4.07	3.99
castelán	3.87	4.29	3.84	3.90
as dúas	4.07	4.28	4.09	4.05
outras	4.25	4.25	4.75	4.50
LINGUA HABITUAL				
só castelán	3.74	4.16	3.33	3.39
máis castelán	4.02	4.39	3.95	3.93
máis galego	3.88	4.19	3.99	4.01
só galego	4.03	4.27	4.11	3.99
ENTENDE O GALEGO				
pouco	3.75	4.06	3.63	3.94
bastante	3.97	4.27	4.09	4.08
moito	3.99	4.24	4.04	3.93
FALA O GALEGO				
nada	3.67	3.83	3.67	2.67
pouco	4.04	4.42	3.98	4.06
bastante	3.89	4.22	4.04	4.03
moito	4.02	4.26	4.07	3.97
LE O GALEGO				
nada	3.84	4.08	3.86	3.65
pouco	3.91	4.14	4.00	3.92
bastante	3.96	4.29	4.09	4.02
moito	4.22	4.51	4.19	4.19
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.90	4.16	3.91	3.83
pouco	3.93	4.21	4.05	3.99
bastante	4.05	4.29	4.18	4.05
moito	4.23	4.53	4.21	4.20
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.98	4.25	4.07	3.99
escola	4.19	4.50	3.76	3.90
amigos	4.21	4.58	4.20	4.30
veciños	3.83	4.07	3.68	3.79
traballo	4.00	4.36	4.00	4.18
outros	3.67	4.00	3.67	3.67

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.5. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Ourense-4*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.53	4.13	3.86	3.33
LINGUA INICIAL				
galego	2.64	4.22	3.97	3.44
castelán	2.22	4.14	3.67	3.08
as dúas	2.17	3.54	3.34	2.91
outras	2.00	4.11	3.75	3.00
LINGUA HABITUAL				
só castelán	1.79	4.12	3.13	2.67
máis castelán	2.21	3.87	3.55	2.97
máis galego	2.43	4.01	3.72	3.23
só galego	2.71	4.29	4.07	3.51
ENTENDE O GALEGO				
pouco	2.11	4.33	3.89	4.00
bastante	2.15	3.94	3.60	3.04
moito	2.95	4.35	4.16	3.63
FALA O GALEGO				
nada	1.00	4.00	2.20	2.00
pouco	2.20	4.00	3.82	3.28
bastante	2.21	3.97	3.61	3.05
moito	2.94	4.35	4.18	3.68
LE O GALEGO				
nada	2.43	3.82	3.62	3.17
pouco	2.30	4.09	3.77	3.31
bastante	2.85	4.27	4.08	3.41
moito	3.13	4.53	4.11	3.45
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.25	3.99	3.66	3.16
pouco	2.65	4.18	3.99	3.52
bastante	2.76	4.23	3.97	3.22
moito	3.02	4.55	4.05	3.36
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.55	4.13	3.87	3.35
escola	2.19	4.18	4.13	3.00
amigos	1.80	4.00	3.20	3.20
veciños	2.75	4.00	3.92	3.33
traballo	2.00	4.60	4.40	3.60
outros	1.67	4.67	2.67	1.67

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.5. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Ourense-4*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.27	4.51	4.06	4.19
LINGUA INICIAL				
galego	4.38	4.60	4.19	4.30
castelán	4.12	4.59	3.82	4.10
as dúas	3.74	3.93	3.51	3.50
outras	3.50	3.63	3.88	4.13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.38	4.88	3.82	4.20
máis castelán	3.91	4.22	3.55	3.78
máis galego	4.10	4.39	3.88	4.00
só galego	4.47	4.66	4.33	4.42
ENTENDE O GALEGO				
pouco	4.67	4.78	4.44	4.44
bastante	4.09	4.41	3.89	4.03
moito	4.47	4.63	4.25	4.36
FALA O GALEGO				
nada	3.80	4.80	3.20	3.60
pouco	4.40	4.56	3.93	4.37
bastante	4.10	4.41	3.91	4.02
moito	4.46	4.62	4.27	4.37
LE O GALEGO				
nada	3.90	4.18	3.64	3.92
pouco	4.28	4.55	4.08	4.20
bastante	4.38	4.58	4.17	4.29
moito	4.45	4.60	4.29	4.13
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.15	4.44	3.90	4.10
pouco	4.37	4.58	4.19	4.30
bastante	4.20	4.40	4.02	4.03
moito	4.45	4.68	4.25	4.18
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.28	4.51	4.08	4.19
escola	3.94	4.44	4.19	4.44
amigos	3.60	4.17	3.00	2.80
veciños	4.33	4.42	3.67	4.25
traballo	5.00	5.00	5.00	5.00
outros	4.67	5.00	2.33	3.50

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7a.2.6. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Pontevedra*

	GOBERNO CENTRAL	ENSINO	MEDIOS DE COMUNICACIÓN	EMPRESAS
TOTAL SECTOR	2.72	4.03	3.95	3.14
LINGUA INICIAL				
galego	2.99	4.03	3.92	3.16
castelán	2.57	4.02	3.97	3.12
as dúas	2.57	4.05	3.92	3.14
outras	2.71	4.14	4.29	3.29
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.51	3.95	3.91	3.04
máis castelán	2.51	4.08	4.04	3.13
máis galego	2.91	4.07	3.87	3.13
só galego	3.14	4.04	3.97	3.33
ENTENDE O GALEGO				
nada	2.50	3.00	3.00	3.00
pouco	2.03	3.45	3.43	2.69
bastante	2.59	3.89	3.77	3.04
moito	2.93	4.25	4.20	3.30
FALA O GALEGO				
nada	1.58	3.41	3.46	2.48
pouco	2.52	4.01	3.94	3.05
bastante	2.73	3.95	3.82	3.12
moito	3.02	4.27	4.21	3.32
LE O GALEGO				
nada	2.36	3.69	3.59	2.75
pouco	2.74	3.97	3.86	3.13
bastante	2.66	4.04	3.95	3.08
moito	3.01	4.39	4.35	3.50
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.48	3.89	3.77	2.87
pouco	2.58	3.93	3.89	3.16
bastante	3.02	4.18	4.06	3.17
moito	3.25	4.52	4.45	3.73
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.82	4.01	3.90	3.11
escola	3.07	4.19	4.19	3.31
amigos	2.57	3.92	4.09	3.24
veciños	2.43	4.13	4.06	3.49
traballo	2.27	4.43	4.07	2.93
outros	2.03	4.18	4.05	3.21

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

Táboa 3.7b.2.6. Grao de responsabilidade na normalización do galego. Pontevedra*

	CONCELLOS	XUNTA	PAIS	INTELECTUAIS
TOTAL SECTOR	4.14	4.40	3.87	3.96
LINGUA INICIAL				
galego	4.16	4.34	3.96	3.99
castelán	4.14	4.43	3.79	3.93
as dúas	4.05	4.44	3.89	3.97
outras	4.43	4.57	4.43	4.14
LINGUA HABITUAL				
só castelán	4.05	4.32	3.69	3.83
máis castelán	4.14	4.47	3.89	4.06
máis galego	4.15	4.42	3.93	3.92
só galego	4.22	4.37	4.05	4.07
ENTENDE O GALEGO				
nada	3.00	3.00	3.00	3.00
pouco	3.92	4.14	3.43	3.72
bastante	4.03	4.33	3.74	3.82
moito	4.29	4.51	4.06	4.15
FALA O GALEGO				
nada	3.72	3.95	3.53	3.49
pouco	4.13	4.45	3.67	3.87
bastante	4.06	4.37	3.83	3.92
moito	4.31	4.46	4.14	4.15
LE O GALEGO				
nada	3.90	4.13	3.60	3.62
pouco	4.13	4.35	3.75	3.83
bastante	4.11	4.46	3.92	3.99
moito	4.38	4.59	4.19	4.34
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.01	4.28	3.75	3.77
pouco	4.10	4.37	3.73	3.90
bastante	4.21	4.56	4.00	4.10
moito	4.50	4.63	4.41	4.42
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	4.12	4.36	3.89	3.94
escola	4.24	4.47	3.86	4.11
amigos	4.16	4.57	3.98	4.02
veciños	4.20	4.51	3.87	4.13
traballo	4.30	4.73	3.72	4.13
outros	4.28	4.54	3.83	3.92

* As medias van de 1 (nada) a 5 (moito) [2 (pouco), 3 (algo), 4 (bastante)]

3.8. Outras actitudes lingüísticas

3.8.1. Atribución de importancia ó tema da lingua

3.8.1.1. Atribución de importancia ó tema da lingua en

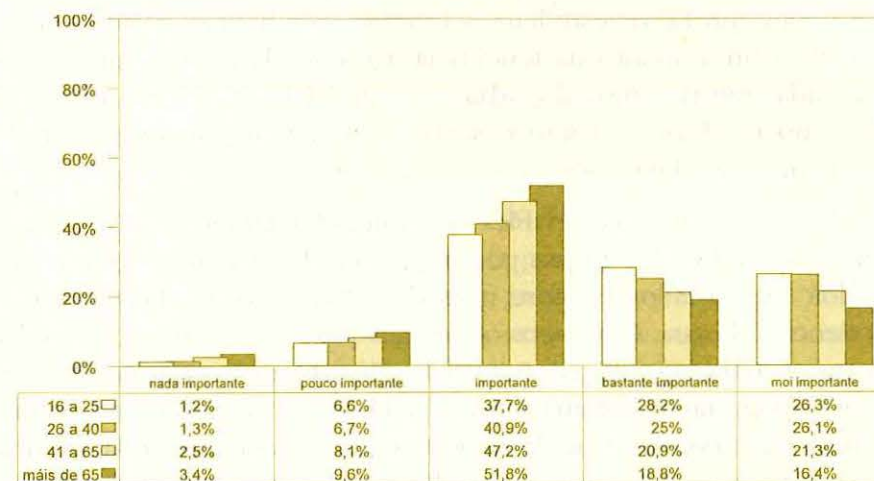
Galicia

Neste epígrafe ocupáremonos das respostas á pregunta: *Na súa opinión, o tema da lingua é...*, que se presentou ós entrevistados cunha escala que vai do valor 5 ('moi importante') ó 1 ('nada importante'). A resposta intermedia, coma sempre co valor 3, supón unha valoración do tema da lingua coma simplemente 'importante'; obsérvase que non se trata dun valor neutro no mesmo sentido có 'indiferente' doutras variables.

A opción intermedia é a máis elixida pola poboación (44.3%). Pola súa banda, un 45.9% dos individuos ven esta cuestión como 'bastante' ou 'moi importante'. Podemos dicir, por tanto, que o 90.2% dos individuos cren que a lingua é un elemento ó que se lle debe conceder importancia. En termos xerais, non hai un modelo de sector onde se outorgue unha maior ou menor relevancia á materia tratada (véxase o mapa 9). Existen diferencias considerables entre, por exemplo, Santiago, onde un 62.2% considera bastante ou moi importante o tema lingüístico, e Coruña-9, onde esta porcentaxe é de unicamente o 33.7%. Sen embargo, a suma das opcións 'pouco' e 'nada importante' presenta porcentaxes moi semellantes en tódolos sectores.

Dentro da xeral estimación da lingua como importante, as distintas xeracións atribúenlle transcendencia en diversos graos. O grupo de máis idade é o que ten a porcentaxe máis alta na opción intermedia (51.8%), e nos outros grupos de idade a porcentaxe correspondente vai diminuíndo ata o 37.7% dos máis novos. Correlativamente, nas opcións 'bastante' e 'moito' (acumuladas) dáse a tendencia inversa: do 54.5% nos menores de 25 anos pasamos a un 35.2% nos maiores de 65. Xa noutras variables observabamos esta orientación, pola que unha idade maior leva asociadas actitudes máis neutras, aínda que sen chegaren a ser desfavorables para o galego (cf. gráfico 3.8.1).

Gráfico 3.8.1. Importancia do tema da lingua segundo a idade

En canto á clase social, considerando conxuntamente as tres opcións de resposta que outorgan relevancia ó tema da lingua, non se observan diferencias apreciables, con porcentaxes arredor do 90% en tódolos grupos. Pero, ó igual que acabamos de ver respecto da idade, o grao de importancia atribuída varía segundo a clase social, sendo a clase máis alta a que tende a darlle maior transcendencia. Así, como se observa na táboa 3.8.1.1.0, os que se sitúan na opción 'importante' pasan de se-lo 48% na clase baixa ó 32.6% na media-alta, mentres os de 'moi importante' avanza desde o 18.2% na baixa ata o 33.5% na media-alta.

O mesmo pode observarse na análise por estudos. As diferencias entre uns grupos e outros (cf. táboa 3.8.1.1.0) residen, unha vez máis, na relación entre o aumento dos estudos e o incremento do valor 'moi importante', que pasa do 15.7% nas persoas sen formación académica ó 35.3% nas que teñen estudos universitarios, en prexuízo doutra tamén positiva pero máis neutra ('importante'), que diminúe no mesmo sentido: do 53.7% ó 33.3%.

En canto ó resto das variables recollidas na táboa 3.8.1.1.0, non se observan fenómenos de especial interese. Segun-

do a profesión, quen en maior medida atribúe relevancia a esta cuestión son os docentes (dos que un 65.9% pensa que é bastante ou moi importante) e os estudantes (56.9%). Por hábitat de residencia, atopamos un aumento da tendencia a escolle-la opción intermedia a medida que pasamos do urbano ó rural (do 39.4% no urbano ó 49.1% no rural-2). En canto ó sexo, os homes teñen unha actitude levemente máis favorable.

En canto ás variables lingüísticas (cf. táboa 3.8.1.2.0), conséttase que en tódolos grupos por lingua inicial e habitual a gran maioría dos entrevistados (sempre máis do 79%) concede algunha transcendencia á lingua. Os grupos onde máis peso ten a atribución dunha escasa ou nula importancia ó tema lingüístico son os castelanfalantes monolingües, tanto habituais como iniciais: considerando por xunto as respostas 'pouco' e 'nada importante', os primeiros acadan unha porcentaxe do 19.9% e os segundos do 12.6% (cf. tamén a táboa 3.8.1.2.0). Os resultados dos galegofalantes e bilingües iniciais, como tamén os dos bilingües habituais, son moi semellantes. Os monolingües iniciais e habituais, sempre dentro da escasa variación, tenden máis á escolla do valor intermedio.

3.8.1.2. Atribución de importancia ó tema da lingua por sectores

As tendencias observadas ó analizarmos esta actitude para o conxunto de Galicia mantéñense tamén nos sectores seleccionados; por iso, referirémonos só, moi brevemente, a aqueles que presentan algún dato salientable.

Aínda que en liñas xerais se mantén a tendencia a un aumento de atribución de importancia a medida que descendemos na escala de idade, en dous sectores (Pontevedra e Lugo-2) obsérvase que son os de 26 a 40 anos quen lle conceden maior transcendencia, en vez dos de 16 a 25 como é habitual (véxanse as táboas 3.8.1.1.1 a 3.8.1.1.6).

Segundo a lingua inicial e habitual, cómpre salientar que os castelanfalantes son os que en maior medida consideran o tema da lingua pouco ou nada importante, aínda que as tendencias non teñen tanta regularidade coma no conxunto de Galicia.

3.8.2. Evolución do aprecio polo galego

3.8.2.1. Evolución do aprecio polo galego en Galicia

A pregunta introducida no cuestionario, a través da que se explorou a estima actual dos entrevistados polo galego en relación cos afectos pasados, foi a seguinte: *Nos últimos anos o seu aprecio polo galego...* Esta cuestión tiña tres posibilidades de resposta: 'aumentou', 'mantívose' e 'diminuíu' (ademais do 'NS/NC' de tódalas demais).

No mapa 9, presentámo-las porcentaxes de entrevistados que afirman que o seu aprecio polo galego aumentou nos últimos anos. En vinte sectores, situados maioritariamente nas provincias da Coruña e Pontevedra, estas porcentaxes están comprendidas entre o 40 e o 49.9% da poboación. En doce dos trinta e catro sectores, localizados na súa maioría en Lugo e Ourense, este aumento do aprecio pola lingua abrangue entre un 50 e un 59.9% dos entrevistados.

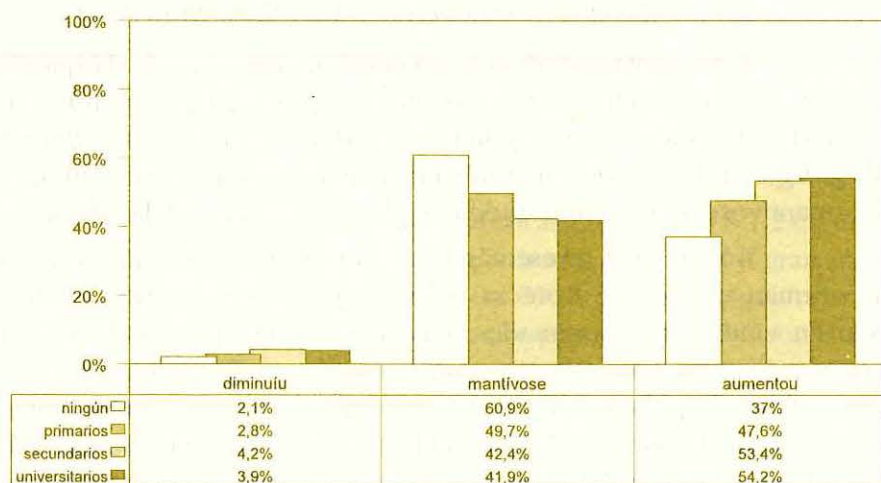
Tendo en conta a totalidade da mostra, os resultados obtidos amósannos que o aprecio pola lingua galega non diminuíu para case ninguén nos últimos anos (3.1%), senón que para a maioría da poboación ou ben aumentou (48.7%) ou ben se mantivo (48.2%).

De tódolos grupos de idade (cf. táboa 3.8.2.1.0), o que amosa sentimentos máis invariables cara á lingua é o dos maiores de 65 anos (para o 61.8% mantívose o aprecio polo galego e para o 35.1% aumentou). Pola contra, os que máis mudaron o seu aprecio foron os de 26 a 40 anos, xa que un 55.4% dos mesmos di que aumentou, mentres un 42.3% afirma que segue sendo igual ca en anos anteriores. Así mesmo, no grupo de menor idade máis da metade dos entrevistados viron favorablemente modificados os seus afectos cara á lingua (50.1% fronte a un 44.8%).

Por nivel de estudos detéctase unha actitude algo máis favorable nos secundarios e universitarios (véxase o gráfico 3.8.2), que ofrecen porcentaxes algo superiores ás esperadas no valor 'aumentou' (53.4% e 54.2% respectivamente). A diferenza deles, o 60.9% dos que non realizaron ningún tipo de estudo din que o seu aprecio pola lingua galega se mantivo (a porcentaxe total está no 48.2%).

Respecto á clase social (táboa 3.8.2.1.0) dáse unha diferenza entre as dúas máis baixas e as dúas máis altas, pois as pri-

Gráfico 3.8.2. *Evolución do aprecio polo galego segundo o nivel de estudos*

meiras presentan porcentaxes superiores á total de Galicia na opción 'mantívose' e as segundas en 'aumentou'. Por outra banda, os resultados da clase baixa e media-baixa son moi semellantes entre si (52.7% e 51% na opción 'mantívose'), así como as da media e media-alta (44.9% e 44%).

En case tódalas profesións, salvo na dos labregos e nos profesionais liberais, aumentou o aprecio polo galego nos últimos anos. Destacan, neste sentido, os docentes, grupo no que un 60.7% elixe esta opción de resposta.

Polo que se refire ó sexo do entrevistado, parece haber un maior cambio de actitude no caso dos homes ca no das mulleres, pois mentres o 51.4% dos primeiros din que o seu aprecio polo galego aumentou, entre as segundas a porcentaxe sitúase nun 46.2%.

Entre os distintos hábitats de residencia a penas hai variación na actitude que se está a analizar, tan só cabe comentar que os residentes en vilas responden en maior medida cós outros grupos que o seu aprecio polo galego aumentou (51.8%).

Tampouco hai grandes diferencias actitudinais entre os diferentes grupos de lingua inicial (cf. táboas 3.8.2.2.0). O grupo

que mantivo en maior grao o aprecio polo galego é o dos galegofalantes iniciais (50%). Nos outros dous é maioritaria a resposta 'aumentou', especialmente entre os bilingües iniciais (50.4%). Esta última opción tamén prevalece entre os bilingües habituais (50.8% nos que falan máis castelán e 52% nos que falan máis galego). Os monolingües habituais responden en maior medida que se mantivo, especialmente os castelanfalantes, cun 54.9% de afirmacións deste tipo.

En canto á competencia lingüística en galego, o aprecio polo mesmo parece aumentar paralelamente ó dominio de cada unha das destrezas. Se observámo-la táboa 3.8.2.2.0, vemos que mentres os que non o entenden, falan, len ou escriben nada responden entre un 33.5% e un 41.6% que o seu aprecio por ela aumentou, os que posúen un alto dominio de cada unha destas destrezas, as porcentaxes oscilan entre o 51.7% e o 59.4%. Destaca, así mesmo, ese 16.5% de suxeitos que non poden entender nada o galego e o aprecian menos ca antes.

Finalmente, en canto ós ámbitos de adquisición, os que aprenderon o galego cos amigos cren en maior medida cós demais que o seu aprecio polo galego aumentou (58.8%). O grupo que menos elixe esta opción de resposta é o dos que aprenderon a lingua galega na escola. Entre os que a adquiriron na familia hai porcentaxes case idénticas nos valores 'mantívose' (49%) e 'aumentou' (48.5%).

3.8.2.2. *Evolución do aprecio polo galego por sectores*

Polo que se refire á evolución do aprecio polo galego nos seis sectores seleccionados, en todos aparecen porcentaxes moi semellantes, coa diferenza de que nuns constitúen maioría os que teñen agora unha actitude máis positiva para o galego e noutros os que conservan a mesma actitude ca no pasado (cf. serie de táboas 3.8.2.1.1 a 3.8.2.1.6). Dentro do primeiro grupo témo-las cidades de Santiago e Pontevedra, así coma o sector rural de Lugo-5. Neles as porcentaxes dos que elixen o valor 'aumentou' varían entre o 54.4% de Santiago e o 51.2% de Pontevedra. No caso dos que manteñen o aprecio destaca o 58.7% de Ourense-4.

A distribución por idade (cf. táboas citadas) revela que tódolos sectores comparten un feito común: o grupo que mantivo máis invariable a súa actitude é o de máis de 65 anos. Estes individuos responden maioritariamente en tódolos sectores que o seu aprecio polo galego se mantivo, con porcentaxes que oscilan entre o 70.8% máximo de Lugo-2 e o 48.3% mínimo de Pontevedra. Polo demais, poucas tendencias comúns se dan. En tódolos sectores excepto Santiago, os informantes de 26 a 40 anos experimentaron un maior cambio de actitudes cós demais (tal e como sucedía na totalidade de Galicia). Neste grupo de idade, entre un 63.6% de Lugo-5 e un 51.4% da Coruña incrementou o seu aprecio polo galego nos últimos anos.

Polo que se refire ós estudos (cadro 3.8.1) en tódolos sectores destacan os suxeitos sen ningunha formación académica, por manter unha actitude invariable, especialmente en Lugo-2, onde un 89.7% dos mesmos afirman que o seu aprecio polo galego se mantivo ó longo dos anos. Entre os demais grupos, os que manifestan ter unha actitude máis positiva na actualidade respecto ó pasado son os que realizaron estudos secundarios (Santiago, Lugo-2, Lugo-5 e Pontevedra) ou universitarios (caso da Coruña e Ourense-4). Este último sector destaca sobre os demais polo feito de ter unha porcentaxe bastante máis elevada de entrevistados con estudos superiores con esta actitude (67.9%).

Como sucede con outras variables, non se aprecian tendencias uniformes entre os sectores segundo a clase social. Así, Santiago e Lugo-5 son os únicos sectores nos que se produce un aumento do aprecio polo galego, progresivamente maior canto máis alta é a clase social (cf. táboas 3.8.2.1.2 e 3.8.2.1.4). Nestes dous sectores os grupos socioeconómicos intermedios manteñen actitudes moi semellantes. Algo diferente sucede en Ourense-4, onde o aumento do aprecio polo galego é menor canto máis elevada é a clase social. Na Coruña, pola súa banda, é salientable a porcentaxe de entrevistados de clase baixa, moi superior á global, na opción 'aumentou' (55.4%), mentres a dos de clase media-baixa están bastante por debaixo da total do sector (37.3%).

A distribución por hábitat de residencia non resulta relevante nos sectores urbanos. Nos demais sectores detectamos diferencas de actitude máis acusadas. Así, en Ourense-4 o grupo que reside nas vilas variou menos a súa estima polo galego (65%), seguido

dos que viven no rural-2 (56.9%). En Lugo-2, pola contra, este valor ten porcentaxes máis elevadas no caso dos habitantes do rural-2 (61.6%) superiores ás das vilas (57%).

Cadro 3.8.1. *Evolución do aprecio polo galego segundo os estudos recodificados por sectores*

	diminuíu	mantívose	aumentou
<i>A Coruña</i>			
ningún	5.1%	48.6%	46.3%
primarios	4.6%	67.2%	32.8%
secundarios	5.6%	49.0%	46.4%
universitarios	6.7%	50.0%	44.4%
<i>Santiago</i>			
ningún	3.1%	42.5%	54.4%
primarios	3.3%	59.0%	37.7%
secundarios	2.1%	46.0%	51.9%
universitarios	2.7%	38.5%	58.8%
<i>Pontevedra</i>			
ningún	4.4%	38.0%	57.6%
primarios	4.6%	44.2%	51.2%
secundarios		54.5%	45.5%
universitarios	4.8%	43.1%	52.1%
<i>Lugo-2</i>			
ningún	4.2%	44.5%	51.3%
primarios	5.3%	45.6%	49.1%
secundarios	2.0%	58.5%	39.5%
universitarios	3.4%	89.7%	6.9%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	1.5%	59.8%	38.7%
primarios	3.7%	49.7%	46.6%
secundarios	2.3%	55.7%	42.0%
universitarios	0.9%	58.7%	40.4%
<i>Ourense-4</i>			
ningún		65.8%	34.2%
primarios	1.2%	60.5%	38.3%
secundarios	0.8%	54.1%	45.1%
universitarios		32.1%	67.9%
<i>Lugo-5</i>			
ningún	2.0%	45.0%	53.0%
primarios	3.4%	89.7%	6.9%
secundarios	1.5%	59.8%	38.7%
universitarios	3.7%	49.7%	46.6%
	2.3%	55.7%	42.0%

Tomando como variable independente a lingua inicial (cf. táboas 3.8.2.2.1 a 3.8.2.2.6), non achamos tendencias uniformes en cada grupo lingüístico, senón que en cada sector atopamos un comportamento específico. En Santiago, por exemplo, son sobre todo os castelanfalantes iniciais os que modificaron favorablemente o seu aprecio polo galego (57.9%), mentres no caso da Coruña son os bilingües iniciais (52.1%). Sen embargo, en Ourense-4 só un 34.1% de bilingües iniciais afirman que aumentou o seu aprecio polo galego e un 64.8% dos mesmos responden que se mantivo. Por lingua habi-

tual, os castelanfalantes monolingües mantiveron en maior medida cós demais o seu aprecio polo galego en tódolos sectores, con porcentaxes que varían entre o 50% de Lugo-5 e o 80% de Ourense-4. Os sectores nos que este grupo ten peor actitude son A Coruña, onde un 10.2% afirma que o seu aprecio polo galego diminuíu nos últimos anos, e Ourense-4, onde amosa esta actitude un 10% dos castelanfalantes monolingües.

Canto á competencia lingüística en galego, prodúcese unha tendencia ó incremento das porcentaxes correspondentes a 'aumentou' a medida que aumenta a capacidade para falar, ler ou escribir esta lingua nos sectores da Coruña, Santiago e Ourense-4. As diferencias máis elevadas danse nas destrezas escritas, entre os grupos que non teñen ningunha competencia e os que teñen competencias moi elevadas. Así, en Santiago hai 26.2 puntos de diferenza no valor 'aumentou' entre os que poden lelo moito e os que non poden lelo nada, e en Lugo-2 estes grupos acadan os 40.9 puntos de diferenza.

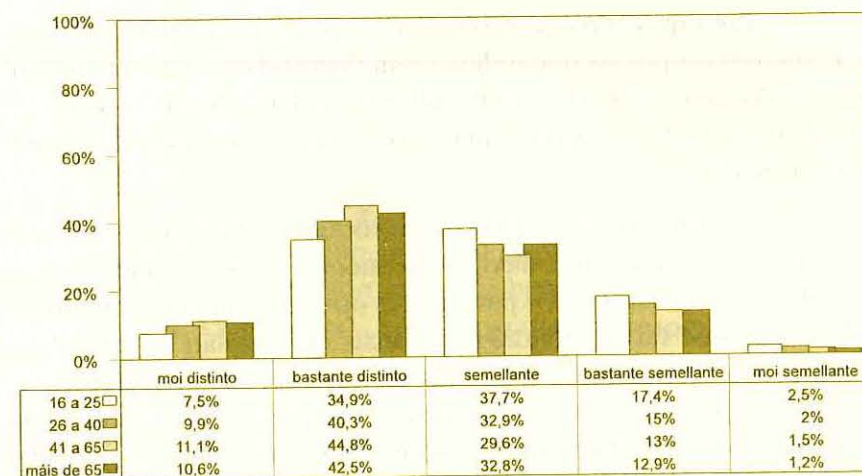
No referente ós ámbitos de adquisición, non hai tendencias destacables por sectores. Nas cidades os grupos entre os que máis aumenta o aprecio polo galego son os que o aprenderon a través dos amigos ou do traballo. A seguir centrarémonos na evolución do aprecio polo galego dos entrevistados que o aprenderon nos principais dominios, é dicir na familia e na escola. Neste sentido destaca o aumento do aprecio que se produce entre os que adquiriron a lingua galega no seo familiar en Santiago e Pontevedra, así como no sector rural de Lugo-5. Entre os que o aprenderon na escola destaca, ademais dos anteriores, Ourense-4.

3.8.3. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio

3.8.3.1. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio en Galicia

Neste epígrafe presentámo-las respostas á pregunta *O galego que se fala na radio e na TV é, respecto do que fala vostede...*, con cinco opcións de resposta: 'moi semellante', 'bastante semellante', 'semellante', 'bastante distinto' e 'moi distinto'. A distribución resultante para o conxunto de Galicia é a seguinte: máis da meta-

Gráfico 3.8.3. Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio segundo a idade

de (o 51.3%) opina que ámbalas dúas variedades son nalgunha medida diferentes, mentres o 48.7% restante pensa que son semellantes. Tendo en conta as porcentaxes correspondentes a cada unha das opcións, obsérvase que a resposta máis elixida é o 'bastante distinto' (41.3%), seguida do 'semellante' (32.6%). Os demais valores acadan porcentaxes bastante inferiores (cf. táboa 3.8.3.1.0), en particular o que se corresponde coa percepción de moita semellanza (só un 1.8%).

En canto á distribución por idade, non se aprecian diferencias importantes entre os distintos subgrupos, aínda que hai unha lixeira tendencia (non completamente regular) cara á maior percepción das diferencias nos grupos de máis idade, así coma unha maior percepción das semellanzas nos máis novos (cf. gráfico 3.8.3).

En canto ás demais variables da táboa 3.8.3.1.0, agrupando as dúas opcións referidas a diferencias fronte ás tres que achan semellanzas, constatamos que son os entrevistados con estudos medios ou universitarios os que máis perciben o parecido. Segundo a clase social, son a media e a media-alta (co 51.2% e o 58.6% respectiva-

mente). Atendendo ó hábitat de residencia, só no urbano resultan maioritarias as opcións que dan conta de semellanzas.

Polo que atinxe á profesión, as porcentaxes máis elevadas no conxunto das opcións que indican semellanza danse nos que desenvolven a súa actividade diaria no ámbito escolar (docentes co 61.2% e estudantes co 62.7%). A porcentaxe máis baixa corresponde ás amas de casa (38.3%).

As variables lingüísticas introducen diferencias sempre pequenas. Os que en maior medida recoñecen algún parecido son os castelanfalantes iniciais (54.1% para as tres opcións tomadas por xunto), seguidos dos que falan habitualmente máis en castelán ca en galego (53.1%) e dos monolingües habituais en castelán (50.6%). Tamén se incrementa a porcentaxe destas respostas consonte o fai a competencia en galego, particularmente a escrita: dos que afirman entender moito o galego, un 51.4% cre que as dúas variedades son semellantes nalgunha medida, porcentaxe que acada o 62.3% nos que din poder escribilo moito. O ámbito de adquisición máis vencellado ó feito de atopar parecido é a escola (65.3%).

3.8.3.2. *Semellanza entre o galego da radio e TV e o propio por sectores*

Na análise por sectores persisten as tendencias que se observaban no conxunto de Galicia. Canto menor é a idade, máis parecido se detecta entre ámbalas dúas variedades lingüísticas. Tamén se mantén a orientación do conxunto de Galicia nos cruzamentos por estudos, clase social, lingua inicial, lingua habitual e nas competencias lingüísticas.

3.8.4. *Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV*

Xunto coa investigación sobre a proximidade que a poboación percibe entre a súa fala e a dos medios de comunicación, tamén nos pareceu interesante investiga-las valoracións que, en termos de calidade, fan os entrevistados respecto de dúas variedades lingüísticas: unha, o galego da súa zona e a outra o da televisión, que algúns

suxeitos poden percibir como máis próximo á lingua culta. Fixémolo a través de dúas preguntas: *¿Como cre que é o galego da súa zona? e ¿Que lle parece o galego da TV?*, cada unha con cinco opcións de resposta: do valor 1 ('moi malo') ó 5 ('moi bo'), co 3 ('nin bo nin malo') como punto intermedio da escala. Posto que o que nos interesa neste caso é basicamente a comparación entre as dúas variables, utilizámo-las medias na descrición que segue.

A idea de que a variedade da zona non é nin boa nin mala é maioritaria, tal como indica a media do conxunto de Galicia (3.03). O galego da televisión, pola súa banda, recibe unha maior estimación (3.42 puntos de media). Se comparámo-las respostas a esta pregunta coas dadas respecto á semellanza entre o galego da radio e a televisión e o propio, podemos inferir que os galegos consideran aceptablemente bo o galego dos medios de comunicación, pero distinto do que eles falan.

Na avaliación do galego da televisión, pódese apreciar un aumento progresivo da estimación favorable a medida que ascendemos na escala de idade. Esta progresividade contrasta coa nidia separación que se observa na opinión sobre o galego da zona, entre os maiores de 65 anos, por unha banda, e os outros grupos de idade (con porcentaxes moi semellantes), pola outra.

Por estudos, as dúas variables compórtanse de xeitos diversos, xa que mentres nas opinións sobre o galego falado na zona non existe unha tendencia sistemática, no caso do galego da televisión observamos unha avaliación máis desfavorable canto maior é o nivel de estudos. De xeito semellante, prodúcese tamén unha avaliación menos favorable de ámbalas dúas variedades a medida que a clase social é máis alta, con diferencias máis marcadas no caso do galego da televisión.

Por grupos profesionais, non existe un patrón que dea conta das variacións no que atinxe ó galego da zona. Respecto ó galego da televisión, sen embargo, os que menos calidade atopan pertencen a un grupo relativamente homoxéneo, formado por profesionais liberais (2.72), profesionais con titulación superior ou media (2.88) e docentes (2.93); os que emiten opinións máis favorables son labregos (3.78), mariñeiros (3.62) e amas de casa (3.59).

As estimacións empeoran a medida que pasamos do hábitat de residencia máis rural ó máis urbano. Coma noutros cruzamentos, as diferencias entre grupos de hábitat son maiores no galego da televisión (cf., para este cruzamento e os anteriores, a táboa 3.8.4.1.0).

En canto á lingua inicial (táboa 3.8.4.2.0.), os que fan avaliacións máis positivas sobre ámbalas dúas variedades son os galego-falantes monolingües (3.09 para o da zona e 3.59 para o da televisión), seguidos polos bilingües e finalmente polos castelanfalantes (2.9 e 3.11 para cada unha das modalidades lingüísticas). Un maior uso habitual do galego ten tamén que ver cunha maior atribución de calidade. Así, a media dos monolingües habituais en galego é de 3.67 na avaliación do galego televisivo, puntuación que descende co maior emprego do castelán: 3.41 os bilingües habituais que falan máis en galego, e 3.12 nos castelanfalantes, tanto monolingües como bilingües. As diferencias volven ser máis apreciables no galego da televisión ca no da zona, sempre cunha peor consideración do segundo.

A estimación é máis favorable, así mesmo, nas dúas variables, a medida que melloran as competencias orais (comprensión e capacidade para falar). Os que entenden pouco ou nada o galego son un grupo porcentualmente moi reducido, pero caracterízanse por presentaren as peores estimacións de tódolos grupos de poboación estudados. Algo parecido sucede no cruzamento segundo a capacidade para falar, aínda que as diferencias son menores (cf. táboa 3.8.4.2.0). Pola contra, a valoración do galego da televisión é peor conforme se incrementa o dominio da lectura e da escritura nesta lingua, pasando de medias arredor de 3.5 nos que carecen destas destrezas ou as teñen en grao mínimo, a medias só moi lixeiramente superiores a 3 nos que as posúen en grao máximo. En canto á variedade propia da zona, atopámo-la tendencia contraria, aínda que moi lixeira, cun leve aumento da valoración positiva a medida que o fan as destrezas escritas.

Finalmente, os que adquiriron o galego no ámbito familiar presentan unha avaliación máis favorable cá dos outros grupos, nas dúas variedades.

Táboa 3.8.1.1.0. Importancia do tema da lingua. Galicia

	O TEMA DA LINGUA É...				
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante
TOTAL GALICIA	2.1%	7.7%	44.4%	23.1%	22.8%
IDADE					
16 a 25 anos	1.2%	6.6%	37.7%	28.2%	26.3%
26 a 40 anos	1.3%	6.7%	40.9%	25.0%	26.1%
41 a 65 anos	2.5%	8.1%	47.2%	20.9%	21.3%
máis de 65 anos	3.4%	9.6%	51.8%	18.8%	16.4%
ESTUDIOS					
ningún	3.7%	8.9%	53.7%	18.0%	15.7%
primarios incompletos	2.2%	8.7%	51.3%	21.2%	16.6%
primarios completos	1.9%	7.3%	43.7%	24.6%	22.4%
FP	1.1%	6.1%	39.5%	27.0%	26.4%
BUP	1.6%	6.8%	37.7%	26.1%	27.8%
carreira grao medio	2.0%	6.6%	34.7%	20.2%	36.4%
carreira grao superior	2.0%	7.0%	32.0%	24.7%	34.3%
outros estudos	2.4%	7.1%	32.9%	24.4%	33.2%
CLASE SOCIAL					
baixa	2.7%	9.1%	48.0%	21.9%	18.2%
media-baixa	2.1%	7.3%	46.7%	24.9%	19.0%
media	1.9%	7.8%	42.8%	21.3%	26.3%
media-alta	2.7%	8.3%	32.6%	23.0%	33.5%
PROFESIÓN					
empresarios	2.3%	7.9%	46.5%	23.4%	20.0%
titul. superior/media	3.0%	7.8%	37.1%	18.6%	33.5%
profesionais liberais	2.2%	11.3%	37.5%	23.1%	26.0%
docentes	1.1%	4.9%	28.2%	19.1%	46.8%
forzas armadas	2.5%	11.1%	43.6%	19.9%	23.0%
pers. admin. subalterno	2.0%	7.8%	38.0%	24.1%	28.1%
pers. servicios	2.3%	8.7%	40.6%	23.7%	24.7%
autónomos	2.5%	7.8%	46.1%	22.7%	20.9%
labregos	2.6%	6.9%	56.2%	18.7%	15.6%
maríneiros	1.9%	5.9%	38.1%	26.3%	27.8%
obreiros	1.7%	7.2%	43.6%	24.8%	22.7%
estudiantes	1.3%	6.9%	35.0%	28.6%	28.3%
amas de casa	2.4%	9.0%	50.1%	21.4%	17.1%
pers. econom. inactivo	2.4%	6.6%	38.8%	27.1%	25.1%
SEXO					
home	2.1%	7.2%	42.1%	23.4%	25.3%
muller	2.1%	8.1%	46.5%	22.8%	20.5%
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	3.0%	9.1%	39.4%	23.1%	25.4%
periurbano	1.9%	7.9%	38.0%	30.9%	21.3%
vilas	1.7%	7.8%	43.4%	22.8%	24.3%
rural-1	1.3%	7.0%	45.8%	24.2%	21.7%
rural-2	1.8%	6.7%	49.1%	21.6%	20.8%

Táboa 3.8.1.1.1. Importancia do tema da lingua. A Coruña

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	4.8%	10.8%	41.3%	18.7%	24.4%	1161
IDADE						
16 a 25 anos	3.0%	6.8%	41.9%	21.2%	27.1%	236
26 a 40 anos	3.7%	10.5%	40.9%	20.1%	24.8%	323
41 a 65 anos	6.5%	9.9%	40.4%	17.5%	25.6%	445
máis de 65 anos	5.1%	19.7%	43.9%	15.3%	15.9%	157
ESTUDIOS						
ningún	12.1%	20.7%	36.2%	12.1%	19.0%	58
primarios incompletos	3.7%	11.1%	45.9%	19.3%	20.1%	244
primarios completos	5.7%	12.4%	39.9%	19.1%	22.8%	298
FP	1.2%	6.0%	49.4%	15.7%	27.7%	83
BUP	3.2%	9.2%	44.3%	19.5%	23.8%	185
carreira grao medio	5.8%	13.3%	35.8%	14.2%	30.8%	120
carreira grao superior	4.6%	6.6%	36.4%	25.2%	27.2%	151
outros estudos	9.1%	4.5%	31.8%	9.1%	45.5%	22
CLASE SOCIAL						
baixa	9.6%	9.6%	30.1%	20.5%	30.1%	73
media-baixa	4.7%	12.2%	46.4%	15.7%	21.0%	319
media	4.1%	10.5%	40.3%	20.1%	25.0%	657
media-alta	6.3%	8.9%	40.2%	17.9%	26.8%	112
PROFESIÓN						
empresarios	4.3%	14.9%	42.6%	19.1%	19.1%	47
titul. superior/media	7.4%	7.4%	42.6%	11.1%	31.5%	54
profesionais liberais	10.0%	10.0%	30.0%	50.0%		10
docentes	3.5%	10.5%	31.6%	17.5%	36.8%	57
forzas armadas		5.0%	35.0%	15.0%	45.0%	20
pers. admin. subalterno	2.6%	10.3%	41.9%	17.4%	27.7%	155
pers. servicios	6.5%	8.1%	51.6%	12.9%	21.0%	62
autónomos	5.1%	15.3%	40.7%	15.3%	23.7%	59
labregos			27.3%	45.5%	27.3%	11
maríneiros		5.0%	40.0%	25.0%	30.0%	20
obreiros	4.4%	13.3%	40.4%	17.2%	24.6%	203
estudiantes	3.2%	6.5%	37.1%	23.1%	30.1%	186
amas de casa	7.1%	13.2%	45.5%	18.8%	15.4%	266
pers. econom. inactivo	18.2%	9.1%	45.5%	18.2%	9.1%	11
SEXO						
home	4.7%	9.6%	39.7%	17.6%	28.5%	534
muller	4.9%	11.8%	42.7%	19.6%	20.9%	627
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	4.8%	10.9%	41.4%	18.8%	24.1%	1147
periurbano	7.1%		35.7%	7.1%	50.0%	14

Táboa 3.8.1.1.2. Importancia do tema da lingua. Santiago

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	2.5%	5.1%	30.2%	23.1%	39.1%	1124
IDADE						
16 a 25 anos	.8%	6.8%	27.8%	24.1%	40.5%	237
26 a 40 anos	1.6%	4.1%	29.4%	23.4%	41.4%	367
41 a 65 anos	2.9%	5.5%	30.9%	22.4%	38.3%	379
máis de 65 anos	6.4%	3.5%	34.0%	22.7%	33.3%	141
ESTUDIOS						
ningún	5.3%	3.5%	29.8%	24.6%	36.8%	57
primarios incompletos	3.8%	4.3%	38.1%	27.1%	26.7%	210
primarios completos	2.9%	6.5%	31.8%	22.0%	36.7%	245
FP		1.3%	32.5%	19.5%	46.8%	77
BUP	2.2%	4.9%	26.8%	23.5%	42.6%	183
carreira grao medio	1.7%	7.8%	25.9%	19.8%	44.8%	116
carreira grao superior	1.3%	4.4%	25.6%	22.9%	45.8%	227
outros estudos	11.1%	11.1%	22.2%	22.2%	33.3%	9
CLASE SOCIAL						
baixa	5.8%	1.9%	26.9%	17.3%	48.1%	52
media-baixa	4.1%	6.6%	31.8%	20.2%	37.2%	242
media	2.0%	4.7%	31.5%	25.1%	36.6%	696
media-alta	.7%	5.2%	21.6%	20.1%	52.2%	134
PROFESIÓN						
empresarios		3.4%	36.2%	22.4%	37.9%	58
titul. superior/media	1.3%	3.9%	23.4%	23.4%	48.1%	77
profesionais liberais	6.3%		18.8%	12.5%	62.5%	16
docentes	2.2%	2.2%	29.3%	23.9%	42.4%	92
forzas armadas		8.3%	25.0%	25.0%	41.7%	12
pers. admin. subalterno	3.7%	8.3%	25.0%	24.1%	38.9%	108
pers. servicios	2.0%	6.1%	24.5%	22.4%	44.9%	49
autónomos	3.9%	5.9%	37.3%	15.7%	37.3%	51
labregos	2.2%	4.3%	34.8%	34.8%	23.9%	46
maríneiros	25.0%			25.0%	50.0%	4
obreiros	1.3%	2.0%	28.9%	26.3%	41.4%	152
estudiantes	1.1%	6.9%	26.5%	26.5%	39.2%	189
amas de casa	4.1%	6.1%	37.8%	18.7%	33.3%	246
pers. econom. inactivo	4.2%	4.2%	25.0%	16.7%	50.0%	24
SEXO						
home	2.2%	4.7%	27.4%	23.9%	41.9%	511
muller	2.8%	5.4%	32.5%	22.5%	36.9%	613
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	3.0%	5.5%	28.9%	20.8%	41.8%	803
periurbano	1.2%	4.0%	33.3%	29.0%	32.4%	321

Táboa 3.8.1.1.3. Importancia do tema da lingua. Lugo-2

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	.7%	4.9%	56.3%	24.9%	13.2%	1060
IDADE						
16 a 25 anos	.6%	5.1%	53.7%	25.7%	14.9%	175
26 a 40 anos	.4%	4.0%	50.6%	26.1%	19.0%	253
41 a 65 anos	.5%	5.4%	58.4%	24.3%	11.4%	411
máis de 65 anos	1.4%	5.0%	61.1%	24.0%	8.6%	221
ESTUDIOS						
ningún			73.1%	15.4%	11.5%	26
primarios incompletos	.6%	4.2%	66.9%	21.0%	7.3%	357
primarios completos	1.0%	4.9%	50.8%	31.0%	12.3%	390
FP	1.3%	1.3%	48.7%	32.9%	15.8%	76
BUP		9.5%	47.4%	20.7%	22.4%	116
carreira grao medio		7.5%	49.1%	15.1%	28.3%	53
carreira grao superior		5.6%	52.8%	16.7%	25.0%	36
outros estudos			66.7%	16.7%	16.7%	6
CLASE SOCIAL						
baixa	1.8%	3.6%	49.1%	32.7%	12.7%	55
media-baixa	.4%	4.9%	58.4%	26.6%	9.7%	755
media	1.3%	5.2%	52.0%	17.0%	24.5%	229
media-alta		4.8%	47.6%	28.6%	19.0%	21
PROFESIÓN						
empresarios	1.3%	9.0%	62.8%	21.8%	5.1%	78
titul. superior/media		14.3%	28.6%	21.4%	35.7%	14
profesionais liberais			50.0%	50.0%		2
docentes		3.1%	40.6%	15.6%	40.6%	32
forzas armadas			56.3%	31.3%	12.5%	16
pers. admin. subalterno		7.2%	43.2%	29.7%	19.8%	111
pers. servicios			66.7%	16.7%	16.7%	24
autónomos		3.4%	57.6%	27.1%	11.9%	59
labregos			67.8%	28.7%	3.4%	87
maríneiros		4.3%	47.8%	30.4%	17.4%	23
obreiros		5.0%	50.4%	26.2%	18.4%	141
estudiantes		5.8%	61.2%	18.4%	14.6%	103
amas de casa	1.4%	4.6%	60.2%	24.9%	8.9%	349
pers. econom. inactivo	4.8%	9.5%	42.9%	23.8%	19.0%	21
SEXO						
home	.2%	4.9%	49.7%	29.3%	15.9%	491
muller	1.1%	4.9%	62.0%	21.1%	10.9%	569
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	.7%	5.6%	57.2%	19.8%	16.7%	712
rural-2	.6%	3.4%	54.6%	35.3%	6.0%	348

Táboa 3.8.1.1.4. Importancia do tema da lingua. Lugo-5

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	2.6%	6.1%	52.3%	21.4%	17.6%	1756
IDADE						
16 a 25 anos	1.9%	6.9%	34.7%	36.6%	19.8%	262
26 a 40 anos	1.2%	3.8%	43.4%	27.2%	24.6%	346
41 a 65 anos	2.7%	5.1%	59.2%	16.7%	16.4%	708
máis de 65 anos	4.1%	9.1%	58.6%	15.5%	12.7%	440
ESTUDIOS						
ningún	4.0%	3.2%	55.2%	27.2%	10.4%	125
primarios incompletos	3.2%	6.7%	59.7%	16.2%	14.1%	807
primarios completos	2.1%	7.4%	49.5%	23.4%	17.6%	471
FP	1.2%	3.7%	40.2%	30.5%	24.4%	82
BUP	1.3%	4.5%	36.5%	32.7%	25.0%	156
carreira grao medio		5.5%	38.2%	21.8%	34.5%	55
carreira grao superior	4.0%	2.0%	34.0%	22.0%	38.0%	50
outros estudos			60.0%	20.0%	20.0%	10
CLASE SOCIAL						
baixa	.7%	5.9%	66.2%	14.7%	12.5%	136
media-baixa	2.7%	6.1%	52.4%	24.5%	14.3%	1045
media	3.1%	6.6%	49.7%	17.1%	23.5%	515
media-alta	1.7%	1.7%	40.0%	20.0%	36.7%	60
PROFESIÓN						
empresarios	2.9%	5.2%	47.7%	23.6%	20.7%	174
titul. superior/media		12.5%	56.3%	6.3%	25.0%	16
profesionais liberais			53.8%	23.1%	23.1%	13
docentes			34.5%	20.7%	44.8%	29
forzas armadas	4.5%	9.1%	54.5%	13.6%	18.2%	22
pers. admin. subalterno		7.0%	46.0%	27.0%	20.0%	100
pers. servicios	2.2%	4.4%	42.2%	26.7%	24.4%	45
autónomos	3.4%	15.7%	47.2%	20.2%	13.5%	89
labregos	3.4%	5.9%	58.8%	17.2%	14.7%	679
maríneiros			63.6%	9.1%	27.3%	11
obreiros	3.0%	3.0%	50.3%	21.6%	22.2%	167
estudiantes	.8%	8.2%	27.9%	41.0%	22.1%	122
amas de casa	2.3%	5.3%	60.2%	20.1%	12.1%	264
pers. econom. inactivo	4.0%	8.0%	28.0%	32.0%	28.0%	25
SEXO						
home	2.5%	6.3%	48.9%	22.5%	19.7%	867
muller	2.7%	5.8%	55.6%	20.4%	15.5%	889
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1	1.7%	7.5%	50.5%	20.9%	19.5%	666
rural-2	3.2%	5.2%	53.4%	21.7%	16.4%	1090

Táboa 3.8.1.1.5. Importancia do tema da lingua. Ourense-4

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	.4%	2.5%	60.2%	19.2%	17.7%	960
IDADE						
16 a 25 anos		2.9%	45.3%	22.1%	29.7%	172
26 a 40 anos	.9%	2.8%	57.9%	21.5%	16.8%	214
41 a 65 anos	.5%	2.9%	62.9%	18.7%	14.9%	375
máis de 65 anos		1.0%	70.4%	15.1%	13.6%	199
ESTUDIOS						
ningún			81.0%	14.0%	5.0%	121
primarios incompletos	.6%	2.7%	58.4%	21.2%	17.1%	339
primarios completos	.6%	3.2%	61.4%	19.2%	15.6%	308
FP		3.1%	45.3%	21.9%	29.7%	64
BUP		4.6%	61.5%	9.2%	24.6%	65
carreira grao medio			42.4%	24.2%	33.3%	33
carreira grao superior			30.8%	26.9%	42.3%	26
outros estudos			50.0%	25.0%	25.0%	4
CLASE SOCIAL						
baixa			52.0%	24.0%	24.0%	50
media-baixa	.2%	2.4%	65.0%	17.5%	15.0%	468
media	.7%	2.9%	58.0%	20.0%	18.4%	419
media-alta		4.3%	21.7%	26.1%	47.8%	23
PROFESIÓN						
empresarios			65.9%	19.5%	14.6%	41
titul. superior/media			85.7%		14.3%	7
profesionais liberais			33.3%	33.3%	33.3%	3
docentes			33.3%	8.3%	58.3%	12
forzas armadas					100.0%	2
pers. admin. subalterno		6.1%	49.0%	24.5%	20.4%	49
pers. servicios		6.3%	25.0%	43.8%	25.0%	16
autónomos		2.4%	66.7%	16.7%	14.3%	42
labregos		2.5%	64.8%	17.6%	15.1%	159
obreiros		3.5%	59.9%	19.3%	17.3%	202
estudiantes		3.4%	42.7%	22.5%	31.5%	89
amas de casa	1.3%	1.6%	68.3%	16.8%	12.1%	315
pers. econom. inactivo			30.4%	34.8%	34.8%	23
SEXO						
home		3.4%	56.0%	20.5%	20.1%	468
muller	.8%	1.6%	64.2%	17.9%	15.4%	492
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	.6%	2.5%	56.6%	23.4%	16.8%	316
rural-1	1.7%	3.4%	48.7%	12.6%	33.6%	119
rural-2		2.3%	65.0%	18.1%	14.7%	525

Táboa 3.8.1.1.6. Importancia do tema da lingua. Pontevedra

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	3.0%	11.0%	42.4%	23.9%	19.7%	1132
IDADE						
16 a 25 anos	3.2%	10.0%	40.0%	27.2%	19.6%	250
26 a 40 anos	1.8%	8.1%	39.4%	29.3%	21.5%	335
41 a 65 anos	2.0%	13.3%	45.6%	19.0%	20.1%	399
máis de 65 anos	8.1%	12.8%	44.6%	19.6%	14.9%	148
ESTUDIOS						
ningún	4.3%	13.0%	56.5%	21.7%	4.3%	23
primarios incompletos	6.4%	12.0%	51.0%	21.3%	9.2%	249
primarios completos	2.3%	12.1%	43.2%	22.9%	19.5%	354
FP	3.4%	10.3%	46.0%	27.6%	12.6%	87
BUP	1.1%	8.5%	33.0%	32.4%	25.0%	176
carreira grao medio	2.4%	9.8%	35.8%	18.7%	33.3%	123
carreira grao superior	.9%	7.3%	40.0%	22.7%	29.1%	110
outros estudos		40.0%	10.0%	30.0%	20.0%	10
CLASE SOCIAL						
baixa	8.3%	25.0%	41.7%	16.7%	8.3%	12
media-baixa	3.8%	11.0%	46.3%	23.5%	15.4%	553
media	2.2%	10.4%	38.5%	24.5%	24.4%	550
media-alta		17.6%	41.2%	23.5%	17.6%	17
PROFESIÓN						
empresarios	1.9%		53.7%	22.2%	22.2%	54
titul. superior/media	2.2%	13.3%	44.4%	17.8%	22.2%	45
profesionais liberais		14.3%	42.9%	21.4%	21.4%	14
docentes		2.8%	31.0%	19.7%	46.5%	71
forzas armadas	5.9%	23.5%	29.4%	23.5%	17.6%	17
pers. admin. subalterno	1.8%	10.0%	40.9%	31.8%	15.5%	110
pers. servicios	2.8%	16.7%	41.7%	13.9%	25.0%	36
autónomos	3.2%	17.7%	32.3%	29.0%	17.7%	62
labregos	10.0%	8.3%	45.0%	21.7%	15.0%	60
maríneiros	5.9%		82.4%	5.9%	5.9%	17
obreiros	1.8%	11.4%	42.0%	25.6%	19.2%	219
estudiantes	3.0%	10.2%	35.3%	28.1%	23.4%	167
amas de casa	4.1%	14.2%	48.4%	20.7%	12.6%	246
pers. econom. inactivo			50.0%	28.6%	21.4%	14
SEXO						
home	2.2%	10.6%	42.1%	23.4%	21.7%	508
muller	3.7%	11.2%	42.6%	24.4%	18.1%	624
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	2.4%	10.5%	43.9%	21.4%	21.8%	551
periurbano	3.6%	11.4%	41.0%	26.3%	17.7%	581

Táboa 3.8.1.2.0. Importancia do tema da lingua. Galicia

	O TEMA DA LINGUA É...				
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante
TOTAL GALICIA	2.1%	7.7%	44.4%	23.1%	22.8%
LINGUA INICIAL					
galego	2.0%	6.7%	46.7%	22.5%	22.1%
castelán	2.6%	10.0%	40.1%	23.4%	23.9%
as dúas	1.1%	7.2%	42.8%	25.5%	23.4%
outras	3.1%	6.2%	43.6%	20.8%	26.3%
LINGUA HABITUAL					
só castelán	4.7%	15.2%	43.4%	17.9%	18.9%
máis castelán	1.7%	8.3%	41.3%	25.4%	23.2%
máis galego	1.6%	7.1%	41.7%	25.7%	23.9%
só galego	1.9%	5.6%	48.6%	21.2%	22.7%
ENTENDE O GALEGO					
nada	11.0%	12.1%	51.8%	10.8%	14.2%
pouco	4.4%	15.2%	44.7%	18.3%	17.4%
bastante	1.9%	7.9%	47.7%	24.3%	18.3%
moito	2.1%	7.0%	41.1%	22.2%	27.6%
FALA O GALEGO					
nada	7.5%	19.2%	43.5%	15.0%	14.8%
pouco	2.8%	11.5%	43.9%	21.7%	20.1%
bastante	1.8%	7.3%	46.6%	24.8%	19.5%
moito	1.9%	6.2%	42.1%	22.0%	27.7%
LE O GALEGO					
nada	4.4%	11.9%	51.8%	19.2%	12.8%
pouco	2.1%	8.8%	49.2%	22.5%	17.4%
bastante	1.4%	5.8%	40.7%	25.9%	26.1%
moito	1.5%	5.0%	32.0%	22.5%	39.0%
ESCRIBE O GALEGO					
nada	3.6%	10.7%	49.1%	20.0%	16.6%
pouco	1.5%	7.2%	46.7%	23.8%	20.9%
bastante	1.1%	5.1%	38.0%	27.6%	28.1%
moito	1.0%	4.0%	28.7%	23.3%	43.0%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	1.8%	6.9%	45.6%	23.2%	22.5%
escola	2.1%	9.4%	37.3%	27.8%	23.5%
amigos	2.1%	8.8%	38.9%	20.5%	29.6%
veciños	3.0%	11.4%	43.4%	21.5%	20.7%
traballo	1.8%	8.7%	39.2%	25.3%	25.0%
outros	3.3%	12.8%	35.7%	21.4%	26.8%

Táboa 3.8.1.2.1. Importancia do tema da lingua. A Coruña

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	4.8%	10.8%	41.3%	18.7%	24.4%	1161
LINGUA INICIAL						
galego	4.2%	8.9%	41.8%	19.3%	25.7%	404
castelán	5.8%	12.8%	41.0%	17.5%	22.9%	634
as dúas	.9%	6.0%	41.9%	23.1%	28.2%	117
outras	16.7%	16.7%	33.3%	16.7%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	9.4%	18.2%	43.5%	11.9%	17.0%	329
máis castelán	2.8%	7.8%	41.9%	22.4%	25.2%	425
máis galego	3.1%	9.4%	38.8%	19.6%	29.0%	286
só galego	3.3%	4.1%	39.7%	22.3%	30.6%	121
ENTENDE O GALEGO						
nada	33.3%		66.7%			3
pouco	11.3%	17.0%	45.3%	15.1%	11.3%	53
bastante	4.4%	13.1%	46.6%	20.1%	15.7%	343
moito	4.5%	9.3%	38.6%	18.4%	29.3%	762
FALA O GALEGO						
nada	20.8%	24.5%	43.4%	5.7%	5.7%	53
pouco	8.3%	14.7%	40.8%	17.9%	18.3%	218
bastante	3.2%	11.5%	41.0%	22.8%	21.4%	373
moito	2.9%	7.2%	41.6%	17.4%	30.9%	517
LE O GALEGO						
nada	8.6%	20.0%	47.1%	12.9%	11.4%	70
pouco	6.5%	14.6%	42.5%	20.4%	16.0%	294
bastante	4.8%	8.5%	43.3%	18.2%	25.2%	413
moito	2.7%	7.8%	37.6%	19.5%	32.4%	370
ESCRIBE O GALEGO						
nada	9.1%	16.0%	39.7%	17.3%	17.9%	307
pouco	3.7%	11.8%	45.3%	18.2%	21.0%	433
bastante	3.5%	5.7%	41.4%	20.7%	28.6%	227
moito	1.7%	5.0%	35.4%	20.4%	37.6%	181
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.5%	9.5%	41.5%	19.8%	25.7%	708
escola	4.9%	10.6%	43.0%	21.1%	20.4%	142
amigos	3.4%	6.9%	41.4%	16.4%	31.9%	116
veciños	9.1%	15.9%	43.2%	15.9%	15.9%	44
traballo	6.3%	12.5%	37.5%	15.6%	28.1%	32
outros	4.6%	16.9%	35.4%	18.5%	24.6%	65

Táboa 3.8.1.2.2. Importancia do tema da lingua. Santiago

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	2.5%	5.1%	30.2%	23.1%	39.1%	1124
LINGUA INICIAL						
galego	2.4%	3.6%	31.1%	23.6%	39.2%	576
castelán	2.9%	6.4%	29.0%	22.9%	38.8%	376
as dúas	1.9%	7.5%	30.0%	21.9%	38.8%	160
outras	25.0%	25.0%	50.0%			12
LINGUA HABITUAL						
só castelán	4.7%	11.8%	33.1%	15.0%	35.4%	127
máis castelán	2.5%	5.9%	31.4%	26.1%	34.2%	322
máis galego	2.6%	3.7%	28.3%	22.6%	42.9%	350
só galego	1.5%	3.1%	29.8%	24.0%	41.5%	325
ENTENDE O GALEGO						
nada	50.0%	50.0%				2
pouco	11.5%	15.4%	19.2%	53.8%		26
bastante	1.3%	4.9%	33.6%	28.6%	31.6%	304
moito	2.9%	4.9%	29.3%	21.2%	41.7%	792
FALA O GALEGO						
nada	13.6%	18.2%	18.2%	22.7%	27.3%	22
pouco	1.4%	7.6%	32.6%	25.0%	33.3%	144
bastante	1.7%	5.1%	31.1%	28.6%	33.4%	350
moito	2.8%	3.9%	29.4%	19.6%	44.2%	608
LE O GALEGO						
nada	8.6%	11.1%	30.9%	17.3%	32.1%	81
pouco	2.8%	5.8%	32.8%	27.3%	31.3%	326
bastante	1.5%	5.0%	31.1%	25.2%	37.2%	341
moito	1.7%	3.2%	25.7%	18.4%	51.0%	343
ESCRIBE O GALEGO						
nada	5.8%	8.6%	28.4%	20.1%	37.1%	278
pouco	1.2%	4.7%	36.7%	27.8%	29.5%	403
bastante	1.4%	4.2%	29.8%	25.1%	39.5%	215
moito	1.6%	2.1%	17.8%	15.2%	63.4%	191
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.2%	4.4%	30.9%	23.8%	38.7%	879
escola	2.8%	30.6%	23.6%	43.1%		72
amigos	2.0%	5.9%	23.5%	23.5%	45.1%	51
veciños	11.1%	27.8%	16.7%	44.4%		18
traballo	3.3%	3.3%	23.3%	36.7%	33.3%	30
outros	4.1%	16.3%	30.6%	6.1%	42.9%	49

Táboa 3.8.1.2.3. Importancia do tema da lingua. Lugo-2

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	.7%	4.9%	56.3%	24.9%	13.2%	1060
LINGUA INICIAL						
galego	.8%	3.4%	56.8%	28.1%	10.8%	725
castelán	.4%	9.3%	53.7%	16.3%	20.3%	227
as dúas		4.9%	57.8%	22.5%	14.7%	102
outras		16.7%	66.7%		16.7%	6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	1.2%	15.1%	61.6%	14.0%	8.1%	86
máis castelán		7.5%	57.2%	20.9%	14.4%	187
máis galego	.3%	4.5%	55.7%	21.7%	17.9%	336
só galego	1.1%	2.2%	55.4%	31.0%	10.2%	451
ENTENDE O GALEGO						
nada			100.0%			1
pouco		21.4%	64.3%	7.1%	7.1%	28
bastante	.6%	4.3%	50.7%	34.8%	9.6%	511
moito	.8%	4.6%	61.3%	16.2%	17.1%	520
FALA O GALEGO						
nada		9.1%	72.7%	4.5%	13.6%	22
pouco	.7%	10.2%	66.7%	10.9%	11.6%	147
bastante	.4%	3.7%	47.5%	37.5%	11.0%	510
moito	1.0%	4.2%	63.3%	14.7%	16.8%	381
LE O GALEGO						
nada	1.3%	8.7%	76.5%	5.4%	8.1%	149
pouco	.6%	4.9%	65.9%	22.0%	6.6%	469
bastante	.3%	3.4%	40.2%	37.7%	18.4%	358
moito	1.6%	4.7%	26.6%	23.4%	43.8%	64
ESCRIBE O GALEGO						
nada	1.3%	9.1%	67.9%	13.5%	8.2%	318
pouco	.7%	3.6%	59.9%	25.8%	10.1%	446
bastante		2.2%	38.9%	40.2%	18.8%	229
moito		4.1%	26.5%	22.4%	46.9%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.8%	3.5%	57.0%	27.4%	11.3%	887
escola		13.7%	47.1%	19.6%	19.6%	51
amigos		6.8%	43.2%	13.6%	36.4%	44
veciños		25.8%	48.4%	6.5%	19.4%	31
traballo		11.1%	77.8%		11.1%	9
outros			58.3%	16.7%	25.0%	12

Táboa 3.8.1.2.4. Importancia do tema da lingua. Lugo-5

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	2.6%	6.1%	52.3%	21.4%	17.6%	1756
LINGUA INICIAL						
galego	2.6%	5.5%	53.9%	21.1%	16.8%	1485
castelán	2.8%	8.5%	44.0%	24.8%	19.9%	141
as dúas	2.4%	10.4%	42.4%	21.6%	23.2%	125
outras			40.0%	20.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL						
só castelán	5.0%	25.0%	35.0%	15.0%	20.0%	20
máis castelán	2.2%	12.9%	44.1%	22.6%	18.3%	93
máis galego	1.7%	6.9%	52.6%	21.6%	17.1%	578
só galego	3.1%	4.7%	53.1%	21.3%	17.7%	1065
ENTENDE O GALEGO						
pouco		6.3%	37.5%	12.5%	43.8%	16
bastante	2.6%	5.5%	54.7%	20.1%	16.9%	685
moito	2.7%	6.4%	50.9%	22.4%	17.6%	1055
FALA O GALEGO						
nada		42.9%	42.9%		14.3%	7
pouco	5.5%	7.3%	49.1%	18.2%	20.0%	55
bastante	2.7%	5.9%	53.3%	19.0%	19.0%	589
moito	2.4%	5.9%	51.9%	23.0%	16.7%	1105
LE O GALEGO						
nada	4.8%	4.8%	63.7%	8.9%	17.7%	124
pouco	3.9%	7.3%	59.7%	16.9%	12.2%	786
bastante	.8%	5.5%	48.7%	25.4%	19.7%	532
moito	.7%	4.6%	33.6%	31.4%	29.7%	283
ESCRIBE O GALEGO						
nada	4.8%	8.3%	58.3%	11.0%	17.5%	456
pouco	1.8%	5.8%	57.0%	20.4%	15.0%	814
bastante	1.4%	4.7%	42.4%	31.2%	20.3%	276
moito	1.1%	3.4%	30.9%	37.1%	27.5%	178
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	2.5%	5.9%	52.9%	21.4%	17.2%	1662
escola		9.5%	33.3%	33.3%	23.8%	21
amigos		10.5%	26.3%	31.6%	31.6%	19
veciños	12.5%	3.1%	43.8%	12.5%	28.1%	32
traballo		9.1%	45.5%	27.3%	18.2%	11
outros			100.0%			4

Táboa 3.8.1.2.5. Importancia do tema da lingua. Ourense-4

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	.4%	2.5%	60.2%	19.2%	17.7%	960
LINGUA INICIAL						
galego	.3%	2.1%	61.9%	17.5%	18.2%	714
castelán	.9%	4.6%	53.2%	23.9%	17.4%	109
as dúas	.9%	3.5%	53.0%	26.1%	16.5%	115
outras			77.3%	13.6%	9.1%	22
LINGUA HABITUAL						
só castelán		4.5%	77.3%	9.1%	9.1%	22
máis castelán	.9%	4.7%	57.5%	19.8%	17.0%	106
máis galego	.5%	2.1%	55.6%	23.5%	18.3%	378
só galego	.2%	2.2%	63.9%	15.9%	17.8%	454
ENTENDE O GALEGO						
pouco			92.9%	7.1%		14
bastante	.6%	1.7%	66.5%	18.0%	13.2%	522
moito	.2%	3.5%	51.4%	21.0%	23.8%	424
FALA O GALEGO						
nada		12.5%	75.0%		12.5%	8
pouco		6.3%	71.4%	11.1%	11.1%	63
bastante	.6%	1.6%	64.6%	19.8%	13.3%	489
moito	.3%	2.8%	52.8%	20.0%	24.3%	400
LE O GALEGO						
nada	.5%	2.7%	71.4%	15.0%	10.5%	220
pouco	.7%	3.5%	60.1%	20.0%	15.6%	424
bastante		1.0%	52.4%	19.0%	27.6%	210
moito			28.6%	35.7%	35.7%	56
ESCRIBE O GALEGO						
nada	.7%	2.9%	67.1%	16.8%	12.5%	416
pouco	.3%	2.9%	60.3%	18.4%	18.1%	343
bastante		2.0%	33.7%	30.6%	33.7%	98
moito			28.9%	31.1%	40.0%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	.3%	2.4%	59.9%	19.1%	18.4%	887
escola		5.0%	50.0%	35.0%	10.0%	20
amigos			62.5%	37.5%		8
veciños	3.7%		74.1%	11.1%	11.1%	27
traballo			71.4%	14.3%	14.3%	7
outros		33.3%	33.3%	33.3%		3

Táboa 3.8.1.2.6. Importancia do tema da lingua. Pontevedra

	O TEMA DA LINGUA É...					N
	nada importante	pouco importante	importante	bastante importante	moi importante	
TOTAL SECTOR	3.0%	11.0%	42.4%	23.9%	19.7%	1132
LINGUA INICIAL						
galego	3.3%	11.2%	44.9%	25.1%	15.4%	454
castelán	3.2%	11.6%	40.5%	22.4%	22.2%	499
as dúas	1.8%	8.2%	40.4%	25.7%	24.0%	171
outras		12.5%	62.5%	12.5%	12.5%	8
LINGUA HABITUAL						
só castelán	4.1%	12.8%	40.9%	21.6%	20.6%	320
máis castelán	.7%	10.1%	42.0%	24.3%	22.9%	288
máis galego	2.9%	8.3%	44.2%	25.7%	18.8%	276
só galego	4.4%	12.5%	42.7%	24.6%	15.7%	248
ENTENDE O GALEGO						
nada			50.0%		50.0%	2
pouco	20.0%	13.3%	42.2%	15.6%	8.9%	45
bastante	2.7%	11.2%	44.5%	23.0%	18.6%	596
moito	1.8%	10.4%	39.9%	26.0%	21.9%	489
FALA O GALEGO						
nada	10.2%	22.4%	46.9%	8.2%	12.2%	49
pouco	3.7%	12.3%	43.4%	18.4%	22.1%	244
bastante	2.7%	8.7%	42.4%	25.6%	20.5%	516
moito	1.9%	11.8%	40.9%	27.9%	17.6%	323
LE O GALEGO						
nada	3.0%	19.9%	51.2%	14.5%	11.4%	166
pouco	5.1%	9.6%	48.8%	18.1%	18.4%	375
bastante	2.1%	8.8%	38.4%	29.9%	20.8%	375
moito	.5%	9.1%	30.3%	31.3%	28.8%	198
ESCRIBE O GALEGO						
nada	3.5%	14.5%	48.5%	18.6%	14.9%	429
pouco	4.3%	10.3%	39.8%	24.4%	21.2%	349
bastante	1.4%	5.3%	43.5%	27.1%	22.7%	207
moito		8.7%	26.0%	35.4%	29.9%	127
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.0%	9.7%	43.5%	24.4%	19.4%	774
escola	2.5%	9.8%	38.5%	25.4%	23.8%	122
amigos	2.0%	12.0%	32.0%	34.0%	20.0%	50
veciños	3.1%	15.4%	46.2%	18.5%	16.9%	65
traballo		6.7%	40.0%	33.3%	20.0%	30
outros		19.5%	34.1%	19.5%	26.8%	41

Táboa 3.8.2.1.0. Evolución do aprecio polo galego. Galicia

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...		
	diminuíu	mantívose	aumentou
TOTAL GALICIA	3.1%	48.2%	48.7%
IDADE			
16 a 25 anos	5.1%	44.8%	50.1%
26 a 40 anos	2.3%	42.3%	55.4%
41 a 65 anos	2.7%	48.0%	49.3%
máis de 65 anos	3.2%	61.8%	35.1%
ESTUDIOS			
ningún	2.1%	60.9%	37.0%
primarios incompletos	2.7%	53.4%	44.0%
primarios completos	2.9%	45.5%	51.6%
FP	3.1%	44.1%	52.8%
BUP	4.8%	41.5%	53.8%
carreira grao medio	4.2%	40.3%	55.5%
carreira grao superior	3.7%	43.3%	53.1%
outros estudos	3.7%	47.9%	48.5%
CLASE SOCIAL			
baixa	3.1%	52.7%	44.2%
media-baixa	2.7%	51.0%	46.3%
media	3.5%	44.9%	51.6%
media-alta	4.6%	44.0%	51.4%
PROFESIÓN			
empresarios	2.8%	48.5%	48.7%
titul. superior/media	4.8%	42.9%	52.3%
profesionais liberais	3.5%	52.8%	43.7%
docentes	4.3%	35.0%	60.7%
forzas armadas	5.1%	47.8%	47.1%
pers. admin. subalterno	2.7%	43.6%	53.7%
pers. servicios	4.0%	43.4%	52.6%
autónomos	2.8%	48.6%	48.6%
labregos	1.6%	57.8%	40.6%
maríneiros	2.9%	43.8%	53.3%
obreiros	2.7%	46.0%	51.4%
estudantes	6.0%	42.2%	51.8%
amas de casa	2.6%	52.9%	44.5%
pers. econom. inactivo	4.6%	47.5%	47.9%
SEXO			
home	3.3%	45.3%	51.4%
muller	3.0%	50.7%	46.2%
HÁBITAT DE RESIDENCIA			
urbano	4.5%	47.1%	48.4%
periurbano	3.4%	48.3%	48.3%
vilas	3.2%	45.1%	51.8%
rural-1	2.6%	48.6%	48.8%
rural-2	2.3%	50.1%	47.6%

Táboa 3.8.2.1.1. Evolución do aprecio polo galego. A Coruña

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	5.1%	48.6%	46.3%	1154
IDADE				
16 a 25 anos	7.6%	53.4%	39.0%	236
26 a 40 anos	3.8%	44.8%	51.4%	319
41 a 65 anos	5.2%	46.0%	48.8%	443
máis de 65 anos	3.8%	56.4%	39.7%	156
ESTUDIOS				
ningún	67.2%	32.8%		58
primarios incompletos	4.9%	48.4%	46.7%	244
primarios completos	4.4%	49.5%	46.1%	295
FP	62.7%	37.3%		83
BUP	8.2%	44.3%	47.5%	183
carreira grao medio	6.7%	41.2%	52.1%	119
carreira grao superior	6.6%	43.7%	49.7%	151
outros estudos	4.8%	47.6%	47.6%	21
CLASE SOCIAL				
baixa	8.1%	36.5%	55.4%	74
media-baixa	3.4%	59.2%	37.3%	319
media	4.8%	46.1%	49.2%	649
media-alta	9.8%	41.1%	49.1%	112
PROFESIÓN				
empresarios	4.3%	42.6%	53.2%	47
titul. superior/media	9.3%	31.5%	59.3%	54
profesionais liberais		40.0%	60.0%	10
docentes	7.0%	33.3%	59.6%	57
forzas armadas	10.0%	35.0%	55.0%	20
pers. admin. subalterno	3.3%	50.3%	46.4%	153
pers. servicios	6.5%	40.3%	53.2%	62
autónomos	5.1%	47.5%	47.5%	59
labregos		54.5%	45.5%	11
maríneiros		70.0%	30.0%	20
obreiros	3.5%	48.5%	48.0%	202
estudiantes	7.5%	54.3%	38.2%	186
amas de casa	4.2%	52.7%	43.1%	262
pers. econom. inactivo	18.2%	63.6%	18.2%	11
SEXO				
home	4.5%	48.4%	47.1%	533
muller	5.6%	48.8%	45.6%	621
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	5.2%	48.6%	46.2%	1140
periurbano		50.0%	50.0%	14

Táboa 3.8.2.1.2. Evolución do aprecio polo galego. Santiago

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	3.1%	42.5%	54.4%	1144
IDADE				
16 a 25 anos	2.5%	39.8%	57.6%	236
26 a 40 anos	3.0%	40.2%	56.9%	371
41 a 65 anos	3.1%	41.7%	55.2%	384
máis de 65 anos	4.6%	54.2%	41.2%	153
ESTUDIOS				
ningún	3.3%	59.0%	37.7%	61
primarios incompletos	1.8%	49.8%	48.4%	221
primarios completos	2.4%	42.6%	55.0%	251
FP	2.6%	37.7%	59.7%	77
BUP	2.7%	38.8%	58.5%	183
carreira grao medio	6.0%	37.1%	56.9%	116
carreira grao superior	3.5%	38.5%	58.0%	226
outros estudos	22.2%	33.3%	44.4%	9
CLASE SOCIAL				
baixa	1.9%	55.6%	42.6%	54
media-baixa	4.0%	43.4%	52.6%	249
media	3.1%	43.0%	53.9%	707
media-alta	2.2%	32.8%	64.9%	134
PROFESIÓN				
empresarios	3.4%	34.5%	62.1%	58
titul. superior/media	7.7%	41.0%	51.3%	78
profesionais liberais	6.7%	53.3%	40.0%	15
docentes	6.5%	31.5%	62.0%	92
forzas armadas	8.3%	41.7%	50.0%	12
pers. admin. subalterno	1.8%	41.8%	56.4%	110
pers. servicios	2.0%	38.0%	60.0%	50
autónomos	2.0%	49.0%	49.0%	51
labregos	1.9%	51.9%	46.2%	52
maríneiros	25.0%		75.0%	4
obreiros	1.3%	40.1%	58.6%	157
estudiantes	2.6%	36.0%	61.4%	189
amas de casa	2.4%	52.4%	45.2%	252
pers. econom. inactivo	4.2%	50.0%	45.8%	24
SEXO				
home	3.7%	38.6%	57.7%	518
muller	2.7%	45.7%	51.6%	626
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	3.6%	41.7%	54.7%	811
periurbano	2.1%	44.4%	53.5%	333

Táboa 3.8.2.1.3. Evolución do aprecio polo galego. Lugo-2

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	2.0%	58.5%	39.5%	1060
IDADE				
16 a 25 anos	2.3%	49.4%	48.3%	174
26 a 40 anos	1.6%	46.4%	52.0%	248
41 a 65 anos	2.2%	62.9%	35.0%	412
máis de 65 anos	1.8%	70.8%	27.4%	226
ESTUDIOS				
ningún	3.4%	89.7%	6.9%	29
primarios incompletos	1.1%	64.9%	34.0%	359
primarios completos	1.8%	55.0%	43.2%	387
FP	5.3%	42.7%	52.0%	75
BUP	2.6%	54.3%	43.1%	116
carreira grao medio		62.3%	37.7%	53
carreira grao superior	5.7%	45.7%	48.6%	35
outros estudos		66.7%	33.3%	6
CLASE SOCIAL				
baixa	1.8%	71.4%	26.8%	56
media-baixa	1.5%	59.6%	39.0%	752
media	3.9%	50.6%	45.5%	231
media-alta		71.4%	28.6%	21
PROFESIÓN				
empresarios	2.5%	65.8%	31.6%	79
titul. superior/media		50.0%	50.0%	14
profesionais liberais		100.0%		2
docentes	3.1%	50.0%	46.9%	32
forzas armadas		68.8%	31.3%	16
pers. admin. subalterno	.9%	56.0%	43.1%	109
pers. servicios		47.8%	52.2%	23
autónomos	3.4%	66.1%	30.5%	59
labregos	1.1%	67.4%	31.5%	89
mariñeiros	4.3%	47.8%	47.8%	23
obreiros	1.4%	48.9%	49.6%	141
estudiantes	3.9%	46.6%	49.5%	103
amas de casa	1.4%	64.0%	34.6%	350
pers. econom. inactivo	10.0%	45.0%	45.0%	20
SEXO				
home	2.9%	54.4%	42.8%	491
muller	1.2%	62.0%	36.7%	569
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	2.7%	57.0%	40.3%	714
rural-2	.6%	61.6%	37.9%	346

Táboa 3.8.2.1.4. Evolución do aprecio polo galego. Lugo-5

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	2.0%	45.0%	53.0%	1767
IDADE				
16 a 25 anos	3.8%	39.2%	56.9%	260
26 a 40 anos	.9%	35.5%	63.6%	346
41 a 65 anos	.8%	41.5%	57.6%	713
máis de 65 anos	3.8%	61.2%	35.0%	448
ESTUDIOS				
ningún	.8%	63.2%	36.1%	133
primarios incompletos	1.8%	50.8%	47.4%	813
primarios completos	1.9%	35.7%	62.3%	470
FP	2.4%	32.9%	64.6%	82
BUP	3.2%	34.4%	62.3%	154
carreira grao medio	7.3%	34.5%	58.2%	55
carreira grao superior		50.0%	50.0%	50
outros estudos		60.0%	40.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	2.2%	50.7%	47.1%	136
media-baixa	1.8%	47.2%	50.9%	1054
media	2.7%	40.2%	57.1%	517
media-alta		33.3%	66.7%	60
PROFESIÓN				
empresarios	1.7%	41.1%	57.1%	175
titul. superior/media	6.3%	25.0%	68.8%	16
profesionais liberais		53.8%	46.2%	13
docentes		34.5%	65.5%	29
forzas armadas		40.9%	59.1%	22
pers. admin. subalterno	2.0%	27.0%	71.0%	100
pers. servicios	4.5%	36.4%	59.1%	44
autónomos	2.2%	41.6%	56.2%	89
labregos	2.0%	51.4%	46.6%	685
mariñeiros		45.5%	54.5%	11
obreiros	1.2%	43.2%	55.6%	169
estudiantes	6.6%	38.5%	54.9%	122
amas de casa	.7%	47.2%	52.1%	267
pers. econom. inactivo		40.0%	60.0%	25
SEXO				
home	2.3%	42.7%	55.0%	871
muller	1.8%	47.2%	51.0%	896
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
rural-1	2.1%	42.1%	55.8%	670
rural-2	2.0%	46.8%	51.2%	1097

Táboa 3.8.2.1.5. Evolución do aprecio polo galego. Ourense-4

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	.9%	58.7%	40.4%	886
IDADE				
16 a 25 anos	1.8%	48.5%	49.7%	163
26 a 40 anos	1.0%	46.7%	52.3%	195
41 a 65 anos	.9%	64.5%	34.7%	352
máis de 65 anos		69.9%	30.1%	176
ESTUDIOS				
ningún		65.8%	34.2%	114
primarios incompletos	.6%	64.0%	35.3%	317
primarios completos	1.8%	56.4%	41.8%	273
FP		47.6%	52.4%	63
BUP	1.7%	61.0%	37.3%	59
carreira grao medio		29.0%	71.0%	31
carreira grao superior		36.0%	64.0%	25
outros estudos		100.0%		4
CLASE SOCIAL				
baixa		43.1%	56.9%	51
media-baixa	.9%	56.5%	42.6%	430
media	1.0%	62.8%	36.1%	382
media-alta		65.2%	34.8%	23
PROFESIÓN				
empresarios	2.5%	65.0%	32.5%	40
titul. superior/media		57.1%	42.9%	7
profesionais liberais			100.0%	3
docentes		54.5%	45.5%	11
forzas armadas		50.0%	50.0%	2
pers. admin. subalterno		43.5%	56.5%	46
pers. servícos		35.7%	64.3%	14
autónomos		62.5%	37.5%	40
labregos		62.5%	37.5%	152
obreiros	1.6%	53.5%	44.9%	187
estudiantes	1.2%	52.4%	46.4%	84
amas de casa	1.1%	66.5%	32.4%	278
pers. econom. inactivo		40.9%	59.1%	22
SEXO				
home	1.1%	55.7%	43.1%	436
muller	.7%	61.6%	37.8%	450
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
vilas	.7%	65.0%	34.3%	286
rural-1	.8%	50.8%	48.3%	120
rural-2	1.0%	56.9%	42.1%	480

Táboa 3.8.2.1.6. Evolución do aprecio polo galego. Pontevedra

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	4.6%	44.2%	51.2%	1124
IDADE				
16 a 25 anos	5.2%	44.8%	50.0%	250
26 a 40 anos	2.7%	43.6%	53.7%	328
41 a 65 anos	4.8%	42.8%	52.4%	397
máis de 65 anos	7.4%	48.3%	44.3%	149
ESTUDIOS				
ningún		54.5%	45.5%	22
primarios incompletos	4.8%	46.4%	48.8%	252
primarios completos	4.9%	40.7%	54.4%	349
FP	3.5%	50.0%	46.5%	86
BUP	4.5%	41.8%	53.7%	177
carreira grao medio	6.6%	39.7%	53.7%	121
carreira grao superior	3.7%	52.3%	43.9%	107
outros estudos		50.0%	50.0%	10
CLASE SOCIAL				
baixa	8.3%	58.3%	33.3%	12
media-baixa	4.0%	44.4%	51.6%	554
media	5.4%	42.6%	52.0%	542
media-alta		81.3%	18.8%	16
PROFESIÓN				
empresarios	3.7%	50.0%	46.3%	54
titul. superior/media	6.8%	50.0%	43.2%	44
profesionais liberais	7.1%	50.0%	42.9%	14
docentes	4.4%	38.2%	57.4%	68
forzas armadas		37.5%	62.5%	16
pers. admin. subalterno	6.3%	45.0%	48.6%	111
pers. servícos	2.9%	50.0%	47.1%	34
autónomos	1.6%	50.0%	48.4%	62
labregos	1.7%	63.3%	35.0%	60
maríneiros		52.9%	47.1%	17
obreiros	4.6%	37.0%	58.3%	216
estudiantes	5.4%	43.7%	50.9%	167
amas de casa	5.3%	43.7%	51.0%	247
pers. econom. inactivo	7.1%	21.4%	71.4%	14
SEXO				
home	5.2%	41.7%	53.1%	503
muller	4.2%	46.2%	49.6%	621
HÁBITAT DE RESIDENCIA				
urbano	5.9%	43.8%	50.3%	543
periurbano	3.4%	44.6%	52.0%	581

Táboa 3.8.2.2.0. Evolución do aprecio polo galego. Galicia

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...		
	diminuíu	mantívose	aumentou
TOTAL GALICIA	3.1%	48.2%	48.7%
LINGUA INICIAL			
galego	2.3%	50.0%	47.8%
castelán	5.0%	45.2%	49.9%
as dúas	3.5%	46.1%	50.4%
outras	1.6%	46.9%	51.5%
LINGUA HABITUAL			
só castelán	8.0%	54.9%	37.2%
máis castelán	5.0%	44.2%	50.8%
máis galego	2.5%	45.5%	52.0%
só galego	1.4%	50.6%	48.0%
ENTENDE O GALEGO			
nada	16.5%	47.7%	35.8%
pouco	9.2%	53.9%	36.9%
bastante	3.1%	50.5%	46.4%
moito	2.8%	45.5%	51.7%
FALA O GALEGO			
nada	8.0%	58.5%	33.5%
pouco	6.5%	48.7%	44.7%
bastante	2.8%	49.7%	47.5%
moito	2.3%	45.7%	52.0%
LE O GALEGO			
nada	5.2%	60.6%	34.2%
pouco	2.9%	51.0%	46.1%
bastante	2.9%	42.8%	54.3%
moito	2.9%	39.1%	58.0%
ESCRIBE O GALEGO			
nada	3.7%	54.7%	41.6%
pouco	2.9%	46.7%	50.4%
bastante	3.2%	42.1%	54.7%
moito	2.4%	38.1%	59.4%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN			
familia	2.5%	49.0%	48.5%
escola	7.9%	47.4%	44.8%
amigos	3.7%	37.5%	58.8%
veciños	5.5%	45.5%	48.9%
traballo	3.4%	41.0%	55.6%
outros	4.0%	38.2%	57.8%

Táboa 3.8.2.2.1. Evolución do aprecio polo galego. A Coruña

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	5.1%	48.6%	46.3%	1154
LINGUA INICIAL				
galego	3.2%	51.2%	45.5%	404
castelán	6.4%	47.9%	45.7%	626
as dúas	5.0%	42.9%	52.1%	119
outras		60.0%	40.0%	5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	10.2%	53.9%	35.9%	323
máis castelán	4.7%	44.0%	51.3%	425
máis galego	1.4%	47.2%	51.4%	284
só galego	1.6%	54.1%	44.3%	122
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco	11.8%	49.0%	39.2%	51
bastante	5.3%	51.0%	43.7%	341
moito	4.6%	47.6%	47.8%	761
FALA O GALEGO				
nada	6.3%	60.4%	33.3%	48
pouco	11.2%	46.5%	42.3%	215
bastante	4.3%	49.2%	46.5%	374
moito	3.1%	48.0%	48.9%	517
LE O GALEGO				
nada	7.7%	58.5%	33.8%	65
pouco	5.5%	50.9%	43.6%	291
bastante	4.6%	46.2%	49.2%	413
moito	5.1%	46.9%	48.0%	371
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.0%	53.0%	43.0%	300
pouco	6.7%	46.5%	46.8%	432
bastante	4.4%	48.5%	47.1%	227
moito	4.4%	45.1%	50.5%	182
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.8%	50.9%	45.3%	709
escola	10.6%	54.2%	35.2%	142
amigos	3.5%	33.0%	63.5%	115
veciños	4.7%	46.5%	48.8%	43
traballo	9.7%	35.5%	54.8%	31
outros	7.7%	36.9%	55.4%	65

Táboa 3.8.2.2.2. Evolución do aprecio polo galego. Santiago

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	3.1%	42.5%	54.4%	1144
LINGUA INICIAL				
galego	2.3%	45.1%	52.5%	596
castelán	5.3%	36.8%	57.9%	375
as dúas	1.2%	45.3%	53.4%	161
outras		50.0%	50.0%	12
LINGUA HABITUAL				
só castelán	8.8%	52.8%	38.4%	125
máis castelán	4.3%	34.9%	60.8%	324
máis galego	2.8%	42.3%	54.9%	357
só galego	.3%	46.2%	53.6%	338
ENTENDE O GALEGO				
nada			100.0%	1
pouco	12.0%	44.0%	44.0%	25
bastante	3.9%	40.3%	55.8%	310
moito	2.6%	43.3%	54.1%	808
FALA O GALEGO				
nada	10.5%	47.4%	42.1%	19
pouco	3.4%	44.8%	51.7%	145
bastante	4.5%	39.9%	55.6%	358
moito	2.1%	43.2%	54.7%	622
LE O GALEGO				
nada	8.0%	55.2%	36.8%	87
pouco	3.0%	47.5%	49.6%	335
bastante	2.6%	38.9%	58.5%	342
moito	2.9%	34.1%	63.0%	343
ESCRIBE O GALEGO				
nada	5.1%	45.9%	49.0%	292
pouco	2.9%	43.2%	53.8%	407
bastante	1.9%	38.8%	59.3%	214
moito	2.6%	32.6%	64.7%	190
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.2%	43.8%	53.9%	901
escola	2.8%	36.1%	61.1%	72
amigos	7.5%	37.7%	54.7%	53
veciños	23.5%	35.3%	41.2%	17
traballo	3.2%	29.0%	67.7%	31
outros	4.2%	41.7%	54.2%	48

Táboa 3.8.2.2.3. Evolución do aprecio polo galego. Lugo-2

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	2.0%	58.5%	39.5%	1060
LINGUA INICIAL				
galego	1.4%	60.4%	38.2%	730
castelán	1.8%	55.4%	42.8%	222
as dúas	5.9%	51.0%	43.1%	102
outras	16.7%	66.7%	16.7%	6
LINGUA HABITUAL				
só castelán	2.5%	70.4%	27.2%	81
máis castelán	5.9%	54.0%	40.1%	187
máis galego	1.5%	55.0%	43.5%	338
só galego	.7%	60.8%	38.5%	454
ENTENDE O GALEGO				
pouco	8.7%	69.6%	21.7%	23
bastante	1.6%	67.4%	31.1%	512
moito	2.1%	49.3%	48.6%	525
FALA O GALEGO				
nada	5.6%	61.1%	33.3%	18
pouco	3.4%	59.6%	37.0%	146
bastante	1.8%	64.8%	33.5%	511
moito	1.6%	49.6%	48.8%	385
LE O GALEGO				
nada	3.4%	77.6%	19.0%	147
pouco	1.7%	57.2%	41.1%	470
bastante	1.7%	55.0%	43.3%	358
moito	3.1%	37.5%	59.4%	64
ESCRIBE O GALEGO				
nada	2.5%	67.9%	29.6%	318
pouco	1.6%	54.8%	43.6%	445
bastante	2.2%	54.1%	43.7%	229
moito	2.0%	42.9%	55.1%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	1.5%	60.0%	38.5%	893
escola	5.9%	51.0%	43.1%	51
amigos		38.6%	61.4%	44
veciños	10.0%	66.7%	23.3%	30
traballo	12.5%	50.0%	37.5%	8
outros		41.7%	58.3%	12

Táboa 3.8.2.2.4. Evolución do aprecio polo galego. Lugo-5

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	2.0%	45.0%	53.0%	1767
LINGUA INICIAL				
galego	1.8%	46.6%	51.6%	1495
castelán	3.5%	35.2%	61.3%	142
as dúas	3.2%	35.2%	61.6%	125
outras		100.0%		5
LINGUA HABITUAL				
só castelán	5.0%	50.0%	45.0%	20
máis castelán	3.2%	33.3%	63.4%	93
máis galego	2.8%	42.2%	55.1%	581
só galego	1.5%	47.4%	51.1%	1073
ENTENDE O GALEGO				
pouco		31.3%	68.8%	16
bastante	1.7%	46.1%	52.2%	696
moito	2.3%	44.5%	53.3%	1055
FALA O GALEGO				
nada	14.3%	28.6%	57.1%	7
pouco	1.8%	35.7%	62.5%	56
bastante	1.7%	45.7%	52.6%	597
moito	2.2%	45.2%	52.7%	1107
LE O GALEGO				
nada	5.6%	58.1%	36.3%	124
pouco	2.3%	50.1%	47.6%	792
bastante	.9%	37.8%	61.2%	534
moito	2.1%	33.8%	64.1%	281
ESCRIBE O GALEGO				
nada	3.5%	51.6%	44.9%	457
pouco	1.6%	43.7%	54.7%	819
bastante	.7%	38.1%	61.2%	278
moito	2.8%	36.9%	60.2%	176
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	2.0%	45.5%	52.5%	1673
escola		28.6%	71.4%	21
amigos		35.0%	65.0%	20
veciños	6.5%	38.7%	54.8%	31
traballo		54.5%	45.5%	11
outros		25.0%	75.0%	4

Táboa 3.8.2.2.5. Evolución do aprecio polo galego. Ourense-4

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			N
	diminuíu	mantívose	aumentou	
TOTAL SECTOR	.9%	58.7%	40.4%	886
LINGUA INICIAL				
galego	.6%	58.8%	40.6%	682
castelán	2.0%	54.0%	44.0%	100
as dúas	1.1%	64.8%	34.1%	91
outras	7.7%	46.2%	46.2%	13
LINGUA HABITUAL				
só castelán	10.0%	80.0%	10.0%	20
máis castelán	2.2%	60.7%	37.1%	89
máis galego	.6%	59.6%	39.8%	342
só galego	.5%	56.6%	43.0%	435
ENTENDE O GALEGO				
pouco		76.9%	23.1%	13
bastante	1.1%	62.4%	36.5%	458
moito	.7%	54.0%	45.3%	415
FALA O GALEGO				
nada	11.1%	88.9%		9
pouco	1.9%	61.5%	36.5%	52
bastante	.9%	61.9%	37.2%	433
moito	.5%	54.1%	45.4%	392
LE O GALEGO				
nada	1.6%	77.7%	20.7%	188
pouco	1.0%	58.2%	40.8%	404
bastante		43.3%	56.7%	203
moito	1.8%	32.7%	65.5%	55
ESCRIBE O GALEGO				
nada	1.3%	69.5%	29.2%	377
pouco	.6%	49.7%	49.7%	332
bastante		45.7%	54.3%	92
moito	2.3%	34.1%	63.6%	44
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	.6%	59.0%	40.4%	825
escola	5.3%	36.8%	57.9%	19
amigos		83.3%	16.7%	6
veciños	5.0%	60.0%	35.0%	20
traballo			100.0%	4
outros		33.3%	66.7%	3

Táboa 3.8.2.2.6. Evolución do aprecio polo galego. Pontevedra

	NOS ÚLTIMOS ANOS, O SEU APRECIO POLO GALEGO...			
	diminuíu	mantívose	aumentou	N
TOTAL SECTOR	4.6%	44.2%	51.2%	1124
LINGUA INICIAL				
galego	4.2%	43.8%	52.1%	457
castelán	5.1%	47.6%	47.2%	489
as dúas	4.7%	35.3%	60.0%	170
outras		50.0%	50.0%	8
LINGUA HABITUAL				
só castelán	7.1%	51.4%	41.5%	311
máis castelán	2.1%	44.3%	53.7%	287
máis galego	4.0%	36.1%	59.9%	277
só galego	5.2%	44.2%	50.6%	249
ENTENDE O GALEGO				
nada	50.0%		50.0%	2
pouco	14.0%	48.8%	37.2%	43
bastante	3.9%	46.0%	50.1%	589
moito	4.5%	41.8%	53.7%	490
FALA O GALEGO				
nada	13.0%	54.3%	32.6%	46
pouco	5.4%	47.5%	47.1%	242
bastante	3.5%	44.3%	52.2%	515
moito	4.7%	40.2%	55.1%	321
LE O GALEGO				
nada	7.3%	53.7%	39.0%	164
pouco	5.4%	41.6%	53.1%	373
bastante	3.5%	43.6%	52.9%	374
moito	3.6%	41.3%	55.1%	196
ESCRIBE O GALEGO				
nada	4.9%	48.4%	46.7%	426
pouco	6.9%	39.8%	53.3%	347
bastante	1.4%	45.4%	53.1%	207
moito	3.2%	39.2%	57.6%	125
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN				
familia	3.9%	45.0%	51.1%	775
escola	7.4%	45.5%	47.1%	121
amigos	4.0%	38.0%	58.0%	50
veciños	3.1%	37.5%	59.4%	64
trabalho	3.4%	27.6%	69.0%	29
outros	5.3%	44.7%	50.0%	38

Táboa 3.8.3.1.0. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Galicia

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...				
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante
TOTAL GALICIA	10.0%	41.3%	32.6%	14.3%	1.8%
IDADE					
16 a 25 anos	7.5%	34.9%	37.7%	17.4%	2.5%
26 a 40 anos	9.9%	40.3%	32.9%	15.0%	2.0%
41 a 65 anos	11.1%	44.8%	29.6%	13.0%	1.5%
máis de 65 anos	10.6%	42.5%	32.8%	12.9%	1.2%
ESTUDIOS					
ningún	11.7%	44.5%	30.4%	12.0%	1.4%
primarios incompletos	10.8%	45.0%	30.0%	13.0%	1.3%
primarios completos	11.3%	44.9%	29.6%	12.9%	1.4%
FP	6.5%	35.5%	37.0%	18.5%	2.5%
BUP	7.9%	34.7%	37.9%	16.7%	2.7%
carreira grao medio	8.6%	31.8%	39.2%	17.6%	2.8%
carreira grao superior	7.6%	29.8%	40.7%	18.8%	3.0%
outros estudos	5.9%	45.1%	32.6%	14.1%	2.3%
CLASE SOCIAL					
baixa	11.8%	38.3%	34.0%	13.6%	2.4%
media-baixa	10.6%	44.0%	30.5%	13.6%	1.4%
media	9.3%	39.6%	34.3%	14.9%	2.0%
media-alta	8.6%	32.7%	37.1%	18.1%	3.4%
PROFESIÓN					
empresarios	9.4%	43.7%	32.3%	13.2%	1.5%
titul. superior/media	9.3%	29.4%	42.5%	16.8%	2.0%
profesionais liberais	10.6%	40.8%	36.4%	11.6%	.6%
docentes	6.1%	31.1%	38.6%	20.2%	3.9%
forzas armadas	8.1%	38.4%	34.6%	15.1%	3.7%
pers. admin. subalterno	8.7%	39.6%	33.5%	16.2%	2.1%
pers. servicos	11.8%	37.8%	32.9%	16.2%	1.2%
autónomos	10.5%	43.6%	29.5%	14.1%	2.4%
labregos	9.8%	39.9%	33.3%	15.5%	1.5%
marifeiros	10.6%	43.4%	34.3%	9.6%	2.1%
obreiros	9.5%	43.5%	31.5%	14.3%	1.2%
estudiantes	6.1%	31.2%	40.1%	19.4%	3.2%
amas de casa	13.3%	48.4%	27.1%	10.2%	1.0%
pers. econom. inactivo	9.8%	35.1%	36.1%	15.7%	3.4%
SEXO					
home	8.0%	39.0%	35.2%	15.5%	2.2%
muller	11.8%	43.4%	30.2%	13.3%	1.4%
HÁBITAT DE RESIDENCIA					
urbano	9.9%	34.1%	37.5%	16.1%	2.4%
periurbano	12.5%	43.0%	29.2%	14.1%	1.3%
vilas	10.3%	44.6%	32.2%	11.1%	1.8%
rural-1	10.0%	41.3%	31.6%	15.2%	1.8%
rural-2	9.6%	44.6%	30.3%	14.2%	1.4%

Táboa 3.8.3.1.1. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. A Coruña

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	8.3%	29.7%	43.5%	15.2%	3.3%	1063
IDADE						
16 a 25 anos	6.7%	18.4%	46.6%	22.9%	5.4%	223
26 a 40 anos	5.2%	31.1%	41.9%	17.3%	4.5%	289
41 a 65 anos	12.0%	33.7%	41.1%	11.2%	2.0%	401
máis de 65 anos	6.7%	33.3%	48.0%	10.7%	1.3%	150
ESTUDIOS						
ningún	5.4%	41.1%	42.9%	10.7%		56
primarios incompletos	11.2%	34.8%	42.5%	9.4%	2.1%	233
primarios completos	10.4%	35.4%	40.3%	11.9%	1.9%	268
FP	2.5%	22.8%	48.1%	22.8%	3.8%	79
BUP	5.9%	25.3%	45.3%	18.2%	5.3%	170
carreira grao medio	11.4%	19.0%	44.8%	19.0%	5.7%	105
carreira grao superior	5.3%	21.1%	45.9%	23.3%	4.5%	133
outros estudos		42.1%	42.1%	10.5%	5.3%	19
CLASE SOCIAL						
baixa	5.8%	29.0%	39.1%	21.7%	4.3%	69
media-baixa	11.0%	31.6%	44.5%	9.7%	3.2%	310
media	6.9%	29.6%	43.4%	17.5%	2.7%	595
media-alta	10.1%	24.7%	43.8%	14.6%	6.7%	89
PROFESIÓN						
empresarios	4.8%	38.1%	42.9%	14.3%		42
titul. superior/media	8.7%	19.6%	50.0%	15.2%	6.5%	46
profesionais liberais	20.0%	30.0%	40.0%	10.0%		10
docentes	2.0%	25.5%	49.0%	19.6%	3.9%	51
forzas armadas	5.6%	11.1%	55.6%	16.7%	11.1%	18
pers. admin. subalterno	3.5%	35.0%	42.0%	16.8%	2.8%	143
pers. servicios	16.7%	31.5%	31.5%	20.4%		54
autónomos	11.5%	38.5%	38.5%	7.7%	3.8%	52
labregos		18.2%	63.6%	18.2%		11
maríneiros	5.0%	40.0%	45.0%	5.0%	5.0%	20
obreiros	10.3%	32.0%	44.8%	10.3%	2.6%	194
estudiantes	7.4%	14.2%	46.0%	25.6%	6.8%	176
amas de casa	10.1%	36.7%	40.1%	11.4%	1.7%	237
pers. econom. inactivo		22.2%	66.7%	11.1%		9
SEXO						
home	5.5%	26.5%	47.6%	16.6%	3.8%	506
muller	10.8%	32.7%	39.7%	14.0%	2.9%	557
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	8.2%	29.6%	43.6%	15.2%	3.3%	1050
periurbano	15.4%	38.5%	30.8%	15.4%		13

Táboa 3.8.3.1.2. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Santiago

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	8.6%	35.2%	35.7%	17.2%	3.3%	1094
IDADE						
16 a 25 anos	4.0%	26.3%	40.6%	23.2%	5.8%	224
26 a 40 anos	8.8%	32.6%	37.7%	17.8%	3.1%	353
41 a 65 anos	10.0%	38.5%	32.3%	16.4%	2.7%	371
máis de 65 anos	11.6%	46.6%	32.2%	8.2%	1.4%	146
ESTUDIOS						
ningún	15.0%	53.3%	21.7%	10.0%		60
primarios incompletos	8.7%	38.4%	33.3%	17.4%	2.3%	219
primarios completos	9.2%	40.0%	33.3%	15.0%	2.5%	240
FP	2.7%	30.7%	37.3%	22.7%	6.7%	75
BUP	6.4%	31.8%	41.6%	15.0%	5.2%	173
carreira grao medio	11.7%	32.4%	36.0%	18.0%	1.8%	111
carreira grao superior	8.2%	27.5%	38.6%	21.3%	4.3%	207
outros estudos	11.1%	22.2%	55.6%	11.1%		9
CLASE SOCIAL						
baixa	12.0%	42.0%	34.0%	10.0%	2.0%	50
media-baixa	10.3%	43.6%	30.5%	12.3%	3.3%	243
media	9.0%	32.1%	36.6%	18.8%	3.4%	675
media-alta	1.6%	32.5%	42.1%	20.6%	3.2%	126
PROFESIÓN						
empresarios	7.0%	47.4%	36.8%	7.0%	1.8%	57
titul. superior/media	8.5%	39.4%	35.2%	16.9%		71
profesionais liberais	6.7%	33.3%	40.0%	13.3%	6.7%	15
docentes	6.9%	29.9%	37.9%	18.4%	6.9%	87
forzas armadas	8.3%	41.7%	33.3%	16.7%		12
pers. admin. subalterno	7.8%	31.1%	36.9%	20.4%	3.9%	103
pers. servicios	17.4%	19.6%	43.5%	17.4%	2.2%	46
autónomos	14.0%	32.0%	36.0%	16.0%	2.0%	50
labregos	3.8%	53.8%	32.7%	7.7%	1.9%	52
maríneiros	25.0%	25.0%	25.0%	25.0%		4
obreiros	8.4%	31.8%	38.3%	20.1%	1.3%	154
estudiantes	5.1%	27.5%	38.8%	21.9%	6.7%	178
amas de casa	11.1%	42.6%	29.5%	13.9%	2.9%	244
pers. econom. inactivo	4.8%	28.6%	38.1%	28.6%		21
SEXO						
home	5.8%	31.7%	41.3%	17.8%	3.4%	501
muller	11.0%	38.1%	31.0%	16.7%	3.2%	593
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	9.5%	34.3%	36.2%	16.4%	3.5%	766
periurbano	6.4%	37.2%	34.8%	18.9%	2.7%	328

Táboa 3.8.3.1.3. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Lugo-2

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	3.3%	53.9%	31.4%	10.4%	1.1%	1010
IDADE						
16 a 25 anos	1.2%	40.7%	35.8%	21.6%	.6%	162
26 a 40 anos	3.4%	48.5%	35.2%	10.7%	2.1%	233
41 a 65 anos	2.8%	59.4%	29.6%	7.5%	.8%	399
máis de 65 anos	5.6%	59.3%	27.3%	6.9%	.9%	216
ESTUDIOS						
ningún	3.4%	62.1%	34.5%			29
primarios incompletos	5.5%	56.8%	29.9%	7.2%	.6%	345
primarios completos	2.4%	59.9%	25.7%	10.7%	1.3%	374
FP	1.5%	44.1%	42.6%	10.3%	1.5%	68
BUP	1.9%	38.3%	43.9%	15.0%	.9%	107
carreira grao medio	2.0%	36.7%	36.7%	20.4%	4.1%	49
carreira grao superior	40.6%	40.6%	18.8%			32
outros estudos	66.7%	16.7%	16.7%			6
CLASE SOCIAL						
baixa	1.9%	51.9%	42.3%	3.8%		52
media-baixa	3.7%	56.0%	29.0%	10.5%	.7%	721
media	1.8%	49.1%	35.5%	11.4%	2.3%	220
media-alta	5.9%	29.4%	47.1%	11.8%	5.9%	17
PROFESIÓN						
empresarios	1.3%	57.9%	38.2%	2.6%		76
titul. superior/media		54.5%	9.1%	36.4%		11
profesionais liberais		50.0%	50.0%			2
docentes	3.2%	38.7%	25.8%	29.0%	3.2%	31
forzas armadas		60.0%	20.0%	20.0%		15
pers. admin. subalterno	6.7%	40.0%	40.0%	9.5%	3.8%	105
pers. servicios	5.0%	50.0%	30.0%	15.0%		20
autónomos		50.9%	30.2%	17.0%	1.9%	53
labregos	2.3%	73.6%	19.5%	4.6%		87
maríneiros	4.3%	30.4%	43.5%	21.7%		23
obreiros	4.3%	45.7%	37.0%	12.3%	.7%	138
estudiantes	1.1%	41.1%	35.8%	22.1%		95
amas de casa	3.9%	64.0%	26.2%	4.8%	1.2%	336
pers. econom. inactivo		27.8%	61.1%	11.1%		18
SEXO						
home	1.9%	48.8%	33.5%	14.3%	1.5%	469
muller	4.4%	58.2%	29.6%	7.0%	.7%	541
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	4.3%	46.1%	34.4%	13.8%	1.5%	675
rural-2	1.2%	69.6%	25.4%	3.6%	.3%	335

Táboa 3.8.3.1.4. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Lugo-5

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	9.6%	36.8%	32.3%	19.1%	2.1%	1739
IDADE						
16 a 25 anos	6.9%	34.7%	37.1%	20.1%	1.2%	259
26 a 40 anos	13.2%	39.6%	28.7%	16.1%	2.3%	341
41 a 65 anos	8.5%	38.9%	31.1%	19.4%	2.1%	702
máis de 65 anos	10.1%	32.5%	34.3%	20.6%	2.5%	437
ESTUDIOS						
ningún	7.8%	35.7%	40.3%	14.0%	2.3%	129
primarios incompletos	9.8%	34.0%	31.5%	22.2%	2.5%	797
primarios completos	10.2%	43.5%	28.8%	15.8%	1.7%	469
FP	9.9%	34.6%	35.8%	17.3%	2.5%	81
BUP	5.8%	36.8%	34.8%	20.6%	1.9%	155
carreira grao medio	12.2%	34.7%	30.6%	20.4%	2.0%	49
carreira grao superior	16.3%	28.6%	42.9%	12.2%		49
outros estudos		30.0%	50.0%	20.0%		10
CLASE SOCIAL						
baixa	13.4%	41.8%	35.1%	6.7%	3.0%	134
media-baixa	10.1%	37.9%	33.0%	17.1%	1.8%	1038
media	7.9%	34.1%	29.1%	26.4%	2.6%	508
media-alta	6.8%	30.5%	40.7%	20.3%	1.7%	59
PROFESIÓN						
empresarios	9.9%	45.9%	26.2%	16.3%	1.7%	172
titul. superior/media	13.3%	40.0%	40.0%	6.7%		15
profesionais liberais	16.7%	33.3%	33.3%	16.7%		12
docentes	7.1%	35.7%	32.1%	21.4%	3.6%	28
forzas armadas	13.6%	22.7%	45.5%	18.2%		22
pers. admin. subalterno	7.1%	36.4%	33.3%	19.2%	4.0%	99
pers. servicios	11.1%	40.0%	33.3%	11.1%	4.4%	45
autónomos	13.6%	44.3%	26.1%	15.9%		88
labregos	9.2%	32.3%	35.6%	20.4%	2.5%	675
maríneiros	9.1%	27.3%	18.2%	36.4%	9.1%	11
obreiros	6.0%	38.7%	28.6%	25.6%	1.2%	168
estudiantes	6.8%	30.5%	37.3%	24.6%	.8%	118
amas de casa	12.6%	43.7%	28.0%	13.8%	1.9%	261
pers. econom. inactivo	12.0%	28.0%	40.0%	16.0%	4.0%	25
SEXO						
home	8.3%	35.1%	33.5%	20.6%	2.4%	865
muller	10.9%	38.4%	31.1%	17.7%	1.8%	874
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
rural-1	9.3%	38.2%	32.4%	17.7%	2.4%	655
rural-2	9.8%	36.0%	32.3%	20.0%	1.9%	1084

Táboa 3.8.3.1.5. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Ourense-4

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	10.7%	59.7%	22.7%	5.2%	1.7%	929
IDADE						
16 a 25 anos	7.6%	45.3%	35.3%	8.2%	3.5%	170
26 a 40 anos	8.7%	63.8%	20.3%	5.8%	1.4%	207
41 a 65 anos	14.1%	61.2%	19.1%	4.4%	1.1%	361
máis de 65 anos	8.9%	65.4%	20.9%	3.1%	1.6%	191
ESTUDIOS						
ningún	9.5%	65.5%	23.3%	1.7%		116
primarios incompletos	12.8%	58.5%	22.3%	4.9%	1.5%	328
primarios completos	8.3%	67.4%	17.3%	5.6%	1.3%	301
FP	14.5%	48.4%	32.3%	3.2%	1.6%	62
BUP	8.1%	48.4%	35.5%	3.2%	4.8%	62
carreira grao medio	12.9%	45.2%	29.0%	6.5%	6.5%	31
carreira grao superior	4.0%	32.0%	32.0%	28.0%	4.0%	25
outros estudos	50.0%	50.0%				4
CLASE SOCIAL						
baixa	14.6%	60.4%	18.8%	2.1%	4.2%	48
media-baixa	10.8%	57.4%	27.7%	4.0%	.2%	455
media	10.6%	62.4%	17.8%	6.2%	3.0%	404
media-alta		59.1%	18.2%	18.2%	4.5%	22
PROFESIÓN						
empresarios	10.0%	65.0%	15.0%	7.5%	2.5%	40
titul. superior/media	28.6%	28.6%	28.6%		14.3%	7
profesionais liberais			100.0%			2
docentes	9.1%	36.4%	45.5%		9.1%	11
forzas armadas		100.0%				2
pers. admin. subalterno	14.6%	62.5%	16.7%	2.1%	4.2%	48
pers. servicios	6.7%	93.3%				15
autónomos	9.8%	56.1%	22.0%	9.8%	2.4%	41
labregos	7.1%	60.4%	26.0%	5.8%	.6%	154
obreiros	10.1%	59.8%	23.6%	5.0%	1.5%	199
estudiantes	7.0%	33.7%	43.0%	12.8%	3.5%	86
amas de casa	13.6%	67.4%	15.9%	2.0%	1.0%	301
pers. econom. inactivo	8.7%	43.5%	30.4%	17.4%		23
SEXO						
home	9.4%	57.7%	23.7%	7.2%	2.0%	456
muller	11.8%	61.7%	21.8%	3.2%	1.5%	473
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
vilas	12.4%	66.1%	14.1%	5.7%	1.7%	298
rural-1	9.6%	56.1%	28.1%	4.4%	1.8%	114
rural-2	9.9%	56.9%	26.5%	5.0%	1.7%	517

Táboa 3.8.3.1.6. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Pontevedra

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	19.9%	40.1%	29.2%	8.7%	2.1%	1023
IDADE						
16 a 25 anos	11.9%	26.4%	43.6%	14.1%	4.0%	227
26 a 40 anos	19.9%	39.5%	26.6%	11.6%	2.3%	301
41 a 65 anos	23.9%	47.8%	23.1%	3.8%	1.4%	364
máis de 65 anos	22.9%	43.5%	27.5%	6.1%		131
ESTUDIOS						
ningún	27.3%	50.0%	18.2%		4.5%	22
primarios incompletos	28.2%	45.7%	22.6%	3.0%	.4%	234
primarios completos	26.3%	49.8%	18.7%	4.2%	.9%	331
FP	13.9%	34.7%	36.1%	15.3%		72
BUP	10.4%	31.2%	40.3%	14.3%	3.9%	154
carreira grao medio	11.4%	26.7%	43.8%	12.4%	5.7%	105
carreira grao superior	6.3%	25.3%	44.2%	21.1%	3.2%	95
outros estudos	10.0%	20.0%	40.0%	20.0%	10.0%	10
CLASE SOCIAL						
baixa	46.2%	30.8%	7.7%	15.4%		13
media-baixa	25.0%	42.8%	25.6%	5.2%	1.3%	519
media	14.0%	38.0%	33.0%	12.1%	2.9%	479
media-alta	8.3%	16.7%	58.3%	16.7%		12
PROFESIÓN						
empresarios	15.4%	46.2%	30.8%	5.8%	1.9%	52
titul. superior/media	7.9%	28.9%	36.8%	23.7%	2.6%	38
profesionais liberais	8.3%	33.3%	58.3%			12
docentes	13.8%	24.1%	37.9%	19.0%	5.2%	58
forzas armadas	6.3%	31.3%	37.5%	25.0%		16
pers. admin. subalterno	16.1%	38.7%	36.6%	5.4%	3.2%	93
pers. servicios	14.7%	38.2%	29.4%	17.6%		34
autónomos	31.1%	49.2%	19.7%			61
labregos	26.3%	43.9%	26.3%	1.8%	1.8%	57
maríneiros	33.3%	53.3%	13.3%			15
obreiros	24.4%	48.8%	20.4%	5.0%	1.5%	201
estudiantes	7.2%	23.7%	46.1%	17.8%	5.3%	152
amas de casa	28.6%	45.9%	20.5%	4.5%	.5%	220
pers. econom. inactivo	7.1%	35.7%	35.7%	21.4%		14
SEXO						
home	16.1%	39.8%	32.0%	9.1%	3.0%	472
muller	23.2%	40.3%	26.9%	8.3%	1.3%	551
HÁBITAT DE RESIDENCIA						
urbano	12.3%	35.3%	36.2%	13.1%	3.2%	473
periurbano	26.5%	44.2%	23.3%	4.9%	1.1%	550

Táboa 3.8.3.2.0. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Galicia

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...				
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante
TOTAL GALICIA	10.0%	41.3%	32.6%	14.3%	1.8%
LINGUA INICIAL					
galego	9.5%	43.8%	30.8%	14.2%	1.6%
castelán	11.9%	34.2%	36.7%	15.0%	2.4%
as dúas	8.8%	42.3%	33.8%	13.6%	1.4%
outras	10.6%	44.5%	27.3%	15.8%	1.7%
LINGUA HABITUAL					
só castelán	15.8%	33.6%	36.6%	12.1%	1.9%
máis castelán	11.2%	35.7%	36.4%	14.5%	2.2%
máis galego	9.1%	42.8%	31.6%	15.0%	1.5%
só galego	9.1%	44.4%	30.6%	14.1%	1.8%
ENTENDE O GALEGO					
nada		40.7%		59.3%	
pouco	26.5%	44.8%	21.9%	6.4%	.5%
bastante	9.3%	43.8%	32.1%	13.5%	1.3%
moito	10.1%	38.8%	33.4%	15.4%	2.3%
FALA O GALEGO					
nada	48.2%	32.5%	13.3%	6.1%	
pouco	15.4%	40.0%	31.7%	11.3%	1.5%
bastante	8.9%	43.0%	32.8%	13.9%	1.4%
moito	9.7%	39.8%	32.6%	15.7%	2.3%
LE O GALEGO					
nada	18.2%	46.6%	24.9%	9.3%	1.0%
pouco	10.3%	45.8%	29.1%	13.6%	1.3%
bastante	8.0%	38.2%	36.3%	15.4%	2.1%
moito	7.9%	32.1%	38.8%	18.0%	3.2%
ESCRIBE O GALEGO					
nada	14.9%	46.7%	26.0%	11.3%	1.0%
pouco	8.6%	43.0%	32.6%	14.4%	1.5%
bastante	6.5%	34.5%	39.7%	16.6%	2.6%
moito	7.4%	30.3%	38.6%	20.0%	3.7%
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN					
familia	9.5%	43.0%	31.8%	14.2%	1.6%
escola	9.8%	24.9%	41.7%	19.5%	4.1%
amigos	12.8%	35.8%	34.6%	14.4%	2.5%
veciños	16.0%	42.7%	32.8%	7.9%	.7%
traballo	12.3%	32.8%	38.2%	15.9%	.9%
outros	14.0%	31.9%	35.3%	14.9%	3.9%

Táboa 3.8.3.2.1. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. A Coruña

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	8.3%	29.7%	43.5%	15.2%	3.3%	1063
LINGUA INICIAL						
galego	6.2%	35.1%	43.2%	13.1%	2.5%	405
castelán	10.1%	25.4%	44.5%	16.3%	3.7%	535
as dúas	6.7%	30.8%	40.8%	17.5%	4.2%	120
outras	33.3%	33.3%		33.3%		3
LINGUA HABITUAL						
só castelán	13.0%	23.4%	42.0%	17.3%	4.3%	231
máis castelán	8.3%	32.1%	42.5%	14.2%	3.1%	424
máis galego	7.3%	31.0%	43.6%	15.3%	2.8%	287
só galego	1.7%	30.6%	49.6%	14.9%	3.3%	121
ENTENDE O GALEGO						
pouco	18.2%	51.5%	18.2%	9.1%	3.0%	33
bastante	7.1%	31.4%	43.2%	15.5%	2.7%	296
moito	8.3%	28.1%	44.7%	15.4%	3.5%	734
FALA O GALEGO						
pouco	13.2%	40.8%	33.3%	9.2%	3.4%	174
bastante	8.2%	29.1%	43.5%	17.1%	2.2%	368
moito	6.7%	26.5%	46.8%	15.9%	4.0%	521
LE O GALEGO						
nada	22.7%	45.5%	27.3%	4.5%		44
pouco	7.1%	40.0%	39.6%	11.8%	1.6%	255
bastante	9.5%	26.8%	43.8%	16.0%	3.9%	388
moito	6.1%	23.8%	47.2%	18.5%	4.4%	362
ESCRIBE O GALEGO						
nada	15.1%	37.8%	38.2%	7.1%	1.7%	238
pouco	7.3%	36.5%	39.2%	14.4%	2.7%	411
bastante	6.4%	19.1%	53.6%	17.3%	3.6%	220
moito	3.9%	16.7%	46.7%	26.1%	6.7%	180
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	7.0%	32.1%	44.0%	14.3%	2.4%	697
escola	9.8%	14.4%	42.4%	26.5%	6.8%	132
amigos	13.0%	30.6%	37.0%	14.8%	4.6%	108
veciños	14.6%	39.0%	46.3%			41
traballo	10.3%	24.1%	51.7%	13.8%		29
outros	5.4%	30.4%	44.6%	12.5%	7.1%	56

Táboa 3.8.3.2.2. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Santiago

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	8.6%	35.2%	35.7%	17.2%	3.3%	1094
LINGUA INICIAL						
galego	7.6%	38.4%	33.1%	18.4%	2.5%	593
castelán	10.0%	27.3%	39.4%	17.6%	5.8%	330
as dúas	9.3%	39.1%	37.9%	12.4%	1.2%	161
outras	10.0%	40.0%	40.0%	10.0%		10
LINGUA HABITUAL						
só castelán	15.5%	33.3%	29.8%	20.2%	1.2%	84
máis castelán	10.3%	28.8%	40.4%	14.1%	6.3%	319
máis galego	7.0%	37.7%	35.8%	17.5%	2.0%	355
só galego	6.8%	39.0%	32.7%	19.0%	2.4%	336
ENTENDE O GALEGO						
pouco	12.5%	62.5%	25.0%			16
bastante	7.6%	32.0%	41.9%	16.2%	2.4%	291
moito	8.9%	35.8%	33.7%	17.9%	3.7%	787
FALA O GALEGO						
nada		100.0%				2
pouco	14.2%	31.5%	35.4%	17.3%	1.6%	127
bastante	6.0%	33.2%	42.7%	14.9%	3.2%	349
moito	8.9%	36.9%	32.0%	18.5%	3.7%	616
LE O GALEGO						
nada	17.3%	46.7%	25.3%	9.3%	1.3%	75
pouco	8.2%	40.8%	34.8%	14.6%	1.6%	316
bastante	6.4%	33.1%	37.4%	18.8%	4.3%	329
moito	8.0%	27.0%	38.9%	21.4%	4.7%	337
ESCRIBE O GALEGO						
nada	11.0%	47.5%	28.1%	12.2%	1.1%	263
pouco	10.0%	31.0%	36.7%	19.2%	3.1%	390
bastante	3.3%	30.0%	41.3%	20.2%	5.2%	213
moito	6.4%	28.3%	40.6%	19.3%	5.3%	187
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	8.3%	36.7%	35.1%	17.5%	2.4%	891
escola	5.9%	23.5%	39.7%	20.6%	10.3%	68
amigos	10.4%	37.5%	37.5%	10.4%	4.2%	48
veciños	7.1%	42.9%	28.6%	7.1%	14.3%	14
traballo	13.8%	13.8%	48.3%	13.8%	10.3%	29
outros	14.6%	29.3%	34.1%	19.5%	2.4%	41

Táboa 3.8.3.2.3. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Lugo-2

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	3.3%	53.9%	31.4%	10.4%	1.1%	1010
LINGUA INICIAL						
galego	2.8%	58.3%	29.2%	8.7%	1.1%	726
castelán	4.5%	41.3%	39.1%	14.0%	1.1%	179
as dúas	3.0%	46.5%	33.3%	16.2%	1.0%	99
outras	33.3%	16.7%	33.3%	16.7%		6
LINGUA HABITUAL						
só castelán	7.5%	37.5%	45.0%	10.0%		40
máis castelán	3.3%	48.1%	32.2%	14.8%	1.6%	183
máis galego	3.0%	50.0%	33.5%	11.4%	2.1%	334
só galego	3.1%	60.5%	28.3%	7.9%	.2%	453
ENTENDE O GALEGO						
pouco	14.3%	57.1%	28.6%			14
bastante	2.9%	52.7%	35.1%	8.5%	.8%	484
moito	3.3%	54.9%	27.9%	12.5%	1.4%	512
FALA O GALEGO						
nada			100.0%			1
pouco	6.6%	48.4%	32.0%	11.5%	1.6%	122
bastante	3.0%	51.7%	35.2%	9.1%	1.0%	503
moito	2.6%	58.6%	26.0%	11.7%	1.0%	384
LE O GALEGO						
nada	5.5%	49.2%	36.7%	8.6%		128
pouco	3.6%	64.0%	24.0%	7.8%	.7%	450
bastante	2.9%	47.6%	35.7%	12.4%	1.4%	347
moito		27.0%	42.9%	25.4%	4.8%	63
ESCRIBE O GALEGO						
nada	7.0%	51.8%	32.7%	8.1%	.4%	284
pouco	1.6%	65.0%	23.1%	9.0%	1.2%	432
bastante	2.7%	42.7%	40.0%	13.8%	.9%	225
moito		22.4%	46.9%	24.5%	6.1%	49
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	3.1%	56.2%	30.6%	9.1%	1.1%	883
escola		32.6%	52.2%	15.2%		46
amigos	7.9%	36.8%	21.1%	34.2%		38
veciños	7.7%	57.7%	34.6%			26
traballo		16.7%	50.0%	33.3%		6
outros	10.0%	30.0%	20.0%	30.0%	10.0%	10

Táboa 3.8.3.2.4. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Lugo-5

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	9.6%	36.8%	32.3%	19.1%	2.1%	1739
LINGUA INICIAL						
galego	9.3%	35.6%	32.4%	20.5%	2.2%	1477
castelán	12.9%	44.7%	30.3%	9.8%	2.3%	132
as dúas	8.8%	42.4%	34.4%	13.6%	.8%	125
outras	40.0%	40.0%	20.0%			5
LINGUA HABITUAL						
só castelán	36.4%	36.4%	9.1%	18.2%		11
máis castelán	19.1%	33.0%	33.0%	12.8%	2.1%	94
máis galego	7.5%	42.6%	36.0%	13.0%	.9%	575
só galego	9.6%	34.0%	30.5%	23.0%	2.8%	1059
ENTENDE O GALEGO						
pouco	31.3%	12.5%	25.0%	31.3%		16
bastante	7.2%	37.5%	35.5%	18.2%	1.6%	682
moito	10.9%	36.7%	30.4%	19.6%	2.5%	1041
FALA O GALEGO						
nada				100.0%		1
pouco	20.8%	30.2%	34.0%	15.1%		53
bastante	7.1%	33.8%	35.9%	21.3%	1.9%	591
moito	10.4%	38.8%	30.3%	18.1%	2.4%	1094
LE O GALEGO						
nada	14.5%	35.0%	22.2%	24.8%	3.4%	117
pouco	10.5%	38.7%	28.1%	20.8%	1.9%	780
bastante	8.9%	37.4%	34.9%	16.2%	2.6%	530
moito	7.2%	32.6%	40.5%	18.3%	1.4%	279
ESCRIBE O GALEGO						
nada	14.4%	39.1%	23.6%	19.8%	3.1%	445
pouco	7.9%	37.7%	32.7%	19.8%	1.9%	807
bastante	8.3%	33.2%	39.7%	17.0%	1.8%	277
moito	8.5%	34.5%	37.3%	18.1%	1.7%	177
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	9.3%	36.7%	32.5%	19.4%	2.1%	1653
escola	14.3%	38.1%	38.1%	4.8%	4.8%	21
amigos	35.0%	30.0%	20.0%	10.0%	5.0%	20
veciños	13.3%	36.7%	33.3%	16.7%		30
traballo		80.0%	10.0%	10.0%		10
outros			25.0%	75.0%		4

Táboa 3.8.3.2.5. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Ourense-4

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	10.7%	59.7%	22.7%	5.2%	1.7%	929
LINGUA INICIAL						
galego	10.4%	61.3%	22.3%	4.7%	1.4%	705
castelán	13.8%	44.7%	33.0%	6.4%	2.1%	94
as dúas	9.9%	61.3%	18.9%	7.2%	2.7%	111
outras	10.5%	68.4%	10.5%	5.3%	5.3%	19
LINGUA HABITUAL						
só castelán	42.9%	35.7%	21.4%			14
máis castelán	6.3%	50.5%	30.5%	7.4%	5.3%	95
máis galego	12.3%	64.0%	17.1%	5.6%	1.1%	375
só galego	9.2%	58.9%	25.8%	4.5%	1.6%	445
ENTENDE O GALEGO						
pouco	8.3%	50.0%	33.3%	8.3%		12
bastante	11.6%	63.1%	22.0%	2.8%	.6%	501
moito	9.6%	56.0%	23.3%	7.9%	3.1%	416
FALA O GALEGO						
nada	50.0%	50.0%				2
pouco	11.5%	48.1%	38.5%	1.9%		52
bastante	11.1%	63.9%	20.5%	3.5%	1.0%	479
moito	9.8%	56.3%	23.5%	7.6%	2.8%	396
LE O GALEGO						
nada	11.1%	79.7%	6.8%	1.4%	1.0%	207
pouco	11.0%	60.4%	23.0%	4.6%	1.0%	417
bastante	12.1%	37.2%	39.1%	8.7%	2.9%	207
moito	3.6%	48.2%	26.8%	14.3%	7.1%	56
ESCRIBE O GALEGO						
nada	12.3%	71.3%	15.3%	.8%	.5%	400
pouco	10.0%	50.7%	28.9%	8.0%	2.4%	339
bastante	10.4%	35.4%	36.5%	13.5%	4.2%	96
moito	4.4%	55.6%	24.4%	11.1%	4.4%	45
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	10.8%	60.3%	22.4%	4.8%	1.7%	874
escola		42.1%	31.6%	21.1%	5.3%	19
amigos	25.0%	62.5%	12.5%			8
veciños	5.9%	52.9%	35.3%	5.9%		17
traballo	14.3%	42.9%	28.6%	14.3%		7
outros		100.0%				2

Táboa 3.8.3.2.6. Semellanza entre o galego da radio e TV e o dos entrevistados. Pontevedra

	O GALEGO DA RADIO E TV É, RESPECTO DO SEU,...					N
	moi distinto	bastante distinto	semellante	bastante semellante	moi semellante	
TOTAL SECTOR	19.9%	40.1%	29.2%	8.7%	2.1%	1023
LINGUA INICIAL						
galego	27.1%	44.3%	22.9%	4.6%	1.1%	454
castelán	13.5%	32.4%	37.5%	13.3%	3.3%	392
as dúas	14.7%	47.1%	27.6%	9.4%	1.2%	170
outras	42.9%	28.6%	14.3%		14.3%	7
LINGUA HABITUAL						
só castelán	13.6%	36.0%	39.3%	9.3%	1.9%	214
máis castelán	13.7%	33.3%	36.1%	13.0%	3.9%	285
máis galego	22.5%	48.2%	20.7%	7.6%	1.1%	276
só galego	29.8%	42.3%	22.2%	4.4%	1.2%	248
ENTENDE O GALEGO						
pouco	36.0%	40.0%	20.0%	4.0%		25
bastante	16.9%	42.8%	29.6%	9.1%	1.5%	537
moito	22.6%	36.9%	29.3%	8.5%	2.8%	461
FALA O GALEGO						
nada		100.0%				1
pouco	14.5%	32.0%	40.5%	10.5%	2.5%	200
bastante	18.1%	42.9%	27.8%	9.3%	2.0%	504
moito	26.4%	40.6%	24.5%	6.6%	1.9%	318
LE O GALEGO						
nada	31.7%	46.0%	19.8%	2.4%		126
pouco	23.3%	40.1%	27.7%	6.2%	2.7%	339
bastante	14.0%	40.7%	34.1%	9.5%	1.7%	349
moito	15.2%	35.1%	30.4%	16.2%	3.1%	191
ESCRIBE O GALEGO						
nada	28.7%	45.1%	22.1%	2.9%	1.1%	348
pouco	15.9%	40.7%	30.2%	10.5%	2.7%	334
bastante	12.6%	35.4%	39.4%	11.1%	1.5%	198
moito	14.6%	32.5%	31.7%	17.1%	4.1%	123
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN						
familia	22.5%	42.6%	26.8%	6.1%	2.0%	760
escola	7.4%	20.4%	43.5%	23.1%	5.6%	108
amigos	15.6%	44.4%	31.1%	8.9%		45
veciños	18.9%	45.3%	32.1%	3.8%		53
traballo	9.1%	31.8%	31.8%	27.3%		22
outros	17.6%	35.3%	29.4%	17.6%		34

Táboa 3.8.4.1.0. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Galicia*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL GALICIA	3.03	3.42
IDADE		
16 a 25 anos	3.01	3.24
26 a 40 anos	2.97	3.33
41 a 65 anos	3.02	3.50
máis de 65 anos	3.15	3.62
ESTUDIOS		
ningún	3.17	3.73
primarios incompletos	3.07	3.66
primarios completos	2.96	3.49
FP	2.95	3.33
BUP	2.99	3.06
carreira grao medio	3.06	2.94
carreira grao superior	3.06	2.84
outros estudos	2.86	3.21
CLASE SOCIAL		
baixa	3.09	3.60
media-baixa	3.04	3.54
media	3.01	3.31
media-alta	2.95	3.02
PROFESIÓN		
empresarios	3.02	3.41
titul. superior/media	2.97	2.88
profesionais liberais	2.99	2.72
docentes	3.14	2.93
forzas armadas	2.89	3.29
pers. admin. subalterno	2.97	3.21
pers. servicios	2.90	3.32
autónomos	3.03	3.51
labregos	3.22	3.78
marifeiros	3.04	3.62
obreiros	2.99	3.51
estudiantes	3.05	3.02
amas de casa	2.98	3.59
pers. econom. inactivo	3.03	3.29
SEXO		
home	3.04	3.38
muller	3.01	3.46
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.94	3.14
periurbano	2.94	3.37
vilas	3.05	3.41
rural-1	3.08	3.48
rural-2	3.08	3.62

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.1. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. A Coruña*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	2.86	3.14
IDADE		
16 a 25 anos	2.93	3.05
26 a 40 anos	2.80	3.06
41 a 65 anos	2.85	3.16
máis de 65 anos	2.93	3.36
ESTUDIOS		
ningún	3.02	3.46
primarios incompletos	2.89	3.49
primarios completos	2.83	3.19
FP	2.81	3.17
BUP	2.85	2.95
carreira grao medio	2.81	2.78
carreira grao superior	2.91	2.88
outros estudos	2.74	2.95
CLASE SOCIAL		
baixa	2.92	3.18
media-baixa	2.82	3.21
media	2.89	3.14
media-alta	2.77	2.90
PROFESIÓN		
empresarios	2.91	3.13
titul. superior/media	2.75	2.81
profesionais liberais	2.89	2.50
docentes	2.88	3.05
forzas armadas	2.84	3.00
pers. admin. subalterno	2.79	3.05
pers. servicios	2.72	3.14
autónomos	2.85	3.37
labregos	3.18	3.82
maríneiros	2.75	3.40
obreiros	2.92	3.20
estudiantes	2.92	2.96
amas de casa	2.86	3.31
pers. econom. inactivo	3.10	3.10
SEXO		
home	2.84	3.11
muller	2.88	3.16
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.86	3.13
periurbano	3.07	3.86

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.2. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Santiago*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.16	3.14
IDADE		
16 a 25 anos	3.17	2.81
26 a 40 anos	3.19	3.11
41 a 65 anos	3.13	3.24
máis de 65 anos	3.15	3.48
ESTUDIOS		
ningún	3.31	3.73
primarios incompletos	3.06	3.57
primarios completos	3.07	3.38
FP	3.16	3.15
BUP	3.21	2.80
carreira grao medio	3.26	2.89
carreira grao superior	3.23	2.70
outros estudos	3.00	3.00
CLASE SOCIAL		
baixa	3.24	3.56
media-baixa	3.13	3.42
media	3.16	3.05
media-alta	3.17	2.92
PROFESIÓN		
empresarios	3.14	3.15
titul. superior/media	3.29	2.79
profesionais liberais	3.43	2.20
docentes	3.31	2.80
forzas armadas	3.25	3.42
pers. admin. subalterno	3.08	3.14
pers. servicios	3.10	3.46
autónomos	3.10	3.40
labregos	3.15	3.68
maríneiros	2.50	2.75
obreiros	3.16	3.32
estudiantes	3.21	2.65
amas de casa	3.08	3.47
pers. econom. inactivo	3.13	2.96
SEXO		
home	3.18	3.09
muller	3.14	3.18
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	3.19	3.03
periurbano	3.08	3.40

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.3. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Lugo-2*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.21	3.57
IDADE		
16 a 25 anos	3.10	3.38
26 a 40 anos	3.13	3.59
41 a 65 anos	3.27	3.62
máis de 65 anos	3.26	3.61
ESTUDIOS		
ningún	3.18	3.41
primarios incompletos	3.27	3.72
primarios completos	3.18	3.64
FP	3.08	3.48
BUP	3.17	3.32
carreira grao medio	3.24	3.18
carreira grao superior	3.28	3.06
outros estudos	3.33	3.83
CLASE SOCIAL		
baixa	3.19	3.57
media-baixa	3.25	3.67
media	3.10	3.26
media-alta	2.94	3.33
PROFESIÓN		
empresarios	3.15	3.49
titul. superior/media	3.15	3.00
profesionais liberais	3.50	3.50
docentes	3.45	2.97
forzas armadas	3.20	3.87
pers. admin. subalterno	3.18	3.57
pers. servicios	2.90	3.19
autónomos	3.12	3.41
labregos	3.49	3.93
mariñeiros	3.26	3.57
obreiros	3.13	3.53
estudiantes	3.12	3.24
amas de casa	3.24	3.73
pers. econom. inactivo	3.05	3.61
SEXO		
home	3.22	3.52
muller	3.20	3.61
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	3.18	3.47
rural-2	3.26	3.77

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.4. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Lugo-5*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.19	3.69
IDADE		
16 a 25 anos	3.11	3.44
26 a 40 anos	3.01	3.61
41 a 65 anos	3.23	3.80
máis de 65 anos	3.29	3.75
ESTUDIOS		
ningún	3.42	3.89
primarios incompletos	3.25	3.81
primarios completos	3.07	3.72
FP	2.96	3.64
BUP	3.17	3.34
carreira grao medio	3.22	3.06
carreira grao superior	3.16	2.94
outros estudos	2.60	3.60
CLASE SOCIAL		
baixa	3.23	3.74
media-baixa	3.18	3.76
media	3.18	3.58
media-alta	3.20	3.45
PROFESIÓN		
empresarios	3.06	3.66
titul. superior/media	3.19	3.33
profesionais liberais	2.85	3.15
docentes	3.17	3.00
forzas armadas	3.14	3.62
pers. admin. subalterno	3.10	3.51
pers. servicios	3.04	3.61
autónomos	3.13	3.61
labregos	3.28	3.85
mariñeiros	3.00	3.82
obreiros	3.08	3.82
estudiantes	3.18	3.23
amas de casa	3.21	3.73
pers. econom. inactivo	3.24	3.24
SEXO		
home	3.17	3.67
muller	3.20	3.72
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
rural-1	3.17	3.67
rural-2	3.20	3.71

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.5. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Ourense-4*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.13	3.82
IDADE		
16 a 25 anos	3.02	3.76
26 a 40 anos	3.04	3.75
41 a 65 anos	3.17	3.83
máis de 65 anos	3.24	3.91
ESTUDIOS		
ningún	3.31	3.80
primarios incompletos	3.17	4.00
primarios completos	3.05	3.77
FP	3.06	3.71
BUP	3.02	3.61
carreira grao medio	2.97	3.28
carreira grao superior	3.31	3.58
outros estudos	3.00	3.50
CLASE SOCIAL		
baixa	3.43	3.88
media-baixa	3.11	3.83
media	3.11	3.79
media-alta	3.05	3.73
PROFESIÓN		
empresarios	3.13	3.68
titul. superior/media	2.83	3.50
profesionais liberais	3.67	3.33
docentes	3.18	3.00
forzas armadas	3.50	3.50
pers. admin. subalterno	2.91	3.70
pers. servicios	3.07	3.80
autónomos	3.13	3.76
labregos	3.30	3.93
obreiros	3.08	3.84
estudiantes	3.07	3.66
amas de casa	3.13	3.86
pers. econom. inactivo	3.13	3.96
SEXO		
home	3.16	3.83
muller	3.10	3.81
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
vilas	3.02	3.78
rural-1	3.21	3.95
rural-2	3.17	3.81

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.1.6. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Pontevedra*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	2.96	3.26
IDADE		
16 a 25 anos	3.00	3.16
26 a 40 anos	2.89	3.17
41 a 65 anos	2.94	3.31
máis de 65 anos	3.15	3.54
ESTUDIOS		
ningún	3.29	3.55
primarios incompletos	3.00	3.63
primarios completos	2.91	3.41
FP	2.88	3.29
BUP	3.00	2.93
carreira grao medio	2.97	2.88
carreira grao superior	2.99	2.85
outros estudos	2.89	3.00
CLASE SOCIAL		
baixa	3.15	3.58
media-baixa	2.98	3.44
media	2.94	3.09
media-alta	3.00	2.63
PROFESIÓN		
empresarios	2.75	3.18
titul. superior/media	2.73	2.70
profesionais liberais	3.09	2.86
docentes	3.12	2.79
forzas armadas	2.88	3.12
pers. admin. subalterno	2.94	3.08
pers. servicios	2.94	3.17
autónomos	2.87	3.31
labregos	3.30	3.56
maríneiros	3.19	3.44
obreiros	2.97	3.50
estudiantes	3.09	2.94
amas de casa	2.86	3.59
pers. econom. inactivo	3.15	2.92
SEXO		
home	2.99	3.18
muller	2.94	3.33
HÁBITAT DE RESIDENCIA		
urbano	2.99	3.15
periurbano	2.94	3.37

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.0. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Galicia*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL GALICIA	3.03	3.42
LINGUA INICIAL		
galego	3.09	3.59
castelán	2.90	3.11
as dúas	2.99	3.26
outras	2.97	3.43
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.79	3.12
máis castelán	2.94	3.12
máis galego	3.01	3.41
só galego	3.14	3.67
ENTENDE O GALEGO		
nada	2.54	2.65
pouco	2.76	3.33
bastante	3.00	3.48
moito	3.07	3.37
FALA O GALEGO		
nada	2.76	3.08
pouco	2.84	3.24
bastante	3.02	3.47
moito	3.11	3.44
LE O GALEGO		
nada	3.02	3.53
pouco	3.00	3.55
bastante	3.02	3.35
moito	3.07	3.11
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.99	3.51
pouco	3.00	3.49
bastante	3.06	3.27
moito	3.13	3.06
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.06	3.49
escola	2.90	3.10
amigos	2.94	3.10
veciños	2.87	3.22
traballo	2.89	3.01
outros	2.87	3.06

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.1. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. A Coruña*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	2.86	3.14
LINGUA INICIAL		
galego	2.92	3.32
castelán	2.81	3.04
as dúas	2.92	3.07
outras	2.83	2.67
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.77	3.10
máis castelán	2.88	3.01
máis galego	2.87	3.22
só galego	3.01	3.50
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	3.00
pouco	2.86	3.12
bastante	2.89	3.22
moito	2.85	3.10
FALA O GALEGO		
nada	2.69	3.25
pouco	2.78	3.09
bastante	2.84	3.10
moito	2.93	3.18
LE O GALEGO		
nada	3.02	3.26
pouco	2.82	3.39
bastante	2.81	3.07
moito	2.92	3.00
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.78	3.28
pouco	2.85	3.19
bastante	2.86	2.99
moito	3.02	2.98
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.89	3.19
escola	2.75	3.09
amigos	2.93	3.02
veciños	2.73	3.02
traballo	2.87	2.88
outros	2.84	2.98

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.2. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Santiago*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.16	3.14
LINGUA INICIAL		
galego	3.15	3.40
castelán	3.17	2.85
as dúas	3.13	2.91
outras	3.40	2.42
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.08	2.93
máis castelán	3.20	2.87
máis galego	3.14	3.18
só galego	3.16	3.43
ENTENDE O GALEGO		
nada	2.50	3.00
pouco	3.11	3.22
bastante	3.15	3.20
moito	3.17	3.11
FALA O GALEGO		
nada	2.82	2.67
pouco	3.15	2.99
bastante	3.13	3.15
moito	3.18	3.18
LE O GALEGO		
nada	3.03	3.37
pouco	3.12	3.37
bastante	3.18	3.04
moito	3.18	2.89
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.07	3.34
pouco	3.11	3.25
bastante	3.25	2.96
moito	3.27	2.69
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.16	3.21
escola	3.21	2.69
amigos	3.06	2.94
veciños	3.40	3.27
traballo	3.07	2.82
outros	3.23	2.94

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.3. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Lugo-2*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.21	3.57
LINGUA INICIAL		
galego	3.22	3.64
castelán	3.11	3.41
as dúas	3.33	3.43
outras	2.83	3.50
LINGUA HABITUAL		
só castelán	3.05	3.39
máis castelán	3.12	3.40
máis galego	3.14	3.45
só galego	3.32	3.76
ENTENDE O GALEGO		
pouco	2.86	3.42
bastante	3.24	3.62
moito	3.20	3.53
FALA O GALEGO		
nada	3.44	3.50
pouco	2.99	3.33
bastante	3.27	3.65
moito	3.20	3.55
LE O GALEGO		
nada	3.28	3.62
pouco	3.17	3.56
bastante	3.23	3.62
moito	3.27	3.33
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.21	3.56
pouco	3.17	3.60
bastante	3.25	3.61
moito	3.35	3.29
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.24	3.62
escola	2.96	2.94
amigos	3.08	3.29
veciños	3.10	3.83
traballo	2.75	3.38
outros	3.00	3.45

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.4. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Lugo-5*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.19	3.69
LINGUA INICIAL		
galego	3.20	3.75
castelán	3.00	3.36
as dúas	3.21	3.43
outras	2.60	3.00
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.63	3.59
máis castelán	3.12	3.37
máis galego	3.15	3.66
só galego	3.22	3.74
ENTENDE O GALEGO		
pouco	3.31	3.88
bastante	3.21	3.78
moito	3.17	3.64
FALA O GALEGO		
nada	2.83	3.75
pouco	3.02	3.57
bastante	3.26	3.74
moito	3.16	3.68
LE O GALEGO		
nada	3.33	3.76
pouco	3.18	3.78
bastante	3.16	3.69
moito	3.16	3.40
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.22	3.72
pouco	3.16	3.79
bastante	3.22	3.60
moito	3.14	3.27
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.19	3.72
escola	3.29	3.33
amigos	2.95	2.80
veciños	2.94	3.31
traballo	3.09	3.18
outros	3.00	3.25

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.5. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Ourense-4*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	3.13	3.82
LINGUA INICIAL		
galego	3.14	3.86
castelán	3.11	3.65
as dúas	3.09	3.76
outras	3.07	3.50
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.90	3.58
máis castelán	3.02	3.60
máis galego	3.07	3.80
só galego	3.21	3.88
ENTENDE O GALEGO		
pouco	3.00	3.73
bastante	3.10	3.77
moito	3.17	3.87
FALA O GALEGO		
nada	2.86	3.57
pouco	3.08	3.79
bastante	3.10	3.77
moito	3.17	3.88
LE O GALEGO		
nada	3.15	3.85
pouco	3.10	3.87
bastante	3.15	3.70
moito	3.23	3.61
ESCRIBE O GALEGO		
nada	3.15	3.85
pouco	3.09	3.83
bastante	3.13	3.61
moito	3.18	3.67
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	3.14	3.83
escola	3.30	3.85
amigos	2.38	3.25
veciños	3.14	3.33
traballo	3.00	4.00
outros	3.00	4.00

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

Táboa 3.8.4.2.6. Opinión sobre a calidade do galego da zona e da TV. Pontevedra*

	CALIDADE DO GALEGO DA ZONA	CALIDADE DO GALEGO DA TV
TOTAL SECTOR	2.96	3.26
LINGUA INICIAL		
galego	3.05	3.52
castelán	2.89	3.02
as dúas	2.93	3.24
outras	2.86	3.71
LINGUA HABITUAL		
só castelán	2.87	3.02
máis castelán	2.97	3.10
máis galego	2.89	3.41
só galego	3.14	3.60
ENTENDE O GALEGO		
nada	3.00	2.50
pouco	2.80	3.49
bastante	2.95	3.15
moito	2.99	3.38
FALA O GALEGO		
nada	2.77	3.15
pouco	2.86	3.13
bastante	2.95	3.22
moito	3.08	3.45
LE O GALEGO		
nada	2.86	3.28
pouco	2.99	3.38
bastante	2.94	3.19
moito	3.03	3.16
ESCRIBE O GALEGO		
nada	2.94	3.37
pouco	2.89	3.26
bastante	3.05	3.09
moito	3.06	3.16
ÁMBITOS DE ADQUISICIÓN		
familia	2.99	3.34
escola	2.99	2.98
amigos	2.89	3.11
veciños	2.87	3.49
traballo	2.81	2.66
outros	2.84	3.11

* As medias van de 1 (moi malo) a 5 (moi bo) [2 (malo), 3 (nin bo nin malo), 4 (bo)].

CONCLUSIÓN

Dos aspectos estudiados neste terceiro volume do MSG salienta, pola súa extensión e relevancia, a notoria e xeneralizada favorable das actitudes cara ó galego. En segundo termo, destaca a escasa variación entre as respostas dos distintos grupos sociolingüísticos considerados, se ben, neste caso, apréciase unha tendencia sistemática á mellora dos resultados conforme descendemos na escala de idade e unha actitude menos positiva cara á utilización do galego na actividade docente.

A actitude xeral da poboación ante a lingua galega, medida a través da variable *Actitude lingüística* xeral, pódese considerar positiva, xa que referida a unha escala de 1 (valor máis negativo) a 5 (o máis positivo), a media correspondente ó total de Galicia alcanza os 3.6 puntos. Esta tendencia favorable mantense, así mesmo, na distribución segundo as variables sociolóxicas e lingüísticas, pois a maior parte das medias dos subgrupos resultantes sitúanse por riba do valor central da escala (3). As puntuacións menos favorables, nunca inferiores a 2.5, corresponden ós informantes que entenden 'pouco' ou 'nada' o galego, e ós que din non seren capaces de falalo. Non se

debe esquecer, sen embargo, que calquera destes grupos constitúen unha reducida minoría na mostra analizada.

Aínda que as variables sociais e lingüísticas teñen unha escasa incidencia sobre a *Actitude lingüística xeral*, a lingua habitual e a competencia para escribi-lo galego foron as máis rendibles na observación das diferencias intergrupais. A segunda solábase coas restantes competencias, posto que, na maior parte dos casos, quen declara unha elevada pericia na escritura tamén considera grande o propio dominio da comprensión, da fala e da lectura. Nos cruzamentos obsérvase que canto máis acostuman falar en galego os entrevistados e conforme aumenta a súa capacidade para entendelo e usalo, mellor actitude mostran, particularmente aqueles que se atribúen unha alta competencia para a escrita. A idade constitúe a terceira variable en incidir sobre a distribución dos resultados da actitude global; como xa se dixo, obsérvase nos informantes unha actitude máis favorable a medida que aquela é menor. Ó avaliármola relevancia da idade debemos ter en conta, en calquera caso, que esta adoita correlacionar coa competencia, de xeito que son os informantes máis novos quen en maior medida poden escribi-lo galego, debido sen dúbida á relativamente recente incorporación desta lingua ó ensino.

Na distribución sectorial, a actitude xeral segue basicamente as pautas sinaladas para o conxunto de Galicia, con escasas variacións entre sectores e cunha reducida capacidade explicativa das variables independentes. Os núcleos con medias máis baixas son as cidades, aínda que as puntuacións nunca descenden do 3.44. Santiago destaca entre elas pola favorabilidade dos resultados.

No que se refire ó medio escolar (cf. sección 3.3), máis da metade da poboación considera que o galego e o castelán son linguas igual de apropiadas para utilizar como medio vehicular da docencia, tanto nas materias humanísticas coma nas formais. Ademais, mentres arredor dun 15% cre na maior aptitude do galego, aproximadamente o 30% coida que o castelán é máis axeitado para dispensa-las clases. Igual que ocorría coa *Actitude lingüística xeral*, a menor idade está asociada cunha actitude máis favorable cara ó galego.

Así mesmo, arredor da metade da poboación manifesta o seu acordo ante a idea de que o galego debe se-la lingua habitual da escola, tanto na docencia das materias diferentes de Lingua e literatura españolas coma noutras prácticas comunicativas propias do ámbito escolar.

Pola súa banda, preto do 20% se mostra indiferente ante esta posibilidade e ó redor do 30% manifesta o seu desacordo. Os castelanfalantes diferéncianse por aceptaren en menor grao este uso. Non obstante, entre os que utilizan nalgunha medida o galego e, aínda máis, de forma exclusiva, son maioría os partidarios da galeguización do ámbito académico. Por outra banda, esta actitude é tanto máis positiva canto maior é a competencia en galego e menor a idade dos informantes. A escasa capacidade para entender e fala-lo galego (moi minoritaria no conxunto da poboación) está asociada co maior grao de desacordo; sen embargo, esta discrepancia diminúe cando a menor competencia se refire á lectoescritura.

Canto ás preferencias dos entrevistados sobre o idioma en que se han imparti-las clases, non se aprecia unha escolla marcadamente maioritaria, a pesar da cantidade de informantes que optan polo castelán (38.6%). De feito, un 21% da poboación móstrase indiferente perante esta cuestión, case a mesma porcentaxe prefire o galego e só unha sexta parte elixe as dúas linguas. As variables máis asociadas coa escolla do idioma para a docencia son a lingua inicial e a habitual. Cada grupo tende a elixi-la que lle é propia; así, por exemplo, existe unha clara preferencia polo galego entre os mozos residentes no rural, onde un 31% dos mesmos desexaría as clases nesta lingua. Neste senso, pode resultar transcendente o feito de que, ante unha mesma lingua habitual, os máis novos tendan a preferi-lo galego como lingua da docencia en maior medida cós máis vellos. Esta tendencia talvez teña relación co hábito de estudar algunhas materias en lingua galega. Cómpre salientar, ademais, que un 50% dos monolingües habituais en galego opta por recibir-la docencia no seu idioma.

Segundo se recolle na sección 3.4 do volume, dedicado ás actitudes relacionadas coa utilidade, o uso, a transmisión e o futuro das linguas, preto dun 60% da poboación estima que galego e castelán son igual de útiles, crenza que se afianza, de novo, a medida que diminúe a idade. Así mesmo, un de cada dez entrevistados considera o galego como máis útil, proporción que ascende ata tres de cada dez informantes no caso do castelán. Quen estudiou galego na escola considera en maior medida cós demais que as dúas linguas son igual de útiles.

Coas variables dedicadas ó uso pretendiamos coñece-lo enfoque dos entrevistados respecto a tres cuestións: cal ou cales son as lin-

guas que, na súa opinión, deberían fala-los galegos; qué evolución, en canto ó maior ou menor emprego do galego, observan nos últimos anos e, finalmente, qué actitude amosan ante situacións comunicativas nas que eles se dirixen a alguén nunha lingua e o interlocutor contesta no outro idioma. En canto á lingua que deben fala-los galegos, moi poucos entrevistados se manifestan a favor de que se empregue só o castelán; a maioría da poboación escolle a lingua galega ou o uso bilingüe. Así e todo, canto maior é a presenza do galego como idioma de comunicación, maior é a tendencia a considerar que os galegos deben falar só esta lingua, preferencia que atinxe a máis da metade dos monolingües habituais neste idioma. No que se refire á percepción da orientación das mudanzas no uso do galego, a maioría da poboación considera que este aumentou nos últimos anos. Dita crenza afiánzase a medida que a referencia temporal é máis próxima. Cando o referente son 10 anos, acada un 75.5%, descendendo ata un 66.9% cando son os 25, e a un 60% nos 40. Esta tendencia dáse tanto no conxunto de Galicia coma nos diferentes sectores seleccionados.

Os resultados referentes á falla de converxencia indican que a resposta máis frecuente (contra o 40%) é o 'indiferente'. As valoracións de maior rexeitamento, correspondentes á opción 'é de mala educación', son evitadas pola gran maioría dos informantes. Pola súa banda, arredor dun 30% dos mesmos entende que a falla de converxencia 'é algo normal', tanto se son respondidos en galego coma en castelán. Neste sentido, sen embargo, obsérvase unha tendencia xeral a valorar máis positivamente o feito de seren contestados en galego cando inician un diálogo en castelán có de seren contestados en castelán cando falan en galego. Esta orientación mantense mesmo nos grupos de castelanfalantes iniciais e habituais, aínda que dunha maneira menos clara ca nos galegofalantes.

As actitudes da poboación sobre a transmisión lingüística indagáronse preguntando ós entrevistados pola lingua que se lles debe aprender ós nenos na casa e polos motivos de tal escolla, así como cal é a súa apreciación dos fenómenos de desgaleguización e (re)galeguización interxeracional. Sobre o primeiro punto, a maioría dos entrevistados (72%) entende que se lles deben aprende-las dúas, o 21.4% opta polo galego e só un 6.6% polo castelán. Aínda que esta orientación se mantén con moi lixeiras variacións en tódolos grupos socio-

lóricos analizados, obsérvase que canto menor é o grao de estudos, máis baixa a clase social e menos urbano o hábitat de residencia do entrevistado, en maior medida se prefire aprenderlles só o galego. En calquera caso, esta elección non atinxe nunca a máis da terceira parte dos entrevistados. Tamén se elixe en maior medida esta opción canto máis presente está o galego coma lingua inicial e/ou habitual, e canto mellor se entende ou fala. Ó diminuí-la escolla deste idioma non se produce un aumento significativo da preferencia polo castelán, senón por ámbalas dúas linguas á vez.

O motivo fundamental aducido polos que prefiren as dúas linguas é a utilidade (76.4%), seguido de que ámbalas dúas son as linguas de Galicia. O 21.4% de entrevistados que opta unicamente polo galego xustifícao por ser esta a lingua habitual dos pais (46%) e por se-la lingua de Galicia (49%). Quen elixe só o castelán (6.6%) dá razóns máis diversas, destacando as de se-la lingua do Estado e a utilidade.

Se atendemos ó idioma que se debe usar cos nenos en relación co que empregan habitualmente os pais, constátase unha actitude en xeral favorable a que os pais castelanfalantes lles falen galego ós seus fillos, mentres que é xeneralizado o rexeitamento de que os pais galegofalantes se dirixan á súa descendencia en castelán. Estas actitudes, sempre positivas para o galego, melloran canto menor é a idade e máis elevados son a clase social e o nivel de estudos, así como a medida que aumenta a competencia lingüística en galego e a súa presenza como lingua inicial e/ou habitual.

Polo que se refire á percepción do futuro lingüístico de Galicia, máis da metade da poboación pensa que o galego será a lingua predominante, aínda que non cren que chegue a converterse na única falada na nosa Comunidade. Así mesmo, mentres unha décima parte considera que o castelán se falará máis có galego, case un tercio dos entrevistados pensa que ámbalas dúas linguas se usarán por igual. As mellores expectativas para o galego achámolas nos grupos de idade intermedia, nos pertencentes ás clases baixa ou media-baixa, nos residentes no rural e entre os que teñen esta lingua no seu repertorio, sexa como inicial ou habitual.

Dedicámo-la sección 3.5 ás actitudes respecto á vinculación da lingua coa identidade colectiva. Neste senso, preguntouse cal é a

lingua dos galegos (incluíndo, ademais do galego e o castelán, a opción bilingüe), e procurouse coñecer a relevancia do galego na definición do 'ser galego' e na preservación da cultura e da identidade de Galicia. No referente á primeira cuestión, máis da metade da poboación cre que a lingua dos galegos é o galego. Esta actitude afiánzase nos grupos de idade máis novos, especialmente nos residentes en hábitats non urbanos. Así mesmo, canto maior é a presenza do galego como lingua habitual ou inicial e máis elevada a competencia neste idioma, maior é tamén a tendencia a consideralo como a lingua dos galegos.

O que máis contribúe a ser considerado galego é nacer en Galicia (62.3%, amplamente maioritario en tódolos grupos sociais e lingüísticos). Séguelle vivir e traballar aquí (21.4%) e, en terceiro lugar, fala-lo galego (16.3%). Esta última identificación é maior canto menor é a idade do entrevistado, máis elevado o seu nivel de estudos e máis alta a súa clase social, así coma naquelas profesións que requiren unha maior preparación académica, é dicir, aqueles grupos que paradoxalmente menos usan o galego. Ademais, tamén se tende a elixir máis esta opción de resposta canto maiores son as competencias orais e escritas, especialmente estas últimas.

O feito de que o galego posúa unha importancia relativa na concepción da galeguidade que manifestan os entrevistados non significa que sexa visto como pouco relevante para a identidade colectiva. Un 71.2% da poboación considera que se se deixase de fala-lo galego perderíanse a cultura e a identidade de Galicia. Esta crenza está especialmente consolidada nos entrevistados máis novos, nas persoas con maior nivel de estudos e nas clases sociais máis altas.

Dos resultados recollidos na sección 3.6 tírase que a maior parte dos prexuízos estudados neste volume están escasamente instalados na poboación galega. Aínda que carecemos de estudos sobre a existencia de prexuízos no pasado, podemos supoñer que os nosos resultados son debidos a mudanzas importantes na percepción do galego, xa que, probablemente debido á súa introducción nos últimos anos en ámbitos que antes non lle eran propios, o galego posúe hoxe un prestixio e aceptación como lingua de cultura. A diferenza do que ocorre noutras actitudes, non se aprecia unha relación entre a lingua habitual e a asunción de prexuízos respecto do galego. Nalgún caso, mesmo entre os castelanfalantes existen manifestacións máis explíci-

tas en contra de determinados prexuízos. Con todo, os entrevistados que se amosan máis en desacordo cos prexuízos estudados son as persoas de clase social media ou media-alta, os menores de 45 anos e quen posúe estudos medios ou superiores. A penas existen diferencias entre as opinións que manifestan os distintos grupos sociais e lingüísticos. En xeral, a poboación non asocia ningunha das dúas linguas coa mellora social, a facilidade para facer amigos ou a beleza.

Na sección 3.7. analizamos unha variable referida á normalización lingüística. Presentáronselles ós entrevistados oito entidades que podían ser conceptuadas como responsables da tarefa normalizadora, así como a posibilidade de elixir, nunha escala de 1 a 5, diversos graos de responsabilidade para cada unha. Ó observármolas medias concluímos que o maior compromiso atribúeselles á Xunta e ós concellos ($\bar{x}=4.51$ e 4.27 respectivamente). Un segundo grao correspondería, nesta orde, ós intelectuais, ó ensino e ós pais. Con medias xa inferiores a 4, figuran os medios de comunicación e as empresas. Só ó Goberno Central se lle asigna unha obriga considerablemente baixa (2.69). Por grupos sociais, obsérvase unha tendencia a atribuír maior responsabilidade a medida que a idade é menor e aumenta o nivel académico, así como canto maior é a presenza do galego como lingua inicial e/ou habitual, e máis completa a competencia. En calquera caso, non se aprecian grandes diferencias intergrupais, sendo o máis salientable que a poboación responsabiliza en boa medida a tódalas entidades (agás o Goberno Central) da normalización do galego.

Á parte destas actitudes, interesámonos tamén polas posibles mudanzas en canto á estima dos informantes polo galego e pola importancia que estes lle daban ó tema da lingua. Ademais, quixemos saber canta semellanza atopaban entre o galego que eles falan e o da radio e a televisión, así como cal era a súa avaliación da variedade empregada na súa zona e da usada na televisión (cf. sección 3.8). Respecto á evolución do aprecio polo galego nos últimos anos, para a maioría da poboación mantívose ou aumentou, sen que a penas existan diferencias porcentuais entre os que dan unha e outra resposta. Son moi poucos os entrevistados (3.1%) que entenden que diminuíu. De maneira semellante, a maior parte da poboación considera que o tema da lingua é importante. Destes, a metade cre que o é bastante

ou moito, mentres o resto se manifesta en termos menos rotundos, optando pola resposta 'importante'.

En canto á percepción de similitudes entre o galego dos medios de comunicación audiovisuais e o propio, un 51.3% dos entrevistados opina que son bastante ou moi distintos, un 32.6% que as semellanzas non son moi grandes, e só un 16.1% encontra analoxías importantes. A porcentaxe dos que perciben un parecido é maior nos grupos máis novos, naqueles que teñen maior nivel de estudos e nos que residen nun hábitat urbano. Así mesmo, os grupos profesionais que máis semellanza aprecian (docentes e estudantes) desenvolven a súa actividade no ensino.

Por outra banda, a poboación galega manifesta unha avaliación moderadamente favorable da calidade do galego da súa zona ($\bar{x}=3.03$) e do da TV (3.42). O xuízo respecto de ámbalas dúas variantes mellora, fronte á tendencia máis habitual, conforme aumenta a idade. Tamén o fai a medida que a clase social é máis baixa e o hábitat de residencia máis rural, así como canto maior é a capacidade para entender e fala-lo galego e máis presente está este idioma nas prácticas lingüísticas dos individuos. Para o galego da zona as diferencias intergrupais son menores, nalgún caso irrelevantes. É salientable, finalmente, que, mentres para a variedade da zona as avaliacións son máis positivas co incremento da capacidade para ler e escribi-lo galego, na variedade da TV sucede xustamente á inversa.

Probablemente o maior interese dos resultados das variables actitudinais resida no incremento da favorabilidade conforme diminúe a idade dos entrevistados. Se temos en conta que, segundo os datos presentados nos anteriores volumes, existía unha perda interxeracional na transmisión e no uso do galego, este feito cobra maior relevancia, xa que reflicte unha diverxencia entre práctica e actitudes lingüísticas que debería ser atendida nas posibles accións planificadoras. En efecto, posto que a distribución por idade é un bo indicador das tendencias evolutivas, podemos supoñer que a evolución actual discorre cara á mingña do galego como lingua inicial e habitual, mais tamén cara á mellora das actitudes ante este idioma. A inversión do primeiro proceso pode ser posible gracias ó segundo, xa que é sabido que a consideración que unha lingua teña nos seo da comunidade que a utiliza é substancial para a súa supervivencia nos hábitos comunicativos dos seus usuarios.

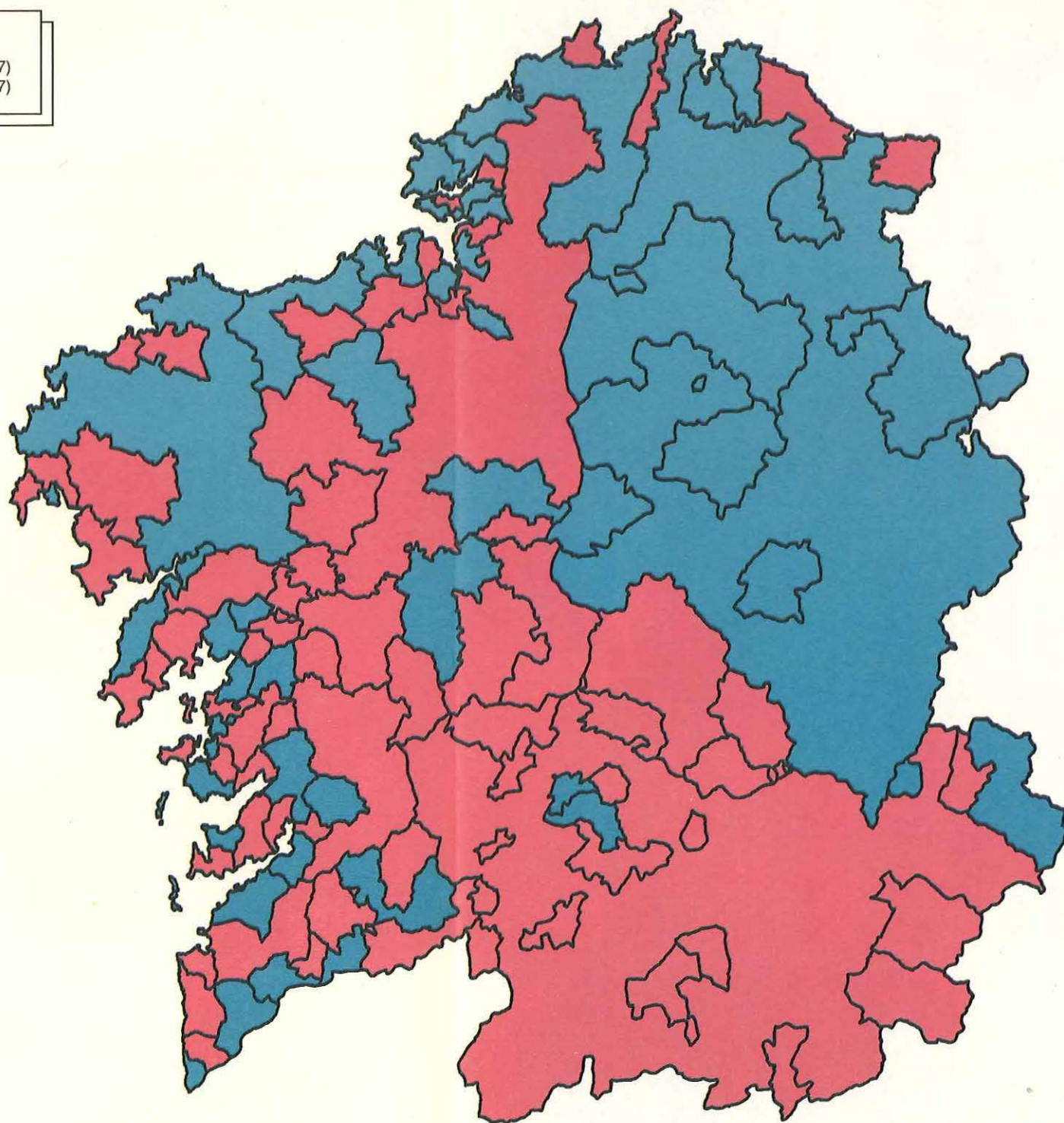

Apéndice, 1

MAPAS

Actitude lingüística xeral

- < media de Galicia (3.44-3.60) (17)
■ > media de Galicia (3.61-3.88) (17)

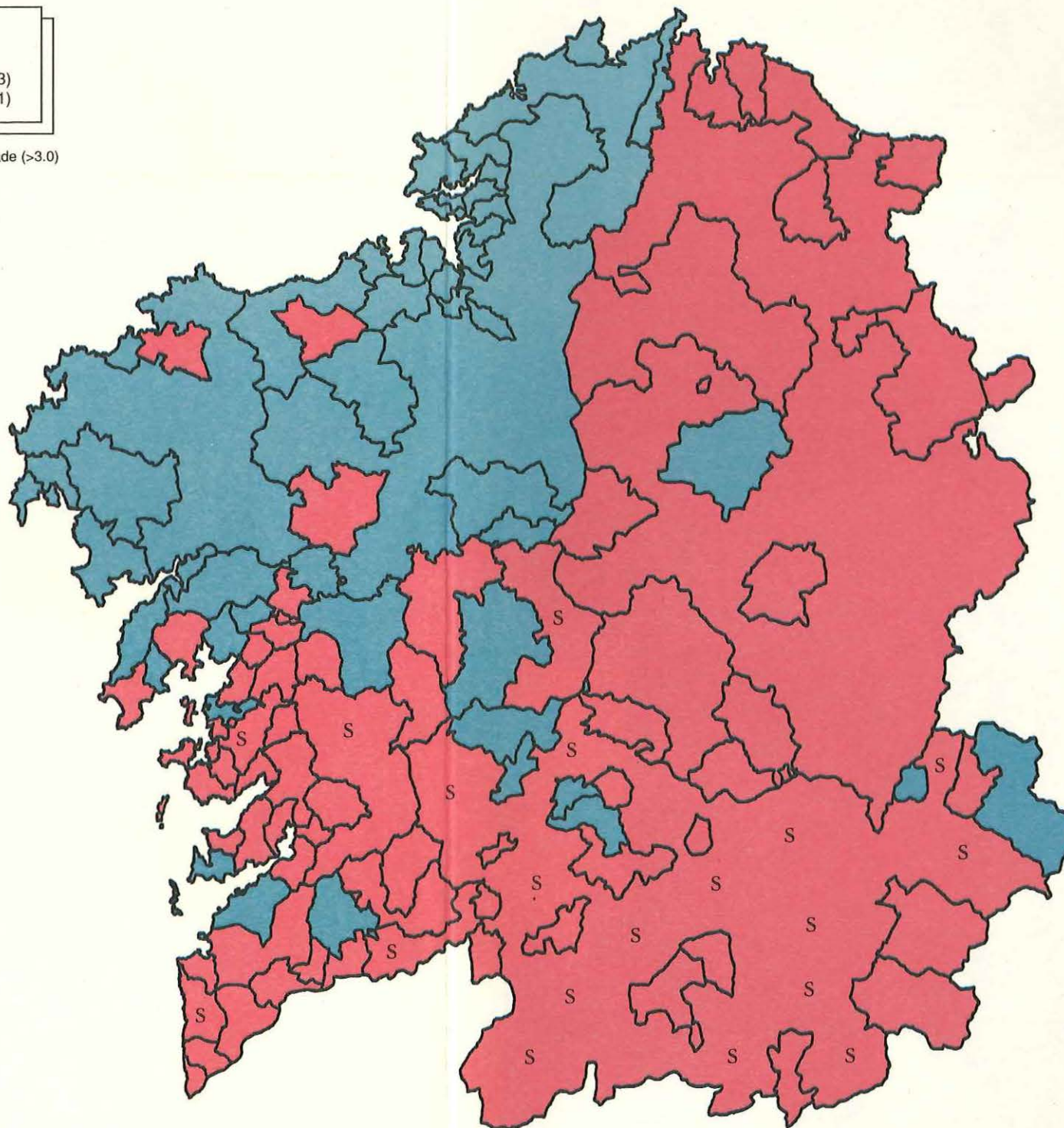
Mapa 1.
Actitude lingüística xeral.

Lingua máis axeitada
para as clases

- < media de Galicia (2.54-2.75) (13)
- > media de Galicia (2.76-3.05) (21)

S Medias superiores ó nivel de favorabilidade (>3.0)

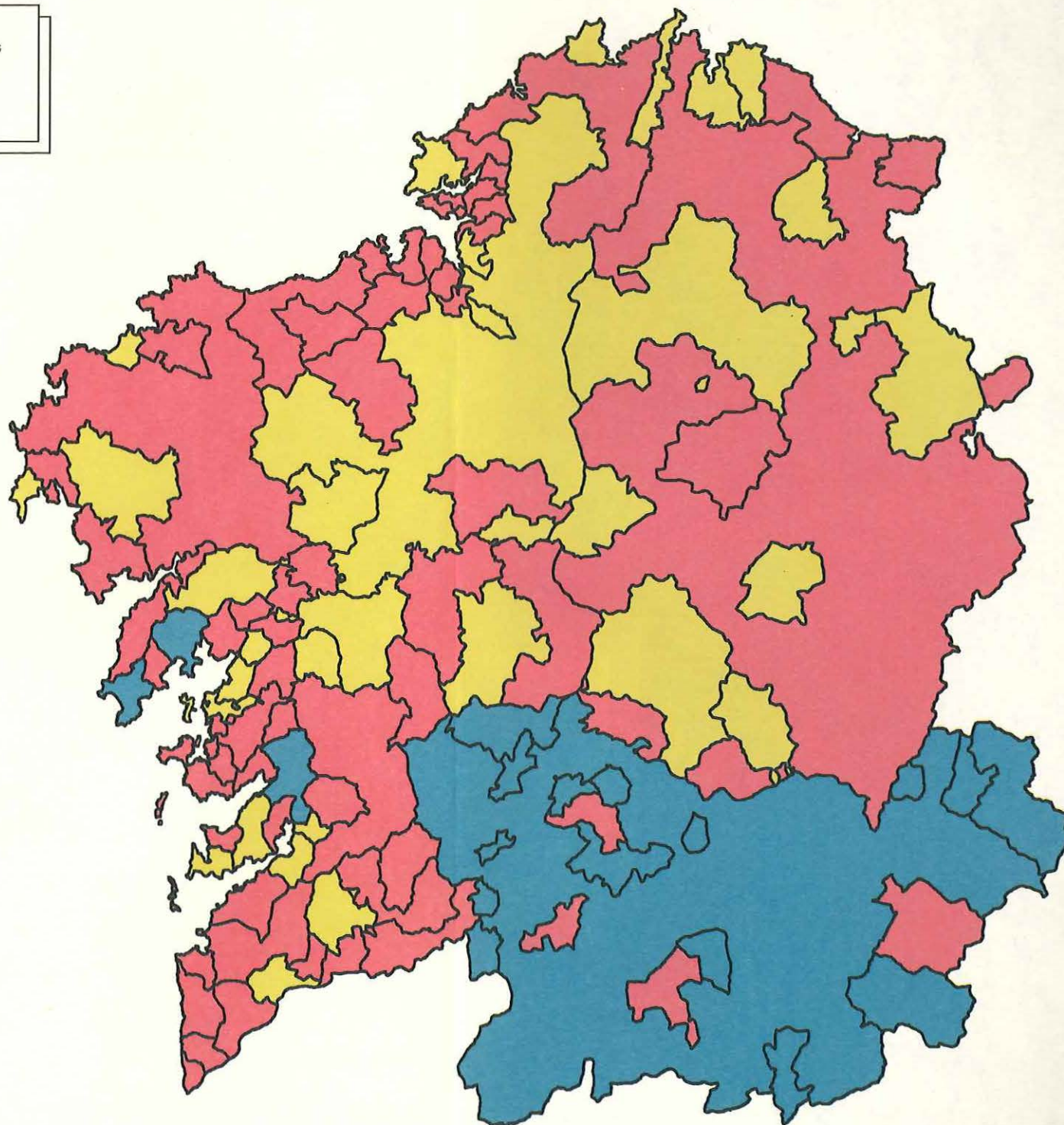
Mapa 2.

Lingua máis axeitada
para as clases.

Consideran que o galego
e o castelán son igual de útiles

- do 40 ó 49,9% (6)
- do 50 ó 59,9% (17)
- do 60 ó 69,9% (11)

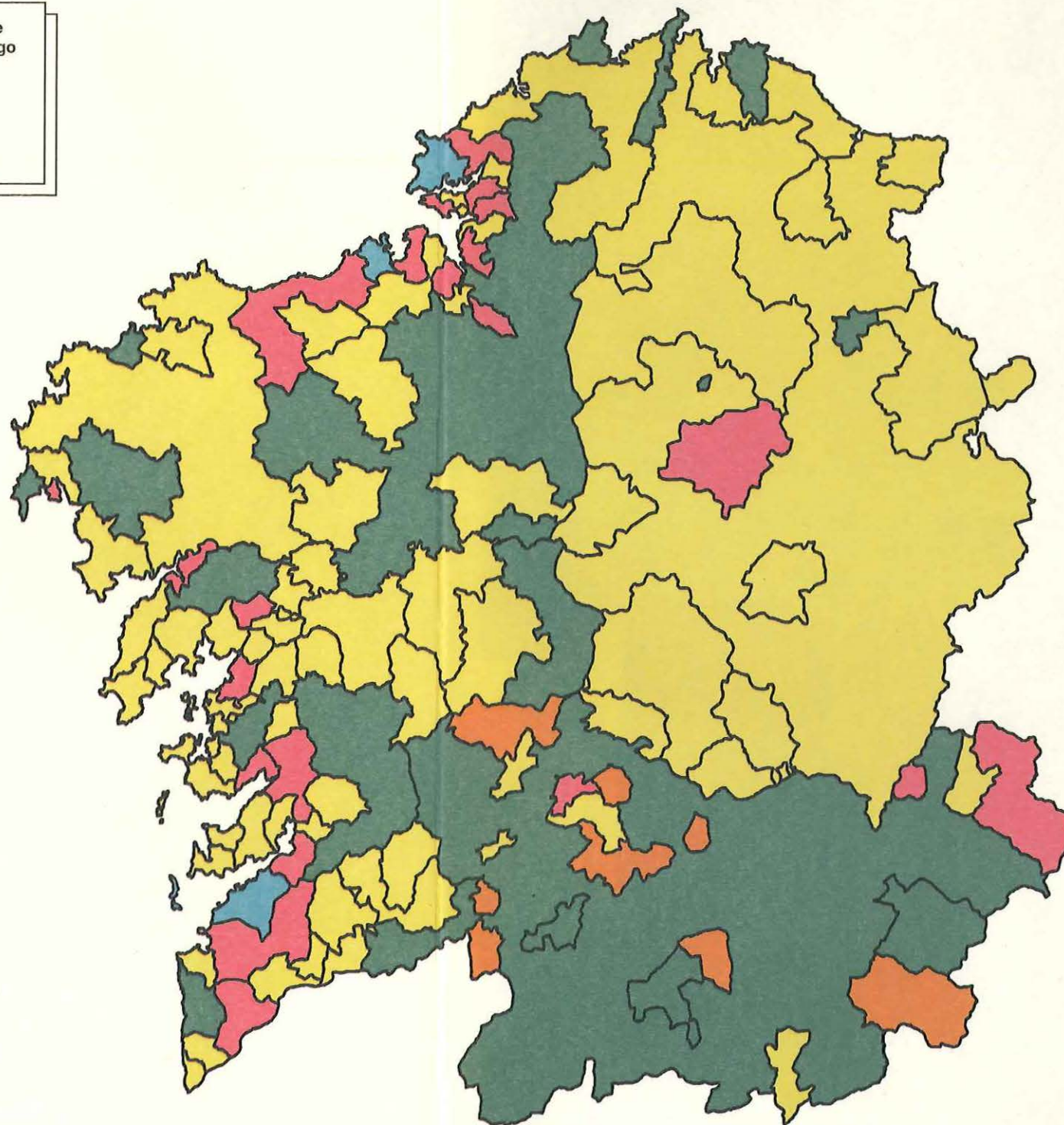
Mapa 3.

Poboación que considera
que o galego e o castelán
son igualmente útiles.

**Poboación que considera que
os galegos deben falar en galego**

- do 20 ó 29,9% (3)
- do 30 ó 39,9% (8)
- do 40 ó 49,9% (17)
- do 50 ó 59,9% (5)
- do 60 ó 69,9% (1)

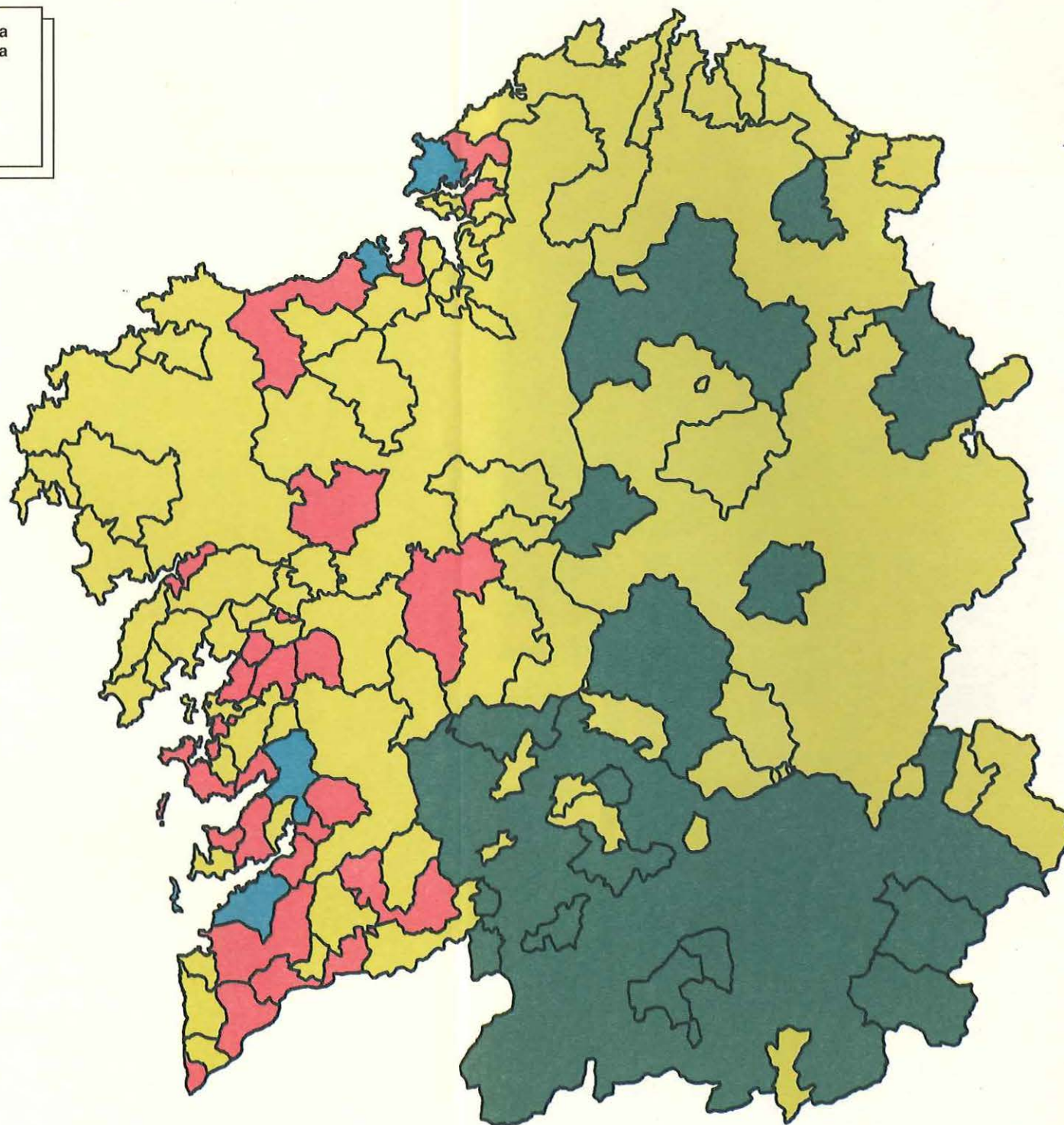
Mapa 4.

Poboación que considera
que os galegos deben falar
en galego.

Cren que o galego será a lingua
máis usada no futuro en Galicia

- do 35 ó 44,9% (4)
- do 45 ó 54,9% (8)
- do 55 ó 64,9% (18)
- do 65 ó 74,9% (4)

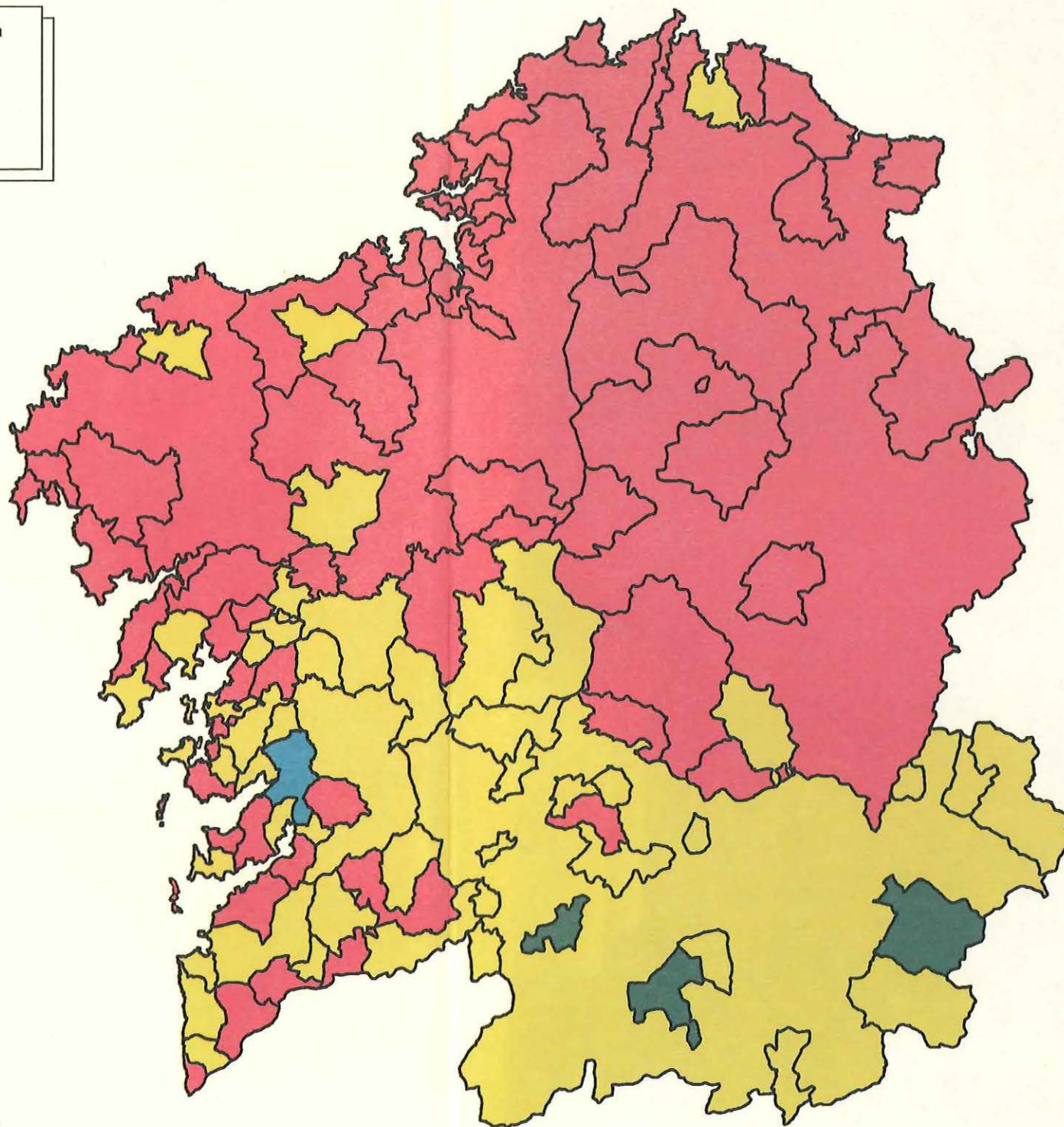
Mapa 5.

Opinión sobre o futuro das
linguas en Galicia:
Cren que o galego será
a lingua predominante.

Consideran que desaparecería
a identidade de Galicia

- do 60 ó 69,9% (1)
- do 70 ó 79,9% (18)
- do 80 ó 89,9% (14)
- do 90 ó 99,9% (1)

Mapa 6.

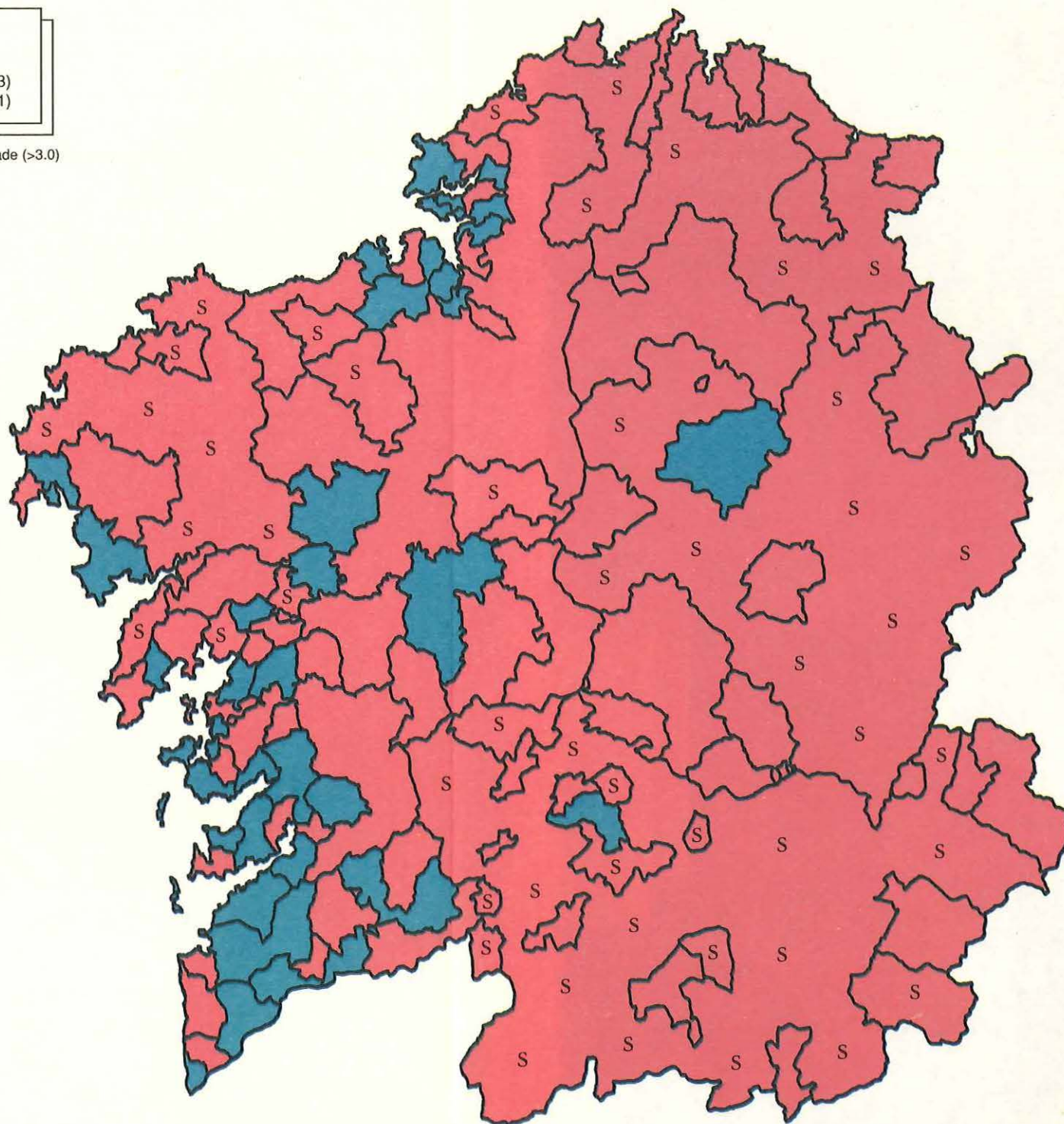
Poboación que considera
que se desaparece o galego
se perdería a identidade de Galicia.

**Falar galego implica
unha maior simpatía**

- < media de Galicia (2.23-2.71) (13)
- > media de Galicia (2.72-3.51) (21)

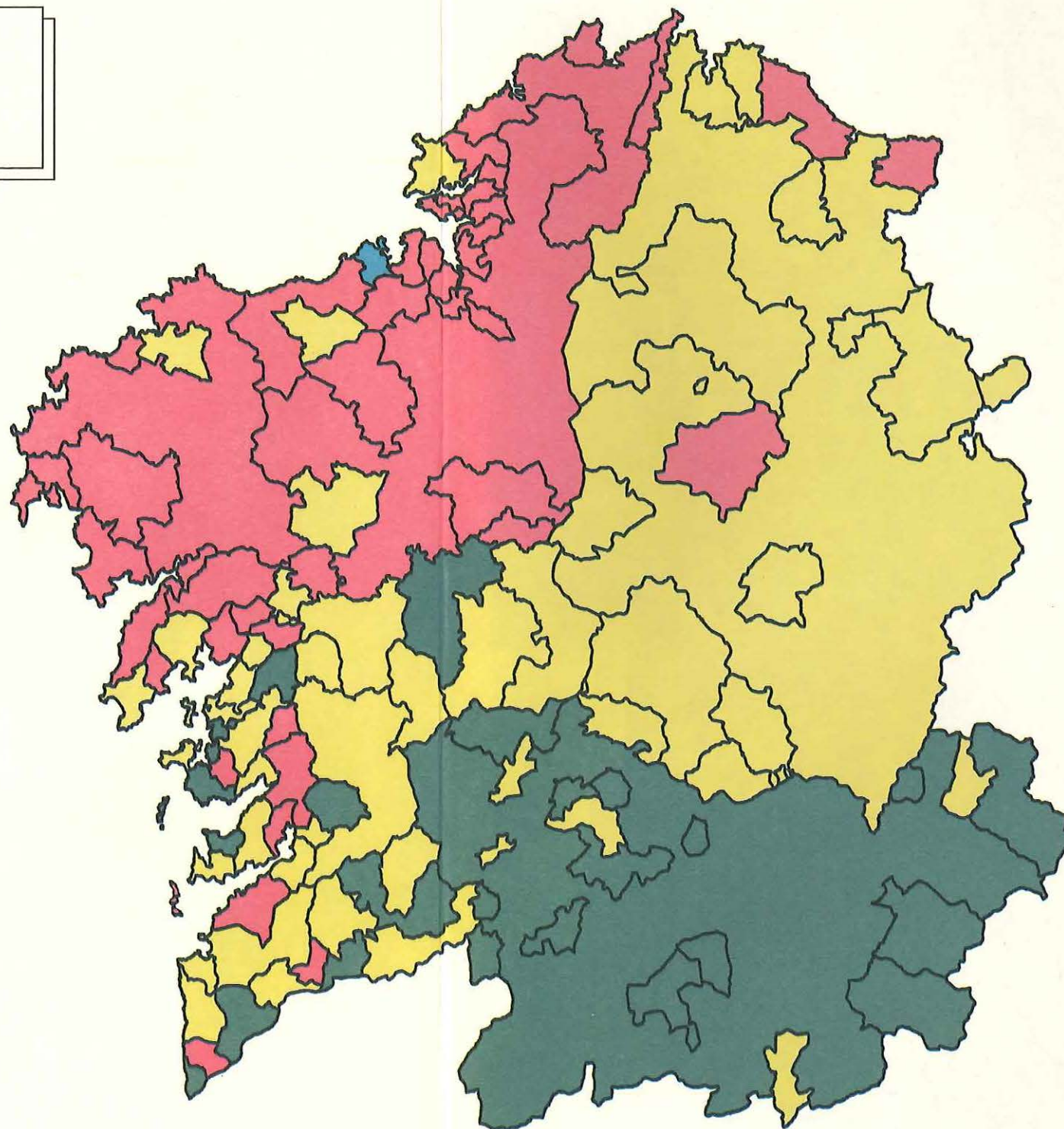
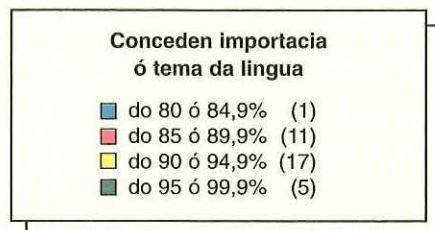
S Medias superiores ó nivel de favorabilidade (>3.0)

Mapa 7.

Utilización do galego e mellora
da simpatía persoal.

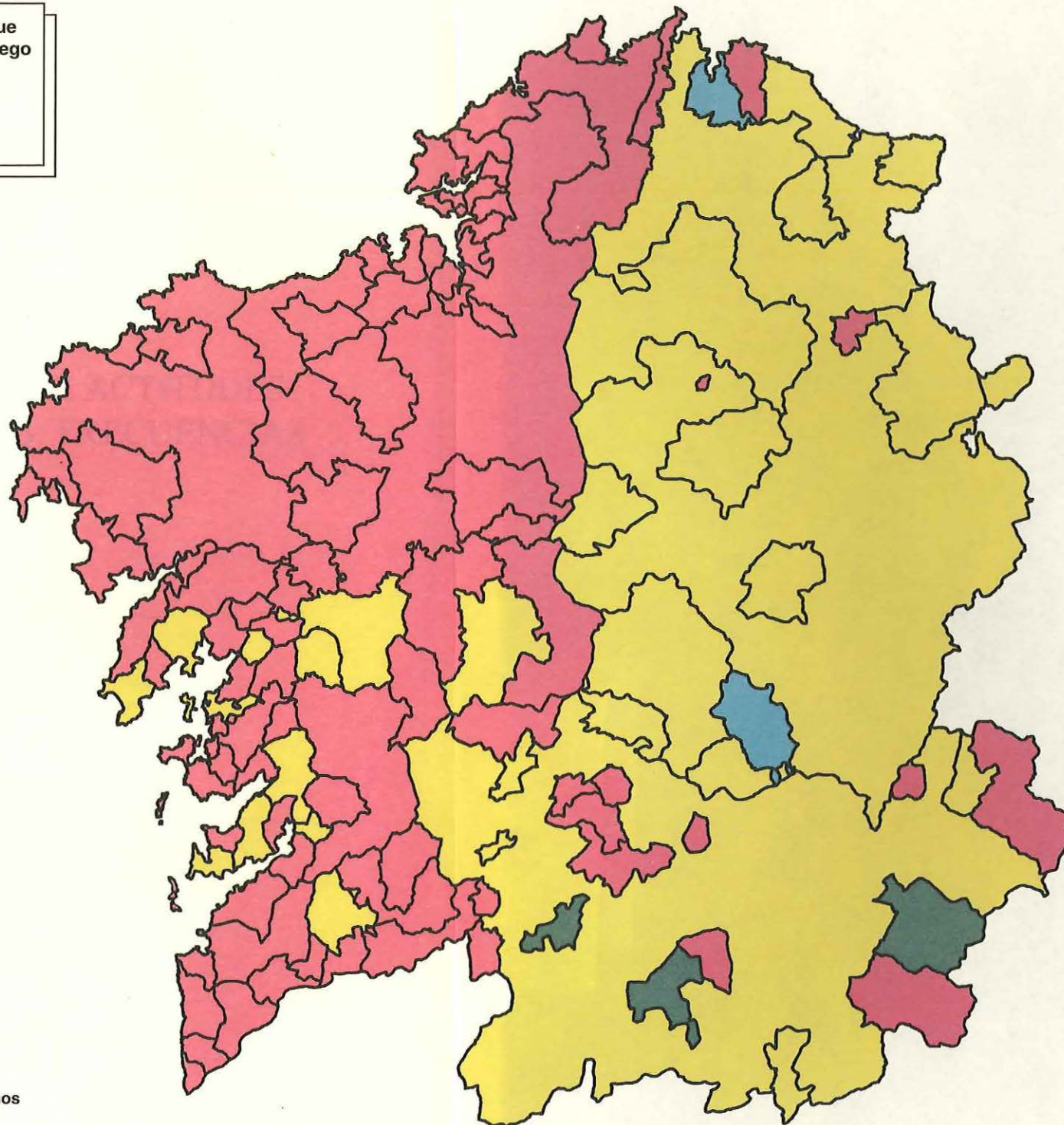
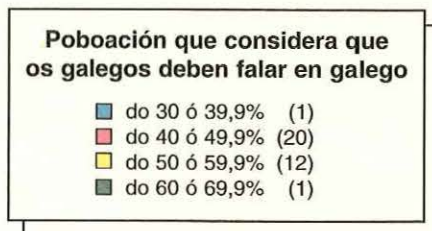

Mapa 8.

Importancia do tema da lingua:
Considéranos, en diferentes
medidas, importante.

Mapa 9.

Poboación que aumentan nos últimos anos o seu aprecio polo galego.

Apéndice, 2

**PREGUNTAS DE ACTITUDES
LINGÜÍSTICAS: FRECUENCIAS**

P.69. O uso normal do galego nos concellos e na Xunta parécelle, en comparanza co do castelán...

	Valor	%	% válida	% acumulada
moito menos axeitado	1	2.3	2.3	2.3
bastante menos axeitado	2	5.8	5.9	8.2
igual de axeitado	3	21.3	21.5	29.7
bastante máis axeitado	4	27.5	27.8	57.5
moito máis axeitado	5	42.0	42.5	100.0
	0	1.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.70. O uso do galego nun testamento ou contrato parécelle, en comparanza co do castelán...

	Valor	%	% válida	% acumulada
moito menos axeitado	1	9.9	10.1	10.1
bastante menos axeitado	2	18.3	18.7	28.9
igual de axeitado	3	33.2	34.0	62.8
bastante máis axeitado	4	16.5	16.9	79.7
moito máis axeitado	5	19.8	20.3	100.0
	0	2.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.71. Se ten un pleito e o seu avogado o defende en galego, Vde. estaría...

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	5.3	5.4	5.4
bastante en desacordo	2	7.9	8.0	13.3
indiferente	3	21.1	21.3	34.6
bastante de acordo	4	20.0	20.2	54.8
totalmente de acordo	5	44.9	45.2	100.0
	0	.8	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.72. O uso do castelán, en relación co do galego, na misa parécelle...

	Valor	%	% válida	% acumulada
moito máis axeitado	1	13.2	14.0	14.0
bastante máis axeitado	2	13.5	14.3	28.2
igual de axeitado	3	39.3	41.5	69.7
bastante menos axeitado	4	14.1	14.9	84.6
moito menos axeitado	5	14.5	15.4	100.0
	0	5.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.74. ¿Que lle parece que a información deportiva ou os sucesos dos periódicos estean escritos en galego?

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	4.6	4.7	4.7
bastante en desacordo	2	10.0	10.3	15.0
indiferente	3	23.8	24.4	39.3
bastante de acordo	4	27.2	27.8	67.2
totalmente de acordo	5	32.1	32.8	100.0
	0	2.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.75. Os nomes dos sitios e rúas de Galicia deben estar só en galego.

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	7.0	7.1	7.1
bastante en desacordo	2	15.3	15.4	22.5
indiferente	3	15.7	15.9	38.4
bastante de acordo	4	21.9	22.1	60.5
totalmente de acordo	5	39.1	39.5	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.79. O galego que se fala na radio e na TV é, respecto do que fala Vde., ...

	Valor	%	% válida	% acumulada
moi distinto	1	9.4	10.0	10.0
bastante distinto	2	39.0	41.3	51.3
semellante	3	30.7	32.6	83.9
bastante semellante	4	13.5	14.3	98.2
moi semellante	5	1.7	1.8	100.0
	0	5.6	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.80. Ten que haber máis programas de radio e TV en galego.

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	2.1	2.1	2.1
bastante en desacordo	2	4.5	4.6	6.7
indiferente	3	27.1	27.6	34.4
bastante de acordo	4	32.9	33.6	68.0
totalmente de acordo	5	31.4	32.0	100.0
	0	2.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.81. Debe usarse máis o galego na publicidade.

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	2.1	2.1	2.1
bastante en desacordo	2	4.1	4.2	6.4
indiferente	3	27.5	28.2	34.6
bastante de acordo	4	31.1	31.9	66.5
totalmente de acordo	5	32.7	33.5	100.0
	0	2.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.84. As asignaturas diferentes de lingua e literatura españolas deben explicarse en galego.

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	12.3	13.3	13.3
bastante en desacordo	2	17.9	19.4	32.7
indiferente	3	18.8	20.4	53.1
bastante de acordo	4	23.6	25.5	78.6
totalmente de acordo	5	19.7	21.4	100.0
	0	7.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.89. ¿En que lingua prefire/prefería as clases?

	Valor	%	% válida	% acumulada
en castelán	1	27.8	38.6	38.6
nas dúas	2	11.5	15.9	54.5
indiferente	3	15.5	21.6	76.0
en galego	4	17.3	24.0	100.0
	0	27.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.90. ¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar matemáticas...?

	Valor	%	% válida	% acumulada
moito máis axeitado	1	12.7	14.5	14.5
bastante máis axeitado	2	16.8	19.2	33.7
igual de axeitado	3	45.4	52.1	85.9
bastante menos axeitado	4	7.5	8.6	94.5
moito menos axeitado	5	4.8	5.5	100.0
	0	12.8	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.91. ¿Cre que o castelán é, en relación co galego, para explicar historia...?

	Valor	%	% válida	% acumulada
moito máis axeitado	1	11.7	13.3	13.3
bastante máis axeitado	2	15.5	17.6	30.9
igual de axeitado	3	46.7	53.0	83.9
bastante menos axeitado	4	8.8	10.0	93.9
moito menos axeitado	5	5.4	6.1	100.0
	0	11.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.94. O galego debe se-la lingua habitual da escola.

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	10.6	11.0	11.0
bastante en desacordo	2	18.1	18.7	29.7
indiferente	3	16.7	17.2	46.9
bastante de acordo	4	26.1	26.9	73.9
totalmente de acordo	5	25.3	26.1	100.0
	0	3.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.95. ¿Como valora que baxa pais galegofalantes que lles falen ós seus fillos en castelán?

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente de acordo	1	6.4	6.5	6.5
bastante de acordo	2	14.3	14.5	21.0
indiferente	3	25.2	25.6	46.6
bastante en desacordo	4	23.5	23.9	70.5
totalmente en desacordo	5	29.1	29.5	100.0
	0	1.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.96. ¿Cre que o castelán serve para máis, menos ou o mesmo có galego?

	Valor	%	% válida	% acumulada
máis có galego	1	30.7	31.3	31.3
o mesmo có galego	2	56.1	57.3	88.6
menos có galego	3	11.1	11.4	100.0
	0	2.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.97. Se Vde. se dirixe a alguén en galego e lle contesta en castelán, ¿que pensa?

	Valor	%	% válida	% acumulada
gústame	1	1.6	1.7	1.7
é algo normal	2	25.8	28.5	30.2
indiferente	3	40.9	45.2	75.4
non é moi correcto	4	17.7	19.5	94.9
é de mala educación	5	4.6	5.1	100.0
	0	9.4	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.98. Se Vde. se dirixe a alguén en castelán e lle contesta en galego, ¿que pensa?

	Valor	%	% válida	% acumulada
é de mala educación	1	2.1	2.5	2.5
non é moi correcto	2	6.8	8.1	10.6
indiferente	3	34.5	40.9	51.6
é algo normal	4	26.2	31.1	82.6
gústame	5	14.7	17.4	100.0
	0	15.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.99. ¿Que lingua se lles debe aprender ós nenos na casa?

	Valor	%	% válida	% acumulada
o castelán	1	6.6	6.6	6.6
as dúas	2	71.3	72.0	78.6
o galego	3	21.2	21.4	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.100. ¿Por que?

	Valor	%	% válida	% acumulada
se-la lingua habitual dos pais	1	11.5	11.6	11.6
se-la/s lingua/s de Galicia	2	25.3	25.6	37.2
se-la lingua do Estado	3	2.1	2.1	39.3
por utilidade	4	56.5	57.0	96.3
a outra non é útil	5	.5	.5	96.8
consideración social da lingua	6	.9	.9	97.7
outras razóns	7	2.3	2.3	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.101. ¿Como valora o feito de que baxa pais castelanfalantes que lles falan ós seus fillos en galego?

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	10.0	10.5	10.5
bastante en desacordo	2	14.2	14.8	25.2
indiferente	3	31.8	33.1	58.3
bastante de acordo	4	24.1	25.2	83.5
totalmente de acordo	5	15.9	16.5	100.0
	0	4.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.102. Hoxe en día a xente nova fala...

	Valor	%	% válida	% acumulada
só castelán	1	1.3	1.3	1.3
máis castelán	2	35.4	36.2	37.5
igual	3	20.5	21.0	58.5
máis galego	4	39.4	40.2	98.7
só galego	5	1.3	1.3	100.0
	0	2.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.103. Hoxe en día os vellos falan...

	Valor	%	% válida	% acumulada
só castelán	1	.2	.2	.2
máis castelán	2	5.5	5.5	5.7
igual	3	5.8	5.8	11.5
máis galego	4	58.2	58.6	70.1
só galego	5	29.6	29.9	100.0
	0	.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.104. Hoxe en día a xente con estudos fala...

	Valor	%	% válida	% acumulada
só castelán	1	1.4	1.5	1.5
máis castelán	2	30.4	31.7	33.2
igual	3	32.2	33.6	66.8
máis galego	4	30.5	31.9	98.7
só galego	5	1.3	1.3	100.0
	0	4.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.105. Hoxe en día as persoas sen estudos falan...

	Valor	%	% válida	% acumulada
só castelán	1	.4	.4	.4
máis castelán	2	11.2	11.6	12.0
igual	3	19.3	20.0	32.0
máis galego	4	55.1	57.1	89.1
só galego	5	10.5	10.9	100.0
	0	3.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.106. ¿Que lingua deben fala-los galegos?

	Valor	%	% válida	% acumulada
o castelán	1	1.8	1.8	1.8
as dúas	2	57.7	58.1	60.0
o galego	3	39.8	40.0	100.0
	0	.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.107. Se se deixase de fala-lo galego, a cultura e identidade de Galicia...

	Valor	%	% válida	% acumulada
perderíanse	1	72.2	76.8	76.8
manteríanse	2	21.8	23.2	100.0
	0	6.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.108. ¿Que opina Vde. de que medre o uso do galego, de que se potencie?

	Valor	%	% válida	% acumulada
totalmente en desacordo	1	1.3	1.3	1.3
bastante en desacordo	2	2.1	2.2	3.5
indiferente	3	9.8	9.9	13.4
bastante de acordo	4	29.5	29.8	43.2
totalmente de acordo	5	56.3	56.8	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.109. As medidas que se toman para favorece-lo uso do galego parécenlle...

	Valor	% %	% válida	% acumulada
demasiadas	1	2.8	3.3	3.3
un pouco excesivas	2	6.0	7.0	10.3
suficientes	3	40.0	47.2	57.6
insuficientes	4	31.7	37.4	95.0
moi insuficientes	5	4.3	5.0	100.0
	0	15.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.110. ¿Quen, e en que medida, debería responsabilizarse da normalización do galego?

a) O goberno central:

	Valor	% %	% válida	% acumulada
nada	1	28.6	32.8	32.8
pouco	2	11.2	12.8	45.6
algo	3	18.5	21.2	66.8
bastante	4	16.8	19.2	86.0
moito	5	12.2	14.0	100.0
	0	12.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

b) O ensino:

	Valor	% %	% válida	% acumulada
nada	1	2.4	2.6	2.6
pouco	2	3.8	4.1	6.7
algo	3	13.5	14.6	21.3
bastante	4	34.2	36.9	58.3
moito	5	38.6	41.7	100.0
	0	7.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

c) Os medios de comunicación:

	Valo	% %	% válida	% acumulada
nada	1	2.9	3.2	3.2
pouco	2	4.6	5.0	8.2
algo	3	15.7	17.2	25.4
bastante	4	35.4	38.7	64.1
moito	5	32.9	35.9	100.0
	0	8.4	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

d) As empresas:

	Valor	% %	% válida	% acumulada
nada	1	10.7	12.0	12.0
pouco	2	10.0	11.2	23.2
algo	3	23.4	26.4	49.6
bastante	4	25.9	29.1	78.7
moito	5	19.0	21.3	100.0
	0	11.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

e) Os concellos:

	Valor	% %	% válida	% acumulada
nada	1	2.5	2.7	2.7
pouco	2	2.7	3.0	5.6
algo	3	10.2	11.0	16.7
bastante	4	28.9	31.3	48.0
moito	5	48.0	52.0	100.0
	0	7.6	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

f) A Xunta:

	Valor	% %	% válida	% acumulada
nada	1	1.8	1.9	1.9
pouco	2	1.5	1.6	3.5
algo	3	6.2	6.7	10.3
bastante	4	21.6	23.2	33.5
moito	5	61.9	66.5	100.0
	0	7.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

g) Os pais:

	Valor	% %	% válida	acumulada
nada	1	3.0	3.2	3.2
pouco	2	4.0	4.3	7.5
algo	3	14.3	15.5	23.0
bastante	4	31.0	33.5	56.4
moito	5	40.3	43.6	100.0
	0	7.4	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

h) Os intelectuais (escritores, etc.):

	Valor	% %	% válida	acumulada
nada	1	2.8	3.1	3.1
pouco	2	3.4	3.7	6.8
algo	3	12.0	13.4	20.2
bastante	4	28.9	32.1	52.3
moito	5	43.0	47.7	100.0
	0	9.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.111. ¿Cal será o futuro das linguas en Galicia?

	Valor	% %	% válida	acumulada
falarase só castelán	1	.5	.6	.6
falarase máis castelán	2	11.3	11.9	12.4
falaranse as dúas por igual	3	27.4	28.9	41.4
falarase máis galego	4	52.5	55.4	96.7
falarase só galego	5	3.1	3.3	100.0
	0	5.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.112. Na súa opinión o tema da lingua é...

	Valor	% %	% válida	acumulada
nada importante	1	2.0	2.1	2.1
pouco importante	2	7.5	7.7	9.7
importante	3	43.7	44.4	54.1
bastante importante	4	22.7	23.1	77.2
moi importante	5	22.4	22.8	100.0
	0	1.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.113. Todo o que vive en Galicia debe saber ou coñece-lo galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente en desacordo	1	1.6	1.6	1.6
bastante en desacordo	2	3.2	3.2	4.8
indiferente	3	4.0	4.0	8.8
bastante de acordo	4	28.6	28.7	37.5
totalmente de acordo	5	62.3	62.5	100.0
	0	.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.116. ¿Cre Vde. que o galego se fala...?

a) Respecto de hai 10 anos:

	Valor	% %	% válida	acumulada
menos	1	12.4	12.9	12.9
igual	2	11.1	11.5	24.5
máis	3	72.5	75.5	100.0
	0	4.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

b) Respecto de hai 25 anos:

	Valor	% %	% válida	acumulada
menos	1	17.6	20.8	20.8
igual	2	10.4	12.3	33.1
máis	3	56.7	66.9	100.0
	0	15.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

c) Respecto de hai 40 anos:

	Valor	% %	% válida	acumulada
menos	1	20.0	27.6	27.6
igual	2	8.0	11.1	38.8
máis	3	44.3	61.2	100.0
	0	27.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.117. Nos últimos anos o seu aprecio polo galego...

	Valor	% %	% válida	acumulada
diminuíu	1	3.1	3.1	3.1
mantívose	2	47.4	48.2	51.3
aumentou	3	47.9	48.7	100.0
	0	1.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.120. ¿Gustaríalle aprender ou mellora-lo seu galego?

	Valor	% %	% válida	acumulada
nada	1	9.6	9.7	9.7
pouco	2	6.0	6.0	15.7
indiferente	3	21.1	21.2	36.9
bastante	4	37.0	37.3	74.2
moito	5	25.6	25.8	100.0
	0	.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.121. ¿Como cre que é o galego da súa zona?

	Valor	% %	% válida	acumulada
moi malo	1	2.4	2.5	2.5
malo	2	14.9	15.4	17.9
nin bo nin malo	3	58.6	60.4	78.2
bo	4	19.9	20.5	98.7
moi bo	5	1.3	1.3	100.0
	0	3.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.122. ¿Que lle parece o galego da TV?

	Valor	% %	% válida	acumulada
moi malo	1	3.8	4.0	4.0
malo	2	10.7	11.1	15.1
nin bo nin malo	3	27.6	28.8	43.9
bo	4	48.8	50.9	94.8
moi bo	5	5.0	5.2	100.0
	0	4.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.123. ¿Quen é máis galego?

	Valor	% %	% válida	acumulada
quen vive e traballa aquí	1	19.7	21.4	21.4
o que naceu en Galicia	2	57.2	62.3	83.7
o que fala galego	3	15.0	16.3	100.0
	0	8.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.124. Quen fala castelán ten máis estudos ca quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	2.8	2.9	2.9
bastante de acordo	2	9.1	9.3	12.2
indiferente	3	14.5	14.8	26.9
bastante en desacordo	4	16.0	16.3	43.3
totalmente en desacordo	5	55.6	56.7	100.0
	0	2.0	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.125. Quen fala castelán merece máis consideración social ca quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	.9	.9	.9
bastante de acordo	2	3.3	3.3	4.3
indiferente	3	13.0	13.1	17.4
bastante en desacordo	4	14.8	15.0	32.4
totalmente en desacordo	5	66.8	67.6	100.0
	0	1.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.126. A quen fala castelán débenselle dar máis posibilidades de ascender na súa profesión ca a quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	.9	.9	.9
bastante de acordo	2	2.6	2.6	3.5
indiferente	3	11.8	12.0	15.5
bastante en desacordo	4	13.8	13.9	29.4
totalmente en desacordo	5	69.7	70.6	100.0
	0	1.2	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.127. Quen fala castelán cun forte acento galego ten menos posibilidades de ascender na súa profesión.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	1.3	1.3	1.3
bastante de acordo	2	7.7	8.0	9.3
indiferente	3	15.9	16.5	25.7
bastante en desacordo	4	17.5	18.2	43.9
totalmente en desacordo	5	54.0	56.1	100.0
	0	3.7	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.128. Quen fala castelán ten máis posibilidades de facer amigos ca quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	1.6	1.7	1.7
bastante de acordo	2	7.1	7.2	8.9
indiferente	3	18.0	18.2	27.1
bastante en desacordo	4	16.1	16.4	43.4
totalmente en desacordo	5	55.7	56.6	100.0
	0	1.4	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.129. Quen fala castelán ten máis posibilidades para relacionarse socialmente ca quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	4.4	4.5	4.5
bastante de acordo	2	15.3	15.6	20.0
indiferente	3	16.5	16.8	36.9
bastante en desacordo	4	15.2	15.5	52.4
totalmente en desacordo	5	46.8	47.6	100.0
	0	1.8	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.130. Quen fala castelán é máis realista ou práctico ca quen fala galego.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	1.6	1.7	1.7
bastante de acordo	2	5.7	5.8	7.5
indiferente	3	18.1	18.7	26.2
bastante en desacordo	4	14.5	15.0	41.2
totalmente en desacordo	5	57.0	58.8	100.0
	0	3.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.131. Quen fala galego é a primeira vista máis simpático ou afable ca quen fala castelán.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente en desacordo	1	33.6	33.9	33.9
bastante en desacordo	2	12.6	12.7	46.6
indiferente	3	28.2	28.5	75.1
bastante de acordo	4	15.7	15.9	91.0
totalmente de acordo	5	8.9	9.0	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.132. Quen fala galego é máis accesible para falar con el ca quen fala castelán.

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente en desacordo	1	27.3	27.6	27.6
bastante en desacordo	2	11.2	11.3	38.9
indiferente	3	24.0	24.2	63.1
bastante de acordo	4	18.7	18.9	82.0
totalmente de acordo	5	17.8	18.0	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.133. *Quen fala castelán merécelle máis respecto ca quen fala galego.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	.8	.8	.8
bastante de acordo	2	2.0	2.0	2.8
indiferente	3	17.3	17.3	20.2
bastante en desacordo	4	11.7	11.7	31.9
totalmente en desacordo	5	67.9	68.1	100.0
	0	.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.134. *O galego é unha lingua máis fermosa có castelán.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente en desacordo	1	11.1	11.3	11.3
bastante en desacordo	2	11.6	11.8	23.1
indiferente	3	25.1	25.6	48.7
bastante de acordo	4	23.6	24.1	72.8
totalmente de acordo	5	26.6	27.2	100.0
	0	2.1	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.135. *¿Cal cre que é a lingua dos galegos?.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
o castelán	1	1.7	1.8	1.8
as dúas	2	39.7	39.9	41.6
o galego	3	58.1	58.4	100.0
	0	.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.136. *O castelán é máis axeitado có galego para falar na cidade.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	14.6	14.7	14.7
bastante de acordo	2	18.3	18.4	33.2
indiferente	3	20.7	20.9	54.1
bastante en desacordo	4	16.3	16.4	70.5
totalmente en desacordo	5	29.2	29.5	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.137. *O castelán é máis axeitado có galego para falar na vila.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	5.2	5.2	5.2
bastante de acordo	2	8.1	8.2	13.4
indiferente	3	21.9	22.1	35.5
bastante en desacordo	4	25.4	25.6	61.1
totalmente en desacordo	5	38.5	38.9	100.0
	0	.9	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.138. *O galego é máis axeitado có castelán para falar na aldea.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente en desacordo	1	7.6	7.7	7.7
bastante en desacordo	2	3.1	3.1	10.7
indiferente	3	9.5	9.5	20.3
bastante de acordo	4	18.6	18.6	38.9
totalmente de acordo	5	60.9	61.1	100.0
	0	.3	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.139. *O castelán é máis axeitado para o mundo de boxe có galego.*

	Valor	% %	% válida	acumulada
totalmente de acordo	1	14.5	14.9	14.9
bastante de acordo	2	15.8	16.2	31.1
indiferente	3	23.4	24.0	55.1
bastante en desacordo	4	16.9	17.3	72.4
totalmente en desacordo	5	26.9	27.6	100.0
	0	2.5	NON-COMPUTADOS	
TOTAL		100.0	100.0	

P.143. Os xuízos sobre a lingua emitidos á marxe das cuestións indagadas foron...

	Valor	% %	% válida	% acumulada
moi negativos	1	1.9	2.1	2.1
negativos	2	8.1	8.8	11.0
neutros	3	33.5	36.5	47.5
positivos	4	36.1	39.4	86.9
moi positivos	5	12.0	13.1	100.0
	0	8.4	NON-COMPUTADOS	
	TOTAL	100.0	100.0	

Apéndice, 3

CUESTIONARIO

Datos de control

Nome do entrevistado: _____ Tlf.: _____

Nome da rúa/lugar

Concello/Cidade/Vila

Enderezo exacto: _____

Día e hora da entrevista: _____

Código entrevistador ☐☐☐

Código supervisor ☐☐

Código gravador ☐

Código depurador ☐

Estamos a realizar en Galicia, por encargo da Real Academia Galega, unha enquisa sobre o uso da lingua galega e mailos factores que influen nel. Para nós, sería de sumo interese coñecer as súas ideas e opinións ó respecto. Por iso, se é tan amable, quería que me contestase unhas preguntas.

☐ ☐

11

11

_____

P.1	P.2	P.3	P.4	P.5
SEXO DO ENTREVISTADO	¿CAL É A SÚA IDADE?	¿ONDE NACEU VOSTEDE?	¿ONDE ESTÁ SITUADO ESE LUGAR?	¿VIVIU FÓRA DE GALICIA?
Home ..... 1 Muller 2	Anos cumpridos. <div style="border: 1px solid black; width: 30px; height: 30px; display: flex; align-items: center; justify-content: center;"> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: black;"></div> <div style="width: 15px; height: 15px; background-color: black;"></div> </div>	Lugar ..... Concello ..... Galicia ..... 1 <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 5px auto;">8</div> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="width: 100%; border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; height: 100%;"></div> <div style="width: 10px; height: 100%; border-left: 1px solid black; border-right: 1px solid black; position: relative;"> <div style="position: absolute; top: 0; width: 100%; height: 100%;"></div> </div> </div> Países de lingua catalana/País Vasco ..... 2 Resto de España ..... 3 Outros con 1 lingua ..... 4 Outros con varias linguas 5	Na costa ..... 1 No interior ..... 2 Na montaña 3	Si ..... 1 Non ..... 2 Esporadicamente ..... 3 <div style="border: 1px solid black; border-radius: 50%; width: 40px; height: 40px; display: flex; align-items: center; justify-content: center; margin: 5px auto;">9</div>

P.6	P.7	P.8	P.9	P.10
¿ONDE VIVIU?	¿CANTOS ANOS?	¿A QUE IDADE VEU PARA GALICIA?	¿CAL É/ERA A PROFESIÓN DE SEU PAI?	¿CAL É/ERA A PROFESIÓN DE SÚA NAI?
Países de lingua catalana/País Vasco 1	N.º anos 	Anos cumpridos. 	Profesión: _____ _____ _____	Profesión: _____ _____ _____
Resto de España 2				
Outros con 1 lingua 3				
Outros con varias linguas 4				

P.11	P.12	P.13	P.14
¿Cal é a súa profesión?	¿Cantas persoas conviven con vde. no núcleo familiar?	¿Que estudos ten feitos ou está facendo?	¿Que lingua fala? CARTÓN 1
Profesión: 	N. ^o persoas 	Ningún ..... 1 Primarios incompletos ..... 2 Primarios completos ..... 3 F.P. .... 4 Bacheralato ..... 5 Carreira G. medio ..... 6 Carreira G. superior ..... 7 Outros estudos 8	Só galego ..... 4 Máis galego ca castelán ..... 3 Máis castelán ca galego ..... 2 Só castelán. 1

P.15	P.16						P.17
¿En que lingua aprendeu a falar?	¿Cal é o seu dominio do galego?						¿Como aprendeu a fala-lo galego?
Galego 1	Moito	Bastante	Pouco	Nada	N.P.	Familia 1	
Castelán 2	Entendeo	4 3	2	1	9	Escola 2	
As dúas 3	Fálao	4 3	2	1	9	amigos 3	
Outras 4	Leo	4 3	2	1	9	Vecíños 4	
	Escribeo	4 3	2	1	9	Traballo 5	
						Outros 6	
						N.P. 9	

P.18								P.19	P.20
¿Cat é/era o dominio do galego na súa familia?								¿Que lingua falaba seu pai con Vde.?	¿Que lingua falaba súa nai con Vde.?
CARTÓN x									CARTÓN 1
	Ningún	Pode entendela	Pode entendela e falalo	Pode entendela, falalo e lelo	Pode entendela, falalo, lelo e escribilo	Pode entendela, lelo e escribilo	N.P./ N.S./ N.C.	Só galego .. 4 Máis galego ca castelán .. 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 N.P. 9	Só galego .. 4 Máis galego ca castelán .. 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 N.P. 9
Pai	1	2	3	4	5	8	9		
Nai	1	2	3	4	5	8	9		
Avó	1	2	3	4	5	8	9		
Avoa	1	2	3	4	5	8	9		

P.21	P.22	P.23	P.24	P.25	P.26
¿Que lingua falan/ ban seus pais entre si?	¿Que lingua falan/ ban seus pais cos seus avós?	¿Que lingua falaba o seu avó materno?	¿Que lingua falaba a súa avoa materna?	¿Que lingua falaba o seu avó paterno?	¿Que lingua falaba a súa avoa paterna?
Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Máis galego ca castelán . 3	Máis galego ca castelán . 3	Máis galego ca castelán . 3	Máis galego ca castelán . 3	Máis galego ca castelán . 3	Máis galego ca castelán . 3
Máis castelán ca galego ... 2	Máis castelán ca galego ... 2	Máis castelán ca galego ... 2	Máis castelán ca galego ... 2	Máis castelán ca galego ... 2	Máis castelán ca galego ... 2
Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9

P.27	P.28	P.29					
¿Que lingua fala/ba cos seus irmáns? [CARTÓN 1]	¿Sempre falou a mesma lingua que fala hoxe?	¿Que lingua fala/ba...? [CARTÓN 1]	só galego	máis galego ca castelán	máis castelán ca galego	só castelán	N.P.
Só galego .. 4	31 Si ..... 1 Non 2	Ata os 13 anos	4	3	2	1	9
Máis galego ca castelán .. 3		Dos 14 ós 18 anos	4	3	2	1	9
Máis castelán ca galego .. 2		Dos 19 ós 30 anos	4	3	2	1	9
Só castelán. . 1		Dos 31 en diante.	4	3	2	1	9
N.P. 9							

P.30	P.31	P.32	P.33	P.34	P.35
¿Por que fixo ese/s cambio/s de lingua?	¿Que lingua se fala/ba no seu traballo? [CARTÓN 1]	Profesión liberal ¿Que lingua fala/ba no seu traballo cos seus clientes?	Profesión non liberal ¿Que lingua fala/ba no seu traballo cos seus empregados/subordinados?		
Por vontade propia 1	38 Só galego .. 4 Máis galego ca castelán .. 3 Máis castelán ca galego .. 2 Só castelán. . 1 N.P. 9	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Por influxo do ensino 2		Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3
Por razóns de traballo 3		Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2
Para adaptarme ó medio 4		Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
Pola consideración social do galego 5		N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9
Por outras razóns 6		36 33			
NS/NC. 9					

P.36	P.37	P.38	P.39	P.40	P.41
A lingua do seu traballo. ¿Condiciona/condicionou a súa lingua habitual?	¿En que sentido?	¿Que lingua fala/ba co seu home/muller? [CARTÓN 1]	¿Que lingua fala/ba cos seus fillos homes?	¿Que lingua fala/ba coas súas fillas?	¿Que lingua fala/ba cos seus fillos (homes/mulleres) máis novos?
Si 1	A favor do galego .. 2 A favor do castelán .. 1	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Non 2		Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3
38		Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2
		Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
		N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9

P.42	P.43	P.44	P.45	P.46	P.47
¿Que lingua fala/ba cos seus fillos (homes/mulleres) máis vellos?	¿En que lingua reprende os seus fillos?	¿En que lingua fala cando discute ou se enfada?	¿Que lingua fala/ba cos seus irmáns homes?	¿Que lingua fala/ba cos súas irmás?	¿Que lingua fala/ba cos seus irmáns (homes/mulleres) máis novos?
Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3
Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2
Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9

P.48	P.49	P.50	P.51	P.52	P.53
¿Que lingua fala/ba cos seus irmáns (homes/mulleres) máis vellos?	¿Econ seu pai?	¿Econ súa nai?	¿E cos seus avós maternos?	¿E cos seus avós paternos?	¿E con outros familiares máis vellos?
Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3
Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2
Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9

P.54	P.55	P.56	P.57	P.58	P.59
¿E con outros familiares máis novos?	¿Condiciona/condicionou a lingua da súa parella a de vostede?	¿De que xeito?	¿Que lingua fala cos veciños? [CARTÓN 1]	¿E cos veciños de fóra de Galicia?	¿Que lingua fala cos amigos?
Só galego .. 4	Si ..... 1 Non ..... 2 N.P. 9 57	A favor do galego .. 2	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4
Máis galego ca castelán .. 3		A favor do castelán .. 1	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3
Máis castelán ca galego .. 2			Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2
Só castelán. . 1			Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1
N.P. 9			N.P. 9	N.P. 9	N.P. 9

P.60	P.61	P.62	P.63
¿Que lingua fala vde. cando vai á tenda de alimentación, á panadería, etc. ?	¿E cando fai as súas compras non habituais, mercar roupa, electrodomésticos, etc. ? [CARTÓN 1]	¿Vde. en que lingua acostuma dirixirse a un descoñecido?	¿Por que razón?
Só galego .. 4	Só galego .. 4	Só galego .. 4	Porque é a miña lingua habitual 1
Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Máis galego ca castelán .. 3	Por vontade ou desexo propio 2
Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Máis castelán ca galego .. 2	Por se non entende outra lingua 3
Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Só castelán. . 1	Depende de onde estea 4
N.P. 9	N.P. 9		Pola idade do interlocutor 5
			Polo aspecto do interlocutor (roupa, aparencia) 6
			Porque non se lle debe falar outra lingua a un descoñecido 7
			Polo sexo do interlocutor 8
			Por outras razóns 9

P.64	P.65	P.66	P.67	P.68
¿Que lingua fala cando alguén lle merece confianza? [CARTÓN 1]	¿Que lingua fala cando ten que resolver asuntos nas oficinas do seu concello?	¿E cando ten que resolver asuntos nalgũa oficina da Xunta?	¿Que lingua fala vostede ó seu médico de cabeceira?	¿E ó médico especialista?
Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9

P.69	P.70	P.71	P.72
O uso normal do galego nos Concellos e na Xunta parécelle en comparanza co do castelán...	O uso do galego nun testamento ou contrato parécelle en comparanza co do castelán...	Se ten un pleito e o seu avogado o defende en galego, vde. estaría. [CARTÓN 2]	O uso do castelán en relación co do galego na misa parécelle...
Moito máis axeitado ... 5 Bastante máis axeitado ... 4 Igual de axeitado ... 3 Bastante menos axeitado ... 2 Moito menos axeitado ... 1 NS/NC ... 9	Moito máis axeitado ... 5 Bastante máis axeitado ... 4 Igual de axeitado ... 3 Bastante menos axeitado ... 2 Moito menos axeitado ... 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Moito máis axeitado ... 1 Bastante máis axeitado ... 2 Igual de axeitado ... 3 Bastante menos axeitado ... 4 Moito menos axeitado ... 5 NS/NC ... 9

P.73	P.74	P.75	P.76
¿En que lingua le habitualmente?	¿Que lle parece que a información deportiva ou os sucesos dos periódicos estean escritos en galego? [CARTÓN 2]	Os nomes dos sitios e rúas de Galicia deben estar só en galego. [CARTÓN 2]	Cando ten que deixarlle unha nota a alguén. ¿En que lingua escribe?
Sempre en galego ... 4 Máis veces en galego ca en castelán ... 3 Máis veces en castelán ca en galego ... 2 Sempre en castelán ... 1 N.P. 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Sempre en galego ... 4 Máis veces en galego ca en castelán ... 3 Máis veces en castelán ca en galego ... 2 Sempre en castelán ... 1 N.P. 9

P.77	P.78	P.79	P.80
¿En que lingua son os programas de TV que ve?	¿En que lingua son os programas de radio que escoita?	O galego que se fala na radio e na T.V. é respecto do que fala vde...	Ten que haber máis programas de radio e T.V. en galego. [CARTÓN 2]
Todos en galego ... 4 Máis veces en galego ca en castelán ... 3 Máis veces en castelán ca en galego ... 2 Todos en castelán ... 1 N.P. 9	Todos en galego ... 4 Máis veces en galego ca en castelán ... 3 Máis veces en castelán ca en galego ... 2 Todos en castelán ... 1 N.P. 9	Moi semellante ... 5 Bastante semellante ... 4 Semellante ... 3 Bastante distinto ... 2 Moi distinto ... 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9

P.81	P.82	P.83	P.84	P.85
Debe usarse máis o galego na publicidade [CARTÓN 2]	¿Estudiou galego na escola?	¿Durante canto tempo?	As asignaturas diferentes de lingua e literatura españolas deben explicarse en galego [CARTÓN 2]	¿En que lingua escribe/ía na escola? [CARTÓN 1]
Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Si ..... 1 Non 2 84	Anos ☐ ☐	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9

P.86	P.87	P.88	P.89	P.90
¿En que lingua fala/ba cos seus compañeiros na clase?	¿E no recreo?	¿En que lingua fala/ba cos seus profesores? [CARTÓN 1]	¿En que lingua prefire/prefería as clases?	¿Cre que o castelán é en relación co galego, para explicar Matemáticas...?
Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.P. 9	En galego ... 4 Indiferente ... 3 Nas dúas ... 2 En castelán. ... 1 N.P. 9	Moito máis axeitado ... 1 Bastante máis axeitado ... 2 Igual de axeitado ... 3 Bastante menos axeitado ... 4 Moito menos axeitado ... 5 NS/NC ... 9

P.91	P.92	P.93	P.94	P.95
¿Cre que o castelán é en relación co galego, para explicar Historia...?	¿Condiciona/ou a lingua das clases a súa lingua habitual?	¿En que sentido? Si ... 1 Non ... 2 N.P. ... 9 94	O galego debe se-la lingua habitual da escola [CARTÓN 2]	¿Como valora que haxa pais galegofalantes que lles falen ós seus fillos en castelán? [CARTÓN 2]
Moito máis axeitado ... 1 Bastante máis axeitado ... 2 Igual de axeitado ... 3 Bastante menos axeitado ... 4 Moito menos axeitado ... 5 NS/NC ... 9	A favor do galego ... 2 A favor do castelán ... 1		Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo ... 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ... 2 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 4 Totalmente en desacordo ... 5 NS/NC ... 9

P.96	P.97	P.98	P.99
¿Cre que o castelán serve para máis, menos ou o mesmo có galego?	Se vostede se dirixe a alguén en galego e lle contesta en castelán. ¿Que pensa?	Se vostede se dirixe a alguén en castelán e lle contesta en galego. ¿Que pensa?	¿Que lingua se lles debe aprender ós nenos na casa?
Máis có galego ... 1 O mesmo có galego ... 2 Menos có galego ... 3 NS/NC, ... 9	Gústame ... 1 É algo normal ... 2 Indiferente ... 3 Non é moi correcto ... 4 É de mala educación ... 5 NP/NS/NC ... 9	Gústame ... 5 É algo normal ... 4 Indiferente ... 3 Non é moi correcto ... 2 É de mala educación ... 1 NP/NS/NC ... 9	O galego ... 3 As dúas ... 2 O castelán ... 1 NS/NC ... 9 101

P.100	P.101	P.102	P.103
¿Por que?	¿Como valora o feito de que haxa pais castelanfalantes que lles falan os seus fillos en galego? [CARTÓN 2]	Hoxe en día a xente nova fala...	Hoxe en día os vellos falan...
Por se-la lingua habitual dos pais ..... 1 Por se-la/s lingua/s de Galicia ..... 2 Por se-la lingua do Estado ..... 3 Por utilidade (posibilidade de comunicación, ampliación da cultura) ..... 4 Porque a outra non serve ..... 5 Pola consideración social desa lingua ..... 6 Por outras razóns 7	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ..... 4 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC 9	Só galego .. 5 Máis galego ca castelán . 4 Galego e castelán por igual . 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 NS/NC 9	Só galego .. 5 Máis galego ca castelán . 4 Galego e castelán por igual . 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 NS/NC 9

P.104	P.105	P.106	P.107	P.108
Hoxe en día a xente con estudos fala...	Hoxe en día as persoas sen estudos falan...	¿Que lingua deben fala-los galegos?.	Se se deixase de fala-lo galego, a cultura e identidade de Galicia...	¿Que opina vostede de que medre o uso do galego, de que se potencia?.
Só galego .. 5 Máis galego ca castelán . 4 Galego e castelán por igual . 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 NS/NC 9	Só galego .. 5 Máis galego ca castelán . 4 Galego e castelán por igual . 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. . 1 NS/NC 9	O galego ... 3 As dúas ... 2 O castelán. . 1 NS/NC 9	Perderíanse ..... 1 Manteríanse ..... 2 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ..... 4 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC 9

P.109	P.110
As medidas que se toman para favorece-lo uso do galego parécenlle...	¿Quen, e en que medida, debería responsabilizarse da normalización do galego?
Demasiadas 1	
Un pouco excesivas 2	
Suficientes 3	
Insuficientes 4	
Moi insuficientes 5	
NS/NC 9	

	Moito	Bastante	Algo	Pouco	Nada	NS/NC
Goberno central	5	4	3	2	1	9
Ensino	5	4	3	2	1	9
Medios de comunicación	5	4	3	2	1	9
Empresas	5	4	3	2	1	9
Concellos	5	4	3	2	1	9
Xunta	5	4	3	2	1	9
País	5	4	3	2	1	9
Os intelectuais (escritores, etc.)	5	4	3	2	1	9

P.111	P.112	P.113	P.114
¿Cal será o futuro das linguas en Galicia?.	N súa opinión o tema da lingua é...	Todo o que vive en Galicia debe saber ou coñece-lo galego [CARTÓN 2]	Se vde. está nun grupo onde a maioría fala castelán pero todos entenden o galego. ¿Que lingua fala vde.? [CARTÓN 1]
Falarase só galego ..... 5 Falarase máis galego ca castelán ..... 4 Falaranse as dúas por igual 3 Falarase máis castelán ca galego ..... 2 Falarase só castelán ..... 1 NS/NC 9	Moi importante ..... 5 Bastante importante ..... 4 Importante ..... 3 Pouco importante ..... 2 Nada importante ..... 1 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ..... 4 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC 9	Só galego ..... 4 Máis galego ca castelán ..... 3 Máis castelán ca galego ..... 2 Só castelán. .... 1 NS/NC 9

P.115	P.116	P.117																				
Se vde. está nun grupo onde a maioría fala galego, ¿que lingua fala Vde.? <div>CARTÓN 1</div>	¿Cre vostede que o galego se fala...	Nos últimos anos o seu aprecio polo galego...																				
Só galego ..... 4 Máis galego ca castelán ..... 3 Máis castelán ca galego ..... 2 Só castelán. .... 1 NS/NC 9	<table><thead><tr><th></th><th>Máis</th><th>Igual</th><th>Menos</th><th>NS/NC</th></tr></thead><tbody><tr><td>Ca hai 10 anos</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td></tr><tr><td>Ca hai 25 anos</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td></tr><tr><td>Ca hai 40 anos</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>9</td></tr></tbody></table>		Máis	Igual	Menos	NS/NC	Ca hai 10 anos	3	2	1	9	Ca hai 25 anos	3	2	1	9	Ca hai 40 anos	3	2	1	9	Aumentou .. 3 Mantívose .. 2 Diminuíu ... 1 NS/NC 9
	Máis	Igual	Menos	NS/NC																		
Ca hai 10 anos	3	2	1	9																		
Ca hai 25 anos	3	2	1	9																		
Ca hai 40 anos	3	2	1	9																		

P.118	P.119	P.120	P.121	P.122
Se fixo algún curso de galego fóra da escola, ¿cal foi o motivo principal?.	¿Que tipo de diploma ou acreditación se obtiña nese curso?.	¿Gustaríalle aprender, ou mellora-lo seu galego?.	¿Como cre que é o galego da súa zona?.	¿Que lle parece o galego da TV?.
Por mellorar profesionalmente ..... 1 Polo meu interese na lingua galega ..... 2 NS/NC 9	Oficialmente homologado pola Xunta ..... 1 Sen homologación oficial ..... 2 NS/NC 9	Moito ..... 5 Bastante ... 4 Indiferente ... 3 Pouco ..... 2 Nada ..... 1 NS/NC 9	Moi bo ..... 5 Bo ..... 4 Nin bo nin malo . 3 Malo ..... 2 Moi malo ..... 1 NS/NC 9	Moi bo ..... 5 Bo ..... 4 Nin bo nin malo . 3 Malo ..... 2 Moi malo ..... 1 NS/NC 9

P.123	P.124	P.125	P.126
¿Quen é máis galego?.	Quen fala castelán ten máis estudos ca quen fala galego. [CARTÓN 2]	Quen fala castelán merece máis consideración social ca quen fala galego.	A quen fala castelán débenselle dar máis posibilidades de ascender na súa profesión ca a quen fala galego.
O que fala galego ..... 3 O que naceu en Galicia .. 2 O que vive e traballa aquí 1 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9

P.127	P.128	P.129	P.130
Quen fala castelán cun forte acento galego ten menos posibilidades de ascender na súa profesión.	Quen fala castelán ten máis posibilidades de facer amigos ca quen fala galego.	Quen fala castelán ten máis posibilidades para relacionarse socialmente ca quen fala galego.	Quen fala castelán é máis realista ou práctico ca quen fala galego.
Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ..... 2 Indiferente ..... 3 Bastante en desacordo .. 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC 9

P.131	P.132	P.133	P.134
Quen fala galego é a primeira vista máis simpático ou afable ca quen fala castelán .	Quen fala galego é máis accesible para falar con el ca quen fala castelán .	Quen fala castelán merece máis respecto ca quen fala galego.	O galego é unha lingua máis fermosa có castelán. CARTÓN 2
Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ... 2 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC ... 9

P.135	P.136	P.137	P.138
¿Cal cre que é a lingua dos galegos?.	O castelán é máis axeitado có galego para falar na cidade	O castelán é máis axeitado có galego para falar na vila	O galego é máis axeitado có castelán para falar na aldea.
O galego ... 3 As dúas ... 2 O castelán ... 1 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ... 2 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ... 2 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC ... 9	Totalmente de acordo ... 5 Bastante de acordo ... 4 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 2 Totalmente en desacordo 1 NS/NC ... 9

P.139
O castelán é máis axeitado para o mundo de hoxe có galego. CARTÓN 2
Totalmente de acordo ... 1 Bastante de acordo ... 2 Indiferente ... 3 Bastante en desacordo ... 4 Totalmente en desacordo 5 NS/NC ... 9

P.140	P.141
¿Que nivel de ingresos mensuais diría Vde. que entran na súa casa?.	¿Con cal dos partidos políticos que lle sinalo a continuación simpatiza Vde. máis?.
CARTÓN 3	CARTÓN 4
menos de 56.000 ... 1 de 56.000 a 74.000 ... 2 de 75.000 a 99.000 ... 3 de 100.000 a 149.000 ... 4	de 150.000 a 199.000 ... 5 de 200.000 a 300.000 ... 6 máis de 300.000 ... 7 NS/NC ... 9
	BNG. .... 1 CG/CNG. .... 6 CDS. .... 2 PSOE. .... 7 PSG-EG .... 3 EU. .... 4 PP. .... 5 Outros .... 8 NS/NC 9

ENTREVISTADOR: REXISTRE, SEN PREGUNTAR, AS OBSERVACIÓNS ÁS SEGUINTE CUESTIÓNS.

P.142	P.143	P.144	P.145	P.146	P.147
Clase social do entrevistado	Os xuízos sobre a lingua emitidos á marxe das cuestións indagadas foron...	¿Que lingua/s se observou/aron no ámbito familiar en persoas distintas do entrevistado?.	¿Que lingua/s se observou/aron no ámbito relacional en persoas distintas do entrevistado?.	¿Que lingua utilizou o entrevistado?	¿Misturaba as dúas ó falar?
Baixa ... 1 Media-baixa ... 2 Media ... 3 Media-alta ... 4 Alta ... 5	Moi positivos 5 Positivos ... 4 Neutros ... 3 Negativos ... 2 Moi negativos 1 N.O. ... 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.O. ... 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 N.O. ... 9	Só galego ... 4 Máis galego ca castelán ... 3 Máis castelán ca galego ... 2 Só castelán. ... 1 148	Si ... 1 Non ... 2 Ás veces ... 3

P.148	
¿Mostrouse aparentemente tenso ou condicionado?.	Outras observacións de interese:
Si ... 1 Non ... 2	